

Официален вестник на Европейския съюз

L 277

Издание
на български език

Законодателство

Година 65

27 октомври 2022 г.

Съдържание

I Законодателни актове

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) ⁽¹⁾ 1

II Незаконодателни актове

МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

- ★ Решение (ЕС) 2022/2066 на Съвета от 21 февруари 2022 година за сключването от името на Европейския съюз на протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в сектора на рибарството между Република Габон и Европейската общност (2021—2026 г.) 103

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/2067 на Комисията от 25 октомври 2022 година за изменение на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 за определяне на специални мерки за контрол във връзка с африканската чума по свинете ⁽¹⁾ 106
- ★ Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/2068 на Комисията от 26 октомври 2022 година за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана с произход от Китайската народна република и Руската федерация след преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейски парламент и на Съвета 149

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП.

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшестват от звездичка.

РЕШЕНИЯ

- ★ Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2069 на Комисията от 30 септември 2022 година за предоставяне на поискана от Нидерландия дерогация в съответствие с Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (нотифицирано под номер C(2022) 6859) 195
 - ★ Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2070 на Комисията от 26 октомври 2022 година с цел да не се спира действието на окончателните антидъмпингови мита върху вноса на смеси от карбамид и амониев нитрат с произход от Русия, Тринидад и Тобаго и Съединените американски щати, наложени с Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1688 208
 - ★ Решение (ЕС) 2022/2071 на Европейската централна банка от 20 октомври 2022 година относно преходните разпоредби за прилагане на изискването за минимални резерви от страна на Европейската централна банка след въвеждането на еврото в Хърватия (ЕЦБ/2022/36) 215
-

III Други актове

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

- ★ Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 029/22/COL от 9 февруари 2022 година за изменение на материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез въвеждане на нови насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. [2022/2072] 218
-

Поправки

- ★ Поправка на Директива (ЕС) 2015/719 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 година за изменение на Директива 96/53/ЕО на Съвета относно максимално допустимите размери в националния и международен трафик на някои пътни превозни средства, които се движат на територията на Общността, както и максимално допустимите маси в международния трафик (ОВ L 115, 6.5.2015 г.) 314
- ★ Поправка на Делегиран регламент (ЕС) 2022/1644 на Комисията от 7 юли 2022 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета със специални изисквания относно извършването на официален контрол на употребата на фармакологичноактивни субстанции, разрешени като ветеринарни лекарствени продукти или като фуражни добавки, и на забранени или неразрешени фармакологичноактивни субстанции и остатъци от тях (ОВ L 248, 26.9.2022 г.) 315

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/2065 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 19 октомври 2022 година

относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Услугите на информационното общество и особено посредническите услуги вече представляват важна част от икономиката и ежедневието на гражданите на Съюза. Двадесет години след приемането на съществуващата и приложима спрямо тези услуги правна уредба, съдържаща се в Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, бизнес ползвателите и потребителите вече могат да предоставят и да ползват информация, както и да извършват сделки по нови начини благодарение на новопоявилите се и иновативни бизнес модели и услуги, като например онлайн социалните мрежи и онлайн платформите, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци. По-голямата част от гражданите на Съюза вече използват тези услуги ежедневно. Цифровата трансформация и засиленото използване на тези услуги обаче доведоха и до появата на нови рискове и предизвикателства за отделните получатели на съответната услуга, за дружествата и за обществото като цяло.
- (2) Държавите членки все по-често въвеждат или обмислят въвеждането на национално законодателство по въпросите, обхванати от настоящия регламент, като налагат по-специално изисквания за дължима грижа на доставчиците на посреднически услуги по отношение на начина, по който те следва да се справят с незаконно съдържание, онлайн дезинформация или други рискове за обществото. Предвид принципно трансграничния характер на интернет, който обикновено се използва за предоставянето на тези услуги, различията в националните законодателства се отразяват отрицателно на общия пазар, който в съответствие с член 26 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) обхваща пространство без вътрешни граници, в което са гарантирани свободното движение на стоки и услуги и свободата на установяване. Условието за предоставяне на посреднически услуги в рамките на вътрешния пазар

⁽¹⁾ ОВ С 286, 16.7.2021 г., стр. 70.

⁽²⁾ ОВ С 440, 29.10.2021 г., стр. 67.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 5 юли 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 4 октомври 2022 г.

⁽⁴⁾ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1).

следва да бъдат хармонизирани, за да се предостави на предприятията достъп до нови пазари и възможност да се възползват от предимствата на вътрешния пазар, като същевременно се обогати изборът за потребителите и другите получатели на услугите. За целите на настоящия регламент за „получатели на услугата“ се считат бизнес ползвателите, потребителите и другите ползватели.

- (3) Отговорното и добросъвестно отношение от страна на доставчиците на посреднически услуги е от съществено значение за постигане на безопасна, предвидима и надеждна онлайн среда и за да могат гражданите на Съюза и други лица да упражняват основните си права, гарантирани в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), и по-специално свободата на изразяването на мнения и на информация, свободната стопанска инициатива, правото на недискриминация, както и постигането на високо равнище на защита на потребителите.
- (4) Поради това, за да се гарантира и подобри функционирането на вътрешния пазар, на равнището на Съюза следва да бъде установен целеви набор от еднообразни, ефективни и пропорционални задължителни правила. Настоящият регламент осигурява условия за разработването и разпространението на иновативни цифрови услуги на вътрешния пазар. Необходимо е сближаване на националните регулаторни мерки на равнището на Съюза по отношение на изискванията спрямо доставчиците на посреднически услуги, за да се предотврати и прекрати разпокъсването на вътрешния пазар и да се гарантира правната сигурност, като по този начин се намали несигурността за разработчиците и се насърчи оперативната съвместимост. Изискванията, които са технологично неутрални, няма да възпрепятстват, а ще стимулират иновациите.
- (5) Настоящият регламент следва да се прилага спрямо доставчиците на определени услуги на информационното общество съгласно определението в Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, т.е. спрямо всяка услуга, която обикновено се предоставя срещу възнаграждение, от разстояние, чрез електронни средства и по индивидуална молба на получателя. В частност настоящият регламент следва да се прилага спрямо доставчиците на посреднически услуги, и по-специално на посреднически услуги, състоящи се от услуги, известни като „обикновен пренос“, „кеширане“ и „хостинг“, предвид факта, че експоненциалното нарастване на използването на тези услуги, предимно за законни и общественополлезни цели от всякакъв вид, засилва значението им и при посредничеството и разпространението на незаконна или друга вредна информация и дейности.
- (6) На практика някои доставчици на посреднически услуги се явяват междинно звено за услуги, които може да се предоставят или да не се предоставят по електронен път, като например предоставяни от разстояние услуги в областта на информационните технологии, превоз, настаняване или доставка. Настоящият регламент следва да се прилага само за посредническите услуги и да не засяга изискванията, установени в правото на Съюза или в националното право, свързани с продукти или услуги, доставяни чрез посреднически услуги, включително в случаите, когато посредническата услуга представлява неразделна част от друга услуга, която не е посредническа, призната като такава в практиката на Съда на Европейския съюз.
- (7) За да се гарантира ефективност на правилата, установени в настоящия регламент, и еднакви условия на конкуренция в рамките на вътрешния пазар, тези правила следва да се прилагат спрямо доставчиците на посреднически услуги, независимо от тяхното място на установяване или местоположение, доколкото те предлагат услуги в Съюза, за което свидетелства наличието на съществена връзка със Съюза.
- (8) Следва да се счита, че такава съществена връзка със Съюза съществува, когато доставчикът на услуги има място на установяване в Съюза или, при липса на такова място на установяване, когато броят получатели на услугата в една или повече държави членки е значителен спрямо съответното население, или въз основа на ориентирането на дейностите към една или повече държави членки. Ориентирането на дейностите към една или няколко държави членки може да се определи въз основа на всички относими обстоятелства, включително фактори като използването на език или на валута, които обикновено се използват в тази държава членка, или възможността за поръчване на продукти или услуги или използването на съответен домейн от първо ниво. Ориентирането на дейности към дадена държава членка може също така да бъде изведено от наличието на приложение в съответния национален магазин за приложения, от представянето на местна реклама или реклама на език, използван в тази държава членка, или от

⁽²⁾ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1).

начина на управляване на връзките с клиентите, например чрез осигуряване на обслужване на клиентите на език, който обикновено се използва в дадена държава членка. Също така следва да се приеме, че е налице съществена връзка, когато доставчикът на услуги насочва дейностите си към една или няколко държави членки по смисъла на член 17, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾. За разлика от това, чисто техническата възможност за достъп до даден уебсайт от Съюза не може сама по себе си да се приема като установяваща съществена връзка със Съюза.

- (9) Настоящият регламент хармонизира напълно правилата, приложими за посредническите услуги на вътрешния пазар, с цел да се гарантира безопасна, предвидима и надеждна онлайн среда, като се противодейства на разпространението на незаконно съдържание онлайн и се вземат мерки по отношение на рисковете за обществото, които може да породи разпространението на дезинформация или друго съдържание, и в рамките на която основните права, залегнали в Хартата, се защитават ефективно, а иновациите се улесняват. Съответно държавите членки не следва да приемат или запазват в сила допълнителни национални изисквания по отношение на въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент, освен ако това не е изрично предвидено в настоящия регламент, тъй като това би засегнало прякото и еднакво прилагане на напълно хармонизираните правила, приложими към доставчиците на посреднически услуги в съответствие с целите на настоящия регламент. Това следва да не изключва възможността за прилагане на друго национално законодателство, приложимо по отношение на доставчиците на посреднически услуги, в съответствие с правото на Съюза, включително Директива 2000/31/ЕО, и по-специално с член 3 от нея, когато разпоредбите на националното право преследват други законни цели от обществен интерес, различни от преследваните с настоящия регламент.
- (10) Настоящият регламент следва да не засяга други правни актове на Съюза, уреждащи предоставянето на услуги на информационното общество като цяло, други аспекти на предоставянето на посреднически услуги на вътрешния пазар или конкретизиращи и допълващи хармонизираните правила, предвидени в настоящия регламент, като например Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, включително разпоредбите от нея по отношение на платформите за споделяне на видеоклипове, регламенти (ЕС) 2019/1148 ⁽⁸⁾, (ЕС) 2019/1150 ⁽⁹⁾, (ЕС) 2021/784 ⁽¹⁰⁾ и (ЕС) 2021/1232 ⁽¹¹⁾ на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹²⁾, както и разпоредбите на правото на Съюза, посочени в регламент относно европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси и в директива за установяване на хармонизирани правила относно определянето на представители за целите на събирането на доказателства по наказателни производства.

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги („Директива за аудиовизуалните медийни услуги“) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2019/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за предлагането на пазара и употребата на прекурсори на взривни вещества, за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 98/2013 (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2019/1150 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за насърчаване на справедливост и прозрачност за бизнес ползвателите на посреднически онлайн услуги (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 57).

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2021/784 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. относно справянето с разпространението на терористично съдържание онлайн (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 79).

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС) 2021/1232 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юли 2021 г. относно временна дерогация от някои разпоредби на Директива 2002/58/ЕО по отношение на използването на технологии от доставчици на междуличностни съобщителни услуги без номер за обработване на лични и други данни за целите на борбата с онлайн сексуалното насилие над деца (ОВ L 274, 30.7.2021 г., стр. 41).

⁽¹²⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

По подобен начин настоящият регламент следва да не засяга правото на Съюза относно защитата на потребителите, и по-специално регламенти (ЕС) 2017/2394⁽¹³⁾ и (ЕС) 2019/1020⁽¹⁴⁾ на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2001/95/ЕО⁽¹⁵⁾, 2005/29/ЕО⁽¹⁶⁾, 2011/83/ЕС⁽¹⁷⁾ и 2013/11/ЕС⁽¹⁸⁾ на Европейския парламент и на Съвета и Директива 93/13/ЕИО на Съвета⁽¹⁹⁾, и относно защитата на личните данни, и по-специално Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁰⁾.

Настоящият регламент следва да не засяга също така правилата на Съюза относно международното частно право, по-специално правилата относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, като Регламент (ЕС) № 1215/2012, и правилата относно правото, приложимо към договорни и извъндоговорни задължения. Защитата на физическите лица по отношение на обработването на лични данни се урежда единствено от правилата на правото на Съюза в тази област, и по-специално от Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива 2002/58/ЕО. Настоящият регламент следва да не засяга също така правото на Съюза относно условията на труд и правото на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси. Правилата на настоящия регламент обаче, доколкото посочените правни актове на Съюза преследват същите цели, както посочените в настоящия регламент, следва да се прилагат по отношение на въпроси, които не са уредени или не са изцяло уредени в тези други правни актове, както и по отношение на въпроси, по които тези други правни актове предоставят на държавите членки възможността да приемат определени мерки на национално равнище.

- (11) Следва да се поясни, че настоящият регламент не засяга правото на Съюза в областта на авторското право и сродните му права, включително директиви 2001/29/ЕО⁽²¹⁾, 2004/48/ЕО⁽²²⁾ и (ЕС) 2019/790⁽²³⁾ на Европейския парламент и на Съвета, с които се установяват специални правила и процедури, които следва да останат незасегнати.
- (12) За да се постигне заявеното осигуряване на безопасна, предсказуема и надеждна онлайн среда, за целите на настоящия регламент понятието „незаконно съдържание“ следва като цяло да отразява съществуващите правила в офлайн средата. По-конкретно, понятието „незаконно съдържание“ следва да получи широко определение, така че да обхваща информацията, свързана с незаконно съдържание, продукти, услуги и дейности. По-специално това понятие следва да се разбира като обозначаващо информация, независимо от нейната форма, която съгласно приложимото право е незаконна сама по себе си, като например незаконните изказвания, поражащи омраза, или терористичното съдържание и незаконното дискриминационно съдържание, или която става незаконна съгласно приложимите правила с оглед на факта, че се отнася до незаконни дейности. Примерите включват споделяне на изображения,

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1).

⁽¹⁵⁾ Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001 г. относно общата безопасност на продуктите (ОВ L 11, 15.1.2002 г., стр. 4).

⁽¹⁶⁾ Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно неприятели търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за неприятели търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

⁽¹⁷⁾ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

⁽¹⁸⁾ Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63).

⁽¹⁹⁾ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10).

⁽²²⁾ Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, 30.4.2004 г., стр. 45).

⁽²³⁾ Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО (ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92).

показващи сексуално насилие над деца, незаконно разпространяване на изображения от лично естество без съгласието на заснетата личност, киберпреследване, продажба на несъответстващи на изискванията или фалшифицирани продукти, продажба на продукти или предоставяне на услуги в нарушение на правото за защита на потребителите, неразрешено използване на защитени с авторско право материали, незаконно предлагане на услуги по настаняване или незаконна продажба на живи животни. За разлика от това видеоклип от очевидец на вероятно престъпление не следва да се счита за незаконно съдържание само защото изобразява незаконно действие, когато записването или разпространението на такъв видеоклип сред обществеността не е незаконно съгласно националното право или правото на Съюза. В това отношение е без значение дали незаконосъобразността на информацията или дейността произтича от разпоредби на правото на Съюза или на националното право, което е в съответствие с правото на Съюза, както и какво е точното естество или предмет на въпросната правна уредба.

- (13) Предвид спецификите на въпросните услуги и съответната необходимост техните доставчици да бъдат обвързани с някои специални задължения е необходимо да се разграничи подкатегорията на онлайн платформите в рамките на по-общата категория на доставчиците на хостинг услуги съгласно определението в настоящия регламент. Онлайн платформите, като например социалните мрежи или онлайн платформите, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, следва да бъдат определени като доставчици на хостинг услуги, които не само съхраняват информация, предоставена от получателите на услугата по тяхно искане, но и разпространяват тази информация сред обществеността по искане на получателите на услугата. Същевременно, за да се избегне налагането на прекалено широки задължения, доставчиците на хостинг услуги не следва да се разглеждат като онлайн платформи, когато разпространението сред обществеността е само незначителна или изцяло вторична характеристика, която е неразривно свързана с друга услуга, или незначителна функция на основната услуга и когато тази характеристика или функция не може да се използва по обективни технически причини без тази друга или основна услуга и интегрирането на въпросната характеристика или функция не е средство за заобикаляне на приложимостта на правилата, предвидени в настоящия регламент, приложими за онлайн платформите. Например разделът за коментари в онлайн вестник би могъл да представлява такъв елемент, когато е ясно, че той е вторичен спрямо основната услуга, която представлява публикуването на новини под редакционната отговорност на издателя. За разлика от това, съхраняването на коментари в социална мрежа следва да се счита за услуга на онлайн платформа, когато е ясно, че това не е незначителна характеристика на предлаганата услуга, дори ако тя е спомагателна за публикуването на публикациите на получателите на услугата. За целите на настоящия регламент компютърните услуги в облак или услугите за уеб хостинг не следва да се считат за онлайн платформа, когато разпространението на определена информация сред обществеността представлява незначителна и вторична характеристика или незначителна функция на такива услуги.

Освен това компютърните услуги в облак или услугите за уеб хостинг, в случаите когато служат като инфраструктура, например като основни инфраструктурни услуги за съхранение и компютърни услуги на основано на интернет приложение или онлайн платформа, не следва сами по себе си да се считат като разпространяващи сред обществеността информация, съхранявана или обработвана по искане на получател на приложението, уебсайта или онлайн платформата, която те хостват.

- (14) Понятието „разпространение сред обществеността“, използвано в настоящия регламент, следва да включва предоставянето на информация на потенциално неограничен брой лица, т.е. осигуряване на лесен достъп до нея за получателите на услугата като цяло, без да са нужни допълнителни действия от страна на получателя на услугата, предоставящ информацията, независимо от това дали тези лица действително се ползват от достъпа до въпросната информация. Следователно, когато достъпът до информация изисква регистрация или допускане до група получатели на услугата, тази информация следва да се счита за разпространена сред обществеността само когато получателите на услугата, искащи достъп до информацията, са автоматично регистрирани или допуснати без човешко решение или избор на кого да се предостави достъп. Междупличностните съобщителни услуги съгласно определението в Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁴⁾, като например електронни писма или частни съобщителни услуги, попадат извън обхвата на определението за онлайн платформи, тъй като те се използват за междуличностно общуване между ограничен брой лица, определен от изпращача на съобщението. Предвидените в настоящия регламент задължения за доставчиците на онлайн платформи обаче могат да се прилагат за услуги, които позволяват предоставянето на информация на потенциално неограничен брой получатели, които не са определени от изпращача на съобщението, например чрез публични групи или отворени канали. Информацията следва да се счита за разпространявана сред обществеността по смисъла на настоящия регламент само когато това разпространение се осъществява въз основа на пряко искане на получателя на услугата, предоставил информацията.

⁽²⁴⁾ Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

- (15) Когато някои от услугите, предоставяни от даден доставчик, са обхванати от настоящия регламент, а други не са, или когато услугите, предоставяни от даден доставчик, са обхванати от различни раздели на настоящия регламент, съответните разпоредби на настоящия регламент следва да се прилагат само по отношение на услугите, които попадат в техния обхват.
- (16) Правната сигурност, която осигурява хоризонталната рамка за условно освобождаване от отговорност на доставчиците на посреднически услуги, предвидена в Директива 2000/31/ЕО, позволи разработването и разпространението на много нови услуги в рамките на вътрешния пазар. Следователно тази рамка следва да бъде запазена. Същевременно, с оглед на различията при транспонирането и прилагането на съответните правила на национално равнище и от съображения за яснота и съгласуваност, тази рамка следва да бъде включена в настоящия регламент. Необходимо е също така да се изяснят някои елементи от тази рамка с оглед на практиката на Съда на Европейския съюз.
- (17) Правилата относно отговорността на доставчиците на посреднически услуги, установени в настоящия регламент, следва да определят само кога съответният доставчик на посреднически услуги не носи отговорност във връзка с незаконно съдържание, предоставено от получателите на услугата. Тези правила не следва да се разбират като осигуряващи положителна основа за установяване на това кога даден доставчик може да носи отговорност, което следва да се определя съгласно приложимите разпоредби на правото на Съюза или на националното право. Освен това освобождаването от отговорност, установено в настоящия регламент, следва да се прилага по отношение на всякакъв вид отговорност спрямо всякакъв вид незаконно съдържание, независимо от конкретния предмет или естество на съответното право.
- (18) Освобождаването от отговорност, установено в настоящия регламент, не следва да се прилага в случаите, когато доставчикът на посреднически услуги не се ограничава до неутралното предоставяне на услугите, чрез чисто техническо и автоматично обработване на информацията, предоставяна от получателя на услугата, а играе активна роля, която му позволява да се запознае с тази информация или да я контролира. Съответно това освобождаване не следва да се прилага по отношение на отговорността, свързана с информацията, предоставяна не от получателя на услугата, а от самия доставчик на посредническата услуга, включително когато информацията е била разработена под редакционната отговорност на въпросния доставчик.
- (19) Предвид различното естество на дейностите по „обикновен пренос“, „кеширане“ и „хостинг“, както и различното положение и възможности на доставчиците на въпросните услуги, е необходимо да се разграничат правилата, приложими за тези дейности, доколкото съгласно настоящия регламент за тях се прилагат различни изисквания и условия и техният обхват е различен, съгласно тълкуването на Съда на Европейския съюз.
- (20) Когато даден доставчик на посреднически услуги умишлено си сътрудничи с получател на услугите, за да предприеме незаконни дейности, следва да се счита, че услугите не са предоставени неутрално, и поради това доставчикът не следва да може да се възползва от освобождаването от отговорност, предвидено в настоящия регламент. Такъв следва да е случаят например, когато доставчикът предлага услугата си с основната цел да улеснява незаконни дейности, например като изрично посочи, че целта ѝ е да улеснява незаконни дейности или че услугите му са подходящи за тази цел. Фактът, че дадена услуга предлага криптирани предавания или друга система, която прави невъзможно идентифицирането на ползвателя, сам по себе си не следва да се квалифицира като улесняване на незаконни дейности.
- (21) Доставчикът следва да може да се възползва от освобождаването от отговорност при „обикновен пренос“ и „кеширане“, когато не е ангажиран по никакъв начин с пренесената информация или информацията, до която е имало достъп. Това изисква, наред с останалото, доставчикът да не променя информацията, която пренася или до която предоставя достъп. Същевременно, това изискване не следва да се разбира като обхващащо действията от технически характер, които се извършват в процеса на пренос или достъп, доколкото тези действия не изменят целостта на пренасяната информация или информацията, до която е предоставен достъп.
- (22) За да се възползва от освобождаването от отговорност при услугите за „хостинг“, доставчикът следва, след като действително узнае или се запознае с наличието за незаконни дейности или незаконно съдържание, да действа експедитивно и да премахне или блокира достъпа до това съдържание. Премахването или блокирането на достъпа следва да се извършва при спазване на основните права на получателите на услугата, включително правото на свобода на изразяването на мнения и на информацията. Доставчикът може действително да узнае или се запознае с факта на незаконния характер на съдържанието, наред с другото, като разследва самият той, по собствена инициатива или в резултат на сигнали на физически лица или на образувания в съответствие с настоящия регламент, доколкото

тези сигнали са достатъчно точни и надлежно обосновани, за да позволят на добросъвестен икономически субект задоволително да идентифицира, оцени и, когато е целесъобразно, да предприеме действия срещу предполагаемото незаконно съдържание. Не може обаче да се счита, че е налице такова действително узнаване или запознаване, само на основание, че доставчикът е запознат в общ смисъл с факта, че неговата услуга се използва и за съхраняване на незаконно съдържание. Освен това фактът, че доставчикът автоматично индексира информацията, качена в неговата услуга, че има функция за търсене и че препоръчва информация въз основа на профилите или предпочитанията на получателите на услугата, не е достатъчен, за да се счита, че този доставчик има „конкретни“ знания за незаконни дейности, извършвани на тази платформа, или за незаконно съдържание, съхранявано в нея.

- (23) Освобождаването от отговорност не следва да се прилага, когато получателят на услугата действа под ръководството или контрола на доставчика на хостинг услуга. Например, когато доставчикът на онлайн платформа, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, определя цената на стоките или услугите, предлагани от търговеца, би могло да се счита, че търговецът действа под ръководството или контрола на тази онлайн платформа.
- (24) За да се гарантира ефективната защита на потребителите при извършването на търговски сделки чрез посредник онлайн, някои доставчици на хостинг услуги, а именно онлайн платформите, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, не следва да могат да се възползват от освобождаването от отговорност на доставчиците на хостинг услуги, установено в настоящия регламент, доколкото тези онлайн платформи представят съответната информация, свързана със сделките, по начин, по който се създава у потребителите впечатлението, че тази информация е била предоставена от самите онлайн платформи или от търговци, действащи под тяхно ръководство или контрол, и че тези онлайн платформи съответно са запознати с информацията или я контролират, макар това да не отговаря на действителността. Примери за такова поведение биха могли да бъдат случаите, когато онлайн платформа не показва ясно идентификационните данни на търговеца съгласно изискванията на настоящия регламент, когато онлайн платформа отказва да предостави идентификационните данни или данните за контакт на търговеца, докато не бъде сключен договор между търговеца и потребителя, или когато онлайн платформа предлага продукта или услугата от свое име, вместо от името на търговеца, който ще достави продукта или ще предостави услуга. В това отношение следва да се определи обективно, въз основа на всички относими обстоятелства, дали представянето би могло да създаде в средностатистическия потребител впечатление, че въпросната информация е предоставена от самата онлайн платформа или от търговци, действащи под нейно ръководство или контрол.
- (25) Освобождаването от отговорност, установено в настоящия регламент, не следва да засяга възможността за постановяването на различни разпореждания срещу доставчици на посреднически услуги, дори когато те отговарят на условията, определени като част от това освобождаване. Подобни разпореждания могат да представляват, по-специално, заповеди на съдебни или административни органи, издадени в съответствие с правото на Съюза, които изискват прекратяване или предотвратяване на нарушение, включително премахване на незаконната информация, посочена в тези заповеди, или блокиране на достъпа до нея.
- (26) С цел да се създаде правна сигурност и да не се възпрират евентуални действия, целящи разкриване, идентифициране и противодействие на незаконното съдържание, които доставчиците на всички категории посреднически услуги предприемат доброволно, следва да се поясни, че фактът, че доставчиците предприемат такива действия, сам по себе си не прави невъзможно освобождаването от отговорност, установено в настоящия регламент, при условие че тези дейности се извършват с дължимата грижа и добросъвестно. Условието за полагане на дължима грижа и добросъвестност следва да включва да се действа по обективен, недискриминационен и пропорционален начин, при надлежно зачитане на правата и законните интереси на всички участници, и да се осигуряват необходимите гаранции срещу необосновано премахване на законно съдържание, в съответствие с целта и изискванията на настоящия регламент. За тази цел съответните доставчици следва например да предприемат разумни мерки, за да гарантират, че когато за извършване на такива дейности се използват автоматизирани инструменти, съответната технология е достатъчно надеждна, за да ограничи във възможно най-голяма степен процента на грешките. Освен това е целесъобразно да се поясни, че фактът, че доставчиците предприемат добросъвестни мерки за спазване на изискванията на правото на Съюза, включително определените в настоящия регламент по отношение на изпълнението на техните общи условия, сам по себе си не следва да прави невъзможно освобождаването от отговорност, установено в настоящия регламент. Следователно действията и мерките, които даден доставчик може да е предприел, не следва да се вземат предвид, когато се определя дали той може да се ползва от освобождаване от отговорност, по-специално по отношение на това дали той предоставя своята услуга неутрално и следователно може да попадне в обхвата на съответната разпоредба, без това правило обаче да предполага, че доставчикът може непременно да се позове на нея. Доброволните действия не следва да се използват за заобикаляне на задълженията на доставчиците на посреднически услуги съгласно настоящия регламент.

- (27) Въпреки че правилата относно отговорността на доставчиците на посреднически услуги, установени в настоящия регламент, са съсредоточени върху освобождаването от отговорност на доставчиците на посреднически услуги, е важно да се припомни, че въпреки принципно важната роля на тези доставчици проблемът с незаконното съдържание и действия онлайн не следва да се решава, като се обръща внимание единствено на техните задължения и отговорности. Когато е възможно, засегнатите от пренасяното или съхраняваното онлайн незаконно съдържание трети лица следва да се опитат да решат възникналите във връзка с него спорове, без да ангажират доставчиците на въпросните посреднически услуги. Получателите на услугата следва да носят отговорност, когато това е предвидено в приложимите разпоредби на правото на Съюза и на националното право, определящи тази отговорност, за незаконното съдържание, което те предоставят и могат да разпространяват сред обществеността чрез посредническите услуги. Когато е целесъобразно, други участници, като например групови модератори в затворена онлайн среда, по-специално в случая на големи групи, също следва да спомогат за предотвратяване на разпространението на незаконно съдържание онлайн в съответствие с приложимото право. Освен това, когато е необходимо да се включат доставчици на услуги на информационното общество, включително доставчици на посреднически услуги, всички искания или заповеди в този смисъл следва поначало да са насочени към конкретния доставчик, който има техническата и оперативната способност да предприеме действия срещу конкретни елементи на незаконно съдържание, така че да се предотвратят и сведат до минимум всички вероятни отрицателни последици по отношение на наличността и достъпността на информацията, която не представлява незаконно съдържание.
- (28) От 2000 г. насам се появиха нови технологии, които подобряват наличността, ефикасността, скоростта, надеждността, капацитета и сигурността на системите за предаване, възможността за лесно намиране и съхранение на данни онлайн, което води до все по-сложна онлайн екосистема. В това отношение следва да се припомни, че доставчиците на услуги, които изграждат и поддържат основната логическа архитектура и правилното функциониране на интернет, включително техническите спомагателни функции, също могат да се ползват от освобождаването от отговорност, установено в настоящия регламент, доколкото техните услуги се определят като услуги по „обикновен пренос“, „кеширане“ или „хостинг“. Подобни услуги включват, в зависимост от случая, безжични локални мрежи, услуги, свързани със системата за имена на домейни (DNS), регистри на имена на домейни от първо ниво, регистратори, органи за сертифициране, които издават цифрови сертификати, виртуални частни мрежи, онлайн търсачки, инфраструктурни услуги в облак или мрежи за доставка на съдържание, които позволяват, намират или подобряват определени функции на други доставчици на посреднически услуги. Аналогично услугите, използвани за комуникация, и техническите средства за тяхното доставяне също претърпяха значително развитие, което доведе до онлайн услуги като интернет телефония, услуги за съобщения и уеб базирани услуги за електронна поща, при които комуникацията се предоставя чрез услуга за достъп до интернет. Тези услуги също могат да се ползват от освобождаване от отговорност, доколкото се смятат за услуги по „обикновен пренос“, „кеширане“ или „хостинг“.
- (29) Посредническите услуги обхващат широк спектър от икономически дейности, които се осъществяват онлайн и които се развиват непрекъснато, за да се осигури бързо, безопасно и сигурно предаване на информация и да се гарантира удобство за всички участници в онлайн екосистемата. Например посредническите услуги „обикновен пренос“ включват стандартни категории услуги, като например точки за обмен в интернет, точки за безжичен достъп, виртуални частни мрежи, услуги и разрешаване на система за име на домейн (DNS), регистри на имена на домейни от първо ниво, регистратори, органи за сертифициране, които издават цифрови сертификати, интернет телефония и други междуличностни съобщителни услуги, докато стандартните примери за посредническите услуги на „кеширане“ включват единствено предоставянето на мрежи за доставка на съдържание, обратни прокси сървъри или сървъри за адаптиране на съдържание. Тези услуги са от решаващо значение, за да се гарантира плавно и ефикасно предаване на информацията, предоставяна в интернет. Примерите за „хостинг услуги“ включват категории услуги, като например компютърни услуги в облак, уеб хостинг, възмездни услуги по каталогизиране или услуги, позволяващи обмен на информация и съдържание онлайн, включително съхранение и споделяне на файлове. Посредническите услуги могат да се предоставят самостоятелно, като част от друг вид посредническа услуга или едновременно с други посреднически услуги. Дали конкретна услуга представлява услуга за „обикновен пренос“, „кеширане“ или „хостинг“, зависи единствено от нейните технически функции, които могат да претърпят развитие с времето и следва да бъдат оценявани във всеки отделен случай.
- (30) На доставчиците на посреднически услуги не следва да се налага – нито *de jure*, нито *de facto* – задължение за наблюдение по отношение на задължения от общ характер. Това не засяга задълженията за наблюдение в конкретни случаи, и по-специално не засяга заповеди на национални органи съгласно националното законодателство, в съответствие с правото на Съюза, съгласно тълкуването на Съда на Европейския съюз, и в съответствие с условията, установени в настоящия регламент. Разпоредбите на настоящия регламент следва да не се тълкуват като налагащи общо задължение за наблюдение или общо задължение за активно търсене на факти, нито като налагащи общо задължение на доставчиците да предприемат активни мерки във връзка с незаконното съдържание.

- (31) В зависимост от правната система на всяка държава членка и съответната област на правото, националните съдебни или административни органи, включително правоохранителните органи, могат да разпореждат на доставчиците на посреднически услуги да предприемат действия срещу един или повече конкретни елементи незаконно съдържание или да предоставят конкретна информация. Националните закони, въз основа на които се издават подобни заповеди, се различават значително и заповедите все по-често имат за предмет трансгранични ситуации. За да се гарантира, че тези заповеди могат да се изпълняват по ефективен и ефикасен начин, по-специално в трансграничен контекст, така че съответните публични органи да могат да изпълняват своите задачи и на доставчиците да не се налага непропорционална тежест, без да се засягат неправомерно правата и законните интереси на трети лица, е необходимо да се установят определени условия, на които тези заповеди следва да отговарят, както и някои допълнителни изисквания, свързани с тяхното обработване. Следователно настоящият регламент следва да хармонизира само някои специфични минимални условия, на които следва да отговарят тези заповеди, за да поразжат задължение за доставчиците на посреднически услуги да информират съответните органи за привеждането в изпълнение на тези заповеди. Поради това настоящият регламент не съдържа правно основание за издаване на такива заповеди, нито урежда техния териториален обхват или трансгранично изпълнение.
- (32) Приложимото право на Съюза или национално право, въз основа на което се издават тези заповеди, могат да съдържат изискване за допълнителни условия и следва да бъдат основата за изпълнението на съответните заповеди. В случай на неспазване на такива заповеди издалата ги държава членка следва да може да осигури изпълнението им в съответствие с националното си право. Приложимото национално право следва да бъде в съответствие с правото на Съюза, включително с разпоредбите на Хартата и на ДФЕС относно свободата на установяване и на предоставяне на услуги в рамките на Съюза, по-специално по отношение на услугите в областта на хазартните игри и залаганията по интернет. По подобен начин, прилагането на националните закони за изпълнението на съответните заповеди не засяга приложимите правни актове на Съюза или международните споразумения, сключени от Съюза или от държавите членки във връзка с трансграничното признаване, доброволно и принудително изпълнение на тези заповеди, по-специално по гражданскоправни и наказателноправни въпроси. От друга страна, изпълнението на задължението за информиране на съответните органи за последиците от тези заповеди, за разлика от изпълнението на самите заповеди, следва да се подчинява на правилата, установени в настоящия регламент.
- (33) Доставчикът на посреднически услуги следва да информира издаващия орган за всякакви последващи действия във връзка с тези заповеди без необосновано забавяне в съответствие със сроковете, определени в съответното право на Съюза или национално право.
- (34) Съответните национални органи следва да могат да издават такива заповеди срещу съдържание, което се смята за незаконно, или заповеди за предоставяне на информация въз основа на правото на Съюза или националното право в съответствие с правото на Съюза, и по-специално Хартата, и да ги изпращат на доставчиците на посреднически услуги, включително тези, установени в друга държава членка. Настоящият регламент обаче не следва да засяга правото на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни или наказателноправни въпроси, включително Регламент (ЕС) № 1215/2012 и регламента относно европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси, нито националното наказателно- или гражданскопроцесуално право. Следователно, когато тези законови актове в контекста на наказателни или граждански производства предвиждат условия, които допълват или са несъвместими с условията, предвидени в настоящия регламент по отношение на заповедите за предприемане на действия срещу незаконно съдържание или за предоставяне на информация, условията, предвидени в настоящия регламент, може да не се прилагат или може да бъдат адаптирани. По-специално задължението на координатора за цифровите услуги от държавата членка на издаващия орган да предава копие от заповедите на всички други координатори за цифровите услуги може да не се прилага в контекста на наказателно производство или може да бъде адаптирано, когато това е предвидено в приложимото национално наказателнопроцесуално право.

Освен това задължението заповедите да съдържат изложение на причините, в което да се посочва защо информацията е незаконно съдържание, следва при необходимост да бъде адаптирано съгласно приложимите национални наказателнопроцесуални законови актове за предотвратяване, разследване, разкриване и наказателно преследване на престъпления. На последно място, изпълнението на задължението доставчиците на посреднически услуги да информират получателя на услугата може да бъде отложено във времето в съответствие с приложимото право на Съюза или национално право, по-специално в контекста на наказателно, гражданско или административно производство. Освен това заповедите следва да се издават в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и със забраната за налагане на общи задължения за контрол на информацията или за активно търсене на факти или обстоятелства, свидетелстващи за незаконна дейност, предвидени в настоящия регламент. Определените в настоящия регламент условия и изисквания спрямо заповедите за предприемане на действия срещу незаконно съдържание не засягат други актове на Съюза, предвиждащи подобни набори от правила за действие срещу конкретни видове незаконно съдържание, като например Регламент (ЕС) 2021/784, Регламент (ЕС) 2019/1020 или Регламент (ЕС) 2017/2394, с

който на правоприлагащите органи на държавите членки в областта на защитата на потребителите се предоставят специални правомощия да разпореждат предоставяне на информация, а условията и изискванията спрямо заповедите за предоставяне на информация не засягат други актове на Съюза, предвиждащи подобни правила за конкретни сектори. Тези условия и изисквания не следва да засягат правилата за задържане и съхранение съгласно приложимото национално право в съответствие с правото на Съюза и исканията за поверителност от страна на правоприлагащи органи, свързани със забраната за разкриване на информация. Тези условия и изисквания не следва да засягат възможността държавите членки да изискват от доставчик на посреднически услуги да предотврати нарушение в съответствие с правото на Съюза, включително настоящия регламент, и по-специално със забраната за общи задължения за наблюдение.

- (35) Условията и изискванията, установени в настоящия регламент, следва да бъдат изпълнени най-късно при предаването на заповедта на съответния доставчик. Следователно заповедта може да бъде издадена на един от официалните езици на издаващия орган на съответната държава членка. Когато обаче този език е различен от езика, деклариран от доставчика на посреднически услуги, или от друг официален език на държавите членки, договорен между органа, издал заповедта, и доставчика на посреднически услуги, предаването на заповедта следва да бъде придружено от превод най-малко на елементите на заповедта, предвидени в настоящия регламент. Когато доставчик на посреднически услуги се е договорил с органите на държава членка да използва определен език, той следва да се насърчава да приема заповеди на същия език, издадени от органи в други държави членки. Заповедите следва да включват елементи, които позволяват на адресата да идентифицира издаващия орган, включително данните за контакт на звено за контакт в рамките на този орган, когато е целесъобразно, и да проверява истинността на заповедта.
- (36) Териториалният обхват на подобни заповеди за предприемане на действия срещу незаконно съдържание следва да бъде ясно определен въз основа на приложимото право на Съюза или национално право, на което почива издаването на заповедта, и той не следва да надхвърля строго необходимото за постигането на нейните цели. В това отношение националният издаващ заповедта съдебен или административен орган, който може да бъде правоохранителен орган, следва да намери баланс между целта, която заповедта се стреми да постигне, в съответствие с правното основание, на което почива нейното издаване, и правата и законните интереси на всички трети лица, които могат да бъдат засегнати от заповедта, и по-специално техните основни права съгласно Хартата. По-специално, в трансграничен контекст действието на заповедта следва по принцип да бъде ограничено до територията на издаващата държава членка, освен ако незаконосъобразността на съдържанието произтича пряко от правото на Съюза или ако издаващият орган смята, че съответните права изискват по-широк териториален обхват, в съответствие с правото на Съюза и международното право, като същевременно се вземат предвид принципите за добросъседство.
- (37) Заповедите за предоставяне на информация, уредени с настоящия регламент, се отнасят до изготвянето на специфична информация за отделни получатели на съответната посредническа услуга, които са посочени в тези заповеди с цел да се определи дали получателите на услугата спазват приложимите правила на Съюза или националните правила. С такива заповеди следва да се изисква информация с цел подпомагане на идентифицирането на съответните получатели на услугата. Поради това заповедите относно предоставяне на информация относно група получатели на услугата, които не са изрично идентифицирани, включително заповедите за предоставяне на агрегирана информация, необходима за статистически цели или за изготвяне на фактологично обосновани политики, не са обхванати от изискванията относно предоставянето на информация по настоящия регламент.
- (38) Заповедите за предприемане на действия срещу незаконно съдържание и за предоставяне на информация се подчиняват на правилата, гарантиращи компетентността на държавата членка, в която е установен доставчикът на услуги, и предвиждащи възможни дерогации от тази компетентност в някои случаи, посочени в член 3 от Директива 2000/31/ЕО, само ако са изпълнени условията на посочения член. Като се има предвид, че въпросните заповеди се отнасят съответно до конкретни елементи на незаконно съдържание и информация, когато са адресирани до доставчици на посреднически услуги, установени в друга държава членка, те принципно не ограничават свободата на тези доставчици да предоставят своите услуги през граница. Следователно правилата, установени в член 3 от Директива 2000/31/ЕО, включително правилата относно необходимостта мерките за дерогация от компетентността на държавата членка, в която е установен доставчикът на услуги, да се основават на определени конкретни причини, както и тези относно уведомяването за подобни мерки, не се прилагат по отношение на тези заповеди.

- (39) Изискванията за предоставяне на информация относно механизмите за правна защита, които са на разположение на доставчика на посредническата услуга и на получателя на услугата, който е предоставил съдържанието, включват изискване за предоставяне на информация относно административните механизми за разглеждане на жалби и средствата за правна защита пред съд, включително обжалвания срещу заповеди, издадени от съдебни органи. Освен това координаторите за цифровите услуги биха могли да разработят национални инструменти и насоки по отношение на механизмите за подаване на жалби и правна защита, приложими на тяхната съответна територия, за да се улесни достъпът на получателите на услугата до такива механизми. На последно място, при прилагането на настоящия регламент държавите членки следва да зачитат основното право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, предвидено в член 47 от Хартата. Поради това настоящият регламент не следва да възпрепятства съответните национални съдебни или административни органи да издават, въз основа на приложимото право на Съюза или национално право, заповед за възстановяване на съдържание, когато това съдържание е било съобразено с общите условия на доставчика на посреднически услуги, но е било погрешно счтено за незаконно от този доставчик и е било премахнато.
- (40) За да се постигнат целите на настоящия регламент, и по-специално за да се подобри функционирането на вътрешния пазар и да се гарантира безопасна и прозрачна онлайн среда, е необходимо да се установи ясен, ефективен, предвидим и балансиран набор от хармонизирани задължения за дължима грижа спрямо доставчиците на посреднически услуги. Тези задължения следва да имат за цел по-специално да гарантират постигането на различни обществено-политически цели, като например безопасността и доверието на получателите на услугата, включително на потребителите, малолетните и непълнолетните лица и ползвателите, за които има особен риск да бъдат подложени на изказвания, поразящи омраза, сексуален тормоз или други дискриминационни действия, защитата на съответните основни права, залегнали в Хартата, реалната отчетност на тези доставчици и осигуряването на повече възможности на получателите на услугите и другите засегнати лица, като същевременно с тях се улеснява необходимият надзор от страна на компетентните органи.
- (41) В това отношение е важно задълженията за дължима грижа да бъдат адаптирани към вида, размера и естеството на съответната посредническа услуга. Поради това в настоящия регламент се определят основни задължения, приложими към всички доставчици на посреднически услуги, както и допълнителни задължения за доставчиците на хостинг услуги, и по-специално доставчиците на онлайн платформи, много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки. Доколкото доставчиците на посреднически услуги попадат в няколко различни категории предвид естеството на техните услуги и мащабите на тяхната дейност, те следва да спазват всички съответни задължения по настоящия регламент, свързани с тези услуги. Хармонизираните задължения за дължима грижа, които следва да бъдат разумни и да не бъдат произволни, са необходимият отговор на установените проблеми от обществено-политически характер, като например защитата на законните интереси на получателите на услугите, противодействието на незаконните практики и защитата на основните права, залегнали в Хартата. Задълженията за дължима грижа са независими от въпроса за отговорността на доставчиците на посреднически услуги, който поради това трябва да бъде разглеждан отделно.
- (42) За по-гладка и ефикасна двустранна комуникация, включително, когато е целесъобразно, чрез потвърждаване на получаването на такива съобщения, по въпросите, обхванати от настоящия регламент, от доставчиците на посреднически услуги следва да се изиска да определят единно електронно звено за контакт и да публикуват и актуализират съответната информация относно това звено за контакт, включително относно езиците, които ще се използват при тази комуникация. Електронното звено за контакт може да се използва и от доверени податели на сигнали и от професионални образувания, които поддържат определени отношения с доставчика на посреднически услуги. За разлика от представителя, електронното звено за контакт следва да служи за оперативни цели и по отношение на него не следва да се изисква да има физическо местоположение. Доставчиците на посреднически услуги могат да определят същото единно звено за контакт за целите на изискванията на настоящия регламент, както и за целите на други законодателни актове на Съюза. Когато се посочват езиците за комуникация, доставчиците на посреднически услуги се насърчават да гарантират, че избраните езици сами по себе си не представляват пречка за комуникацията. Когато е необходимо, следва да бъде възможно доставчиците на посреднически услуги и органите на държавите членки да сключат отделно споразумение относно езика за комуникация или да потърсят други средства за преодоляване на езиковата бариера, включително като използват всички налични технологични средства или вътрешни и външни човешки ресурси.
- (43) От доставчиците на посреднически услуги следва също така да се изисква да определят единно звено за контакт за получателите на услуги, което позволява бърза, пряка и ефективна комуникация, по-специално чрез леснодостъпни средства като телефонни номера, адреси на електронна поща, електронни формуляри за връзка, чатботове или съобщения в реално време. Следва изрично да се посочва кога даден получател на услугата комуникира с чатботове. Доставчиците на посреднически услуги следва да позволяват на получателите на услуги да избират средства за пряка и ефективна комуникация, които не се основават единствено на автоматизирани инструменти. Доставчиците на посреднически услуги следва да полагат всички усилия в рамките на разумното с цел да осигурят отделянето на достатъчно човешки и финансови ресурси, за да гарантират, че тази комуникация се осъществява своевременно и ефективно.

- (44) Доставчиците на посреднически услуги, които са установени в трета държава и които предлагат услуги в Съюза, следва да определят представител в Съюза с достатъчно пълномощия и да предоставят на съответните органи информация за своите представители, както и да я оповестят публично. За да изпълнят това задължение, тези доставчици следва да гарантират, че определеният представител разполага с необходимите правомощия и ресурси, за да сътрудничи със съответните органи. Такъв например би могъл да бъде случаят, когато доставчик на посреднически услуги определи дъщерно предприятие от същата група като доставчик или неговото предприятие майка, ако това дъщерно предприятие или предприятие майка е установено в Съюза. Това обаче може да не е така, например когато представителят е в производство за преструктуриране, за несъстоятелност или за лична или дружествена неплатежоспособност. Това задължение следва да осигури възможност за ефективен надзор и, когато е необходимо, за осигуряване на спазването на настоящия регламент по отношение на тези доставчици. Следва да е възможно един представител да бъде упълномощен, в съответствие с националното право, от повече от един доставчик на посреднически услуги. Представителят следва да може да действа и като звено за контакт, при условие че са спазени съответните изисквания на настоящия регламент.
- (45) Свободата на договаряне на доставчиците на посреднически услуги принципно следва да се зачита, но е целесъобразно да се установят определени правила относно съдържанието, прилагането и осигуряването на спазването на общите условия на тези доставчици в интерес на прозрачността, защитата на получателите на услугата и избягването на несправедливост или произволност. Доставчиците на посреднически услуги следва ясно да посочват и постоянно да актуализират в своите общи условия информацията за основанията, въз основа на които могат да ограничат предоставянето на своите услуги. По-специално те следва да включват информация за всички политики, процедури, мерки и инструменти, използвани за целите на модерирването на съдържание, включително алгоритмичното вземане на решения и прегледа от човек, както и процедурния правилник на тяхната вътрешна система за разглеждане на жалби. Те следва също така да предоставят леснодостъпна информация относно правото на прекратяване на използването на услугата. Доставчиците на посреднически услуги могат да използват в своите условия на услугата графични елементи като икони или изображения, за да онагледят основните елементи на изискванията по отношение на информацията, установени в настоящия регламент. Доставчиците следва да информират получателите на своята услуга чрез подходящи средства за въвеждането на значителни промени в общите условия, например когато изменят правилата относно информацията, която е разрешена за тяхната услуга, или други подобни промени, които биха могли пряко да повлияят на способността на получателите да използват услугата.
- (46) Доставчиците на посреднически услуги, които са насочени предимно към малолетни и непълнолетни лица, например чрез проектните параметри или маркетинга на услугата, или които се използват предимно от малолетни и непълнолетни лица, следва да положат специални усилия, за да направят обяснението на техните общи условия лесноразбираемо за малолетните и непълнолетните лица.
- (47) При разработването, прилагането и осигуряването на спазването на тези ограничения доставчиците на посреднически услуги следва да действат по безпристрастен и недискриминационен начин и да вземат предвид правата и законните интереси на получателите на услугата, включително основните права, залегнали в Хартата. Например доставчиците на много големи онлайн платформи следва по-конкретно да отдават дължимото внимание на свободата на изразяването на мнения и на информацията, включително свободата и плурализма на медиите. Всички доставчици на посреднически услуги следва също така да отдават дължимото внимание на съответните международни стандарти за защита на правата на човека, като например Ръководните принципи на Организацията на обединените нации за бизнеса и правата на човека.
- (48) Предвид тяхната специална роля и обхват, е целесъобразно на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки да се наложат допълнителни изисквания по отношение на информацията и прозрачността на техните общи условия. Следователно доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да предоставят своите общи условия на официалните езици на всички държави членки, в които предлагат своите услуги, и следва също така да предоставят на получателите на услугите кратко и лесноразбираемо резюме на основните елементи на общите условия. В тези резюмета следва да се посочват основните елементи на изискванията за предоставяне на информация, включително възможността за лесен отказ от незадължителните клаузи.

- (49) За да се гарантира подходящо равнище на прозрачност и отчетност, доставчиците на посреднически услуги следва да публикуват ежегоден доклад в машинночитаем формат, в съответствие с хармонизираните изисквания, съдържащи се в настоящия регламент, относно модерирването на съдържание, което предприемат, включително относно мерките, които предприемат вследствие прилагането и осигуряването на спазването на техните общи условия. За да се избегне обаче налагането на непропорционална тежест, тези задължения за прозрачно докладване не следва да се прилагат за доставчици, които са микро- или малки предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽²⁵⁾ и които не са много големи онлайн платформи по смисъла на настоящия регламент.
- (50) Доставчиците на хостинг услуги играят особено важна роля в борбата с незаконното съдържание онлайн, тъй като съхраняват информация, предоставяна от и по искане на получателите на услугата, и обикновено предоставят на други получатели достъп до тази информация, понякога в голям мащаб. Важно е всички доставчици на хостинг услуги, независимо от техния размер, да въведат леснодостъпни и лесни за ползване механизми за уведомяване и предприемане на действия, които улесняват уведомяващия в подаването на сигнал до съответния доставчик на хостинг услуги за конкретни части от информацията, които счита за незаконно съдържание („уведомяване“), и въз основа на този сигнал доставчикът да може да прецени дали е съгласен с тази оценка и дали да премахне или да блокира достъпа до съответното съдържание („предприемане на действие“). Тези механизми следва да бъдат ясно разпознаваеми, разположени близо до въпросната информация и най-малко толкова лесни за намиране и използване, колкото механизмите за уведомяване за съдържание, което нарушава общите условия на доставчика на хостинг услуги. При условие че са изпълнени изискванията за уведомяване, физическите лица или образуванията следва да могат да сигнализират само чрез едно уведомление за няколко конкретни елемента, които смятат за незаконни, за да се осигури ефективното действие на механизмите за уведомяване и предприемане на действие. Механизмът за уведомяване следва да позволява, но не и да изисква идентифицирането на физическото лице или образуванието, подало уведомлението. За някои видове информация, за които е подадено уведомление, идентификационните данни на физическото лице или образуванието, подало уведомлението, може да са необходими, за да се определи дали тази информация представлява незаконно съдържание, както се твърди. Задължението за въвеждане на механизми за уведомяване и предприемане на действия следва да се прилага например по отношение на услугите за съхранение и споделяне на файлове, услугите за уеб хостинг, рекламните сървъри и текстовите хранилища (pastebins), доколкото те могат да бъдат смятани за хостинг услуги, обхванати от настоящия регламент.
- (51) Като се има предвид необходимостта от надлежно отчитане на основните права, гарантирани с Хартата, на всички засегнати лица, всяко действие, предприето от доставчик на хостинг услуги вследствие на получаване на уведомление, следва да бъде насочено към постигане на конкретна цел, в смисъл че следва да служи за премахване или блокиране на достъпа до конкретна информация, за която се счита, че представлява незаконно съдържание, без да се засяга неправомерно свободата на изразяването на мнения и на информация на получателите на услугата. Поради това като общо правило уведомленията следва да бъдат насочени към доставчиците на хостинг услуги, за които разумно може да се очаква, че имат техническата и оперативната способност да предприемат действие по отношение на такъв вид конкретна информация. Доставчиците на хостинг услуги, които получават уведомление, във връзка с което по технически или оперативни причини не могат да премахнат конкретната информация, следва да уведомят лицето или образуванието, подало уведомлението.
- (52) Правилата относно тези механизми за уведомяване и предприемане на действия следва да бъдат хармонизирани на равнището на Съюза, така че да се предвиди своевременно, добросъвестно и безпристрастно обработване на сигналите въз основа на единни, прозрачни и ясни правила, които предвиждат стабилни гаранции за защита на правата и законните интереси на всички засегнати лица, по-специално техните основни права, гарантирани от Хартата, независимо от държавата членка, в която тези лица са установени или пребивават, и от съответната област на правото. За получателите на услугата тези основни права включват, но не са ограничени до, правото на свобода на изразяването на мнения и на информация, правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни, правото на недискриминация и правото на ефективни правни средства за защита; за доставчиците на услуги – свободата на стопанска инициатива, включително свободата на договаряне; за лицата, засегнати от незаконно съдържание – правото на човешко достойнство, правата на детето, правото на защита на собствеността, включително интелектуалната собственост, и правото на недискриминация. Доставчиците на хостинг услуги следва своевременно да обработват уведомленията, по-специално като вземат предвид вида незаконно съдържание, за което се уведомява, и неотложната необходимост от предприемането на действия. Например от тези доставчици може да се очаква да действат без забавяне, когато се уведомява за предполагаемо незаконно съдържание, което представлява заплаха за живота или безопасността на хората. Доставчикът на хостинг услуги следва без необосновано забавяне да информира физическото лице или образуванието, уведомяващо за конкретното съдържание, след като вземе решение дали да бъдат предприети действия по уведомлението.

⁽²⁵⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- (53) Механизмите за уведомяване и предприемане на действия следва да позволяват подаването на уведомления, които са достатъчно точни и достатъчно обосновани, за да се даде възможност на доставчика на хостинг услуги да вземе информирано и добросъвестно решение, съвместимо със свободата на изразяването на мнения и на информация, по отношение на съдържанието, за което се отнася уведомлението, по-специално дали това съдържание трябва да се счита за незаконно съдържание и да бъде премахнато или достъпът до него да бъде блокиран. Тези механизми следва да улесняват подаването на уведомления за незаконно съдържание, съдържащи обяснение на причините, поради които физическото лице или образуванието, подало уведомлението, счита, че съдържанието е незаконно, както и ясно указание за мястото на това съдържание. Когато уведомлението съдържа достатъчно информация, за да се даде възможност на добросъвестен доставчик на хостинг услуги да установи, без подробна правна проверка, че е ясно, че съдържанието е незаконно, следва да се счита, че уведомлението води до действително узнаване или запознаване за незаконосъобразността. С изключение на подаването на уведомления, свързани с престъпления, посочени в членове 3 – 7 от Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁶⁾, тези механизми следва да изискват от физическото лице или образуванието, подало уведомлението, да разкрие идентификационните си данни, за да се избегне злоупотреба.
- (54) Когато доставчик на хостинг услуги реши на основание на това, че предоставената от получателите информация е незаконно съдържание или е несъвместима с неговите общи условия, да премахне или да блокира достъпа до информация, предоставена от получателя на услугата, или по друг начин да ограничи видимостта ѝ или извличането на печалба от нея, например въз основа на сигнал или по собствена инициатива, включително единствено чрез автоматизирани инструменти, той следва да уведоми по ясен и лесно разбираем начин получателя на услугата за своето решение, за съответните причини и за наличните възможности за правна защита чрез оспорване на решението, с оглед на отрицателните последици, които тези решения могат да имат за получателя на услугата, включително за упражняването на основното му право на свобода на изразяване. Това задължение следва да се прилага независимо от причините за решението, по-специално независимо от това дали действието е предприето, тъй като докладваната информация се счита за незаконно съдържание или за несъвместима с приложимите общи условия. Когато решението е взето въз основа на получаване на уведомление, доставчикът на хостинг услуги следва да разкрие идентификационните данни на лицето или образуванието, подало уведомлението, на получателя на услугата само когато тази информация е необходима, за да се установи незаконосъобразността на съдържанието, например в случаи на нарушения на права върху интелектуалната собственост.
- (55) Ограничаването на видимостта може да се изразява в намаляване на видимостта в класирането или в системите за препоръчване, както и в ограничаване на достъпността за един или повече получатели на услугата или блокиране на ползвателя от онлайн общност, без ползвателят да знае за това („неявно блокиране на достъп“). Извличането на печалба чрез приходи от реклама от информация, предоставена от получателя на услугата, може да бъде ограничено чрез спиране или прекратяване на паричните плащания или приходи, свързани с тази информация. Задължението за представяне на изложение на причините обаче не следва да се прилага по отношение на заблуждаващо търговско съдържание с голям обем, разпространявано чрез умишлено манипулиране на услугата, по-специално привидно използване на услугата, като например използването на ботове или фалшиви профили или други подвеждащи начини на използване на услугата. Независимо от други възможности за оспорване на решението на доставчика на хостинг услуги, получателят на услугата следва винаги да има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с националното право.
- (56) В някои случаи доставчик на хостинг услуги може да се запознае с информация, например чрез уведомление от уведомяващ или чрез свои доброволно въведени мерки, за дейност на даден получател на услугата, като например публикуване на определени видове незаконно съдържание, която дава основание на доставчика на хостинг услуги да подозира, предвид всички свързани със случая обстоятелства, с които е запознат, че този получател на услугата може да е извършил, да извършва или да има вероятност да извърши тежко престъпление, което застрашава живота или безопасността на лице или лица, като например престъпления, посочени в Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁷⁾, Директива 2011/93/ЕС или Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁸⁾. Например конкретни елементи на съдържанието биха могли да породят подозрение за заплахата за обществеността, например подбуждане към извършване на терористично престъпление по смисъла на член 21 от Директива (ЕС) 2017/541. В такива случаи доставчикът на хостинг услуги следва незабавно да информира

⁽²⁶⁾ Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1).

⁽²⁷⁾ Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1.).

⁽²⁸⁾ Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета (ОВ L 88, 31.3.2017 г., стр. 6).

компетентните правоприлагащи органи за това подозрение. Доставчикът на хостинг услуги следва да предостави цялата съответна информация, с която разполага, включително, когато е приложимо, въпросното съдържание и, ако е налична, информация за времето, когато е било публикувано съдържанието, включително определената часова зона, обяснение на своето подозрение и информацията, необходима за намиране и установяване на идентификационните данни на съответния получател на услугата. Настоящият регламент не предоставя правно основание за профилиране на получателите на услуги с цел доставчиците на хостинг услуги евентуално да откриват престъпления. Доставчиците на хостинг услуги следва също така да спазват другите приложими правила на правото на Съюза или националното право за защита на правата и свободите на физическите лица, когато информират правоприлагащите органи.

- (57) За да се избегне налагането на непропорционална тежест, допълнителните задължения, налагани съгласно настоящия регламент на доставчиците на онлайн платформи, включително платформите, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, не следва да се прилагат за доставчици, които отговарят на критериите за микро- или малки предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО. По същата причина тези допълнителни задължения не следва да се прилагат и за доставчиците на онлайн платформи, които по-рано са отговаряли на критериите за микро- или малки предприятия, в продължение на период от 12 месеца след загубването на този статут. Тези доставчици не следва да бъдат изключени от задължението да предоставят информация за средномесечните активни получатели на услугата по искане на координатора за цифровите услуги по място на установяване или на Комисията. Като се има предвид обаче, че много големите онлайн платформи или много големите онлайн търсачки имат по-голям обхват и по-голямо въздействие при оказването на влияние върху начина, по който получателите на услугите получават информация и комуникират онлайн, тези доставчици не следва да се ползват от това изключение, независимо дали са или са били микро- или малки предприятия. Правилата за консолидиране, изложени в Препоръка 2003/361/ЕО, спомагат да се гарантира, че тези допълнителни задължения няма да бъдат заобиколени. Нищо в настоящия регламент не възпрепятства доставчиците на онлайн платформи, които са обхванати от това изключение, да създадат доброволно система, съобразена с едно или повече от тези задължения.
- (58) Получателите на услугата следва да могат лесно и ефективно да оспорват определени решения на доставчиците на онлайн платформите във връзка с незаконосъобразността на дадено съдържание или несъвместимостта му с общите условия, които ги засягат отрицателно. Поради това от доставчиците на онлайн платформите следва да се изисква да осигуряват вътрешни системи за разглеждане на жалби, които отговарят на определени условия, имащи за цел да се гарантира, че системите са леснодостъпни и водят до бързи, недискриминационни, безпристрастни и справедливи резултати и подлежат на преглед от човек, когато се използват автоматизирани средства. Тези системи следва да дават възможност на всички получатели на услугата да подадат жалба и не следва да установяват формални изисквания, като например препращане към специални относими правни разпоредби или сложни правни обяснения. Получателите на услугата, които са подали уведомление чрез механизма за уведомяване и предприемане на действия, предвиден в настоящия регламент, или чрез механизма за уведомяване за съдържание, което нарушава общите условия на доставчика на онлайн платформи, следва да имат право да използват механизма за подаване на жалби, за да оспорят решението на доставчика на онлайн платформи във връзка с техните уведомления, включително когато считат, че предприетото от този доставчик действие не е било подходящо. Възможността за подаване на жалба за отмяна на оспорваните решения следва да бъде на разположение за срок от най-малко шест месеца, считано от момента, в който доставчикът на онлайн платформи е уведомил получателя на услугата за решението.
- (59) Освен това следва да се предвиди възможност за добросъвестно започване на извънсъдебно уреждане на такива спорове, включително на тези, които не са могли да бъдат разрешени по задоволителен начин чрез вътрешните системи за разглеждане на жалби, от сертифицирани органи, които разполагат с необходимата независимост, средства и експертен опит, за да извършват дейността си по справедлив, бърз и икономически ефективен начин. Независимостта на органите за извънсъдебно уреждане на спорове следва да се гарантира и на равнището на физическите лица, отговарящи за разрешаването на спорове, включително чрез правила относно конфликта на интереси. Таксите, начислявани от органите за извънсъдебно уреждане на спорове, следва да бъдат разумни, достъпни, привлекателни, евтини за потребителите и пропорционални и да се преценяват във всеки отделен случай. Когато орган за извънсъдебно решаване на спорове е сертифициран от компетентния координатор за цифровите услуги, този сертификат следва да бъде валиден във всички държави членки. Доставчиците на онлайн платформи следва да могат да откажат да участват в процедури за извънсъдебно уреждане на спорове съгласно настоящия регламент, когато същият спор, по-специално по отношение на съответната информация и основанията за вземане на оспорваното решение, последиците от решението и основанията за оспорване на решението, вече е разрешен или вече

е предмет на текущо производство пред компетентния съд или пред друг компетентен орган за извънсъдебно уреждане на спорове. Получателите на услугата следва да могат да избират между вътрешния механизъм за подаване на жалби, извънсъдебното уреждане на спорове и възможността за започване на съдебно производство на всеки етап. Тъй като резултатът от процедурата за извънсъдебно уреждане на спорове не е обвързващ, страните не следва да бъдат възпрепятствани да образуват съдебно производство във връзка със същия спор. Осигурените по този начин възможности за оспорване на решенията на доставчиците на онлайн платформите следва по никакъв начин да не възпрепятстват възможността да бъде потърсена защита по съдебен ред в съответствие със законодателството на съответната държава членка и следователно следва да не засягат упражняването на правото им на ефективна съдебна защита съгласно предвиденото в член 47 от Хартата. Разпоредбите на настоящия регламент относно извънсъдебното уреждане на спорове не следва да изискват от държавите членки да създават такива органи за извънсъдебно уреждане на спорове.

- (60) При договорни спорове между потребители и предприятия относно закупуването на стоки или услуги Директива 2013/11/ЕС гарантира на потребителите от Съюза и предприятията в Съюза достъп до сертифицирани по отношение на качеството структури за алтернативно решаване на спорове. Във връзка с това следва да се поясни, че правилата на настоящия регламент относно извънсъдебното уреждане на спорове не засягат посочената директива, включително предвиденото в нея право на потребителите да се оттеглят от процедурата на всеки етап, ако не са удовлетворени от резултатите и протичането на процедурата.
- (61) Действията срещу незаконното съдържание могат да се предприемат по-бързо и по-надеждно, когато доставчиците на онлайн платформи предприемат необходимите мерки, за да гарантират приоритетно разглеждане на сигналите, подавани от доверени податели, действащи в определената си област на експертен опит, чрез изискваните по настоящия регламент механизми за уведомяване и предприемане на действия, без да се засяга изискването за съвременно, добросъвестно и безпристрастно обработване и вземане на решения по всички сигнали, подавани съгласно тези механизми. Статут на доверен подател на сигнали следва да се предоставя от координатора за цифровите услуги на държавата членка, в която е установен заявителят, и следва да се признава от всички доставчици на онлайн платформи, попадащи в обхвата на настоящия регламент. Статут на доверен подател на сигнали следва да се предоставя само на образувания, а не на физически лица, които са доказали, наред с останалото, че притежават специален експертен опит и компетентност в борбата с незаконното съдържание и че работят добросъвестно, точно и обективно. Тези образувания могат да бъдат публични по своя характер, като например по отношение на терористичното съдържание — звената за сигнализиране за незаконно съдържание в интернет на националните правоприлагащи органи или на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), или могат да бъдат неправителствени организации и частни или полупублични организации, като например организациите, които са част от мрежата от горещи линии INHOPE за докладване на материали, показващи сексуално насилие над деца, и организации, ангажирани със сигнализирането за незаконни расистки и ксенофобски прояви онлайн. За да се избегне намаляването на добавената стойност на този механизъм, общият брой на доверените податели на сигнали, одобрени в съответствие с настоящия регламент, следва да бъде ограничен. По-специално, браншовите сдружения, представляващи интересите на своите членове, следва да бъдат насърчавани да кандидатстват за статут на доверени податели на сигнали, без да се засяга правото на частноправни образувания или физически лица да сключват двустранни споразумения с доставчиците на онлайн платформи.
- (62) Доверените податели на сигнали следва да публикуват лесноразбираеми и подробни доклади относно уведомленията, подадени в съответствие с настоящия регламент. В тези доклади следва да се посочва информация като броя на уведомленията, категоризирани от доставчика на хостинг услуги, вида на съдържанието и действията, предприети от доставчика. Предвид факта, че доверените податели на сигнали са доказали своя експертен опит и компетентност, обработването на уведомления, подадени от доверени податели на сигнали, може да се очаква да бъде по-малко обременяващо и следователно по-бързо в сравнение с уведомленията, подадени от други получатели на услугата. Въпреки това средното време, необходимо за обработване, може все пак да е различно в зависимост от фактори, включващи вида на незаконно съдържание, качеството на уведомленията и действителните технически процедури, въведени за подаването на такива уведомления.

Така например, въпреки че Кодексът на поведение за противодействие на незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза, от 2016 г. определя референтен показател за участващите дружества по отношение на времето, необходимо за обработване на валидни уведомления за премахване на незаконни изказвания онлайн, пораждащи омраза, за обработването на други видове незаконно съдържание може да са необходими много по-различни срокове, в зависимост от конкретните факти и обстоятелства и видовете незаконно съдържание, за които става въпрос. За да се избегнат злоупотребите със статута на доверен подател на сигнали, следва да бъде възможно този статут да бъде временно отнет, когато координатор за цифровите услуги по място на установяване е започнал разследване въз

основа на основателни причини. Правилата на настоящия регламент относно доверените податели на сигнали не следва да се разбират като възпрепятстващи доставчиците на онлайн платформи да третират по сходен начин уведомятията, подавани от образувания или физически лица, на които не е предоставен статут на доверен подател на сигнали съгласно настоящия регламент, и да си сътрудничат по друг начин с други образувания в съответствие с приложимото право, включително настоящия регламент и Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁹⁾. Правилата на настоящия регламент не следва да възпрепятстват доставчиците на онлайн платформи да използват такива доверени податели на сигнали или подобни механизми, за да предприемат бързи и надеждни действия срещу съдържание, което е несъвместимо с техните общи условия, по-специално срещу съдържание, което е вредно за уязвимите получатели на услугата, например за малолетните и непълнолетните лица.

- (63) Злоупотребата с онлайн платформите чрез честото публикуване на явно незаконно съдържание или чрез честото подаване на явно неоснователни уведомятия или жалби съответно чрез механизмите и системите, създадени съгласно настоящия регламент, подкопава доверието и вреди на правата и законните интереси на засегнатите лица. Поради това е необходимо да се въведат подходящи пропорционални и ефективни гаранции срещу подобна злоупотреба, които трябва да са съобразени с правата и законните интереси на всички участници, включително приложимите основни права и свободи, залегнали в Хартата, по-специално свободата на изразяването на мнения. Информацията следва да се приема за явно незаконно съдържание и сигналите или жалбите — за явно неоснователни, когато и за неспециалиста е очевидно, без съществен анализ, че съдържанието е незаконно или съответно — че уведомятията или жалбите са неоснователни.
- (64) При определени условия доставчиците на онлайн платформи следва да спрат съответната си дейност по отношение на лицето, извършващо злоупотреба. Това не засяга свободата на доставчиците на онлайн платформи да определят своите общи условия и да въвеждат по-строги мерки в случай на явно незаконно съдържание, свързано с тежки престъпления, например материали, показващи сексуално насилие над деца. От съображения за прозрачност тази възможност следва да бъде изложена ясно и достатъчно подробно в общите условия на онлайн платформите. Следва винаги да има възможност за правна защита срещу решенията на доставчиците на онлайн платформи в това отношение и те следва да подлежат на надзор от страна на компетентния координатор за цифровите услуги. Доставчиците на онлайн платформи следва да изпратят предварително предупреждение, преди да вземат решение относно спирането, което следва да включва мотивите за евентуалното спиране и средствата за правна защита срещу решението на доставчиците на онлайн платформата. Когато вземат решение относно спирането, доставчиците на онлайн платформи следва да изпратят изложението на причините в съответствие с правилата, установени в настоящия регламент. Правилата на настоящия регламент по отношение на злоупотребите не следва да възпрепятстват доставчиците на онлайн платформи да предприемат други мерки в отговор на предоставяно от получатели на тяхната услуга незаконно съдържание или на друг вид злоупотреба с техните услуги, включително чрез нарушаване на техните общи условия, в съответствие с приложимото право на Съюза и национално право. Тези правила не засягат възможността да бъде потърсена отговорност от лицата, извършили злоупотреба, включително за нанесени вреди, предвидена в правото на Съюза или в националното право.
- (65) С оглед на конкретните отговорности и задължения на доставчиците на онлайн платформи, на тях следва да им бъдат наложени и задължения за прозрачно докладване в допълнение към задълженията за прозрачно докладване, налагани на всички доставчици на посреднически услуги съгласно настоящия регламент. За да се определи дали онлайн платформите и онлайн търсачките биха попаднали съответно в категорията на много големите онлайн платформи или много големите търсачки, за които се прилагат някои допълнителни задължения съгласно настоящия регламент, задълженията за прозрачно докладване за онлайн платформи и онлайн търсачки следва да включват определени задължения, свързани с публикуването и съобщаването на информация относно средномесечния брой на техните активни получатели на услугата в Съюза.
- (66) За да се гарантира прозрачност и да се даде възможност за контрол върху решенията за модерирание на съдържание на доставчиците на онлайн платформи и за наблюдение на разпространението на незаконно съдържание онлайн, Комисията следва да поддържа и публикува база данни, която съдържа решенията и изложението на причините от страна на доставчиците на онлайн платформи, когато те премахват или ограничават по друг начин наличието на информация и достъпа до нея. С цел постоянно актуализиране на базата данни доставчиците на онлайн платформи

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

следва да подават в стандартен формат решенията и изложението на причините без необосновано забавяне след вземането на решение, за да се даде възможност за актуализации в реално време, когато това е технически възможно и пропорционално на средствата на въпросната онлайн платформа. Структурираната база данни следва да позволява достъп и търсене на съответната информация, по-специално по отношение на вида предполагаемо незаконно съдържание, за което става въпрос.

- (67) „Тъмните модели“ на онлайн интерфейсите на онлайн платформите са практики, които съществено нарушават или накърняват, умишлено или на практика, способността на получателите на услугата за свободен и информиран избор или решение. Тези практики могат да се използват за убеждаване на получателите на услугата да възприемат нежелано поведение или да вземат нежелани решения, които имат отрицателни последици за тях. Поради това на доставчиците на онлайн платформи следва да бъде забранено да заблуждават получателите на услугата или да прилагат способа на т.нар. „побутване“ спрямо тях, както и да нарушават или накърняват самостоятелността, вземането на решения или избора на получателите на услугата посредством структурата, проектните параметри или функциите на онлайн интерфейса или на част от него. Това следва да включва, но да не се ограничава до, избор на проектни параметри, позволяващи експлоатиране на получателя с цел насочването му към действия, които са в полза на доставчика на онлайн платформи, но които може да не са в интерес на получателите, като изборът се представя по начин, който не е неутрален, например по-силно открояване на някои възможности за избор чрез визуални, слухови или други компоненти, когато от получателя на услугата се иска да вземе решение.

Това следва също така да включва многократно изискване към получателя на услугата да направи избор, когато такъв избор вече е направен, което прави процедурата за отказ от услуга значително по-тромава от абонирането за нея или прави някои решения по-трудни или времеемки от други, което прави ненужно трудно прекратяването на покупките или отписването от дадена онлайн платформа, позволяваща на потребителите да сключват с търговци договори от разстояние, и заблуждава получателите на услугата, като ги подтиква към решения относно сделки, или чрез настройки по подразбиране, които са много трудни за промяна, и така необосновано се повлиява вземането на решения от страна на получателя на услугата по начин, който нарушава и накърнява неговата самостоятелност, вземане на решение и избор. Правилата за предотвратяване на „тъмни модели“ обаче не следва да се разбират като възпрепятстващи доставчиците да взаимодействат пряко с получателите на услугата и да им предлагат нови или допълнителни услуги. Законните практики, например в областта на рекламата, които са в съответствие с правото на Съюза, не следва сами по себе си да се считат за „тъмни модели“. Тези правила относно „тъмните модели“ следва да се тълкуват като обхващащи забранените практики, които попадат в обхвата на настоящия регламент, доколкото тези практики не са вече обхванати от Директива 2005/29/ЕО или Регламент (ЕС) 2016/679.

- (68) Онлайн рекламата играе важна роля в интернет, включително при предоставяните от онлайн платформите услуги, когато предоставянето на услугата понякога се заплаща – изцяло или частично, пряко или непряко – чрез приходи от реклама. Онлайн рекламата обаче може да доведе до значителни рискове — от реклами, които сами по себе си представляват незаконно съдържание, до генерирането на финансови стимули за публикуването или засилване на въздействието на незаконно или друго вредно съдържание и дейности онлайн, или също така дискриминационно представяне на реклами, което засяга равното третиране и възможности на гражданите. В допълнение към изискванията, произтичащи от член 6 от Директива 2000/31/ЕО, от доставчиците на онлайн платформи следва да се изисква да гарантират, че получателите на услугата разполагат с определена индивидуализирана информация, която им е необходима, за да разберат кога и от чие име е представена дадена реклама. Те следва да гарантират, че информацията е пределно ясна, включително чрез стандартизирани визуални или аудиобележки, ясно разпознаваеми и недвусмислени за среднестатистическия получател на услугата, като тя следва да бъде адаптирана към естеството на индивидуалния онлайн интерфейс на услугата. Освен това получателите на услугата следва да разполагат с информация, пряко достъпна от онлайн интерфейса, на който е представена рекламата, относно основните параметри, въз основа на които конкретна реклама им бива представяна, което ще им даде съдържателно обяснение на използваната за целта логика, включително когато тя се основава на профилиране.

Тези обяснения следва да включват информация относно метода, използван за представянето на рекламата – например дали е контекстуална или друг вид реклама – и, когато е приложимо, основните използвани критерии за профилиране; тя следва също така да информира получателя за всички налични средства за промяна на тези критерии. Изискванията на настоящия регламент относно предоставянето на информация, свързана с рекламата, не засягат прилагането на съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/679, и по-специално разпоредбите относно правото на възражение, автоматизираното вземане на индивидуални решения, включително профилирането, и в частност необходимостта от получаване на съгласие от субекта на данните преди обработването на лични данни за целево рекламиране. Регламентът също така не засяга разпоредбите на Директива 2002/58/ЕО, и по-специално

разпоредбите относно съхранението на информация в крайни устройства и достъпа до съхраняваната в тях информация. На последно място, настоящият регламент допълва прилагането на Директива 2010/13/ЕС, с която се налагат мерки, за да се даде възможност на ползвателите да декларират аудиовизуални търговски съобщения в генерирани от ползватели видеоклипове. Той също така допълва задълженията на търговците по отношение на оповестяването на търговски съобщения, произтичащи от Директива 2005/29/ЕО.

- (69) Когато на получателите на услугата се представят реклами, основани на техники за целеви подбор при рекламата, които са оптимизирани, за да съответстват на техните интереси и потенциално да използват техните слабости, това може да има особено сериозни отрицателни последици. В някои случаи манипулативните техники могат да окажат отрицателно въздействие върху цели групи и да увеличат вредите за обществото, например като допринесат за кампании за дезинформация или като дискриминират определени групи. Онлайн платформите са особено чувствителна среда за такива практики и представляват по-висок обществен риск. Следователно доставчиците на онлайн платформи не следва да представят реклами въз основа на профилиране съгласно определението в член 4, точка 4 от Регламент (ЕС) 2016/679, като използват специални категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от същия регламент, включително като използват категории за профилиране, основани на тези специални категории. Тази забрана не засяга задълженията, приложими за доставчиците на онлайн платформи или за други доставчици на услуги или рекламодатели, участващи в разпространението на рекламите, съгласно правото на Съюза относно защитата на личните данни.
- (70) Основна част от дейността на дадена онлайн платформа е начинът, по който информацията се подрежда по важност и представя в нейния онлайн интерфейс с цел улесняване и оптимизиране на достъпа до информация за получателите на услугата. Това се извършва например чрез предлагане, класиране и подреждане по важност на информацията посредством алгоритми, които извеждат на преден план дадени текстове или изображения, или чрез всяко друго подбиране на информацията, предоставяна от получатели на услугата. Такива системи за препоръчване могат да окажат значително въздействие върху способността на получателите да извличат и взаимодействат с информация онлайн, включително да улесняват търсенето на съответната информация за получателите на услугата и да допринасят за подобряване на потребителското преживяване. Те също така играят важна роля за засилване на въздействието на някои послания, „светкавичното“ разпространение на информация и стимулирането на определено онлайн поведение. Поради това онлайн платформите следва последователно да гарантират, че получателите на тяхната услуга са подходящо информирани за начина, по който системите за препоръчване оказват влияние върху начина на показване на информацията и могат да въздействат върху начина, по който им се представя тази информация. Те следва ясно да представят параметрите на тези системи за препоръчване по лесно разбираем начин, за да се гарантира, че получателите на услугата разбират как се подбира информацията, която получават. Тези параметри следва да включват най-малко най-важните критерии за определяне на информацията, която се предлага на получателите на услугата, и причините за съответното им значение, включително когато информацията е подредена по важност въз основа на профилиране и въз основа на онлайн поведението на получателите на услугата.
- (71) Защитата на малолетните и непълнолетните лица е важна цел на политиката на Съюза. Дадена онлайн платформа може да се счита за достъпна за малолетните и непълнолетни лица, когато нейните общи условия позволяват на малолетните и непълнолетните лица да използват услугата, когато нейната услуга е насочена към малолетни и непълнолетни лица или се използва предимно от тях, или когато доставчикът знае по друг начин, че някои от получателите на неговата услуга са малолетни и непълнолетни лица, например защото вече обработва за други цели лични данни на получателите на своята услуга, разкриващи тяхната възраст. Доставчиците на онлайн платформи, използвани от малолетни и непълнолетни лица, следва да предприемат подходящи и пропорционални мерки за защита на малолетните и непълнолетните лица, например като проектират своите онлайн интерфейси или части от тях с гаранция за най-високо равнище на неприкосновеност на личния живот, безопасност и сигурност за малолетните и непълнолетните лица по подразбиране, когато е целесъобразно, като приемат стандарти за защита на малолетните и непълнолетните лица или като участват в кодекси за поведение за защита на малолетните и непълнолетните лица. Те следва да вземат предвид най-добрите практики и наличните насоки, например съдържащите се в съобщението на Комисията „Цифрово десетилетие за децата и младежите: новата европейска стратегия за по-добър интернет за децата (ВІК+)“. Доставчиците на онлайн платформи не следва да представят реклами въз основа на профилиране, като използват лични данни на получателя на услугата, когато знаят с достатъчна сигурност, че получателят на услугата е малолетно или непълнолетно лице. В съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, по-специално с принципа за свеждане на данните до минимум, предвиден в член 5, параграф 1, буква в) от него, тази забрана не следва да води до това доставчикът на онлайн платформата да поддържа, придобива или обработва повече лични данни, отколкото тези, с които вече разполага, за да прецени дали получателят на услугата е непълнолетен или малолетен. Следователно това задължение не следва да насърчава доставчиците на онлайн платформи да събират данни за възрастта на получателя на услугата преди нейното използване. Това не следва да засяга правото на Съюза относно защитата на личните данни.

- (72) За да допринесат за създаването на безопасна, надеждна и прозрачна онлайн среда за потребителите, както и за другите заинтересовани лица, като например конкуриращи се търговци и носителите на права върху интелектуалната собственост, и с цел разколебаване на търговците да продават продукти или услуги в нарушение на приложимите разпоредби, онлайн платформите, позволяващи потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, следва да гарантират проследимостта на тези търговци. Поради това от търговеца следва да се изисква да предостави на доставчиците на онлайн платформите, позволяващи потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, определена съществена информация, включително за целите на рекламирането или предлагането на продукти. Това изискване следва да се прилага и за търговци, които рекламират продукти или услуги от името на съответната марка въз основа на сключени за целта споразумения. Тези доставчици на онлайн платформи следва да съхраняват цялата информация по сигурен начин за срока на своите договорни отношения с търговеца и шест месеца след това, за да дадат възможност за предявяване на претенции срещу търговеца или за изпълнението на поръчки, свързани с търговеца.

Това задължение е необходимо и пропорционално, така че публичните органи и частните лица със законен интерес да имат достъп до информацията в съответствие с приложимото право, включително относно защитата на личните данни, в това число въз основа на заповедите за предоставяне на информация, посочени в настоящия регламент. Това задължение не засяга евентуални задължения за запазване на определено съдържание за по-дълги срокове въз основа на други разпоредби на правото на Съюза или на национално право, в съответствие с правото на Съюза. Без да се засяга определението, предвидено в настоящия регламент, всеки търговец, независимо от това дали е физическо или юридическо лице, идентифицирано въз основа на член 6а, параграф 1, буква б) от Директива 2011/83/ЕС и член 7, параграф 4, буква е) от Директива 2005/29/ЕО, следва да бъде проследим, когато предлага продукт или услуга чрез онлайн платформа. Директива 2000/31/ЕО задължава всички доставчици на услуги на информационното общество да предоставят лесен, пряк и постоянен достъп на получателите на услугата и на компетентните органи до определена информация, позволяваща идентифицирането на всички доставчици. Установените в настоящия регламент изисквания за проследимост за доставчиците на онлайн платформите, позволяващи потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, не засягат прилагането на Директива (ЕС) 2021/514 на Съвета⁽³⁰⁾, която преследва други законни цели от обществен интерес.

- (73) За да се гарантира ефективно и подходящо прилагане на това задължение, без да се налага непропорционална тежест, доставчиците на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, следва да положат всички възможни усилия да оценят доколко надеждна е информацията, предоставяна от съответните търговци, по-специално като използват свободно достъпни официални онлайн бази данни и онлайн интерфейси, като например националните търговски регистри и системата за обмен на информация за ДДС, или да изискват от съответните търговци да предоставят надеждни подкрепящи документи, като копия на документи за самоличност, заверени извлечения на платежни сметки, дружествени удостоверения и удостоверения от търговски регистри. Те могат също така да използват други източници, до които имат достъп от разстояние и които предлагат сходна степен на надеждност за целите на спазването на посоченото задължение. От съответните доставчици на онлайн платформи обаче не следва да се изисква да предприемат прекомерни или скъпоструващи онлайн проучвания на факти или да извършват непропорционални проверки на място. Освен това не следва да се приема, че доставчиците, които са положили изискваните по настоящия регламент възможни усилия, гарантират надеждността на информацията пред потребителите или други заинтересовани лица.
- (74) Доставчиците на онлайн платформи, позволяващи потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, следва да проектират и организират своя онлайн интерфейс по начин, който позволява на търговците да изпълняват задълженията си съгласно съответното право на Съюза, и по-специално изискванията по членове 6 и 8 от Директива 2011/83/ЕС, член 7 от Директива 2005/29/ЕО, членове 5 и 6 от Директива 2000/31/ЕО и член 3 от Директива 98/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³¹⁾. За тази цел съответните доставчици на онлайн платформи следва да положат всички възможни усилия, за да преценят дали търговците, които използват техните услуги, са качили пълната информация в своите онлайн интерфейси в съответствие с приложимото право на Съюза. Доставчиците на онлайн платформи следва да гарантират, че продуктите или услугите не се предлагат, докато тази информация не е пълна. Това не следва да доведе до задължение за съответните доставчици на онлайн платформи да контролират като цяло продуктите или услугите, предлагани от търговците чрез техните услуги, нито общо задължение за установяване на фактите, по-специално за оценка на точността на информацията, предоставена от търговците. Онлайн интерфейсите

⁽³⁰⁾ Директива (ЕС) 2021/514 на Съвета от 22 март 2021 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ L 104, 25.3.2021 г., стр. 1).

⁽³¹⁾ Директива 98/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно защитата на потребителите при обозначаването на цените на стоките, предлагани на потребителите (ОВ L 80, 18.3.1998 г., стр. 27).

следва да бъдат лесни за ползване и леснодостъпни за търговците и потребителите. В допълнение и след като разрешат предлагането на продукта или услугата от търговеца, съответните доставчици на онлайн платформи следва да полагат разумни усилия, за да проверят на случаен принцип дали предлаганите продукти или услуги са идентифицирани като незаконни в официални, свободно достъпни и машинночетими онлайн бази данни или онлайн интерфейси, достъпни в държава членка или в Съюза. Комисията следва също така да насърчава проследимостта на продуктите чрез технологични решения като цифрово подписани кодове за бърза реакция („кодове QR“) или незаменяеми токени. Комисията следва да насърчава разработването на стандарти и, при липсата на такива, на пазарно ориентирани решения, които могат да бъдат приемливи за заинтересованите лица.

- (75) Предвид значението на много големите онлайн платформи поради техния обхват, в частност изразен в броя на техните получатели на услуги, за улесняване на обществения дебат, икономическите сделки и разпространението сред обществеността на информация, мнения и идеи, както и за оказване на влияние върху начина, по който получателите на услугите получават и съобщават информация онлайн, е необходимо да се наложат специални задължения на доставчиците на тези платформи, в допълнение към задълженията, приложими за всички онлайн платформи. Поради решавашата им роля за намирането и осигуряването на достъп до информация онлайн е необходимо също така да се наложат тези задължения, доколкото те са приложими, на доставчиците на много големи онлайн търсачки. Тези допълнителни задължения на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки са необходимият отговор на опасенията от обществено-политически характер. Не съществуват алтернативни и по-малко ограничителни мерки, с които би се постигнал ефективно същият резултат.
- (76) Много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки могат да породят рискове за обществото, които са различни по обхват и въздействие от тези, които поражда по-малките платформи. Доставчиците на подобни много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва съответно да поемат най-строги задължения за дължима грижа, които са съизмерими с тяхното въздействие върху обществото. Когато броят на активните получатели на онлайн платформа или на онлайн търсачка, изчислен като средна стойност за период от шест месеца, достигне значителен дял от населението на Съюза, системните рискове, които поражда онлайн платформата или онлайн търсачката, могат да добият непропорционално отрицателно въздействие в Съюза. Обхватът следва да се приема за значителен, когато този брой надвишава оперативния праг, определен на 45 милиона души, т.е. 10% от населението на Съюза. Когато е необходимо, този оперативен праг следва да се актуализира и следователно на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да допълва разпоредбите на настоящия регламент чрез приемането на делегирани актове.
- (77) За да се определи обхватът на дадена онлайн платформа или онлайн търсачка, е необходимо да се установи средният брой на активните получатели на всяка услуга поотделно. Съответно средният брой на месечните активни получатели на дадена онлайн платформа следва да отразява всички получатели, които действително се ползват от услугата най-малко веднъж в рамките на определен срок, като са изложени на информация, разпространявана на онлайн интерфейса на онлайн платформата, например гледане или слушане на съдържанието, или като предоставят информация, например търговци на онлайн платформите, позволяващи потребителите да сключват договори от разстояние с търговци.

За целите на настоящия регламент ползването не се ограничава до взаимодействие с информация чрез шракване, коментиране, свързване, споделяне, закупуване или извършване на сделки на онлайн платформа. Следователно понятието „активен получател на услугата“ не съвпада непременно с понятието „регистриран ползвател на услуга“. Що се отнася до онлайн търсачките, понятието „активни получатели на услугата“ следва да обхваща лицата, които разглеждат информация на техния онлайн интерфейс, но не и например собствениците на уебсайтовете, индексирани от онлайн търсачка, тъй като те не се ползват активно от услугата. Броят на активните получатели на дадена услуга следва да включва всички единични получатели на услугата, които ползват конкретната услуга. За тази цел получателят на услугата, който използва различни онлайн интерфейси, например уебсайтове или приложения, включително когато услугите са достъпни чрез различни единни ресурсни локатори (URL адреси) или имена на домейни, следва, когато е възможно, да се брой само веднъж. Понятието „активен получател на услугата“ обаче не следва да включва случайно използване на услугата от получатели на други доставчици на посреднически услуги, които непряко предоставят информация, хоствана от доставчика на онлайн платформа, чрез свързване или индексиране от доставчик на онлайн търсачка. Освен това настоящият регламент не изисква от доставчиците на онлайн платформи или на онлайн търсачки да извършват конкретно проследяване на физически лица онлайн. Когато

тези доставчици са в състояние да изключат от броя на активните ползватели, например ботове или програми за извличане на данни, без допълнително обработване на лични данни и проследяване, те могат да направят това. Определянето на броя на активните получатели на услугата може да бъде повлияно от пазарните и техническите промени и поради това на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да допълва разпоредбите на настоящия регламент чрез приемане на делегирани актове за изготвяне на методика за определяне на активните получатели на онлайн платформа или онлайн търсачка, когато е необходимо, като отразява естеството на услугата и начина, по който получателите на услугата взаимодействат с нея.

- (78) С оглед на мрежовите ефекти, характеризиращи икономиката на платформите, базата от ползватели на дадена онлайн платформа или онлайн търсачка може бързо да се разшири и тя да достигне размерите на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка със съответното въздействие върху вътрешния пазар. Такъв може да бъде случаят при експоненциален растеж, наблюдаван в кратки срокове, или при голямо световно присъствие и оборот, което позволява на онлайн платформата или онлайн търсачката да използва максимално мрежовите ефекти и икономии от мащаба и обхвата. Високият годишен оборот или пазарната капитализация могат по-специално да бъдат показател за бързо разрастване по отношение на обхванатите ползватели. В тези случаи координаторът за цифровите услуги по място на установяване или Комисията следва да са в състояние да изискат по-често докладване от страна на доставчика на онлайн платформата или онлайн търсачката за броя активни получатели на услугата, за да може своевременно да се определи моментът, от който тази платформа или онлайн търсачка следва да бъде определена като много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка за целите на настоящия регламент.
- (79) Много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки могат да се използват по начин, който силно влияе върху безопасността онлайн, формирането на общественото мнение и дискурс, както и онлайн търговията. Начинът, по който те проектират своите услуги, като цяло е оптимизиран в полза за техните бизнес модели, чиято движеща сила са често пъти рекламите, и това може да предизвика загриженост в обществото. Ефективното регулиране и осигуряване на спазването на правилата са необходими за ефективно идентифициране и смекчаване на рисковете и вредите за обществото и икономиката, които може да възникнат. Поради това съгласно настоящия регламент доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи търсачки онлайн следва да оценяват системните рискове, произтичащи от проектите параметри, предоставянето и използването на техните услуги, както и от вероятни злоупотреби от страна на получателите на услугата, и следва да предприемат подходящи смекчавачки мерки при спазване на основните права. При определяне на значимостта на вероятните отрицателни последици и въздействия доставчиците следва да вземат предвид сериозността на вероятното въздействие и вероятността от възникване на всички тези системни рискове. Например те биха могли да преценят дали вероятното отрицателно въздействие може да засегне голям брой лица, неговата потенциална необратимост или колко трудно е да се коригира и възстанови положението, съществувало преди вероятното въздействие.
- (80) Доставчиците на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки следва да оценят задълбочено четири категории системни рискове. Първата категория се отнася до рисковете, свързани с разпространение на незаконно съдържание, например материали, показващи сексуално насилие над деца, или на незаконни изказвания, поразящи омраза, или други видове злоупотреба с техните услуги за извършването на престъпления, както и с извършването на незаконни дейности, като продажбата на продукти или услуги, забранени от правото на Съюза или националното право, включително опасни или фалшифицирани продукти или незаконно търгувани животни. Такова разпространение или дейности например могат да представляват значителен системен риск, когато достъпът до незаконно съдържание може да се разпространи бързо и широко чрез особено популярни профили или други средства за засилване на въздействието. Доставчиците на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки следва да оценят риска от разпространение на незаконно съдържание, независимо от това дали информацията е несъвместима и с техните общи условия. Тази оценка не засяга личната отговорност на получателя на услугата на много големите онлайн платформи или на собствениците на уебсайтове, индексирани от много големи онлайн търсачки, за евентуална незаконностьобразност на тяхната дейност съгласно приложимото право.
- (81) Втората категория се отнася до действителните или предвидимите въздействия на услугата върху упражняването на основните права, защитени от Хартата, включително, но не само, човешкото достойнство, свободата на изразяването на мнения и на информация, включително свободата и плурализма на медиите, правото на личен живот, правото на защита на личните данни, правото на недискриминация, правата на детето и защитата на потребителите. Подобни рискове могат да възникнат например при проектирането на използваните от дадена много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка алгоритмични системи или злоупотребата с техните услуги чрез подаване на

злоумишлени уведомления или други методи за отнемане свободата на изразяването на мнения или възпрепятстване на конкуренцията. При оценката на рисковете за правата на детето доставчиците на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки следва да преценяват например доколко проектните параметри и функционирането на услугата са лесно разбираеми за малолетните и непълнолетните лица, както и как малолетните и непълнолетните лица могат да бъдат изложени чрез техните услуги на съдържание, което може да увреди здравето, физическото, умственото и моралното развитие на малолетните и непълнолетните лица. Такива рискове могат да възникнат например във връзка с проектните параметри на онлайн интерфейси, при които умишлено или непреднамерено се използват слабостите и неопитността на малолетните и непълнолетните лица или които може да доведат до пристрастяване.

- (82) Третата категория рискове включва действителните или предвидимите отрицателни последици за демократичните процеси, гражданския дебат и изборните процеси, както и за обществената сигурност.
- (83) Четвъртата категория рискове произтича от подобни опасения, свързани с проектните параметри, функционирането или използването, включително чрез манипулиране, на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки с действителни или предвидими отрицателни последици за защитата на общественото здраве, малолетните и непълнолетните лица и сериозни отрицателни последици за физическото и психическото благосъстояние на дадено лице, или за насилието, основано на пола. Такива рискове могат да произтичат и от координирани кампании за дезинформация, свързани с общественото здраве, или от проектните параметри на онлайн интерфейса, които може да стимулират поведенчески зависимости в получателите на услугата.
- (84) При оценката на тези системни рискове доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да се съсредоточат върху системите или други елементи, които могат да допринесат за възникването на рисковете, включително всички алгоритмични системи, които могат да бъдат от значение, по-специално техните системи за препоръчване и рекламни системи, като обръщат внимание на свързаните практики за събиране и използване на данни. Те следва също така да преценят дали са подходящи техните общи условия и осигуряването на тяхното спазване, както и техните процеси за модериране на съдържание, технически инструменти и отделени ресурси. При оценката на системните рискове, идентифицирани в настоящия регламент, тези доставчици следва също така да се съсредоточат върху информацията, която не е незаконна, но допринася за възникването на системните рискове, идентифицирани в настоящия регламент. Поради това тези доставчици следва да обърнат специално внимание на начина, по който техните услуги се използват за разпространение или засилване на въздействието на подвеждащо или заблуждаващо съдържание, включително дезинформация. Когато алгоритмичното засилване на въздействието на информацията допринася за възникването на системните рискове, тези доставчици следва надлежно да отразят това в своите оценки на риска. Когато рисковете са локализирани или има езикови различия, тези доставчици следва да вземат предвид и това в своите оценки на риска. Доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва по-специално да оценят как проектните параметри и функционирането на тяхната услуга, както и умишленото и често координирано манипулиране и използване на техните услуги или системното нарушаване на техните общи условия допринасят за възникването на тези рискове. Подобни рискове могат да възникнат например при привидно използване на услугата, например създаването на фалшиви профили, използването на ботове или подвеждащо използване на услугата и друго автоматизирано или отчасти автоматизирано поведение, което може да доведе до бързо и широко разпространение сред обществеността на информация, която представлява незаконно съдържание или е несъвместима с общите условия на дадена онлайн платформа или онлайн търсачка и допринася за кампании за дезинформация.
- (85) За да се даде възможност последващите оценки на риска да се допълват взаимно и да показват развитието на идентифицираните рискове, както и за да се улеснят разследванията и действията по осигуряване на спазването на правилата, доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да запазят всички подкрепящи документи, свързани с извършените от тях оценки на риска, например информация относно подготовката им, изходните данни и данните от тестването на техните алгоритмични системи.
- (86) Доставчиците на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки следва да вземат необходимите мерки и добросъвестно да смекчават системните рискове, идентифицирани в оценките на риска, при спазване на основните права. Всички приемани мерки следва да са съобразени с изискванията за дължима грижа по настоящия регламент и да са разумни и ефективни за смекчаване на идентифицираните конкретни отрицателни системни рискове. Те следва да са съобразени с икономическия капацитет на доставчика на много големите онлайн платформи или много големите онлайн търсачки, както и с необходимостта да се избегнат ненужни ограничения върху използването на тяхната услуга, като се вземат надлежно предвид вероятните отрицателни последици за основните права. Тези доставчици следва да обърнат специално внимание на въздействието върху свободата на изразяването на мнения.

- (87) Доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва в рамките на тези смекчавачи риска мерки да обмислят например адаптиране на необходимите проектни параметри, характеристики или функциониране на своята услуга, например проектните параметри на онлайн интерфейса. Те следва да адаптират и прилагат своите общи условия, както е необходимо и в съответствие с правилата на настоящия регламент относно общите условия. Други подходящи мерки биха могли да включват адаптиране на техните системи за модерирание на съдържание и вътрешни процеси или адаптиране на техните процеси на вземане на решение и ресурси, включително персонала, отговарящ за модерирането на съдържание, неговото обучение и местния експертен опит. Това се отнася по-специално до бързината и качеството на обработване на уведомленията. В това отношение например в Кодекса на поведение за противодействие на незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза, от 2016 г. се определя референтен показател за обработването на валидни уведомления за премахване на незаконни изказвания, пораждащи омраза, за по-малко от 24 часа. Доставчиците на много големи онлайн платформи, по-специално тези, които се използват предимно за разпространение сред обществеността на порнографско съдържание, следва добросъвестно да изпълняват всички свои задължения съгласно настоящия регламент по отношение на незаконно съдържание, представляващо кибернасилие, включително незаконно порнографско съдържание, по-специално с цел да се гарантира, че жертвите могат ефективно да упражняват правата си във връзка със съдържание, представляващо споделяне без съгласие на интимни или манипулирани материали, чрез бързо обработване на уведомления и премахване на такова съдържание без необосновано забавяне. За други видове незаконно съдържание може да са необходими по-дълги или по-кратки срокове за обработване на уведомленията, което ще зависи от фактите, обстоятелствата и видовете незаконно съдържание. Тези доставчици могат също така да започнат или да засилят сътрудничеството с доверени податели на сигнали и да организират обучения и обмен с организации на такива податели.
- (88) Доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва също така да бъдат добросъвестни по отношение на мерките, които предприемат за изпитване, и когато е необходимо, да адаптират своите алгоритмични системи, не на последно място системите си за препоръчване. Може да се наложи те да смекчат отрицателните последици от персонализираните препоръки и да коригират критериите, използвани в техните препоръки. Рекламните системи, използвани от доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, могат също да бъдат катализатор за системните рискове. Тези доставчици следва също така да обмислят коригиращи мерки, като например да се откажат от приходите от реклама на конкретна информация или други действия, като например да подобрят видимостта на някои авторитетни източници на информация, или да приспособят своите рекламни системи в структурно отношение. На доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки може да се наложи да укрепят вътрешните си процеси или надзора на всяка една от своите дейности, по-специално по отношение на откриването на системни рискове, и да извършват по-чести или целенасочени оценки на риска, свързани с нови функции. По-специално, когато рисковете са споделени между различни онлайн платформи или онлайн търсачки, те следва да си сътрудничат с други доставчици на услуги, включително чрез изготвяне или присъединяване към съществуващи кодекси за поведение или други мерки за саморегулиране. Те следва също така да обмислят действия за повишаване на осведомеността, по-специално когато рисковете са свързани с кампании за дезинформация.
- (89) Доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да вземат предвид висшия интерес на малолетните и непълнолетните лица, когато предприемат мерки като адаптиране на проектните параметри на тяхната услуга и техния онлайн интерфейс, особено когато техните услуги са насочени предимно към малолетни или непълнолетни лица или се използват предимно от такива лица. Те следва да гарантират, че техните услуги са организирани по начин, който позволява на малолетните и непълнолетните лица лесен достъп до механизмите, предвидени в настоящия регламент, когато е приложимо, включително механизми за уведомяване и предприемане на действия и за подаване на жалби. Те следва също така да предприемат мерки за защита на малолетните и непълнолетните лица от съдържание, което може да увреди тяхното физическо, умствено или морално развитие, както и следва да осигуряват инструменти, които позволяват условен достъп до такава информация. При избора на подходящи смекчавачи мерки доставчиците могат да разгледат, когато е целесъобразно, най-добрите практики в отрасъла, включително установени чрез саморегулативно сътрудничество, например кодекси за поведение, и следва да се вземат предвид насоките на Комисията.
- (90) Доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да гарантират, че техният подход към оценката и смекчаването на риска се основава на най-добрата налична информация и научни познания и че те изпитват допусканията си с групите, които са най-силно засегнати от рисковете и мерките, които предприемат. За тази цел, когато е целесъобразно, те следва сами да извършват оценки на риска и да разработват свои мерки за ограничаването му с участието на представители на получателите на услугата, представители на групи, които могат да бъдат засегнати от техните услуги, независими експерти и организации на гражданското общество. Те следва да се

стремят да отразят резултатите от тези консултации в своите методологии за оценка на рисковете и разработване на мерки за смекчаване, включително, когато е целесъобразно, проучвания, целеви групи, кръгли маси и други методи за консултации и проектиране. При оценката на това дали дадена мярка е разумна, пропорционална и ефективна, следва да се обърне специално внимание на правото на свобода на изразяването на мнения.

- (91) По време на криза може да е необходимо доставчиците на много големи онлайн платформи спешно да предприемат някои конкретни мерки в допълнение към мерките, които биха предприели с оглед на другите си задължения съгласно настоящия регламент. Във връзка с това следва да се счита, че настъпва криза, когато са налице изключителни обстоятелства, които могат да доведат до сериозна заплаха за обществената сигурност или общественото здраве в Съюза или в значителна част от него. Такива кризи могат да възникнат в резултат на въоръжени конфликти или терористични актове, включително нововъзникващи конфликти или терористични актове, природни бедствия като земетресения и урагани, както и от пандемии и други сериозни трансгранични заплахи за общественото здраве. По препоръка на Европейския съвет за цифровите услуги Комисията следва да може да изисква от доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки спешно да реагират в случай на криза. Мерките, които тези доставчици могат да набележат и да обмислят да приложат, могат да включват например адаптиране на процесите на модерирание на съдържание и увеличаване на ресурсите, предназначени за модерирание на съдържание, адаптиране на общите условия, съответните алгоритмични системи и рекламни системи, допълнително засилване на сътрудничеството с доверените податели на сигнали, предприемане на мерки за повишаване на осведомеността, насърчаване на надеждна информация и адаптиране на проектните параметри на своите онлайн интерфейси. Следва да се предвидят необходимите изисквания, за да се гарантира, че тези мерки се предприемат в много кратък срок и че механизмът за реагиране при кризи се използва единствено когато и доколкото това е строго необходимо, както и че всички мерки, предприети в рамките на този механизъм, са ефективни и пропорционални, като надлежно се вземат предвид правата и законните интереси на всички засегнати лица. Използването на механизма не следва да засяга другите разпоредби на настоящия регламент, например разпоредбите относно оценките на риска и мерките за смекчаване на риска и осигуряването на тяхното спазване, както и разпоредбите относно протоколите при кризи.
- (92) Като се има предвид необходимостта да се гарантира проверка от независими експерти, доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да се отчитат чрез независим одит за спазването на задълженията по настоящия регламент и, когато е приложимо, на всички допълнителни ангажменти, поети съгласно кодексите за поведение и протоколите при кризи. За да се гарантира, че одитите се извършват ефективно, ефикасно и своевременно, доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да окажат необходимото сътрудничество и помощ на организациите, извършващи одитите, включително като предоставят на одитора достъп до всички относими данни и помещения, необходими за правилното извършване на одита, включително, когато е целесъобразно, до данни, свързани с алгоритмичните системи, и като отговарят на въпроси с искане за устен или писмен отговор. Одиторите следва също така да могат да използват други източници на обективна информация, включително проучвания от одобрени изследователи. Доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки не следва да препятстват извършването на одита. Одитите следва да се извършват в съответствие с най-добрите практики в отрасъла и с висока професионална етика и обективност, като надлежно се вземат предвид, когато е целесъобразно, стандартите за одит и кодексите за поведение. Одиторите следва да гарантират поверителността, сигурността и целостта на информацията, като например търговските тайни, до които имат достъп при изпълнението на своите задачи. Тази гаранция не следва да бъде средство за заобикаляне на приложимостта на задълженията за одит по настоящия регламент. Одиторите следва да разполагат с необходимия експертен опит в областта на управлението на риска, както и техническа компетентност за одит на алгоритмите. Те следва да бъдат независими, за да могат да изпълняват своите задачи по подходящ и надежден начин. Те следва да отговарят на основните изисквания за независимост по отношение на забранените услуги, различни от извършване на одит, ротацията на дружествата и необвързаните с условия такси. Ако съществуват съмнения относно тяхната независимост и техническа компетентност, те следва да се откажат или да се въздържат да поемат одитния ангажмент.
- (93) Одиторският доклад следва да бъде обоснован, така че да включва съдържателен отчет за предприетите дейности и направените заключения. Той следва да е информативен и, когато е целесъобразно, да предлага подобрения на мерките, предприети от доставчиците на много голяма онлайн платформа и много голяма онлайн търсачка за изпълнение на задълженията им по настоящия регламент. След получаване на одитния доклад той следва да бъде предаден на координатора за цифровите услуги по място на установяване, на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги. Доставчиците следва също така без необосновано забавяне да предават, след като бъдат приключени, всички доклади относно оценката на риска и мерките за смекчаването му, а също и доклада за изпълнението на одита на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, показващ как са изпълнили препоръките на одита. Одитният доклад следва да включва одитно становище,

основаващо на заключенията, направени въз основа на получените одитни доказателства. „Положително становище“ следва да се дава, когато всички доказателства сочат, че доставчикът на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка спазва задълженията по настоящия регламент или, когато е приложимо, всички ангажименти, които е поел съгласно даден кодекс за поведение или протокол при кризи, по-специално като идентифицира, оценява и смекчава системните рискове, които пораждат системата и услугите. „Положителното становище“ следва да бъде придружено от коментари, в които одиторът желае да включи забележки, които не оказват съществено въздействие върху резултата от одита. „Отрицателно становище“ следва да се дава, когато одиторът счита, че доставчикът на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка не спазва настоящия регламент или поетите ангажименти. Когато в одитното становище не може да се стигне до заключение за конкретни елементи, които попадат в обхвата на одита, в одитното становище се включва обяснение на причините за липсата на такова заключение. Когато е приложимо, докладът следва да включва описание на конкретни елементи, които не могат да бъдат одитирани, и обяснение защо те не могат да бъдат одитирани.

- (94) Задълженията относно оценката и смекчаването на рисковете следва да доведат, във всеки отделен случай, до необходимостта доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки да оценяват и - при необходимост - да адаптират проектните параметри на техните системи за препоръчване, например като предприемат мерки за предотвратяване или свеждане до минимум на тенденциозност, която води до дискриминация на лица в уязвимо положение, по-специално когато това адаптиране е в съответствие със правото в областта на защитата на данните и когато информацията е персонализирана въз основа на специални категории лични данни, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) 2016/679. Освен това, като допълват задълженията за прозрачност, приложими за онлайн платформите по отношение на техните системи за препоръчване, доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва системно да гарантират, че получателите на техните услуги се ползват от алтернативни възможности, които не се основават на профилиране по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/679, за основните параметри на техните системи за препоръчване. Този избор следва да бъде пряко достъпен от онлайн интерфейса, на който се представят препоръките.
- (95) Рекламните системи, използвани от много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки, пораждат особени рискове и изискват допълнителен публичен и регулаторен надзор поради своя мащаб и способност за целеви подбор на получателите на услугата въз основа на тяхното поведение във и извън онлайн интерфейса на тази платформа или търсачка. Много големите онлайн платформи или много големите онлайн търсачки следва да гарантират публичен достъп до хранилищата на рекламите, представени в техните онлайн интерфейси, за да се улесни надзорът и проучването на нововъзникващите рискове, породени от разпространението на реклами онлайн, например в случаите на незаконни реклами или манипулативни техники и дезинформация с реално и очаквано отрицателно въздействие върху общественото здраве, обществената сигурност, гражданския дискурс, политическото участие и равенството. Хранилищата следва да включват съдържанието на рекламите, включително наименованието на продукта, услугата или марката и предмета на рекламата, както и свързаните с тях данни за рекламодателя и, ако е различно, физическото или юридическото лице, което е платило за рекламата, и представянето на рекламата, по-специално когато става въпрос за целево рекламиране. Тази информация следва да включва както информация относно критериите за целеви подбор при рекламата, така и критериите за показването ѝ, по-специално когато рекламите се представят на лица в уязвимо положение, като например малолетните или непълнолетните лица.
- (96) С цел да се упражнява подходящ контрол и оценка на спазването от страна на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки на задълженията по настоящия регламент, координаторът за цифровите услуги по място на установяване или Комисията може да изискат достъп до или докладване на конкретни данни, включително свързани с алгоритми данни. Подобно изискване може да включва например данните, необходими за оценка на рисковете и вероятните вреди от системите на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, данни за точността, функционирането и изпитването на алгоритмични системи за модериране на съдържание, системи за препоръчване на съдържание или рекламни системи, включително, когато е целесъобразно, данни и алгоритми за обучение или данни за процесите и резултатите от модерирането на съдържание или от вътрешните системи за обработване на жалби по смисъла на настоящия регламент. Тези искания за достъп до данни

не включват искания за предоставяне на конкретна информация относно отделните получатели на услугата с цел да се определи дали тези получатели спазват друго приложимо право на Съюза или национално право. Проучванията на изследователи относно развитието и сериозността на системните рискове онлайн са особено важни за преодоляване на информационните асиметрии и за създаване на устойчива система за смекчаване на риска, информиране на доставчиците на онлайн платформи, доставчиците на онлайн търсачки, координаторите за цифровите услуги, други компетентни органи, Комисията и обществеността.

- (97) Поради това настоящият регламент съдържа рамка за задължително предоставяне на достъп до данните от много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки на одобрени изследователи, свързани с научноизследователска организация по смисъла на член 2 от Директива (ЕС) 2019/790, което може да включва, за целите на настоящия регламент, организации на гражданското общество, които провеждат научни изследвания с основната цел да подкрепят тяхната мисия от обществен интерес. Всички искания за достъп до данни съгласно тази рамка следва да бъдат пропорционални и да зачитат по подходящ начин правата и законните интереси, включително защитата на личните данни, търговските тайни и друга поверителна информация, на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка и на всички други засегнати лица, включително получателите на услугата. Въпреки това, за да се гарантира постигането на целта на настоящия регламент, отчитането на търговските интереси на доставчиците не следва да води до отказ за предоставяне на достъп до данните, необходими за конкретната научноизследователска цел съгласно искане по настоящия регламент. Във връзка с това, без да се засяга Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета⁽³²⁾, доставчиците следва да осигурят подходящ достъп за изследователите, включително, когато е необходимо, чрез осигуряване на техническа защита, например чрез хранилища за данни. Исканията за достъп до данни могат да обхващат например броя преглеждания или, когато е от значение, други видове достъп до съдържание от страна на получателите на услугата преди премахването му от доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки.
- (98) Освен това, когато данните са публично достъпни, тези доставчици не следва да възпрепятстват изследователите, които отговарят на подходящ набор от критерии, да използват тези данни за изследователски цели, които допринасят за откриването, идентифицирането и разбирането на системните рискове. Те следва да предоставят достъп на такива изследователи, включително, когато е технически възможно, в реално време, до публично достъпните данни, например относно обобщени взаимодействия със съдържание от публично достъпни страници, публични групи или публични фигури, включително данни за впечатлението и ангажираността, например брой на реакциите, споделянията и коментарите на получателите на услугата. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки следва да бъдат насърчавани да си сътрудничат с изследователите и да предоставят по-широк достъп до данни за наблюдение на обществените въпроси чрез доброволни усилия, включително чрез ангажименти и процедури, договорени съгласно кодекси за поведение или протоколи при кризи. Тези доставчици и изследователи следва да обърнат специално внимание на защитата на личните данни и да гарантират, че обработването на лични данни е в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679. Доставчиците следва да анонимизират или псевдонимизират личните данни, освен в случаите, когато това би направило невъзможно постигането на преследваната изследователска цел.
- (99) Предвид сложното функциониране на внедряваните системи и системните рискове, които те порождават за обществото, доставчиците на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки следва да създадат звено по спазването на изискванията, което следва да бъде независимо от оперативните функции на тези доставчици. Ръководителят на звеното по спазването на изискванията следва да докладва пряко на ръководството на тези доставчици, включително за опасения за неспазване на настоящия регламент. Служителите по спазването на изискванията, които са част от звеното по спазването на изискванията, следва да притежават необходимата квалификация, знания, опит и способност да прилагат мерките и да наблюдават за спазването на настоящия регламент в рамките на организацията на доставчиците на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка. Доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки следва да гарантират, че звеното по спазването на изискванията участва по подходящ и своевременен начин във всички въпроси, свързани с настоящия регламент, включително в стратегията за оценка и смекчаване на риска и специфичните мерки, както и в оценката на спазването, когато е приложимо, на ангажиментите, поети от тези доставчици съгласно кодексите за поведение и протоколите при кризи, към които се придръжат.

⁽³²⁾ Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване (ОВ L 157, 15.6.2016 г., стр. 1).

- (100) С оглед на допълнителните рискове, свързани с техните дейности, и допълнителните им задължения по настоящия регламент, за много големите онлайн платформи и за много големите онлайн търсачки следва конкретно да се прилагат допълнителни изисквания за прозрачност, по-специално да докладват всеобхватно относно извършените оценки на риска и последващите мерки, приети съгласно настоящия регламент.
- (101) Комисията следва да разполага с всички необходими ресурси, що се отнася до персонал, опит и финансови средства, за изпълнение на своите задачи съгласно настоящия регламент. За да се гарантира наличието на ресурсите, необходими за адекватния надзор на равнището на Съюза съгласно настоящия регламент, и като се има предвид, че държавите членки следва да имат право да налагат на доставчиците, установени на тяхната територия, такса за надзор във връзка с изпълняваните от техните органи задачи по надзора и осигуряването на спазването, Комисията следва да начислява на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки такса за надзор, чийто размер следва да се определя ежегодно. Общият размер на начисляваната годишна такса за надзор следва да се определи въз основа на общия размер на разходите, направени от Комисията за изпълнение на задачите ѝ по надзор съгласно настоящия регламент въз основа на разумен предварителен разчет. Тази сума следва да включва разходите, свързани с упражняването на конкретните правомощия и задачи по надзор, разследване, осигуряване на спазването и контрол по отношение на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, включително разходите, свързани с определянето на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки или със създаването, поддръжката и експлоатацията на базите данни, предвидени в настоящия регламент.

Тя следва да обхваща също така разходите, свързани със създаването, поддръжката и експлоатацията на основната информационна и институционална инфраструктура за сътрудничеството между координаторите за цифровите услуги, Европейския съвет за цифровите услуги и Комисията, като се има предвид фактът, че с оглед на своя размер и обхват много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки оказват значително въздействие върху ресурсите, необходими за поддръжането на тази инфраструктура. При разчета на общите разходи следва да се вземат предвид разходите за надзор, направени през предходната година, включително, когато е приложимо, разходите, надвишаващи индивидуалните годишни такси за надзор, начислени през предходната година. Външните целеви приходи, произтичащи от годишните такси за надзор, могат да се използват за финансиране на допълнителни човешки ресурси, например договорно наети служители и командировани национални експерти, както и за други разходи, свързани с изпълнението на задачите, възложени на Комисията с настоящия регламент. Годишната такса за надзор, която се начислява на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, следва да бъде пропорционална на размера на услугата, отразен чрез броя на активните получатели на услугата в Съюза. Освен това индивидуалната годишна такса за надзор не следва да надвишава общ таван за всеки доставчик на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, като се взема предвид икономическият капацитет на доставчика на определената услуга или услуги.

- (102) За да се улесни ефективното и последователно прилагане на задълженията по настоящия регламент, които може да налагат използването на технологични средства, е важно да се насърчават доброволно прилагани стандарти, обхващащи определени технически процедури, при които отрасълът може да помогне за разработването на стандартизирани начини за оказване на подкрепа на доставчиците на посреднически услуги при спазването на настоящия регламент, като например разрешаване подаването на уведомления, включително чрез приложно-програмни интерфейси, или стандарти, свързани с общите условия, стандарти относно одитите или стандарти, свързани с оперативната съвместимост на хранилищата на реклами. Освен това тези стандарти биха могли да включват стандарти, свързани с онлайн рекламата, системите за препоръчване, достъпността и защитата на малолетните и непълнолетните лица онлайн. Доставчиците на посреднически услуги са свободни да приемат стандартите, но тяхното приемане не поражда презумпция за спазване на настоящия регламент. Същевременно, с осигуряването на най-добри практики, подобни стандарти биха били полезни по-специално за относително малките доставчици на посреднически услуги. В тях може да се прави разграничение между различните видове незаконно съдържание или различните видове посреднически услуги, в зависимост от случая.
- (103) Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги следва да насърчават изготвянето на доброволни кодекси за поведение, както и прилагането на разпоредбите на тези кодекси, за да спомогнат за прилагането на настоящия регламент. Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги следва да се стремят кодексите за поведение да определят ясно естеството на преследваните цели от обществен интерес, да съдържат механизми за независима оценка на постигането на тези цели и да определят ясно ролята на съответните органи. Особено внимание следва да се обърне на избягването на отрицателни последици за сигурността, защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, както и на забраната за налагане на общи задължения за наблюдение. Прилагането на

кодексите за поведение следва да бъде измеримо и да подлежи на публичен надзор, но това не следва да накърнява доброволния характер на тези кодекси и свободата на заинтересованите лица да решават дали да ги прилагат. При определени обстоятелства е важно много големите онлайн платформи да си сътрудничат при изготвянето и придържането към конкретни кодекси за поведение. Разпоредбите на настоящия регламент не възпрепятстват други доставчици на услуги да се придържат към същите стандарти за дължима грижа, да възприемат най-добрите практики и да се възползват от насоките, предоставени от Комисията и Европейския съвет за цифровите услуги, като прилагат същите кодекси за поведение.

- (104) Целесъобразно е в настоящия регламент да се определят някои евентуални области, в които да се прилагат подобни кодекси за поведение. По-специално следва да се проучат възможните мерки за смекчаване на риска по отношение на конкретни видове незаконно съдържание чрез споразумения за саморегулиране и съвместно регулиране. Друга област, която заслужава внимание, е възможното отрицателно въздействие на системните рискове върху обществото и демокрацията, като например дезинформацията или манипулативните дейности и злоупотребите, или всякакви неблагоприятни последици за малолетните и непълнолетните лица. Това включва съгласувани операции, насочени към засилване на въздействието от разпространението на дадена информация, включително разпространяването на дезинформация, като например използването на ботове или фалшиви профили за създаване на умишлено неточна или подвеждаща информация, понякога с цел получаване на икономическа изгода, които са особено вредни за уязвимите получатели на услугата, като например малолетните и непълнолетните лица. В тези области като подходяща мярка за смекчаване на риска може да се счита придържането към и спазването на даден кодекс за поведение от страна на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка. Когато Комисията приканва даден доставчик на онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка да участва в прилагането на подобен кодекс за поведение и той откаже без съответното обяснение, това би могло да бъде взето предвид, когато е целесъобразно, за да се определи дали тази онлайн платформа или онлайн търсачка нарушава задълженията по настоящия регламент. Самият факт на участие във и прилагане на даден кодекс за поведение не следва сам по себе си да поражда презумпция за спазване на настоящия регламент.
- (105) Кодексите за поведение следва да улесняват достъпността на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки в съответствие с правото на Съюза и националното право, за да се улесни предвидимото много използване от хората с увреждания. По-специално, чрез кодексите за поведение би могло да се гарантира, че информацията се представя по достъпен за сетивата, функционално пригоден, разбираем и надежден начин, както и че формулярите и мерките, осигурени съгласно настоящия регламент, се осигуряват по начин, който е лесен за намиране и достъпен за хората с увреждания.
- (106) Правилата относно кодексите за поведение съгласно настоящия регламент биха могли да послужат като основа за вече наложени се усилия за саморегулиране на равнището на Съюза, включително Ангажимента за безопасност на продуктите, Меморандума за разбирателство относно продажбата на фалшифицирани стоки по интернет, Кодекса за поведение за противодействие на незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза, както и Кодекса за поведение относно дезинформацията. По-специално, по отношение на последния в резултат от насоките на Комисията Кодексът за поведение относно дезинформацията беше подсилен, както е обявено в Плана за действие за европейска демокрация.
- (107) Представянето на онлайн реклама обикновено предполага няколко участници, включително посреднически услуги, които свързват разпространителите на реклами с рекламоделите. Кодексите за поведение следва да подкрепят и да допълват определените в настоящия регламент задължения на доставчиците на онлайн платформите, на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки за прозрачно докладване в областта на рекламата, за да се предвидят гъвкави и ефективни механизми за улесняване и подобряване на спазването на тези задължения, особено по отношение на реда и условията за предаване на съответната информация. Това следва да включва улесняване на предаването на информация за рекламоделителя, който плаща за рекламата, когато той се различава от физическото или юридическото лице, от чието име се представя рекламата на онлайн интерфейса на онлайн платформа. Кодексите за поведение следва също така да включват мерки, за да се гарантира, че съдържателната информация относно извличането на печалба от данните се споделя по подходящ начин по цялата верига за създаване на стойност. Участието на широк кръг заинтересовани страни следва да гарантира, че тези кодекси за поведение имат широка подкрепа и са технически издръжани, ефективни и действително удобни за ползване, за да се гарантира, че задълженията за прозрачност постигат своите цели. За да се гарантира ефективността на кодексите за поведение, при изготвянето им Комисията следва да включи механизми за оценка. Когато е целесъобразно, Комисията може да покани Агенцията за основните права или Европейския надзорен орган по защита на данните да изразят своите становища относно съответния кодекс за поведение.

- (108) В допълнение към механизма за реагиране при кризи за много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки Комисията може да сложи началото на изготвянето на доброволни протоколи при кризи с цел координиране на бърза, колективна и трансгранична реакция в онлайн среда. Такъв може да бъде случаят например, когато се злоупотребява с онлайн платформите с цел бързото разпространение на незаконно съдържание или дезинформация или напротив — възникне необходимост от бързо разпространение на надеждна информация. Предвид важната роля на много големите онлайн платформи за разпространението на информация в нашите общества и отвъд националните граници, доставчиците на тези платформи следва да бъдат поощрявани да изготвят и прилагат конкретни протоколи при кризи. Такива протоколи при кризи следва да бъдат прилагани само за кратко, а приеманите мерки следва също така да се ограничават до строго необходимото за справяне с извънредните обстоятелства. Въпросните мерки следва да са съобразени с настоящия регламент и да не представляват общо задължение за участващите доставчици на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки да контролират информацията, която пренасят или съхраняват, нито да търсят активно факти или обстоятелства, сочещи наличие на незаконно съдържание.
- (109) За да се осигури адекватен надзор и осигуряване на спазването на задълженията по настоящия регламент, държавите членки следва да определят поне един орган, който да упражнява надзор върху прилагането и да осигурява спазването на настоящия регламент, без да се засяга възможността за определяне на съществуващ орган и неговата правна форма в съответствие с националното право. Държавите членки обаче следва да могат да възлагат на повече от един компетентен орган конкретни задачи и правомощия по надзор и осигуряване на спазването във връзка с прилагането на настоящия регламент, например за конкретни отрасли, като могат да бъдат предоставени правомощия и на съществуващи органи, например на регулаторните органи в областта на електронните съобщения, медийните регулатори или органите за защита на потребителите, според тяхната вътрешна конституционна, организационна и административна структура. При изпълнението на своите задачи всички компетентни органи следва да допринасят за постигането на целите на настоящия регламент, а именно за правилното функциониране на вътрешния пазар на посреднически услуги, където хармонизираните правила за безопасна, предсказуема и надеждна онлайн среда, която улеснява иновациите, и по-специално задълженията за дължима грижа, приложими към различните категории доставчици на посреднически услуги, са обект на ефективен надзор и се осигурява тяхното спазване, за да се гарантира ефективната защита на основните права, залегнали в Хартата. Настоящият регламент не изисква от държавите членки да възлагат на компетентните органи задачата да се произнасят по законосъобразността на конкретни елементи от съдържанието.
- (110) Предвид трансграничния характер на съответните услуги и хоризонталния обхват на задълженията, които се въвеждат с настоящия регламент, следва да бъде посочен един орган, натоварен със задачата да упражнява надзор върху прилагането и, когато е необходимо, осигуряването на спазването на настоящия регламент, като координатор за цифровите услуги във всяка държава членка. Когато за надзора върху прилагането и осигуряването на спазването на настоящия регламент в дадена държава членка бъде определен повече от един компетентен орган, за координатор за цифровите услуги следва да бъде определен само един от тези органи. Координаторът за цифровите услуги следва да действа като единно звено за контакт по всички въпроси, свързани с прилагането на настоящия регламент, за Комисията, Европейския съвет за цифровите услуги, координаторите за цифровите услуги на други държави членки, както и за другите компетентни органи на въпросната държава членка. По-специално, когато в дадена държава членка са възложени задачи съгласно настоящия регламент на няколко компетентни органа, координаторът за цифровите услуги следва да координира и да си сътрудничи с тези органи в съответствие с националното право, в което се определят съответните им задачи, и без да се засяга независимата оценка на другите компетентни органи. Без това да води до йерархично върховенство над други компетентни органи при изпълнението на техните задачи, координаторът за цифровите услуги следва да гарантира ефективното участие на всички съответни компетентни органи и следва своевременно да докладва своята оценка в контекста на сътрудничеството в областта на надзора и осигуряването на спазването на равнището на Съюза. Освен това, в допълнение към специфичните механизми, предвидени в настоящия регламент по отношение на сътрудничеството на равнището на Съюза, държавите членки следва също така да осигурят сътрудничество между координатора за цифровите услуги и други компетентни органи, определени на национално равнище, когато е приложимо, посредством подходящи инструменти, като например обединяване на ресурси, съвместни работни групи, съвместни разследвания и механизми за взаимопомощ.
- (111) Координаторът за цифровите услуги, както и другите компетентни органи, определени съгласно настоящия регламент, играят решаваща роля за гарантиране на ефективността на правата и задълженията, предвидени в настоящия регламент, и за постигането на неговите цели. Съответно е необходимо да се гарантира, че тези органи разполагат с необходимите средства, включително финансови и човешки ресурси, за да упражняват надзор върху всички доставчици на посреднически услуги, попадащи в обхвата на тяхната компетентност, в интерес на всички граждани на Съюза. Като се има предвид разнообразието от доставчици на посреднически услуги и използването от тяхна страна на модерни технологии при предоставянето на услугите им, от съществено значение е също така координаторът за цифровите услуги и съответните компетентни органи да разполагат с необходимия като брой

персонал, експерти със специализирани умения и усъвършенствани технически средства, както и автономно да управляват финансови ресурси за изпълнение на задачите си. Освен това равнището на ресурсите следва да е съобразено с размера, сложността и вероятното обществено въздействие на доставчиците на посреднически услуги, попадащи в обхвата на тяхната компетентност, както и обхвата на техните услуги в целия Съюз. Настоящият регламент не засяга възможността държавите членки да установяват механизми за финансиране въз основа на такса за надзор, която се начислява на доставчиците на посреднически услуги съгласно националното право и в съответствие с правото на Съюза, доколкото тя се събира от доставчици на посреднически услуги, чието основно място на установяване е във въпросната държава членка, доколкото тя е строго ограничена до необходимото и пропорционалното за покриване на разходите за изпълнение на задачите, възложени на компетентните органи съгласно настоящия регламент, с изключение на задачите, възложени на Комисията, и доколкото се гарантира адекватна прозрачност по отношение на събирането и използването на такава такса за надзор.

- (112) Определените съгласно настоящия регламент компетентни органи следва също така да действат при пълна независимост от частни организации и публични органи, без задължението или възможността да искат или получават указания, включително от правителството, и без да се засягат конкретните задължения за сътрудничество с други компетентни органи, координаторите за цифровите услуги, Европейския съвет за цифровите услуги и Комисията. От друга страна, независимостта на тези органи не следва да означава, че към тях не могат да се прилагат — в съответствие с националните конституции и без това да застрашава постигането на целите на настоящия регламент — пропорционални механизми за отчетност по отношение на общите дейности на координаторите за цифровите услуги, като например във връзка с техните финансови разходи или докладването от тяхна страна пред националните парламенти. Изискването за независимост не следва да възпрепятства и упражняването на съдебен контрол или възможността те да се консултират или редовно да обменят мнения с други национални органи, включително правоохранителни органи, органи за управление на кризи или органи за защита на потребителите, когато това е целесъобразно, за да се информират взаимно за текущи разследвания, без да се засяга упражняването на съответните им правомощия.
- (113) Държавите членки могат да натоварят съществуващ национален орган с функцията на координатор за цифровите услуги или със специфични задачи за надзор върху прилагането и осигуряване на спазването на настоящия регламент, при условие че всеки такъв орган отговаря на изискванията по настоящия регламент, например във връзка с неговата независимост. Освен това на държавите членки по принцип не се забранява да сливат функции в рамките на съществуващ орган в съответствие с правото на Съюза. Мерките в този смисъл могат да включват, наред с останалото, забрана за освобождаване от длъжност на председателя или на член на управителния съвет на вече съществуващ орган преди изтичането на мандата им с единствения мотив, че е извършена институционална реформа, включваща сливане на различни функции в рамките на един орган, в случай че липсват правила, които да гарантират, че подобни освобождавания не застрашават независимостта и безпристрастността на тези членове.
- (114) Държавите членки следва да предоставят на координатора за цифровите услуги и на всеки друг компетентен орган, определен съгласно настоящия регламент, достатъчно правомощия и средства, за да се гарантира ефективно разследване и осигуряване на спазването, в съответствие с възложените им задачи. Това включва правомощието на компетентните органи да приемат временни мерки в съответствие с националното право в случай на риск от сериозни вреди. Такива временни мерки, които могат да включват разпореждания за прекратяване или поправяне на последиците на дадено предполагаемо нарушение, не следва да надхвърлят необходимото, за да се гарантира предотвратяването на сериозни вреди до постановяване на окончателното решение. Координаторите за цифровите услуги следва по-специално да могат да търсят и получават информация, която се намира на тяхна територия, включително в контекста на съвместни разследвания, при надлежно отчитане на факта, че мерките за надзор и осигуряване на спазването по отношение на доставчик под юрисдикцията на друга държава членка или на Комисията следва да се приемат от координатора за цифровите услуги на тази друга държава членка, когато това е целесъобразно, в съответствие с процедурите при трансгранично сътрудничество, или, когато е приложимо, от Комисията.
- (115) Държавите членки следва да определят в националното си право, в съответствие с правото на Съюза, и по-специално с настоящия регламент и Хартата, подробните условия и ограничения за упражняване на правомощията за разследване и осигуряване на спазването на своите координатори за цифровите услуги и на другите компетентни органи, когато това е приложимо, съгласно настоящия регламент.

- (116) При упражняването на тези правомощия компетентните органи следва да спазват приложимите национални правила по отношение на процедурите и въпроси като необходимостта от предварително съдебно разрешение за влизане в определени помещения и адвокатската тайна. Тези разпоредби следва по-специално да гарантират зачитането на основните права на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, включително правото на защита и правото на зачитане на личния живот. В това отношение гаранциите, предвидени във връзка с процедурите на Комисията съгласно настоящия регламент, биха могли да служат като подходяща отправна точка. Преди вземането на окончателно решение следва да се гарантира предварителна, справедлива и безпристрастна процедура, включително правото на изслушване на засегнатите лица и правото на достъп до преписката при спазване на поверителността и професионалната и търговската тайна, както и на задължението за мотивиране на решенията. Това обаче не следва да изключва предприемането на мерки в надлежно обосновани неотложни случаи и при спазване на подходящи условия и процедурни правила. Упражняването на правомощията следва също така да бъде пропорционално, наред с другото, на естеството и цялостната действителна или вероятна вреда, причинена от нарушението или предполагаемото нарушение. Компетентните органи следва да вземат предвид всички относими факти и обстоятелства по случая, включително информацията, събрана от компетентните органи в други държави членки.
- (117) Държавите членки следва да гарантират, че нарушенията на задълженията по настоящия регламент могат да бъдат санкционирани по начин, който е ефективен, пропорционален и възпиращ, като се вземат предвид естеството, тежестта, повторемостта и продължителността на нарушението, с оглед на преследвания обществен интерес, обхвата и вида на извършваните дейности, както и икономическия капацитет на нарушителя. По-специално санкциите следва да са съобразени с това дали съответният доставчик на посреднически услуги системно или периодично не спазва задълженията си, произтичащи от настоящия регламент, както и, когато е приложимо, броя на засегнатите получатели на услугата, наличието на умисъл или непредпазливост при нарушението и дали доставчикът извършва дейност в няколко държави членки. Когато настоящият регламент предвижда максимален размер на санкциите или периодичните имуществени санкции, този максимален размер следва да се прилага за всяко нарушение на настоящия регламент и без да се засягат разликите в размера на санкциите или периодичните имуществени санкции за конкретни нарушения. Държавите членки следва да гарантират, че налагането на санкции или периодични имуществени санкции за нарушения във всеки отделен случай следва да бъде ефективно, пропорционално и възпиращо, чрез установяване на национални правила и процедури в съответствие с настоящия регламент, като се вземат предвид всички критерии относно общите условия за налагане на санкции или периодични имуществени санкции.
- (118) За да се гарантира ефективното осигуряване на спазване на задълженията, предвидени в настоящия регламент, физическите лица или представителните организации следва да могат да подават всякакви жалби, свързани с тези задължения, до координатора за цифровите услуги на територията, на която са получили услугата, без да се засягат правилата на настоящия регламент относно разпределянето на компетентността и приложимите правила за разглеждане на жалби в съответствие с националните принципи на добра администрация. Жалбите биха могли да описват достоверно опасенията, свързани със спазването на изискванията от страна на даден доставчик на посредническа услуга, и биха могли също така да информират координатора за цифровите услуги за всякакви въпроси с изразено междусекторно измерение. Ако въпросът изисква трансгранично сътрудничество, координаторът за цифровите услуги следва да привлече други национални компетентни органи, както и координатора за цифровите услуги на друга държава членка, и по-специално на държавата членка, в която е установен съответният доставчик на посреднически услуги.
- (119) Държавите членки следва да гарантират, че координаторите за цифровите услуги могат да предприемат мерки, които са ефективни при справянето с някои особено тежки и трайни нарушения на настоящия регламент и пропорционални на тези нарушения. Когато тези мерки могат да засегнат правата и интересите на трети лица, какъвто може да е случаят по-специално, ако бъде ограничен достъпът до даден онлайн интерфейс, е целесъобразно да се изисква мерките да бъдат обвързани с допълнителни гаранции. По-специално, на третите лица, които могат да бъдат засегнати, следва да се предостави възможност да бъдат изслушани и подобни заповеди следва да се издават само когато не е непосредствено възможно да се използват предвидените в други актове на правото на Съюза или в националното право правомощия за предприемане на такива мерки, например за защита на колективните интереси на потребителите, за гарантиране на бързото премахване на уебстраници, съдържащи или разпространяващи детска порнография, или за блокиране на достъпа до услуги, които се използват от трето лице за нарушаване на право върху интелектуалната собственост.

- (120) Заповедите за ограничаване на достъпа не следва да надхвърлят необходимото за постигане на своята цел. За тази цел те следва да се прилагат временно и по принцип да са отправени към определен доставчик на посреднически услуги, като например съответния доставчик на хостинг услуги, доставчик на интернет услуги или регистър на домейн или регистратор, чиято позиция от разумна гледна точка му позволява да постигне целта, без неоснователно да ограничава достъпа до законосъобразна информация.
- (121) Без да се засягат разпоредбите относно освобождаването от отговорност, предвидени в настоящия регламент, по отношение на информацията, пренасяна или съхранявана по искане на получател на услугата, доставчикът на посреднически услуги следва да носи отговорност за вредите, понесени от получателите на услугата, които са причинени от нарушаване на задълженията, установени в настоящия регламент, от този доставчик. Това обезщетение следва да бъде в съответствие с правилата и процедурите, определени в приложимото национално право, и да не засяга другите възможности за правна защита, предвидени в правилата за защита на потребителите.
- (122) Координаторът за цифровите услуги следва редовно да публикува, например на своя уебсайт, доклад за дейностите, извършвани съгласно настоящия регламент. По-специално, докладът следва да бъде публикуван в машинночитим формат и да включва преглед на получените жалби и на последващите действия във връзка с тях, като например общия брой на получените жалби и броя на жалбите, довели до започването на официално разследване или предаването им на други координатори за цифровите услуги, без да се посочват лични данни. Предвид факта, че чрез системата за обмен на информация координаторът за цифровите услуги бива уведомяван за заповедите за предприемане на действия срещу незаконно съдържание или за предоставяне на информация съгласно настоящия регламент, той следва да включва в годишните си доклади броя и категориите на заповедите, адресирани до доставчиците на посреднически услуги, издадени от съдебни и административни органи в неговата държава членка.
- (123) От съображения за яснота, опростяване и ефективност правомощията за надзор и осигуряване на спазването на задълженията по настоящия регламент следва да бъдат предоставени на компетентните органи в държавата членка, в която се намира основното място на установяване на доставчика на посреднически услуги, т.е. където се намира главното управление или седалището на доставчика и където се изпълняват основните финансови функции и оперативен контрол. По отношение на доставчиците, които не са установени в Съюза, но предлагат услуги в Съюза и следователно попадат в обхвата на настоящия регламент, държавата членка, в която тези доставчици са посочили свой представител, следва да има компетентност, като се има предвид функцията на представителите съгласно настоящия регламент. В интерес на ефективното прилагане на настоящия регламент обаче всички държави членки или Комисията, когато това е приложимо, следва да имат компетентност по отношение на доставчици, които не са посочили представител. Тази компетентност може да бъде упражнявана от всеки от компетентните органи или от Комисията, при условие че доставчикът не е обект на изключително производство за същите факти от друг компетентен орган или от Комисията. За да се гарантира спазването на принципа *ne bis in idem*, и по-специално за да се избегне едно и също нарушение на задълженията, предвидени в настоящия регламент, да бъде санкционирано повече от веднъж, всяка държава членка, която възнамерява да упражнява своята компетентност по отношение на такива доставчици, следва без необосновано забавяне да информира всички други органи, включително Комисията, чрез системата за обмен на информация, създадена за целите на настоящия регламент.
- (124) С оглед на вероятното въздействие и предизвикателствата, свързани с ефективния надзор над доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, по отношение на тях са необходими специални правила за надзора и осигуряване на спазването. Комисията следва да отговаря, с подкрепата на националните компетентни органи, когато е целесъобразно, за надзора и осигуряването на спазването с публични средства по системни въпроси, като например въпроси с широко въздействие върху колективните интереси на получателите на услугата. Поради това Комисията следва да разполага с изключителни правомощия за надзор и осигуряване на спазването на допълнителните задължения с цел управление на системните рискове, наложени на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки с настоящия регламент. Изключителните правомощия на Комисията не следва да засягат някои административни задачи, възложени с настоящия регламент на компетентните органи на държавата членка на установяване, като например одобряването на изследователите.

- (125) Правомощията за надзор и осигуряване на спазването на задълженията за дължима грижа, различни от допълнителните задължения за управление на системните рискове, наложени на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки с настоящия регламент, следва да се споделят от Комисията и от националните компетентни органи. От една страна, в много случаи Комисията би могла да бъде има по-добри възможности за справяне със системните нарушения, извършвани от тези доставчици, като например нарушенията, засягащи множество държави членки, или тежките повторни нарушения, или тези, засягащи липсата на въвеждане на ефективни механизми, изисквани от настоящия регламент. От друга страна, компетентните органи в държавата членка, в която се намира основното място на установяване на доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, биха могли да имат по-добри възможности да се справят с отделни нарушения, извършвани от тези доставчици, които не пораждаат системни или трансгранични проблеми. От съображения за ефикасност, за да се избягва дублиране и да се гарантира спазването на принципа *ne bis in idem*, Комисията следва да прецени дали счита за целесъобразно да упражни тези споделени правомощия в даден случай, и след като е започнала производство, държавите членки следва вече да не са в състояние да правят това. Държавите членки следва да си сътрудничат тясно както помежду си, така и с Комисията, а Комисията следва да си сътрудничи тясно с държавите членки, за да се гарантира гладкото и ефективно функциониране на системата за надзор и осигуряване на спазването, създадена с настоящия регламент.
- (126) Правилата на настоящия регламент относно разпределянето на компетентността не следва да засягат разпоредбите на правото на Съюза и националните правила в областта на международното частно право относно компетентността и приложимото право по граждански и търговски дела, като например производства, образувани от потребители пред съдилищата на държавата членка, в която се намира тяхното местоживееене, съгласно съответните разпоредби на правото на Съюза. Що се отнася до задълженията, наложени с настоящия регламент на доставчиците на посреднически услуги да информират издаващия орган за приваждането в изпълнение на заповедите за предприемане на действия срещу незаконно съдържание и заповедите за предоставяне на информация, правилата за разпределяне на компетентността следва да се прилагат само за надзора върху принудителното изпълнение на тези задължения, но не и за други въпроси, свързани със заповедта, като например компетентността за издаване на заповедта.
- (127) Предвид трансграничното и междусекторното значение на посредническите услуги е необходимо високо равнище на сътрудничество, за да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент и наличието на подходяща информация за изпълнението на задачите по осигуряване на спазването чрез системата за обмен на информация. Сътрудничеството може да бъде под различни форми в зависимост от разглежданите въпроси, без да се засягат конкретните съвместни разследвания. Във всеки случай е необходимо координаторът за цифровите услуги по място на установяване на доставчик на посреднически услуги да информира другите координатори за цифровите услуги за въпроси, разследвания и действия, които ще бъдат предприети по отношение на такъв доставчик. Освен това, когато компетентен орган в държава членка притежава информация от значение за разследване, провеждано от компетентните органи в държавата членка на установяване, или е в състояние да събере такава информация, намираща се на неговата територия, до която компетентните органи в държавата членка на установяване нямат достъп, координаторът за цифровите услуги по местоназначение следва да подпомага своевременно координатора за цифровите услуги по място на установяване, включително чрез упражняване на правомощията си за разследване в съответствие с приложимите национални процедури и с Хартата. Адресатът на такива мерки за разследване следва да ги спазва и да носи отговорност при липса на спазване, а компетентните органи в държавата членка на установяване следва да могат да разчитат на информацията, събрана чрез взаимопомощ, за да се гарантира спазването на настоящия регламент.
- (128) Координаторът за цифровите услуги по местоназначение, по-специално на основата на получени жалби или на информация от други национални компетентни органи, когато е приложимо, или от Европейския съвет за цифровите услуги в случай на проблеми, засягащи най-малко три държави членки, следва да може да поиска от координатора за цифровите услуги по място на установяване да предприеме действия за разследване или осигуряване на спазването по отношение на доставчик, попадащ в обхвата на неговата компетентност. Такива искания за действие следва да се основават на добре обосновани доказателства, показващи наличието на предполагаемо нарушение с отрицателно въздействие върху колективните интереси на получателите на услугата в неговата държава членка или с отрицателно обществено въздействие. Координаторът за цифровите услуги по място на установяване следва да може да разчита на взаимопомощ или да прикани координатора за цифровите услуги, отправил искането, към съвместно разследване, в случай че е необходима допълнителна информация за вземане на решение, без да се засяга възможността да се поиска от Комисията да оцени въпроса, ако има основания за подозрение, че може да става въпрос за системно нарушение от страна на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка.

- (129) Европейският съвет за цифровите услуги следва да може да отнесе въпроса до Комисията при несъгласие с оценките или предприетите или предложените мерки, или при отсъствие на всякакви мерки в съответствие с настоящия регламент вследствие на искане за трансгранично сътрудничество или съвместно разследване. Когато Комисията, въз основа на предоставената от съответните органи информация, счита, че предложените мерки, включително предложените размери на санкциите, не могат да гарантират ефективното изпълнение на задълженията, предвидени в настоящия регламент, тя следва съответно да може да изрази сериозните си съмнения и да поиска от компетентния координатор за цифровите услуги да преразгледа въпроса и да предприеме необходимите мерки, за да гарантира спазването на настоящия регламент в рамките на определен срок. Тази възможност не засяга общото задължение на Комисията да наблюдава прилагането и, когато е необходимо, да осигури спазването на правото на Съюза под контрола на Съда на Европейския съюз в съответствие с Договорите.
- (130) За да се улеснят трансграничният надзор и разследванията по задълженията, предвидени в настоящия регламент, в които участват няколко държави членки, координаторите за цифровите услуги по място на установяване следва да могат, чрез системата за обмен на информация, да приканят други координатори за цифровите услуги за съвместно разследване във връзка с предполагаемо нарушение на настоящия регламент. Други координатори за цифровите услуги и други компетентни органи, когато е целесъобразно, следва да могат да се присъединят към разследването, предложено от координатора за цифровите услуги по място на установяване, освен ако последният счита, че прекалено голям брой участващи органи могат да засегнат ефективността на разследването, предвид характеристиките на предполагаемото нарушение и липсата на преки последици за получателите на услугата в тези държави членки. Съвместните дейности по разследване могат да включват различни действия, които да бъдат координирани от координатора за цифровите услуги по място на установяване в съответствие с наличните възможности на участващите органи, като координирани учения за събиране на данни, обединяване на ресурси, работни групи, координирани искания за информация или общи проверки на помещения. Всички компетентни органи, участващи в съвместно разследване, следва да сътрудничат с координатора за цифровите услуги по място на установяване, включително като упражняват правомощията си за разследване на своята територия, в съответствие с приложимите национални процедури. Съвместното разследване следва да приключи в определен срок с окончателен доклад, в който се отчита приносът на всички участващи компетентни органи. Също така Европейският съвет за цифровите услуги може, когато това бъде поискано от най-малко трима координатори за цифровите услуги по местоназначение, да препоръча на координатора за цифровите услуги по място на установяване да започне такова съвместно разследване и да даде указания за неговата организация. За да се избегне блокиране на процеса, Европейският съвет за цифровите услуги следва да може да отнесе въпроса до Комисията в конкретни случаи, включително когато координаторът за цифровите услуги по място на установяване откаже да започне разследване и Европейският съвет за цифровите услуги не е съгласен с дадената обосновка.
- (131) За да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент, е необходимо да се създаде независима консултативна група на равнището на Съюза - Европейски съвет за цифровите услуги - който следва да подпомага Комисията и да подпомага координирането на действията на координаторите за цифровите услуги. Европейският съвет за цифровите услуги следва да е съставен от координаторите за цифровите услуги, когато такива координатори са били определени, без да се засяга възможността те да канят на своите заседания или да определят *ad hoc* делегати от други компетентни органи, на които са възложени конкретни задачи съгласно настоящия регламент, когато това се изисква съгласно националното разпределение на задачите и компетентността. В случай на множество участници от една държава членка правото на глас следва да остане ограничено до един представител на държава членка.
- (132) Европейският съвет за цифровите услуги следва да допринесе за изграждането на общосъюзно разбиране относно последователното прилагане на настоящия регламент и сътрудничеството между компетентните органи, включително като консултира Комисията и координаторите за цифровите услуги по отношение на подходящите мерки за разследване и осигуряване на спазването, по-специално спрямо доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки и при зачитане по-специално на свободата на доставчиците на посреднически услуги да предоставят услуги в целия Съюз. Европейският съвет за цифровите услуги следва също така да допринася за изготвянето на съответните образци и кодекси за поведение и за анализа на възникващите общи тенденции в развитието на цифровите услуги в Съюза, включително чрез отправяне на становища или на препоръки по въпроси, свързани със стандартите.

- (133) За тази цел Европейският съвет за цифровите услуги следва да може да приема становища, искания и препоръки, отправени към координаторите за цифровите услуги или други компетентни национални органи. Макар те да не са правно обвързващи, всяко решение те да не бъдат последвани следва да бъде надлежно обяснено и може да бъде взето предвид от Комисията при оценката на спазването на настоящия регламент от съответната държава членка.
- (134) Европейският съвет за цифровите услуги следва да обединява представители на координаторите за цифровите услуги и евентуални други компетентни органи под председателството на Комисията, за да осигури истинско общоевропейско измерение на оценката си на довежданите до вниманието му въпроси. С оглед на възможните междусекторни елементи, които могат да бъдат от значение за други регулаторни рамки на равнището на Съюза, на Европейския съвет за цифровите услуги следва да бъде разрешено да си сътрудничи с други органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза с функции в области като равенството, включително равенството между половете, както и недискриминацията, защитата на данните, електронните съобщения, аудиовизуалните услуги, разкриването и разследването на митнически измами срещу бюджета на Съюза, защитата на потребителите или правото в областта на конкуренцията, когато това е необходимо за изпълнението на неговите задачи.
- (135) Комисията следва да участва в Европейския съвет за цифровите услуги чрез председателя, без право на глас. Чрез председателя Комисията следва да гарантира, че дневният ред на заседанията се определя в съответствие с исканията на членовете на Европейския съвет за цифровите услуги, съгласно процедурния правилник и в съответствие със задълженията на Европейския съвет за цифровите услуги, предвидени в настоящия регламент.
- (136) С оглед на необходимостта да се осигури подкрепа за дейностите на Европейския съвет за цифровите услуги, той следва да може да разчита на експертния опит и човешките ресурси на Комисията и на компетентните национални органи. Специалните оперативни правила за вътрешното функциониране на Европейския съвет за цифровите услуги следва да се конкретизират в процедурния му правилник.
- (137) Предвид значимата роля на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки с оглед на техния обхват и въздействие, ако те не спазват приложимите за тях конкретни задължения, това може да се отрази отрицателно на значителен брой получатели на услугите им в различни държави членки и да навреди сериозно на обществото, като същевременно откриването и справянето с въпросните нарушения може да се окаже особено трудно. Поради тази причина Комисията, в сътрудничество с координаторите за цифровите услуги и Европейския съвет за цифровите услуги, следва да развива експертния опит и способностите на Съюза по отношение на надзора над много големите онлайн платформи или много големите онлайн търсачки. Поради това Комисията следва да може да координира и да разчита на експертния опит и ресурсите на тези органи, например чрез постоянен или временен анализ на конкретни тенденции или проблеми, възникващи по отношение на една или повече много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки. Държавите членки следва да си сътрудничат с Комисията при разработването на такива способности, включително чрез командироване на персонал, когато е целесъобразно, и да допринасят за създаването на общ надзорен капацитет на Съюза. За да развива експертния опит и способностите на Съюза, Комисията може също така да използва експертния опит и възможностите на Обсерваторията по икономика на онлайн платформите, създадена с Решение на Комисията от 26 април 2018 г. относно създаване на експертна група за Обсерваторията по икономика на онлайн платформите, съответните експертни органи, както и центровете за високи постижения. Комисията може да кани експерти със специфичен експертен опит, включително по-специално одобрени изследователи, представители на агенции и органи на Съюза, представители на отрасъла, сдружения, представляващи ползвателите или гражданското общество, международни организации, експерти от частния сектор, както и други заинтересовани страни.
- (138) Комисията следва да може да разследва нарушения по своя собствена инициатива в съответствие с правомощията, предвидени в настоящия регламент, включително като иска достъп до данни, като изисква информация или като извършва проверки, както и като разчита на подкрепата на координаторите за цифровите услуги. Когато надзорът от страна на компетентните национални органи на отделни предполагаеми нарушения от страна на доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки сочи системни проблеми, като например проблеми с широко въздействие върху колективните интереси на получателите на услугата, координаторите за цифровите услуги следва да могат, въз основа на надлежно мотивирано искане, да отнасят тези въпроси до Комисията. Това искане следва да съдържа най-малко всички необходими факти и обстоятелства в подкрепа на твърденията за предполагаемото нарушение и неговия системен характер. В зависимост от резултата от собствената си оценка Комисията следва да може да предприема необходимите мерки за разследване и осигуряване на спазването съгласно настоящия регламент, включително, когато е целесъобразно, започване на разследване или приемане на временни мерки.

- (139) За да изпълнява ефективно своите задачи, Комисията следва да запази правото си на преценка по отношение на решението за започване на производство срещу доставчици на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки. След като Комисията образува производство, на съответните координатори за цифровите услуги по място на установяване следва да се забрани да упражняват своите правомощия за разследване и осигуряване на спазването по отношение на съответните действия на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, така че да се избегнат припокриването, несъответствията и рисковете от гледна точка на принципа *ne bis in idem*. Комисията обаче следва да може да поиска индивидуалния или съвместния принос на координаторите за цифровите услуги към разследването. В съответствие със задължението за лоялно сътрудничество координаторът за цифровите услуги следва да полага максимални усилия за изпълнение на обосновани и пропорционални искания от страна на Комисията в контекста на дадено разследване. Освен това координаторът за цифровите услуги по място на установяване, както и Европейския съвет за цифровите услуги и всички други координатори за цифровите услуги, когато е приложимо, следва да предоставят на Комисията цялата необходима информация и помощ, за да може тя да изпълнява ефективно своите задачи, включително информация, събрана в контекста на дейности по събиране на данни или достъп до данни, доколкото това не е изключено от правното основание, съгласно което е събрана информацията. От друга страна, Комисията следва да информира координатора за цифровите услуги по място на установяване и Европейския съвет за цифровите услуги за упражняването на своите правомощия, и по-специално кога възнамерява да започне процедурата и да упражни правомощията си за разследване. Освен това, когато Комисията съобщава предварителните си констатации, включително по въпроси, по които има възражения, на съответните доставчици на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, Комисията следва да ги съобщи и на Европейския съвет за цифровите услуги. Европейският съвет за цифровите услуги следва да представи становището си относно възраженията и оценката, направени от Комисията, която следва да вземе това становище предвид в обосновката, на която се основава нейното окончателно решение.
- (140) С оглед както на конкретните предизвикателства, които могат да възникнат в стремежа да се гарантира спазването на правилата от страна на доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, така и на факта, че е от значение спазването на правилата да протича ефективно, като се имат предвид техният размер и въздействие, както и вредите, които могат да причинят, Комисията следва да разполага със сериозни правомощия за разследване и осигуряване на спазването, за да може да разследва, осигурява спазването и наблюдава спазването на правилата, предвидени в настоящия регламент, при пълно зачитане на основното право на изслушване и на достъп до преписката в контекста на изпълнителното производство, принципа на пропорционалност и правата и интересите на засегнатите лица.
- (141) Комисията следва да може да изисква информацията, необходима за осигуряване на ефективното изпълнение и спазване на предвидените в настоящия регламент задължения в целия Съюз. По-специално, Комисията следва да има достъп до всички свързани със случая документи, данни и информация, необходими за започване и провеждане на разследвания и за мониторинг на спазването на съответните задължения, установени в настоящия регламент, независимо от това кой притежава въпросните документи, данни или информация и независимо от тяхната форма или формат, техният носител за съхранение или точното място, където те се съхраняват. Комисията следва да може да изисква пряко, чрез надлежно обосновано искане за информация от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, както и от всички други физически или юридически лица, действащи за цели, свързани с тяхната търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, които могат да бъдат разумно запознати с информацията, свързана с предполагаемото нарушение или нарушението, в зависимост от случая, да предоставят всички свързани със случая доказателства, данни и информация. Освен това Комисията следва да може да изисква всяка свързана със случая информация от всеки публичен орган, всяка организация или всяка агенция в рамките на държавата членка за целите на настоящия регламент. Комисията следва да може да изисква достъп и обяснения чрез упражняване на правомощия за разследване, като искания за информация или снемане на устни обяснения, свързани с документи, данни, информация, бази данни и алгоритми на съответните лица, както и , с негово съгласие, да снемат устни обяснения от всяко физическо или юридическо лице, което може да притежава полезна информация, и да записва изявленията, направени с всякакви технически средства. На Комисията следва също така да бъде предоставено правомощието да предприема проверките, които са необходими за прилагането на съответните разпоредби на настоящия регламент. Тези правомощия за разследване имат за цел да допълнят възможността Комисията да търси помощ от координаторите за цифровите услуги и от органите на други държави членки, например чрез предоставяне на информация или при упражняването на тези правомощия.

- (142) Временните мерки могат да бъдат важен инструмент, за да се гарантира, че докато се провежда разследване, разследваното нарушение не поражда риск от сериозни вреди за получателите на услугата. Този инструмент е важен за избягване на промени, които биха били много трудно поправими чрез решение на Комисията в края на производството. Поради това Комисията следва да разполага с правомощието да налага временни мерки чрез решение в контекста на производство, образувано с оглед на евентуалното приемане на решение за установяване на неспазване. Това правомощие следва да се прилага в случаите, когато Комисията е установила *prima facie* нарушение на задълженията по настоящия регламент от страна на доставчика на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка. Решение, с което се налагат временни мерки, следва да се прилага само за определен срок – или до приключването на производството от Комисията, или за определен срок, който може да бъде подновен, доколкото това е необходимо и целесъобразно.
- (143) Комисията следва да може да предприема необходимите действия, за да наблюдава ефективното изпълнение и спазването на установените в настоящия регламент задължения. Такива действия следва да включват способността да назначава независими външни експерти, както и одитори, които да подпомагат Комисията в този процес, включително, когато е приложимо, от компетентните органи на държавите членки, например органи за защита на данните или за защита на потребителите. Когато назначава одитори, Комисията следва да гарантира достатъчна степен на ротация.
- (144) Спазването на съответните задължения, наложени съгласно настоящия регламент, следва да бъде осигурено посредством санкции и периодични имуществени санкции. За тази цел следва да бъдат определени и подходящи равнища на санкциите и периодичните имуществени санкции за неспазване на задълженията и нарушаване на процедурните правила, като за тях се прилагат подходящи давностни срокове в съответствие с принципите на пропорционалност и *ne bis in idem*. Комисията и съответните национални органи следва да координират своите усилия по осигуряване на спазването, за да се гарантира, че тези принципи се зачитат. По-специално Комисията следва да вземе предвид всички имуществени и други санкции, наложени на едно и също юридическо лице за едни и същи факти чрез окончателно решение в рамките на производство, свързано с нарушение на други правила на Съюза или национални правила, за да се гарантира, че общите наложени имуществени и други санкции са пропорционални и че те съответстват на тежестта на извършените нарушения. Всички решения, взети от Комисията съгласно настоящия регламент, подлежат на контрол от Съда на Европейския съюз в съответствие с ДФЕС. Съдът на Европейския съюз следва да разполага с неограничена юрисдикция по отношение на санкциите и периодичните имуществени санкции в съответствие с член 261 ДФЕС.
- (145) Като се имат предвид вероятните значителни последици за обществото от нарушаването на допълнителните задължения за управление на системните рискове, които се прилагат единствено за много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки, и за да се отговори на тези опасения от обществено-политически характер, е необходимо да се предвиди система за засилен надзор на всяко действие, предприето за ефективно прекратяване и поправяне на последиците на нарушенията на настоящия регламент. Поради това, след като бъде установено и, когато е необходимо, санкционирано нарушение на някоя от разпоредбите на настоящия регламент, които се прилагат единствено за много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, Комисията следва да поиска от доставчика на такава платформа или на такава търсачка да изготви подробен план за действие за поправяне на последиците от нарушението в бъдеще и да съобщи този план за действие в определен от Комисията срок на координаторите за цифровите услуги, на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги. Комисията, като взема предвид становището на Европейския съвет за цифровите услуги, следва да установи дали мерките, включени в плана за действие, са достатъчни за справяне с нарушението, като отчита също дали придържането към съответния кодекс за поведение е включено сред предложените мерки. Комисията следва също така да наблюдава всяка последваща мярка, предприета от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка съгласно неговия план за действие, като взема предвид и независимия одит на доставчика. Ако след изпълнението на плана за действие Комисията все още счита, че нарушението не е напълно отстранено, или ако не е бил предоставен план за действие или той не се счита за подходящ, тя следва да може да използва всички правомощия за разследване или осигуряване на спазването съгласно настоящия регламент, включително правомощието да налага периодични имуществени санкции и да започне процедура за блокиране на достъпа до услугата, чрез която се извършва нарушението.

- (146) Съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка и други лица, спрямо които Комисията има правомощия и чиито интереси могат да бъдат засегнати от дадено решение, следва да получат възможността да представят възраженията си предварително, а вземаните решения следва да бъдат широко обнародвани. При гарантирането на правото на защита на засегнатите лица, по-специално правото на достъп до преписката, от съществено значение е да се осигури защитата на поверителната информация. Освен това, като защита поверителността на информацията, Комисията следва да гарантира, че всяка информация, използвана за целите на нейното решение, се разкрива до степен, която позволява на адресата на решението да разбере фактите и съображенията, довели до решението.
- (147) За да се гарантира хармонизираното прилагане и осигуряване на спазването на настоящия регламент, е важно да се гарантира, че националните органи, включително националните съдилища, разполагат с цялата необходима информация, за да гарантират, че техните решения не противоречат на решение, прието от Комисията съгласно настоящия регламент. Това не засяга член 267 ДФЕС.
- (148) Ефективното осигуряване на спазването и ефективното наблюдение на спазването на настоящия регламент изискват безпрепятствен обмен на информация в реално време между координаторите за цифровите услуги, Европейския съвет за цифровите услуги и Комисията въз основа на информационните потоци и процедурите, установени в настоящия регламент. Това може също така да обоснове осигуряването на достъп до тази система на други компетентни органи, когато това е целесъобразно. Същевременно, като се има предвид, че обменната информация може да бъде поверителна или да включва лични данни, тя следва да остане защитена от неразрешен достъп в съответствие с целите, за които е събрана информацията. Поради тази причина цялата комуникация между тези органи следва да се осъществява въз основа на надеждна и сигурна система за обмен на информация, чиито характеристики следва да бъдат описани в акт за изпълнение. Системата за обмен на информация може да се основава на съществуващите инструменти на вътрешния пазар, доколкото те могат да постигнат целите на настоящия регламент по икономически ефективен начин.
- (149) Без да се засягат правата на получателите на услуги да се обърнат към представител в съответствие с Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета⁽³³⁾ или към всеки друг вид представителство съгласно националното право, получателите на услугите следва също така да имат право да упълномощат юридическо лице или публичен орган да упражнява правата им, предвидени в настоящия регламент. Тези права могат да включват правата, свързани с подаването на уведомления, оспорването на решенията, взети от доставчиците на посреднически услуги, и подаването на жалби срещу доставчиците за нарушаване на настоящия регламент. Някои органи, организации и сдружения имат специален експертен опит и компетентност в откриването и сигнализирането на погрешни или необосновани решения за модерирани съдържание и техните жалби от името на получателите на услугата могат да окажат положително въздействие върху свободата на изразяването на мнения и свободата на информация като цяло, поради което доставчиците на онлайн платформи следва да разглеждат тези жалби без необосновано забавяне.
- (150) От съображения за ефективност и ефикасност Комисията следва да извърши обща оценка на настоящия регламент. По-специално, тази обща оценка следва да разглежда, наред с другото, обхвата на услугите, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, взаимодействието с други правни актове, въздействието на настоящия регламент върху функционирането на вътрешния пазар, по-специално по отношение на цифровите услуги, прилагането на кодексите за поведение, задължението за определяне на представител, който е установен в Съюза, въздействието на задълженията върху малките предприятия и микропредприятията, ефективността на механизма за надзор и осигуряване на спазването и въздействието върху правото на свобода на изразяването на мнения и на информация. Освен това, за да се избегне непропорционална тежест и да се гарантира трайната ефективност на настоящия регламент, Комисията следва да извърши оценка на въздействието на задълженията, установени в настоящия регламент, върху малките и средните предприятия в рамките на три години от началото на прилагането му, както и оценка на обхвата на услугите, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, особено за много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки, както и взаимодействието с други правни актове в рамките на три години от влизането му в сила.

⁽³³⁾ Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно представителни искове за защита на колективните интереси на потребителите и за отмяна на Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 409, 4.12.2020 г., стр. 1).

- (151) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за установяване на образци относно формата, съдържанието и други елементи на докладите относно модерирането на съдържание, за определяне на размера на годишната такса за надзор, която се плаща от доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, за определяне на практическите условия и ред за производствата, изслушванията и договореното разкриване на информация, извършвани в контекста на надзор, разследване, осигуряване на спазването и контрол по отношение на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, както и за определяне на практическите и оперативните договорености за функционирането на системата за обмен на информация и нейната оперативна съвместимост с други съответни системи. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁴⁾.
- (152) За постигането на целите на настоящия регламент на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС за допълване на настоящия регламент по отношение на критериите за определяне на това кои онлайн платформи са много големи и кои търсачки са много големи, процедурните стъпки, методиките и образците за докладване за одитите, техническите характеристики на исканията за достъп и подробната методология и процедури за определяне на таксата за надзор. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽³⁵⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (153) Настоящият регламент зачита основните права, признати от Хартата, и основните права, които са част от общите принципи на правото на Съюза. Съответно той следва да се тълкува и прилага в съответствие с тези основни права, включително свободата на изразяването на мнения и на информация, както и свободата и плурализма на медиите. При упражняването на правомощията, предвидени в настоящия регламент, всички участващи публични органи следва да постигнат справедлив баланс между съответните права, когато е налице конфликт между тези основни права, в съответствие с принципа на пропорционалност.
- (154) Предвид обхвата и въздействието на рисковете за обществото, които могат да бъдат породени от много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, приоритетната необходимост да се реагира на тези рискове и способността да бъдат предприети необходимите мерки е обосновано да се намали срокът, след изтичането на който настоящият регламент започва да се прилага спрямо тях.
- (155) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар и гарантирането на сигурна, предвидима и надеждна онлайн среда, в която се спазват основните права, залегнали в Хартата, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, защото те не могат да осигурят необходимото ниво на сътрудничество и съгласуване, като действат самостоятелно, а поради териториалния и личния обхват могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (156) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁶⁾ и прие своето становище на 10 февруари 2021 г. ⁽³⁷⁾,

⁽³⁴⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽³⁵⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁽³⁶⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁽³⁷⁾ ОВ C 149, 27.4.2021 г., стр. 3.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Целта на настоящия регламент е да допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар за посреднически услуги чрез установяване на хармонизирани правила за безопасна, предсказуема и надеждна онлайн среда, която улеснява иновациите и в която основните права, залегнали в Хартата, са ефективно защитени.
2. С настоящия регламент се установяват хармонизирани правила относно предоставянето на посреднически услуги на вътрешния пазар. По-специално с него се установяват:
 - а) рамка за условно освобождаване от отговорност на доставчиците на посреднически услуги;
 - б) правила относно специални задължения за дължима грижа, съобразени с особеностите на някои специални категории доставчици на посреднически услуги;
 - в) правила за изпълнение и осигуряване на спазването на настоящия регламент, включително по отношение на сътрудничеството и координацията между компетентните органи.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за посреднически услуги, предлагани на получатели на услугата, които са установени или се намират в Съюза, независимо от мястото на установяване на доставчиците на тези посреднически услуги.
2. Настоящият регламент не се прилага за услуга, която не е посредническа услуга, нито за изисквания, наложени по отношение на такава услуга, независимо дали услугата се предоставя чрез използването на посредническа услуга.
3. Настоящият регламент не оказва въздействие върху прилагането на Директива 2000/31/ЕО.
4. Настоящият регламент не засяга правилата, установени в други правни актове на Съюза, уреждащи други аспекти на предоставянето на посреднически услуги на вътрешния пазар или конкретизиращи и допълващи настоящия регламент, и по-специално следните:
 - а) Директива 2010/13/ЕС;
 - б) правните актове на Съюза в областта на авторското право и сродните му права;
 - в) Регламент (ЕС) 2021/784;
 - г) Регламент (ЕС) 2019/1148;
 - д) Регламент (ЕС) 2019/1150;
 - е) правните актове на Съюза в областта на защитата на потребителите и безопасността на продуктите, включително регламенти (ЕС) 2017/2394 и (ЕС) 2019/1020 и директиви 2001/95/ЕО и 2013/11/ЕС;
 - ж) правите актове на Съюза относно защитата на личните данни, по-специално Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива 2002/58/ЕО;

- з) правните актове на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси, по-специално Регламент (ЕС) № 1215/2012 или всеки правен акт на Съюза, определящ правото, приложимо към договорни и извъндоговорни задължения;
- и) правните актове на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, по-специално регламента относно европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси;
- й) директивата за установяване на хармонизирани правила относно определянето на представители за целите на събирането на доказателства по наказателни производства.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „услуга на информационното общество“ означава „услуга“ съгласно определението в член 1, параграф 1, буква б) от Директива (ЕС) 2015/1535;
- б) „получател на услугата“ означава всяко физическо или юридическо лице, което използва посредническа услуга, и по-специално с цел търсене на информация или осигуряване на достъп до нея;
- в) „потребител“ означава физическо лице, което действа за цели, които са извън рамките на неговата търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия;
- г) „предлагане на услуги в Съюза“ означава предоставяне на възможност на физически или юридически лица в една или повече държави членки да използват услугите на доставчик на посреднически услуги, който има съществена връзка със Съюза;
- д) „съществена връзка със Съюза“ означава връзка на доставчик на посреднически услуги със Съюза, произтичаща от неговото място на установяване в Съюза или от конкретни фактически критерии, като например:
 - значителен брой получатели на услугата в една или повече държави членки от гледна точка на тяхното население; или
 - ориентиране на дейностите към една или повече държави членки;
- е) „търговец“ означава физическо лице или юридическо лице, независимо дали последното е частна или държавна собственост, което действа, включително чрез лице, действащо от негово име или за негова сметка, за цели, свързани с неговата търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия;
- ж) „посредническа услуга“ означава една от следните услуги на информационното общество:
 - i) услуга за „обикновен пренос“, която се състои в пренос в далекосъобщителна мрежа на информация, предоставена от получател на услугата, или в предоставяне на достъп до далекосъобщителна мрежа;
 - ii) услуга „кеширане“, която се състои в пренос в далекосъобщителна мрежа на информация, предоставена от получател на услугата, включваща автоматичното, междинното и временното съхраняване на тази информация, извършено единствено с цел да се подобри ефективността на по-нататъшния пренос на информацията към други получатели по тяхно искане;
 - iii) услуга „хостинг“, която се състои в съхраняване на информация, предоставена от получател на услугата и по негово искане;
- з) „незаконно съдържание“ означава информация, която сама по себе си или във връзка с дадена дейност, включително продажбата на продукти или предоставянето на услуги, не е в съответствие с правото на Съюза или с правото на някоя държава членка, което е в съответствие с правото на Съюза, независимо от конкретния предмет или естество на това право;

- и) „онлайн платформа“ означава хостинг услуга, която по искане на получател на услугата съхранява и разпространява информация сред обществеността, освен ако тази дейност не е незначителна или изцяло спомагателна характеристика на друга услуга или незначителна функция на основната услуга и поради обективни и технически причини не може да бъде използвана без тази друга услуга, и ако интегрирането на характеристиката или функцията в другата услуга не е средство за заобикаляне на приложимостта на настоящия регламент;
- й) „онлайн търсачка“ означава посредническа услуга, която дава възможност на ползвателите на интернет да въвеждат запитване, за да извършват по принцип търсене на всички уебсайтове или на всички уебсайтове на даден език въз основа на запитване по всякакви теми под формата на ключова дума, гласово запитване, израз или друг вид въведени данни, в отговор на което се връщат резултати във всякакъв формат, съдържащи информация, свързана с исканото съдържание;
- к) „разпространение сред обществеността“ означава осигуряването на информация, по искане на получателя на услугата, който я е предоставил, на потенциално неограничен брой трети лица;
- л) „договор от разстояние“ означава „договор от разстояние“ съгласно определението в член 2, точка 7 от Директива 2011/83/ЕС;
- м) „онлайн интерфейс“ означава всеки софтуер, включително уебсайт или част от него, и приложения, включително мобилни приложения;
- н) „координатор за цифровите услуги по място на установяване“ означава координаторът за цифровите услуги на държавата членка, в която се намира основното място на установяване на доставчик на посредническа услуга или в която пребивава или е установен неговият представител;
- о) „координатор за цифровите услуги по местоназначение“ означава координаторът за цифровите услуги на държава членка, в която се предоставя посредническата услуга;
- п) „активен получател на онлайн платформа“ означава получател на услугата, който ползва онлайн платформа, като иска от онлайн платформата да хоства съдържание или е изложен на съдържание, хоствано от онлайн платформата и разпространявано чрез нейния онлайн интерфейс;
- р) „активен получател на онлайн търсачка“ означава получател на услугата, който е задад търсене в онлайн търсачката и е изложен на съдържание, индексирани и представено в нейния онлайн интерфейс;
- с) „реклама“ означава информация, предназначена да популяризира посланието на юридическо или физическо лице, независимо дали за постигане на търговски или нетърговски цели, и представена от онлайн платформа на нейния онлайн интерфейс срещу вознаграждение конкретно за популяризиране на тази информация;
- т) „система за препоръчване“ означава изцяло или частично автоматизирана система, използвана от онлайн платформа, за да предлага на своя онлайн интерфейс конкретна информация на получателите на услугата или за да представя като приоритетна тази информация, включително в резултат на търсене, инициирано от получателя на услугата или определящо по друг начин относителната последователност или видимост на показваната информация;
- у) „модериране на съдържание“ означава дейностите, автоматизирани или не, предприети от доставчиците на посреднически услуги, които имат за цел по-специално откриване, идентифициране и справяне с незаконно съдържание или несъвместима с техните общи условия информация, предоставени от получателите на услугата, включително предприетите мерки, които засягат наличността, видимостта, както и достъпността на това незаконно съдържание или тази информация, като например намаляване на видимостта, липсата на възможност за извличане на печалба, блокиране на достъпа или премахване на тази информация, или засягащи способността на получателите да предоставят тази информация, като например закриване или временно блокиране на профила на даден получател;
- ф) „общи условия“ означава всички клаузи, независимо от тяхното наименование или форма, които уреждат договорните отношения между доставчика на посреднически услуги и получателите на услугите;

- х) „хора с увреждания“ означава „хора с увреждания“ съгласно посоченото в член 3, точка 1 от Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁸⁾;
- ц) „търговско съобщение“ означава „търговско съобщение“ съгласно определението в член 2, буква е) от Директива 2000/31/ЕО;
- ч) „оборот“ означава сумата, получена от предприятие по смисъла на член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽³⁹⁾.

ГЛАВА II

ОТГОВОРНОСТ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ПОСРЕДНИЧЕСКИ УСЛУГИ

Член 4

„Обикновен пренос“

1. Когато се предоставя услуга на информационното общество, която се състои в пренос в далекосъобщителна мрежа на информация, предоставена от получател на услугата, или в предоставяне на достъп до далекосъобщителна мрежа, доставчикът на услуги не носи отговорност за пренесената информация или информацията, до която е имало достъп, при условие че доставчикът:

- а) не започва преноса на информация;
- б) не избира получателя на пренасяната информация; както и
- в) не избира или променя информацията в преноса.

2. Действията по пренос и предоставяне на достъп, посочени в параграф 1, включват автоматичното, междинното и временното съхраняване на пренасяната информация, доколкото то се извършва единствено с цел осъществяване на преноса на информация в далекосъобщителна мрежа и при условие че информацията не се съхранява за срок, по-дълъг от необходимия за този пренос.

3. Този член не засяга възможността съдебен или административен орган, в съответствие с правната система на държава членка, да изисква от доставчика на услуги да прекрати или предотврати нарушение.

Член 5

„Кеширане“

1. Когато се предоставя услуга на информационното общество, която се състои в пренос в далекосъобщителна мрежа на информация, предоставена на получател на услугата, доставчикът на услуги не носи отговорност за автоматичното, междинното и временното съхраняване на тази информация, което се извършва единствено с цел да се подобри ефективността или сигурността на по-нататъшния пренос на информация до други получатели на услугата по тяхно искане, при условие че доставчикът:

- а) не променя информацията;
- б) спазва условията за достъп до информацията;
- в) спазва правилата за актуализиране на информацията, определени по начин, който е широко признат и използван от отрасъла;

⁽³⁸⁾ Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70).

⁽³⁹⁾ Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1).

- г) не пречи на законното използване на широко призната и използвана от отрасъла технология с цел получаване на данни за използването на информацията; както и
 - д) действа експедитивно за премахването или блокирането на достъпа до съхранената от него информация веднага след като се запознае с факта, че информацията в първоначалния източник при преноса е премахната от мрежата или достъпът до нея е блокиран, или че съдебен или административен орган е разпоредил такова премахване или блокиране.
2. Настоящият член не засяга възможността съдебен или административен орган, в съответствие с правната система на държава членка, да изисква от доставчика на услуги да прекрати или предотврати нарушение.

Член 6

Хостинг

1. Когато се предоставя услуга на информационното общество, която се състои в съхраняването на информация, предоставена от получател на услугата, доставчикът на услуги не носи отговорност за информацията, съхранявана по искане на получател на услугата, при условие че доставчикът:
- а) не е запознат с незаконна дейност или незаконно съдържание и, по отношение на искове за обезщетение за вреди, не е запознат с факти или обстоятелства, от които да е видна незаконната дейност или незаконното съдържание; или
 - б) веднага след като се запознае или узнае за тях действа експедитивно за премахване или блокиране на достъпа до незаконното съдържание.
2. Параграф 1 не се прилага, когато получателът на услугата действа под ръководството или контрола на доставчика.
3. Параграф 1 не се прилага по отношение на отговорността по правото за защита на потребителите, носена от онлайн платформите, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, когато такава онлайн платформа представя конкретната информация или по друг начин прави възможна съответната конкретна сделка по начин, който би накарал средния потребител да вярва, че информацията или продуктът или услугата, които са предмет на сделката, се предоставят от самата онлайн платформа или от получател на услугата, който действа под нейно ръководство или контрол.
4. Този член не засяга възможността съдебен или административен орган, в съответствие с правната система на държава членка, да изисква от доставчика на услуги да прекрати или предотврати нарушение.

Член 7

Доброволни разследвания по собствена инициатива и спазване на правните норми

Не се счита за недопустимо освобождаването от отговорност на доставчиците на посреднически услуги съгласно членове 4, 5 и 6 само защото извършват, с дължимата грижа и добросъвестно, доброволни разследвания по собствена инициатива или предприемат други мерки, които имат за цел откриване, идентифициране и премахване или блокиране на достъпа до незаконно съдържание, или предприемат необходимите мерки за спазване на изискванията на правото на Съюза и националното право, в съответствие с правото на Съюза, включително изискванията, установени в настоящия регламент.

Член 8

Липса на общи задължения за наблюдение или активно търсене на факти

На доставчиците на посреднически услуги не се налага общо задължение за наблюдение на информацията, която те пренасят или съхраняват, нито за активно търсене на факти или обстоятелства, указващи на незаконна дейност.

Член 9

Заповеди за предприемане на действия срещу незаконно съдържание

1. При получаване на заповед за предприемане на действия срещу един или повече конкретни елементи на незаконно съдържание, издадена от съответните национални съдебни или административни органи въз основа на приложимото право на Съюза или национално право, в съответствие с правото на Съюза, доставчиците на посреднически услуги информират без необосновано забавяне органа, издал заповедта, или друг орган, посочен в заповедта, относно привеждането в изпълнение на заповедите, като посочват дали и кога заповедта е била приведена в изпълнение.
2. Държавите членки гарантират, че когато заповед, посочена в параграф 1, бъде предадена на доставчика, тя отговаря най-малко на следните условия:
 - a) заповедта включва следните елементи:
 - i) позоваване на правното основание за заповедта съгласно правото на Съюза или националното право;
 - ii) изложение на причините, поради които информацията представлява незаконно съдържание, като се включва позоваване на една или повече конкретни разпоредби на правото на Съюза или на националното право, в съответствие с правото на Съюза;
 - iii) информация, идентифицираща издаващия орган;
 - iv) ясна информация, позволяваща на доставчика на посреднически услуги да идентифицира и намира съответното незаконно съдържание, като например един или повече точни URL и, когато е необходимо, допълнителна информация;
 - v) информация относно механизмите за правна защита, с които разполагат доставчикът на посреднически услуги и получателят на услугата, който е предоставил съдържанието;
 - vi) когато е приложимо, информация за това кой орган трябва да получи информацията за привеждането в изпълнение на заповедите;
 - b) териториалният обхват на заповедта, въз основа на приложимите правила на Съюза и на националното право, включително Хартата, и когато е приложимо, на общите принципи на международното право, е ограничен до строго необходимото за постигане на целта ѝ;
 - в) заповедта се предава на един от езиците, декларирани от доставчика на посреднически услуги в съответствие с член 11, параграф 3, или на друг официален език на държавите членки, договорен между органа, издал заповедта, и този доставчик, и се изпраща на електронното звено за контакт, определено от този доставчик в съответствие с член 11; когато заповедта не е изготвена на езика, деклариран от доставчика на посреднически услуги, или на двустранно договорен друг език, заповедта може да бъде предадена на езика на органа, издал заповедта, при условие че е придружена от превод на такъв деклариран или двустранно договорен език най-малко на елементите, посочени в букви а) и б) от настоящия параграф.
3. Органът, издал заповедта, или, когато е приложимо, органът, посочен в заповедта, я предава на координатора за цифровите услуги от държавата членка на издаващия орган заедно с всякаква информация, получена от доставчика на посреднически услуги относно привеждането в изпълнение на тази заповед.
4. След получаване на заповедта от съдебния или административния орган координаторът за цифровите услуги от съответната държава членка незабавно изпраща копие от заповедта, посочена в параграф 1, на всички други координатори за цифровите услуги чрез системата, създадена в съответствие с член 85.
5. Най-късно при привеждане на заповедта в изпълнение или, когато е приложимо, в момента, посочен от издаващия орган в неговата заповед, доставчиците на посреднически услуги информират получателя на съответната услуга относно получената заповед и привеждането ѝ в изпълнение. Информацията, която се предоставя на получателя на услугата, включва изложение на причините, съществуващите възможности за правна защита и описание на териториалния обхват на заповедта в съответствие с параграф 2.

б. Условията и изискванията, предвидени в настоящия член, не засягат изискванията съгласно националното гражданско- и наказателнопроцесуално право.

Член 10

Заповеди за предоставяне на информация

1. При получаване на заповед за предоставяне на конкретна информация за един или повече конкретни отделни получатели на услугата, издадена от съответните национални съдебни или административни органи въз основа на приложимото право на Съюза или национално право, в съответствие с правото на Съюза, доставчиците на посреднически услуги информират без необосновано забавяне органа, издал заповедта, или друг орган, посочен в заповедта, за получаването ѝ и за привеждането ѝ в изпълнение, като посочват дали и кога заповедта е била приведена в изпълнение.

2. Държавите членки гарантират, че когато заповед, посочена в параграф 1, бъде предадена на доставчика, тя отговаря най-малко на следните условия:

а) заповедта включва следните елементи:

- i) позоваване на правното основание за заповедта съгласно правото на Съюза или националното право;
- ii) информация, идентифицираща издаващия орган;
- iii) ясна информация, позволяваща на доставчика на посреднически услуги да идентифицира конкретния получател или получатели, за които се иска информация, като например едно или повече имена на профили или уникални идентификатори;
- iv) изложение на причините, в което се обяснява целта, за която се изисква информацията, и защо изискването за предоставяне на информацията е необходимо и пропорционално, за да се определи дали получателите на посреднически услуги спазват приложимото право на Съюза или националното право, в съответствие с правото на Съюза, освен ако такова изложение не може да бъде направено по причини, свързани с предотвратяването, разследването, разкриването и наказателното преследване на престъпления;
- v) информация относно механизмите за правна защита, с които разполагат доставчикът и получателите на съответната услуга;
- vi) когато е приложимо, информация за това кой орган трябва да получи информацията относно привеждането в изпълнение на заповедите;

б) в заповедта се изисква единствено доставчикът да предостави информация, която вече е събрана за целите на предоставянето на услугата и която е под негов контрол;

в) заповедта се предава на един от езиците, декларирани от доставчика на посреднически услуги в съответствие с член 11, параграф 3, или на друг официален език на държавите членки, договорен между органа, издал заповедта, и доставчика, и се изпраща на електронното звено за контакт, определено от този доставчик в съответствие с член 11; когато заповедта не е изготвена на езика, деклариран от доставчика на посреднически услуги, или на друг двустранно договорен език, заповедта може да бъде предадена на езика на органа, издал заповедта, при условие че е придружена от превод на такъв деклариран или двустранно договорен език най-малко на елементите, посочени в букви а) и б) от настоящия параграф.

3. Органът, издал заповедта, или, когато е приложимо, органът, посочен в заповедта, я предава на координатора за цифровите услуги от държавата членка на издаващия орган заедно с всякаква информация, получена от доставчика на посреднически услуги относно привеждането в изпълнение на тази заповед.

4. След получаване на заповедта от съдебния или административния орган координаторът за цифровите услуги от съответната държава членка незабавно изпраща копие от заповедите, посочени в параграф 1, на всички координатори за цифровите услуги чрез системата, създадена в съответствие с член 85.

5. Най-късно при привеждането на заповедта в изпълнение или, когато е приложимо, в момента, посочен от издаващия орган в неговата заповед, доставчиците на посреднически услуги информират получателя на съответната услуга за получената заповед и за привеждането ѝ в изпълнение. Информацията, която се предоставя на получателя на услугата, включва изложение на причините и съществуващите възможности за правна защита в съответствие с параграф 2.
6. Условиата и изискванията, предвидени в настоящия член, не засягат националното гражданско- и наказателнопроцесуално право.

ГЛАВА III

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДЪЛЖИМА ГРИЖА ЗА ПРОЗРАЧНА И БЕЗОПАСНА ОНЛАЙН СРЕДА

РАЗДЕЛ 1

Разпоредби, приложими за всички доставчици на посреднически услуги

Член 11

Звена за контакт за органите на държавите членки, за Комисията и за Европейския съвет за цифровите услуги

1. Доставчиците на посреднически услуги определят единно звено за контакт, което им позволява да комуникират пряко по електронен път с органите на държавите членки, Комисията и Европейския съвет за цифровите услуги, посочен в член 61, във връзка с прилагането на настоящия регламент.
2. Доставчиците на посреднически услуги оповестяват публично информацията, необходима за лесното идентифициране и комуникация с техните единни звена за контакт. Тази информация трябва да бъде леснодостъпна и редовно актуализирана.
3. Доставчиците на посреднически услуги посочват в информацията по параграф 2 официалния език или езици на държавите членки, които, в допълнение към език, който е в голяма степен разбираем за възможно най-голям брой граждани на Съюза, могат да се използват за комуникация с техните звена за контакт и които включват поне един от официалните езици на държавата членка, в която се намира основното място на установяване на доставчика на посреднически услуги или в която пребивава или е установен неговият представител.

Член 12

Звена за контакт за получателите на услугата

1. Доставчиците на посреднически услуги определят единно звено за контакт, което дава възможност на получателите на услугата да комуникират пряко и бързо с тях по електронен път и по лесен за ползване начин, включително като позволява на получателите на услугата да избират средствата за комуникация, които не са основани единствено на автоматизирани инструменти.
2. В допълнение към задълженията, предвидени в Директива 2000/31/ЕО, доставчиците на посреднически услуги оповестяват публично информацията, която е необходима на получателите на услуги, за да могат лесно да идентифицират и комуникират с техните единни звена за контакт. Тази информация трябва да бъде леснодостъпна и редовно актуализирана.

Член 13

Представители

1. Доставчиците на посреднически услуги, които нямат място на установяване в Съюза, но предлагат услуги в Съюза, определят писмено юридическо или физическо лице, което да действа като техен представител в една от държавите членки, в които доставчикът предлага своите услуги.

2. Доставчиците на посреднически услуги упълномощават своите представители с цел компетентните органи на държавите членки, Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги да могат да се обръщат към тях в допълнение към или вместо към тези доставчици по всички въпроси, необходими за получаването, спазването и изпълнението на решенията, приети във връзка с настоящия регламент. Доставчиците на посреднически услуги предоставят на своя представител необходимите правомощия и достатъчно ресурси, за да осигурят ефективно и своевременно сътрудничество с компетентните органи на държавите членки, Комисията и Европейския съвет за цифровите услуги и за да спазят тези решения.
3. Възможно е определеният представител да бъде подведен под отговорност за неспазване на задълженията по настоящия регламент, без да се засягат отговорността и правните действия, които биха могли да бъдат предприети срещу доставчика на посреднически услуги.
4. Доставчиците на посреднически услуги съобщават името, пощенския адрес, адреса на електронна поща и телефонния номер на своя представител на координатора за цифровите услуги в държавата членка, в която пребивава или е установен представителят. Те гарантират, че тази информация е публично достъпна, леснодостъпна, точна и актуална.
5. Определянето на представител в Съюза съгласно параграф 1 не представлява установяване в Съюза.

Член 14

Общи условия

1. Доставчиците на посреднически услуги включват в своите общи условия информация за всички ограничения, които налагат във връзка с използването на техните услуги по отношение на информацията, предоставена от получателите на услугата. Тази информация включва информация за всички политики, процедури, мерки и инструменти, използвани за целите на модерирането на съдържание, включително алгоритмичното вземане на решения и прегледа от човек, както и процедурния правилник на тяхната вътрешна система за разглеждане на жалби. Тя се представя на ясен, прост, разбираем, достъпен и недвусмислен език и е публично достъпна в леснодостъпен и машинночетим формат.
2. Доставчиците на посреднически услуги информират получателите на услугата за всяка съществена промяна в общите условия.
3. Когато някоя посредническа услуга е насочена предимно към малолетни и непълнолетни лица или се използва предимно от тях, доставчикът на тази посредническа услуга обяснява условията и всякакви ограничения за използването на услугата по начин, който малолетните и непълнолетните лица могат да разберат.
4. Доставчиците на посреднически услуги действат добросъвестно, обективно и пропорционално при прилагането и осигуряването на спазването на ограниченията, посочени в параграф 1, при надлежно зачитане на правата и законните интереси на всички участници, включително основните права на получателите на услугата, като свободата на изразяването на мнения, свободата и плурализма на медиите и други основни права и свободи, залегнали в Хартата.
5. Доставчиците на много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки предоставят на получателите на услуги кратко и леснодостъпно резюме на общите условия, включително наличните мерки за поправка на последиците и механизми за правна защита, в машинночетим формат и на ясен и недвусмислен език.
6. Много големите онлайн платформи и много големите онлайн търсачки по смисъла на член 33 публикуват своите общи условия на официалните езици на всички държави членки, в които предлагат своите услуги.

Член 15

Задължения за прозрачно докладване за доставчиците на посреднически услуги

1. Доставчиците на посреднически услуги публикуват най-малко веднъж годишно в машинночетим формат леснодостъпни, ясни, лесноразбираеми доклади за всяко модериране на съдържание, в което са участвали през съответния период. Тези доклади включват по-специално информацията относно следните аспекти, когато това е приложимо:

- а) за доставчиците на посреднически услуги – броя на заповедите, получени от органите на държавите членки, включително заповедите, издадени в съответствие с членове 9 и 10, категоризирани според вида на съответното незаконно съдържание, държавата членка, издала заповедта, и медианното време, необходимо за информиране на органа, издал заповедта, или друг орган, посочен в заповедта, за получаването ѝ и за привеждането ѝ в изпълнение;
- б) за доставчиците на хостинг услуги – броя на уведомленията, подадени в съответствие с член 16, категоризирани според вида на съответното предполагаемо незаконно съдържание, броя на уведомленията, подадени от доверени податели на сигнали, всяко действие, предприето въз основа на уведомленията, като се прави разграничение дали действието е предприето въз основа на правен акт или на общите условия на доставчика, броя на уведомленията, обработени чрез автоматизирани средства, и медианното време, необходимо за предприемане на действието;
- в) за доставчиците на посреднически услуги – съдържателна и разбираема информация относно модерирването на съдържание по собствена инициатива на доставчиците, включително използването на автоматизирани инструменти, предприетите мерки за осигуряване на обучение и помощ на лицата, отговарящи за модерирването на съдържание, броя и вида на предприетите мерки, които засягат наличността, видимостта и достъпността на информацията, предоставяна от получателите на услугата, и способността на получателите да предоставят информация чрез услугата, както и други свързани ограничения на услугата; докладваната информация се категоризира според вида незаконно съдържание или нарушение на общите условия на доставчика на услуги, според метода за откриване и според вида на приложеното ограничение;
- г) за доставчиците на посреднически услуги – броя на жалбите, получени чрез вътрешните системи за разглеждане на жалби в съответствие с общите условия на доставчика, а също така за доставчиците на онлайн платформи – в съответствие с член 20, основанието за тези жалби, решенията, взети по отношение на тези жалби, медианното време, необходимо за вземане на тези решения, и броя на случаите, в които тези решения са били отменени;
- д) всички случаи на използване на автоматизирани средства за целите на модерирването на съдържание, включително качествено описание, посочване на точните цели, показателите за точността и възможния процент грешки на автоматизираните средства, използвани за изпълнение на тези цели, и всички приложени гаранции.

2. Параграф 1 от настоящия член не се прилага за доставчиците на посреднически услуги, които отговарят на критериите за микро- или малки предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО и които не са много големи онлайн платформи по смисъла на член 33 от настоящия регламент.

3. Комисията може да приема актове за изпълнение за утвърждаване на образци относно формата, съдържанието и други елементи на докладите съгласно параграф 1 от настоящия член, включително хармонизирани отчетни периоди. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 88.

РАЗДЕЛ 2

Допълнителни разпоредби, приложими за доставчиците на хостинг услуги, включително онлайн платформи

Член 16

Механизми за уведомяване и действие

1. Доставчиците на хостинг услуги въвеждат механизми, които позволяват на всяко физическо лице или образувание да ги уведомява за наличието в тяхната услуга на конкретна информация, която физическото лице или образуванието счита за незаконна. Тези механизми са леснодостъпни и лесни за ползване и позволяват подаването на уведомления изключително по електронен път.

2. Механизмите, посочени в параграф 1, са такива, че да улесняват подаването на достатъчно точни и достатъчно обосновани уведомления. За тази цел доставчиците на хостинг услуги предприемат необходимите мерки, за да позволят и улеснят подаването на уведомления, съдържащи всички посочени по-долу елементи:

- а) достатъчно обосновано обяснение на причините, поради които физическото лице или образуванието твърди, че въпросната информация представлява незаконно съдържание;
- б) ясно посочване на точното електронно местоположение на тази информация, например точния или точните URL, и когато е необходимо, допълнителна информация, позволяваща идентифицирането на незаконното съдържание, адаптирана спрямо вида съдържание и конкретния вид хостинг услуга;
- в) името и адреса на електронна поща на физическото лице или образуванието, подало уведомлението, освен в случай на информация, за която се счита, че включва някое от престъпленията, посочени в членове 3—7 от Директива 2011/93/ЕС;
- г) декларация, потвърждаваща добросъвестното убеждение на физическото лице или образуванието, подало уведомлението, че информацията и твърденията, съдържащи се в нея, са точни и пълни.

3. Счита се, че уведомленията, посочени в настоящия член, позволяват действително узнаване или запознаване с информацията за целите на член 6 по отношение на съответната информация, когато те позволяват на добросъвестен доставчик на хостинг услуги да установи незаконосъобразността на съответната дейност или информация без подробна правна проверка.

4. Когато уведомлението съдържа електронната информация за контакт на физическото лице или образуванието, което го е подало, доставчикът на хостинг услуги без необосновано забавяне изпраща на това физическо лице или образувание потвърждение за получаване на уведомлението.

5. Доставчикът също така без необосновано забавяне уведомява това физическо лице или образувание за своето решение по отношение на информацията, за която се отнася уведомлението, като предоставя информация относно възможностите за правна защита във връзка с това решение.

6. Доставчиците на хостинг услуги обработват всички уведомления, които получават чрез механизмите, посочени в параграф 1, и вземат решенията си по отношение на информацията, за която се отнасят уведомленията, своевременно, добросъвестно, безпристрастно и обективно. Когато използват автоматизирани средства за това обработване или вземане на решение, те включват информация за това в уведомлението, посочено в параграф 5.

Член 17

Изложение на причините

1. Доставчиците на хостинг услуги предоставят на всеки засегнат получател на услугата ясно и конкретно изложение на причините за всяко от ограниченията по-долу, наложени въз основа на обстоятелството, че информацията, предоставена от получателя на услугата, съставлява незаконно съдържание или е несъвместима с техните общи условия:

- а) всякакви ограничения на видимостта на конкретни елементи от информацията, предоставена от получателя на услугата, включително премахване на съдържание, блокиране на достъпа до съдържание или намаляване на видимостта на съдържание;
- б) спиране, прекратяване или друго ограничение на паричните плащания;
- в) пълно или частично спиране или прекратяване на предоставянето на услугата;
- г) временно блокиране или закриване на профила на получателя на услугата.

2. Параграф 1 се прилага само когато съответните електронни данни за контакт са известни на доставчика. Той започва да се прилага най-късно от датата на налагане на ограничението, независимо от причината или начина, по който то е било наложено.

Параграф 1 не се прилага, когато информацията е заблуждаващо търговско съдържание с голям обем.

3. Изложението на причините, посочено в параграф 1, съдържа най-малко следната информация:
- а) информация дали решението води до премахване, блокиране на достъпа, намаляване или ограничаване на видимостта на информацията или спиране или прекратяване на паричните плащания, свързани с тази информация, или налага други мерки, посочени в параграф 1, по отношение на информацията, и когато е приложимо, териториалния обхват на решението и неговия срок на действие;
 - б) фактите и обстоятелствата, на които се основава вземането на решението, включително, когато е приложимо, информация дали решението е взето въз основа на уведомление, подадено в съответствие с член 16, или въз основа на доброволни разследвания по собствена инициатива и, когато е строго необходимо, идентифициращи данни на подателя;
 - в) когато е приложимо, информация за използването на автоматизирани средства за вземане на решение, включително информация дали решението е взето по отношение на съдържание, открито или идентифицирано чрез автоматизирани средства;
 - г) когато решението се отнася до предполагаемо незаконно съдържание, позоваване на правното основание и обяснения за причините, поради които на това основание информацията се счита за незаконно съдържание;
 - д) когато решението се основава на предполагаемата несъвместимост на информацията с общите условия на доставчика на хостинг услуги — позоваване на договорното основание и обяснение на причините, поради които информацията се счита за несъвместима с това основание;
 - е) ясна и достъпна информация относно възможностите за правна защита, с които получателят на услугата разполага във връзка с решението, по-специално, когато е приложимо, чрез вътрешни механизми за разглеждане на жалби, извънсъдебно уреждане на спорове и съдебна защита.
4. Информацията, предоставена от доставчиците на хостинг услуги в съответствие с настоящия член, трябва да бъде ясна, лесноразбираема и възможно най-точна и конкретна при дадените обстоятелства. По-специално информацията трябва да бъде такава, че с основание да може да се смята, че позволява на получателя на съответната услуга да упражни ефективно възможностите за правна защита, посочени в параграф 3, буква е).
5. Настоящият член не се прилага за заповеди, посочени в член 9.

Член 18

Уведомяване за подозрения за престъпления

1. Когато доставчик на хостинг услуги се запознае с информация, пораждаща подозрение, че се извършва или има вероятност да се извърши престъпление, при което има заплаха за живота или безопасността на дадено лице или лица, той незабавно информира правоприлагащите или съдебните органи на съответната държава членка или държави членки за своето подозрение и предоставя цялата налична информация по въпроса.
2. Когато доставчикът на хостинг услуги не може да установи с достатъчна сигурност съответната държава членка, той информира правоприлагащите органи на държавата членка, в която е установен или в която пребивава или е установен неговият представител, или информира Европол, или и двете.

За целите на настоящия член съответната държава членка е държавата членка, в която се подозира, че е извършено престъплението, в която се извършва престъплението или в която е вероятно да се извърши престъплението, или държавата членка, в която пребивава или се намира предполагаемият извършител, или държавата членка, в която пребивава или се намира жертвата на предполагаемото престъпление.

РАЗДЕЛ 3

Допълнителни разпоредби, приложими за доставчиците на онлайн платформи

Член 19

Исключване на микро- и малките предприятия

1. Настоящият раздел, с изключение на член 24, параграф 3 от него, не се прилага за доставчици на онлайн платформи, които отговарят на критериите за микро- или малки предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО.

Настоящият раздел, с изключение на член 24, параграф 3 от него, не се прилага за доставчици на онлайн платформи, които по-рано са отговаряли на критериите за микро- или малки предприятия съгласно определението на Препоръка 2003/361/ЕО, през 12-те месеца след загубата на този статут съгласно член 4, параграф 2 от нея, освен когато те са много големи онлайн платформи съгласно член 33.

2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, настоящият раздел се прилага за доставчиците на онлайн платформи, които са определени като много големи онлайн платформи съгласно член 33, независимо дали отговарят на критериите за микро- или малки предприятия.

Член 20

Вътрешна система за разглеждане на жалби

1. Доставчиците на онлайн платформи предоставят на получателите на услугата, включително на физическите лица или образуванията, които са подали уведомление, за срок от най-малко шест месеца след решението, посочено в настоящия параграф, достъп до ефективна вътрешна система за разглеждане на жалби, която им позволява да подават жалби, по електронен път и безплатно, срещу решението на доставчика на онлайн платформата при получаване на уведомлението или срещу посочените по-долу решения, взети от доставчика на онлайн платформата на основание, че предоставената от получателите информация представлява незаконно съдържание или е несъвместима с неговите общи условия:

- а) решения дали да се премахне или блокира достъпът до информацията или дали да се ограничи видимостта ѝ;
- б) решения дали да се спре или прекрати предоставянето на услугата, изцяло или частично, на получателите;
- в) решения дали да се блокира временно или закрие профилът на получателите;
- г) решения дали да се спре, прекрати или ограничи по друг начин способността за извличане на печалба от информацията, предоставена от получателите.

2. Срокът от най-малко шест месеца, посочен в параграф 1 от настоящия член, започва да тече от деня, в който получателят на услугата е информиран за решението в съответствие с член 16, параграф 5 или член 17.

3. Доставчиците на онлайн платформи гарантират, че техните вътрешни системи за разглеждане на жалби са леснодостъпни, лесни за ползване и позволяват и улесняват подаването на достатъчно точни и надлежно обосновани жалби.

4. Доставчиците на онлайн платформи разглеждат жалбите, подадени чрез тяхната вътрешна система за разглеждане на жалби, своевременно, без дискриминация, добросъвестно и безпристрастно. Когато жалбата съдържа достатъчно основания доставчикът на онлайн платформата да счита, че неговото решение да не предприеме действия във връзка с уведомлението е неоснователно или че информацията, за която се отнася жалбата, не е незаконна и не е несъвместима с неговите общи условия, или съдържа информация, указваща, че поведението на жалбоподателя не оправдава взетата мярка, той отменя незабавно решението си, посочено в параграф 1.

5. Доставчиците на онлайн платформи информират незабавно жалбоподателите за мотивираното си решение по отношение на информацията, за която се отнася жалбата, и за възможността за извънсъдебно уреждане на спора, предвидена в член 21, и за други налични възможности за правна защита.

6. Доставчиците на онлайн платформи гарантират, че решенията, посочени в параграф 5, се вземат под надзора на персонал с подходящи квалификации, а не единствено въз основа на автоматизирани средства.

Член 21

Извънсъдебно уреждане на спорове

1. Получателите на услугата, включително физическите лица или образуванията, подали уведомление, към които са насочени решенията, посочени в член 20, параграф 1, имат право да изберат който и да било орган за извънсъдебно уреждане на спорове, който е бил сертифициран в съответствие с параграф 3 от настоящия член, за разрешаване на спорове, свързани с тези решения, включително жалби, които не са били разрешени чрез вътрешната система за разглеждане на жалби, посочена в същия член.

Доставчиците на онлайн платформи гарантират, че информацията относно посочената в първа алинея възможност на получателите на услугата да получат достъп до извънсъдебно уреждане на спорове е леснодостъпна на техния онлайн интерфейс, по ясен и лесен за ползване начин.

Първа алинея не засяга правото на съответния получател на услугата да започне на който и да е етап производство за оспорване на решенията на доставчиците на онлайн платформи пред съда в съответствие с приложимото право.

2. Двете страни си сътрудничат добросъвестно с избрания сертифициран орган за извънсъдебно уреждане на спорове с цел разрешаване на спора.

Доставчиците на онлайн платформи могат да откажат да си сътрудничат с такъв орган за извънсъдебно уреждане на спорове, ако спор относно същата информация и същите основания за предполагаема незаконосъобразност или несъвместимост на съдържанието вече е разрешен.

Сертифицираният орган за извънсъдебно уреждане на спорове няма правомощия да налага на страните обвързващо уреждане на спора.

3. По искане на този орган координаторът за цифровите услуги на държавата членка, в която е установен органът за извънсъдебно уреждане на спорове, сертифицира органа за срок от най-много пет години, като този срок може да се подновява, когато органът е доказал, че отговаря на всички посочени по-долу условия:

- а) той е безпристрастен и независим, включително финансово независим, от доставчиците на онлайн платформи и от получателите на услугата, предоставяна от доставчиците на онлайн платформи, включително от физическите лица или образуванията, които са подали уведомления;
- б) разполага с необходимия експертен опит във връзка с въпросите, възникващи в една или повече конкретни области, при които има незаконно съдържание, или във връзка с прилагането и осигуряването на спазването на общите условия на един или повече видове онлайн платформи, които позволява на органа да допринесе ефективно за уреждането на спорове;
- в) неговите членове получават възнаграждение по начин, който не е свързан с резултата от процедурата;
- г) извънсъдебното уреждане на спорове, което той предлага, е леснодостъпно чрез електронни комуникационни технологии и осигурява възможността за онлайн започване на процеса на уреждане на спор и представяне на изискуемите подкрепящи документи онлайн;
- д) той е в състояние да разрешава спорове по бърз, ефикасен и икономически ефективен начин и на най-малко един от официалните езици на институциите на Съюза;
- е) извънсъдебното уреждане на спорове, което той предлага, се извършва в съответствие с ясни и справедливи процедурни правила, които са леснодостъпни и публичнодостъпни и са в съответствие с приложимото право, включително с настоящия член.

Когато е приложимо, координаторът за цифровите услуги посочва в сертификата:

- а) конкретните аспекти на експертния опит на органа съгласно посоченото в първа алинея, буква б); и
- б) официалния език или езици на институциите на Съюза, на които органът е в състояние да урежда спорове, съгласно посоченото в първа алинея, буква д).

4. Сертифицираните органи за извънсъдебно уреждане на спорове докладват ежегодно на координатора за цифровите услуги, който ги е сертифицирал, относно своето функциониране, като посочват най-малко броя на споровете, които са получили, информацията за резултатите от тези спорове, средното време, необходимо за разрешаването им, и всички срещнати недостатъци или трудности. Те предоставят допълнителна информация при поискване от координатора за цифровите услуги.

На всеки две години координаторите за цифровите услуги изготвят доклад относно функционирането на сертифицираните от тях органи за извънсъдебно уреждане на спорове. В този доклад, по-специално:

- а) се посочва броят на споровете, които всеки сертифициран орган за извънсъдебно уреждане на спорове е получил годишно;
- б) се посочват резултатите от процедурите, започнати пред тези органи, и средното време, необходимо за разрешаване на споровете;
- в) се установяват и обясняват всички системни или секторни недостатъци или трудности, срещнати във връзка с функционирането на тези органи;
- г) се определят най-добрите практики във връзка с това функциониране;
- д) се отправят препоръки относно начините за подобряване на това функциониране, когато е целесъобразно.

Сертифицираните органи за извънсъдебно уреждане на спорове предоставят своите решения на страните в разумен срок и не по-късно от 90 календарни дни след получаването на жалбата. В случай на изключително сложни спорове сертифицираният орган за извънсъдебно уреждане на спорове може по своя преценка да удължи срока от 90 календарни дни с допълнителен срок, който не може да надвишава 90 дни, до максимална обща продължителност от 180 дни.

5. Ако органът за извънсъдебно уреждане на спорове реши спора в полза на получателя на услугата, включително физическото лице или образуванието, които са подали уведомление, доставчикът на онлайн платформата поема всички такси, начислени от органа за извънсъдебно уреждане на спорове, и възстановява на получателя, включително физическото лице или образуванието, всички други разумни разходи, които е направил във връзка с уреждането на спора. Ако органът за извънсъдебно уреждане на спорове реши спора в полза на доставчика на онлайн платформата, от получателя на услугата, включително от физическото лице или образуванието, не се изисква да възстановява такси или други разходи, които доставчикът на онлайн платформата е направил или трябва да направи във връзка с уреждането на спора, освен когато органът за извънсъдебно уреждане на спорове счита, че получателят е действал явно недобросъвестно.

Таксите, начислявани от органа за уреждане на спорове на доставчиците на онлайн платформи, трябва да са разумни и при всички случаи да не надвишават разходите, направени от органа. За получателите на услугата механизмът за уреждане на спорове е безплатен или срещу заплащане на символична такса.

Сертифицираните органи за извънсъдебно уреждане на спорове съобщават на получателя на услугите, включително на физическите лица или образуванията, които са подали уведомление, и на съответния доставчик на онлайн платформата таксите или механизмите, използвани за определяне на таксите, преди да се пристъпи към уреждане на спора.

6. Държавите членки могат да създадат органи за извънсъдебно уреждане на спорове за целите на параграф 1 или да подпомагат дейността на някои или на всички органи за извънсъдебно уреждане на спорове, които са сертифицирали в съответствие с параграф 3.

Държавите членки гарантират, че никоя от техните дейности, предприети съгласно първа алинея, не засяга способността на техните координатори за цифровите услуги да сертифицират съответните органи в съответствие с параграф 3.

7. Координатор за цифровите услуги, който е сертифицирал орган за извънсъдебно уреждане на спорове, отнема сертификата, ако след разследване по собствена инициатива или въз основа на информацията, получена от трети лица, установи, че органът за извънсъдебно уреждане на спорове вече не отговаря на условията по параграф 3. Преди да отнеме сертификата, координаторът за цифровите услуги предоставя на органа възможност да предприеме мерки в отговор на констатациите от разследването и на намерението да се отнеме сертификата на органа за извънсъдебно уреждане на спорове.

8. Координаторите за цифровите услуги уведомяват Комисията за органите за извънсъдебно уреждане на спорове, които са сертифицирали в съответствие с параграф 3, включително, когато е приложимо, за спецификациите, посочени във втора алинея от същия параграф, както и за органите за извънсъдебно уреждане на спорове, чиито сертификат са отнели. Комисията публикува списък на тези органи, включително на посочените спецификации, на специален леснодостъпен уебсайт и го актуализира редовно.

9. Настоящият член не засяга Директива 2013/11/ЕС и установените в нея процедури и структури за алтернативно решаване на потребителски спорове.

Член 22

Доверени податели на сигнали

1. Доставчиците на онлайн платформи предприемат необходимите технически и организационни мерки, за да гарантират, че уведомленията, подадени от доверени податели на сигнали, действащи в рамките на определената им област на експертен опит, чрез механизмите, посочени в член 16, са с приоритет и се обработват и по тях се взема решение без необосновано забавяне.

2. Статутът на доверен подател на сигнали съгласно настоящия регламент се предоставя въз основа на подадено от съответно образувание заявление от координатора за цифровите услуги на държавата членка, в която е установен заявителят, на заявител, който е доказал, че отговаря на всички посочени по-долу условия:

- а) притежава особен експертен опит и умения за целите на откриването, идентифицирането и уведомяването за незаконно съдържание;
- б) е независим от който и да е доставчик на онлайн платформи;
- в) извършва дейността си с цел добросъвестно, точно и обективно подаване на уведомления.

3. Доверените податели на сигнали публикуват най-малко веднъж годишно лесни за разбиране и подробни отчети за уведомленията, подадени в съответствие с член 16 през съответния период. В доклада се посочва най-малко броят на уведомленията, категоризирани по:

- а) идентификационни данни на доставчика на хостинг услугите,
- б) вида предполагаемо незаконно съдържание, за което са подадени уведомления,
- в) действията, предприети от доставчика.

Тези доклади включват обяснение на наличните процедури за запазване на независимостта на доверения подател на сигнали.

Доверените податели на сигнали изпращат тези доклади на предоставилия статута координатор за цифровите услуги и ги правят публично достъпни. Информацията в тези доклади не съдържа лични данни.

4. Координаторите за цифровите услуги съобщават на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги имената, адресите и адресите на електронна поща на образуванията, на които са предоставили статут на доверен подател на сигнали в съответствие с параграф 2 или чийто статут на доверен подател на сигнали са отнели временно в съответствие с параграф 6 или окончателно в съответствие с параграф 7.

5. Комисията публикува информацията, посочена в параграф 4, в публично достъпна база данни в леснодостъпен и машинночитим формат и актуализира редовно базата данни.

6. Когато даден доставчик на онлайн платформи разполага с информация, указваща, че доверен подател на сигнали е подал значителен брой недостатъчно точни, неточни или недостатъчно обосновани уведомления чрез механизмите, посочени в член 16, включително информация, събрана във връзка с обработването на жалби чрез вътрешните системи за разглеждане на жалби, посочени в член 20, параграф 4, той съобщава тази информация на координатора за цифровите услуги, който е предоставил статута на доверен подател на сигнали на съответното образование, като предоставя необходимите обяснения и подкрепящи документи. При получаване на информацията от доставчика на онлайн платформите и ако координаторът за цифровите услуги счита, че са налице законни причини за започване на разследване, статутът на доверения подател на сигнали временно се отнема през срока на разследването. Това разследване се провежда без необосновано забавяне.

7. Координаторът за цифровите услуги, който е предоставил статута на доверен подател на сигнали на дадено образование, отнема окончателно този статут, ако установи, след разследване по собствена инициатива или въз основа на информация, получена от трети лица, включително информацията, предоставена от доставчик на онлайн платформи съгласно параграф 6, че образованието вече не отговаря на условията, посочени в параграф 2. Преди да отнеме окончателно този статут, координаторът за цифровите услуги предоставя на образованието възможност да предприеме мерки в отговор на констатациите от разследването и на намерението да се отнеме статутът на образованието като доверен подател на сигнали.

8. След консултация с Европейския съвет за цифровите услуги, когато е необходимо, Комисията издава насоки за оказване на помощ на доставчиците на онлайн платформи и координаторите за цифровите услуги при прилагането на параграфи 2, 6 и 7.

Член 23

Мерки и защита срещу злоупотреби

1. Доставчиците на онлайн платформи спират, за разумен срок и след като са отправили предварително предупреждение, предоставянето на своите услуги на получателите на услугата, които често предоставят явно незаконно съдържание.

2. Доставчиците на онлайн платформи спират, за разумен срок и след като са отправили предварително предупреждение, обработването на уведомленията и жалбите, подадени чрез механизмите за уведомяване и действие и вътрешните системи за разглеждане на жалби, посочени съответно в членове 16 и 20, от физически лица или образувания или от жалбоподатели, които често подават уведомления или жалби, които са явно неоснователни.

3. Когато вземат решение за спиране, доставчиците на онлайн платформи преценяват за всеки отделен случай своевременно, добросъвестно и обективно дали получателят на услугата, физическото лице, образованието или жалбоподателят извършват злоупотреба по параграфи 1 и 2, като вземат предвид всички относими факти и обстоятелства, видни от информацията, с която разполага доставчикът на онлайн платформата. Тези обстоятелства включват най-малко следната информация:

- a) абсолютния брой на случаите на предоставяне на информация с явно незаконно съдържание или на явно неоснователните уведомления или жалби, подадени за определен период;
- b) относителния им дял спрямо общия брой на случаите на предоставяне на информация или уведомления, подадени за определен период;
- в) сериозността на злоупотребите, включително естеството на незаконното съдържание, и последиците от тях;
- г) когато е възможно да се установи, намерението на получателя на услугата, физическото лице, образованието или жалбоподателя.

4. Доставчиците на онлайн платформи определят по ясен и подробен начин в общите си условия своята политика по отношение на злоупотребите, посочени в параграфи 1 и 2, и дават примери за фактите и обстоятелствата, които вземат предвид, когато преценяват дали определено поведение представлява злоупотреба и продължителността на спирането.

Член 24

Задължения за прозрачно докладване на доставчиците на онлайн платформи

1. В допълнение към информацията, посочена в член 15, доставчиците на онлайн платформи включват в докладите, посочени в същия член, информация за:
 - а) броя на споровете, отнесени до посочените в член 21 органи за извънсъдебно уреждане на спорове, резултатите от уреждането на споровете и медианното време, необходимо за приключване на процедурите за уреждане на спорове, както и дела на споровете, при които доставчикът на онлайн платформата е изпълнил решенията на органа;
 - б) броя на случаите на спиране, наложено съгласно член 23, като се прави разграничение между спиране за предоставянето на явно незаконно съдържание, за подаването на явно неоснователни уведомления и за подаването на явно неоснователни жалби.
2. До 17 февруари 2023 г. и най-малко веднъж на всеки шест месеца след това доставчиците публикуват в публично достъпен раздел от своя онлайн интерфейс във връзка с всяка онлайн платформа или онлайн търсачка информация за средномесечните активни получатели на услугата в Съюза, изчислена като средна стойност за периода от последните шест месеца, и в съответствие с методиката, определена в делегираните актове, посочени в член 33, параграф 3, когато тези делегирани актове са приети.
3. Доставчиците на онлайн платформи или онлайн търсачки съобщават без необосновано забавяне на координатора за цифровите услуги по място на установяване и на Комисията, при поискване от тяхна страна, информацията, посочена в параграф 2, актуализирана към момента на искането. Координаторът за цифровите услуги или Комисията може да изиска от доставчика на онлайн платформата или онлайн търсачката да предостави допълнителна информация по отношение на изчислението, посочено в същия параграф, включително обяснения и обосновка по отношение на използваните данни. Тази информация не съдържа лични данни.
4. Когато въз основа на получената съгласно параграфи 2 и 3 от настоящия член информация координаторът за цифровите услуги по място на установяване има основания да счита, че даден доставчик на онлайн платформи или онлайн търсачки отговаря на прага за средномесечни активни получатели на услугата в Съюза, определен в член 33, параграф 1, той информира Комисията за това.
5. Доставчиците на онлайн платформи без необосновано забавяне представят на Комисията решенията и изложенията на причините, посочени в член 17, параграф 1, за да могат те да бъдат включени в публично достъпна и машинночетима база данни, поддържана от Комисията. Доставчиците на онлайн платформи гарантират, че предоставената информация не съдържа лични данни.
6. Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на образци относно формата, съдържанието и други елементи на докладите съгласно параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 88.

Член 25

Проектни параметри и организация на онлайн интерфейса

1. Доставчиците на онлайн платформи не проектират, организират или експлоатират своите онлайн интерфейси по начин, който подвежда или манипулира получателите на услугата, или по начин, който другояче съществено изопачава или накърнява способността на получателите на тяхната услуга да вземат свободни и информирани решения.
2. Забраната по параграф 1 не се прилага за практики, обхванати от Директива 2005/29/ЕО или Регламент (ЕС) 2016/679.
3. Комисията може да издаде насоки относно как се прилага параграф 1 към конкретни практики, а именно:
 - а) по-силно открояване на някои възможности за избор, когато от получателя на услугата се иска да вземе решение;

- б) повтарящо се искане получателят на услугата да направи избор, когато избор вече е направен, по-специално чрез показване на изскачащ прозорец, който пречи на потребителското преживяване;
- в) настройки, при които процедурата за отказ от услуга е по-трудна от абонирането за нея.

Член 26

Реклама в онлайн платформи

1. Доставчиците на онлайн платформи, които представят реклами в своите онлайн интерфейси, гарантират, че за всяка конкретна реклама, представена на всеки отделен получател, за получателите на услугата е възможно да бъде определено по ясен, сбит и недвусмислен начин и в реално време следното:
 - а) че информацията е реклама, включително чрез видима маркировка, която може да съответства на дадени стандарти съгласно член 44;
 - б) физическото или юридическото лице, от чието име се представя рекламата;
 - в) физическото или юридическото лице, което е платило за рекламата, ако това лице е различно от физическото или юридическото лице, посочено в буква б);
 - г) съдържателна, пряко и лесно достъпна от рекламата информация относно основните параметри, използвани за определяне на получателя, на когото се представя рекламата, и когато е приложимо – как могат да бъдат променени тези параметри.
2. Доставчиците на онлайн платформи предоставят на получателите на услугата функция, чрез която да декларират дали предоставяното съдържание представлява или съдържа търговски съобщения.

Когато получателят на услугата представи декларация съгласно настоящия параграф, доставчикът на онлайн платформата гарантира, че другите получатели на услугата могат да установят по ясен и недвусмислен начин и в реално време, включително чрез видима маркировка, която може да съответства на дадени стандарти съгласно член 44, че съдържанието, предоставено от получателя на услугата, представлява или съдържа търговски съобщения съгласно описаното в декларацията.

3. Доставчиците на онлайн платформи не представят на получателите на услугата реклами въз основа на профилиране съгласно определението в член 4, точка 4 от Регламент (ЕС) 2016/679, като използват специални категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Член 27

Прозрачност на системите за препоръчване

1. Доставчиците на онлайн платформи, които използват системи за препоръчване, посочват в своите общи условия на прост и разбираем език основните параметри, използвани в техните системи за препоръчване, както и всички възможности за получателите на услугата да променят или повлияят на тези основни параметри.
2. Основните параметри, посочени в параграф 1, обясняват защо определена информация се предлага на получателя на услугата. Те съдържат най-малко следното:
 - а) критериите, които са най-важни при определяне на информацията, която се предлага на получателя на услугата;
 - б) причините за относителната важност на тези параметри.
3. Когато са налице няколко варианта съгласно параграф 1 за системи за препоръчване, които определят относителния ред на информацията, представяна на получателите на услугата, доставчиците на онлайн платформи предоставят функция, позволяваща на получателя на услугата да избере и да промени по всяко време предпочитания от него вариант. Тази функция е пряко и лесно достъпна от специалния раздел на онлайн интерфейса на онлайн платформата, в който информацията се подрежда по важност.

Член 28

Онлайн защита на малолетните и непълнолетните лица

1. Доставчиците на онлайн платформи, достъпни за малолетни и непълнолетни лица, въвеждат подходящи и пропорционални мерки за гарантиране на високо равнище на неприкосновеност на личния живот, безопасност и сигурност на малолетните и непълнолетните лица по отношение на техните услуги.
2. Доставчиците на онлайн платформи не представят на своя интерфейс реклами въз основа на профилиране съгласно определението в член 4, точка 4 от Регламент (ЕС) 2016/679, като използват лични данни на получателя на услугата, когато знаят с достатъчна сигурност, че получателят на услугата е малолетно или непълнолетно лице.
3. Спазването на задълженията, установени в настоящия член, не задължава доставчиците на онлайн платформи да обработват допълнителни лични данни, за да преценят дали получателят на услугата е малолетно или непълнолетно лице.
4. След консултация с Европейския съвет за цифровите услуги Комисията може да отправи насоки за подпомагане на доставчиците на онлайн платформи при прилагането на параграф 1.

РАЗДЕЛ 4

Допълнителни разпоредби, приложими за доставчиците на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци

Член 29

Изключване на микро- и малките предприятия

1. Настоящият раздел не се прилага за доставчици на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, които отговарят на критериите за микро- или малки предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО.

Настоящият раздел не се прилага за доставчици на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, които по-рано са отговаряли на критериите за микро- или малки предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО, през 12-те месеца след загубата на този статут съгласно член 4, параграф 2 от нея, освен когато те са много големи онлайн платформи в съответствие с член 33.

2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, настоящият раздел се прилага за доставчиците на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, които са определени като много големи онлайн платформи в съответствие с член 33, независимо дали отговарят на критериите за микро- или малки предприятия.

Член 30

Проследимост на търговците

1. Доставчиците на онлайн платформите, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, гарантират, че търговците могат да използват тези онлайн платформи за рекламиране на съобщения или за предлагане на продукти или услуги на потребители, намиращи се в Съюза, само ако преди използването на услугите им онлайн за тези цели са получили следната информация, когато е приложимо към търговеца:

- а) име, адрес, телефонен номер и адрес на електронна поща на търговеца;
- б) копие от идентификационния документ на търговеца или друга електронна идентификация съгласно определението в член 3 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁰⁾;

⁽⁴⁰⁾ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

- в) данни за платежната сметка на търговеца;
- г) когато търговецът е регистриран в търговски регистър или подобен публичен регистър — търговския регистър, в който е регистриран търговецът, и неговия регистрационен номер или равностойно средство за идентификация в този регистър;
- д) декларация от страна на търговеца, че се задължава да предлага само продукти или услуги, които са в съответствие с приложимите правила на правото на Съюза.

2. При получаването на информацията, посочена в параграф 1 и преди да позволи на съответния търговец да използва неговите услуги, доставчикът на онлайн платформата, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, полага всички усилия, за да прецени дали информацията, посочена в параграф 1, букви а) – д), е надеждна и пълна, като използва всяка свободно достъпна официална онлайн база данни или онлайн интерфейс, осигурени от държава членка или от Съюза, или чрез искания до търговеца да предостави подкрепящи документи от надеждни източници. За целите на настоящия регламент търговците носят отговорност за точността на предоставената информация.

По отношение на търговците, които вече използват услугите на доставчиците на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, за целите, посочени в параграф 1, към 17 февруари 2024 г., доставчиците полагат всички възможни усилия, за да получат посочената в списъка информация от съответните търговци в срок от 12 месеца. Когато съответните търговци не предоставят информацията в рамките на този срок, доставчиците спират предоставянето на своите услуги на тези търговци, докато не предоставят цялата информация.

3. Когато доставчикът на онлайн платформата, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, получи достатъчно сведения или има основания да счита, че информацията, посочена в параграф 1, получена от съответния търговец, е неточна, непълна или неактуална, доставчикът изисква от търговеца да коригира тази ситуация незабавно или в рамките на срока, определен от правото на Съюза и националното право.

Когато търговецът не коригира или не допълни тази информация, доставчикът на онлайн платформата, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, бързо спира предоставянето на своята услуга на търговеца във връзка с предлагането на продукти или услуги на потребители, намиращи се в Съюза, докато искането не бъде изцяло изпълнено.

4. Без да се засяга член 4 от Регламент (ЕС) 2019/1150, ако доставчик на онлайн платформа, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, откаже да позволи на търговец да използва неговата услуга съгласно параграф 1 или спре предоставянето на своята услуга съгласно параграф 3 от настоящия член, съответният търговец има право да подаде жалба, както е предвидено в членове 20 и 21 от настоящия регламент.

5. Доставчиците на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, съхраняват информацията, получена съгласно параграфи 1 и 2, по сигурен начин за срок от шест месеца след края на договорните им отношения със съответния търговец. Впоследствие те заличават тази информация.

6. Без да се засяга параграф 2 от настоящия член, доставчикът на онлайн платформата, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, разкрива информацията на трети лица само когато това се изисква в съответствие с приложимото право, включително заповедите, посочени в член 10, и всички заповеди, издадени от компетентните органи на държавите членки или от Комисията за изпълнение на техните задачи съгласно настоящия регламент.

7. Доставчикът на онлайн платформата, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, предоставя на получателите на услугата информацията, посочена в параграф 1, букви а), г) и д), на своята онлайн платформа по ясен, леснодостъпен и разбираем начин. Тази информация се предоставя най-малко на онлайн интерфейса на онлайн платформата, където е представена информацията относно продукта или услугата.

Член 31

Спазване при проектирането

1. Доставчици на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, гарантират, че техният онлайн интерфейс е проектиран и организиран по начин, който дава възможност на търговците да изпълняват задълженията си по отношение на преддоговорната информация, съответствието и информацията за безопасността на продуктите съгласно приложимото право на Съюза.

По-специално съответният доставчик гарантира, че неговият онлайн интерфейс позволява на търговците да предоставят информация за името, адреса, телефонния номер и адреса на електронна поща на икономическия оператор съгласно определението в член 3, точка 13 от Регламент (ЕС) 2019/1020 и друго право на Съюза.

2. Доставчиците на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, гарантират, че техният онлайн интерфейс е проектиран и организиран по начин, който позволява на търговците да предоставят най-малко следното:

- а) информацията, необходима за ясното и недвусмислено идентифициране на продуктите или услугите, които се рекламират или предлагат на потребителите, намиращи се в Съюза, чрез услугите на доставчиците;
- б) всеки знак, идентифициращ търговеца, като търговска марка, символ или лого; и
- в) когато е приложимо, информацията относно етикетването и маркирането в съответствие с правилата на приложимото право на Съюза относно безопасността на продуктите и съответствието на продуктите.

3. Доставчиците на онлайн платформи, позволяващи на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, полагат всички възможни усилия, за да преценят дали тези търговци са предоставили информацията, посочена в параграфи 1 и 2, преди да им позволят да предлагат своите продукти или услуги на тези платформи. След като разреши на търговеца да предлага продукти или услуги на неговата онлайн платформа, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, доставчикът полага разумни усилия, за да провери на случаен принцип в някоя официална, свободно достъпна и машинночетима онлайн база данни или онлайн интерфейс дали предлаганите продукти или услуги са идентифицирани като незаконни.

Член 32

Право на информация

1. Когато доставчик на онлайн платформа, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, се запознае с факта, независимо от използваните средства, че незаконен продукт или услуга се предлага чрез неговите услуги от търговец на потребители, намиращи се в Съюза, този доставчик информира, доколкото разполага с данните им за контакт, потребителите, които са закупили незаконния продукт или услуга чрез неговите услуги, за следното:

- а) обстоятелството, че продуктът или услугата са незаконни;
- б) идентификационните данни на търговеца; и
- в) всички приложими средства за правна защита.

Задължението, предвидено в първа алинея, се прилага само за покупки на незаконни продукти и услуги, направени в рамките на шестте месеца преди момента, в който доставчикът се е запознал с факта на незаконосъобразността им.

2. В ситуацията по параграф 1, когато доставчикът на онлайн платформа, позволяваща на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, не разполага с данни за контакт на всички засегнати потребители, той осигурява в своя онлайн интерфейс публично достъпна и леснодостъпна информацията относно незаконния продукт или услуга, идентификационните данни на търговеца и всички приложими средства за правна защита.

РАЗДЕЛ 5

Допълнителни задължения за доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки за управление на системните рискове

Член 33

Много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки

1. Настоящият раздел се прилага за онлайн платформи и онлайн търсачки, чийто брой средномесечни активни получатели на услугата в Съюза е равен на или по-голям от 45 милиона и които са определени като много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки съгласно параграф 4.

2. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 87, за да коригира броя на средномесечните активни получатели на услугата в Съюза, посочен в параграф 1, когато населението на Съюза се увеличи или намалее с най-малко 5 % спрямо населението през 2020 г. или на населението на Съюза, коригирано чрез делегиран акт през годината, в която е приет последният делегиран акт. В този случай тя коригира броя така, че той да съответства на 10 % от населението на Съюза през годината, в която приема делегирания акт, закръглен нагоре или надолу, за да може броят да бъде изразен в милиони.

3. Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 87, след консултация с Европейския съвет за цифровите услуги, за да допълни разпоредбите на настоящия регламент, като определи методиката за изчисляване на броя на средномесечните активни получатели на услугата в Съюза за целите на параграф 1 от настоящия член и член 24, параграф 2, като гарантира, че методиката е съобразена с пазарното и технологичното развитие.

4. След консултация с държавата членка на установяване или след като вземе предвид информацията, предоставена от координатора за цифровите услуги по място на установяване съгласно член 24, параграф 4, Комисията приема решение, с което определя за много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка за целите на настоящия регламент онлайн платформата или онлайн търсачката с брой на средномесечните активни получатели на услугата, равен или по-голям от броя, посочен в параграф 1 от настоящия член. Комисията взема своето решение въз основа на данните, докладвани от доставчика на онлайн платформата или на онлайн търсачката съгласно член 24, параграф 2, или на информацията, поискана съгласно член 24, параграф 3, или на всякаква друга информация, с която разполага Комисията.

Обстоятелството, че доставчикът на онлайн платформата или на онлайн търсачката не спазва член 24, параграф 2 или не изпълнява искането на координатора за цифровите услуги по място на установяване или на Комисията съгласно член 24, параграф 3, не възпрепятства Комисията да определи този доставчик за доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка съгласно настоящия параграф.

Когато Комисията основава решението си на друга информация, с която разполага, съгласно първа алинея от настоящия параграф, или на допълнителната информация, поискана съгласно член 24, параграф 3, Комисията определя на съответния доставчик на онлайн платформата или онлайн търсачката срок от 10 работни дни за представяне на становище относно предварителните констатации на Комисията и намерението ѝ да определи онлайн платформата или онлайн търсачката като съответно много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка. Комисията надлежно взема предвид становището, представено от съответния доставчик.

Непредставянето на становище от страна на доставчика на съответната онлайн платформа или онлайн търсачката съгласно трета алинея не възпрепятства Комисията да определи тази онлайн платформа или онлайн търсачка като съответно много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка въз основа на друга информация, с която разполага Комисията.

5. Комисията прекратява последиците от определянето, ако в продължение на непрекъснат период от една година броят на средномесечните активни получатели на услугата на онлайн платформата или на онлайн търсачката не е равен на или по-голям от броя, посочен в параграф 1.

6. Комисията съобщава без необосновано забавяне решенията си съгласно параграфи 4 и 5 на съответния доставчик на онлайн платформата или онлайн търсачката, на Европейския съвет за цифровите услуги и на координатора за цифровите услуги по място на установяване.

Комисията гарантира, че списъкът на определените много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, и редовно актуализира този списък. Задълженията по настоящия раздел се прилагат или престават да се прилагат за съответните много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки четири месеца след съобщението до съответния доставчик, посочено в първа алинея.

Член 34

Оценка на риска

1. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки добросъвестно идентифицират, анализират и оценяват всички системни рискове в Съюза, произтичащи от проектните параметри или функционирането на техните услуги и свързани системи, включително алгоритмичните системи, или от използването на техните услуги.

Те извършват оценките на риска до началната дата на прилагане, посочена в член 33, параграф 6, втора алинея, и най-малко веднъж годишно след това, и при всички случаи преди внедряването на функции, които е вероятно да имат критично въздействие върху рисковете, установени съгласно настоящия член. Тази оценка на риска е специфична за техните услуги и пропорционална на системните рискове, като се имат предвид тяхната тежест и вероятност, и включва следните системни рискове:

- а) разпространението на незаконно съдържание чрез техните услуги;
- б) всички действителни и предвидими отрицателни последици за упражняването на основните права, по-специално следните основни права: на човешко достойнство, залегнало в член 1 от Хартата, на зачитане на личния и семейния живот, залегнало в член 7 от Хартата, на защитата на личните данни, залегнало в член 8 от Хартата, на свободата на изразяването на мнения и свободата на информация, включително свободата и плурализма на медиите, залегнали в член 11 от Хартата, на недискриминация, залегнало в член 21 от Хартата, на зачитане на правата на детето, залегнало в член 24 от Хартата, и на високо равнище на защитата на потребителите, залегнало в член 38 от Хартата;
- в) всички действителни или предвидими отрицателни последици за гражданския диалог и изборните процеси и обществената сигурност;
- г) всички действителни или предвидими отрицателни последици във връзка с насилието, основано на пола, защитата на общественото здраве и малолетните и непълнолетните лица и сериозните отрицателни последици за физическото и психическото благосъстояние на лицето.

2. При извършването на оценки на риска доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки вземат предвид по-специално дали и как следните фактори оказват влияние върху някой от системните рискове, посочени в параграф 1:

- а) проектните параметри на техните системи за препоръчване и на всяка друга съответна алгоритмична система;
- б) техните системи за модерирание на съдържание;
- в) приложимите общи условия и тяхното прилагане;
- г) системи за подбор и представяне на реклами;
- д) практики на доставчика, свързани с данните.

В оценките се анализира също така дали и как рисковете по параграф 1 са повлияни от умишлено манипулиране на тяхната услуга, включително чрез привидно използване или автоматизирано използване на услугата, както и от засилване на въздействието и потенциално бързото и широко разпространение на незаконно съдържание и на информация, която е несъвместима с техните общи условия.

При оценката се вземат предвид специфичните регионални или езикови аспекти, включително когато са характерни за дадена държава членка.

3. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки съхраняват подкрепящите документи от оценките на риска в продължение на най-малко три години след извършването на оценките на риска и при поискване ги съобщават на Комисията и на координатора за цифровите услуги по място на установяване.

Член 35

Смекчаване на рисковете

1. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки въвеждат разумни, пропорционални и ефективни мерки за смекчаване на последиците, съобразени със специфичните системни рискове, идентифицирани съгласно член 34, като обръщат особено внимание на въздействието на тези мерки върху основните права. Тези мерки могат да включват, когато е приложимо:

- а) адаптиране на проектните параметри, характеристиките или функционирането на техните услуги, включително на техните онлайн интерфейси;
- б) адаптиране на техните общи условия и тяхното прилагане;
- в) адаптиране на процесите на модериране на съдържание, включително скоростта и качеството на обработване на уведомленията, свързани с конкретни видове незаконно съдържание, и когато е целесъобразно, бързото премахване или блокиране на достъпа до съдържанието, за което е получено уведомление, по-специално по отношение на незаконните изказвания, пораздащи омраза, или кибернасилието, както и адаптиране на съответните процеси на вземане на решение и ресурсите, отделени за модерирането на съдържание;
- г) изпитване и адаптиране на техните алгоритмични системи, включително системите им за препоръчване;
- д) адаптиране на техните системи за реклама и приемане на целенасочени мерки, имащи за цел ограничаване или адаптиране на представянето на реклами във връзка с предоставяната от тях услуга;
- е) укрепване на вътрешните процеси, ресурсите, изпитването, документацията или надзора на техните дейности, по-специално по отношение на откриването на системен риск;
- ж) започване или адаптиране на сътрудничеството с доверени податели на сигнали в съответствие с член 22 и изпълнение на решенията на органите за извънсъдебно уреждане на спорове съгласно член 21;
- з) започване или адаптиране на сътрудничеството с други доставчици на онлайн платформи или онлайн търсачки чрез кодексите за поведение и протоколите при кризи, посочени съответно в членове 45 и 48;
- и) предприемане на мерки за повишаване на осведомеността и адаптиране на техния онлайн интерфейс с цел предоставяне на повече информация за получателите на услугата;
- й) предприемане на целенасочени мерки за защита на правата на детето, включително инструменти за проверка на възрастта и родителски контрол, инструменти, имащи за цел подпомагане на малолетни или непълнолетни лица да сигнализират за малтретиране или да получат подкрепа, в зависимост от случая;
- к) гарантиране, че дадена информация, независимо дали представлява генерирано или манипулирано изображение, аудио-или видео съдържание, което значително наподобява съществуващи лица, обекти, места или други субекти или събития и създава погрешно впечатление на дадено лице, че е истинско или достоверно, е различимо чрез явна маркировка, когато е представено на техните онлайн интерфейси, и освен това предоставяне на лесна за използване функция, която позволява на получателите на услугата да посочват тази информация.

2. Европейският съвет за цифровите услуги в сътрудничество с Комисията публикува веднъж годишно изчерпателни доклади. Докладите включват следната информация:

- а) идентифициране и оценка на най-значимите и повтарящи се системни рискове, докладвани от доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки или идентифицирани чрез други източници на информация, по-специално осигурените в съответствие с членове 39, 40 и 42;

- б) най-добри практики за доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки за смекчаване на идентифицираните системни рискове.

Тези доклади представят системните рискове, разбити по държавите членки, в които са възникнали те, и за Съюза като цяло, когато е приложимо.

3. Комисията, в сътрудничество с координаторите за цифровите услуги, може да отправи насоки относно прилагането на параграф 1 във връзка със специфични рискове, по-специално, за да представи най-добри практики и да препоръча възможни мерки, като надлежно отчита вероятните последици от мерките за основните права, залегнали в Хартата, за всички участници. При изготвянето на тези насоки Комисията организира обществени консултации.

Член 36

Механизъм за реагиране при кризи

1. При възникване на криза Комисията, като действа по препоръка на Европейския съвет за цифровите услуги, може да приеме решение, с което да изиска от един или повече доставчици на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки да предприемат едно или повече от следните действия:

- а) оценяване дали и ако това е така, до каква степен и как функционирането и използването на техните услуги значително допринася или има вероятност да допринесе значително за сериозна заплаха, както е посочено в параграф 2;
- б) установяване и прилагане на конкретни, ефективни и пропорционални мерки, като например предвидените в член 35, параграф 1 или член 48, параграф 2, за предотвратяване, премахване или ограничаване на всеки такъв принос към сериозната заплаха, установен съгласно буква а) от настоящия параграф;
- в) докладване на Комисията до определена дата или на редовни интервали, посочени в решението, относно оценките, посочени в буква а), точното съдържание, изпълнението и качествено и количествено въздействие на конкретните мерки, предприети съгласно буква б), както и относно всеки друг въпрос, свързан с тези оценки или мерки, посочен в решението.

При определянето и прилагането на мерки съгласно буква б) от настоящия параграф доставчикът или доставчиците на услуги надлежно отчитат степента на сериозната заплаха, посочена в параграф 2, неотложността на мерките и действителните или вероятните последици за правата и законните интереси на всички засегнати лица, включително възможното нарушение чрез мерките на основните права, залегнали в Хартата.

2. За целите на настоящия член се счита, че е настъпила криза, когато извънредни обстоятелства водят до сериозна заплаха за обществената сигурност или общественото здраве в Съюза или в значителна част от него.

3. При вземане на решението, посочено в параграф 1, Комисията гарантира, че са изпълнени всички посочени по-долу изисквания:

- а) изискваните в решението действия са строго необходими, обосновани и пропорционални, предвид по-специално степента на сериозната заплаха, посочена в параграф 2, неотложността на мерките и действителните или вероятните последици за правата и законните интереси на всички засегнати лица, включително възможното нарушение с мерките на основните права, залегнали в Хартата;
- б) в решението се определя разумен срок, в рамките на който трябва да се предприемат конкретните мерки, посочени в параграф 1, буква б), като се има предвид по-специално неотложността на тези мерки и времето, необходимо за подготовката и изпълнението им;
- в) действията, изисквани от решението, са ограничени до срок, който не надвишава три месеца.

4. След приемането на решението, посочено в параграф 1, Комисията взема без необосновано забавяне посочените по-долу мерки:

- а) уведомява доставчика или доставчиците, до които е адресирано решението, за решението;

- б) прави решението публично; и
- в) информира Европейския съвет за цифровите услуги за решението, приканва го да представи становището си по него и го информира за всяко последващо развитие, свързано с решението.

5. Изборът на конкретни мерки, които да бъдат предприети съгласно параграф 1, буква б) и параграф 7, втора алинея, се оставя на доставчика или доставчиците, до които е адресирано решението на Комисията.

6. Комисията може по своя собствена инициатива или по искане на доставчика да започне диалог с него, за да определи дали с оглед на конкретните обстоятелства, свързани с доставчика, предвидените или приложените мерки, посочени в параграф 1, буква б), са ефективни и пропорционални за постигането на преследваните цели. По-специално Комисията гарантира, че мерките, предприети от доставчика на услуги съгласно параграф 1, буква б), отговарят на изискванията, посочени в параграф 3, букви а) и в).

7. Комисията наблюдава прилагането на конкретните мерки, предприети съгласно решението, посочено в параграф 1 от настоящия член, въз основа на докладите, посочени в буква в) от същия параграф, и всяка друга относима информация, включително информацията, която може да поиска съгласно член 40 или 67, като взема предвид развитието на кризата. Комисията докладва редовно на Европейския съвет за цифровите услуги за това наблюдение най-малко веднъж месечно.

Когато Комисията счита, че предвидените или приложените конкретни мерки съгласно параграф 1, буква б) не са ефективни или пропорционални, тя може, след консултация с Европейския съвет за цифровите услуги, да приеме решение, с което изисква от доставчика да преразгледа определянето или прилагането на тези конкретни мерки.

8. Когато е целесъобразно с оглед на развитието на кризата, Комисията, като действа по препоръка на Европейския съвет за цифровите услуги, може да измени решението, посочено в параграф 1 или в параграф 7, втора алинея, като:

- а) отмени решението и когато е целесъобразно, изиска от много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка да престане да прилага мерките, идентифицирани и изпълнявани съгласно параграф 1, буква б) или параграф 7, втора алинея, по-специално когато основанията за тези мерки отпаднат;
- б) удължи срока, посочен в параграф 3, буква в), с не повече от три месеца;
- в) отчете опита, придобит при прилагането на мерките, по-специално възможното нарушение с мерките на основните права, залегнали в Хартата.

9. Изискванията на параграфи 1 – 6 се прилагат за решението и неговото изменение, посочени в настоящия член.

10. Комисията отчита в максимална степен препоръките на Европейския съвет за цифровите услуги съгласно настоящия член.

11. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета ежегодно след приемането на решения в съответствие с настоящия член и във всеки случай три месеца след края на кризата относно прилагането на конкретните мерки, предприети съгласно тези решения.

Член 37

Независим одит

1. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки подлежат, за своя сметка и поне веднъж годишно, на независими одити, за да се оцени спазването на следните изисквания:

- а) задълженията, установени в глава III;
- б) всички ангажименти, поети съгласно кодексите за поведение, посочени в членове 45 и 46, и протоколите при кризи, посочени в член 48.

2. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки оказват на организациите, извършващи одитите съгласно настоящия член, необходимото сътрудничество и помощ, за да им дадат възможност да провеждат тези одити ефективно, ефикасно и своевременно, включително като им предоставят достъп до всички съответни данни и помещения и като отговарят на устни или писмени въпроси. Те не възпрепятстват, не влияят неправомерно и не накърняват извършването на одита.

Тези одити осигуряват достатъчно равнище на поверителност и професионална тайна по отношение на информацията, получена от доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки и трети лица в контекста на одитите, включително след приключването на одитите. Спазването на това изискване обаче не може да оказва неблагоприятно въздействие върху извършването на одитите и други разпоредби на настоящия регламент, по-специално тези относно прозрачността, надзора и осигуряване на спазването. Когато това е необходимо за целите на докладването във връзка с прозрачността съгласно член 42, параграф 4, одиторският доклад и докладът за изпълнението на одита, посочени в параграфи 4 и 6 от настоящия член, са придружени от версии, които не съдържат информация, която може разумно да бъде сметена за поверителна.

3. Одитите, извършвани съгласно параграф 1, се извършват от организации, които:

- a) са независими и нямат никакви конфликти на интереси със съответния доставчик на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, както и с други юридически лица, свързани с този доставчик, по-специално:
 - i) не са предоставяли услуги извън извършването на одит, свързани с одитираните въпроси, на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка и на юридическо лице, свързано с този доставчик, през 12-месечния период преди началото на одита, и са поели ангажимент да не им предоставят такива услуги в рамките на 12-месечния период след приключването на одита;
 - ii) не са предоставяли одиторски услуги съгласно настоящия член на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка и на юридическо лице, свързано с този доставчик, в продължение на над десет последователни години;
 - iii) не извършват одита срещу хонорари, обвързани с резултата от одита;
- b) притежават доказан експертен опит в областта на управлението на риска, технически умения и способности;
- в) имат доказана обективност и професионална етика, основана по-специално на придържането към кодекси за поведение или подходящи стандарти.

4. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки гарантират, че организациите, които извършват одитите, изготвят одитен доклад за всеки одит. Този доклад се обосновава в писмена форма и включва най-малко следната информация:

- a) наименованието, адреса и електронната точка за контакт на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, предмет на одита, и обхванатия период;
- b) наименованието и адреса на организацията или организациите, извършващи одита;
- в) декларация за интереси;
- г) описание на конкретните одитирани елементи и приложената методика;
- д) описание и обобщение на основните констатации от одита;
- е) списък на третите лица, с които са проведени консултации като част от одита;
- ж) одитно становище относно това дали доставчикът на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, предмет на одита, е спазил задълженията и ангажиментите, посочени в параграф 1, като това становище може да е „положително“, „положително с коментари“ или „отрицателно“;
- з) когато одитното становище не е „положително“, оперативни препоръки относно конкретни мерки за осигуряване на спазването на задълженията и препоръчания срок за неговото постигане.

5. Когато организацията, извършваща одита, не е била в състояние да извърши одит на някои конкретни елементи или да изрази одитно становище въз основа на своите разследвания, одитният доклад включва обяснение на обстоятелствата и причините, поради които тези елементи не са могли да бъдат одитирани.

6. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, които получават одитен доклад, който не е „положителен“, надлежно вземат предвид оперативните препоръки, отправени към тях, с оглед на предприемането на необходимите мерки за тяхното изпълнение. В срок от един месец от получаването на тези препоръки те приемат доклад за изпълнението на одита, в който се посочват тези мерки. Когато не изпълняват оперативните препоръки, те обосновават в доклада за изпълнението на одита причините за това и посочват алтернативни мерки, които са предприели за справяне с установените случаи на неспазване на задълженията.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на необходимите правила за извършването на одитите съгласно настоящия член, по-специално по отношение на необходимите правила относно процедурните стъпки, одитните методики и образците за докладване за одитите, извършвани съгласно настоящия член. В тези делегирани актове се вземат предвид всички стандарти за доброволен одит, посочени в член 44, параграф 1, буква д).

Член 38

Системи за препоръчване

В допълнение към изискванията, посочени в член 27, доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, които използват системи за препоръчване, предоставят за всяка от своите системи за препоръчване най-малко една възможност, която не се основава на профилиране съгласно определението в член 4, точка 4 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Член 39

Допълнителна прозрачност на онлайн рекламата

1. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, които представят реклама на своите онлайн интерфейси, съставят и правят публично достъпно в специален раздел в своя онлайн интерфейс - чрез надежден инструмент, предлагащ възможност за търсене, който позволява търсене по повече от един критерий, и чрез приложно-програмни интерфейси - хранилище, съдържащо информацията, посочена в параграф 2, за целия период, през който представят реклама, и до една година след като рекламата е била представена за последен път на техния онлайн интерфейс. Те гарантират, че хранилището не съдържа никакви лични данни за получателите на услугата, на които е била или е могло да бъде представена рекламата, и полагат разумни усилия да гарантират, че информацията е точна и пълна.

2. Хранилището съдържа най-малко цялата посочена по-долу информация:

- а) съдържанието на рекламата, включително наименованието на продукта, услугата или марката и предмета на рекламата;
- б) физическото или юридическото лице, от чието име се представя рекламата;
- в) физическото или юридическото лице, което е платило за рекламата, ако то е различно от лицето, посочено в буква б);
- г) периода, през който рекламата е била представяна;
- д) дали рекламата е предназначена да бъде представяна конкретно на една или повече определени групи получатели на услугата и ако това е така, основните параметри, използвани за тази цел, включително, когато е приложимо, основните параметри, които са използвани за изключването на една или повече подобни определени групи;
- е) търговските съобщения, публикувани на много големите онлайн платформи и идентифицирани съгласно член 26, параграф 2;
- ж) общия брой на получателите, до които е достигнала услугата и когато е приложимо, агрегирани числени данни, разбити по държави членки за групата или групите получатели, към които е била насочена конкретно рекламата.

3. По отношение на параграф 2, букви а), б) и в), когато доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка е премахнал или е блокирал достъпа до конкретна реклама въз основа на предполагаема незаконосъобразност или несъвместимост с неговите общи условия, хранилището не включва информацията, посочена в тези букви. В този случай хранилището включва за съответната конкретна реклама информацията, посочена, в зависимост от случая, в член 17, параграф 3, букви а) — д) или член 9, параграф 2, буква а), подточка i).

След консултация с Европейския съвет за цифровите услуги, със съответните одобрени изследователи, посочени в член 40, и с обществеността Комисията може да отпрати насоки относно структурата, организацията и функциите на хранилищата, посочени в настоящия член.

Член 40

Достъп и проверка на данните

1. При обосновано искане и в разумен срок, посочен в това искане, доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки предоставят на координатора за цифровите услуги по място на установяване или на Комисията достъп до данните, необходими за контрол и оценка на спазването на настоящия регламент.

2. Координаторите за цифровите услуги и Комисията използват данните, до които са получили достъп съгласно параграф 1, само за целите на контрола и оценката на спазването на настоящия регламент и надлежно вземат предвид правата и интересите на доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки и на получателите на съответната услуга, включително защитата на личните данни, защитата на поверителната информация, по-специално търговските тайни, и поддържането на сигурността на тяхната услуга.

3. За целите на параграф 1 доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, при поискване от координатора за цифровите услуги по място на установяване или от Комисията, обясняват проектните параметри, логиката на функционирането и изпитването на своите алгоритмични системи, включително системите си за препоръчване.

4. При обосновано искане от координатора за цифровите услуги по място на установяване и в разумен срок, посочен в искането, доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки предоставят достъп до данните на одобрени изследователи, които отговарят на изискванията по параграф 8 от настоящия член, единствено с цел провеждане на научни изследвания, които допринасят за откриването, идентифицирането и разбирането на системните рискове в Съюза, както е посочено съгласно член 34, параграф 1, включително по отношение на адекватността, ефикасността и въздействието на мерките за смекчаване на последиците съгласно член 35.

5. В срок от 15 дни след получаване на искане, както е посочено в параграф 4, доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки може да поискат от координатора за цифровите услуги по място на установяване, да измени искането, когато те считат, че не са в състояние да предоставят достъп до исканите данни поради една от следните две причини:

а) те нямат достъп до данните;

б) предоставянето на достъп до данните ще доведе до значителна уязвимост по отношение на сигурността на тяхната услуга или защитата на поверителната информация, по-специално търговските тайни.

6. Исканията за изменение съгласно параграф 5 съдържат предложения за едно или повече алтернативни средства, чрез които може да се предостави достъп до исканите данни или други данни, които са подходящи и достатъчни за целите на искането.

Координаторът за цифровите услуги по място на установяване взема решение по искането за изменение в срок от 15 дни и съобщава на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка своето решение и, когато е приложимо, измененото искане и новия срок за изпълнение на искането.

7. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки улесняват и предоставят достъп до данните съгласно параграфи 1 и 4 чрез подходящи интерфейси, посочени в искането, включително онлайн бази данни или приложно-програмни интерфейси.

8. При надлежно обосновано заявление от страна на изследователи координаторът за цифровите услуги по място на установяване предоставя на тези изследователи за посоченото в заявлението конкретно изследване статут на „одобрен изследователи“ и отправя обосновано искане за достъп до данни до доставчика на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка съгласно параграф 4, когато изследователите докажат, че отговарят на всички посочени по-долу условия:

- а) свързани са с изследователска организация съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2019/790;
- б) независими са от търговски интереси;
- в) в тяхното заявление се разкрива източникът на финансирането на изследването;
- г) в състояние са да спазват конкретните изисквания за сигурност и поверителност на данните, съответстващи на всяко искане, и да защитават личните данни, и описват в искането си подходящите технически и организационни мерки, които са въвели за тази цел;
- д) от тяхното заявление личи, че поисканите от тях достъп до данни и срокове са необходими и пропорционални за целите на техните изследвания и че очакваните резултати от това изследване ще допринесат за постигането на целите, посочени в параграф 4;
- е) планираните научноизследователски дейности ще се извършват за целите, посочени в параграф 4;
- ж) ангажирали са се да предоставят безплатен публичен достъп до резултатите от своите научни изследвания в рамките на разумен срок след приключване на изследването, при условие че се спазват правата и интересите на получателите на съответната услуга в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.

При получаване на заявлението съгласно настоящия параграф координаторът за цифровите услуги по място на установяване информира Комисията и Европейския съвет за цифровите услуги.

9. Изследователите могат също така да подадат заявлението си до координатора за цифровите услуги на държавата членка на научноизследователската организация, с която са свързани. След получаване на заявлението съгласно настоящия параграф координаторът за цифровите услуги извършва първоначална оценка дали съответните изследователи отговарят на всички условия, посочени в параграф 8. Съответният координатор за цифровите услуги впоследствие изпраща заявлението заедно с подкрепящите документи, представени от съответните изследователи, и първоначалната оценка до координатора за цифровите услуги по място на установяване. Координаторът за цифровите услуги по място на установяване без необосновано забавяне взема решение дали да предостави на даден изследовател статута на „одобрен изследовател“.

Въпреки че се взема надлежно предвид предоставената първоначална оценка, окончателното решение за предоставяне на изследователя на статут на „одобрен изследовател“ е от компетентността на координатора за цифровите услуги по място на установяване съгласно параграф 8.

10. Координаторът за цифровите услуги, който е предоставил статута на „одобрен изследовател“ и е отправил обосновано искане за достъп до данни до доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки в полза на одобрен изследовател, приема решение за прекратяване на достъпа, ако след разследване по собствена инициатива или въз основа на информация, получена от трети лица, установи, че одобреният изследовател вече не отговаря на условията, посочени в параграф 8, и информира за решението съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка. Преди да прекрати достъпа, координаторът за цифровите услуги предоставя на одобрения изследовател възможност да предприеме мерки в отговор на констатациите от разследването и на намерението за прекратяване на достъпа.

11. Координаторите за цифровите услуги по място на установяване съобщават на Европейския съвет за цифровите услуги имената и информацията за контакт на физическите лица или образуванията, на които са предоставили статут на „одобрен изследовател“ в съответствие с параграф 8, както и целта на изследването, за което е подадено заявлението, или факта, че са прекратили достъпа до данни в съответствие с параграф 10.

12. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки предоставят без необосновано забавяне достъп до данни, когато това е технически възможно, включително в реално време, при условие че данните са публично достъпни в техния онлайн интерфейс за изследователи, включително за тези, които са свързани с органи, организации и сдружения, отговарящи на условията, определени в параграф 8, букви б), в), г) и д), и които използват данните единствено за извършване на научни изследвания, допринасящи за откриването, идентифицирането и разбирането на системните рискове в Съюза съгласно член 34, параграф 1.

13. След консултация с Европейския съвет за цифровите услуги Комисията приема делегирани актове за допълнение на настоящия регламент за определяне на техническите условия, при които доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки обменят данни съгласно параграфи 1 и 4, както и на целите, за които данните могат да бъдат използвани. В тези делегирани актове се определят конкретните условия, при които обменът на данни с изследователи може да се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, както и съответните обективни показатели, процедури и — при необходимост, независими консултативни механизми за подпомагане на обмена на данни, като се вземат предвид правата и интересите на доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки и на получателите на съответната услуга, включително защитата на поверителната информация, по-специално търговските тайни, и поддържането на сигурността на тяхната услуга.

Член 41

Звено по спазването на изискванията

1. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки създават звено по спазването на изискванията, което е независимо от оперативните им функции и се състои от един или повече служители по спазването на изискванията, включително ръководител на звеното по спазването на изискванията. Това звено по спазването на изискванията разполага с достатъчно правомощия, място в йерархичната структура и ресурси, както и с достъп до управителния орган на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, за да наблюдава спазването на настоящия регламент от този доставчик.

2. Управителният орган на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка гарантира, че служителите по спазването на изискванията притежават професионалните квалификации, знанията, опита и способностите, необходими за изпълнение на задачите, посочени в параграф 3.

Управителният орган на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка гарантира, че ръководителят на звеното по спазването на изискванията е независим висш ръководител, отговарящ специално за звеното по спазването на изискванията.

Ръководителят на звеното по спазването на изискванията докладва пряко на управителния орган на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка и може да изрази загриженост и да предупреди този орган, когато рисковете, посочени в член 34, или неспазването на настоящия регламент засягат или могат да засягат съответния доставчик на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, без да се засягат отговорностите на управителния орган в неговите надзорни и управленски функции.

Ръководителят на звеното по спазването на изискванията не се отстранява без предварително одобрение от управителния орган на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка.

3. Служителите по спазването на изискванията имат следните задачи:

- а) сътрудничество с координатора за цифровите услуги по място на установяване и с Комисията за целите на настоящия регламент;
- б) гарантиране, че всички рискове, посочени в член 34, са идентифицирани и надлежно докладвани и че са предприети разумни, пропорционални и ефективни мерки за смекчаване на рисковете съгласно член 35;
- в) организиране и надзор на дейностите на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, свързани с независимия одит съгласно член 37;

- г) информиране и консултиране на ръководството и служителите на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка относно съответните задължения съгласно настоящия регламент;
- д) наблюдение на спазването от страна на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка на задълженията му съгласно настоящия регламент;
- е) когато е приложимо, наблюдение на спазването от страна на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка на ангажиментите, поети съгласно кодексите за поведение по членове 45 и 46, или на протоколите при кризи съгласно член 48.

4. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки съобщават името и данните за връзка на ръководителя на звеното по спазването на изискванията на координатора за цифровите услуги по място на установяване и на Комисията.

5. Управителният орган на доставчика на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка определя, контролира и носи отговорност за изпълнението на правилата за управление на доставчика, които гарантират независимостта на звеното по спазването на изискванията, включително разделението на отговорностите в рамките на организацията на доставчика на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, предотвратяването на конфликти на интереси и доброто управление на системните рискове, идентифицирани съгласно член 34.

6. Управителният орган периодично, най-малко веднъж годишно, одобрява и прави преглед на стратегиите и политиките за поемане, управление, наблюдение и смекчаване на рисковете, идентифицирани съгласно член 34, на които е изложена или може да бъде изложена много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка.

7. Управителният орган отделя достатъчно време за разглеждането на мерките, свързани с управлението на риска. Той участва активно в решенията, свързани с управлението на риска, и гарантира отделянето на подходящи ресурси за управлението на рисковете, идентифицирани в съответствие с член 34.

Член 42

Задължения за прозрачно докладване

1. Доставчиците на много големите онлайн платформи или много големи онлайн търсачки публикуват докладите, посочени в член 15, най-късно до два месеца от началната дата на прилагане, посочена в член 33, параграф 6, втора алинея и най-малко на всеки шест месеца след това.

2. В докладите, посочени в параграф 1 от настоящия член, публикувани от доставчиците на много големи онлайн платформи, в допълнение към информацията, посочена в член 15 и член 24, параграф 1, се посочват:

- а) човешките ресурси, които доставчикът на много големи онлайн платформи отделя за модерирването на съдържание по отношение на услугата, предлагана в Съюза, с разбивка по всеки приложим официален език на държавите членки, включително за спазването на задълженията, установени в членове 16 и 22, както и за спазването на задълженията, установени в член 20;
- б) квалификацията и езиковите познания на лицата, извършващи дейностите, посочени в буква а), както и обучението и подкрепата, оказвана на такива служители;
- в) показателите за точност и свързаната с това информация, посочени в член 15, параграф 1, буква д), с разбивка по всеки официален език на държавите членки.

Докладите се публикуват на най-малко един от официалните езици на държавите членки.

3. В допълнение към информацията, посочена в член 24, параграф 2, доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки включват в докладите, посочени в параграф 1 от настоящия член, информацията относно средномесечните получатели на услугата за всяка държава членка.

4. Доставчиците на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки предават на координатора за цифровите услуги по място на установяване и на Комисията без необосновано забавяне след завършването им и най-късно три месеца след получаването на всеки одитен доклад съгласно член 37, параграф 4 правят публично достъпни, както следва:

- а) доклад за резултатите от оценката на риска съгласно член 34;
- б) конкретните мерки за смекчаване на рисковете, въведени съгласно член 35, параграф 1;
- в) одитния доклад, предвиден в член 37, параграф 4;
- г) доклада за изпълнението на одита, предвиден в член 37, параграф 6;
- д) когато е приложимо, информация за консултациите, проведени от доставчика в подкрепа на оценките на риска и разработването на мерки за смекчаване на рисковете.

5. Когато доставчик на много голяма онлайн платформи или много голяма онлайн търсачка счита, че публикуването на информация съгласно параграф 4 може да доведе до разкриване на поверителна информация на този доставчик или на получателите на услугата, да причини значителна уязвимост по отношение на сигурността на неговата услуга, да подкопае обществената сигурност или да увреди получателите, доставчикът може да премахне тази информация от публично достъпните доклади. В този случай доставчикът предава пълните доклади на координатора за цифровите услуги по място на установяване и на Комисията, придружени от изложение на причините за премахване на информацията от публично достъпните доклади.

Член 43

Такса за надзор

1. Комисията начислява на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки годишна такса за надзор при определянето им съгласно член 33.
2. Общият размер на годишните такси за надзор покрива прогнозните разходи, които Комисията прави във връзка с надзорните си задачи съгласно настоящия регламент, по-специално разходите, свързани с определянето съгласно член 33, със създаването, поддръжката и експлоатацията на базата данни съгласно член 24, параграф 5 и със системата за обмен на информация съгласно член 85, със сезиранията съгласно член 59, с подкрепата за Европейския съвет за цифровите услуги съгласно член 62 и с надзорните задачи съгласно член 56 и глава IV, раздел 4.
3. На доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки се начислява годишна такса за надзор за всяка услуга, във връзка с която са били определени съгласно член 33.

Комисията приема актове за изпълнение, с които определя размера на годишната такса за надзор по отношение на всеки доставчик на много голяма онлайн платформа и много голяма онлайн търсачка. При приемането на тези актове за изпълнение Комисията прилага методологията, установена в делегираните актове, посочени в параграф 4 от настоящия член, и спазва принципите, установени в параграф 5 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 88.

4. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 87 за установяване на подробна методология и процедури за:
 - а) определянето на прогнозните разходи, посочени в параграф 2;
 - б) определянето на индивидуалните годишни надзорни такси, посочени в параграф 5, букви б) и в);
 - в) определянето на максималната обща граница, определена в параграф 5, буква в); както и
 - г) подробните условия, необходими за извършването на плащания.

При приемането на тези делегирани актове Комисията спазва принципите, установени в параграф 5 от настоящия член.

5. Актът за изпълнение, посочен в параграф 3, и делегираният акт, посочен в параграф 4, съответстват на следните принципи:

- а) при разчета на общия размер на годишната такса за надзор се вземат предвид разходите, направени през предходната година;
- б) годишната такса за надзор е пропорционална на броя на средномесечните активни получатели в Съюза на всяка много голяма онлайн платформа или всяка много голяма онлайн търсачка, определена съгласно член 33;
- в) общият размер на годишната такса за надзор, начислявана на даден доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, в никакъв случай не надвишава 0,05 % от неговия световен годишен нетен доход през предходната финансова година.

6. Индивидуалните годишни такси за надзор, начислявани съгласно параграф 1 от настоящия член, представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴¹⁾.

7. Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета за общия размер на разходите, направени за изпълнението на задачите по настоящия регламент, и за общия размер на индивидуалните годишни такси за надзор, начислени през предходната година.

РАЗДЕЛ 6

Други разпоредби относно задълженията за дължима грижа

Член 44

Стандарти

1. Комисията се консултира с Европейския съвет за цифровите услуги и подкрепя и насърчава разработването и прилагането на доброволни стандарти, установени от съответните европейски и международни органи по стандартизация, най-малко по отношение на следното:

- а) електронно подаване на уведомления съгласно член 16;
- б) стандарти за образци, проектни параметри и процедури за комуникация с получателите на услугата по лесен за ползване начин относно ограниченията, произтичащи от общите условия и промените в тях;
- в) електронно подаване на уведомления от доверени податели на сигнали съгласно член 22, включително чрез приложно-програмни интерфейси;
- г) специфични интерфейси, включително приложно-програмни интерфейси, за улесняване на спазването на задълженията, установени в членове 39 и 40;
- д) одит на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки съгласно член 37;
- е) оперативната съвместимост на хранилищата на реклами, посочени в член 39, параграф 2;
- ж) предаване на данни между рекламни посредници в подкрепа на задълженията за прозрачност съгласно член 26, параграф 1, букви б), в) и г);
- з) технически мерки, осигуряващи възможност за спазване на задълженията, свързани с рекламата, съдържащи се в настоящия регламент, включително задълженията по отношение на видимите маркировки за реклами и търговски съобщения, посочени в член 26;

⁽⁴¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- и) интерфейси за избор и представяне на информация относно основните параметри на различните видове системи за препоръчване в съответствие с членове 27 и 38;
- й) стандарти за целенасочени мерки за защита на непълнолетните лица онлайн.

2. Комисията подкрепя актуализирането на стандартите с оглед на технологичното развитие и поведението на получателите на въпросните услуги. Съответната информация относно актуализирането на стандартите е публичнодостъпна и леснодостъпна.

Член 45

Кодекси за поведение

1. Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги насърчават и улесняват изготвянето на доброволни кодекси за поведение на равнището на Съюза, за да допринесат за правилното прилагане на настоящия регламент, като вземат предвид по-специално специфичните предизвикателства при справянето с различни видове незаконно съдържание и системни рискове, в съответствие с правото на Съюза, по-специално в областта на конкуренцията и защитата на личните данни.

2. Когато възникне значителен системен риск по смисъла на член 34, параграф 1 и той засяга няколко много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, Комисията може да покани съответните доставчици на много големи онлайн платформи или съответните доставчици на много големи онлайн търсачки и други доставчици на много големи онлайн платформи, много големи онлайн търсачки, на онлайн платформи и други посреднически услуги, когато това е целесъобразно, както и съответните компетентни органи, организации на гражданското общество и други съответни заинтересовани страни, да участват в изготвянето на кодекси за поведение, включително чрез установяване на ангажименти за предприемане на конкретни мерки за смекчаване на риска, както и на рамка за редовно докладване относно предприетите мерки и резултатите от тях.

3. При прилагането на параграфи 1 и 2 Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги, и когато е приложимо, други органи се стремят да гарантират, че в кодексите за поведение се определят ясно техните конкретни цели, че те съдържат ключови показатели за изпълнението за измерване на постигането на тези цели и че в тях надлежно се отчитат нуждите и интересите на всички заинтересовани лица, и най-вече на гражданите, на равнището на Съюза. Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги също така се стремят да гарантират, че участниците докладват редовно на Комисията и на съответните си координатори за цифровите услуги по място на установяване за всички предприети мерки и за резултатите от тях, сравнени с ключовите показатели за изпълнението, които те съдържат. Ключовите показатели за изпълнението и ангажиментите за докладване са съобразени с разликите между различните участници по отношение на размера и капацитета.

4. Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги преценяват дали кодексите за поведение отговарят на целите, посочени в параграфи 1 и 3, и извършват редовен контрол и оценка на постигането на тези цели, като вземат предвид ключовите показатели за изпълнението, които те могат да съдържат. Те публикуват своите заключения.

Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги също така насърчават и улесняват редовните преглед и адаптиране на кодексите за поведение.

В случай на системно неспазване на кодексите за поведение Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги могат да приканят подписалите кодексите за поведение да предприемат необходимите действия.

Член 46

Кодекси за поведение за онлайн реклама

1. Комисията насърчава и улеснява изготвянето на доброволни кодекси за поведение на равнището на Съюза от доставчиците на онлайн платформи и други съответни доставчици на услуги, като например доставчиците на посреднически онлайн рекламни услуги, други участници във веригата за създаване на стойност в областта на програмната реклама или организациите, представляващи получателите на услугата, и организациите на гражданското общество или съответните органи, за да се допринесе за по-голяма прозрачност за участниците във веригата за създаване на стойност на онлайн рекламата извън изискванията на членове 26 и 39.

2. Комисията се стреми да гарантира, че кодексите за поведение имат за цел ефективен пренос на информация, който напълно зачита правата и интересите на всички участници, както и конкурентна, прозрачна и справедлива среда в онлайн рекламата, в съответствие с правото на Съюза и националното право, по-специално в областта на конкуренцията и защитата на неприкосновеността на личния живот и на личните данни. Комисията се стреми да гарантира, че кодексите за поведение обхващат най-малко следното:

- а) пренос до получателите на услугата на информация, с която разполагат доставчиците на посреднически онлайн рекламни услуги във връзка с изискванията, установени в член 26, параграф 1, букви б), в) и г);
- б) пренос на информация, с която разполагат доставчиците на посреднически онлайн рекламни услуги, до хранилищата съгласно член 39;
- в) съдържателна информация за извличането на печалба от данните.

3. Комисията насърчава разработването на кодекси за поведение в срок до 18 февруари 2025 г. и започването на тяхното прилагане до 18 август 2025 г.

4. Комисията насърчава всички участници във веригата за създаване на стойност на онлайн рекламата, посочени в параграф 1, да приемат посочените в кодексите за поведение ангажименти и да ги спазват.

Член 47

Кодекси за поведение относно достъпността

1. Комисията насърчава и улеснява изготвянето на кодекси за поведение на равнището на Съюза с участието на доставчиците на онлайн платформи и други съответни доставчици на услуги, организациите, представляващи получателите на услугата, и организациите на гражданското общество или съответните органи да насърчават пълното и ефективно равно участие чрез подобряване на достъпа до онлайн услуги, които при първоначалното си проектиране или последващо адаптиране отговарят на специфичните нужди на хората с увреждания.

2. Комисията се стреми да гарантира, че кодексите за поведение преследват целта да се гарантира, че тези услуги са достъпни в съответствие с правото на Съюза и националното право, за да се увеличи максимално предвидимото им използване от хората с увреждания. Комисията се стреми да гарантира, че кодексите за поведение обхващат най-малко следните цели:

- а) проектиране и адаптиране на услуги, така че те да бъдат достъпни за хората с увреждания, като ги направят достъпни за сетивата, функционално пригодни, разбираеми и надеждни;
- б) разясняване на начина, по който услугите отговарят на приложимите изисквания за достъпност, и предоставяне на тази информация на обществеността по достъпен за хората с увреждания начин;
- в) предоставяне на информацията, формулярите и мерките, предвидени съгласно настоящия регламент, по начин, по който те да бъдат лесни за намиране, лесноразбираеми и достъпни за хората с увреждания.

3. Комисията насърчава разработването на кодекси за поведение в срок до 18 февруари 2025 г. и започването на тяхното прилагане до 18 август 2025 г.

Член 48

Протоколи при кризи

1. Европейският съвет за цифровите услуги може да препоръча на Комисията да започне изготвянето, в съответствие с параграфи 2, 3 и 4, на доброволни протоколи при кризи за справяне с кризисни ситуации. Тези ситуации са строго ограничени до извънредни обстоятелства, засягащи обществената сигурност или общественото здраве.

2. Комисията насърчава и улеснява доставчиците на много големите онлайн платформи, много големите онлайн търсачки и, когато е целесъобразно, доставчиците на други онлайн платформи или други онлайн търсачки, при участието в изготвянето, изпитването и прилагането на тези протоколи при кризи. Комисията се стреми да гарантира, че тези протоколи при кризи включват една или повече от следните мерки:

- a) показване на видно място на информация за кризисната ситуация, предоставена от органите на държавите членки или, в зависимост от контекста на кризата, на равнището на Съюза, или от други имащи отношение надеждни органи;
- б) гарантиране, че доставчикът на посреднически услуги определя конкретно звено за контакт за управлението на кризи; когато е приложимо, това може да бъде електронното звено за контакт, посочено в член 11, или – в случай на доставчици на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки – служителят по спазването на изискванията, посочен в член 41;
- в) когато е приложимо, адаптиране на ресурсите, предназначени за спазване на задълженията, посочени в членове 16, 20, 22, 23 и 35, към нуждите, породени от кризисната ситуация.

3. Комисията привлича, когато това е целесъобразно, органите на държавите членки и може да привлече и органи, служби и агенции на Съюза към изготвянето, изпитването и надзора на прилагането на протоколите при кризи. Комисията може да привлече, когато това е необходимо и целесъобразно, и организации на гражданското общество или други съответни организации към изготвянето на протоколите при кризи.

4. Комисията се стреми да гарантира, че в протоколите при кризи са установени ясно всички посочени по-долу елементи:

- a) специалните параметри за определяне на конкретното извънредно обстоятелство, към което е насочен протоколът при кризи, и целите, които той преследва;
- б) ролята на всеки участник и мерките, които той трябва да предприеме в процеса на подготовка и след започване на прилагането на протокола при кризи;
- в) ясна процедура за определяне кога трябва да започне да се прилага протоколът при кризи;
- г) ясна процедура за определяне на периода, през който трябва да се предприемат мерките след започване на прилагането на протокола при кризи, който е строго ограничен до необходимото за справяне със съответните конкретни извънредни обстоятелства;
- д) гаранции за справяне с евентуални отрицателни последици върху упражняването на основните права, залегнали в Хартата, по-специално свободата на изразяването на мнения и свободата на информация и правото на недискриминация;
- е) процедура на публично докладване за всички предприети мерки, тяхната продължителност и резултатите от тях при прекратяване на кризисната ситуация.

5. Ако Комисията счита, че даден протокол при кризи не успява да се справи ефективно с кризисната ситуация или да гарантира упражняването на основните права, посочени в параграф 4, буква д), тя изисква от участниците да преразгледат протокола при кризи, включително като предприемат допълнителни мерки.

ГЛАВА IV

ИЗПЪЛНЕНИЕ, СЪТРУДНИЧЕСТВО, САНКЦИИ И ОСИГУРЯВАНЕ НА СПАЗВАНЕТО

РАЗДЕЛ 1

Компетентни органи и национални координатори за цифровите услуги

Член 49

Компетентни органи и координатори за цифровите услуги

1. Държавите членки определят един или повече компетентни органи, които да отговарят за надзора на доставчиците на посреднически услуги и осигуряване на спазването на настоящия регламент (наричани по-нататък „компетентните органи“).
2. Държавите членки определят един от компетентните органи за свой координатор за цифровите услуги. Координаторът за цифровите услуги отговаря за всички въпроси, свързани с надзора и осигуряване на спазването на настоящия регламент в тази държава членка, освен ако съответната държава членка не е възложила определени конкретни задачи или сектори на други компетентни органи. При всички случаи координаторът за цифровите услуги отговаря за осигуряването на координация на национално равнище по тези въпроси и за приноса за ефективния и последователен надзор и осигуряване на спазването на настоящия регламент в целия Съюз.

За тази цел координаторите за цифровите услуги си сътрудничат помежду си, с други национални компетентни органи, с Европейския съвет за цифровите услуги и с Комисията, без да се засяга възможността държавите членки да предвидят механизми за сътрудничество и редовен обмен на мнения между координатора за цифровите услуги и други национални органи, когато това е от значение за изпълнението на съответните им задачи.

Когато държава членка определи един или повече компетентни органи в допълнение към координатора за цифровите услуги, тя гарантира, че съответните задачи на тези органи и на координатора за цифровите услуги са ясно определени и че те си сътрудничат тясно и ефективно при изпълнението на своите задачи.

3. Държавите членки определят координаторите за цифровите услуги в срок до 17 февруари 2024 г.

Държавите членки правят публично достъпно и съобщават на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги наименованието на своя компетентен орган, определен за координатор за цифровите услуги, както и информация за това как може да се осъществи връзка с него. Съответната държава членка съобщава на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги наименованията на другите компетентни органи, посочени в параграф 2, както и съответните им задачи.

4. Разпоредбите, приложими за координаторите за цифровите услуги, посочени в членове 50, 51 и 56, се прилагат и за всички други компетентни органи, определени от държавите членки съгласно параграф 1 от настоящия член.

Член 50

Изисквания към координаторите за цифровите услуги

1. Държавите членки гарантират, че техните координатори за цифровите услуги изпълняват задачите си съгласно настоящия регламент по безпристрастен, прозрачен и навременен начин. Държавите членки гарантират, че техните координатори за цифровите услуги разполагат с всички необходими средства за изпълнение на своите задачи, включително с достатъчно технически, финансови и човешки ресурси, за да упражняват адекватен надзор върху всички доставчици на посреднически услуги, които попадат в обхвата на тяхната компетентност. Всяка държава членка гарантира, че нейният координатор за цифровите услуги разполага с достатъчно автономност при управлението на бюджета си в рамките на общите бюджетни ограничения, за да не се оказва неблагоприятно въздействие върху независимостта на координатора за цифровите услуги.

2. При изпълнението на своите задачи и упражняването на правомощията си в съответствие с настоящия регламент координаторите за цифровите услуги действат напълно независимо. Те не са подложени на външно влияние, независимо дали пряко или непряко, и не търсят, нито приемат указания от друг публичен орган или частноправен субект.

3. Параграф 2 от настоящия член не засяга задачите на координаторите за цифровите услуги в рамките на системата за надзор и осигуряване на спазването, предвидена в настоящия регламент, и сътрудничеството с други компетентни органи в съответствие с член 49, параграф 2. Параграф 2 от настоящия член не възпрепятства упражняването на съдебен контрол и не засяга пропорционалните изисквания за отчетност по отношение на общите дейности на координаторите за цифровите услуги, като например във връзка с финансови разходи или докладване пред националните парламенти, при условие че тези изисквания не възпрепятстват постигането на целите на настоящия регламент.

Член 51

Правомощия на координаторите за цифровите услуги

1. Когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи по настоящия регламент, координаторите за цифровите услуги разполагат със следните правомощия за разследване във връзка с поведението на доставчиците на посреднически услуги, които попадат в обхвата на компетентност на тяхната държава членка:

- а) правомощието да изискват от тези доставчици, както и от всички други лица, действащи за цели, свързани с тяхната търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, които с основание би могло да се очаква, че са запознати с информация, свързана с предполагаемо нарушение на настоящия регламент, включително организациите, извършващи одитите, посочени в член 37 и член 75, параграф 2, да предоставят тази информация без необосновано забавяне;
- б) правомощието да извършват или да поискат съдебен орган в тяхната държава членка да нареди проверки на всички помещения, които тези доставчици или лица използват за цели, свързани с тяхната търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, или да изискват от други публични органи да направят това, за да проучат, изземат, вземат или получат копия от информацията, свързана с предполагаемо нарушение, под каквато и да било форма, независимо от средството за съхранение на данните;
- в) правомощието да изискват от всеки член на персонала или представител на тези доставчици или лица да дават обяснения по отношение на всяка информация, свързана с предполагаемо нарушение, и да записват с тяхно съгласие отговорите с всякакви технически средства.

2. Когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи по настоящия регламент, координаторите за цифровите услуги разполагат със следните правомощия за осигуряване на спазването във връзка с доставчиците на посреднически услуги, които попадат в обхвата на компетентност на тяхната държава членка:

- а) правомощието да приемат ангажиментите, предложени от тези доставчици във връзка със спазването от тяхна страна на настоящия регламент, и да направят тези ангажименти обвързващи;
- б) правомощието да разпореждат прекратяване на нарушенията и, когато е целесъобразно, да налагат мерки за поправяне на последиците, пропорционални на нарушението и необходими за ефективното прекратяване на нарушението, или да поискат съдебен орган в тяхната държава членка да направи това;
- в) правомощието да налагат санкции за неспазване на настоящия регламент или да поискат съдебен орган в тяхната държава членка да направи това в съответствие с член 52, включително с помощта на заповеди за разследване, издадени съгласно параграф 1 от настоящия член;
- г) правомощието да налагат периодична имуществена санкция или да поискат съдебен орган в тяхната държава членка да направи това в съответствие с член 52, за да се гарантира, че нарушението е прекратено в съответствие със заповед, издадена съгласно буква б) от настоящата алинея, или поради неизпълнение на заповед за разследване, издадена съгласно параграф 1 от настоящия член;
- д) правомощието да приемат временни мерки или да поискат от компетентния национален съдебен орган в тяхната държава членка да направи това, за да се избегне рискът от сериозна вреда.

По отношение на първа алинея, букви в) и г) координаторите за цифровите услуги разполагат и с правомощията за осигуряване на спазването, посочени в тези букви, по отношение на другите лица, посочени в параграф 1, в случаите на неизпълнение на заповед, издадена спрямо тях съгласно посочения параграф. Те упражняват тези правомощия за осигуряване на спазването само след като своевременно са предоставили на тези други лица цялата съответна информация, свързана с такива заповеди, включително приложимия срок, санкциите или периодичните имуществени санкции, които могат да бъдат наложени при неизпълнение, и възможностите за правна защита.

3. Когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи по настоящия регламент, координаторите за цифровите услуги разполагат също така по отношение на доставчиците на посреднически услуги, които попадат в обхвата на компетентност на тяхната държава членка, когато всички други правомощия съгласно настоящия член за прекратяване на нарушението са изчерпани и последиците от нарушението не са отстранени или то продължава и причинява сериозни вреди, които не могат да бъдат избегнати чрез упражняването на други правомощия, предоставени съгласно правото на Съюза или националното право, с правомощието да предприемат следните мерки:

- а) да изискат от управителния орган на тези доставчици без необосновано забавяне да проучи ситуацията, да приеме и да представи план за действие, в който се определят необходимите мерки за прекратяване на нарушението, да гарантира, че доставчикът предприема тези мерки, и да докладва за предприетите мерки;
- б) когато координаторът за цифровите услуги счита, че даден доставчик на посреднически услуги не е спазил в достатъчна степен изискванията по буква а), че последиците от нарушението не са отстранени или то продължава и причинява сериозни вреди, както и че това нарушение води до престъпление, при което има заплахата за живота или безопасността на хората, да поиска от компетентния съдебен орган на своята държава членка да разпорежи временното ограничаване на достъпа на получателите до услугата, засегната от нарушението, или, само когато това не е технически осъществимо, до онлайн интерфейса на доставчика на посреднически услуги, на който се извършва нарушението.

Освен в случаите, когато действия по искане на Комисията съгласно предвиденото в член 82, преди да подаде искането, посочено в първа алинея, буква б) от настоящия параграф, координаторът за цифровите услуги приканва заинтересованите лица да представят писмени коментари в срок, не по-кратък от две седмици, като описва мерките, които възнамерява да поиска, и посочва техния адресат или адресати. Доставчикът на посреднически услуги, адресатът или адресатите, както и всяко друго трето лице, което докаже наличието на законен интерес, има право да участва в производството пред компетентния съдебен орган. Всяка разпоредена мярка трябва да бъде пропорционална на естеството, тежестта, повторемостта и продължителността на нарушението, без неоснователно да ограничава достъпа на получателите на съответната услуга до законосъобразна информация.

Ограничението на достъпа е за срок от четири седмици, като в своята заповед компетентният съдебен орган има възможност да разреши на координатора за цифровите услуги да удължи този срок с допълнителни срокове със същата продължителност, с максимален брой удължавания, определен от този съдебен орган. Координаторът за цифровите услуги удължава срока само когато счита, като взема предвид правата и интересите на всички лица, засегнати от това ограничение, и всички съответни обстоятелства, включително всяка информация, която доставчикът на посреднически услуги, адресатът или адресатите и всяко друго трето лице, което е доказало наличието на законен интерес, може да му предостави, че са изпълнени следните две условия:

- а) доставчикът на посреднически услуги не е предприел необходимите мерки за прекратяване на нарушението;
- б) временното ограничение не ограничава неоснователно достъпа на получателите на услугата до законосъобразна информация, като се има предвид броят на засегнатите получатели и дали съществуват подходящи и леснодостъпни алтернативи.

Когато координаторът за цифровите услуги прецени, че условията по трета алинея, букви а) и б) са изпълнени, но не може допълнително да удължи срока съгласно трета алинея, той подава ново искане до компетентния съдебен орган, както е посочено в първа алинея, буква б).

4. Правомощията, изброени в параграфи 1, 2 и 3, не засягат раздел 3.
5. Мерките, предприети от координаторите за цифровите услуги при упражняване на техните правомощия, изброени в параграфи 1, 2 и 3, трябва да бъдат ефективни, възпиращи и пропорционални, по-специално с оглед естеството, тежестта, повторемостта и продължителността на нарушението или предполагаемото нарушение, за което се отнасят тези мерки, както и икономическият, техническият и оперативният капацитет на доставчика на съответните посреднически услуги, когато е приложимо.
6. Държавите членки определят специални правила и процедури за упражняването на правомощията по параграфи 1, 2 и 3 и гарантират, че всяко упражняване на тези правомощия е придружено с подходящи гаранции, предвидени в приложимото национално право в съответствие с Хартата и с общите принципи на правото на Съюза. По-специално, тези мерки се предприемат само в съответствие с правото на зачитане на личния живот и правата на защита, включително правото на изслушване и на достъп до преписката, и при спазване на правото на ефективни правни средства за защита по съдебен ред на всички засегнати лица.

Член 52

Санкции

1. Държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на настоящия регламент от доставчици на посреднически услуги, които попадат в обхвата на тяхната компетентност, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им в съответствие с член 51.
2. Санкциите са ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки нотифицират на Комисията тези разпоредби и мерки и я нотифицират незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.
3. Държавите членки гарантират, че максималният размер на санкциите, които могат да бъдат налагани за неизпълнение на задължение, предвидено в настоящия регламент, възлиза на 6% от световния годишен оборот на съответния доставчик на посреднически услуги през предходната финансова година. Държавите членки гарантират, че максималният размер на санкциите, които могат да бъдат налагани за предоставяне на неточна, непълна или подвеждаща информация, за липса на отговор или на коригиране на неточна, непълна или подвеждаща информация и за отказ да се подложат на проверка възлиза на 1% от годишния доход или световния оборот на съответния доставчик на посреднически услуги или съответното лице през предходната финансова година.
4. Държавите членки гарантират, че максималният размер на периодичната имуществена санкция възлиза на 5% от среднодневния световен оборот или доход на съответния доставчик на посреднически услуги през предходната финансова година на ден, изчислен от датата, посочена в съответното решение.

Член 53

Право на подаване на жалба

Получателите на услугата и всеки орган, организация или сдружение, упълномощени да упражняват правата, предоставени им съгласно настоящия регламент, имат право да подадат жалба срещу доставчиците на посреднически услуги с твърдението, че е налице нарушение на настоящия регламент, до координатора за цифровите услуги на държавата членка, в която се намира или е установен получателят на услуги. Координаторът за цифровите услуги прави оценка на жалбата и, когато е целесъобразно, я предава на координатора за цифровите услуги по място на установяване, придружена, когато се счита за подходящо, от становище. Когато жалбата попада в правомощията на друг компетентен орган в неговата държава членка, получилият жалбата координатор за цифровите услуги я предава на този орган. По време на това производство двете страни имат право да бъдат изслушани и да получат подходяща информация за хода на жалбата, в съответствие с националното право.

Член 54

Обезщетение

Получателите на услугата имат право, в съответствие с правото на Съюза и националното право, да търсят обезщетение от доставчиците на посреднически услуги във връзка с всякакви вреди или щети, претърпени вследствие на нарушение от страна на тези доставчици на задълженията им съгласно настоящия регламент.

Член 55

Доклади за дейността

1. Координаторите за цифровите услуги изготвят годишни доклади за своите дейности съгласно настоящия регламент, включващи броя на жалбите, получени съгласно член 53, и преглед на предприетите по тях последващи действия. Координаторите за цифровите услуги осигуряват публичен достъп до годишните доклади в машинночитим формат, при спазване на приложимите правила относно поверителността на информацията съгласно член 84, и ги съобщават на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги.
2. Годишният доклад също така включва следната информация:
 - а) броя и предмета на заповедите за предприемане на действия срещу незаконно съдържание и заповедите за предоставяне на информация, издадени в съответствие с членове 9 и 10 от всеки национален съдебен или административен орган на държавата членка на съответния координатор за цифровите услуги;
 - б) последиците от тези заповеди, съобщени на координатора за цифровите услуги съгласно членове 9 и 10.
3. Когато държава членка е определила няколко компетентни органа съгласно член 49, тя гарантира, че координаторът за цифровите услуги изготвя единен доклад относно дейностите на всички компетентни органи и че координаторът за цифровите услуги получава цялата необходима за тази цел информация и подкрепа от другите заинтересовани компетентни органи.

РАЗДЕЛ 2

Компетентност, механизми за координирано разследване и съгласуваност

Член 56

Компетентност

1. Държавата членка, в която се намира основното място на установяване на доставчика на посреднически услуги, разполага с изключителни правомощия да упражнява надзор и да осигурява спазването на настоящия регламент, с изключение на правомощията, предвидени в параграфи 2, 3 и 4.
2. Комисията разполага с изключителни правомощия да упражнява надзор и да осигурява спазването на глава III, раздел 5.
3. Комисията разполага с правомощия да упражнява надзор и да осигурява спазването на настоящия регламент, различни от предвидените в глава III, раздел 5 от него, по отношение на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки.
4. Когато Комисията не е започнала производство за същото нарушение, държавата членка, в която се намира основното място на установяване на доставчика на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, разполага с правомощия да упражнява надзор и да осигурява спазването на задълженията по настоящия регламент, различни от предвидените в глава III, раздел 5, по отношение на тези доставчици.
5. Държавите членки и Комисията, в условията на тясно сътрудничество, упражняват надзор и осигуряват спазването на разпоредбите на настоящия регламент.

6. Когато доставчик на посреднически услуги няма място на установяване в Съюза, държавата членка, в която пребивава или е установен неговият представител, или Комисията разполага с правомощия, когато е приложимо, в съответствие с параграфи 1 и 4 от настоящия член да упражнява надзор и да осигурява спазването на съответните задължения по настоящия регламент.

7. Когато доставчик на посреднически услуги не определи представител в съответствие с член 13, всички държави членки и, в случай на доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, Комисията разполагат с правомощията да упражняват надзор и да осигуряват спазването в съответствие с настоящия член.

Когато координаторът за цифровите услуги възнамерява да упражни правомощията си по настоящия параграф, той уведомява всички други координатори за цифровите услуги и Комисията и гарантира, че са спазени приложимите гаранции, предвидени в Хартата, по-специално, за да се избегне нееднократно санкциониране на едно и също поведение за нарушаване на задълженията по настоящия регламент. Когато Комисията възнамерява да упражни правомощията си съгласно настоящия параграф, тя уведомява всички други координатори за цифровите услуги за това намерение. След уведомяването съгласно настоящия параграф другите държави членки не започват производство за същото нарушение като посоченото в уведомлението.

Член 57

Взаимопомощ

1. Координаторите за цифровите услуги и Комисията си сътрудничат тясно и си оказват взаимопомощ, за да прилагат настоящия регламент по последователен и ефикасен начин. Взаимопомощта включва по-специално обмен на информация в съответствие с настоящия член и задължението на координатора за цифровите услуги по място на установяване да информира всички координатори за цифровите услуги по местоназначение, Европейския съвет за цифровите услуги и Комисията за започването на разследване и за намерението да вземе окончателно решение, включително за своята оценка, по отношение на конкретен доставчик на посреднически услуги.

2. За целите на дадено разследване координаторът за цифровите услуги по място на установяване може да поиска от други координатори за цифровите услуги да предоставят конкретна информация, с която разполагат, по отношение на конкретен доставчик на посреднически услуги или да упражнят правомощията си за разследване, посочени в член 51, параграф 1, по отношение на конкретна информация, намираща се в тяхната държава членка. Когато е целесъобразно, координаторът за цифровите услуги, получил искането, може да включи други компетентни органи или други публични органи на въпросната държава членка.

3. Координаторът за цифровите услуги, получил искането съгласно параграф 2, изпълнява това искане и информира координатора за цифровите услуги по място на установяване за предприетите действия без необосновано забавяне и не по-късно от два месеца след получаването на искането, освен ако:

- а) обхватът или предметът на искането не е достатъчно конкретен, обоснован или пропорционален с оглед на целите на разследването; или
- б) нито координаторът за цифровите услуги, нито друг компетентен орган или друг публичен орган на тази държава членка не разполага с исканата информация, нито е компетентен да я поиска; или
- в) искането не може да бъде изпълнено, без да се наруши правото на Съюза или националното право.

Координаторът за цифровите услуги, получил искането, обосновава отказа си, като предоставя мотивиран отговор в рамките на срока, определен в първа алинея.

Член 58

Трансгранично сътрудничество между координаторите за цифровите услуги

1. Освен когато Комисията е започнала разследване за същото предполагаемо нарушение, когато координатор за цифровите услуги по местоназначение има основание да подозира, че доставчик на посредническа услуга е нарушил настоящия регламент по начин, засягащ отрицателно получателите на услугата в държавата членка на този координатор за цифровите услуги, той може да изиска от координатора за цифровите услуги по място на установяване да направи оценка на въпроса и да предприеме необходимите мерки за разследване и осигуряване на спазването, за да гарантира спазването на настоящия регламент.

2. Освен когато Комисията е започнала разследване за същото предполагаемо нарушение и по искане на най-малко трима координатори за цифровите услуги по местоназначение, които имат основание да подозират, че конкретен доставчик на посреднически услуги е нарушил настоящия регламент по начин, засягащ отрицателно получателите на услугата в техните държави членки, Европейският съвет за цифровите услуги може да поиска от координатора за цифровите услуги по място на установяване да направи оценка на въпроса и да предприеме необходимите мерки за разследване и осигуряване на спазването, за да гарантира спазването на настоящия регламент.

3 Искането съгласно параграф 1 или 2 е надлежно обосновано и в него се посочва най-малко:

- a) звеното за контакт на съответния доставчик на посреднически услуги, както е предвидено в член 11;
- б) описание на относимите факти, съответните разпоредби на настоящия регламент и причините, поради които координаторът за цифровите услуги, изпратил искането, или Европейският съвет за цифровите услуги подозира, че доставчикът е нарушил настоящия регламент, включително описание на отрицателните последици от предполагаемото нарушение;
- в) всяка друга информация, която координаторът за цифровите услуги, изпратил искането, или Европейският съвет за цифровите услуги счита за уместна, включително, когато е целесъобразно, информация, събрана по негова собствена инициатива, или предложения за конкретни мерки за разследване или осигуряване на спазването, включително временни мерки.

4. Координаторът за цифровите услуги по място на установяване отчита в максимална степен искането съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член. Когато прецени, че не разполага с достатъчно информация, за да предприеме действия по искането, и има основания да счита, че координаторът за цифровите услуги, изпратил искането, или Европейският съвет за цифровите услуги може да предостави допълнителна информация, координаторът за цифровите услуги по място на установяване може да поиска тази информация в съответствие с член 57 или, като друга възможност, да започне съвместно разследване съгласно член 60, параграф 1, включващо най-малко изпратилия искането координатор за цифровите услуги. Сроктът, определен в параграф 5 от настоящия член, спира да тече до предоставянето на тази допълнителна информация или до получаването на отказ по поканата за участие в съвместното разследване.

5. Координаторът за цифровите услуги по място на установяване без необосновано забавяне и във всеки случай не по-късно от два месеца след получаване на искането съгласно параграф 1 или 2 съобщава на координатора за цифровите услуги, изпратил искането, и на Европейския съвет за цифровите услуги оценката на предполагаемото нарушение и обяснение на всички мерки за разследване или осигуряване на спазването, предприети или предвидени във връзка с това, за да се гарантира спазването на настоящия регламент.

Член 59

Сезиране на Комисията

1. При липса на отговор в рамките на срока, определен в член 58, параграф 5, в случай на несъгласие на Европейския съвет за цифровите услуги с оценката или мерките, предприети или предвидени съгласно член 58, параграф 5, или в случаите, посочени в член 60, параграф 3, Европейският съвет за цифровите услуги може да отнесе въпроса до Комисията, като предостави цялата необходима информация. Тази информация включва най-малко искането или препоръката, изпратени на координатора за цифровите услуги по място на установяване, оценката на този координатор за цифровите услуги, причините за несъгласието и всяка допълнителна информация в подкрепа на сезирането.

2. Комисията прави оценка на въпроса в срок от два месеца от отнасянето му до нея съгласно параграф 1, след като се е консултирала с координатора за цифровите услуги по място на установяване.

3. Когато съгласно параграф 2 от настоящия член Комисията заключи, че оценката или мерките за разследване или осигуряване на спазването, предприети или предвидени съгласно член 58, параграф 5 са недостатъчни, за да гарантират ефективно прилагане, или са несъвместими по какъвто и да е друг начин с настоящия регламент, тя съобщава своите становища на координатора за цифровите услуги по място на установяване и на Европейския съвет за цифровите услуги и изисква от координатора за цифровите услуги да преразгледа въпроса.

Координаторът за цифровите услуги по място на установяване предприема необходимите мерки за разследване или прилагане, за да се гарантира спазването на настоящия регламент, като отчита в максимална степен становищата и искането за преглед от страна на Комисията. Координаторът за цифровите услуги по място на установяване информира Комисията, както и отправилia искането координатор за цифровите услуги или Европейския съвет за цифровите услуги, които са предприели действия съгласно член 58, параграф 1 или 2, за предприетите мерки в срок от два месеца от искането за преглед.

Член 60

Съвместни разследвания

1. Координаторът за цифровите услуги по място на установяване може да започне и да ръководи съвместни разследвания с участието на един или повече други засегнати координатори за цифровите услуги:

- a) по собствена инициатива, за да разследва предполагаемо нарушение на настоящия регламент от даден доставчик на посреднически услуги в няколко държави членки; или
- b) по препоръка на Европейския съвет за цифровите услуги, действащ по искане на най-малко трима координатори за цифровите услуги, които въз основа на основателно подозрение твърдят, че е налице нарушение от конкретен доставчик на посреднически услуги, засягащо получателите на услугата в техните държави членки.

2. Всеки координатор за цифровите услуги, който докаже, че има законен интерес да участва в съвместно разследване съгласно параграф 1, може да поиска да направи това. Съвместното разследване приключва в срок от три месеца от започването му, освен ако между участниците не е договорено друго.

Координаторът за цифровите услуги по място на установяване съобщава своята предварителна позиция относно предполагаемото нарушение не по-късно от един месец след изтичането на срока, посочен в първа алинея, на всички координатори за цифровите услуги, на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги. В предварителната позиция се отчитат становищата на всички други координатори за цифровите услуги, участващи в съвместното разследване. Когато е приложимо, в тази предварителна позиция се посочват и предвидените мерки за осигуряване на спазването.

3. Европейският съвет за цифровите услуги може да отнесе въпроса до Комисията съгласно член 59, когато:

- a) координаторът за цифровите услуги по място на установяване не е успял да представи своята предварителна позиция в срока, посочен в параграф 2;
- b) Европейският съвет за цифровите услуги не е съгласен по същество с предварителната позиция, представена от координатора за цифровите услуги по място на установяване; или
- в) координаторът за цифровите услуги по място на установяване не е успял да започне своевременно съвместното разследване след препоръка на Европейския съвет за цифровите услуги съгласно параграф 1, буква б).

4. При провеждането на съвместното разследване участващите координатори за цифровите услуги си сътрудничат добросъвестно, като вземат предвид, когато е приложимо, указанията на координатора за цифровите услуги по място на установяване и препоръката на Европейския съвет за цифровите услуги. Координаторите за цифровите услуги по местоназначение, участващи в съвместното разследване, имат право, при поискване от координатора за цифровите услуги по място на установяване или след консултация с него, да упражняват правомощията си за разследване, посочени в член 51, параграф 1, по отношение на доставчиците на посреднически услуги, засегнати от предполагаемото нарушение, по отношение на информацията и помещенията, намиращи се на тяхна територия.

РАЗДЕЛ 3

Европейски съвет за цифровите услуги

Член 61

Европейски съвет за цифровите услуги

1. Създава се независима консултативна група на координаторите за цифровите услуги относно надзора на доставчиците на посреднически услуги, наречена „Европейски съвет за цифровите услуги“.
2. Европейският съвет за цифровите услуги консултира координаторите за цифровите услуги и Комисията в съответствие с настоящия регламент за постигането на следните цели:
 - а) допринасяне за последователното прилагане на настоящия регламент и ефективното сътрудничество между координаторите за цифровите услуги и Комисията по въпроси, обхванати от настоящия регламент;
 - б) координиране и принос към насоките и анализа на Комисията и координаторите за цифровите услуги и други компетентни органи по нововъзникващи въпроси в рамките на вътрешния пазар по отношение на въпроси, обхванати от настоящия регламент;
 - в) подпомагане на координаторите за цифровите услуги и на Комисията при надзора върху много големи онлайн платформи.

Член 62

Структура на Европейския съвет за цифровите услуги

1. Европейският съвет за цифровите услуги се състои от координаторите за цифровите услуги, които се представляват от високопоставени служители. Обстоятелството, че една или повече държави членки не са определили координатор за цифровите услуги, не е пречка Европейският съвет за цифровите услуги да изпълнява задачите си по настоящия регламент. Когато това е предвидено в националното право, в Европейския съвет за цифровите услуги могат да участват и други компетентни органи, на които са възложени конкретни оперативни отговорности за прилагането и осигуряването на спазването на настоящия регламент заедно с координатора за цифровите услуги. Други национални органи могат да бъдат поканени на заседанията, когато обсъжданите въпроси са от значение за тях.
2. Европейският съвет за цифровите услуги се председателства от Комисията. Комисията свиква заседанията и изготвя дневния ред в съответствие със задачите на Европейския съвет за цифровите услуги съгласно настоящия регламент и в съответствие с процедурния му правилник. Когато получи искане за приемане на препоръка съгласно настоящия регламент, Европейският съвет за цифровите услуги незабавно предоставя тази информация на разположение на другите координатори за цифровите услуги чрез системата за обмен на информация, посочена в член 85.
3. Всяка държава членка разполага с един глас. Комисията няма право на глас.

Европейският съвет за цифровите услуги приема актовете си с обикновено мнозинство. При приемането на препоръка към Комисията съгласно член 36, параграф 1, първа алинея Европейският съвет за цифровите услуги гласува в срок от 48 часа след отправянето на искането от председателя на Европейския съвет за цифровите услуги.

4. Комисията предоставя административна и аналитична подкрепа за дейностите на Европейския съвет за цифровите услуги съгласно настоящия регламент.
5. Европейският съвет за цифровите услуги може да кани експерти и наблюдатели да присъстват на неговите заседания и може да си сътрудничи с други органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза, както и с външни експерти, когато е целесъобразно. Европейският съвет за цифровите услуги прави публично достъпни резултатите от това сътрудничество.
6. Европейският съвет за цифровите услуги може да се консултира със заинтересовани лица и прави публично достъпни резултатите от тази консултация.
7. Европейският съвет за цифровите услуги приема свой процедурен правилник, след като получи одобрение от Комисията.

Член 63

Задачи на Европейския съвет за цифровите услуги

1. Когато това е необходимо за постигане на целите, определени в член 61, параграф 2, Европейският съвет за цифровите услуги по-специално:
 - а) подпомага координацията на съвместните разследвания;
 - б) подпомага компетентните органи при анализа на докладите и резултатите от одитите на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки, които се предават съгласно настоящия регламент;
 - в) отправя становища, препоръки или съвети до координаторите за цифровите услуги в съответствие с настоящия регламент, като взема предвид по-специално свободата на предоставяне на услуги на доставчиците на посреднически услуги;
 - г) консултира Комисията във връзка с мерките, посочени в член 66, и приема становища по отношение на много големи онлайн платформи или много големи онлайн търсачки в съответствие с настоящия регламент;
 - д) подкрепя и насърчава разработването и прилагането на европейски стандарти, насоки, доклади, образци и кодекси за поведение в сътрудничество със съответните заинтересовани страни, както е предвидено в настоящия регламент, включително като отправя становища, препоръки или съвети по въпроси, свързани с член 44, както и идентифицирането на нововъзникващи проблеми по отношение на въпроси, обхванати от настоящия регламент.
2. Координаторите за цифровите услуги и когато е приложимо, другите компетентни органи, които не следват отправените към тях становища, искания или препоръки, приети от Европейския съвет за цифровите услуги, посочват причините за този избор, включващи обяснения относно разследванията и мерките, които са предприели, когато докладват съгласно настоящия регламент или когато приемат съответните си решения, в зависимост от случая.

РАЗДЕЛ 4

Надзор, разследване, осигуряване на изпълнението и контрол по отношение на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки

Член 64

Развиване на експертен опит и капацитет

1. Комисията, в сътрудничество с координаторите за цифровите услуги и Европейския съвет за цифровите услуги, развива експертен опит и способности на Съюза, включително, когато е целесъобразно, чрез командироване на персонал на държавите членки.
2. Освен това Комисията, в сътрудничество с координаторите за цифровите услуги и Европейския съвет за цифровите услуги, координира оценяването на системните и нововъзникващите проблеми в целия Съюз във връзка с много големите онлайн платформи или много големите онлайн търсачки по отношение на областите, обхванати от настоящия регламент.
3. Комисията може да поиска от координаторите за цифровите услуги, Европейския съвет за цифровите услуги и други органи, служби и агенции на Съюза със съответния експертен опит да окажат подкрепа при оценката на системни и нововъзникващи проблеми в целия Съюз съгласно настоящия регламент.
4. Държавите членки си сътрудничат с Комисията, по-специално чрез съответните си координатори за цифровите услуги и други компетентни органи, когато е приложимо, включително чрез предоставяне на експертен опит и капацитет.

Член 65

Осигуряване на спазването на задълженията на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки

1. За целите на разследването на изпълнението от страна на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки на задълженията, предвидени в настоящия регламент, Комисията може да упражни правомощията за разследване, предвидени в настоящия раздел, още преди да започне производство съгласно член 66, параграф 2. Тя може да упражнява тези правомощия по своя инициатива или при поискване съгласно параграф 2 от настоящия член.
2. Когато координаторът за цифровите услуги има основания да подозира, че доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка нарушава разпоредбите на глава III, раздел 5 или системно нарушава някоя от разпоредбите на настоящия регламент по начин, който сериозно засяга получателите на услугата в неговата държава членка, той може, чрез системата за обмен на информация, посочена в член 85, да изпрати искане до Комисията за оценка на въпроса.
3. Искането по параграф 2 трябва да е надлежно обосновано и в него да се посочва най-малко:
 - а) звеното за контакт на съответния доставчик на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка, както е предвидено в член 11;
 - б) описание на относимите факти, приложимите разпоредби на настоящия регламент и причините, поради които координаторът за цифровите услуги, изпратил искането, подозира, че съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка е нарушил настоящия регламент, включително описание на фактите, които показват системния характер на предполагаемото нарушение;
 - в) всяка друга информация, която координаторът за цифровите услуги, изпратил искането, счита за относима, включително, когато е подходящо, информация, събрана по негова собствена инициатива.

Член 66

Започване на производство от Комисията и сътрудничество при разследване

1. Комисията може да започне производство с оглед на евентуалното приемане на решения съгласно членове 73 и 74 по отношение на съответното поведение на доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, за който Комисията има подозрение, че е нарушил някоя от разпоредбите на настоящия регламент.
2. Когато Комисията реши да започне производство съгласно параграф 1 от настоящия член, тя уведомява всички координатори за цифровите услуги и Европейския съвет за цифровите услуги, чрез системата за обмен на информация, посочена в член 85, както и съответния доставчик на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка.

Координаторите за цифровите услуги, след като бъдат информирани за започването на производството, предават на Комисията без необосновано забавяне всяка информация, с която разполагат относно въпросното нарушение.

Започването на производство по параграф 1 от настоящия член от Комисията освобождава координатора за цифровите услуги или, когато е приложимо, всеки компетентен орган, от неговите правомощия да упражнява надзор и да осигурява спазването на настоящия регламент съгласно член 56, параграф 4.

3. При упражняването на правомощията си за разследване съгласно настоящия регламент Комисията може да поиска индивидуална или съвместна подкрепа от координаторите за цифровите услуги, засегнати от предполагаемото нарушение, включително от координатора за цифровите услуги по място на установяване. Координаторите за цифровите услуги, които са получили такова искане, и – когато е привлечен от координатора за цифровите услуги – всеки друг компетентен орган, си сътрудничат лоялно и своевременно с Комисията и имат право да упражняват своите правомощия за разследване, посочени в член 51, параграф 1, спрямо въпросния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, по отношение на информацията, лицата и помещенията, намиращи се на територията на тяхната държава членка и в съответствие с искането.

4. Комисията предоставя на координатора за цифровите услуги по място на установяване и на Европейския съвет за цифровите услуги всяка относима информация относно упражняването на правомощията, посочени в членове 67—72, и съобщава предварителните си констатации съгласно член 79, параграф 1. Европейският съвет за цифровите услуги представя становището си по тези предварителни констатации на Комисията в срока, определен съгласно член 79, параграф 2. Комисията отчита в максимална степен всяко становище на Европейския съвет за цифровите услуги в окончателното си решение.

Член 67

Искания за информация

1. За да изпълни задачите, възложени ѝ съгласно настоящия раздел, Комисията може, чрез обикновено искане или с решение, да поиска от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, както и от всички други физически или юридически лица, действащи за цели, свързани с тяхната търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, които с основание би могло да се очаква, че са запознати с информацията, свързана с предполагаемото нарушение, включително организациите, извършващи одитите, посочени в член 37 и член 75, параграф 2, да предоставят тази информация в разумен срок.

2. При изпращане на обикновено искане за информация до съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или до друго лице, посочено в параграф 1 от настоящия член, Комисията посочва правното основание и целта на искането, конкретизира каква информация се изисква и определя срока, в който информацията трябва да бъде предоставена, както и санкциите, предвидени в член 74 за предоставяне на неточна, непълна или подвеждаща информация.

3. Когато Комисията изисква от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или от друго лице, посочено в параграф 1 от настоящия член, да предостави информация с решение, тя посочва правното основание и целта на искането, конкретизира каква информация се изисква и определя срока, в който тя трябва да бъде предоставена. Тя посочва и санкциите, предвидени в член 74, и посочва или налага периодичните имуществени санкции, предвидени в член 76. Освен това тя посочва правното решение да бъде обжалвано пред Съда на Европейския съюз.

4. Съответните доставчици на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или друго лице, посочено в параграф 1, или техните представители, а в случая на юридически лица, дружества или предприятия, или когато нямат правосубектност — лицата, упълномощени да ги представляват по закон или по силата на учредителния акт, предоставят исканата информация от името на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или на друго лице, посочено в параграф 1. Надлежно упълномощени адвокати могат да предоставят информацията от името на своите клиенти. Последните продължават да носят пълна отговорност, ако предоставената информация е непълна, неточна или подвеждаща.

5. По искане на Комисията координаторите за цифровите услуги и другите компетентни органи предоставят на Комисията цялата необходима информация за изпълнение на задачите, които са ѝ възложени съгласно настоящия раздел.

6. След като изпрати обикновеното искане или решението по параграф 1 от настоящия член, Комисията без необосновано забавяне изпраща копие на координаторите за цифровите услуги чрез системата за обмен на информация, посочена в член 85.

Член 68

Правомощие за снемане на устни обяснения и изслушване на изявления

1. За да изпълни задачите, възложени ѝ съгласно настоящия раздел, Комисията може да разпитва всяко физическо или юридическо лице, което е съгласно да бъде разпитано с цел събиране на информация, свързана с предмета на разследването, във връзка с предполагаемото нарушение. Комисията има право да записва снемането на тези устни обяснения с подходящи технически средства.

2. Ако снемането на устни обяснения, посочено в параграф 1, се провежда в помещения, различни от помещенията на Комисията, Комисията информира координатора за цифровите услуги на държавата членка, на чиято територия се снемат устните обяснения. В случай че това бъде поискано от координатора за цифровите услуги, негови длъжностни лица могат да подпомагат длъжностните лица и другите придружаващи лица, оправомощени от Комисията да снемат устни обяснения.

Член 69

Правомощия за извършване на проверки

1. За да изпълни задачите, които са ѝ възложени съгласно настоящия раздел, Комисията може да извършва всички необходими проверки в помещенията на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или на друго лице, посочено в член 67, параграф 1.

2. Длъжностните лица и другите придружаващи лица, оправомощени от Комисията да извършат проверка, разполагат с правомощията:

- а) да влизат във всички помещения, терени и транспортни средства на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или на друго съответно лице;
- б) да проверяват счетоводните книги и други документи, свързани с предоставяната услуга, независимо от носителя, на който се съхраняват;
- в) да вземат или получават под всякаква форма копия или извлечения от такива счетоводни книги или други документи;
- г) да изискват от съответния доставчик на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка или от друго съответно лице да предоставят достъп до и обяснения относно тяхната организация, функциониране, информационна система, алгоритми, обработване на данни и бизнес практики, както и да записват или документират дадените обяснения;
- д) да запечатват всички помещения, използвани за цели, свързани с търговската дейност, стопанската дейност, занаята или професията на съответния доставчик на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка или на другото съответно лице, както и счетоводните книги или други документи, за срока и в стелента, необходими за проверката;
- е) да изискват от всеки представител или член на персонала на съответния доставчик на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка или на другото съответно лице обяснения относно факти или документи, свързани с предмета и целта на проверката, и да записват отговорите;
- ж) да отправят въпроси към който и да е такъв представител или член на персонала, свързани с предмета и целта на проверката, и да записват отговорите.

3. Проверки могат да се извършват с помощта на одитори или експерти, назначени от Комисията съгласно член 72, параграф 2, както и на координатора за цифровите услуги или компетентните национални органи на държавата членка, на чиято територия ще се извърши проверката.

4. Когато представянето на изискваните счетоводни книги или други документи, свързани с доставянето на съответната услуга, е непълно или когато отговорите на въпросите, поставени съгласно параграф 2 от настоящия член, са неточни, непълни или подвеждащи, длъжностните лица и другите придружаващи лица, оправомощени от Комисията да извършат проверка, упражняват своите правомощия след представяне на писмено разрешение, в което конкретно се посочва предметът и целта на проверката и санкциите, предвидени в членове 74 и 76. Достатъчно време преди проверката Комисията информира за планираната проверка координатора за цифровите услуги на държавата членка, на чиято територия ще се извърши проверката.

5. По време на проверките длъжностните лица и другите придружаващи лица, оправомощени от Комисията, назначените от нея одитори и експерти, координаторът за цифровите услуги или другите компетентни органи на държавата членка, на чиято територия се извършва проверката, могат да изискат от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или от другото съответно лице да предоставят обяснения относно своята организация, функциониране, информационна система, алгоритми, обработване на данни и бизнес поведение, както и да отправят въпроси към техни ключови служители.
6. От съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или от другото съответно физическо или юридическо лице се изисква да се подложи на проверка, разпоредена с решение на Комисията. В решението се посочват предметът и целта на проверката, датата, на която тя ще започне, и санкциите, предвидени в членове 74 и 76, както и правото решението да бъде обжалвано пред Съда на Европейския съюз. Комисията се консултира с координатора за цифровите услуги на държавата членка, на чиято територия ще се извърши проверката, преди да вземе това решение.
7. Длъжностните лица и другите лица, оправомощени или назначени от координатора за цифровите услуги на държавата членка, на чиято територия ще се извърши проверката, по искане на този координатор за цифровите услуги или на Комисията активно подпомагат длъжностните лица и другите придружаващи лица, оправомощени от Комисията във връзка с проверката. За тази цел им се предоставят правомощията, посочени в параграф 2.
8. Когато длъжностните лица и другите придружаващи лица, оправомощени от Комисията, установят, че съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или другото съответно лице се противопоставят на проверка, разпоредена съгласно настоящия член, държавата членка, на чиято територия трябва да се извърши проверката, по искане на тези длъжностни лица или другите придружаващи лица и в съответствие с националното право на държавата членка, им оказва необходимата помощ, включително, когато е целесъобразно съгласно националното право, под формата на принудителни мерки, предприети от компетентен правоприлагащ орган, така че да им се даде възможност да извършат проверката.
9. Ако за оказването на помощта, предвидена в параграф 8, се изисква разрешение от национален съдебен орган в съответствие с националното право на съответната държава членка, искането за такова разрешение се подава от координатора за цифровите услуги на тази държава членка по искане на длъжностните лица и другите придружаващи лица, оправомощени от Комисията. Такова разрешение може да се поиска и като превантивна мярка.
10. Когато се внася искане за разрешение по параграф 9, сезираният национален съдебен орган проверява дали решението на Комисията, с което се разпорежда проверката, е истинско и дали предвидените принудителни мерки не са произволни или прекомерни предвид предмета на проверката. При извършването на такава проверка националният съдебен орган може да поиска от Комисията, пряко или чрез координаторите за цифровите услуги на съответната държава членка, подробни обяснения, по-специално относно основанията на Комисията да подозира наличие на нарушение на настоящия регламент, относно тежестта на предполагаемото нарушение и относно естеството на участието на съответния доставчик на много голямата онлайн платформа или много голямата онлайн търсачка или на другото съответно лице. Националният съдебен орган обаче не поставя под въпрос необходимостта от проверката, нито изисква да му се предостави информация от преписката на Комисията. Законосъобразността на решението на Комисията е предмет на съдебен контрол единствено от Съда на Европейския съюз.

Член 70

Временни мерки

1. В контекста на производство, което може да доведе до приемане на решение за установяване на неспазване съгласно член 73, параграф 1, при наличието на неотложен случай поради риск от настъпването на сериозни вреди за получателите на услугата, Комисията може с решение да разпореди временни мерки срещу съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка въз основа на установено *prima facie* нарушение.
2. Решението по параграф 1 се прилага за определен срок и може да се подновява, доколкото това е необходимо и подходящо.

Член 71

Ангажменти

1. Ако в хода на производството по настоящия раздел съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка предложи да поеме ангажменти, за да се гарантира спазването на приложимите разпоредби на настоящия регламент, Комисията може да приеме решение, с което прави тези ангажменти обвързващи за съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка и обявява, че няма допълнителни основания за предприемане на действие.
2. По искане или по собствена инициатива Комисията може да възобнови производството, когато:
 - а) е настъпила съществена промяна в което и да било от обстоятелствата, на които се основава решението;
 - б) съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка действа в противоречие със своите ангажменти;
 - в) решението се основава на непълна, неточна или подвеждаща информация, предоставена от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или от друго лице, посочено в член 67, параграф 1.
3. Ако Комисията прецени, че ангажиментите, предложени от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, не могат да осигурят действителното спазване на приложимите разпоредби на настоящия регламент, тя отхвърля тези ангажменти с мотивирано решение при приключване на производството.

Член 72

Дейности по контрол

1. За целите на изпълнението на задачите, възложени ѝ съгласно настоящия раздел, Комисията може да предприеме необходимите дейности по контрол на ефективното изпълнение и спазване на настоящия регламент от страна на доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки. Комисията може да им разпорежи да предоставят достъп и обяснения, свързани с техните бази данни и алгоритми. Тези действия могат да включват налагането на задължение на доставчика на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка да съхранява всички документи, за които се счита, че са от значение за оценката на изпълнението и спазването на задълженията съгласно настоящия регламент.
2. Действията по параграф 1 могат да включват назначаването на независими външни експерти и одитори, както и експерти и одитори от компетентните национални органи със съгласието на съответния орган, които да подпомагат Комисията при контрола на ефективното прилагане и спазването на съответните разпоредби на настоящия регламент и да предоставят на Комисията конкретен експертен опит или знания.

Член 73

Неспазване

1. Комисията приема решение за установяване на неспазване, когато установи, че съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка не спазва един или повече от следните елементи:
 - а) съответните разпоредби на настоящия регламент;
 - б) временните мерки, постановени съгласно член 70;
 - в) ангажиментите, станали обвързващи съгласно член 71.

2. Преди да приеме решението съгласно параграф 1, Комисията съобщава предварителните си констатации на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка. В предварителните констатации Комисията разяснява мерките, които възнамерява да вземе или които счита, че съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка следва да вземе, за да се предприемат ефективни действия по предварителните констатации.

3. В решението, прието съгласно параграф 1, Комисията разпорежда на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка да предприеме необходимите мерки, за да гарантира спазването на решението по параграф 1 в разумен срок, посочен в него, и да предостави информацията относно мерките, които доставчикът възнамерява да предприеме, за да се спазва решението.

4. Съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка предоставя на Комисията описание на мерките, които е предприел, за да гарантира спазването на решението по параграф 1, веднага след тяхното изпълнение.

5. Когато Комисията установи, че условията по параграф 1 не са изпълнени, тя приключва разследването с решение. Решението се прилага незабавно.

Член 74

Санкции

1. В решението, посочено в член 73, Комисията може да наложи на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка санкции, които не надвишават 6% от общия му световен оборот през предходната финансова година, ако установи, че този доставчик умишлено или поради непредпазливост:

- а) нарушава съответните разпоредби на настоящия регламент;
- б) не спазва решение, с което се постановяват временни мерки по член 70; или
- в) не спазва ангажимент, който е станал обвързващ с решение по член 71.

2. Комисията може да приеме решение, с което да наложи на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, или на друго физическо или юридическо лице, посочено в член 67, параграф 1, санкции, които не надвишават 1% от общия световен годишен доход или оборот през предходната финансова година, ако те умишлено или поради непредпазливост:

- а) предоставят неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на обикновено искане или искане, постановено с решение по член 67;
- б) не отговарят на искането за информация, постановено с решение, в определения срок;
- в) не коригират в срока, определен от Комисията, невярна, непълна или подвеждаща информация, предоставена от служител, или не предоставят, или отказват да предоставят, пълна информация;
- г) отказват да се подложат на проверка съгласно член 69;
- д) не спазват мерките, приети от Комисията съгласно член 72; или
- е) не спазват условията за достъп до преписката на Комисията съгласно член 79, параграф 4.

3. Преди да приеме решението съгласно параграф 2 от настоящия член, Комисията съобщава предварителните си констатации на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или на другото лице, посочено в член 67, параграф 1.

4. При определянето на размера на санкцията Комисията взема предвид естеството, тежестта, продължителността и повторемостта на нарушението, а за санкциите, наложени съгласно параграф 2 — и забавянето, породено в рамките на производството.

Член 75

Засилен надзор на мерките за справяне с нарушения на задълженията, предвидени в глава III, раздел 5

1. Когато приема решение съгласно член 73 във връзка с нарушение от страна на доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка на някоя от разпоредбите на глава III, раздел 5, Комисията използва системата за засилен надзор, предвидена в настоящия член. При това тя отчита в максимална степен всяко становище на Европейския съвет за цифровите услуги съгласно настоящия член.

2. В решението, посочено в член 73, Комисията изисква от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка да изготви и представи в разумен срок, посочен в решението, на координаторите за цифровите услуги, на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги план за действие, в който се определят необходимите мерки, които са достатъчни за прекратяване или поправяне на последиците от нарушението. Тези мерки включват ангажимент за извършване на независим одит в съответствие с член 37, параграфи 3 и 4 на изпълнението на другите мерки, като се посочват идентификационните данни на одиторите, както и методологията, графикът и последващите действия във връзка с одита. Мерките могат също така да включват, когато е целесъобразно, ангажимент за участие в съответен кодекс за поведение, както е предвидено в член 45.

3. В срок от един месец след получаване на плана за действие Европейският съвет за цифровите услуги съобщава становището си относно плана за действие на Комисията. В срок от един месец след получаване на това становище Комисията решава дали мерките, предвидени в плана за действие, са достатъчни за прекратяване или поправяне на последиците от нарушението и определя разумен срок за неговото изпълнение. В решението се взема предвид евентуалният ангажимент за придържане към съответните кодекси за поведение. Комисията впоследствие наблюдава изпълнението на плана за действие. За тази цел съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка изпраща доклада от одита на Комисията без необосновано забавяне, след като стане достъпен, и редовно информира Комисията за предприетите стъпки за изпълнението на плана за действие. Когато е необходимо за целите на наблюдението, Комисията може да изиска от съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка да предостави допълнителна информация в рамките на разумен срок, определен от Комисията.

Комисията информира Европейския съвет за цифровите услуги и координаторите за цифровите услуги относно изпълнението на плана за действие и относно неговото наблюдение.

4. Комисията може да предприеме необходимите мерки в съответствие с настоящия регламент, и по-специално член 76, параграф 1, буква д) и член 82, параграф 1, когато:

- а) съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка не представи план за действие, одитния доклад, необходимите актуализации или всякаква допълнителна изисквана информация в рамките на приложимия срок;
- б) Комисията отхвърли предложения план за действие, тъй като счита, че предвидените в него мерки са недостатъчни за прекратяване или поправяне на последиците от нарушението; или
- в) Комисията счита въз основа на одитния доклад, актуализациите или допълнителна информация, които са ѝ предоставени, или всяка друга информация, с която разполага, че изпълнението на плана за действие е недостатъчно за прекратяване или поправяне на последиците от нарушението.

Член 76

Периодични имуществени санкции

1. Комисията може да приеме решение, с което да наложи на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или на друго лице, посочено в член 67, параграф 1, в зависимост от случая, периодични имуществени санкции, които не надвишават 5% от среднодневния доход или световен годишен оборот през предходната финансова година на ден, изчислен от датата, посочена в решението, с цел да ги принуди:

- а) да предоставят точна и пълна информация в отговор на решение, изискващо информация съгласно член 67;
- б) да се подложат на проверка, която Комисията е разпоредила с решение съгласно член 69;

- в) да спазят решение, с което се постановяват временни мерки съгласно член 70, параграф 1;
- г) да спазят ангажиментите, станали обвързващи с решение съгласно член 71, параграф 1;
- д) да спазят решение съгласно член 73, параграф 1, включително, когато е приложимо, изискванията, които то съдържа във връзка с плана за действие, посочен в член 75.

2. Когато съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или другото лице, посочено в член 67, параграф 1, са изпълнили задължението, във връзка с което е наложена периодичната имуществена санкция, Комисията може да определи окончателния размер на периодичната имуществена санкция на стойност, по-ниска от посочената в първоначалното решение.

Член 77

Давностен срок за налагане на санкции

1. За упражняването на правомощията, предоставени на Комисията с членове 74 и 76, се прилага петгодишен давностен срок.
2. Срокът започва да тече от деня, в който е извършено нарушението. При все това, в случай на продължавани или повторни нарушения, срокът започва да тече от деня, в който нарушението се прекратява.
3. Всяко действие, предприето от Комисията или от координатора за цифровите услуги за целите на разследването или производството във връзка с нарушение, прекъсва давностния срок за налагане на санкции или периодични имуществени санкции. Действията, с които се прекъсва давността, включват по-специално:
 - а) искания за информация от Комисията или от координатор за цифровите услуги;
 - б) проверка;
 - в) образуване на производство от Комисията съгласно член 66, параграф 1.
4. След всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок. Въпреки това давностният срок за налагането на санкции или периодични имуществени санкции изтича най-късно в деня, в който изтича срок, равен на два пъти давностния срок, без Комисията да е наложила санкция или периодична имуществена санкция. Този срок се удължава със срока, през който давността е спряла да тече съгласно параграф 5.
5. Давностният срок за налагане на санкции или периодични имуществени санкции спира да тече, докато решението на Комисията е предмет на производство пред Съда на Европейския съюз.

Член 78

Давностен срок за изпълнение на санкциите

1. За упражняване на правомощието на Комисията за прилагане на решенията по членове 74 и 76 се прилага петгодишен давностен срок.
2. Срокът започва да тече в деня, в който решението стане окончателно.
3. Давностният срок за изпълнение на санкциите се прекъсва:
 - а) при съобщаване на решение, с което се изменя първоначалният размер на санкцията или на периодичната имуществена санкция или с което се отказва такова изменение;
 - б) при всяко действие на Комисията или на държава членка, действаща по искане на Комисията, предприето с цел плащане на санкцията или на периодичната имуществена санкция.
4. След всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок.

5. Давностният срок за изпълнение на санкциите спира да тече, докато:
- тече срокът, определен за плащане;
 - принудителното плащане е спряно съгласно решение на Съда на Европейския съюз или решение на национален съд.

Член 79

Право на изслушване и на достъп до преписката

1. Преди да приеме решение съгласно член 73, параграф 1, член 74 или член 76, Комисията дава възможност на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка или на друго лице, посочено в член 67, параграф 1, да бъдат изслушани относно:
 - a) предварителни констатации на Комисията, включително всеки въпрос, по който Комисията е направила възражения;
 - b) мерки, които Комисията може да има намерение да предприеме с оглед на предварителните констатации, посочени в буква a).
2. Съответният доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, или другото лице, посочено в член 67, параграф 1, могат да представят своите забележки по предварителните констатации на Комисията в разумен срок, определен от Комисията в нейните предварителни констатации, който не може да бъде по-кратък от 14 дни.
3. Комисията основава своите решения само на онези възражения, по които засегнатите лица са имали възможност да изразят становище.
4. Правото на защита на засегнатите лица се зачита напълно в хода на производството. Те имат право на достъп до преписката на Комисията при условията на договорено разкриване, при спазване на законния интерес на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, или на друго засегнато лице във връзка със защитата на техните търговски тайни. Комисията има правомощието да приема решения, в които се определят условията за разкриване в случай на несъгласие между страните. Правото на достъп до преписката на Комисията не включва достъп до поверителна информация и вътрешни документи на Комисията, Европейския съвет за цифровите услуги, координаторите за цифровите услуги, други компетентни органи или други публични органи на държавите членки. По-специално правото на достъп не обхваща кореспонденцията между Комисията и тези органи. Нищо в настоящия параграф не възпрепятства Комисията да разкрива и използва информация, необходима за доказване на нарушение.
5. Информацията, събрана съгласно членове 67, 68 и 69, се използва само за целите на настоящия регламент.

Член 80

Публикуване на решенията

1. Комисията публикува решенията, които приема съгласно член 70, параграф 1, член 71, параграф 1 и членове 73 – 76. При публикуването се посочват имената на страните и основното съдържание на решението, включително наложените санкции.
2. При публикуването се вземат предвид правата и законните интереси на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка, на всяко друго лице, посочено в член 67, параграф 1, и на трети лица във връзка със защитата на поверителната им информация.

Член 81

Контрол от страна на Съда на Европейския съюз

В съответствие с член 261 ДФЕС Съдът на Европейския съюз разполага с неограничена компетентност за контрол на решения, с които Комисията е наложила санкции или периодични имуществени санкции. Той може да отмени, намали или увеличи размера на наложената санкции или периодична имуществена санкция.

Член 82

Искания за ограничаване на достъпа и сътрудничество с националните съдилища

1. Когато са упражнени всички предвидени в настоящия раздел правомощия за прекратяване на нарушение на настоящия регламент, но нарушението продължава и причинява сериозни вреди, които не могат да бъдат избегнати чрез упражняването на други правомощия, предоставени съгласно правото на Съюза или националното право, Комисията може да поиска от координатора за цифровите услуги по място на установяване на съответния доставчик на много голяма онлайн платформа или много голяма онлайн търсачка да предприеме действия съгласно член 51, параграф 3.

Преди да отправи такова искане до координатора за цифровите услуги, Комисията приканва заинтересованите лица да представят писмени коментари в срок, не по-кратък от 14 работни дни, като опишат мерките, които възнамеряват да поискат, и посочат техния адресат или адресати.

2. Когато това се налага с цел съгласуването прилагане на настоящия регламент, Комисията може да представи по собствена инициатива писмени коментари на компетентния съдебен орган, посочен в член 51, параграф 3. С разрешението на въпросния съдебен орган тя може да представи и устни коментари.

Само за целите на подготовката на своите коментари Комисията може да поиска от този съдебен орган да ѝ предаде или да осигури предаването на всички документи, необходими за оценката на делото.

3. Когато национален съд се произнася по въпрос, който вече е предмет на решение, прието от Комисията съгласно настоящия регламент, националният съд не взема решение, което противоречи на решението на Комисията. Националните съдилища също така избягват вземането на решения, които биха били в противоречие с решение, което Комисията предвижда да приеме по образувано от нея производство съгласно настоящия регламент. За тази цел националният съд може да прецени дали е необходимо да спре производството. Това не засяга член 267 ДФЕС.

Член 83

Актове за изпълнение във връзка с намесата на Комисията

Във връзка с намесата на Комисията, попадаща в обхвата на настоящия раздел, Комисията може да приема актове за изпълнение относно практическите условия и ред за:

- а) производствата съгласно членове 69 и 72;
- б) изслушванията, предвидени в член 79;
- в) договореното разкриване на информация, предвидено в член 79.

Преди приемането на мерки съгласно първа алинея от настоящия член Комисията публикува проект на мерките и приканва всички заинтересовани лица да представят своите коментари в рамките на определения в него срок, който не може да бъде по-кратък от един месец. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 88.

РАЗДЕЛ 5

Общи разпоредби относно осигуряване на спазването

Член 84

Професионална тайна

Без да се засягат обменът и използването на информацията съгласно настоящата глава, Комисията, Европейският съвет за цифровите услуги, компетентните органи на държавите членки и техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под техен надзор, и всяко физическо или юридическо лице, включително одиторите и експертите, назначени съгласно член 72, параграф 2, не разкриват информация, придобита или обменена от тях по реда на настоящия регламент и чието естество е такова, че за нея се прилага задължението за професионална тайна.

Член 85

Система за обмен на информация

1. Комисията създава и поддържа надеждна и сигурна система за обмен на информация в подкрепа на комуникацията между координаторите за цифровите услуги, Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги. Други компетентни органи могат да получат достъп до тази система, когато това е необходимо за изпълнение на възложените им в съответствие с настоящия регламент задачи.
2. Координаторите за цифровите услуги, Комисията и Европейският съвет за цифровите услуги използват системата за обмен на информация за цялата комуникация съгласно настоящия регламент.
3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на практическите и оперативните правила за функционирането на системата за обмен на информация и нейната оперативна съвместимост с други съответни системи. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 88.

Член 86

Представителство

1. Без да се засяга Директива (ЕС) 2020/1828 или всеки друг вид представителство съгласно националното право, получателите на посреднически услуги имат най-малко правото да упълномощат орган, организация или сдружение да упражнява от тяхно име правата, предоставени с настоящия регламент, при условие че органът, организацията или сдружението отговарят на всички посочени по-долу условия:
 - а) извършват дейност с нестопанска цел;
 - б) учредени са надлежно в съответствие с правото на държава членка;
 - в) техните уставни цели включват законен интерес да се гарантира спазването на настоящия регламент.
2. Доставчиците на онлайн платформи предприемат необходимите технически и организационни мерки, за да гарантират, че жалбите, подадени от органите, организациите или сдруженията, посочени в параграф 1 от настоящия член, от името на получателите на услугите чрез механизмите, посочени в член 20, параграф 1, се обработват и по тях се взема решение с предимство и без необосновано забавяне.

РАЗДЕЛ 6

Делегирани актове и актове за изпълнение

Член 87

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Делегирането на правомощия, посочено в членове 24, 33, 37, 40 и 43, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 16 ноември 2022 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 24, 33, 37, 40 и 43, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 24, 33, 37, 40 и 43, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 88

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет (наричан по-нататък „Комитетът за цифровите услуги“). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 89

Изменения на Директива 2000/31/ЕО

1. Членове 12—15 от Директива 2000/31/ЕО се заличават.
2. Позоваванията на членове 12—15 от Директива 2000/31/ЕО се считат за позовавания съответно на членове 4, 5, 6 и 8 от настоящия регламент.

Член 90

Изменение на Директива (ЕС) 2020/1828

В приложение I към Директива (ЕС) 2020/1828 се добавя следната точка:

- „68) Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1).“

Член 91

Преглед

1. До 18 февруари 2027 г. Комисията оценява и докладва на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно вероятните последици на настоящия регламент върху развитието и икономическия растеж на малките и средните предприятия.

До 17 ноември 2025 г. Комисията оценява и докладва на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно:

- а) прилагането на член 33, включително кръга на доставчиците на посреднически услуги, за които се прилагат задълженията, установени в глава III, раздел 5 от настоящия регламент;
- б) начинът, по който настоящият регламент взаимодейства с други правни актове, по-специално актовете, посочени в член 2, параграфи 3 и 4.

2. До 17 ноември 2027 г. и на всеки пет години след това Комисията извършва оценка на настоящия регламент и докладва на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет.

В този доклад се разглеждат по-специално:

- а) прилагането на параграф 1, втора алинея, букви а) и б);
- б) приносът на настоящия регламент за задълбочаването и ефективното функциониране на вътрешния пазар на посреднически услуги, по-специално по отношение на трансграничното предоставяне на цифрови услуги;
- в) прилагането на членове 13, 16, 20, 21, 45 и 46;
- г) обхватът на задълженията на малките предприятия и микропредприятията;
- д) ефективността на механизмите за надзор и осигуряване на спазването;
- е) въздействието върху зачитането на правото на свобода на изразяването на мнения и свободата на информация.

3. Ако е целесъобразно, посоченият в параграфи 1 и 2 доклад се придружава от предложение за изменение на настоящия регламент.

4. В доклада, посочен в параграф 2 от настоящия член, Комисията също така оценява и докладва относно годишните доклади за дейността на координаторите за цифровите услуги, предоставени на Комисията и на Европейския съвет за цифровите услуги съгласно член 55, параграф 1.

5. За целите на параграф 2 държавите членки и Европейският съвет за цифровите услуги изпращат информация по искане на Комисията.

6. При извършване на оценките, посочени в параграф 2, Комисията взема предвид позициите и констатациите на Европейския парламент, Съвета и други съответни органи или източници и обръща специално внимание на малките и средните предприятия и положението на новите конкуренти.

7. До 18 февруари 2027 г. Комисията, след консултация с Европейския съвет за цифровите услуги, извършва оценка на функционирането на Европейския съвет за цифровите услуги и на прилагането на член 43 и я докладва на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет, като взема предвид първите години от прилагането на регламента. Въз основа на констатациите и като се отчита в максимална степен становището на Европейския съвет за цифровите услуги, докладът се придружава, когато е целесъобразно, от предложение за изменение на настоящия регламент по отношение на структурата на Европейския съвет за цифровите услуги.

Член 92

Предварително прилагане за доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки

Настоящият регламент се прилага за доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки, определени съгласно член 33, параграф 4, четири месеца след нотифицирането на съответния доставчик, посочено в член 33, параграф 6, когато тази дата е преди 17 февруари 2024 г.

Член 93

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Настоящият регламент се прилага от 17 февруари 2024 г.

Въпреки това член 24, параграфи 2, 3 и 6, член 33, параграфи 3 –6, член 37, параграф 7, член 40, параграф 13, член 43 и глава IV, раздели 4, 5 и 6 се прилагат от 16 ноември 2022 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 19 октомври 2022 година.

За Европейския парламент
Председател
R. METSOLA

За Съвета
Председател
M. BEK

II

(Незаконодателни актове)

МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/2066 НА СЪВЕТА

от 21 февруари 2022 година

за сключването от името на Европейския съюз на протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в сектора на рибарството между Република Габон и Европейската общност (2021—2026 г.)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, във връзка с член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), подточка v) и член 218, параграф 7 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Решение (ЕС) 2021/1117 на Съвета ⁽²⁾ от протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в сектора на рибарството между Република Габон и Европейската общност (2021-2026 г.) ⁽³⁾ (наричан по-нататък „протоколът“) беше подписан на 29 юни 2021 г., при условие на сключването му на по-късна дата.
- (2) Протоколът се прилага временно от датата на подписването му.
- (3) Целта на Споразумението за партньорство в областта на рибарството между Република Габон и Европейската общност ⁽⁴⁾ (наричано по-нататък „споразумението“) и на протокола е да се даде възможност на Съюза и на Република Габон (наричана по-нататък „Габон“) да работят в по-тясно сътрудничество за по-нататъшно насърчаване на разработването на политика на устойчиво рибарство и за отговорно използване на рибните ресурси в риболовната зона на Габон и в Атлантическия океан, като същевременно се допринесе за осигуряването на достойни условия на труд в сектора на рибарството.
- (4) Протоколът следва да бъде одобрен.
- (5) С член 9 от Споразумението се създава съвместен комитет, натоварен с контрола на прилагането на Споразумението. Освен това съгласно член 19, параграф 5 от протокола съвместният комитет може да приема някои изменения в протокола. За да се улесни приемането на тези изменения е целесъобразно на Комисията да се предоставят правомощия — при спазване на определени материални и процесуални условия — да одобрява измененията от името на Съюза по опростена процедура.
- (6) Позицията на Съюза по предложените изменения на протокола следва да бъде определена от Съвета. Комисията следва да одобри предложените изменения от името на Съюза, освен ако определен брой държави членки, представляващи блокиращо малцинство в съответствие с член 16, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, не възрази срещу измененията.

⁽¹⁾ Одобрение от 14 декември 2021 г. (все още не публикувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Решение (ЕС) 2021/1117 на Съвета от 28 юни 2021 г. за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в сектора на рибарството между Република Габон и Европейската общност (2021-2026 г.) (ОВ L 242, 8.7.2021 г., стр. 3).

⁽³⁾ ОВ L 242, 8.7.2021 г., стр. 5.

⁽⁴⁾ ОВ L 109, 26.4.2007 г., стр. 3.

- (7) Протоколът следва да влезе в сила възможно най-скоро с оглед на икономическото значение, свързано с риболовните дейности на Съюза в риболовната зона на Габон и с необходимостта да се намали, доколкото е възможно, периодът на прекъсване на тези дейности,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Протоколът за прилагане на Споразумението за партньорство в сектора на рибарството между Република Габон и Европейската общност (2021—2026 г.) (наричан по-нататък „протоколът“) се одобрява от името на Съюза.

Член 2

Председателят на Съвета извършва от името на Съюза нотификацията, предвидена в член 26 от протокола.

Член 3

В съответствие с процедурата, описана в приложението към настоящото решение, Комисията се оправомощава да одобрява от името на Съюза измененията на протокола, които трябва да бъдат приети от съвместния комитет, създаден съгласно член 9 от Споразумението за партньорство в сектора на рибарството между Република Габон и Европейската общност.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му..

Съставено в Брюксел на 21 февруари 2022 година.

За Съвета
Председател
J. DENORMANDIE

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЦЕДУРА ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЯТА НА ПРОТОКОЛА, КОИТО СЕ ПРИЕМАТ ОТ СЪВМЕСТНИЯ КОМИТЕТ

Когато в съответствие с член 19, параграф 5 от протокола за прилагане на Споразумението за партньорство в сектора на рибарството между Република Габон и Европейската общност (2021—2026 г.) (наричан по-долу „протоколът“), от съвместния комитет се иска да приеме изменения на протокола, Комисията е оправомощена да одобрява от името на Съюза предлаганите изменения при следните условия:

- 1) Комисията гарантира, че одобрението от името на Съюза:
 - а) съответства на целите на общата политика в областта на рибарството;
 - б) е съобразено със съответните правила, приети от регионалните организации за управление на рибарството, и отчита съвместното управление от страна на крайбрежните държави;
 - в) отразява най-актуалната статистическа, биологична и друга значима информация, която е изпратена на Комисията.
 - 2) Преди да одобри от името на Съюза предложените изменения, Комисията ги представя на Съвета достатъчно време преди съответното заседание на съвместния комитет.
 - 3) Съветът оценява съответствието на предложените изменения с условията, определени в точка 1.
 - 4) Комисията одобрява от името на Съюза предложените изменения, освен ако определен брой държави членки, представляващи блокиращо малцинство на Съвета в съответствие с член 16, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, не възразят срещу тези изменения. Когато от друга страна се формира такова блокиращо малцинство, Комисията отхвърля от името на Съюза предложените изменения.
 - 5) Ако в хода на по-нататъшни заседания на съвместния комитет, включително на място, не е възможно да се постигне съгласие по предложените изменения, въпросът отново се отнася до Съвета в съответствие с процедурата, предвидена в точки 2—4, така че позицията на Съюза да бъде съобразена с новите елементи.
 - 6) Комисията се приканва да предприеме своевременно всички необходими последващи мерки във връзка с решението на съвместния комитет относно предложените изменения, включително, по целесъобразност, публикуване на съответното решение в *Официален вестник на Европейския съюз* и представяне на всички предложения, необходими за изпълнението на това решение.
 - 7) Позицията, която трябва да се заеме от Съюза в рамките на съвместния комитет, засягаща други въпроси, които не се отнасят до измененията на протокола, предвидени в член 19, параграф 5 от протокола, се определя в съответствие с Договорите и установените работни практики.
-

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/2067 НА КОМИСИЯТА

от 25 октомври 2022 година

за изменение на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 за определяне на специални мерки за контрол във връзка с африканската чума по свинете

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (Законодателство за здравеопазването на животните) ⁽¹⁾, и по-специално член 71, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

- (1) Африканската чума по свинете е инфекциозна вирусна болест по отглежданите и дивите свине, която може да окаже сериозно въздействие върху съответната популация от животни и върху рентабилността на свиневъдството и да причини смущения в движенията на пратки от тези животни и продукти от тях в рамките на Съюза и в износа към трети държави.
- (2) Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 на Комисията ⁽²⁾ беше приет в рамките на Регламент (ЕС) 2016/429, като в него се определят специални мерки за контрол във връзка с африканската чума по свинете, които да се прилагат за ограничен период от време от държавите членки, включени в приложение I към него (съответните държави членки), в ограничителни зони I, II и III, включени в същото приложение.
- (3) Областите, включени като ограничителни зони I, II и III в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, са определени въз основа на епидемиологичната обстановка по отношение на африканската чума по свинете в Съюза. Приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 бе последно изменено с Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1911 на Комисията ⁽³⁾ след промени в епидемиологичната обстановка по отношение на тази болест в Германия и Италия. След датата на приемане на посочения Регламент за изпълнение епидемиологичната обстановка във връзка с тази болест в някои засегнати държави членки се измени.
- (4) Всички изменения на ограничителни зони I, II и III в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 следва да се основават на епидемиологичната обстановка по отношение на африканската чума по свинете в засегнатите от тази болест области и на цялостната епидемиологична обстановка във връзка с тази болест в съответната държава членка, степента на риска от по-нататъшно разпространение на болестта, както и на научнообоснованите принципи и критерии за географско определяне на зони във връзка с африканската чума по свинете и насоките на Съюза, договорени с държавите членки в рамките на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите и публикувани на уебсайта на Комисията ⁽⁴⁾. При тези изменения следва също така да се вземат предвид международните стандарти, като например Здравният кодекс за сухоземните животни ⁽⁵⁾ на Световната организация по здравеопазване на животните (WOAH), и обосновката при определянето на зоните, предоставена от компетентните органи на съответните държави членки.

⁽¹⁾ ОВ L 84, 31.3.2016 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 на Комисията от 7 април 2021 г. за определяне на специални мерки за контрол във връзка с африканската чума по свинете (ОВ L 129, 15.4.2021 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1911 на Комисията от 6 октомври 2022 г. за изменение на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 за определяне на специални мерки за контрол във връзка с африканската чума по свинете (ОВ L 261, 7.10.2022 г., стр. 6).

⁽⁴⁾ Работен документ SANTE/7112/2015/Rev. 3 „Принципи и критерии за географско определяне на зони във връзка с АЧС“. https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

⁽⁵⁾ Здравен кодекс за сухоземните животни на ОIE, 29-о издание, 2021 г. ISBN на том I и II: 978-92-95115-40-8; <https://www.woah.org/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/>

- (5) С Делегиран регламент (ЕС) 2020/689 на Комисията ⁽⁶⁾ се допълват правилата за контрол на болестите от списъка, посочени в член 9, параграф 1, букви а), б) и в) от Регламент (ЕС) 2016/429 и определени като болести от категории А, В и С в Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882 на Комисията ⁽⁷⁾. По специално в член 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2020/689 се предвиждат определени мерки за класифициране на дадено животно или група животни като съмнителен или потвърден случай на болест от списъка, включително африканска чума по свинете.
- (6) С Делегиран регламент (ЕС) 2020/687 на Комисията ⁽⁸⁾ се допълват правилата за контрол на болестите от списъка, посочени в член 9, параграф 1, букви а), б) и в) от Регламент (ЕС) 2016/429 и определени като болести от категории А, В и С в Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882. По-специално в членове 63—66 от Делегиран регламент (ЕС) 2020/687 се предвижда предприемането на определени мерки при официално потвърждение на огнище на болест от категория А при диви животни, включително африканска чума по свинете при дивите свине. Посочените мерки например предвиждат определянето на инфектирана зона и забрана за движението на диви животни от видовете от списъка и продукти от животински произход, получени от тях.
- (7) През май 2022 г. след появата на съмнителен случай на африканска чума по свинете при дива свиня в провинция Rieti, регион Lazio, Италия уведоми Комисията за актуалната обстановка на своята територия във връзка с тази болест. Като приложи принципа на предпазливост, компетентният орган на тази държава членка третира съмнителния случай на африканска чума по свинете, сякаш е потвърден случай на африканска чума по свинете и създаде инфектирана зона, както е предвидено при официално потвърждение на тази болест в Делегиран регламент (ЕС) 2020/687 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605.
- (8) През октомври 2022 г. Италия уведоми Комисията, че продължаващите и подробни мерки за контрол на болестта и пасивният надзор на отглеждани и диви свине са показали липсата на разпространение на вируса на африканската чума по свинете в провинция Rieti, както и че италианският компетентен орган е в състояние да заключи, че съмнителният случай на африканска чума по свинете в провинция Rieti не следва да бъде считан за потвърден случай на африканска чума по свинете в съответствие с член 9, параграф 2, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) 2020/689, тъй като въпреки факта, че в резултатите от тестовете на животното е установена нуклеинова киселина, характерна за тази болест, животното не е показало съответстващи на болестта клинични признаци и са били отхвърлени всички епидемиологични връзки с други съмнителни или потвърдени случаи.
- (9) Освен това след датата на приемане на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1911 бяха установени нови огнища на африканска чума по свинете при диви свине в Германия. Епидемиологичната обстановка в някои зони, изброени като ограничителни зони I и III в Полша, се е подобрила по отношение на отглежданите и диви свине.
- (10) През октомври 2022 г. бяха констатирани няколко огнища на африканска чума по свинете при диви свине в провинция Бранденбург в Германия в област, която понастоящем е включена като ограничителна зона II в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, разположена в непосредствена близост до област в близост до област в провинция Бранденбург, понастоящем включена като ограничителна зона I в посоченото приложение. Тези нови огнища на африканска чума по свинете при диви свине представляват повишена степен на риск, което следва да бъде отразено в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605. Съответно настоящите граници на ограничителни зони I и II следва да бъдат изменени, за да се вземат предвид тези неотдавнашни огнища.
- (11) След появата на тези неотдавнашни огнища на африканска чума по свинете при диви свине в провинция Бранденбург в Германия и като се вземе предвид настоящата епидемиологична обстановка по отношение на африканската чума по свинете в Съюза, определените зони в посочената държава членка бяха преразгледани и актуализирани съответствие с членове 5, 6 и 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605. Освен това бяха преразгледани и актуализирани въведените мерки за управление на риска. Тези промени следва да бъдат отразени в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605.

⁽⁶⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2020/689 на Комисията от 17 декември 2019 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за надзор, програмите за ликвидиране и статута „свободен от болест“ за някои болести от списъка и нововъзникващи болести (ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 211).

⁽⁷⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882 на Комисията от 3 декември 2018 г. за прилагането на някои правила за профилактика и контрол на болести за категориите болести от списъка и за установяване на списък на животинските видове или групите животински видове, които носят значителен риск от разпространение на болестите от списъка (ОВ L 308, 4.12.2018 г., стр. 21).

⁽⁸⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2020/687 на Комисията от 17 декември 2019 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правила за профилактика и контрол на някои болести от списъка (ОВ L 174, 3.6.2020 г., стр. 64).

- (12) В допълнение, като се има предвид ефективността на мерките за контрол на болестта африканска чума по свинете при отглежданите свине в някои ограничителни зони III, включени в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, които се прилагат в Полша в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2020/687, и по-специално мерките, предвидени в членове 22, 25 и 40 от него, и в съответствие с мерките за ограничаване на риска от африканска чума по свинете, определени в кодекса на WOAH, някои области в региони Lubelskie, Podkarpackie, Wielkopolskie и Lubuskie в Полша, които понастоящем са включени като ограничителни зони III в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, следва вече да бъдат включени като ограничителни зони II в същото приложение, тъй като през последните дванадесет месеца в посочените ограничителни зони III не е имало огнища на африканска чума по свинете при отглеждани свине, макар че болестта все още се наблюдава при дивите свине. Тези ограничителни зони III вече следва да бъдат посочени като ограничителни зони II, като се вземе предвид настоящата епидемиологична обстановка във връзка с африканската чума по свинете.
- (13) Също така, като се има предвид ефективността на мерките за контрол на болестта африканска чума по свинете при отглеждани свине в ограничителни зони I, включени в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, които се прилагат в Полша в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2020/687, и по-специално мерките, предвидени в членове 64, 65 и 67 от него, и в съответствие с мерките за ограничаване на риска от африканска чума по свинете, определени в кодекса на WOAH, някои зони в регионите Podkarpackie, Łódzkie и Śląskie в Полша, които понастоящем са включени като ограничителни зони I в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, следва да бъдат заличени от ограничителните зони I в същото приложение, тъй като през последните дванадесет месеца не е имало огнища на африканска чума по свинете при отглеждани и диви свине в посочените ограничителни зони I. Ограничителните зони I следва да бъдат заличени от посоченото приложение, като се вземе предвид настоящата епидемиологична обстановка във връзка с африканската чума по свинете.
- (14) Също така, въз основа на информацията и обосновката, получени от Италия, по-специално като се вземе предвид приключването на епидемиологичното проучване и ефективността на мерките за контрол на болестта африканска чума по свинете, както и настоящата благоприятна обстановка във връзка с африканската чума по свинете при диви свине в региона Lazio, а също и мерките за контрол на болестта, надлежно предприети от Италия с цел да се предотвратят излишни затруднения на търговията, е целесъобразно ограничителните зони I и II в провинция Rieti да бъдат заличени от приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, за да се вземе предвид настоящата епидемиологична обстановка във връзка с африканската чума по свинете в посочената държава членка.
- (15) С цел да бъдат взети под внимание най-актуалните промени в епидемиологичната обстановка по отношение на африканската чума по свинете в Съюза и да се предприемат изпреварващи мерки за ограничаване на рисковете, свързани с разпространението на болестта, следва да се определят границите на нови, достатъчно големи по обхват ограничителни зони в Германия и Полша, които да бъдат включени като ограничителни зони I и II в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605. Също така някои части от ограничителна зона I следва да бъдат заличени от посоченото приложение за Полша. Тъй като обстановката по отношение на африканската чума по свинете в Съюза е много динамична, при определянето на тези нови ограничителни зони беше взето предвид епидемиологичната обстановка в околните области.
- (16) Предвид неотложността на епидемиологичната обстановка в Съюза във връзка с разпространението на африканската чума по свинете, е важно измененията на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605, които се въвеждат с настоящия регламент за изпълнение, да породят действие възможно най-скоро.
- (17) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 се заменя с текста, съдържащ се в приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 25 октомври 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 се заменя със следното:

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОГРАНИЧИТЕЛНИ ЗОНИ

ЧАСТ I

1. Германия

Следните ограничителни зони I в Германия:

Bundesland Brandenburg:

— Landkreis Dahme-Spreewald:

— Gemeinde Alt Zauche-Wußwerk,

— Gemeinde Byhleguhre-Byhlen,

— Gemeinde Märkische Heide, mit den Gemarkungen Alt Schadow, Neu Schadow, Pretschen, Plattkow, Wittmannsdorf, Schuhlen-Wiese, Bückchen, Kuschkow, Gröditsch, Groß Leuthen, Leibchel, Glietz, Groß Leine, Dollgen, Krugau, Dürrenhofe, Biebersdorf und Klein Leine,

— Gemeinde Neu Zauche,

— Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Groß Liebitz, Guhlen, Mochow und Siegadel,

— Gemeinde Spreewaldheide,

— Gemeinde Straupitz,

— Landkreis Märkisch-Oderland:

— Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Müncheberg, Eggersdorf bei Müncheberg und Hoppegarten bei Müncheberg,

— Gemeinde Bliesdorf mit den Gemarkungen Kunersdorf - westlich der B167 und Bliesdorf - westlich der B167

— Gemeinde Märkische Höhe mit den Gemarkungen Reichenberg und Batzlow,

— Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Haselberg, Frankenfelde, Schulzendorf, Lüdersdorf Biesdorf, Rathsdorf - westlich der B 167 und Wriezen - westlich der B167

— Gemeinde Buckow (Märkische Schweiz),

— Gemeinde Strausberg mit den Gemarkungen Hohenstein und Ruhlsdorf,

— Gemeine Garzau-Garzin,

— Gemeinde Waldsiefersdorf,

— Gemeinde Rehfelde mit der Gemarkung Werder,

— Gemeinde Reichenow-Mögelin,

— Gemeinde Prötzel mit den Gemarkungen Harnekop, Sternebeck und Prötzel östlich der B 168 und der L35,

— Gemeinde Oberbarnim,

— Gemeinde Bad Freienwalde mit der Gemarkung Sonnenburg,

— Gemeinde Falkenberg mit den Gemarkungen Dannenberg, Falkenberg westlich der L 35, Gersdorf und Krüge,

— Gemeinde Höhenland mit den Gemarkungen Steinbeck, Wollenberg und Wölsickendorf,

— Landkreis Barnim:

— Gemeinde Joachimsthal östlich der L220 (Eberswalder Straße), östlich der L23 (Töpferstraße und Templiner Straße), östlich der L239 (Glambecker Straße) und Schorfheide (JO) östlich der L238,

- Gemeinde Friedrichswalde mit der Gemarkung Glambeck östlich der L 239,
- Gemeinde Althüttendorf,
- Gemeinde Ziethen mit den Gemarkungen Groß Ziethen und Klein Ziethen westlich der B198,
- Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Golzow, Senftenhütte, Buchholz, Schorfheide (Ch), Chorin westlich der L200 und Sandkrug nördlich der L200,
- Gemeinde Britz,
- Gemeinde Schorfheide mit den Gemarkungen Altenhof, Werbellin, Lichterfelde und Finowfurt,
- Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit der Gemarkungen Finow und Spechthausen und der Gemarkung Eberswalde südlich der B167 und westlich der L200,
- Gemeinde Breydin,
- Gemeinde Melchow,
- Gemeinde Sydower Fließ mit der Gemarkung Grüntal nördlich der K6006 (Landstraße nach Tuchen), östlich der Schönholzer Straße und östlich Am Postweg,
- Hohenfinow südlich der B167,
- Landkreis Uckermark:
 - Gemeinde Passow mit den Gemarkungen Briest, Passow und Schönow,
 - Gemeinde Mark Landin mit den Gemarkungen Landin nördlich der B2, Grünow und Schönermark,
 - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Frauenhagen, Mürow, Angermünde nördlich und nordwestlich der B2, Dobberzin nördlich der B2, Kerkow, Welsow, Bruchhagen, Greiffenberg, Günterberg, Biesenbrow, Görldorf, Wolletz und Altkünkendorf,
 - Gemeinde Zichow,
 - Gemeinde Casekow mit den Gemarkungen Blumberg, Wartin, Luckow-Petershagen und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow westlich der L272 und nördlich der L27,
 - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Hohenselchow nördlich der L27,
 - Gemeinde Tantow,
 - Gemeinde Mescherin außer der Gemarkung Neurochlitz östlich der B2, dieser folgend bis zur Gemarkungsgrenze Rosow, weiter in nordwestlicher Richtung bis Rosow, weiter auf der K7311 zur Landesgrenze zu Mecklenburg-Vorpommern, dieser folgend in östlicher Richtung bis zur polnischen Grenze,
 - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Geesow westlich der B2 sowie den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf nördlich der L27 und der B2 bis zur Kastanienallee, dort links abbiegend dem Schülerweg folgend bis Höhe Bahnhof, von hier in östlicher Richtung den Salveybach kreuzend bis zum Tantower Weg, diesen in nördlicher Richtung bis zu Stettiner Straße, diese weiter folgend bis zur B2, dieser in nördlicher Richtung folgend,
 - Gemeinde Pinnow nördlich und westlich der B2,
- Landkreis Oder-Spree:
 - Gemeinde Storkow (Mark),
 - Gemeinde Spreenhagen mit den Gemarkungen Braunsdorf, Markgrafpieske, Lebbin und Spreenhagen,
 - Gemeinde Grünheide (Mark) mit den Gemarkungen Kagel, Kienbaum und Hangelsberg,
 - Gemeinde Fürstenwalde westlich der B 168 und nördlich der L 36,

- Gemeinde Rauen,
- Gemeinde Wendisch Rietz bis zur östlichen Uferzone des Scharmütelsees und von der südlichen Spitze des Scharmütelsees südlich der B246,
- Gemeinde Reichenwalde,
- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Petersdorf und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow westlich der östlichen Uferzone des Scharmütelsees und ab nördlicher Spitze westlich der L35,
- Gemeinde Tauche mit der Gemarkung Werder,
- Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Jänickendorf, Schönfelde, Beerfelde, Gölsdorf, Buchholz, Tempelberg und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf westlich der L36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande nördlich der L36,
- Landkreis Spree-Neiße:
 - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Turnow,
 - Gemeinde Drachhausen,
 - Gemeinde Schmogrow-Fehrow,
 - Gemeinde Drehnow,
 - Gemeinde Teichland mit den Gemarkungen Maust und Neuendorf,
 - Gemeinde Guhrow,
 - Gemeinde Werben,
 - Gemeinde Dissen-Striesow,
 - Gemeinde Briesen,
 - Gemeinde Drebkau mit den Gemarkungen Jehserig, Schorbus, Domsdorf, Drebkau, Laubst, Leuthen, Siewisch, Casel und Greifenhain,
 - Gemeinde Kolkwitz mit den Gemarkungen Klein Gaglow nördl. der BAB 15, Kolkwitz, Gulben, Papitz, Babow, Eichow, Krieschow, Limberg, Glinzig, Milkersdorf und Hähnchen,
 - Gemeinde Burg (Spreewald)
 - Kreisfreie Stadt Cottbus außer den Gemarkungen Kahren, Gallinchen, Groß Gaglow und der Gemarkung Kiekebusch südlich der BAB,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
 - Gemeinde Neupetershain,
 - Gemeinde Lauchhammer,
 - Gemeinde Schwarzheide,
 - Gemeinde Schipkau,
 - Gemeinde Senftenberg mit den Gemarkungen Brieske, Niemtsch, Senftenberg, Reppist, Hosena, Großkoschen, Kleinkoschen und Sedlitz,
 - die Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Biehlen,
 - Gemeinde Neu-Seeland mit den Gemarkungen Lieske, Bahnsdorf und Lindchen,
 - Gemeinde Großräschen mit den Gemarkungen Dörrwalde und Allmosen,
 - Gemeinde Tettau,
- Landkreis Elbe-Elster:
 - Gemeinde Großthiemig,
 - Gemeinde Hirschfeld,
 - Gemeinde Gröden,

- Gemeinde Schraden,
- Gemeinde Merzdorf,
- Gemeinde Röderland mit der Gemarkung Wainsdorf, Prösen, Stolzenhain a.d. Röder,
- Gemeinde Plessa mit der Gemarkung Plessa,
- Landkreis Prignitz:
 - Gemeinde Groß Pankow mit den Gemarkungen Baek, Tangendorf, Tacken, Hohenvier, Strigleben, Steinberg und Gulow,
 - Gemeinde Perleberg mit der Gemarkung Schönfeld,
 - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Postlin, Strehlen, Blüten, Klockow, Premslin, Glövizin, Waterloo, Karstädt, Dargardt, Garlin und die Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin westlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
 - Gemeinde Gülitz-Reetz,
 - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Lockstädt, Mansfeld und Laaske,
 - Gemeinde Triglitz,
 - Gemeinde Marienfließ mit der Gemarkung Frehne,
 - Gemeinde Kümmernitztal mit der Gemarkungen Buckow, Preddöhl und Grabow,
 - Gemeinde Gerdshagen mit der Gemarkung Gerdshagen,
 - Gemeinde Meyenburg,
 - Gemeinde Pritzwalk mit der Gemarkung Steffenshagen,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen
 - Gemeinde Arnsdorf, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Cunewalde,
 - Gemeinde Demitz-Thumitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Doberschau-Gaußig,
 - Gemeinde Göda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Großharthau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Großpostwitz/O.L.,
 - Gemeinde Hochkirch, sofern nicht bereits der Sperrzone II,
 - Gemeinde Kubschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Neukirch/Lausitz,
 - Gemeinde Obergurig,
 - Gemeinde Schmölln-Putzkau,
 - Gemeinde Sohland a. d. Spree,
 - Gemeinde Stadt Bautzen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Bischhofswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Radeberg, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Schirgiswalde-Kirschau,
 - Gemeinde Stadt Wilthen,
 - Gemeinde Steinigtwolmsdorf,

- Stadt Dresden:
 - Stadtgebiet, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Landkreis Meißen:
 - Gemeinde Diera-Zehren, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Glaubitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Hirschstein,
 - Gemeinde Käbschütztal,
 - Gemeinde Klipphausen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Niederau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Nünchritz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Röderaue, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Gröditz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Lommatzsch,
 - Gemeinde Stadt Meißen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Nossen außer Ortsteil Nossen,
 - Gemeinde Stadt Riesa,
 - Gemeinde Stadt Strehla,
 - Gemeinde Stauchitz,
 - Gemeinde Wülknitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Zeithain,
- Landkreis Mittelsachsen:
 - Gemeinde Reinsberg,
- Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
 - Gemeinde Bannewitz,
 - Gemeinde Dürnröhrsdorf-Dittersbach,
 - Gemeinde Kreischa,
 - Gemeinde Lohmen,
 - Gemeinde Müglitztal,
 - Gemeinde Stadt Dohna,
 - Gemeinde Stadt Freital,
 - Gemeinde Stadt Heidenau,
 - Gemeinde Stadt Hohnstein,
 - Gemeinde Stadt Neustadt i. Sa.,
 - Gemeinde Stadt Pirna,
 - Gemeinde Stadt Rabenau mit den Ortsteilen Lübau, Obernaundorf, Oelsa, Rabenau und Spechtritz,
 - Gemeinde Stadt Stolpen,
 - Gemeinde Stadt Tharandt mit den Ortsteilen Fördergersdorf, Großopitz, Kurort Hartha, Pohrsdorf und Spechtshausen,
 - Gemeinde Stadt Wilsdruff, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

— Landkreis Vorpommern Greifswald

- Gemeinde Penkun,
- Gemeinde Nadrensee,
- Gemeinde Krackow,
- Gemeinde Glasow,
- Gemeinde Grambow,

— Landkreis Ludwigslust-Parchim:

- Gemeinde Barkhagen mit den Ortsteilen und Ortschaften: Altenlinden, Kolonie Lalchow, Plauerhagen, Zarchlin, Barkow-Ausbau, Barkow,
- Gemeinde Blievenstorf mit dem Ortsteil: Blievenstorf,
- Gemeinde Brenz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Brenz, Alt Brenz,
- Gemeinde Domsühl mit den Ortsteilen und Ortschaften: Severin, Bergrade Hof, Bergrade Dorf, Zieslütbe, Alt Dammerow, Schlieven, Domsühl, Domsühl-Ausbau, Neu Schlieven,
- Gemeinde Gallin-Kuppentin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Kuppentin, Kuppentin-Ausbau, Daschow, Zahren, Gallin, Penzlin,
- Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dresenow, Dresenower Mühle, Twietfort, Ganzlin, Tönchow, Wendisch Priborn, Liebhof, Gnevsdorf,
- Gemeinde Granzin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lindenbeck, Greven, Beckendorf, Bahlenrade, Granzin,
- Gemeinde Grabow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Fresenbrügge, Grabow, Griemoor, Heidehof, Kaltehof, Winkelmoor,
- Gemeinde Groß Laasch mit den Ortsteilen und Ortschaften: Groß Laasch,
- Gemeinde Kremmin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Beckentin, Kremmin,
- Gemeinde Kritzow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Schlemmin, Kritzow,
- Gemeinde Lewitzrand mit dem Ortsteil und Ortschaft: Matzlow-Garwitz (teilweise),
- Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Bobzin, Broock, Broock Ausbau, Hof Gischow, Lübz, Lutheran, Lutheran Ausbau, Riederfelde, Ruthen, Wessentin, Wessentin Ausbau,
- Gemeinde Neustadt-Glewe mit den Ortsteilen und Ortschaften: Hohes Feld, Kiez, Klein Laasch, Liebs Siedlung, Neustadt-Glewe, Tuckhude, Wabel,
- Gemeinde Obere Warnow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Grebbin und Wozinkel, Gemarkung Kossebade teilweise, Gemarkung Herzberg mit dem Waldgebiet Bahlenholz bis an die östliche Gemeindegrenze, Gemarkung Woeten unmittelbar östlich und westlich der L16,
- Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dargelütz, Neuhof, Kiekindemark, Neu Klockow, Möderitz, Malchow, Damm, Parchim, Voigtsdorf, Neu Matzlow,
- Gemeinde Passow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Unterbrüz, Brüz, Welzin, Neu Brüz, Weisin, Charlottenhof, Passow,
- Gemeinde Plau am See mit den Ortsteilen und Ortschaften: Reppentin, Gaarz, Silbermühle, Appelburg, Seelust, Plau-Am See, Plötzenhöhe, Klebe, Lalchow, Quetzin, Heidekrug,
- Gemeinde Rom mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lancken, Stralendorf, Rom, Darze, Paarsch,
- Gemeinde Spornitz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dütschow, Primark, Steinbeck, Spornitz,
- Gemeinde Werder mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Bentheden, Bentheden, Tannenhof, Werder.

2. Естония

Следните ограничителни зони I в Естония:

- Hiiumaa maakond.

3. Гърция

Следните ограничителни зони I в Гърция:

- in the regional unit of Drama:
 - the community departments of Sidironero and Skaloti and the municipal departments of Livadero and Ksiropotamo (in Drama municipality),
 - the municipal department of Paranesti (in Paranesti municipality),
 - the municipal departments of Kokkinogeia, Mikropoli, Panorama, Pyrgoi (in Prosotsani municipality),
 - the municipal departments of Kato Nevrokopi, Chrysokefalo, Achladea, Vathytopos, Volakas, Granitis, Dasotos, Eksohi, Katafyto, Lefkogeia, Mikrokleisoura, Mikromilea, Ochyro, Pagoneri, Perithorio, Kato Vrontou and Potamoi (in Kato Nevrokopi municipality),
- in the regional unit of Xanthi:
 - the municipal departments of Kimmerion, Stavroupoli, Gerakas, Dafnonas, Komnina, Kariofyto and Neochori (in Xanthi municipality),
 - the community departments of Satres, Thermes, Kotyli, and the municipal departments of Myki, Echinis and Oraio and (in Myki municipality),
 - the community department of Selero and the municipal department of Sounio (in Avdira municipality),
- in the regional unit of Rodopi:
 - the municipal departments of Komotini, Anthochorio, Gratini, Thrylorio, Kalhas, Karydia, Kikidio, Kosmio, Pandrosos, Aigeiros, Kallisti, Meleti, Neo Sidirochori and Mega Doukato (in Komotini municipality),
 - the municipal departments of Ipio, Arriana, Darmeni, Archontika, Fillyra, Ano Drosini, Aratos and the Community Departments Kehros and Organi (in Arriana municipality),
 - the municipal departments of Iasmos, Sostis, Asomatoi, Polyanthos and Amvrosia and the community department of Amaxades (in Iasmos municipality),
 - the municipal department of Amaranta (in Maroneia Sapon municipality),
- in the regional unit of Evros:
 - the municipal departments of Kyriaki, Mandra, Mavroklisi, Mikro Dereio, Protokklisi, Roussa, Goniko, Geriko, Sidirochori, Megalo Derio, Sidiro, Giannouli, Agriani and Petrolofos (in Soufli municipality),
 - the municipal departments of Dikaia, Arzos, Elaia, Therapio, Komara, Marasia, Ormenio, Pentalofos, Petroti, Plati, Ptelea, Kyprinos, Zoni, Fulakio, Spilaio, Nea Vyssa, Kavili, Kastanies, Rizia, Sterna, Ampelakia, Valtos, Megali Doxipara, Neochori and Chandras (in Orestiada municipality),
 - the municipal departments of Asvestades, Ellinochori, Karoti, Koufovouno, Kiani, Mani, Sitochori, Alepochori, Asproneri, Metaxades, Vrysika, Doksa, Elafoxori, Ladi, Paliouri and Poimeniko (in Didymoteicho municipality),
- in the regional unit of Serres:
 - the municipal departments of Kerkini, Livadia, Makrynitsa, Neochori, Platanakia, Petritsi, Akritochori, Vyroneia, Gonimo, Mandraki, Megalochori, Rodopoli, Ano Poroia, Katw Poroia, Sidirokastro, Vamvakophyto, Promahonas, Kamaroto, Strymonochori, Charopo, Kastanousi and Chortero and the community departments of Achladochori, Agkistro and Kapnophyto (in Sintiki municipality),

- the municipal departments of Serres, Elaionas and Oinoussa and the community departments of Orini and Ano Vrontou (in Serres municipality),
- the municipal departments of Dasochoriou, Irakleia, Valtero, Karperi, Koimisi, Lithotopos, Limnochori, Podismeno and Chrysochorafa (in Irakleia municipality).

4. Латвия

Следните ограничителни зони I в Латвия:

- Dienvidkurzemes novada, Grobiņas pagasts, Nīcas pagasta daļa uz ziemeļiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļā V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Otaņķu pagasts, Grobiņas pilsēta,
- Ropažu novada Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļā V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes.

5. Литва

Следните ограничителни зони I в Литва:

- Kalvarijos savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Agluonėnų, Dovilų, Gargždų, Priekulės, Vėžaičių, Kretingalės ir Dauparų-Kvietinių seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė išskyrus Šumskų ir Sasnavos seniūnijos,
- Palangos miesto savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė: Bartninkų, Gražiškių, Keturvalakių, Pajevonio, Virbalio, Vištyčio seniūnijos.

6. Унгария

Следните ограничителни зони I в Унгария:

- Békés megye 950950, 950960, 950970, 951950, 952050, 952750, 952850, 952950, 953050, 953150, 953650, 953660, 953750, 953850, 953960, 954250, 954260, 954350, 954450, 954550, 954650, 954750, 954850, 954860, 954950, 955050, 955150, 955250, 955260, 955270, 955350, 955450, 955510, 955650, 955750, 955760, 955850, 955950, 956050, 956060, 956150 és 956160 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Bács-Kiskun megye 600150, 600850, 601550, 601650, 601660, 601750, 601850, 601950, 602050, 603250, 603750 és 603850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Budapest 1 kódszámú, vadgazdálkodási tevékenységre nem alkalmas területe,
- Csongrád-Csanád megye 800150, 800160, 800250, 802220, 802260, 802310 és 802450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Fejér megye 400150, 400250, 400351, 400352, 400450, 400550, 401150, 401250, 401350, 402050, 402350, 402360, 402850, 402950, 403050, 403450, 403550, 403650, 403750, 403950, 403960, 403970, 404650, 404750, 404850, 404950, 404960, 405050, 405750, 405850, 405950,
- 406050, 406150, 406550, 406650 és 406750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Győr-Moson-Sopron megye 100550, 100650, 100950, 101050, 101350, 101450, 101550, 101560 és 102150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750260, 750350, 750450, 750460, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754950, 755050, 755150, 755250, 755350 és 755450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye 250150, 250250, 250450, 250460, 250550, 250650, 250750, 251050, 251150, 251250, 251350, 251360, 251650, 251750, 251850, 252250, kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Pest megye 571550, 572150, 572250, 572350, 572550, 572650, 572750, 572850, 572950, 573150, 573250, 573260, 573350, 573360, 573450, 573850, 573950, 573960, 574050, 574150, 574350, 574360, 574550, 574650, 574750, 574850, 574860, 574950, 575050, 575150, 575250, 575350, 575550, 575650, 575750, 575850, 575950, 576050, 576150, 576250, 576350, 576450, 576650, 576750, 576850, 576950, 577050, 577150, 577350, 577450, 577650, 577850, 577950, 578050, 578150, 578250, 578350, 578360, 578450, 578550, 578560, 578650, 578850, 578950, 579050, 579150, 579250, 579350, 579450, 579460, 579550, 579650, 579750, 580250 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

7. Полша

Следните ограничителни зони I в Полша:

w województwie kujawsko - pomorskim:

- powiat rypiński,
- powiat brodnicki,
- powiat grudziądzki,
- powiat miejski Grudziądz,
- powiat wąbrzeski,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Wielbark i Rozogi w powiecie szczycieńskim,

w województwie podlaskim:

- gminy Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew i część gminy Kulesze Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
- gminy Szumowo, Zambrów z miastem Zambrów i część gminy Kołaki Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Grabowo, Kolno i miasto Kolno, Turośl w powiecie kolneńskim,

w województwie mazowieckim:

- powiat ostrołęcki,
- powiat miejski Ostrołęka,
- gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno, Staroźreby i Stara Biała w powiecie plockim,
- powiat miejski Płock,
- powiat ciechanowski,
- gminy Baboszewo, Dzierżanin, Joniec, Nowe Miasto, Płońsk i miasto Płońsk, Raciąż i miasto Raciąż, Sochocin w powiecie płońskim,
- powiat sierpecki,
- gmina Biezuń, Lutocin, Siemiątkowo i Żuromin w powiecie żuromińskim,
- część powiatu ostrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Dzieżgowo, Lipowiec Kościelny, Mława, Radzanów, Strzegowo, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wiśniewo w powiecie mławskim,
- powiat przasnyski,
- powiat makowski,
- powiat pułtuski,
- część powiatu wyszkowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu węgrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu wołomińskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Mokobody i Suchożebry w powiecie siedleckim,

- gminy Dobrze, Jakubów, Kałuszyn, Stanisławów w powiecie mińskim,
 - gminy Bielany i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
 - powiat gostyniński,
- w województwie podkarpackim:
- gmina Krempana w powiecie jasielskim,
 - część powiatu ropczycko – sędziszowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
 - gminy Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica, w powiecie jarosławskim,
 - gminy Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Przemyśl, część gminy Orły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
 - powiat miejski Przemyśl,
 - gminy Gać, Jawornik Polski, Kańczuga, część gminy Zarzecze położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Mlecza w powiecie przeworskim,
 - powiat łańcucki,
 - gminy Trzebownisko, Głogów Małopolski, część gminy Świlcza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 94 i część gminy Sokołów Małopolski położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 875 w powiecie rzeszowskim,
 - gmina Raniżów w powiecie kolbuszowskim,
 - część powiatu dębickiego niewymieniona w części II załącznika I,
- w województwie świętokrzyskim:
- gminy Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Wiślica, Stopnica, Tuczępy, Busko Zdrój w powiecie buskim,
 - powiat kazimierski,
 - powiat skarżyski,
 - część powiatu opatowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
 - część powiatu sandomierskiego niewymieniona w części II załącznika I,
 - gminy Bogoria, Osiek, Staszów i część gminy Rytwiany położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
 - gminy Pawłów, Wąchock, część gminy Brody położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 oraz na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie, drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
 - powiat ostrowiecki,
 - gminy Fałków, Ruda Maleniecka, Radoszyce, Smyków, Słupia Konecka, część gminy Końskie położona na zachód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na południe od linii kolejowej w powiecie koneckim,
 - gminy Bodzentyn, Bieliny, Łągów, Morawica, Nowa Słupia, część gminy Raków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na południe od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na północ od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,

- gminy Działoszyce, Michałów, Pińczów, Złota w powiecie pińczowskim,
- gminy Imielno, Jędrzejów, Nagłowice, Sędziszów, Słupia, Sobków, Wodzisław w powiecie jędrzejowskim,
- gminy Moskorzew, Radków, Secemin, część gminy Włoszczowa położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny - Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Łyszkowice, Kocierzew Południowy, Kiernozia, Chąšno, Nieborów, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 biegnącej od granicy miasta Łowicz do zachodniej granicy gminy oraz część gminy wiejskiej Łowicz położona na wschód od granicy miasta Łowicz i na północ od granicy gminy Nieborów w powiecie łowickim,
- gminy Cielądz, Rawa Mazowiecka z miastem Rawa Mazowiecka w powiecie rawskim,
- gminy Bolimów, Głuchów, Godzianów, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia w powiecie skierniewickim,
- powiat miejski Skierniewice,
- gminy Mniszków, Paradyż, Sławno i Żarnów w powiecie opoczyńskim,
- gminy Czerniewice, Inowłódz, Lubochnia, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki z miastem Tomaszów Mazowiecki, Zelechlinek w powiecie tomaszowskim,

gmina Przedbórz w powiecie radomszczańskim, w województwie pomorskim:

- gminy Ostaszewo, miasto Krynica Morska oraz część gminy Nowy Dwór Gdański położona na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- gminy Lichnowy, Miłoradz, Malbork z miastem Malbork, część gminy Nowy Staw położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
- gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
- powiat gdański,
- Miasto Gdańsk,
- powiat tczewski,
- powiat kwidzyński,

w województwie lubuskim:

- gmina Lubiszyn w powiecie gorzowskim,
- gmina Dobiegniew w powiecie strzelecko – drezdeneckim,

w województwie dolnośląskim:

- gminy Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców, Twardogóra, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gminy Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, część gminy Żórawina położona na zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na południe od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,

- część gminy Domaniów położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- gmina Wiązów w powiecie strzelińskim,
- część powiatu średzkiego niewymieniona w części II załącznika I,
- miasto Świeradów - Zdrój w powiecie lubańskim,
- gminy Pielgrzymka, miasto Złotoryja, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
- gmina Mirsk w powiecie lwóweckim,
- gminy Janowice Wielkie, Mysłakowice, Stara Kamienica w powiecie karkonoskim,
- część powiatu miejskiego Jelenia Góra położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 366,
- gminy Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, miasto Jawor w powiecie jaworskim,
- gminy Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Strzegom, Żarów w powiecie świdnickim,
- gminy Dzierżoniów, Pieszycy, miasto Bielawa, miasto Dzierżoniów w powiecie dzierzoniowskim,
- gminy Głuszycza, Mieroszów w powiecie wałbrzyskim,
- gmina Nowa Ruda i miasto Nowa Ruda w powiecie kłodzkim,
- gminy Kamienna Góra, Marciszów i miasto Kamienna Góra w powiecie kamiennogórskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Koźmin Wielkopolski, Rozdrażew, miasto Sulmierzyce, część gminy Krotoszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gminy Brodnica, część gminy Dolsk położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na wschód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na wschód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na wschód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
- gminy Borek Wielkopolski, Piaski, Pogorzela, w powiecie gostyńskim,
- gmina Grodzisk Wielkopolski i część gminy Kamieniec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gmina Czempin w powiecie kościańskim,
- gminy Kleszczewo, Kostrzyn, Kórnik, Pobiedziska, Mosina, miasto Puszczykowo, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na południe od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gmina Kiszkowo i część gminy Kłecko położona na zachód od rzeki Mała Wełna w powiecie gnieźnieńskim,
- powiat czarnkowsko-trzcianecki,
- część gminy Wronki położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy w powiecie szamotulskim,

- gmina Budzyń w powiecie chodzieskim,
 - gminy Mieścisko, Skoki i Wągrowiec z miastem Wągrowiec w powiecie wągrowieckim,
 - powiat pleszewski,
 - gmina Zagórów w powiecie słupeckim,
 - gmina Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
 - gminy Kotlin, Żerków i część gminy Jarocin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr S11 i 15 w powiecie jarocińskim,
 - powiat ostrowski,
 - powiat miejski Kalisz,
 - powiat kaliski,
 - powiat turecki,
 - gminy Rzgów, Grodziec, Krzymów, Stare Miasto, Rychwał w powiecie konińskim,
 - powiat kępiński,
 - powiat ostrzeszowski,
- w województwie opolskim:
- gminy Domaszowice, Pokój, część gminy Namysłów położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim,
 - gminy Wołczyn, Kluczbork, Byczyna w powiecie kluczborskim,
 - gminy Praszka, Gorzów Śląski część gminy Rudniki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 42 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 43 i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 43 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 42 w powiecie oleskim,
 - gmina Grodków w powiecie brzeskim,
 - gminy Komprachcice, Łubniany, Murów, Niemodlin, Tułowice w powiecie opolskim,
 - powiat miejski Opole,
- w województwie zachodniopomorskim:
- gminy Nowogródek Pomorski, Barlinek, Myślibórz, część gminy Dębno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na północ od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na północ od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
 - gmina Stare Czarnowo w powiecie gryfińskim,
 - gmina Bielice, Kozielice, Pyrzyce w powiecie pyrzyckim,
 - gminy Bierzwnik, Krzęcin, Pełczyce w powiecie choszczeńskim,
 - część powiatu miejskiego Szczecin położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Odra Zachodnia biegnącą od północnej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 10, następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 10 biegnącą od przecięcia z linią wyznaczoną przez rzekę Odra Zachodnia do wschodniej granicy gminy,
 - gminy Dobra (Szczecińska), Police w powiecie polickim,
- w województwie małopolskim:
- powiat brzeski,
 - powiat gorlicki,
 - powiat proszowicki,

- część powiatu nowosądeckiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Czorsztyn, Krościenko nad Dunajcem, Ochotnica Dolna w powiecie nowotarskim,
- powiat miejski Nowy Sącz,
- powiat tarnowski,
- powiat miejski Tarnów,
- część powiatu dąbrowskiego niewymieniona w części III załącznika I.

8. Словакия

Следните ограничителни зони I в Словакия:

- in the district of Nové Zámky, Sikenička, Pavlová, Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Belá, Lubá, Šarkan, Gbelce, Bruty, Mužla, Obid, Štúrovo, Nána, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Lefa, Bajtava, Salka, Malé Kosihy,
- in the district of Veľký Krtíš, the municipalities of Ipeľské Predmostie, Veľká nad Ipľom, Hrušov, Kleňany, Sečianky,
- in the district of Levice, the municipalities of Keč, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce, Zalaba, Malé Ludince, Šalov, Sikenica, Pastovce, Bielovce, Ipeľský Sokolec, Lontov, Kubáňovo, Szadice, Demandice, Dolné Semerovce, Vyškovce nad Ipľom, Preseľany nad Ipľom, Hrkovce, Tupá, Horné Semerovce, Hokovce, Slatina, Horné Turovce, Veľké Turovce, Šahy, Tešmak, Plášťovce, Ipeľské Uľany, Bátorovce, Pečenice, Jabloňovce, Bohunice, Pukanec, Uhliská,
- in the district of Krupina, the municipalities of Dudince, Terany, Hontianske Moravce, Sudince, Súdovce, Lišov,
- the whole district of Ružomberok,
- in the region of Turčianske Teplice, municipalities of Turček, Horná Štubňa, Čremošné, Háj, Rakša, Mošovce,
- in the district of Martin, municipalities of Blatnica, Folkušová, Necpaly,
- in the district of Dolný Kubín, the municipalities of Kraľovany, Žaškov, Jasenová, Vyšný Kubín, Oravská Poruba, Leštiny, Osádka, Malatiná, Chlebnice, Krivá,
- in the district of Tvrdošín, the municipalities of Oravský Biely Potok, Habovka, Zuberec,
- in the district of Žarnovica, the municipalities of Rudno nad Hronom, Voznica, Hodruša-Hámre,
- the whole district of Žiar nad Hronom, except municipalities included in zone II.

9. Италия

Следните ограничителни зони I в Италия:

Piedmont Region:

- in the province of Alessandria, the municipalities of Casalnoceto, Oviglio, Tortona, Viguzzolo, Frugarolo, Bergamasco, Castellar Guidobono, Berzano Di Tortona, Cerreto Grue, Carbonara Scrivia, Casasco, Carentino, Frascaro, Paderna, Montegioco, Spineto Scrivia, Villaromagnano, Pozzolo Formigaro, Momperone, Merana, Monleale, Terzo, Borgoratto Alessandrino, Casal Cermelli, Montemarzino, Bistagno, Castellazzo Bormida, Bosco Marengo, Castelspina, Volpeglino, Alice Bel Colle, Gamalero, Volpedo, Pozzol Groppo, Sarezzano,
- in the province of Asti, the municipalities of Olmo Gentile, Nizza Monferrato, Incisa Scapaccino, Roccaverano, Castel Boglione, Mombaruzzo, Maranzana, Castel Rocchero, Rocchetta Palafea, Castelletto Molina, Castelnuovo Belbo, Montabone, Quaranti, Fontanile, Calamandrana, Bruno, Sessame, Monastero Bormida, Bubbio, Cassinasco, Serole, Loazzolo, Cessole, Vesime, San Giorgio Scarampi,
- in the province of Cuneo, the municipalities of Bergolo, Pezzolo Valle Uzzone, Cortemilia, Levice, Castelletto Uzzone, Perletto,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the Municipalities of Rovegno, Rapallo, Portofino, Cicagna, Avegno, Montebruno, Santa Margherita Ligure, Favale Di Malvaro, Recco, Camogli, Moconesi, Tribogna, Fascia, Uscio, Gorreto, Fontanigorda, Neirone, Rondanina, Lorsica, Propata;
- in the province of Savona, the municipalities of Cairo Montenotte, Quiliano, Dego, Altare, Piana Crixia, Giusvalla, Albissola Marina, Savona,

Emilia-Romagna Region:

- in the province of Piacenza, the municipalities of Ottone, Zerba,

Lombardia Region:

- in the province of Pavia, the municipalities of Rocca Susella, Montesegele, Menconico, Val Di Nizza, Bagnaria, Santa Margherita Di Staffora, Ponte Nizza, Brallo Di Pregola, Varzi, Godiasco, Cecima,

Lazio Region:

- in the province of Rome,

North: the municipalities of Riano, Castelnuovo di Porto, Capena, Fiano Romano, Morlupo, Sacrofano, Magliano Romano, Formello, Campagnano di Roma, Anguillara;

West: the municipality of Fiumicino;

South: the municipality of Rome between the boundaries of the municipality of Fiumicino (West), the limits of Zone 3 (North), the Tiber river up to the intersection with the Grande Raccordo Anulare GRA Highway, the Grande Raccordo Anulare GRA Highway up to the intersection with A24 Highway, A24 Highway up to the intersection with Viale del Tecnopolo, viale del Tecnopolo up to the intersection with the boundaries of the municipality of Guidonia Montecelio;

East: the municipalities of Guidonia Montecelio, Montelibretti, Palombara Sabina, Monterotondo, Mentana, Sant'Angelo Romano, Fonte Nuova.

ЧАСТ II

1. България

Следните ограничителни зони II в България:

- цялата област Хасково,
- цялата област Ямбол,
- цялата област Стара Загора,
- цялата област Перник,
- цялата област Кюстендил,
- цялата област Пловдив, с изключение на областите в част III,
- цялата област Пазарджик, с изключение на областите в част III,
- цялата област Смолян,
- цялата област Добрич,
- цялата област София-град,
- цялата област София-област,
- цялата област Благоевград, с изключение на областите в част III,
- цялата област Разград,
- цялата област Кърджали,
- цялата област Бургас,
- цялата област Варна, с изключение на областите в част III,
- цялата област Силистра,

- цялата област Русе,
- цялата област Велико Търново,
- цялата област Плевен,
- цялата област Търговище,
- цялата област Шумен,
- цялата област Сливен,
- цялата област Видин,
- цялата област Габрово,
- цялата област Ловеч,
- цялата област Монтана,
- цялата област Враца.

2. Германия

Следните ограничителни зони II в Германия:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Oder-Spree:
 - Gemeinde Grunow-Dammendorf,
 - Gemeinde Mixdorf
 - Gemeinde Schlaubetal,
 - Gemeinde Neuzelle,
 - Gemeinde Neißemünde,
 - Gemeinde Lawitz,
 - Gemeinde Eisenhüttenstadt,
 - Gemeinde Vogelsang,
 - Gemeinde Ziltendorf,
 - Gemeinde Wiesenau,
 - Gemeinde Friedland,
 - Gemeinde Siehdichum,
 - Gemeinde Müllrose,
 - Gemeinde Briesen,
 - Gemeinde Jacobsdorf
 - Gemeinde Groß Lindow,
 - Gemeinde Brieskow-Finkenheerd,
 - Gemeinde Ragow-Merz,
 - Gemeinde Beeskow,
 - Gemeinde Rietz-Neuendorf,
 - Gemeinde Tauche mit den Gemarkungen Stremmen, Ranzig, Trebatsch, Sabrodt, Sawall, Mitweide, Lindenberg, Falkenberg (T), Görsdorf (B), Wulfersdorf, Giesensdorf, Briescht, Kossenblatt und Tauche,
 - Gemeinde Langewahl,
 - Gemeinde Berkenbrück,
 - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Arensdorf und Demitz und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf östlich der L 36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande südlich der L36,

- Gemeinde Fürstenwalde östlich der B 168 und südlich der L36,
- Gemeinde Diensdorf-Radlow,
- Gemeinde Wendisch Rietz östlich des Scharmützelsees und nördlich der B 246,
- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Neu Golm und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow östlich des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze östlich der L35,
- Landkreis Dahme-Spreewald:
 - Gemeinde Jamlitz,
 - Gemeinde Lieberose,
 - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Goyatz, Jessern, Lamsfeld, Ressen, Speichrow und Zaue,
- Landkreis Spree-Neiße:
 - Gemeinde Schenkendöbern,
 - Gemeinde Guben,
 - Gemeinde Jänschwalde,
 - Gemeinde Tauer,
 - Gemeinde Peitz,
 - Gemeinde Kolkwitz mit der Gemarkung Klein Gaglow südl. der BAB 15,
 - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Preilack,
 - Gemeinde Teichland mit der Gemarkung Bärenbrück,
 - Gemeinde Heinersbrück,
 - Gemeinde Forst,
 - Gemeinde Groß Schacksdorf-Simmersdorf,
 - Gemeinde Neiße-Malxetal,
 - Gemeinde Jämlitz-Klein Düben,
 - Gemeinde Tschernitz,
 - Gemeinde Döbern,
 - Gemeinde Felixsee,
 - Gemeinde Wiesengrund,
 - Gemeinde Spremberg,
 - Gemeinde Welzow,
 - Gemeinde Neuhausen/Spree,
 - Gemeinde Drebkau mit der Gemarkung Kausche,
 - Kreisfreie Stadt Cottbus mit den Gemarkungen Kahren, Gallinchen, Groß Gaglow und der Gemarkung Kiekebusch südlich der BAB 15,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
 - Gemeinde Bleyen-Genschmar,
 - Gemeinde Neuhardenberg
 - Gemeinde Golzow,
 - Gemeinde Küstriner Vorland,
 - Gemeinde Alt Tucheband,
 - Gemeinde Reitwein,

- Gemeinde Podelzig,
- Gemeinde Gusow-Platkow,
- Gemeinde Seelow,
- Gemeinde Vierlinden,
- Gemeinde Lindendorf,
- Gemeinde Fichtenhöhe,
- Gemeinde Lietzen,
- Gemeinde Falkenhagen (Mark),
- Gemeinde Zeschdorf,
- Gemeinde Treplin,
- Gemeinde Lebus,
- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Jahnsfelde, Trebnitz, Obersdorf, Münchehofe und Hermersdorf,
- Gemeinde Märkische Höhe mit der Gemarkung Ringenwalde,
- Gemeinde Bliesdorf mit der Gemarkung Metzdorf und Gemeinde Bliesdorf – östlich der B167 bis östlicher Teil, begrenzt aus Richtung Gemarkungsgrenze Neutrebbin südlich der Bahnlinie bis Straße „Sophienhof“ dieser westlich folgend bis „Ruesterchegraben“ weiter entlang Feldweg an den Windrädern Richtung „Herrnhof“, weiter entlang „Letschiner Hauptgraben“ nord-östlich bis Gemarkungsgrenze Alttrebbin und Kunersdorf – östlich der B167,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit den Gemarkungen Altglietzen, Altranft, Bad Freienwalde, Bralitz, Hohenwutzen, Schiffmühle, Hohensaaten und Neuenhagen,
- Gemeinde Falkenberg mit der Gemarkung Falkenberg östlich der L35,
- Gemeinde Oderaue,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Altwriezen, Jäckelsbruch, Neugaul, Bearegard, Eichwerder, Rathsdorf – östlich der B167 und Wriezen – östlich der B167,
- Gemeinde Neulewin,
- Gemeinde Neutrebbin,
- Gemeinde Letschin,
- Gemeinde Zechin,
- Landkreis Barnim:
 - Gemeinde Lunow-Stolzenhagen,
 - Gemeinde Parsteinsee,
 - Gemeinde Oderberg,
 - Gemeinde Liepe,
 - Gemeinde Hohenfinow (nördlich der B167),
 - Gemeinde Niederfinow,
 - Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Eberswalde nördlich der B167 und östlich der L200, Sommerfelde und Tornow nördlich der B167,
 - Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Brodowin, Chorin östlich der L200, Serwest, Neuehütte, Sandkrug östlich der L200,
 - Gemeinde Ziethen mit der Gemarkung Klein Ziethen östlich der Serwester Dorfstraße und östlich der B198,

- Landkreis Uckermark:
 - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Crussow, Stolpe, Gellmersdorf, Neukünkendorf, Bölkendorf, Herzsprung, Schmargendorf und den Gemarkungen Angermünde südlich und südöstlich der B2 und Dobberzin südlich der B2,
 - Gemeinde Schwedt mit den Gemarkungen Criewen, Zützen, Schwedt, Stendell, Kummerow, Kunow, Vierraden, Blumenhagen, Oderbruchwiesen, Enkelsee, Gatow, Hohenfelde, Schöneberg, Flemisdorf und der Gemarkung Felchow östlich der B2,
 - Gemeinde Pinnow südlich und östlich der B2,
 - Gemeinde Berkholz-Meyenburg,
 - Gemeinde Mark Landin mit der Gemarkung Landin südlich der B2,
 - Gemeinde Casekow mit der Gemarkung Woltersdorf und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow östlich der L272 und südlich der L27,
 - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Groß Pinnow und der Gemarkung Hohenselchow südlich der L27,
 - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Friedrichsthal und den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf südlich der L27 und der B2 bis Kastanienallee, dort links abbiegend dem Schülerweg folgend bis Höhe Bahnhof, von hier in östlicher Richtung den Salveybach kreuzend bis zum Tantower Weg, diesen in nördlicher Richtung bis zu Stettiner Straße, diese weiter folgend bis zur B2, dieser in nördlicher Richtung folgend,
 - Gemeinde Mescherin mit der Gemarkung Neurochlitz östlich der B2, dieser folgend bis zur Gemarkungsgrenze Rosow, weiter in nordwestlicher Richtung bis Rosow, weiter auf der K7311 zur Landesgrenze zu Mecklenburg-Vorpommern, dieser folgend in östlicher Richtung bis zur polnischen Grenze,
 - Gemeinde Passow mit der Gemarkung Jamikow,
- Kreisfreie Stadt Frankfurt (Oder),
- Landkreis Prignitz:
 - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Neuhoof und Kribbe und den Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin östlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
 - Gemeinde Berge,
 - Gemeinde Pirow mit den Gemarkungen Hülsebeck, Pirow, Bresch und Burow,
 - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Sagast, Nettelbeck, Porep, Lütkenhof, Putlitz, Weitendorf und Telschow,
 - Gemeinde Marienfließ mit den Gemarkungen Jännersdorf, Stepenitz und Krependorf,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
 - Gemeinde Senftenberg mit der Gemarkung Peickwitz,
 - Gemeinde Hohenbocka,
 - Gemeinde Grünewald,
 - Gemeinde Hermsdorf,
 - Gemeinde Kroppen,
 - Gemeinde Ortrand,
 - Gemeinde Großmehlen,
 - Gemeinde Lindenau,
 - Gemeinde Frauendorf,
 - Gemeinde Ruhland,
 - Gemeinde Guteborn
 - Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Schwarzbach,

Bundesland Sachsen:

— Landkreis Bautzen:

- Gemeinde Arnsdorf nördlich der B6,
- Gemeinde Burkau,
- Gemeinde Crostwitz,
- Gemeinde Demitz-Thumitz nördlich der S111,
- Gemeinde Elsterheide,
- Gemeinde Frankenthal,
- Gemeinde Göda nördlich der S111,
- Gemeinde Großdubrau,
- Gemeinde Großharthau nördlich der B6,
- Gemeinde Großnaundorf,
- Gemeinde Haselbachtal,
- Gemeinde Hochkirch nördlich der B6,
- Gemeinde Königswartha,
- Gemeinde Kubschütz nördlich der B6,
- Gemeinde Laußnitz,
- Gemeinde Lichtenberg,
- Gemeinde Lohsa,
- Gemeinde Malschwitz,
- Gemeinde Nebelschütz,
- Gemeinde Neukirch,
- Gemeinde Neschwitz,
- Gemeinde Ohorn,
- Gemeinde Oßling,
- Gemeinde Ottendorf-Okrilla,
- Gemeinde Panschwitz-Kuckau,
- Gemeinde Puschwitz,
- Gemeinde Räckelwitz,
- Gemeinde Radibor,
- Gemeinde Ralbitz-Rosenthal,
- Gemeinde Rammenau,
- Gemeinde Schwepnitz,
- Gemeinde Spreetal,
- Gemeinde Stadt Bautzen nördlich der S111 bis Abzweig S 156 und nördlich des Verlaufs S 156 bis Abzweig B6 und nördlich des Verlaufs der B 6 bis zur östlichen Gemeindegrenze,
- Gemeinde Stadt Bernsdorf,
- Gemeinde Stadt Bischofswerda nördlich der B6 nördlich der S111,
- Gemeinde Stadt Elstra,
- Gemeinde Stadt Großröhrsdorf,
- Gemeinde Stadt Hoyerswerda,
- Gemeinde Stadt Kamenz,

- Gemeinde Stadt Königsbrück,
 - Gemeinde Stadt Lauta,
 - Gemeinde Stadt Pulsnitz,
 - Gemeinde Stadt Radeberg nördlich der B6,
 - Gemeinde Stadt Weißenberg,
 - Gemeinde Stadt Wittichenau,
 - Gemeinde Steina,
 - Gemeinde Wachau,
 - Stadt Dresden:
 - Stadtgebiet nördlich der BAB4 bis zum Verlauf westlich der Elbe, dann nördlich der B6,
 - Landkreis Görlitz,
 - Landkreis Meißen:
 - Gemeinde Diera-Zehren östlich der Elbe,
 - Gemeinde Ebersbach,
 - Gemeinde Glaubitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Klipphausen östlich der S177,
 - Gemeinde Lampertswalde,
 - Gemeinde Moritzburg,
 - Gemeinde Niederau östlich der B101,
 - Gemeinde Nünchritz östlich der Elbe und südlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Priestewitz,
 - Gemeinde Röderau östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Schönfeld,
 - Gemeinde Stadt Coswig,
 - Gemeinde Stadt Gröditz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Stadt Großenhain,
 - Gemeinde Stadt Meißen östlich des Straßenverlaufs der S177 bis zur B6, dann B6 bis zur B101, ab der B101 Elbtalbrücke Richtung Norden östlich der Elbe,
 - Gemeinde Stadt Radebeul,
 - Gemeinde Stadt Radeburg,
 - Gemeinde Thienendorf,
 - Gemeinde Weinböhla,
 - Gemeinde Wülknitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
 - Gemeinde Stadt Wilsdruff nördlich der BAB4 zwischen den Abfahrten Wilsdruff und Dreieck Dresden-West,
- Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
 - Gemeinde Balow mit dem Ortsteil: Balow,
 - Gemeinde Brunow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Bauerkühl,
 - Brunow (bei Ludwigslust), Klüß, Löcknitz (bei Parchim),

- Gemeinde Dambeck mit dem Ortsteil und der Ortslage:
- Dambeck (bei Ludwigslust),
- Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barackendorf, Hof Retzow, Klein Damerow, Retzow, Wangelin,
- Gemeinde Gehlsbach mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Darß, Darß, Hof Karbow, Karbow, Karbow-Ausbau, Quaßlin, Quaßlin Hof, Quaßliner Mühle, Vietlütbe, Wahlstorf
- Gemeinde Groß Godems mit den Ortsteilen und Ortslagen:
- Groß Godems, Klein Godems,
- Gemeinde Karrenzin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Herzfeld, Karrenzin, Karrenzin-Ausbau, Neu Herzfeld, Repzin, Wulfsahl,
- Gemeinde Kreien mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Kreien,
- Hof Kreien, Kolonie Kreien, Kreien, Wilsen,
- Gemeinde Kritzow mit dem Ortsteil und der Ortslage: Benzin,
- Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Burow, Gischow, Meyerberg,
- Gemeinde Möllenbeck mit den Ortsteilen und Ortslagen: Carlshof, Horst, Menzendorf, Möllenbeck,
- Gemeinde Muchow mit dem Ortsteil und Ortslage: Muchow,
- Gemeinde Parchim mit dem Ortsteil und Ortslage: Slate,
- Gemeinde Prislich mit den Ortsteilen und Ortslagen: Marienhof, Neese, Prislich, Werle,
- Gemeinde Rom mit dem Ortsteil und Ortslage: Klein Niendorf,
- Gemeinde Ruhner Berge mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dorf Poltnitz, Drenkow, Griebow, Jarchow, Leppin, Malow, Malower Mühle, Marnitz, Mentin, Mooster, Poitendorf, Poltnitz, Suckow, Tessenow, Zachow,
- Gemeinde Siggelkow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Pankow, Klein Pankow, Neuburg, Redlin, Siggelkow,
- Gemeinde Stolpe mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barkow, Granzin, Stolpe Ausbau, Stolpe,
- Gemeinde Ziegendorf mit den Ortsteilen und Ortslagen: Drefahl, Meierstorf, Neu Drefahl, Pampin, Platschow, Stresendorf, Ziegendorf,
- Gemeinde Zierzow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Kolbow, Zierzow.

3. **Естония**

Следните ограничителни зони II в Естония:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiumaa maakond).

4. **Латвия**

Следните ограничителни зони II в Латвия:

- Aizkraukles novads,
- Alūksnes, novada Alsviķu, Annas, Ilzenes, Jaunalūksnes, Jaunlaicenes, Kalncempju, Liepnas, Malienas, Mālpupes, Mārkalna, Pededzes, Veclaicenes, Zeltiņu, Ziemera pagasts, Jaunannas pagasta daļa uz ziemeļrietumiem no Pededzes upes, Alūksnes pilsēta,
- Augšdaugavas novads,
- Ādažu novads,
- Balvu, novada Baltinavas, Bērzpils, Briežuciema, Krišjāņu, Kupravas, Lazdukalna, Lazdulejas, Medņevas, Rugāju, Susāju, Šķilbēnu, Tilžas, Vectilžas, Vecumu, Žīguru, Viļakas pilsēta,

- Bauskas novads,
- Cēsu novads,
- Dienvidkurzemes novada Aizputes, Cīravas, Lažas, Durbes, Dunalkas, Tadaikšu, Vecpils, Bārtas, Sakas, Bunkas, Priekules, Gramzdas, Kalētu, Virgas, Dunikas, Vaiņodes, Gaviezes, Rucavas, Vērgales, Medzes pagasts, Nīcas pagasta daļa uz dienvidiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļa V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Embūtes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz rietumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz dienvidiem no autoceļa A9, uz rietumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz rietumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296, Aizputes, Durbes, Pāvilostas, Priekules pilsēta,
- Dobeles novads,
- Gulbenes, novada Beļavas, Daukstu, Druvienas, Galgauskas, Jaungulbenes, Lejasciema, Lizuma, Līgo, Rankas, Stāmerienas, Stradu, Tirzas pagasts, Litenes pagasta daļa uz rietumiem no Pededzes upes, Gulbenes pilsēta,
- Jelgavas novads,
- Jēkabpils novads,
- Krāslavas novads,
- Kuldīgas novada Alsungas, Gudenieku, Kurmāles, Rendas, Kabiles, Vārmes, Pelču, Snēpeles, Turlavas, Laidu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1296, Ēdoles pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P120, Kuldīgas pilsēta,
- Ķekavas novads,
- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Ludzas novads,
- Madonas novads,
- Mārupes novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Preiļu, novada Aglonas, Aizkalnes, Pelēču, Preiļu, Riebiņu, Rožkalnu, Saunas, Sīļukalna, Stabulnieku, Upmalas, Vārkavas pagasts, Galēnu pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V740, V595, Rušonas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V742, Preiļu pilsēta,
- Rēzeknes, novada Audriņu, Bērzgales, Čornajas, Dekšāres, Dricānu, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas, Lendžu, Mākoņkalna, Nagļu, Nautrēnu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Sokolku, Stoļerovas, Stružānu, Vērēmu, Viļānu pagasts, Lūznavas pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa A13 līdz apdzīvotai vietai Vertukšne, uz austrumiem no Vertukšnes ezera, Maltas pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa Vertukšne – Rozentova un uz austrumiem no autoceļa P56, P57, V569, Feimaņu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V577, V742, Viļānu pilsēta,
- Ropažu novada Garkalnes, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Daugulupes ielas un Daugulupītes, Vangažu pilsēta,
- Salaspils novads,
- Saldus novads,
- Saulkrastu novads,
- Siguldas novads,
- Smiltenes novads,
- Talsu novads,
- Tukuma novads,

- Valkas novads,
- Valmieras novads,
- Varakļānu novads,
- Ventspils novada Ances, Popes, Puzes, Tārgales, Vārves, Užavas, Usmas, Jūrkalnes pagasts, Ugāles pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1347, uz austrumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei, Piltenes pilsēta,
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība,
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldība,
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība,
- Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība.

5. Литва

Следните ограничителни зони II в Литва:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė,
- Birštono savivaldybė,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Druskininkų savivaldybė,
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė,
- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė,
- Jurbarko rajono savivaldybė: Eržvilko, Juodaičių, Seredžiaus, Smalininkų ir Viešvilės seniūnijos,
- Kaišiadorių rajono savivaldybė,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybė,
- Kazlų rūdos savivaldybė: Kazlų Rūdos seniūnija, išskyrus vakarinė dalis iki kelio 2602 ir 183, Plutiškių seniūnija.
- Kelmės rajono savivaldybė,
- Kėdainių rajono savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Judrėnų, Endriejavo ir Veiviržėnų seniūnijos,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Kretingos rajono savivaldybė,
- Lazdijų rajono savivaldybė,
- Mažeikių rajono savivaldybė,
- Molėtų rajono savivaldybė: Alantos, Balninkų, Čiulėnų, Inturkės, Joniškio, Luokesos, Mindūnų, Sugincių ir Videniškių seniūnijos,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,

- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,
- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė,
- Plungės rajono savivaldybė,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Skuodo rajono savivaldybė,
- Šakių rajono savivaldybė: Kriūkų, Lekėčių ir Lukšių seniūnijos,
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė: Čiobiškio, Gelvonų, Jauniūnų, Kernavės, Musinkų ir Širvintų seniūnijos,
- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telšių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė: Deltuvos, Lyduokių, Pabaisko, Pivonijos, Siesikų, Šešuolių, Taujėnų, Ukmergės miesto, Veprių, Vidiškių ir Žemaitkiemo seniūnijos,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,
- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė: Avižienių, Bezdonių, Buivydžių, Dūkštų, Juodšilių, Kalvelių, Lavoriškių, Maišiagalos, Marijampolio, Medininkų, Mickūnų, Nemenčinės, Nemenčinės miesto, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos, Rukainių, Sudervės, Sužionių, Šatrininkų ir Zujūnų seniūnijos,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

6. Унгария

Следните ограничителни зони II в Унгария:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950550, 950650, 950660, 950750, 950850, 950860, 951050, 951150, 951250, 951260, 951350, 951450, 951460, 951550, 951650, 951750, 952150, 952250, 952350, 952450, 952550, 952650, 953250, 953260, 953270, 953350, 953450, 953550, 953560, 953950, 954050, 954060, 954150, 956250, 956350, 956450, 956550, 956650 és 956750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Fejér megye 403150, 403160, 403250, 403260, 403350, 404250, 404550, 404560, 404570, 405450, 405550, 405650, 406450 és 407050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Hajdú-Bihar megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Heves megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750250, 750550, 750650, 750750, 750850, 750970, 750980, 751050, 751150, 751160, 751250, 751260, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 751850, 751950, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752850, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754850, 755550, 755650 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye: 250350, 250850, 250950, 251450, 251550, 251950, 252050, 252150, 252350, 252450, 252450, 252550, 252650, 252750, 252850, 252860, 252950, 252960, 253050, 253150, 253250, 253350, 253450 és 253550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Nógrád megye valamennyi vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 570150, 570250, 570350, 570450, 570550, 570650, 570750, 570850, 570950, 571050, 571150, 571250, 571350, 571650, 571750, 571760, 571850, 571950, 572050, 573550, 573650, 574250, 577250, 580050 és 580150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe.

7. Польша

Следните ограничителни зони II в Полша:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Stare Juchy, Prostki oraz gmina wiejska Elk w powiecie elckim,
- powiat elbląski,
- powiat miejski Elbląg,
- część powiatu gołdapskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat piski,
- powiat bartoszycki,
- część powiatu oleckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu giżyckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat braniewski,
- powiat kętrzyński,
- powiat lidzbarski,
- gminy Dźwierzuty Jedwabno, Pasym, Świętajno, Szczytno i miasto Szczytno w powiecie szczycieńskim,
- powiat mrągowski,
- część powiatu węgorzewskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat olsztyński,
- powiat miejski Olsztyn,
- powiat nidzicki,
- gminy Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim,
- część powiatu ostródzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Iłowo – Osada, część gminy wiejskiej Działdowo położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Płońnica położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Lidzbark położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 544 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 541 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 541 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 544 w powiecie działdowskim,

w województwie podlaskim:

- powiat bielski,
- powiat grajewski,
- powiat moniecki,
- powiat sejneński,
- gminy Łomża, Piątnica, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
- powiat miejski Łomża,
- powiat siemiatycki,
- powiat hajnowski,
- gminy Ciechanowiec, Klukowo, Szepietowo, Kobylin-Borzymy, Nowe Piekuty, Sokoły i część gminy Kulesze Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gmina Rutki i część gminy Kołaki Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Mały Płock i Stawiski w powiecie kolneńskim,
- powiat białostocki,
- powiat suwalski,
- powiat miejski Suwałki,
- powiat augustowski,
- powiat sokólski,
- powiat miejski Białystok,

w województwie mazowieckim:

- gminy Domanice, Korczew, Kotuń, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Wodnie, Zbuczyn w powiecie siedleckim,
- powiat miejski Siedlce,
- gminy Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń w powiecie sokołowskim,
- powiat łosicki,
- powiat sochaczewski,
- powiat zwoleński,
- powiat kozienicki,
- powiat lipski,
- powiat radomski
- powiat miejski Radom,
- powiat szydłowiecki,
- gminy Lubowidz i Kuczbork Osada w powiecie żuromińskim,
- gmina Wieczfnia Kościelna w powiecie mławskim,
- gminy Bodzanów, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,
- powiat nowodworski,
- gminy Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Załuski w powiecie płońskim,
- gminy: miasto Kobyłka, miasto Marki, miasto Ząbki, miasto Zielonka, część gminy Tłuszcz ograniczona liniami kolejowymi: na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Tłuszcz oraz na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy do miasta Tłuszcz, część gminy Jadów położona na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie wołomińskim,

- powiat garwoliński,
 - gminy Boguty – Pianki, Brok, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, część gminy Wąsewo położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 60, część gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka położona na południe od miasta Ostrów Mazowiecka i na południe od linii wyznaczonej przez drogę 60 biegnącą od zachodniej granicy miasta Ostrów Mazowiecka do zachodniej granicy gminy w powiecie ostrowskim,
 - część gminy Sadowne położona na północny- zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Łochów położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie węgrowskim,
 - gminy Brańszczyk, Długosiodło, Rząśnik, Wyszków, część gminy Zabrodzie położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie wyszkowskim,
 - gminy Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Latowicz, Mińsk Mazowiecki i miasto Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, miasto Sulejówek w powiecie mińskim,
 - powiat otwocki,
 - powiat warszawski zachodni,
 - powiat legionowski,
 - powiat piaseczyński,
 - powiat pruszkowski,
 - powiat grójecki,
 - powiat grodziski,
 - powiat żyrardowski,
 - powiat białobrzegi,
 - powiat przysuski,
 - powiat miejski Warszawa,
- w województwie lubelskim:
- powiat bialski,
 - powiat miejski Biała Podlaska,
 - powiat janowski,
 - powiat puławski,
 - powiat rycki,
 - powiat łukowski,
 - powiat lubelski,
 - powiat miejski Lublin,
 - powiat lubartowski,
 - powiat łęczyński,
 - powiat świdnicki,
 - powiat biłgorajski,
 - powiat hrubieszowski,
 - powiat krasnostawski,
 - powiat chełmski,
 - powiat miejski Chełm,
 - powiat tomaszowski,
 - powiat kraśnicki,
 - powiat opolski,
 - powiat parczewski,

- powiat włodawski,
 - powiat radzyński,
 - powiat miejski Zamość,
 - powiat zamojski,
- w województwie podkarpackim:
- powiat stalowowolski,
 - powiat lubaczowski,
 - gminy Medyka, Stubno, część gminy Orły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
 - powiat jarosławski,
 - gmina Kamień w powiecie rzeszowskim,
 - gminy Cmolas, Dzikowiec, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Niwiska powiecie kolbuszowskim,
 - powiat leżajski,
 - powiat niżański,
 - powiat tarnobrzeski,
 - gminy Adamówka, Sieniawa, Tryńcza, Przeworsk z miastem Przeworsk, Zarzecze w powiecie przeworskim,
 - gmina Ostrów, część gminy Sędziszów Małopolski położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4,
 - część gminy Czarna położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Żyraków położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy wiejskiej Dębica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
 - część powiatu mieleckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- w województwie małopolskim:
- gminy Nawojowa, Piwniczna Zdrój, Rytro, Stary Sącz, część gminy Łącko położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Dunajec w powiecie nowosądeckim,
 - gmina Szczawnica w powiecie nowotarskim,
- w województwie pomorskim:
- gminy Dzierżgoń i Stary Dzierżgoń w powiecie sztumskim,
 - gmina Stare Pole, część gminy Nowy Staw położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
 - gminy Stegny, Sztutowo i część gminy Nowy Dwór Gdański położona na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- w województwie świętokrzyskim:
- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 biegnącą od miejscowości Honorów do zachodniej granicy gminy w powiecie opatowskim,
 - część gminy Brody położona wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 i na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie oraz przez drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,

- gmina Gowarczów, część gminy Końskie położona na wschód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na północ od linii kolejowej w powiecie koneckim,
 - gminy Dwikozy i Zawichost w powiecie sandomierskim,
- w województwie lubuskim:
- gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn nad Odrą, Santok, Witnica w powiecie gorzowskim,
 - powiat miejski Gorzów Wielkopolski,
 - gminy Drezdenko, Strzelce Krajeńskie, Stare Kurowo, Zwierzyn w powiecie strzelecko – drezdeneckim,
 - powiat żarski,
 - powiat słubicki,
 - gminy Brzeźnica, Iłowa, Gozdnicza, Małomice Wymiarki, Żagań i miasto Żagań w powiecie żagańskim,
 - powiat krośnieński,
 - powiat zielonogórski
 - powiat miejski Zielona Góra,
 - powiat nowosolski,
 - powiat sulęciński,
 - powiat międzyrzecki,
 - powiat świebodziński,
 - powiat wschowski,
- w województwie dolnośląskim:
- powiat zgorzelecki,
 - gminy Gaworzycze, Grębocice, Polkowice i Radwanice w powiecie polkowickim,
 - część powiatu wołowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
 - gmina Jeżów Sudecki w powiecie karkonoskim,
 - gminy Rudna, Ścinawa, miasto Lubin i część gminy Lubin niewymieniona w części III załącznika I w powiecie lubińskim,
 - gmina Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, część gminy Kostomłoty położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Udanin położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie średzkim,
 - gmina Wądroże Wielkie w powiecie jaworskim,
 - gminy Kunice, Legnickie Pole, Prochowice, Ruja w powiecie legnickim,
 - gminy Wisznia Mała, Trzebnica, Zawonia, część gminy Oborniki Śląskie położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
 - gminy Leśna, Lubań i miasto Lubań, Olszyna, Platerówka, Siekierczyn w powiecie lubańskim,
 - powiat miejski Wrocław,
 - gminy Czernica, Długołęka, Siechnice, część gminy Żórawina położona na wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
 - gminy Jelcz - Laskowice, Oława z miastem Oława i część gminy Domaniów położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,

- gmina Bierutów, miasto Oleśnica, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gmina Cieszków, Krośnice, część gminy Milicz położona na wschód od linii łączącej miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz – Sułów - Gruszcza w powiecie milickim,
- część powiatu bolesławieckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat głogowski,
- gmina Niechlów w powiecie górowskim,
- gmina Świerzawa, Wojcieszów, część gminy Zagrodno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice Zagrodno oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
- gmina Gryfów Śląski, Lubomierz, Lwówek Śląski, Wleń w powiecie lwóweckim,
- gminy Czarny Bór, Stare Bogaczowice, Walim, miasto Boguszów - Gorce, miasto Jedlina – Zdrój, miasto Szczawno – Zdrój w powiecie wałbrzyskim,
- powiat miejski Wałbrzych,
- gmina Świdnica, miasto Świdnica, miasto Świebodzice w powiecie świdnickim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Siedlec, Wolsztyn, część gminy Przemęt położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- gmina Wielichowo, Rakoniewice, Granowo, część gminy Kamieniec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- powiat międzychodzki,
- powiat nowotomyski,
- powiat obornicki,
- część gminy Połajewo na położona na południe od drogi łączącej miejscowości Chraplewo, Tarnówko-Boruszyn, Krosin, Jakubowo, Połajewo - ul. Ryczywolska do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,
- powiat miejski Poznań,
- gminy Buk, Czerwonak, Dopiewo, Komorniki, Rokietnica, Stęszew, Swarzędz, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na północ od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gminy
- część powiatu szamotulskiego niewymieniona w części I i III załącznika I,
- gmina Pępowo w powiecie gostyńskim,
- gminy Kobylin, Zduny, część gminy Krotoszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gmina Wijewo w powiecie leszczyńskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Białaczów, Drzewica, Opoczno i Poświętne w powiecie opoczyńskim,
- gminy Biała Rawska, Regnów i Sadkowice w powiecie rawskim,

— gmina Kowiesy w powiecie skierniewickim,

w województwie zachodniopomorskim:

— gmina Boleszkowice i część gminy Dębno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na południe od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na południe od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,

— gminy Cedynia, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, część gminy Chojna położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,

— gmina Kołbaskowo w powiecie polickim,

w województwie opolskim:

— gminy Brzeg, Lubsza, Lewin Brzeski, Olszanka, Skarbimierz w powiecie brzeskim,

— gminy Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Popielów w powiecie opolskim,

— gminy Świerczów, Wilków, część gminy Namysłów położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim.

8. Словакия

Следните ограничителни зони II в Словакия:

— the whole district of Gelnica except municipalities included in zone III,

— the whole district of Poprad

— the whole district of Spišská Nová Ves,

— the whole district of Levoča,

— the whole district of Kežmarok

— in the whole district of Michalovce except municipalities included in zone III,

— the whole district of Košice-okolie,

— the whole district of Rožnava,

— the whole city of Košice,

— in the district of Sobrance: Remetské Hámre, Vyšná Rybnica, Hľivišťa, Ruská Bystrá, Podhorod', Choňkovce, Ruský Hrabovec, Inovce, Beňatina, Koňuš,

— the whole district of Vranov nad Topľou,

— the whole district of Humenné except municipalities included in zone III,

— the whole district of Snina,

— the whole district of Prešov except municipalities included in zone III,

— the whole district of Sabinov except municipalities included in zone III,

— the whole district of Svidník, except municipalities included in zone III,

— the whole district of Stropkov, except municipalities included in zone III,

— the whole district of Bardejov,

— the whole district of Stará Ľubovňa,

— the whole district of Revúca,

— the whole district of Rimavská Sobota except municipalities included in zone III,

- in the district of Veľký Krtíš, the whole municipalities not included in part I,
- the whole district of Lučenec,
- the whole district of Poltár,
- the whole district of Zvolen, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Detva,
- the whole district of Krupina, except municipalities included in zone I,
- the whole district of Banská Stianica,
- in the district of Žiar nad Hronom the municipalities of Hronská Dúbrava, Trnavá Hora,
- the whole district of Banská Bystrica, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Brezno,
- the whole district of Liptovský Mikuláš,
- the whole district of Trebišov.

9. Италия

Следните ограничителни зони II в Италия:

Piedmont Region:

- in the Province of Alessandria, the municipalities of Cavatore, Castelnuovo Bormida, Cabella Ligure, Carrega Ligure, Francavilla Bisio, Carpeneto, Costa Vescovalo, Grogcardo, Orsara Bormida, Pasturana, Melazzo, Mornese, Ovada, Predosa, Lerma, Fraconalto, Rivalta Bormida, Fresonara, Malvicino, Ponzone, San Cristoforo, Sezzadio, Rocca Grimalda, Garbagna, Tassarolo, Mongiardino Ligure, Morsasco, Montaldo Bormida, Prasco, Montaldeo, Belforte Monferrato, Albera Ligure, Bosio, Cantalupo Ligure, Castelletto D'orba, Cartosio, Acqui Terme, Arquata Scrivia, Parodi Ligure, Ricaldone, Gavi, Cremolino, Brignano-Frascata, Novi Ligure, Molare, Cassinelle, Morbello, Avolasca, Carezzano, Basaluzzo, Dernice, Trisobbio, Strevi, Sant'Agata Fossili, Pareto, Visone, Voltaggio, Tagliolo Monferrato, Casaleggio Boiro, Capriata D'orba, Castellania, Carrosio, Cassine, Vignole Borbera, Serravalle Scrivia, Silvano D'orba, Villalvernia, Roccaforte Ligure, Rocchetta Ligure, Sardigliano, Stazzano, Borghetto Di Borbera, Grondona, Cassano Spinola, Montacuto, Gremiasco, San Sebastiano Curone, Fabbrica Curone, Spigno Monferrato, Montechiaro d'Acqui, Castelletto d'Erro, Ponti, Denice,
- in the province of Asti, the municipality of Mombaldone,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the municipalities of Bogliasco, Arenzano, Ceranesi, Ronco Scrivia, Mele, Isola Del Cantone, Lumarzo, Genova, Masone, Serra Riccò, Campo Ligure, Mignanego, Busalla, Bargagli, Savignone, Torriglia, Rossiglione, Sant'Olcese, Valbrevenna, Sori, Tiglieto, Campomorone, Cogoleto, Pieve Ligure, Davagna, Casella, Montoggio, Crocefieschi, Vobbia;
- in the province of Savona, the municipalities of Albisola Superiore, Celle Ligure, Stella, Pontinvrea, Varazze, Urbe, Sassello, Mioglia,

Lazio Region:

- the Area of the Municipality of Rome within the administrative boundaries of the Local Health Unit „ASL RM1“.

ЧАСТ III

1. България

Следните ограничителни зони III в България:

- в област Благоевград:
 - цялата община Сандански,
 - цялата община Струмяни,
 - цялата община Петрич,

- в област Пазарджик:
 - цялата община Пазарджик,
 - цялата община Панагюрище,
 - цялата община Лесичево,
 - цялата община Септември,
 - цялата община Стрелча,
- в област Пловдив:
 - цялата община Хисар,
 - цялата община Съединение,
 - цялата община Марица,
 - цялата община Родопи,
 - цялата община Пловдив,
- в област Варна:
 - цялата община Бяла,
 - цялата община Долни Чифлик.

2. Италия

Следните ограничителни зони III в Италия:

- Sardinia Region: the whole territory.

3. Латвия

Следните ограничителни зони III в Латвия:

- Dienvidkurzemes novada Embūtes pagasta daļa uz ziemeļiem autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz austrumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz ziemeļiem no autoceļa A9, uz austrumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz austrumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296,
- Kuldīgas novada Rudbāržu, Nīkrāces, Padures, Raņķu, Skrundas pagasts, Laidu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1296, Ēdoles pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P120, Skrundas pilsēta,
- Ventpils novada Zlēku pagasts, Ugāles pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1347, uz rietumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei,
- Alūksnes novada Jaunannas pagasta daļa uz dienvidaustrumiem no Pededzes upes,
- Balvu novada Kubulu, Viksnas, Bērzkalnes, Balvu pagasts, Balvu pilsēta,
- Gulbenes novada Litenes pagasta daļa uz austrumiem no Pededzes upes,
- Preiļu novada Silajāņu pagasts, Galēnu pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V740, V595, Rušonas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V742,
- Rēzeknes novada Silmalas pagasts, Lūznavas pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa A13 līdz apdzīvotai vietai Vertukšne, uz rietumiem no Vertukšnes ezera, Maltas pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa Vertukšne – Rozentova un uz rietumiem no autoceļa P56, P57, V569, Feimaņu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V577, V742.

4. Литва

Следните ограничителни зони III в Литва:

- Jurbarko rajono savivaldybė: Jurbarko miesto seniūnija, Girdžių, Jurbarkų Raudonės, Skirsnemunės, Veliuonos ir Šimkaičių seniūnijos,
- Molėtų rajono savivaldybė: Dubingių ir Giedraičių seniūnijos,

- Marijampolės savivaldybė: Sasnavos ir Šunskų seniūnijos,
- Šakių rajono savivaldybė: Barzdų, Gelgaudiškio, Griškabūdžio, Kidulių, Kudirkos Naumiesčio, Sintautų, Slavikų, Sudargo, Šakių, Plokščių ir Žvirgždaičių seniūnijos.
- Kazlų rūdos savivaldybė: Antanavos, Jankų ir Kazlų Rūdos seniūnijos: vakarinė dalis iki kelio 2602 ir 183,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė: Gižų, Kybartų, Klausučių, Pilviškių, Šeimenos ir Vilkaviškio miesto seniūnijos.
- Širvintų rajono savivaldybė: Alionių ir Zibalų seniūnijos,
- Ukmergės rajono savivaldybė: Želvos seniūnija,
- Vilniaus rajono savivaldybė: Paberžės seniūnija.

5. Полша

Следните ограничителни зони III в Полша:

w województwie zachodniopomorskim:

- gminy Banie, Trzcińsko – Zdrój, Widuchowa, część gminy Chojna położona na wschód linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- część powiatu działdowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu iławskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- powiat nowomiejski,
- gminy Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,
- gmina Banie Mazurskie, część gminy Gołdap położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od zachodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Pietraszki – Grygieliszki – Łobody - Bałupiany - Piękne Łąki do skrzyżowania z drogą nr 65, następnie od tego skrzyżowania na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 65 biegnącą do skrzyżowania z drogą nr 650 i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 650 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 65 do miejscowości Wronki Wielkie i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Wronki Wielkie – Suczki – Pietrasze – Kamionki – Wilkasy biegnącą do południowej granicy gminy w powiecie gołdapskim,
- część gminy Pozdezdrze położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od zachodniej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Stręgiel – Gębałka – Kuty – Jakunówko – Jasieniec, część gminy Budry położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Skalisze – Budzewo – Budry – Brzozówko w powiecie węgorzewskim,
- część gminy Krukłanki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej do wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Jasieniec – Jeziorowskie – Podlesne w powiecie giżyckim,
- część gminy Kowale Oleckie położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Wierzbianki – Czerwony Dwór – Mazury w powiecie oleckim,

w województwie podkarpackim:

- gminy Borowa, Czermin, Radomyśl Wielki, Wadowice Górne w powiecie mieleckim,

w województwie lubuskim:

- gminy Niegosławice, Szprotawa w powiecie żagańskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Krzemieniewo, Lipno, Osieczna, Rydzyna, Świąciechowa, Włoszakowice w powiecie leszczyńskim,

- powiat miejski Leszno,
- gminy Kościan i miasto Kościan, Krzywiń, Śmigiel w powiecie kościańskim,
- część gminy Dolsk położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na zachód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na zachód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na zachód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
- gminy Gostyń, Krobia i Poniec w powiecie gostyńskim,
- część gminy Przemęt położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- powiat rawicki,
- gmina Pniewy, część gminy Duszniki położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A2 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy, łączącą miejscowości Ceradz Kościelny – Grzebienisko – Wierzeja – Wilkowo, biegnącą do skrzyżowania z autostradą A2, część gminy Kaźmierz położona zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Sarna, część gminy Ostroróg położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 184 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 116 oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 116 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 184 do zachodniej granicy gminy, część gminy Szamotuły położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Sarna biegnącą od południowej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 184 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 184 biegnącą od przecięcia z rzeką Sarna do północnej granicy gminy w powiecie szamotulskim,

w województwie dolnośląskim:

- część powiatu górowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część gminy Lubin położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 335 biegnącą od zachodniej granicy gminy do granicy miasta Lubin oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 333 biegnącą od granicy miasta Lubin do południowej granicy gminy w powiecie lubińskim
- gminy Prusice, Żmigród, część gminy Oborniki Śląskie położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
- część gminy Zagrodno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice - Zagrodno oraz na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim
- gmina Gromadka w powiecie bolesławieckim,
- gminy Chocianów i Przemków w powiecie polkowickim,
- gminy Chojnów i miasto Chojnów, Krotoszyce, Miłkowice w powiecie legnickim,
- powiat miejski Legnica,
- część gminy Wołów położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy, część gminy Wińsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 36 biegnącą od północnej do zachodniej granicy gminy, część gminy Brzeg Dolny położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową od północnej do południowej granicy gminy w powiecie wołowskim,
- część gminy Milicz położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Poradów – Piotrkosice - Sulimierz-Sułów - Gruszczyca w powiecie milickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Gnojno, Pacanów w powiecie buskim,
- gminy Łubnice, Oleśnica, Połaniec, część gminy Rytwiany położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Chmielnik, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Łopuszno, Piekoszów, Pierzchnica, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk, część gminy Raków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na północ od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na południe od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,
- powiat miejski Kielce,
- gminy Krasocin, część gminy Włoszczowa położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny - Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,
- gmina Kije w powiecie pińczowskim,
- gminy Małogoszcz, Oksa w powiecie jędrzejowskim,

w województwie małopolskim:

- gminy Dąbrowa Tarnowska, Radgoszcz, Szczucin w powiecie dąbrowskim.

6. Румъния

Следните ограничителни зони III в Румъния:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,
- Judeţul Bihor,
- Judeţul Bistriţa Năsăud,
- Judeţul Brăila,
- Judeţul Buzău,
- Judeţul Călăraşi,
- Judeţul Dâmboviţa,
- Judeţul Galaţi,
- Judeţul Giurgiu,
- Judeţul Ialomiţa,
- Judeţul Ilfov,
- Judeţul Prahova,

- Județul Sălaj,
- Județul Suceava
- Județul Vaslui,
- Județul Vrancea,
- Județul Teleorman,
- Județul Mehedinți,
- Județul Gorj,
- Județul Argeș,
- Județul Olt,
- Județul Dolj,
- Județul Arad,
- Județul Timiș,
- Județul Covasna,
- Județul Brașov,
- Județul Botoșani,
- Județul Vâlcea,
- Județul Iași,
- Județul Hunedoara,
- Județul Alba,
- Județul Sibiu,
- Județul Caraș-Severin,
- Județul Neamț,
- Județul Harghita,
- Județul Mureș,
- Județul Cluj,
- Județul Maramureș.

7. Словакия

Следните ограничителни зони III в Словакия:

- The whole district of Vranov and Topľou,
- In the district of Humenné: Lieskovec, Myslina, Humenné, Jasenov, Brekov, Závadka, Topoľovka, Hudcovce, Ptičie, Chlmec, Porúbka, Brestov, Gruzovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Karná, Lackovce, Kochanovce, Hažín nad Cirochou, Závada, Nižná Sitnica, Vyšná Sitnica, Rohožník, Prituľany, Ruská Poruba, Ruská Kajňa,
- In the district of Michalovce: Strážske, Staré, Oreské, Zbudza, Voľa, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Lesné, Rakovec nad Ondavou, Petrovce nad Laborcom, Trnava pri Laborci, Vinné, Kaluža, Klokočov, Kusín, Jovsa, Poruba pod Vihorlatom, Hojné, Lúčky, Závadka, Hažín, Zalužice, Michalovce, Krásnovce, Šamudovce, Vrbnica, Žbince, Lastomír, Zemplínska Široká, Čečehov, Jastrabie pri Michalovciach, Iňačovce, Senné, Palín, Sliepkovce, Hatalov, Budkovce, Stretava, Stretávka, Pavlovce nad Uhom, Vysoká nad Uhom, Bajany,
- In the district of Rimavská Sobota: Jesenské, Gortva, Hodejov, Hodejovec, Širkovce, Šimonovce, Drňa, Hostice, Gemerské Dechtáre, Jestice, Dubovec, Rimavské Janovce, Rimavská Sobota, Belín, Pavlovce, Sútor, Bottovo, Dúžava, Mojín, Konrádovce, Čierny Potok, Blhovce, Gemerček, Hajnáčka,
- In the district of Gelnica: Hrišovce, Jaklovce, Kluknava, Margecany, Richnava,

- In the district Of Sabinov: Daletice,
 - In the district of Prešov: Hrabkov, Krížovany, Žipov, Kvačany, Ondrašovce, Chminianske Jakubovany, Klenov, Bajerov, Bertotovce, Brežany, Bzenov, Fričovce, Hendrichovce, Hermanovce, Chmiňany, Chminianska Nová Ves, Janov, Jarovnice, Kojatice, Lažany, Mikušovce, Ovčie, Rokycany, Sedlice, Suchá Dolina, Svinia, Šindliar, Široké, Štefanovce, Vífaz, Župčany,
 - the whole district of Medzilaborce,
 - In the district of Stropkov: Havaj, Malá Poľana, Bystrá, Mikové, Varechovce, Vladiča, Staškovce, Makovce, Veľkrop, Solník, Korunková, Bukovce, Krišľovce, Jakušovce, Kolbovce,
 - In the district of Svidník: Pstruša,
 - In the district of Zvolen: Očová, Zvolen, Sliach, Veľká Lúka, Lukavica, Sielnica, Železná Breznica, Trnie, Turová, Kováčová, Budča, Hronská Breznica, Ostrá Lúka, Bacúrov, Breziny, Podzámčok, Michalková, Zvolenská Slatina, Lieskovec,
 - In the district of Banská Bystrica: Sebedín-Bečov, Čerín, Dúbravica, Oravce, Mólca, Horná Mičina, Dolná Mičina, Vlkanová, Hronsek, Badín, Horné Pršany, Malachov, Banská Bystrica,
 - The whole district of Sobrance except municipalities included in zone II.“
-

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/2068 НА КОМИСИЯТА**от 26 октомври 2022 година**

за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана с произход от Китайската народна република и Руската федерация след преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейски парламент и на Съвета

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. за защита срещу дъмпингов внос от страни, които не са членки на Европейския съюз ⁽¹⁾ („основния регламент“), и по-специално член 11, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2015/477 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. относно мерките, които Съюзът може да предприеме във връзка с комбинирания ефект на антидъмпингови или антисубсидийни мерки със защитни мерки ⁽²⁾, и по-специално член 1 от него,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА**1.1. Предходни разследвания и действащи мерки**

- (1) С Регламент (ЕС) 2016/1328 ⁽³⁾ Европейската комисия наложи антидъмпингови мита върху вноса на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана (CRF) с произход от Китайската народна република (КНР или „Китай“) и Руската федерация („Русия“) („първоначалните мерки“). Разследването, което доведе до налагане на първоначалните мерки, се нарича по-долу „първоначалното разследване“.
- (2) Антидъмпинговите мита, които понастоящем са в сила за КНР, са 19,7 % върху вноса от включените в извадката производители износители, 20,5 % за неключените в извадката оказали съдействие дружества и 22,1 % за всички други дружества, а за Русия варират между 18,7 % и 34 % за включените в извадката производители износители и митническа ставка от 36,1 % за всички други дружества.

1.2. Искане за преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките

- (3) След публикуването на известие за предстоящото изтичане на срока на действие ⁽⁴⁾ в Европейската комисия („Комисията“) постъпи искане за преглед в съответствие с член 11, параграф 2 от основния регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 176, 30.6.2016 г., стр. 21.

⁽²⁾ ОВ L 83, 27.3.2015 г., стр. 11.

⁽³⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1328 на Комисията от 29 юли 2016 г. за налагане на окончателно антидъмпингово мито и окончателно събиране на временното мито, наложено върху вноса на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана с произход от Китайската народна република и Руската федерация (ОВ L 210, 4.8.2016 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ ОВ С 389, 16.11.2020 г., стр. 4.

- (4) Искането за преглед бе подадено на 3 май 2021 г. от Европейското сдружение на производителите на стомана (EUROFER) („заявителя“) от името на промишлеността на Съюза по отношение на CRF по смисъла на член 5, параграф 4 от основния регламент. Искането за преглед беше основано на вероятността изтичането на срока на действие на мерките да доведе до повторно възникване на дъмпинга и до продължаване или повторно възникване на вредата за промишлеността на Съюза.

1.3. Започване на преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките

- (5) След като се консултира с комитета, създаден с член 15, параграф 1 от основния регламент, и установи, че са налице достатъчно доказателства за започване на преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките, на 3 август 2021 г. Комисията започна такъв преглед по отношение на вноса в Съюза на CRF с произход от КНР и Русия („засегнатите държави“) съгласно член 11, параграф 2 от основния регламент. Тя публикува известие за започване в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽⁵⁾ („известие за започване“).

1.4. Разследван период в рамките на прегледа и разглеждан период

- (6) Разследването на продължаването или повторното възникване на дъмпинга обхваща периода от 1 юли 2020 г. до 30 юни 2021 г. („разследвания период в рамките на прегледа“). Разглеждането на тенденциите, които са от значение за оценка на вероятността за продължаване или повторно възникване на вредата, обхваща периода от 1 януари 2017 г. до края на разследвания период в рамките на прегледа („разглеждания период“).

1.5. Заинтересовани страни

- (7) В известието за започване заинтересованите страни бяха приканени да се свържат с Комисията, за да вземат участие в разследването. Освен това Комисията изрично уведоми заявителя, всички известни производители от Съюза, известните производители от КНР и Русия, както и органите на КНР и Русия, известните вносители, ползватели и търговци за започване на прегледа с оглед изтичане на срока на действие на мерките и ги прикани да вземат участие.

1.6. Становища относно започването

- (8) Заинтересованите страни имаха възможност да представят коментари относно започването на прегледа с оглед изтичане на срока на действие на мерките и да поискат да бъдат изслушани от Комисията и/или от служителя по изслушванията при търговските процедури. Комисията получи коментари от трима производители износители в Русия, от руското правителство, от един несвързан вносител и от един ползвател.
- (9) В своите коментари относно започването тримата руски производители износители посочиха, че заявителят не е представил достатъчни и надеждни доказателства, че има вероятност за продължаване или повторно възникване на вредоносния дъмпинг от вноса от Русия. Освен това руското правителство, руските производители износители, несвързаният вносител и един ползвател заявиха, че няма причинно-следствена връзка между ситуацията с вредата за промишлеността на Съюза и вноса на CRF от Китай и Русия. Обосновката на различните страни беше, че вредата за промишлеността на Съюза, ако е съществувала, е била причинена от други фактори, различни от причиняващия вреден внос от Русия и Китай поради незначителния обем на вноса на CRF от засегнатите държави.
- (10) Заявителят обаче твърди в известието за започване, че „отстраняването на първоначално установената вреда се дължи най-вече на съществуването на мерките и че всеки последващ значителен внос на дъмпингови цени от засегнатите държави по всяка вероятност ще доведе до повторно възникване на вредата за промишлеността на Съюза, ако се допусне срокът на действие на мерките да изтече“ ⁽⁶⁾. Целта на разследването в рамките на прегледа беше да се установи дали изтичането на срока на действие на мерките има вероятност да доведе до продължаване или повторно възникване на вредата, причинена от дъмпинговия внос от засегнатите държави. Информацията, предоставена от заявителя на етапа на започване, беше достатъчна, за да покаже, че вредата, причинена от дъмпинговия внос, ще възникне отново, ако той се възобнови в по-големи обеми. Поради това Комисията отхвърли твърденията на страните относно причинно-следствената връзка.

⁽⁵⁾ Известие за започване на преглед с оглед изтичане на срока на действие на антидъмпинговите мерки, приложими към вноса на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана с произход от Китайската народна република и Руската федерация (ОВ С 311, 3.8.2021 г., стр. 6).

⁽⁶⁾ ОВ С 311, 3.8.2021 г., стр. 8, точка 4.2.

- (11) Руското правителство изтъкна, че заявителят не е представил достатъчно доказателства за увеличени дъмпинг, както е посочено в член 5.2 от Антидъмпинговото споразумение, при изчисляване на нормалната стойност. Освен това то твърди, че информацията, предоставена в публично достъпната версия на искането за преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките, не е достатъчно подробна и не показва точните стойности, които са използвани за изчисляване на маржа, тъй като транспортните разходи, разходите за износ, както и цените на руския пазар на CRF и самите изчисления са били предоставени в приблизителни стойности. Руското правителство поиска от Комисията да разгледа изчисленията в искането и да предостави доказателства, че тези изчисления са надеждни. Освен това руското правителство се позова на член 6.2 от Антидъмпинговото споразумение, в който се посочва, че без възможност за разбиране в приемлива степен на същността на информацията, предоставена на поверителна основа, заявителят е възпрепятствал както руското правителство, така и руските производители, както и други заинтересовани страни от възможността да защитят изцяло своите интереси, и поиска от Комисията и Eurofer да предоставят по-подробни данни за изчисленията на дъмпинговия марж.
- (12) По отношение на твърдението относно непредоставянето на достатъчно доказателства в искането за преглед се признава, че руският износ на разглеждания продукт за Съюза рязко е намалял в сравнение с разследвания период при първоначалното разследване. Поради това в искането се оценява вероятността за повторно възникване на дъмпинга въз основа на експортните цени за трети държави, различни от Съюза. Анализът на доказателствата показва, че искането съдържа достатъчно доказателства за вероятност за повторно възникване на дъмпинга.
- (13) Дъмпинговият марж, изчислен в искането, отразява ценовото поведение на руските производители износители на пазарите на трети държави и не е израз непременно на точната степен на дъмпинг, изчислена при разследването. Въпреки това заявителят предостави достатъчно доказателства в искането относно експортната цена и нормалната стойност, показващи вероятност за повторно възникване на дъмпинга. Заявителят предостави също така достатъчно подробно описание на методологията, използвана при изчисляване на дъмпинга, за да позволи разбиране в приемлива степен на същността на информацията, предоставена на поверителна основа.
- (14) За да оцени нормалната стойност на CRF за руските производители износители, заявителят е събрал публично достъпна и срещу абонамент информация за вътрешните продажни цени на един тон CRF от основните износители на техния вътрешен пазар за референтния период. Комисията провери и потвърди експортната цена с базата данни на Атласа на световната търговия (GTA).
- (15) Тъй като вносът на продукта, предмет на прегледа, от Русия в Съюза е бил незначителен след налагане на антидъмпинговите мита през 2016 г., заявителят основа експортната цена на няколко източника на ценова информация за експортните продажби на руски CRF за трети държави през 2020 г. Експортните цени за един тон CRF са установени на базата на пазарно проучване на експортните цени от Русия. Експортната цена беше проверена и потвърдена спрямо средната цена в GTA на трите основни руски експортни дестинации.
- (16) По този начин заявителят е сравнил средната експортна цена франко завода на стоманените продукти от CRF от Русия с нормална стойност, която се основава на цените на вътрешния пазар в Русия.
- (17) В задължителния си анализ Комисията взе предвид само онези елементи, за които доказателствата бяха достатъчно адекватни и точни.
- (18) Поради това твърденията на руското правителство бяха отхвърлени.
- (19) Комисията счете, че в неповерителната версия на искането в досието за справка от заинтересованите страни се съдържат всички основни доказателства и неповерителни резюмета на поверителните данни, даващи възможност на заинтересованите страни да упражнят надлежно правото си на защита. Ето защо това твърдение беше отхвърлено.

1.7. Изготвяне на извадка

- (20) В известието за започване Комисията посочи, че съгласно член 17 от основния регламент може да изготви извадка от заинтересованите страни.

1.7.1. Изготвяне на извадка от производители от Съюза

- (21) В известието за започване Комисията посочи, че е направила временен подбор на извадка от трима производители от Съюза. Комисията подбра извадката въз основа на обема на производството и продажбите на сходния продукт. Извадката се състоеше от трима производители от Съюза, които представляваха повече от 30 % от изчисления общ обем на производството на сходния продукт в Съюза и повече от 20 % от изчисления общ обем на продажбите.
- (22) В съответствие с член 17, параграф 2 от основния регламент Комисията прикани заинтересованите страни да представят становища относно временната извадка. Не бяха получени становища и поради това временната извадка беше потвърдена и бе сметена за представителна за промишлеността на Съюза.

1.7.2. Изготвяне на извадка от вносители

- (23) За да реши дали е необходимо изготвянето на извадка, и ако е необходимо — да направи подбор на такава, Комисията поиска от несвързаните вносители да предоставят информацията, посочена в приложението към известието за започване.
- (24) Нито един несвързан вносител не отговори на формуляра за извадка. Съответно Комисията реши, че не е необходимо изготвяне на извадка.

1.7.3. Изготвяне на извадка от производители износители в Русия и Китай

- (25) За да реши дали е необходимо изготвянето на извадка, и ако случат е такъв — да направи подбор на такава извадка, Комисията поиска от всички производители износители в Русия и Китай да предоставят информацията, посочена в известието за започване. Освен това Комисията се обърна към китайските и руските органи с искане да посочат и/или да се свържат с други производители износители, ако има такива, които е възможно да проявят интерес към участие в разследването.
- (26) При започването Комисията предостави копие от въпросниците в досието за проверка от заинтересованите страни и на уебсайта на ГД „Търговия“.
- (27) Нито един китайски производител износител не предостави поисканата информация и/или не се съгласи да бъде включен в извадката. Комисията информира мисията на Китайската народна република в Европейския съюз за намерението си да използва наличните факти в съответствие с член 18 от основния регламент. Не бяха получени коментари.
- (28) Следователно, тъй като китайските производители не оказаха съдействие, констатациите по отношение на вноса от КНР бяха направени въз основа на наличните факти съгласно член 18 от основния регламент, по-специално чрез използване на търговски статистически данни за вноса и износа (Евростат, GTA ⁽⁷⁾ и ОИСП ⁽⁸⁾).
- (29) Трима руски производители износители, а именно PJSC Magnitogorsk Iron and Steel Works (MMK) и свързаните с него дружества (MMK Group), PJSC Novolipetsk Steel (NLMK) и свързаните с него дружества (NLMK Group) и PJSC Severstal (Severstal) и свързаните с него дружества (SEVERSTAL Group), предоставиха поисканата информация и се съгласиха да бъдат включени в извадката. Въпреки това на 6 септември 2021 г. тези трима производители износители информираха Комисията, че са решили да не изпращат индивидуални отговори на въпросника за антидъмпинговите мерки, но ще сътрудничат на Комисията по всички други аспекти на прегледа с оглед изтичане на срока на действие на мерките, като например становища относно искането за преглед, вероятността за продължаване или повторно възникване на вреда и интереса на Съюза. Впоследствие на 13 септември 2021 г. тримата руски производители износители представиха становища относно искането за преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките, предполагаемото продължаване и вероятността за повторно възникване на вредоносния дъмпинг и интереса на Съюза. Те приканиха Комисията да извърши селективна проверка на съответните конкретни за дружествата данни, като например производство, капацитет и използване на капацитета, представени заедно със становищата.

⁽⁷⁾ <https://www.gtis.com/gta/>.

⁽⁸⁾ https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials.

- (30) След това съобщение, на 21 септември и 19 ноември 2021 г. Комисията информира гореспоменатите производители износители, че ги смята за неоказващи съдействие страни и ги информира за намерението си да приложи член 18 от основния регламент и да използва наличните факти, за да направи констатациите си в разследването. Комисията също така информира органите на Русия за намерението си да използва наличните факти в съответствие с член 18 от основния регламент.
- (31) На 30 септември и 29 ноември 2021 г. Комисията получи становища от тримата руски производители износители относно прилагането на член 18 от основния регламент. Те изразиха несъгласие с оценката на Комисията относно съдействието от тяхна страна и потвърдиха намерението си да сътрудничат по други аспекти на прегледа, като например продължаването или повторното възникване на вредата, вероятността за последващ вредоносен дъмпинг и интереса на Съюза. Те отново приканиха Комисията да провери представените от тях данни за производството, капацитета и използването на капацитета.
- (32) В това отношение руските производители износители не предоставиха исканата необходима информация в отговорите си на въпросника. Комисията счете, че руските производители износители са предоставили само фрагментирана информация, ограничена до производството, капацитета и производствения обем, без подкрепящи доказателства. Следователно, тъй като производителите износители не предоставиха достатъчна и надеждна информация, за да може Комисията да стигне до точна констатация в приемлива степен, Комисията използва наличната информация в досието, както е обяснено в съображение 30. Във всеки случай Комисията използва информацията, предоставена от тримата руски производители, доколкото е възможно в това отношение.
- (33) Комисията изпрати на правителството на Китайската народна република (ПКНР) въпросник относно съществуването на значителни нарушения в КНР по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б) от основния регламент.
- (34) Комисията изпрати въпросници и на включените в извадката производители от Съюза. Същите въпросници бяха публикувани и онлайн⁽⁹⁾ в деня на започването. Освен това Комисията изпрати въпросник на сдружението на производителите в Съюза, EUROFER.
- (35) Отговори на въпросника бяха получени от тримата включени в извадката производители от Съюза и EUROFER.

1.7.4. Проверка

- (36) Комисията потърси и провери цялата информация, която сметна за необходима, за да се определи вероятността за продължаване или повторно възникване на дъмпинга и на вредата, както и за да се установи интересът на Съюза. Поради пандемията от COVID-19 и предприетите последващи мерки за справяне с нея („Известието относно COVID-19“)⁽¹⁰⁾ Комисията не беше в състояние да извърши контролни посещения в помещенията на включените в извадката дружества. Вместо това Комисията извърши кръстосани проверки от разстояние (КПР) на информацията, предоставена от следните дружества чрез видеоконферентна връзка:

Производители от Съюза

- Voestalpine Stahl GmbH, Австрия,
- ThyssenKrupp Steel Europe AG, Германия,
- ArcelorMittal Belgium, Белгия.

1.8. Последваща процедура

- (37) На 19 август 2022 г. Комисията разгласи основните факти и съображения, въз основа на които възнамерява да запази действащите антидъмпингови мита по отношение на вноса от КНР и Русия. На всички страни беше дадена възможност да изразят становища относно разгласяването.

⁽⁹⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2538.

⁽¹⁰⁾ Известие относно последиците от епидемията от COVID-19 за антидъмпинговите и антисубсидийните разследвания (2020/С 86/06) (ОВ С 86, 16.3.2020 г., стр. 6).

- (38) Изразените от заинтересованите страни становища бяха разгледани от Комисията и взети под внимание, когато това беше уместно. Страните, които поискаха това, бяха изслушани.

2. ПРОДУКТ, ПРЕДМЕТ НА ПРЕГЛЕДА, РАЗГЛЕЖДАН ПРОДУКТ И СХОДЕН ПРОДУКТ

2.1. Продукт, предмет на прегледа

- (39) Продуктът, предмет на настоящия преглед, е същият като в първоначалното разследване, а именно плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, или от други легирани стомани, с изключение на неръждаема стомана, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, само студеновалцовани, понастоящем класирани в кодове по КН ex 7209 15 00 (код по ТАРИК 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (код по ТАРИК 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (код по ТАРИК 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (кодове по ТАРИК 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 и 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (кодове по ТАРИК 7211 29 00 19 и 7211 29 00 99), 7225 50 80 и 7226 92 00 („продуктът, предмет на прегледа“).
- (40) Следните видове на продукта са изключени от определението за продукта, предмет на прегледа:
- плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, само студеновалцовани, дори на рулони, с всякаква дебелина, наречени „магнитни“,
 - плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, на рулони, с дебелина, по-малка от 0,35 mm, отгряти (известни като „черна ламарина“),
 - плосковалцовани продукти от други легирани стомани, с всякаква широчина, от силициеви електротехнически (магнитни) стомани, и
 - плосковалцовани продукти от легирани стомани, само студеновалцовани, от бързорежещи стомани.
- (41) Студеновалцованите плоски продукти от стомана се произвеждат от горещовалцовани рулони. Студеното валцоване е процес, при който листове или ленти, които преди това са били горещовалцовани и декапирани (травлени), преминават през студени валци, т.е. под температурата на размекване на метала. Студеновалцованите плоски продукти от стомана се произвеждат така, че да отговарят на определени спецификации или на собствените спецификации на крайния ползвател. Те може да се доставят в различни форми: на рулони (омаслени или не), на метър (лист) или тесни ленти. Студеновалцованите плоски продукти от стомана са промишлени суровини, закупени от крайните ползватели за различни приложения, предимно в производството (обща промишленост, опаковки, автомобилна индустрия и др.), а също така и в строителството.

2.2. Разглеждан продукт

- (42) Разглежданият при настоящото разследване продукт е продуктът, предмет на прегледа, с произход от КНР и Русия.

2.3. Сходен продукт

- (43) В съответствие с установеното при първоначалното разследване при настоящото разследване в рамките на прегледа с оглед изтичане на срока на действие на мерките бе потвърдено, че следните продукти имат еднакви основни физични характеристики, както и едни и същи видове основна употреба:
- разглежданият продукт при износ за Съюза,
 - продуктът, предмет на прегледа, продаван на вътрешния пазар на КНР и Русия, и
 - продуктът, предмет на прегледа, произвеждан и продаван в Съюза от промишлеността на Съюза.
- (44) Поради това тези продукти се смятат за сходни продукти по смисъла на член 1, параграф 4 от основния регламент.

3. ДЪМПИНГ

3.1. Китайска народна република

3.1.1. Предварителни бележки

- (45) По време на разследвания период в рамките на прегледа вносът на някои студеновалцовани плоски стоманени продукти от Китай е продължил, макар и на по-ниски равнища в сравнение с разследвания период при първоначалното разследване (т.е. от 1 април 2014 г. до 31 март 2015 г.). Според данни на Евростат вносът на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана от Китай представлява по-малко от 1 % от пазара на Съюза през разследвания период в рамките на прегледа в сравнение с пазарен дял от 10,3 % ⁽¹¹⁾ по време на първоначалното разследване. В абсолютно изражение Китай е изнесъл около 32 000 тона за Съюза през разследвания период в рамките на прегледа, което представлява значително намаление в сравнение с около 732 000 тона ⁽¹²⁾, които е изнесъл за Съюза по време на разследвания период при първоначалното разследване.
- (46) По време на първоначалното разследване Комисията установи, че износът от Китай на разглеждания продукт за пазара на Съюза е бил дъмпингов в значителна степен. Дъмпинговите маржове на оказалите съдействие китайски износители са варирали от 52,7 % до 59,2 %. Поради прилагането на правилото за по-малкото мито антидъмпинговите мита, наложени върху китайския внос, бяха определени на много по-ниско равнище, вариращо от 19,7 % до 22,1 %.
- (47) Както е посочено в съображение 27, никой от китайските производители/износители не оказа съдействие при разследването. Поради това Комисията уведоми органите на КНР, че поради липсата на съдействие тя може да приложи член 18 от основния регламент по отношение на констатациите, свързани с КНР. Комисията не получи никакви коментари или искания за намеса на служителя по изслушванията в това отношение.
- (48) Следователно, в съответствие с член 18, параграф 1 от основния регламент, констатациите във връзка с вероятността за продължаване или повторно възникване на дъмпинга по отношение на КНР се основават на наличните факти, по-специално на информацията, съдържаща се в искането за преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките и в изявленията на заинтересованите страни, съчетани с други източници на информация, като търговска статистика за вноса и износа (Евростат, ГТА ⁽¹³⁾ и ОИСР ⁽¹⁴⁾) и независими доставчици на финансови данни, като Global Financials, публикувани от Dunn & Bradstreet ⁽¹⁵⁾.

3.1.2. Дъмпинг

3.1.2.1. Процедура за определяне на нормалната стойност съгласно член 2, параграф 6а от основния регламент за внос на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана с произход от КНР

- (49) С оглед на съществуването на достатъчно налични доказателства при започване на разследването, от които е видно, че по отношение на КНР са налице значителни нарушения по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б) от основния регламент, Комисията започна разследването съгласно член 2, параграф 6а от основния регламент.
- (50) С цел да получи информацията, която смята за необходима за своето разследване по отношение на твърденията за значителни нарушения, Комисията изпрати въпросник на ПКНР. Освен това в точка 5.3.2 от известието за започване Комисията прикани всички заинтересовани страни да изложат становищата си, да предоставят информация и да осигурят подкрепящи доказателства по отношение на прилагането на член 2, параграф 6а от основния регламент в срок от 37 дни от датата на публикуване на известието за започване в *Официален вестник на Европейския съюз*. В рамките на срока не беше получен никакъв отговор на въпросника от ПКНР и не бяха представени доводи относно прилагането на член 2, параграф 6а от основния регламент. Впоследствие, на 13 септември 2021 г., Комисията уведоми ПКНР чрез вербална нота, че за да определи дали в КНР съществуват значителни нарушения, ще използва наличните факти по смисъла на член 18 от основния регламент.

⁽¹¹⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/181 на Комисията от 10 февруари 2016 г. за налагане на временно антидъмпингово мито върху вноса на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана с произход от Китайската народна република и Руската федерация (ОВ L 37, 12.2.2016 г., стр. 17), съображение 113.

⁽¹²⁾ Вж. предишната бележка под линия.

⁽¹³⁾ <https://www.gtis.com/gta/>.

⁽¹⁴⁾ https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials.

⁽¹⁵⁾ <https://ec.altares.eu/>.

- (51) В точка 5.3.2 от известието за започване Комисията също така уточни, че с оглед на наличните доказателства Бразилия би могла да бъде възможна представителна трета държава по отношение на Китай съгласно член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент с цел определяне на нормалната стойност въз основа на цени или референтни стойности, при които няма нарушения. Освен това Комисията заяви, че ще проучи други евентуално подходящи държави в съответствие с критериите, посочени в член 2, параграф 6а, първо тире от основния регламент.
- (52) На 24 ноември 2020 г. Комисията информира с бележка („първата бележка“) заинтересованите страни за съответните източници, които възнамерява да използва за определяне на нормалната стойност. В тази бележка Комисията представи списък на всички фактори на производство, като суровини, труд и енергия, използвани при производството на определени студеновалцовани плоски продукти от стомана. Освен това въз основа на критериите за определяне на цени или референтни стойности, при които няма нарушения, Комисията посочи възможни представителни държави, а именно Бразилия, Мексико, Русия и Турция. Комисията не получи коментари по първата бележка.
- (53) На 17 март 2022 г. Комисията информира заинтересованите страни с втора бележка („втората бележка“) за съответните източници, които възнамерява да използва за определяне на нормалната стойност, като посочи Бразилия като представителна държава. Не бяха получени коментари.

3.1.2.2. Нормална стойност

- (54) Съгласно член 2, параграф 1 от основния регламент „нормалната стойност се основава обикновено на реално платената или подлежаща на плащане цена от независими купувачи в страната на износа при обичайни търговски условия“.
- (55) Съгласно член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент обаче „в случай че [...] бъде определено, че е нецелесъобразно да се използват цените и разходите на вътрешния пазар на страната на износа поради съществуването в тази държава на значителни нарушения по смисъла на буква б), нормалната стойност се формира на основата на разходи за производство и продажба, отразяващи цени или референтни стойности, при които няма нарушения“ и „включва неизкривени и разумни административни разходи, разходи за продажба и общи разходи, и реализиране на печалба“ („административни разходи, разходи за продажба и общи разходи“, наричани по-долу ПОАР).
- (56) Както е обяснено по-долу в следващите подраздели, в рамките на настоящото разследване Комисията заключи, че въз основа на наличните доказателства и предвид липсата на съдействие от страна на ПКНР и на китайските производители износители е целесъобразно прилагането на член 2, параграф 6а от основния регламент.

3.1.3. Наличие на значителни нарушения

- (57) При проведените наскоро разследвания във връзка със стоманодобивния сектор в КНР ⁽¹⁶⁾ Комисията установи, че са налице значителни нарушения по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б) от основния регламент.
- (58) При тези разследвания Комисията установи, че в КНР е налице съществена правителствена намеса, която води до нарушаване на ефективното разпределяне на ресурсите в съответствие с пазарните принципи ⁽¹⁷⁾. По-конкретно Комисията стигна до заключението, че в стоманодобивния сектор, където се добива основната суровина за производството на продукта, предмет на прегледа, освен че значителна част от собствеността продължава да бъде под

⁽¹⁶⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191 на Комисията от 16 февруари 2022 г. за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои скрепителни елементи от желязо или стомана с произход от Китайската народна република (ОВ L 36, 17.2.2022 г., стр. 1); Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239 на Комисията от 15 декември 2021 г. за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои големи стоманени ветрогенераторни кули с произход от Китайската народна република (ОВ L 450, 16.12.2021 г., стр. 59); Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635 на Комисията от 16 април 2021 г. за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои заварени тръбопроводи и тръби от желязо или нелегирана стомана с произход от Беларус, Китайската народна република и Русия вследствие на преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейски парламент и на Съвета (ОВ L 132, 19.4.2021 г., стр. 145) и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508 на Комисията от 7 април 2020 г. за налагане на временно антидъмпингово мито върху вноса на определени горещовалцовани листове и рулони от неръждаема стомана, с произход от Индонезия, Китайската народна република и Тайван (ОВ L 110, 8.4.2020 г., стр. 3).

⁽¹⁷⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191, съображения 195—201, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239, съображения 67—74, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 149—150 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 158—159.

контрола на ПКНР по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), първо тире от основния регламент ⁽¹⁸⁾, но също така ПКНР може да влияе върху цените и разходите чрез държавно присъствие в дружествата по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), второ тире от основния регламент ⁽¹⁹⁾. Освен това Комисията установи, че присъствието и намесата на държавата на финансовите пазари, както и при осигуряването на суровини и материали за влагане, допълнително оказват нарушаващ пазара ефект. Действително като цяло системата на планиране в КНР води до концентрирането на ресурси в сектори, определени от ПКНР за стратегически или за важни в друго отношение за политиката, вместо да бъдат разпределяни в съответствие с пазарните сили ⁽²⁰⁾. Освен това Комисията стигна до заключението, че китайското законодателство в областта на несъстоятелността и вещното право не функционира правилно по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), четвърто тире от основния регламент, което води до нарушения, по-специално когато се поддържа дейността на дружества в неплатежоспособност и се предоставят права на земеползване в КНР ⁽²¹⁾. В същия смисъл Комисията установи изкривяване на разходите за заплати в стоманодобивния сектор по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), пето тире от основния регламент ⁽²²⁾, както и нарушения на финансовите пазари по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), шесто тире от основния регламент, по-специално относно достъпа до капитал за корпоративни участници в КНР ⁽²³⁾.

- (59) Както в предишни разследвания, засягащи стоманодобивния сектор в КНР, в рамките на настоящото разследване Комисията проучи дали е целесъобразно да се използват цените и разходите на вътрешния пазар в КНР с оглед на съществуването на значителни нарушения по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б) от основния регламент. Комисията извърши това проучване въз основа на доказателствата, налични по досието, включително доказателствата, съдържащи се в искането, както и в документа „Работен документ на службите на Комисията относно значителните нарушения в икономиката на Китайската народна република за целите на разследванията за търговска защита“ ⁽²⁴⁾ („доклада“), който се основава на публично достъпни източници. В анализа бе обхванато проучването на съществената правителствена намеса в икономиката на КНР като цяло, както и на конкретната ситуация на пазара в съответния сектор, включително по отношение на продукта, предмет на прегледа. Освен това Комисията допълни тези доказателствени елементи със собствено проучване на различните критерии, които са от значение, за да потвърди съществуването на значителни нарушения в КНР, както бе установено и при нейните предишни разследвания в това отношение.

⁽¹⁸⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191, съображения 195—201, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239, съображения 67—74, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 115—118 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 122—127.

⁽¹⁹⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191, съображения 195—201, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239, съображения 67—74, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 119—122 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 128—132: въпреки че правото на съответните държавни органи да назначават и отстраняват ключов управленски персонал в държавни предприятия (ДП), както е предвидено в китайското законодателство, може да се смята за произтичащо от съответните права на собственост, звената на ККП както в държавни, така и в частни предприятия са друг важен канал, посредством който държавата може да влияе на търговските решения. Съгласно дружественото право на КНР във всяко дружество трябва да бъде изградена организация на Китайската комунистическа партия (ККП) (с най-малко трима членове на ККП, както е заложено в устава на ККП) и дружеството трябва да осигури необходимите условия за осъществяване на дейностите на партийната организация. В миналото това изискване, изглежда, невинаги е било спазвано или прилагано стриктно. От поне 2016 г. насам обаче ККП е засилила претенциите си да упражнява контрол над търговските решения на ДП като въпрос на политически принцип. Също така има сведения, че ККП упражнява натиск върху частните дружества да поставят „патриотизма“ на първо място и да спазват партийната дисциплина. През 2017 г. беше съобщено, че партийни звена съществуват в 70 % от около 1,86 милиона частни дружества, а натискът организациите на ККП да имат последната дума при вземането на търговски решения в съответните дружества нараства. Тези правила се прилагат като цяло в китайската икономика, във всички нейни сектори, в това число за производителите на SSCR и за доставчиците на техните материали за влагане.

⁽²⁰⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191, съображения 195—201, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239, съображения 67—74, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 123—129 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 133—138.

⁽²¹⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191, съображения 195—201, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239, съображения 67—74, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 130—133 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 139—142.

⁽²²⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191, съображения 195—201, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239, съображения 67—74, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 134—135 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 143—144.

⁽²³⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/191, съображения 195—201, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2239, съображения 67—74, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 136—145 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 145—154.

⁽²⁴⁾ Работен документ на службите на Комисията, SWD(2017) 483 final/2, 20.12.2017 г., на разположение на следния адрес: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf.

- (60) В искането се твърди, че китайската икономика като цяло е значително повлияна и засегната от различни всеобхватни намеси от страна на ПКНР или други публични органи на различни нива на управление, с оглед на което вътрешните цени и разходи на китайската стоманодобивна промишленост не могат да бъдат използвани в настоящото разследване. За да подкрепи позицията си, искането се позовава на последните разследвания на Комисията за китайския стоманодобивен сектор ⁽²⁵⁾ или на заключенията на Глобалния форум на Г-20 относно свръхкапацитета в стоманодобива ⁽²⁶⁾.
- (61) По-конкретно в искането се посочва, че на фона на доктрината за „социалистическа пазарна икономика“, залегнала в конституцията на КНР, въздействието на Китайската комунистическа партия (ККП) и влиянието на правителството върху икономиката чрез инициативи за стратегическо планиране — като 13-ия и 14-ия петгодишен план — интервенционизмът на ПКНР приема различни форми, а именно административни, финансови и регулаторни.
- (62) В искането бяха предоставени примери за елементи, сочещи наличието на нарушения, изброени в първото до шестото тире на член 2, параграф 6а, буква б) от основния регламент. По-специално, като се позовава на предишни разследвания на Комисията в стоманодобивния сектор, на доклада, на доклади на органи на трети държави (USTR) и на други институции (МВФ), заявителят посочи, че:
- пазарът на CRF се обслужва в значителна степен от предприятия, които работят под собствеността, контрола или политическия надзор, или ръководството на органите на КНР, като се има предвид по-специално влиянието на ККП както върху частни, така и върху държавни дружества чрез номинации на ККП в дружествата, както и с оглед на систематичното смесване на държавни позиции и длъжности на ККП. Освен това заявителят изтъкна, че докато в стоманодобивния сектор приблизително половината дружества са държавни и половината са частни по отношение на производството и производствения капацитет, четири от петте най-големи производители на стомана са ДП, включително Baowu, вторият по големина производител на необработена стомана в света, който е изцяло държавна собственост и е тясно свързан с политиката на ПКНР в областта на стоманата. Заявителят посочи във връзка с това, че ПКНР изпълнява плана за консолидиране на 70 % от производството на желязо и стомана в десет водещи дружества до 2025 г., стратегия, която засяга и промишлеността за производство на CRF, например чрез придобиването от Baowu на производителя на CRF Maanshan Iron & Steel през 2019 г.,
 - присъствието на държавата в дружествата ѝ позволява да се намесва по отношение на цените или разходите, по-специално чрез упражняване на регулаторен и управленски контрол върху ДП, както и чрез нарастващата роля на ККП както в държавните, така и в частните дружества, които бяха приканвани настоятелно в последните години да оставят вземането на основни решения на ККП. Освен това заявителят се позовава на личностни припокривания между контролираната от държавата асоциация CISA и най-големия частен производител на стомана — Shagang group, както и на държавно присъствие в дружества от сектора нагоре по веригата, за които са определени цели, водещи до необичайно ниски разходи за стоманодобивната промишленост,
 - публичните политики или мерки водят до дискриминация в полза на местните доставчици или влияят по друг начин върху силите, действащи на свободния пазар, с оглед по-специално на системата на планиране, която води до насочването на ресурси към избрани производствени сектори, като стоманодобивния сектор. Заявителят илюстрира това, като цитира проекта на 14-ия петгодишен план за стоманодобивната промишленост, който отново подчертава значението му за китайската икономика, както и като се позовава на други планови и стратегически документи, като „Произведено в Китай 2025 г.“, в които се предвижда подкрепа за стоманодобивния сектор. Заявителят се позовава също на други публични политики, засягащи силите, действащи на свободния пазар, като например това, че ПКНР управлява цените на суровините чрез многобройни мерки, като квоти за износ, изисквания за лицензиране на износа, износни мита или ДДС с намалена ставка, чрез диференциране на цените на енергията. Освен това в искането се описват стимулите, предоставени от китайските органи на производителите на стомана, които участват в инициативата „Един пояс, един път“, насочена към насърчване на присъствието на китайските дружества на чуждестранните пазари,

⁽²⁵⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/649 на Комисията от 5 април 2017 г. за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои горещовалцовани плоски продукти от желязо, от нелегирани стомани или от други легирани стомани с произход от Китайската народна република (ОВ L 92, 6.4.2017 г., стр. 68); Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/969 на Комисията от 8 юни 2017 г. за налагане на окончателно изравнително мито върху вноса на някои горещовалцовани плоски продукти от желязо, от нелегирани стомани или от други легирани стомани с произход от Китайската народна република и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/649 на Комисията за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои горещовалцовани плоски продукти от желязо, от нелегирани стомани или от други легирани стомани с произход от Китайската народна република (ОВ L 146, 9.6.2017 г., стр. 17) и Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/688 на Комисията от 2 май 2019 г. за налагане на окончателно изравнително мито върху вноса на някои стоманени продукти с органично покритие с произход от Китайската народна република вследствие на преглед с оглед изтичане на срока на действие съгласно член 18 от Регламент (ЕС) 2016/1037 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 116, 3.5.2019 г., стр. 39).

⁽²⁶⁾ Глобален форум относно свръхкапацитета в стоманодобива, доклад на министрите, 20 септември 2018 г.

- липсата, дискриминационното или неудачното прилагане на законите за несъстоятелността, корпоративните закони или законите за собствеността водят до оцеляването на голям брой „дружества зомби“, които допринасят за запазването на неизползвани мощности — проблем, който е особено осезаем в стоманодобивния сектор и се отразява на китайските финансови и дългови пазари. Заявителят посочи също така, че предвид липсата на частна собственост върху земята в Китай китайската държава се намесва в ползването на земята от стоманодобивния сектор, както вече беше установено от Комисията в предишни разследвания ⁽²⁷⁾,
 - налице са нарушения по отношение на разходите за заплати, тъй като не съществува свободно договаряне, а единствената законно призната синдикална организация — ACFTU, е подчинена на ръководството на ККП. Заявителят посочи също така, че Китай все още не е ратифицирал няколко основни конвенции на МОТ и че китайската работна сила е засегната от системата за регистрация на домакинствата,
 - достъпът до финансиране се предоставя от институции, които изпълняват цели на обществената политика или по друг начин не действат независимо от държавата поради доминиращото присъствие на банки, притежавани и контролирани от държавата, в които държавата и ККП имат влияние върху персонала и търговските решения, и които се съобразяват с целите на индустриалната политика на държавата. Според искането китайските производители на CRF масово се възползват от преференциалното кредитиране от тези банки. Заявителят посочи, че частните банки също трябва да се съобразяват с националната политика, когато извършват своята дейност. Подобно на нарушенията в банковия сектор, в искането се описва доминиращата роля на свързаните с правителството участници на пазара на облигации и изкривяващата роля на държавните агенции за кредитен рейтинг или на частните агенции, които са силно повлияни от държавата, което отваря пътя към финансиране при по-благоприятни лихвени проценти на насърчваните промишлени отрасли спрямо тези, които биха били налични на финансовите пазари, работещи на пазарен принцип.
- (63) Както е посочено в съображение 50, ПКНР не е представило коментари или доказателства, подкрепящи или опровергаващи съществуващите доказателства по досието, включително доклада и допълнителните доказателства, предоставени от заявителя, относно съществуването на значителни нарушения и/или относно целесъобразността на прилагането на член 2, параграф 6а от основния регламент в разглеждания случай.
- (64) Конкретно в сектора на продукта, предмет на прегледа, т.е. стоманодобивния сектор, ПКНР продължава да притежава значителна степен на собственост. Много от най-големите производители на CRF са собственост на държавата, като например Hebei Iron and Steel, Handan Iron and Steel, Baoshan Iron and Steel, Shanghai Meishan Iron and Steel, BX Steel Posco Cold Rolled Sheet, WISCO International Economic and Trading, Maanshan Iron and Steel, Tianjin Rolling One Steel или Inner Mongolia Baotou Steel Union. Baosteel, друго голямо китайско предприятие, което се занимава с производство на стомана, е част от China Baowu Steel Group Co. Ltd. (предишни Baosteel Group и Wuhan Iron & Steel), най-големият производител на стомана в света ⁽²⁸⁾, който в крайна сметка е 100 % собственост на централния SASAC ⁽²⁹⁾. Въпреки че съгласно оценките броят на ДП и частните дружества е почти еднакъв, от петимата китайски производители на стомана, класирани в топ 10 на най-големите производители в света, четирима са ДП ⁽³⁰⁾. В същото време, докато през 2016 г. едва около 36 % от общата продукция на промишлеността е била реализирана от десетте най-големи производители, през същата година ПКНР си поставя за цел да консолидира 60 %—70 % от производството на стомана в около десет големи предприятия до 2025 г. ⁽³¹⁾. Това намерение беше заявено отново от ПКНР през април 2019 г., като беше обявено издаването на насоки относно консолидацията на стоманодобивната промишленост ⁽³²⁾. Такава консолидация може да доведе до принудително сливане на печеливши частни дружества с неефективни ДП ⁽³³⁾. Тъй като не бе оказано съдействие от китайските износители на продукта, предмет на прегледа, не бе възможно да се определи точното съотношение между частните и държавните производители на студеновалцовани плоски продукти от стомана. Все пак, въпреки че не е налична конкретна информация за сектора на CRF, той представлява подсектор на стоманодобивната промишленост и следователно констатациите относно стоманодобивния сектор се смятат за показателни и за продукта, предмет на прегледа.

⁽²⁷⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/688, съображение 86.

⁽²⁸⁾ Вж. на следния адрес: <https://worldsteel.org/steel-topics/statistics/top-producers/> (посетен на 4 август 2022 г.).

⁽²⁹⁾ Вж. например на следния адрес: www.fitchratings.com/research/corporate-finance/china-baowu-steel-group-corporation-limited-05-03-2021 (посетен на 4 август 2022 г.).

⁽³⁰⁾ Доклад, глава 14, стр. 358: 51 % частни и 49 % ДП по отношение на производството и 44 % ДП и 56 % частни предприятия по отношение на капацитета.

⁽³¹⁾ Информацията е на разположение на следните адреси: www.gov.cn/zhengce/content/2016-02/04/content_5039353.htm); https://policysn.com/policy_ticker/higher-expectations-for-large-scale-steel-enterprise/?iframe=1&secret=c8uthafuthefra4e и www.xinhuanet.com/english/2019-04/23/c_138001574.htm (посетен на 4 август 2022 г.).

⁽³²⁾ На разположение на адрес http://www.jjckb.cn/2019-04/23/c_137999653.htm (посетен на 4 август 2022 г.).

⁽³³⁾ Какъвто беше случаят на сливането между частното дружество Rizhao и ДП Shandong Iron and Steel през 2009 г. Вж. доклада за стоманодобивната промишленост на Пекин, стр. 58 и придобиването на мажоритарен дял от страна на China Baowu Steel Group в Magang Steel през юни 2019 г., вж. <https://www.ft.com/content/a7c93fae-85bc-11e9-a028-86cea8523dc2> (посетен на 4 август 2022 г.).

- (65) Най-новите китайски политически документи относно стоманодобивния сектор потвърждават продължаващото значение, което ПКНР отдава на сектора, включително намерението за намеса в сектора, за да го оформи в съответствие с правителствените политики. Това е илюстрирано от проекта на Ръководно становище на Министерството на промишлеността и информационните технологии за насърчаване на висококачествено развитие на стоманодобивната промишленост, което призовава за по-нататъшно консолидиране на промишлената основа и значително подобряване на нивото на модернизация на промишлената верига ⁽³⁴⁾, или от 14-ия петгодишен план за развитие на суровинния отрасъл, според който секторът ще „се придържа към комбинацията от пазарно лидерство и държавна подкрепа“ и ще „култивира група от водещи дружества с екологично лидерство и основна конкурентоспособност“ ⁽³⁵⁾. Подобни примери за намерението на китайските власти да контролират и ръководят развитието на сектора могат да се видят на провинциално ниво, като например в Шандонг, където не само се предвижда „изграждане на екология на стоманодобивната промишленост [...], създаване на производствени паркове, разширяване на промишлената верига и създаване на промишлени клъстери“, но желанието е стоманодобивната промишленост да „демонстрира трансформацията и надграждането [...] в нашата провинция и дори в цялата страна“ ⁽³⁶⁾.
- (66) Що се отнася до възможността на ПКНР да се намесва в цените и разходите чрез държавно присъствие в дружествата по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), второ тире от основния регламент, поради липсата на съдействие от страна на производителите на CRF бе невъзможно да се установи съществуването на лични връзки между производителите на продукта, предмет на прегледа, и ККП. Като се има предвид обаче, че CRF представлява подсектор на стоманодобивния сектор, наличната информация по отношение на производителите на стомана се отнася и за CRF. Например председателят на съвета на директорите на Baowu е едновременно секретар на партийния комитет, а генералният мениджър е заместник-секретар на партийния комитет ⁽³⁷⁾. По същия начин председателят на съвета на директорите на Baosteel заема длъжността секретар на партийния комитет, а изпълнителният директор е заместник-секретар на партийния комитет ⁽³⁸⁾. В по-общ план, с оглед на общата приложимост на законодателството относно присъствието на ККП в дружествата, не може да се приеме, че възможността на ПКНР да се намесва в цените и разходите чрез държавно присъствие в дружествата би била различна в сравнение със стоманодобивния сектор като цяло.
- (67) Политиката както на държавните, така и на частните предприятия в сектора за производство на CRF е под надзора и в съответствие с приложимите указания. Следващите примери илюстрират споменатата по-горе тенденция към нарастване на степента на намеса от страна на ПКНР в сектора за производство на CRF. Много производители на CRF изрично подчертават на своя уебсайт дейностите за укрепване на партията, имат партийни членове в ръководството на дружеството и изтъкват своята принадлежност към ККП. Например Baowu посочва, че в групата има 301 партийни комитета, като броят на членовете на ККП сред персонала на Baowu възлиза на 84 571 ⁽³⁹⁾. Освен това групата посочва следното по отношение на укрепването на позицията на ККП в предприятието: „Укрепване на ръководството на партията и подобряване на корпоративното управление, подобряване на модерната корпоративна система. China Baowu прилага изцяло изискванията съгласно „Заключения във връзка със засилване на водещата роля на Партията чрез подобряване на корпоративното управление на централните предприятия“, [...] Преразгледаната и подобрена система за вземане на решения по основните въпроси допринесе за по-доброто функциониране на ръководния орган на партийния комитет, съвета на директорите, ръководителите и другите управленски органи и за усъвършенстване на разрешените от съвета на директорите аспекти и форми на вземане на решения [...]. [...] Baowu се придържа и изпълнява едновременното планиране на укрепването на позицията на партията и реформата на предприятията, едновременното създаване на партийни организации и оперативни структури, едновременното разпределение на лицата, отговарящи за партийните организации, и персонала по партийни дела.“ ⁽⁴⁰⁾.
- (68) Освен това в сектора за производство на CRF се прилагат политики, водещи до дискриминация в полза на местните производители или другояче влияещи на пазара по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), трето тире от основния регламент. Въпреки че производството на CRF е специализирано и по време на разследването не могат да бъдат установени конкретни политически документи, регламентиращи конкретно развитието на производството на CRF, то се ползва от правителствените насоки и намеса в стоманодобивния сектор с оглед на това, че CRF представлява един от неговите подсектори.

⁽³⁴⁾ Вж.: https://www.miit.gov.cn/gzcy/yjzj/art/2020/art_af1bef04b9624997956b2bff6cdb7383.html (посетен на 13 януари 2022 г.).

⁽³⁵⁾ Вж. раздел IV, подраздел 3 от плана, на разположение на адрес: https://www.miit.gov.cn/zwgk/zcwj/wjfb/tz/art/2021/art_2960538d19e34c66a5eb8d01b74cbb20.html (посетен на 13 януари 2022 г.).

⁽³⁶⁾ Вж. 14-ия петгодишен план за развитие на стоманодобивната промишленост, предговор.

⁽³⁷⁾ Вж. уебсайта на групата, на разположение на адрес: http://www.baowugroup.com/about/board_of_directors (посетен на 28 март 2022 г.).

⁽³⁸⁾ Вж. уебсайта на дружеството, на разположение на адрес: <https://www.baosteel.com/about/manager> (посетен на 28 март 2022 г.).

⁽³⁹⁾ Вж. уебсайта на групата, на разположение на адрес: http://www.baowugroup.com/party_building/overview (посетен на 28 март 2022 г.).

⁽⁴⁰⁾ Пак там.

- (69) ПКНР гледа на стоманодобивната промишленост като на промишленост от ключово значение⁽⁴¹⁾. Това се потвърждава от многобройните планове, указания и други документи, насочени към стоманодобивната промишленост, които се издават на национално, регионално и общинско равнище, като например „Плана за реструктуриране и модернизирание на стоманодобивната промишленост за периода 2016—2020 г.“, валиден по време на значителна част от разследвания период в рамките на прегледа. В този план се посочва, че стоманодобивната промишленост е „важен, основополагащ сектор в китайската икономика — национален крайъгълен камък“⁽⁴²⁾. Основните задачи и цели, заложи в този план, обхващат всички аспекти на развитието на отрасъла⁽⁴³⁾. В 13-ия петгодишен план за икономическо и социално развитие⁽⁴⁴⁾, приложим по време на разследвания период в рамките на прегледа, се предвижда подкрепа за предприятия, произвеждащи висококачествени стоманени продукти⁽⁴⁵⁾. В него също така се набляга на постигането на качество, трайност и надеждност на продуктите, като се подпомагат дружества, използващи технологии, свързани с производството на „чиста“ стомана (т.е. без примеси), прецизност на валцоването и подобряване на качеството⁽⁴⁶⁾. По същия начин, съгласно 14-ия петгодишен план, приет през март 2021 г., ПКНР определи стоманодобивната промишленост като нуждаеща се от трансформация и модернизация, както и от оптимизация и структурно приспособяване⁽⁴⁷⁾.
- (70) В Каталога с насоки за реструктуриране на промишлеността (версия от 2019 г.)⁽⁴⁸⁾ („каталога“) стоманодобивната промишленост е категоризирана като „насърчаван“ отрасъл. Другата важна суровина, използвана за производството на CRF, е желязната руда. Желязната руда е била обхваната от Националния план за минерални ресурси 2016—2020 г. през значителна част от разследвания период в рамките на прегледа. В плана наред с другото се предвижда „да се осигури концентрация на предприятията и изграждане на големи и средни по мащаб мини, конкурентни на пазара“, „да се осигури насочване на местните ресурси, така че те да бъдат концентрирани в групи миннодобивни предприятия с голям мащаб“, „да се намали тежестта върху предприятията за добив на желязна руда, да се повиши конкурентоспособността на националните предприятия за добив на желязна руда“, „да се контролира по подходящ начин развитието на рудниците с дълбочина 1 000 метра и малките рудници за добив на желязна руда с ниска концентрация“.
- (71) Желязната руда се споменава и в 13-ия петгодишен план за стоманата 2016—2020 г., който беше в сила през значителна част от разследвания период в рамките на прегледа. В плана по отношение на желязната руда се предвижда: „да продължи подкрепата за проучвателните дейности в национални ключови области на добив на минерални ресурси, [...] да се предоставя подкрепа на някои съществуващи и силно конкурентни национални предприятия за добив на желязна руда благодарение на широко и интензивно развитие, [...], както и да се засили ролята на националните бази за добив на минерални ресурси по отношение на сигурността (на доставките)“.
- (72) Желязната руда е категоризирана като стратегически нововъзникващ отрасъл (СНО) и поради това е обхваната в 13-ия петгодишен план относно СНО. Желязната руда и феросплавите също са включени в каталога. Феросплавите фигурират и в Каталога с насоки за промишлено развитие и трансфер на Министерството на промишлеността и информационните технологии за 2018 г. Примерите по-горе относно стоманодобивния сектор като цяло и по-конкретно дейността, свързана с желязната руда, която е важна суровина за производството на CRF, показват значението, което ПКНР отдава на тези сектори. По този начин ПКНР ръководи и по-нататъшното развитие на сектора за производство на CRF в съответствие с широк набор от политически инструменти и укази и контролира практически всеки аспект от развитието и функционирането на сектора. Така секторът за производство на CRF се ползва от държавните насоки и намесата по отношение на основната суровина за производството на CRF, а именно желязото.
- (73) В обобщение може да се каже, че ПКНР е въвело мерки, за да налага на операторите да се придържат към целите на обществената политика за подпомагане на насърчаваните промишлени отрасли, в това число производството на основните суровини, използвани в производството на CRF. Тези мерки възпрепятстват свободното функциониране на пазарните сили.

⁽⁴¹⁾ Доклад, част III, глава 14, стр. 346 и сл.

⁽⁴²⁾ Въведение към Плана за реструктуриране и модернизирание на стоманодобивната промишленост.

⁽⁴³⁾ Доклад, глава 14, стр. 347.

⁽⁴⁴⁾ 13-ият петгодишен план за икономическо и социално развитие на Китайската народна република (2016—2020 г.) е на разположение на следния адрес: <https://en.ndrc.gov.cn/policies/202105/P020210527785800103339.pdf> (посетен на 4 август 2022 г.).

⁽⁴⁵⁾ Доклад — глава 14, стр. 349.

⁽⁴⁶⁾ Доклад — глава 14, стр. 352.

⁽⁴⁷⁾ Вж. 14-ия петгодишен план на Китайската народна република за национално икономическо и социално развитие и дългосрочни цели за 2035 г., част III, член VIII, на разположение на следния адрес: <https://cset.georgetown.edu/publication/china-14th-five-year-plan/> (посетен на 4 август 2022 г.).

⁽⁴⁸⁾ Каталог с насоки за реструктуриране на промишлеността (версия 2019 г.), одобрен с Указ на Националната комисия за развитие и реформи на Китайската народна република № 29 от 27 август 2019 г.; на разположение на адрес: <http://www.gov.cn/xinwen/2019-11/06/5449193/files/26c9d25f713f4ed5b8dc51ae40ef37af.pdf> (посетен на 27 юни 2022 г.).

- (74) При настоящото разследване не бе установено наличието на доказателства за това, че дискриминационното или неправилното прилагане на законодателството в областта на несъстоятелността и вещното право съгласно член 2, параграф 6а, буква б), четвърто тире от основния регламент в сектора за производство на CRF, както е посочено по-горе в съображение 55, не би засегнало производителите на продукта, предмет на прегледа.
- (75) Секторът за производство на CRF е засегнат и от изкривяването на разходите за заплати по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), пето тире от основния регламент, както е посочено и по-горе в съображение 55. Тези нарушения засягат сектора както пряко (при производството на продукта, предмет на прегледа, или на основните материали за влагане), така и косвено (при ползването на капитал или материали за влагане, предоставяни от дружества, които са обхванати от същата система на трудово право в КНР)⁽⁴⁹⁾.
- (76) Освен това при настоящото разследване не бяха представени доказателства, от които да става ясно, че секторът за производство на CRF не е засегнат от правителствената намеса във финансовата система по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б), шесто тире от основния регламент, както е посочено и по-горе в съображение 55. Поради това пазарните условия на всички равнища са сериозно засегнати от съществената правителствена намеса във финансовата система.
- (77) Накрая Комисията припомня, че за производството на CRF са необходими редица материали за влагане. Когато производителите на CRF купуват/договарят тези материали за влагане, заплатените от тях цени (които се отчитат като разходи) са очевидно изложени на същите горепосочени системни нарушения. Така например доставчиците на материалите за влагане наемат работна сила, която е предмет на нарушенията. Те имат достъп до заеми, които са предмет на нарушения във финансовия сектор/при разпределянето на капитал. Освен това дейността им е направлявана от системата за планиране, която се прилага на всички равнища на управление и във всички сектори.
- (78) Следователно не само че продажните цени на CRF на вътрешния пазар не са подходящи за използване по смисъла на член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент, но и всички разходи за материали за влагане (включително за суровини, енергия, земя, финансиране, труд и др.) са засегнати, тъй като ценообразуването им е повлияно от съществена правителствена намеса, както това е описано в части I и II от доклада. Действително правителствената намеса, описана във връзка с разпределянето на капитал, земя, труд, енергия и суровини, съществува навсякъде в КНР. Това означава например, че даден материал за влагане, който сам по себе си е произведен в КНР чрез комбиниране на редица фактори на производство, е изложен на въздействието на значителни нарушения. Същото се отнася и за материалите за влагане, използвани в производството на материали за влагане, и така нататък.
- (79) Нито ПКНР, нито производителите износители представиха доказателства или доводи в рамките на настоящото разследване, които да сочат обратното.
- (80) В обобщение, наличните доказателства показват, че нито цените, нито разходите във връзка с продукта, предмет на прегледа, включително тези за суровини, енергия и труд, са формирани от силите, действащи на свободния пазар, защото са повлияни от съществена правителствена намеса по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б) от основния регламент, както е показано от действителното или потенциалното въздействие на един или повече съответни елементи, описани в тях. Въз основа на това и при липсата на съдействие от страна на ПКНР Комисията стигна до заключението, че в този случай не е целесъобразно да се използват цените и разходите на вътрешния пазар, за да се определи нормалната стойност. Вследствие на това Комисията пристъпи към формиране на нормалната стойност изключително на основата на разходи за производство и продажба, отразяващи цени или референтни стойности, при които няма нарушения, което в този случай означава на основата на съответните разходи за производство и продажба в подходяща представителна държава в съответствие с член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент, както е изложено в следващия раздел.

3.1.4. Представителна държава

3.1.4.1. Общи бележки

- (81) Изборът на представителната държава се основава на следните критерии в съответствие с член 2, параграф 6а от основния регламент:
- равнище на икономическо развитие, сходно с това на Китай. За тази цел Комисията използва държави с брутен национален доход на глава от населението, сходен с този на Китай, въз основа на базата данни на Световната банка⁽⁵⁰⁾,

⁽⁴⁹⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/635, съображения 134—135 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/508, съображения 143—144.

⁽⁵⁰⁾ World Bank Open Data — Upper Middle Income (База данни на Световната банка — държави със среден към висок доход), <https://data.worldbank.org/income-level/upper-middle-income>.

- производство на продукта, предмет на прегледа, в тази държава ⁽⁵¹⁾,
- наличие на съответни публични данни в представителната държава,
- в случаите, когато има повече от една представителна държава, където е възможно, следва да се даде предимство на държавата, която има адекватно равнище на социална закрила и опазване на околната среда.

(82) Както е обяснено в съображения 52 и 53, Комисията изготви две бележки по досието относно източниците за определяне на нормалната стойност. В тези бележки са описани фактите и доказателствата, на които се основават съответните критерии. Страните не получиха коментари по тези елементи и по съответните източници, както е посочено в двете споменати по-горе бележки. Във втората бележка Комисията информира заинтересованите страни за намерението си да разгледа Бразилия като подходяща представителна държава в настоящия случай, ако съществуването на значителни нарушения в съответствие с член 2, параграф 6а от основния регламент бъде потвърдено.

3.1.4.2. Равнище на икономическо развитие, сходно с това на КНР

- (83) В първата бележка за факторите на производство Комисията определи Бразилия, Мексико, Русия и Турция като държави, които според Световната банка имат равнище на икономическо развитие, сходно с това на КНР, т.е. всички те са класифицирани от Световната банка като „държави със среден към висок доход“ въз основа на brutния национален доход, където според наличните сведения се произвежда продуктът, предмет на прегледа.
- (84) Заявителят е предложил Бразилия като предполагаема подходяща представителна държава в искането си, тъй като в Бразилия има няколко интегрирани производители на стомана и тя е отличен пример за конкурентен вътрешен пазар за основните стоманени продукти, включително продукта, предмет на прегледа. Заявителят посочи също така в своето искане, че в Бразилия всички материали за влагане, използвани в производството на продукта, предмет на разследването, обикновено се внасят от различни източници и до голяма степен от източници, при които няма нарушения.
- (85) Не бяха получени коментари относно посочените в тази бележка държави.

3.1.4.3. Наличие на съответни публични данни в представителната държава

- (86) В първата бележка Комисията посочи, че по отношение на държавите, за които е установено, че произвеждат продукта, предмет на прегледа, т.е. Бразилия, Мексико, Русия и Турция, е необходима допълнителна проверка за наличието на публични данни, по-специално по отношение на публичните финансови данни от производителите на продукта, предмет на прегледа.
- (87) По отношение на Мексико Комисията установи две дружества, които са посочени в първата бележка като производители. Едно от тези две дружества обаче е на загуба от 2016 г. насам, включително през 2020 г. За другото дружество се оказа, че неговите финансови отчети за 2020 година не са в съответствие с финансовите отчети за предходната година (2019): например беше установено, че нетните продажби са около 7 пъти по-ниски през 2020 г., отколкото през 2019 г. Не беше открита информация, потвърждаваща такава разлика в нетните продажби (също оказваща влияние върху нетните печалби) между 2020 г. и 2019 г. Поради това и двете дружества бяха сметени за неподходящи кандидати за определяне на общите производствени разходи, ПОАР и печалбата. Поради липсата на друга информация по досието на разположение на Комисията относно наличието на други дружества в Мексико, произвеждащи продукта, предмет на прегледа, с публично достъпни финансови данни, Комисията стигна до заключението, че Мексико вече не може да се смята за подходяща представителна държава.
- (88) По отношение на Русия Комисията установи две дружества, посочени в първата бележка като производители и които разполагат с публично достъпни финансови данни. И двете дружества бяха на печалба през 2020 г. и в годините преди това. Въпреки това, както е посочено в съображение 91, Комисията установи редица проблеми с наличните данни за Русия, тъй като тя не е внасяла редица важни суровини, например втечен природен газ, използвани за производството на продукта, предмет на разследването. Освен това изглежда, че в цените на природния газ в Русия има нарушения. Поради това Комисията стигна до заключението, че не е целесъобразно Русия да се приеме за подходяща представителна държава за целите на това разследване.

⁽⁵¹⁾ Ако продуктът, предмет на прегледа, не се произвежда в нито една държава със сходно равнище на икономическо развитие, може да се разгледа производството на продукт от същата обща категория и/или сектор като продукта, предмет на прегледа.

- (89) По отношение на Турция Комисията установи две дружества в първата бележка като производители. За едно от тях обаче не бяха налични актуални публично достъпни финансови отчети. За другото дружество, независимо че е било печелившо през 2020 г. и в годините преди това, Комисията съчете равнището на продажбите и общите разходи (ПОАР) на това дружество за неразумни, тъй като неговите ПОАР, изразени като процент от разходите му за производство, са били малки (под 2 % през 2020 г.) или дори отрицателни. Поради това Комисията заключи, че не може да използва данните на тези дружества като разумна стойност за ПОАР, при която няма нарушения, за установяване на нормалната стойност, при която няма нарушения. В резултат на това Комисията стигна до заключението, че Турция не може да се приеме за подходяща представителна държава за целите на това разследване.
- (90) И накрая, по отношение на Бразилия Комисията установи пет дружества, произвеждащи CRF, в първата бележка. Две от тези пет дружества обаче имаха отрицателни разходи за продажба и общи разходи (ПОАР), изразени като процент от производствените им разходи, поради което техните данни не можеха да бъдат използвани за целите на установяване на нормална стойност, при която няма нарушения. Другите три бразилски дружества разполагаха с актуални публични финансови данни, показващи печалби и разумна стойност за ПОАР за 2020 г.
- (91) Комисията също така анализира вноса на основните фактори на производство в Бразилия, Мексико, Русия и Турция. Анализът на данните за вноса показва, че Русия не е внасяла някои важни фактори на производство. Освен това изглежда, че в цените на природния газ в Русия има нарушения. Освен това анализът на данните за вноса показва, че Турция не е внасяла втечен природен газ (ХС 2711 11 природен газ, втечен), а е внасяла само ограничено количество кислород (ХС 2804 40 кислород). Следователно нито Русия, нито Турция могат да се смятат за подходящи представителни страни.
- (92) С оглед на гореизложените съображения с втората бележка Комисията уведоми заинтересованите страни, че възнамерява да използва Бразилия като подходяща представителна държава и три бразилски дружества (ArcelorMittal Brazil, CSN и Usiminas) в съответствие с член 2, параграф 6а, буква а), първо тире от основния регламент, за да извлече цени или референтни стойности, при които няма нарушения, с цел изчисляване на нормалната стойност.
- (93) Заинтересованите страни бяха поканени да коментират уместността на Бразилия като представителна държава и на трите дружества (ArcelorMittal Brazil, CSN и Usiminas) като производители в представителната държава. След втората бележка не бяха получени коментари.

3.1.4.4. Равнище на социална закрила и опазване на околната среда

- (94) След като въз основа на всички посочени по-горе елементи беше установено, че Бразилия е единствената подходяща представителна държава, не бе необходимо да се извършва оценка на равнището на социална закрила и опазване на околната среда в съответствие с последното изречение на член 2, параграф 6а, буква а), първо тире от основния регламент.

3.1.4.5. Заключение

- (95) Предвид изложения по-горе анализ Бразилия отговаря на критериите по член 2, параграф 6а, буква а), първо тире от основния регламент, за да може да се смята за подходяща представителна държава.

3.1.5. Източници, използвани за определяне на разходите, при които няма нарушения

- (96) В първата бележка Комисията изброи факторите на производство, като материали, енергия и труд, използвани от производителите износители при производството на продукта, предмет на прегледа, и прикани заинтересованите страни да представят коментари и да предложат публично достъпна информация за стойности, при които няма нарушения, за всеки от споменатите в посочената по-горе бележка фактори на производство.

- (97) Впоследствие във втората бележка Комисията заяви, че ще използва данни от ГТА за формиране на нормалната стойност в съответствие с член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент, за да установи разходите, при които няма нарушения, за повечето фактори на производство, по-специално за суровините. Освен това Комисията заяви, че ще използва следните източници за установяване на разходи за енергия, при които няма нарушения: цената на електроенергията, начислена от един от най-големите доставчици на електроенергия в Бразилия, дружеството EDP Brasil⁽⁵²⁾, като ще използва данните — както е обяснено допълнително в съображение 109 — за цената на природния газ в Бразилия. Освен това Комисията заяви, че за установяване на разходи за труд, при които няма нарушения, ще използва статистически данни на МОТ за определяне на заплатите в Бразилия. Статистическите данни на МОТ⁽⁵³⁾ предоставят информация за месечните възнаграждения на работниците и служителите⁽⁵⁴⁾ в преработвателната промишленост⁽⁵⁵⁾ и средния брой часове, отработени седмично в Бразилия през 2020 г.
- (98) Във втората бележка Комисията също така информира заинтересованите страни, че предвид липсата на съдействие от страна на китайските производители износители, тя ще групира незначителното тегло на някои от суровините в общите производствени разходи като „консумативи“ въз основа на информацията, предоставена в искането на заявителя. Освен това Комисията информира, че ще приложи процента към преизчислените разходи за суровини въз основа на информацията, предоставена от заявителя в неговото искане за определяне на консумативите, когато използва установените референтни стойности, при които няма нарушения, в съответната представителна държава.
- (99) Не бяха получени коментари.

3.1.6. Разходи и референтни стойности, при които няма нарушения

3.1.6.1. Фактори на производство

- (100) Комисията поиска от заявителя да представи разяснения относно съответните фактори на производство, използвани за производствените процеси, като започне от полуготовите горешовалцовани продукти, както и да предостави актуална информация относно равнището на транспортните разходи, обхващащи целия разследван период в рамките на прегледа. Заявителят предостави исканата информация на 17 февруари 2022 г.
- (101) Като се има предвид цялата информация от искането и последващата информация, предоставена от заявителя, бяха установени следните фактори на производство и техните източници с цел определяне на нормалната стойност в съответствие с член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент:

Таблица 1

Фактори на производство на някои студеновалцовани плоски продукти

Фактор на производство	Код на стоката	Стойност в CNY, при която няма нарушения	Мерна единица
Суровини			
Доломит	251810, 251820 и 251830	169,9	Тон
Варовик	252100	160,8	Тон
Негасена вар	252210	852,8	Тон
Железни руди и техните концентрати	260111 и 260112	1 206,8	Тон
Продукти от черни метали	720310 и 720390	453 671	Тон

⁽⁵²⁾ <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-grupo-a> и <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/bandeira-tarifaria>.

⁽⁵³⁾ <https://ilostat.ilo.org/>.

⁽⁵⁴⁾ <https://ilostat.ilo.org/data/> https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer36/?lang=en&segment=indicator&id=EAR_4MTH_SEX_ECO_CUR_NB_A.

⁽⁵⁵⁾ https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer38/?lang=en&segment=indicator&id=HOW_TEMP_SEX_ECO_NB_A.

Антрацитни и битуминозни въглища	270111 и 270112	662	Тон
Коксове и полукоксове от каменни въглища	270400	2 027,6	Тон
Кислород	280440	8 796,3	Кубически метри
Фероманган	720211 и 720219	9 388,2	Тон
Ферохром	720241 и 720249	9 470,6	Тон
Полуготови продукти от желязо или от нелегирани стомани	7207	4 256,3	Тон
Плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани	72081000, 72082500, 72082610, 72082690, 72082710, 72082790, 72083610, 72083690, 72083700, 72083810, 72083890, 72083910, 72083990, 72084000, 72085100, 72085200, 72085300, 72085400, 72089000, 72111300, 72111400, 72111900	4 637,9	Тон
Плосковалцовани продукти от други легирани стомани с широчина 600 mm или повече	72253000, 72254010, 72254090	8 539,6	Тон
Плосковалцовани продукти от други легирани стомани с широчина, по-малка от 600 mm	72269100	9 081,8	Тон
Страничен продукт: Отпадъци			
Отпадъци и отломки от желязо или стомана	720430 и 720449	2 383,3	Тон
Стружки, обрезки, стърготини и отпадъци от шамповане или изрязване от желязо или стомана	720441	3 269,1	Тон
Труд			
Труд		24,8	за човекочас
Енергия			
Електроенергия		547,7	KWH
Природен газ	271111 и 271112	1 638	Тон

3.1.6.2. Суровини

- (102) Въз основа на информацията, предоставена от заявителя в неговото искане, има два основни производствени процеса за производство на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана:

- първият производствен процес, започващ от суровини с използване на доменна кислородна пещ (BOF): в този производствен процес първата стъпка е производството на „Студеновалцован плосък продукт с максимална твърдост“ (FH CRF) от суровини (основно желязна руда и коксуващи се въглища), т.е. продуктът, получен веднага след като горещовалцованият материал премине през студеновалцовашите машини за намаляване на дебелината. Втората стъпка е temperирането, повторното нагряване на FH CRF за възстановяване на свойствата на стоманата,
- вторият производствен процес, като се започне от полуготовите продукти, т.е. горещовалцованите плоски продукти от стомана: Производството на CRF започва със закупените рулони от горещовалцована плоска стомана (HRF) („декапирани рулони“), които представляват преобладаващия дял от разходите за суровините.
- (103) За да установи цената на суровините (първия производствен процес), при която няма нарушения, и на горещовалцованите плоски продукти от стомана (втория производствен процес), доставени на входа на завод на производител от представителна държава производител, Комисията използва за основа среднопретеглената цена на вноса за представителната държава, отчетена в ГТА, към която са добавени вносни мита и транспортни разходи. Цената на вноса в представителната държава беше определена като среднопретеглена стойност от единичните цени на вноса от всички трети държави с изключение на КНР и държавите, които не са членки на СТО, изброени в приложение 1 от Регламент (ЕС) 2015/755 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁶⁾. Комисията реши да изключи вноса от КНР в представителната държава, тъй като стигна до заключението в съображение 80, че не е целесъобразно да се използват цените и разходите на вътрешния пазар на КНР поради съществуващите значителни нарушения по смисъла на член 2, параграф 6а, буква б) от основния регламент. Като се има предвид, че няма доказателства, че същите нарушения не засягат в еднаква степен продуктите, предназначени за износ, Комисията счете, че същите нарушения засягат и експортните цени. След като вносът от КНР в представителната държава бе изключен, обемът на вноса от други трети държави остана представителен.
- (104) Редица фактори на производство са представлявали незначителен дял от общите разходи за суровини през разследвания период в рамките на прегледа. Тъй като използваната за тях стойност нямаше съществено влияние върху изчисленията на дъмпинговия марж, независимо от използвания източник, Комисията реши да включи тези разходи в обхвата на консумативите. Както е обяснено в съображение 98, Комисията приложи процента, предоставен от заявителя в искането му за определяне на количеството консумативи, когато използва установените референтни стойности, при които няма нарушение, в съответната представителна държава.
- (105) По отношение на вносните мита Комисията отбеляза, че Бразилия е внасяла най-важните си суровини (желязна руда от повече от 5 държави, въглища и кокс от повече от 10 държави). Поради това и като се има предвид, че при преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките не е необходимо да се изчислява точен дъмпингов марж, а по-скоро да се установи вероятността за продължаване или повторно възникване на дъмпинга, Комисията изчисли вносните мита за всяка суровина въз основа на представителните обеми на вноса от ограничен брой държави, които представляват поне 80 % от общия внос на най-важните суровини (желязна руда, въглища и кокс).
- (106) Що се отнася до транспортните разходи, при липса на каквото и да е съдействие Комисията поиска от заявителя да предостави актуална информация относно равнището на вътрешните транспортни разходи, обхващащи целия разследван период в рамките на прегледа. Съответно на 4 и 17 февруари 2022 г. заявителят предостави исканата информация. Комисията изрази разходите за вътрешен транспорт за доставката на суровини като процент от действителните разходи за тези суровини и след това приложи същия процент към разходите за същите суровини, при които няма нарушения, за да получи разходите за транспорт, при които няма нарушения. Комисията счете, че отношението между суровината на производителя износител и отчетените транспортни разходи може да се използва в разумна степен като показател за оценка на разходите за суровини, при които няма нарушения, при доставката им в завода на дружеството.

3.1.6.3. Труд

- (107) Комисията използва статистическите данни на МОТ за определяне на възнагражденията в Бразилия. Статистическите данни на МОТ ⁽⁵⁷⁾ предоставят информация за месечните възнаграждения на наетите лица ⁽⁵⁸⁾ и средния брой часове, отработени седмично в Бразилия, в преработвателната промишленост ⁽⁵⁹⁾ през 2020 г.

⁽⁵⁶⁾ Регламент (ЕС) 2015/755 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно общия режим за внос от някои трети държави (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 33). Съгласно член 2, параграф 7 от основния регламент се приема, че цените на вътрешния пазар в тези държави не могат да се използват за определяне на нормалната стойност, а и във всеки случай данните за такъв внос бяха незначителни.

⁽⁵⁷⁾ <https://ilostat.ilo.org/>.

⁽⁵⁸⁾ <https://ilostat.ilo.org/data/> https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer36/?lang=en&segment=indicator&id=EAR_4MTH_SEX_ECO_CUR_NB_A.

⁽⁵⁹⁾ https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer38/?lang=en&segment=indicator&id=HOW_TEMP_SEX_ECO_NB_A.

3.1.6.4. Електроенергия

- (108) Комисията използва ценовата тарифа за електроенергията, отчетена от един от най-големите доставчици на електроенергия в Бразилия, дружеството EDP Brasil⁽⁶⁰⁾, за установяване на стойността на разходите за електроенергия, при която няма нарушения.

3.1.6.5. Природен газ

- (109) Цената на природния газ в Бразилия се основава на данни, които осигуряват цени на вноса с платени мита за внесения газ чрез комбиниране на количествата и стойностите на вноса, извлечени от GTA, с данни за тарифите, получени от MacMap⁽⁶¹⁾.

3.1.6.6. Общопроизводствени разходи, ПОАР, печалба и амортизация

- (110) Съгласно член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент „формираната нормална стойност включва неизкривени и разумни административни разходи, разходи за продажба и общи разходи, и реализиране на печалба“. Също така трябва да бъде установена стойност на общопроизводствените разходи, за да се обхванат онези разходи, които не са включени в посочените по-горе фактори на производство.
- (111) Комисията използва финансовите данни на три бразилски дружества (ArcelorMittal Brazil, CSN и Usiminas), производители в представителната държава, както е посочено в съображение 90.
- (112) За да установи стойност на общопроизводствените разходи, при която няма нарушения, и предвид липсата на съдействие от страна на китайските производители износители, Комисията използва наличните факти в съответствие с член 18 от основния регламент. Поради това въз основа на данните, предоставени от заявителя, Комисията установи отношението между общопроизводствените разходи и общите разходи за производство и труд. Впоследствие този процент бе приложен към стойността на производствените разходи, при която няма нарушения, за да се получи стойността на общопроизводствените разходи, при която няма нарушения.

3.1.7. Изчисляване на нормалната стойност

- (113) Въз основа на гореизложеното Комисията формира нормалната стойност по вид на продукта на базата на цена франко завода в съответствие с член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент.
- (114) Първо, Комисията определи производствените разходи, при които няма нарушения. Поради липсата на съдействие от страна на производителите износители Комисията използва информацията, предоставена от заявителя в искането за преглед, по отношение на използването на всеки фактор (материали и труд) за производството на продукта, предмет на прегледа.
- (115) След като установи производствените разходи, при които няма нарушение, Комисията добави общопроизводствените разходи, ПОАР и печалбата, както е посочено в съображение 112. Общопроизводствените разходи са определени въз основа на данните, предоставени от заявителя. ПОАР и печалбата са определени въз основа на финансовите данни на три бразилски дружества (ArcelorMittal Brazil, CSN и Usiminas), както е отбелязано в съображение 111. Към производствените разходи, при които няма нарушения, Комисията добави следните елементи:

— общопроизводствени разходи, които представляват общо 10 % от преките разходи за производство, започвайки от първия производствен процес, и 2 % от преките разходи за производство, започвайки от втория производствен процес,

⁽⁶⁰⁾ <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-grupo-a>) и <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/bandeira-tarifaria>.

⁽⁶¹⁾ www.macmap.org.

- ПОАР и други разходи, които представляват 18,5 % от себестойността на продадените стоки на трите бразилски дружества, посочени по-горе, и
- печалбите, които възлизат на 14,7 % от разходите за продадени стоки, постигнати от трите горепосочени бразилски дружества, бяха приложени към общите производствени разходи, при които няма нарушения.

(116) Въз основа на това Комисията формира нормалната стойност по вид на продукта на базата на цена франко завода в съответствие с член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент. Формираната нормална стойност варираше между 1 200 и 1 400 EUR/тон или от 1 500 до 1 700 EUR/тон в зависимост от производствения процес (вж. съображение 102 в това отношение) по време на разследвания период в рамките на прегледа.

3.1.8. Експортна цена

(117) При липса на съдействие от страна на производителите износители от Китай експортната цена беше определена въз основа на базата данни по 14(6) ⁽⁶²⁾ на равнище CIF.

3.1.9. Сравнение

(118) Комисията сравни формираната нормална стойност, установена в съответствие с член 2, параграф 6а, буква а) от основния регламент, и определената по-горе експортна цена.

(119) Когато това бе обосновано от необходимостта да се гарантира обективно сравнение, Комисията коригира нормалната стойност и/или експортната цена за разликите, отразяващи се на цените и тяхната сравнимост, в съответствие с член 2, параграф 10 от основния регламент. Бяха направени корекции въз основа на информацията, предоставена от заявителя, на таксите за морски и вътрешен транспорт и за разтоварване, възлизащи на 140,44 EUR/тон, във връзка с експортната цена, за да се приведе тя до ниво на цена франко завода.

3.1.10. Продължаване на дъмпинга

(120) Въз основа на това Комисията установи, че експортната цена е била с 29,7 % по-ниска от нормалната стойност за първия производствен процес, започващ от суровините, както е обяснено в съображение 102, и с 8,83 % за втория производствен процес, започващ от полуготовите продукти.

(121) Въпреки това, тъй като обемът на въпросния внос беше много ограничен, съответстващ на по-малко от 0,5 % от общия внос в Съюза и на по-малко от 1 % пазарен дял в пазара на Съюза, цените бяха сметени за неподходящи. По тази причина Комисията стигна до заключението, че тези малки обеми не дават достатъчно основание да се направи заключение за продължаване на дъмпинга. Поради това Комисията проучи вероятността за повторно възникване на дъмпинга.

3.1.11. Вероятност за повторно възникване на дъмпинга

(122) За анализа на вероятността за повторно възникване на дъмпинга бяха анализирани следните допълнителни елементи: износът за трети държави, производственият капацитет и свободният капацитет в Китай, както и привлекателността на пазара на Съюза.

3.1.11.1. Връзка между експортните цени за трети държави и експортните цени за Съюза

(123) Комисията анализира модела на цените на китайския износ за трети държави по време на разследвания период в рамките на прегледа. Поради това тя направи справка с публично достъпна информация, като статистиката за китайския износ, отчетена в ГТА, и извлече количествата и стойностите на износа на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана под кодове по ХС 7209 15 90, 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 90, 7209 25 00, 7209 26 00, 7209 27 00, 7209 28 00, 7211 23 00, 7211 29 00, 7225 50 00 и 7226 92 00 за разследвания период в рамките на прегледа. Изнесените количества (в тонове) за всички държави (включително за Европейския съюз) възлизат на 3 253 368 тона, от които 31 602 тона, или около 1 %, са изнесени за Съюза.

⁽⁶²⁾ Базата данни по 14(6) предоставя данни за вноса на продукти, които вече са обект на регистрация или антидъмпингови или антисубсидийни мерки, от държавите, засегнати от процедурата, и от други трети държави, на равнище 10-цифрени кодове по ТАРИК.

- (124) В статистическите данни за китайския износ, представени в ГТА, се посочва средна експортна цена CIF от Китай за други държави, възлизаща на 629 EUR/тон, която беше коригирана до цена франко завода (след корекции за такси за морски и вътрешен превоз и за разтоварване), възлизаща на 585 EUR/тон. Последната цена беше дори под експортната цена за ЕС през разследвания период в рамките на прегледа.
- (125) Поради това бе сметнено за вероятно, че ако настоящите мерки бъдат отменени, китайските производители износители ще започнат да продават на Съюза на равнища под установената нормална стойност.

3.1.11.2. Производствен капацитет и свободен капацитет в Китай

- (126) Според искането на заявителя в Китай има повече от 50 производители износители на продукта, предмет на прегледа. Според статистическите данни за китайския износ, отчетени в ГТА, китайските производители износители са изнасяли също за останалата част на света.
- (127) При липсата на съдействие от страна на китайските производители износители в Китай Комисията основа своите констатации по отношение на капацитета на другите производители износители на наличните факти и се позова на информацията, съдържаща се в искането за преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките, както и на други налични източници, като Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1029 на Комисията ⁽⁶³⁾, документ на ОИСП за актуалното състояние ⁽⁶⁴⁾ на капацитета за производство на стомана през 2021 г., публикуван през септември 2021 г., и данни на Световната стоманодобивна асоциация за 2021 г. ⁽⁶⁵⁾.
- (128) Първо, в информацията, съдържаща се в искането за преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките, общият китайски капацитет се оценява на повече от 120 милиона тона, докато производството и китайското потребление се оценяват на по 100 милиона тона през 2020 г. Въз основа на това свободният капацитет в Китай беше оценен на 20 милиона тона през 2020 г., което е показателно за свободния капацитет през разследвания период в рамките на прегледа и значително надвишава общото потребление на Съюза на свободния пазар (около 9,7 милиона тона) в разследвания период в рамките на прегледа. Второ, Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1029 изтъква „изключителното нарастване на потреблението в Китай“ (вж. съображение 36 от Регламент (ЕС) 2021/1029), в доклада на министрите на Глобалния форум относно свръхкапацитета в стоманодобива (GFSEC) от 2020 г., основан на данни до 2019 г., се посочва, че „непосредственото отражение на перспективите за търсенето е, че глобалната разлика между капацитета и търсенето, показател за рисковете от свръхпредлагане за пазара на стомана, ще нарасне значително до поне 606 mmt през 2020 г.“ В него се отбелязва също, че „този обрат в излишъка на капацитет може да доведе до смущения в търговията, да предизвика рязко по-ниски цени на стоманата и да навреди на икономическата устойчивост на стоманодобивната промишленост“. Трето, тази ситуация беше потвърдена и в документа на ОИСП, озаглавен „Актуалното състояние на капацитета за производство на стомана през 2021 г.“ Документът се позовава не само на „редица нови инвестиции, свързани с мерките на Китай за замяна на остарелите и малки стоманодобивни заводи, особено в източните и южните крайбрежни райони на Китай“, но и на факта, че китайското правителство „е установило случаи, в които някои от стоманодобивните заводи са разширили производствения си капацитет в рамките на схемата за размяна на капацитет“. Освен това документът на ОИСП се позовава на инвестициите на китайски стоманодобивни дружества в държави от Южна Азия, като Филипините и Индонезия. И накрая, дори ако данните на Световната стоманодобивна асоциация за 2021 г. се отнасят само за необработената стомана, те могат да се смятат за показателни по отношение на разглеждания продукт, тъй като по правило производството на студеновалцована стомана е вторият процес в производството на стомана след производството на горещовалцована стомана. В това отношение данните за 2021 г. за производството на необработена стомана показваха, че на Китай се дължи 52,9 % от световното производство на стомана, което също е показателно за огромния капацитет за производството на разглеждания продукт в КНР през 2021 г.
- (129) Освен това някои основни пазари като САЩ и Индия са защитени от антидъмпингови мерки по отношение на продукта, предмет на прегледа, което намалява достъпа на китайските производители износители.
- (130) Въз основа на това е вероятно китайските производители да насочат свободния си капацитет към пазара на Съюза в големи количества на дъмпингови цени, ако срокът на действие на мерките изтече.

3.1.11.3. Привлекателност на пазара на Съюза

- (131) Пазарът на Съюза е сред най-големите пазари за някои студеновалцовани плоски продукти от стомана в света.

⁽⁶³⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1029 на Комисията от 24 юни 2021 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159 на Комисията за удължаване на срока на действие на защитната мярка по отношение на вноса на някои стоманени продукти (ОВ L 225 I, 25.6.2021 г., стр. 1).

⁽⁶⁴⁾ <https://www.oecd.org/industry/ind/latest-developments-in-steelmaking-capacity-2021.pdf>.

⁽⁶⁵⁾ <https://worldsteel.org/steel-topics/statistics/world-steel-in-figures-2022/>.

- (132) Заявителят изтъкна в своето искане, че само защитните мерки на Съюза по отношение на стоманата, които се прилагат за продукта, предмет на прегледа, не биха били достатъчни за защита на пазара на Съюза срещу значителен внос на дъмпингови цени. Тъй като Китай не получи специфична за държавата квота за продукта, предмет на прегледа, китайските производители износители имат достъп до голямо количество остатъчни обеми от квоти, в рамките на които биха могли да насочват своя износ към пазара на Съюза, ако срокът на действие на антидъмпинговите мерки изтече. В резултат на това, ако антидъмпинговите мерки бъдат отменени, има вероятност обемите на китайския износ да се увеличат значително в рамките на остатъчната квота и по този начин да наводнят пазара на Съюза, преди да започне да се прилага извънквотно мито съгласно защитната мярка.
- (133) Вносителят Dufenco S.A. заяви, ⁽⁶⁶⁾ че китайските органи са отменили намалената ставка от 13 % на данъка върху добавената стойност върху износа на стомана, включително върху вноса на продукта, предмет на прегледа, с оглед ограничаване на производството на стомана в Китай (за да се справи с въглеродните си емисии), като същевременно се гарантират китайските вътрешни доставки. Dufenco S.A. заяви, че в резултат на това се очаква цените на китайския внос да се повишат, като по този начин се подкопава привлекателността на пазара на Съюза. Комисията обаче не можа да потвърди това твърдение, тъй като промените в обемите и цените зависят също така от много други елементи, по-специално например от съществуващия свръхкапацитет и привлекателността на пазара на Съюза в сравнение с други трети държави.

3.1.11.4. Заключение относно вероятността за повторно възникване на вредата

- (134) Пазарът на Съюза е много привлекателен, тъй като е сред най-големите в света. Освен това, както е посочено в таблица 7 от съображение 202, среднопотежните единични продажни цени на включените в извадката производители от Съюза за несвързани клиенти на свободния пазар в Съюза възлизат на 622 EUR/тон през разследвания период в рамките на прегледа, което е над средната цена на износа от Китай, коригирана до цена франко завода, възлизаща на 585 EUR/тон (вж. съображение 124). Следователно би било вероятно, ако срокът на действие на настоящите антидъмпингови мерки изтече, китайските производители да използват свободния си капацитет и в допълнение да пренасочат част от своите по-малко рентабилни експортни продажби от трети държави към пазара на Съюза.
- (135) Въз основа на горепосочените съображения беше направено заключението, че съществува вероятност за повторно възникване на дъмпинга, ако срокът на действие на мерките изтече.

3.2. Русия

3.2.1. Предварителни бележки

- (136) През разследвания период в рамките на прегледа вносът от Русия на продукта, предмет на прегледа, продължи, макар и на значително по-ниски равнища, отколкото през разследвания период в рамките на първоначалното разследване (т. е. от 1 април 2014 г. до 31 март 2015 г.). Според статистическите данни на Comext (Евростат) вносът на CRF от Русия възлиза на по-малко от 3 000 тона през разследвания период в рамките на прегледа в сравнение с приблизително 700 000 тона по време на първоначалния разследван период. През разследвания период в рамките на прегледа вносът на CRF от Русия е с пазарен дял от почти 0 % както на общия пазар на Съюза, така и на свободния пазар на Съюза, в сравнение с пазарен дял от 9,8 % през първоначалния разследван период.
- (137) Както е обяснено в съображение 29, тримата руски производители износители се отзоваха при започването на процедурата и изразиха своята готовност да сътрудничат. По-късно обаче те уведомиха Комисията, че не възнамеряват да отговорят на въпросника за производители износители.
- (138) Поради това в съответствие с член 18 от основния регламент констатациите във връзка с вероятността за пропължаване или повторно възникване на дъмпинга се основават на наличните факти.

⁽⁶⁶⁾ Известие за започване на преглед с оглед изтичане на срока на действие на антидъмпинговите мерки, приложими към вноса на някои студеновалцовани плоски продукти от стомана с произход от Китайската народна република и Руската федерация, изявление от името на Dufenco S.A., 27.8.2021 г., раздел 4.1. Китай, стр. 6—7.

3.2.2. Продължаване на дъмпинга при вноса през разследвания период в рамките на прегледа

3.2.2.1. Нормална стойност

- (139) Както е посочено в съображение 138 по-горе, поради неоказването на съдействие от страна на производителите износители в Русия, Комисията използва наличните факти, за да установи нормалната стойност. За тази цел Комисията използва данни, предоставени от заявителя за разследвания период в рамките на прегледа, основани на справки на MEPS International ⁽⁶⁷⁾ за вътрешните цени на CRF в Русия, в област Волга. На тази основа нормалната стойност беше 702,97 EUR/тон по време на разследвания период в рамките на прегледа.

3.2.2.2. Експортна цена

- (140) Поради неоказване на съдействие от страна на производителите износители в Русия Комисията бе принудена да използва наличните факти при определяне на экспортната цена.
- (141) Експортната цена е определена въз основа на данни на Евростат за цената CIF. Така экспортната цена беше 755,65 EUR/тон.

3.2.2.3. Сравнение

- (142) Комисията сравни нормалната стойност и экспортната цена на продукта, предмет на прегледа, на базата на цената франко завода. Бяха направени корекции въз основа на информацията, предоставена от заявителя, за таксите за морски и вътрешен транспорт и за разтоварване, възлизащи на 127,84 EUR/тон, във връзка с экспортната цена, за да се приведе тя до ниво на цена франко завода. На тази основа коригираната экспортна цена франко завода за Съюза беше 627,81 EUR/тон.

3.2.2.4. Продължаване на дъмпинга

- (143) Горното сравнение показва, че экспортните цени за Съюза, изразени като процент от стойността CIF, са били с 10 % по-ниски от установената нормална стойност.
- (144) Тъй като обемът на разглеждания внос е много ограничен, възлизащ на по-малко от 1 % от общия внос за ЕС и близък до 0 % от пазарния дял в Съюза, Комисията разследва също така вероятността за повторно възникване на дъмпинга.

3.2.3. Вероятност за повторно възникване на дъмпинга, ако мерките бъдат отменени

- (145) В съответствие с член 11, параграф 2 от основния регламент Комисията разгледа вероятността за повторно възникване на дъмпинга, ако мерките бъдат отменени. В това отношение са анализирани следните елементи: износът за трети държави, производственият капацитет и свободният капацитет в Русия, както и привлекателността на пазара на Съюза.

3.2.3.1. Износ за трети държави

а) **Нормална стойност**

- (146) Нормалната стойност беше формирана, както е разяснено в раздел 3.2.2.1 по-горе.

б) **Експортна цена**

- (147) Експортната цена беше определена въз основа на экспортните цени на продукта, предмет на прегледа, за други трети държави. В това отношение, поради липса на съдействие от страна на производителите износители, Комисията използва базата данни на GTA. Средната экспортна цена CIF за трети държави е била 536 EUR/тон през разследвания период в рамките на прегледа. Експортната цена CIF за трети държави бе намалена до ниво на цена франко завода чрез приспадане на разходите за навло и застраховка и разходите за вътрешен транспорт в Русия, които възлизаха на 127,84 EUR/тон, както е посочено в съображение 141. На тази основа коригираната экспортна цена франко завода за трети държави бе 408,72 EUR/тон.

⁽⁶⁷⁾ Глобални цени на стоманата, индекси и прогнози, MEPS International.

в) *Сравнение на цените*

- (148) Комисията сравни нормалната стойност, установена в раздел 3.2.2.1, и средната експортна цена за трети държави на базата на цена франко завода.
- (149) Горното сравнение показва, че руският износ на продукта, предмет на прегледа, за трети държави, изразен като процент от стойността CIF, е бил с 55 % по-нисък от установената нормална стойност.
- (150) В изложението си при започването на процедурата тримата руски производители износители твърдят, че експортните цени за трети пазари не са по-представителни от експортните цени за Съюза, тъй като този износ, главно за Турция, се състои от по-евтини видове CRF, което би обяснило по-ниските им цени. Те предположиха, че високите руски експортни цени, отчетени от Евростат, са представителни и трябва да се използват при оценката.
- (151) В това отношение Комисията отбеляза, че не са предоставени доказателства в подкрепа на твърдението за разлики във видовете на продукта. Всъщност тримата руски производители износители не изпратиха отговор на въпросника, позволяващ на Комисията да извърши своята оценка по отношение на видовете на продукта, изнасяни за Съюза. Следователно, както е обяснено в съображение 138, Комисията основа оценката си на наличните факти. Тя използва базата данни на GTA, за да установи цената на руския износ за трети държави като най-подходящият източник. Във всеки случай дори да беше използвала цените на руския износ за Съюза, както е предложено от тримата руски износители, Комисията установи в раздел 3.2.2.4 по-горе, че цените на руския износ за Съюза, получени от Евростат и изразени като процент от стойността CIF, са били с 10 % по-ниски от установената нормална стойност. Поради това твърдението беше отхвърлено.

3.2.3.2. Производствен капацитет и свободен капацитет в Русия

- (152) Предвид липсата на съдействие от страна на руските производители износители производственият капацитет и свободният капацитет в Русия бяха установени въз основа на наличните факти, и по-специално на информацията, предоставена от заявителя относно разследвания период в рамките на прегледа.
- (153) Според информацията, предоставена от заявителя, общият производствен капацитет на продукта, предмет на прегледа, в Русия надхвърля 12 000 000 тона през разследвания период в рамките на прегледа. Заявителят е изчислил, че руските производители имат свободен капацитет от около 2 милиона тона, който не може да бъде поет от вътрешния пазар. Освен това заявителят заяви, че руските производители са увеличили производствения си капацитет за студеновалцована стомана с приблизително 1 150 000 тона между 2016 г. и 2021 г.
- (154) Руските производители износители оспориха оценката на свободния капацитет в Русия, предоставена от заявителя. В изявлението си при започването те предоставиха данни за общия производствен капацитет на сектора за производство на CRF в Русия, за общия производствен обем и за степента на използване на капацитета. Те твърдяха, че през 2020 г. руският сектор за производство на CRF е имал свободен капацитет от [1,8—2,3] милиона тона, което представлява само [4—8] % от общото потребление на Съюза (32,4 милиона тона). Освен това те заявиха, че като се вземе предвид очакваният ръст на потреблението и производството на CRF в Русия и в Евразийския икономически съюз (ЕАЕС), се предвижда свободният капацитет на руския сектор за производство на CRF да намалее още повече.
- (155) В това отношение, както е обяснено в съображение 32, руските производители износители не изпратиха отговори на въпросника и Комисията счете, че те са предоставили само фрагментирана информация относно производството, капацитета и производствения обем, без подкрепящи доказателства, която Комисията не може да провери. Следователно, тъй като производителите износители не предоставиха достатъчна и надеждна информация по отношение на производствения капацитет и производствените обеми, Комисията използва наличната информация в досието.

- (156) Освен това руските производители износители предоставиха данните за производството, капацитета и използването на капацитета само във версията, обозначена като поверителна, без неповерително резюме. Както е посочено в известието за започване, ако предоставилата поверителна информация страна не посочи основателна причина за искането за поверително разглеждане или не представи неповерително резюме с необходимия формат и качество, Комисията може да не вземе предвид тази информация, освен ако точността ѝ може да бъде убедително доказана с помощта на подходящи източници. Като се има предвид, че информацията за производството, капацитета и използването на капацитета беше предоставена само във версия, обозначена като поверителна, и следователно не можеше да бъде обект на коментари от други заинтересовани страни, не можеше да се докаже по убедителен начин, че информацията е точна.
- (157) Във всеки случай въпросните данни, предоставени от руските производители износители, и предоставените от заявителя данни не се различаваха в голяма степен. Поради това Комисията счете, че оценка, основана на данните, предоставени от руските производители износители, не би довела до различно заключение. Поради това Комисията отхвърли твърденията.
- (158) След разгласяването руското правителство, както и производителите износители оспориха констатациите на Комисията, че производителите износители не са оказали пълно съдействие на разследването и че не е предоставена съдържателна публично достъпна версия (както е разяснено в съображение 156). Поради това производителите износители заявиха, че Комисията е злоупотребила със своето право на преценка в това отношение.
- (159) Първо, Комисията отбеляза, че информацията за капацитета по дружества е била предоставена само от производителите износители под формата на индекси, което не е позволило на страните да коментират точния наличен капацитет (не са предоставени диапазони). В публично достъпната версия не са предоставени нито данни за производството, нито данни за използването на капацитета. Поради това Комисията повтори констатацията си, че другите заинтересовани страни не могат да проверят публично достъпната версия на информацията относно производството, капацитета и използването на капацитета. Второ, тази информация не беше предоставена като част от отговорите на въпросника и не можеше да бъде сверена с други части на въпросниците и свързаните с тях документи, които дружествата са длъжни да представят като доказателство в подкрепа на информацията в отговорите на въпросника. На последно място, както е разяснено в съображение 157 по-горе, Комисията установи, че дори предоставените данни да бъдат взети предвид, нейните констатации за свободния капацитет не биха се променили. Поради това Комисията отхвърли тези твърдения.
- (160) Свободният капацитет на продукта, предмет на прегледа, наличен в Русия, представлява приблизително 21 % от общото потребление на Съюза на свободния пазар през разследвания период в рамките на прегледа, когато се основава на заявлението, и приблизително 20 %, ако се вземат предвид данните, подадени от руските производители износители.
- (161) Въз основа на гореизложеното Комисията заключи, че руските производители износители разполагат със значителен свободен капацитет, който биха могли да използват за производството на CRF за износ за Съюза, ако срокът на действие на мерките изтече.

3.2.3.3. Привлекателност на пазара на Съюза

- (162) Комисията установи, че руските производители износители са изнасяли продукта, предмет на прегледа, за трети пазари на цени с около 14 % по-ниски от средните продажни цени на производителите от Съюза на пазара на Съюза. Като се вземе предвид това равнище на цените, износът за Съюза е потенциално по-привлекателен за руските износители, отколкото износът за всички други държави.
- (163) Пазарът на Съюза също е привлекателен с оглед на географската си близост и размер, с общо потребление от 33 579 173 тона, включително потребление на свободния пазар от 9 677 020 тона през разследвания период в рамките на прегледа.

- (164) Обемът на износа за трети държави е бил 580 000 тона през разследвания период в рамките на прегледа, което представлява 6 % от потреблението на свободния пазар на Съюза. Това представлява допълнителен обем от CRF, който би могъл да бъде пренасочен към пазара на Съюза предвид неговата привлекателност, ако срокът на действие на мерките изтече.
- (165) След разгласяването производителите износители и руското правителство заявиха, че пазарът на Съюза вече не е привлекателен за производителите износители поради санкциите и дори в периода преди налагането на санкции „търговските потоци, инфраструктурата и веригите на доставки вече са били унищожени“ и ще отнеме години възстановяването им.
- (166) Въпреки че твърдението относно санкциите е разгледано в съображения 167 и 172 по-долу, Комисията отбеляза, че не са представени доказателства във връзка с твърдението, че възстановяването на износа за Съюза ще отнеме години. В същото време, като се имат предвид значително по-ниските цени, на които руските производители износители продължават да изнасят за останалата част от света, географската близост и размерът на пазара на Съюза, както и значителният обем на износа за трети държави, който може да бъде пренасочен към Съюза, Комисията повтори констатациите си, че пазарът на Съюза е привлекателен за руските производители износители.
- (167) Това заключение не се поставя под въпрос с оглед на неотдашните събития. Комисията отбеляза в това отношение, че след започване на разследването, поради военната агресия на Руската федерация срещу Украйна, ЕС е наложил последователни пакети от санкции срещу Русия, които също са засегнали продуктите от стомана и/или стоманодобивните дружества, произвеждащи и изнасящи продукта, предмет на прегледа, след разследвания период в рамките на прегледа. Последният пакет от санкции, обхващащи продукта, предмет на прегледа, и/или производителите износители съдържа забрана за внос на CRF. Тази забрана влезе в сила на 16 март 2022 г. ⁽⁶⁸⁾. Като се има предвид, че тези санкции са свързани с военната агресия и свързаната с нея геополитическа ситуация, техният обхват, промяна и/или продължителност са непредвидими. Освен това антидъмпинговите мерки са със срок на действие пет години. Като се имат предвид посочените по-горе неясноти и фактът, че Съветът може допълнително да измени точния обхват и продължителността на санкциите във всеки един момент, Комисията установи, че те не могат да окажат влияние върху заключенията ѝ в настоящата процедура.

3.2.3.4. Заключение относно вероятността за повторно възникване на дъмпинга

- (168) Комисията установи, че руските производители износители продават на трети държави на цени, по-ниски от нормалната стойност.
- (169) Както е обяснено в съображение 161, свободният капацитет в Русия е бил значителен през разследвания период в рамките на прегледа, представлявайки приблизително 21 % от общото потребление на Съюза на свободния пазар през разследвания период в рамките на прегледа, и се е увеличил в между 2016 г. и 2021 г.
- (170) И накрая, привлекателността на пазара на Съюза по отношение на размера, географската близост и цените показва, че е вероятно руският износ и свободният капацитет да бъдат (пре)насочени към Съюза, ако срокът на действие на мерките изтече.
- (171) След разгласяването руското правителство заяви, че няма вероятност от повторно възникване на дъмпинга, тъй като вносът е бил незначителен и поради санкциите руските производители са спрели напълно износа за Съюза за дълъг и неопределен период от време.
- (172) По отношение на износа за Съюза Комисията припомни, че е установила вероятност за повторно възникване на дъмпинга въз основа на описаните по-горе аспекти, които не включват настоящото равнище на износа за Съюза, считано за временна ситуация, която може да се промени по всяко време. Що се отнася до действащите санкции, както е разяснено в съображение 167, като се има предвид, че техният обхват, израз и/или продължителност са

⁽⁶⁸⁾ Регламент (ЕС) № 833/2014 на Комисията от 31 юли 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 229, 31.7.2014 г., стр. 1) , изменен с Регламент (ЕС) 2022/428 (ОВ L 87 I, 15.3.2022 г., стр. 13). За консолидираната версия на Регламент (ЕС) № 833/2014, в която се съдържат всички изменения, свързани с пакета от санкции, моля, направете справка с <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20220413>.

непредвидими и могат да бъдат изменени по всяко време, Комисията установи, че те не могат да окажат влияние върху заключенията в настоящата процедура. Поради това неотдавнашните събития, които временно засягат вноса от Русия в Съюза, не могат да променят констатациите, направени по отношение на повторното възникване на дъмпинга в този случай, и тези твърдения бяха отхвърлени.

- (173) Поради това Комисията стигна до заключението, че съществува вероятност за повторно възникване на дъмпинга, ако срокът на действие на мерките не бъде продължен.

4. ВРЕДА

4.1. Определение за промишленост на Съюза и производство на Съюза

- (174) 21-ма производители от Съюза са произвеждали сходния продукт през разглеждания период. Те представляват „промишлеността на Съюза“ по смисъла на член 4, параграф 1 от основния регламент.
- (175) Общото производство в Съюза през разследвания период в рамките на прегледа бе изчислено на близо 30,5 милиона тона. Комисията определи тази стойност въз основа на цялата налична информация относно промишлеността на Съюза, като например данни, предоставени от заявителя. Както е посочено в съображение 21, в извадката бяха включени трима производители от Съюза, които са представлявали повече от 30 % от общото производство на сходния продукт в Съюза.
- (176) Тъй като промишлеността на Съюза е интегрирана преди всичко вертикално, а студеновалцованите плоски продукти от стомана се разглеждат като изходен материал за производството на различни продукти с добавена стойност надолу по веригата, собственото потребление и потреблението на свободния пазар бяха анализирани поотделно.
- (177) При анализа на вредата е уместно да се прави разграничение между пазар за собствено потребление и свободен пазар, тъй като продуктите, предназначени за собствена употреба, не са изложени на пряка конкуренция от вноса, а в рамките на групите се определят трансферни цени според различните ценови политики, поради което тези цени не са надеждни. За сметка на това производството, предназначено за свободния пазар, е в пряка конкуренция с вноса на разглеждания продукт, а цените са цени на свободния пазар.
- (178) За да представи картина на промишлеността на Съюза, която е възможно най-пълна и подобна на това, което беше направено при първоначалното разследване, Комисията получи данни за цялата дейност, свързана със студеновалцованите плоски продукти от стомана, и определи дали производството е било предназначено за собствено потребление или за свободния пазар. Комисията установи, че около 78 % от общото производство на производителите от Съюза е било предназначено за собствено потребление.
- (179) Комисията разгледа някои икономически показатели, свързани с промишлеността на Съюза, въз основа на данни само за свободния пазар. Тези показатели са: обем на продажбите и продажни цени на пазара на Съюза; пазарен дял; експортен обем и цени и рентабилност. За другите показатели, като производство, капацитет, производителност, заетост и възнаграждения, посочените по-долу стойности се отнасят до цялата дейност, поради което не е целесъобразно да се прави разделяне на стойностите.

4.2. Потребление на Съюза

- (180) Комисията установи потреблението на Съюза въз основа на данни, предоставени от: а) EUROFER относно продажбите на сходния продукт от промишлеността на Съюза в Съюза, сверени с данните от включените в извадката производители от Съюза; и б) отчетения в Евростат внос на продукта, предмет на прегледа, от всички трети държави.
- (181) Потреблението на Съюза се е променяло, както следва:

Таблица 2

Потребление на Съюза (в тонове)

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Общо потребление на Съюза	39 389 717	38 484 642	31 808 880	33 579 173
Индекс (2018 г. = 100)	100	98	81	85
Пазар за собствено потребление	28 207 944	28 129 434	22 651 025	23 902 153
Индекс (2018 г. = 100)	100	100	80	85
Свободен пазар	11 181 772	10 355 209	9 157 856	9 677 020
Индекс (2018 г. = 100)	100	93	82	87

Източник: данни, предоставени от Eurofer и съпоставени с отговорите на въпросника на включените в извадката производители; Евростат.

- (182) Потреблението на свободния пазар се е увеличило в сравнение със 7 122 682 тона, консумирани през разследвания период на първоначалното разследване (1 април 2014 г. до 31 март 2015 г.). През разглеждания период обаче собственото потребление на Съюза е намаляло с около 15 %, докато потреблението на свободния пазар на Съюза е намаляло с около 13 %. Между 2018 г. и 2019 г. потреблението на пазара за собствено потребление е останало стабилно, докато потреблението на свободния пазар е намаляло със 7 %. Основният спад е настъпил между 2019 г. и 2020 г., когато както свободното, така и собственото потребление са намалели значително — съответно с 11 % и 20 %. Това намаление е започнало през 2019 г. поради цялостното забавяне на растежа на Съюза, но се е изострило поради цялостното икономическо забавяне, причинено от пандемията от Covid-19. Забавянето на икономическия растеж като цяло, и по-специално в производствения сектор, е засегнало общото търсене на стомана. Това е оказало особено въздействие върху автомобилната промишленост, която представлява значителна част от ползвателите на CRF. От 2020 г. до разследвания период в рамките на прегледа както собственото, така и свободното потребление са се увеличили с 5 %, без обаче да се върнат към равнищата от 2018 г.

4.3. Внос от засегнатите държави и останалия свят

4.3.1. Обем и пазарен дял на вноса от засегнатите държави и останалия свят

- (183) Комисията определи обема на вноса въз основа на данни от Евростат. Пазарният дял на вноса беше установен въз основа на сравнение между обемите на вноса и потреблението на свободния пазар на Съюза, както е посочено в таблица 2 по-горе.
- (184) Вносът в Съюза от засегнатите държави и останалия свят се е променял, както следва:

Таблица 3

Обем на вноса (в тонове) и пазарен дял

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Обем на вноса от засегнатите държави	14 367	4 286	1 435	9 713
Индекс (2018 г. = 100)	100	30	10	68
Пазарен дял	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
Обем на вноса от КНР	2 305	1 275	423	7 065
Индекс (2018 г. = 100)	100	55	18	307
Пазарен дял на КНР	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
Обем на вноса от Русия	12 062	3 011	1 012	2 648
Индекс (2018 г. = 100)	100	25	8	22
Пазарен дял на Русия	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Обем на вноса от останалата част на света	2 279 706	2 113 190	1 876 491	2 154 420
Индекс (2018 г. = 100)	100	93	82	95
Пазарен дял на останалия свят	20,39 %	20,41 %	20,49 %	22,26 %

Източник: Евростат.

- (185) Докато през първоначалния разследван период вносът от засегнатите държави е имал пазарен дял от 20 % и е представлявал 1,4 милиона тона, според информацията от Евростат той на практика е изчезнал от пазара на Съюза. Всъщност вносът от засегнатите държави е продължил да намалява от 14 367 на 9 713 тона през разглеждания период. Въпреки че обемът на вноса от двете засегнати държави отново се е увеличил до известна степен между 2020 г. и разследвания период в рамките на прегледа в съответствие с увеличаващите се обеми на потребление през същия период, той все още е заемал пазарен дял от едва 0,1 % през разследвания период в рамките на прегледа.

(186) Общият внос на продукта, предмет на прегледа, от трети държави, различни от засегнатите държави, е намалял с 5 % (от 2,28 на 2,15 милиона тона) през разглеждания период. Той следва същата тенденция на намаляване на потреблението на свободния пазар на Съюза, както е посочено в таблица 2, но в по-малка степен. Освен това трети държави са запазили (и дори са увеличили с почти 2 процентни пункта) своя пазарен дял на свободния пазар през разглеждания период, докато промишлеността на Съюза е загубила почти 2 % от пазарния си дял. Предлагането на CRF на свободния пазар обаче е фрагментирано, като нито една от другите трети държави не притежава пазарен дял от повече от 4 % на пазара на Съюза ⁽⁶⁹⁾.

4.4. Икономическо състояние на промишлеността на Съюза

4.4.1. Общи бележки

(187) При преценка на икономическото състояние на промишлеността на Съюза беше направена оценка на всички икономически показатели, имащи отражение върху състоянието на промишлеността на Съюза по време на разглеждания период.

(188) За определянето на вредата Комисията направи разграничение между макроикономическите и микроикономическите показатели за вредата. Комисията оцени макроикономическите показатели въз основа на данните, съдържащи се в отговора на въпросника, изпратен от Eurofer относно продажбите на промишлеността на Съюза на сходния продукт, съпоставени с данните, предоставени от включените в извадката производители от Съюза. Комисията направи оценка на микроикономическите показатели въз основа на данните в отговорите на въпросника, предоставени от включените в извадката производители от Съюза. И двата набора от данни бяха сметени за представителни за икономическото състояние на промишлеността на Съюза.

(189) Макроикономическите показатели са: производство, производствен капацитет, използване на капацитета, обем на продажбите, пазарен дял, растеж, заетост, производителност, размер на дъмпинговия марж и възстановяване от предишен дъмпинг.

(190) Микроикономическите показатели са: средни единични цени, разходи за единица продукция, разходи за труд, материални запаси, рентабилност, паричен поток, инвестиции, възвръщаемост на инвестициите и способност за привличане на капитал.

4.4.2. Макроикономически показатели

4.4.2.1. Производство, производствен капацитет и използване на капацитета

(191) През разглеждания период общото производство, производственият капацитет и използването на капацитета в Съюза са се променяли, както следва:

Таблица 4

Производство, производствен капацитет и използване на капацитета

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Производствен обем (в тонове)	36 298 267	35 686 689	29 229 520	30 520 404
Индекс (2018 г. = 100)	100	98	81	84
Производствен капацитет (в тонове)	45 912 036	45 976 102	48 542 510	44 909 450
Индекс (2018 г. = 100)	100	100	106	98

⁽⁶⁹⁾ Индия, Турция, Украйна и Република Корея бяха единствените държави с пазарен дял над 3 % по време на разследвания период в рамките на прегледа, а само Тайван и Обединеното кралство имаха над 2 % пазарен дял.

Използване на капацитета (%)	79	78	60	68
Индекс (2018 г. = 100)	100	98	76	86

Източник: Eurofer, включените в извадката производители от Съюза.

- (192) Производствените обеми са намалели значително от началото на разглеждания период. Намалението следва до голяма степен подобна тенденция и размер като наблюдаваните при намаляването на общото потребление в Съюза. Производственият обем е намалал с 16 % през разследвания период в рамките на прегледа.
- (193) Производственият капацитет също леко е намалал през разглеждания период и е на много по-ниско равнище, отколкото по време на първоначалното разследване. Това отчасти се дължи на факта, че Обединеното кралство все още беше държава членка на Съюза по време на първоначалното разследване, докато производственият му капацитет не е взет предвид в настоящото разследване в рамките на прегледа. Освен това промишлеността на Съюза предприе стъпки за адаптиране и рационализиране на своя капацитет в съответствие с пазарното потребление. Поради това равнищата на използване на капацитета първоначално са се подобрили в сравнение с първоначалното разследване. След забавянето на растежа на Съюза през 2019 г. и особено от началото на пандемията от Covid-19 обаче те отново значително са намалели през разглеждания период, въпреки че са се възстановили донякъде през разследвания период в рамките на прегледа (докато спадът беше с почти 20 процентни пункта през 2020 г. в сравнение с 2018 г., той беше с 11 процентни пункта през разследвания период в рамките на прегледа в сравнение с 2018 г.).

4.4.2.2. Обем на продажбите и пазарен дял

- (194) През разглеждания период обемът на продажбите и пазарният дял на промишлеността на Съюза са се променяли, както следва:

Таблица 5

Обем на продажбите (в тонове) и пазарен дял

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Общ обем на продажбите на пазара на Съюза — свободен и за собствено потребление	37 095 644	36 367 167	29 930 954	31 415 040
Индекс (2018 г. = 100)	100	98	81	85
Продажби и потребление на пазара за собствено потребление	28 207 944	28 129 434	22 651 025	23 902 153
Индекс (2018 г. = 100)	100	100	80	85
Продажби на свободния пазар	8 887 699	8 237 733	7 279 930	7 512 887
Индекс (2018 г. = 100)	100	93	82	85
Пазарен дял на продажбите на свободния пазар	79 %	80 %	79 %	78 %

Източник: Eurofer, включените в извадката производители от Съюза.

- (195) Общите продажби в Съюза са следвали тенденция на намаление през разглеждания период, с общ спад от 15 %. Същата тенденция се наблюдава с подобна стойност за пазара за собствено потребление и за свободния пазар в съответствие с намалението на потреблението, показано в таблица 2.
- (196) Пазарният дял на промишлеността на Съюза на свободния пазар е останал доста стабилен през целия разглеждан период, но е намалял с почти 2 % по време на разследвания период в рамките на прегледа. Това съвпада с увеличаването на пазарния дял на трети държави през разследвания период в рамките на прегледа, както е показано в таблица 3.

4.4.2.3. Растеж

- (197) В контекста на намаляващо потребление промишлеността на Съюза е загубила не само продажбени обеми в Съюза, но и пазарен дял на свободния пазар. Вследствие на това през разглеждания период промишлеността на Съюза не е отбелязала растеж.

4.4.2.4. Заетост и производителност

- (198) През разглеждания период заетостта и производителността са се променяли, както следва:

Таблица 6

Заетост и производителност

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Брой на наетите лица	9 634	9 137	9 773	9 321
Индекс (2018 г. = 100)	100	95	101	97
Производителност (тона/наето лице)	3 768	3 906	2 991	3 274
Индекс (2018 г. = 100)	100	104	79	87

Източник: Eurofer, включените в извадката производители от Съюза.

- (199) Промишлеността на Съюза не е успяла да запази броя на наетите лица, ангажирани в производството на продукта, предмет на прегледа, който се е увеличил с 3 % между 2018 г. и разследвания период в рамките на прегледа.
- (200) Производителността на работната сила на промишлеността на Съюза, измерена като продукция (в тонове) на наето лице, е следвала тенденция на намаление през разглеждания период (-13 %). Значителното намаляване на производителността се обяснява с по-голямото намаляване на производствения обем, което е свързано и с намаляването на продажбите и на търсенето на продуктите на промишлеността на Съюза, съпоставено с по-малкото намаление на броя на наетите лица.

4.4.2.5. Размер на дъмпинговия марж и възстановяване от предишен дъмпинг

- (201) Всички дъмпингови маржове, установени по време на разследвания период в рамките на прегледа, бяха значително над равнището de minimis. В същото време вносът през разследвания период в рамките на прегледа е бил много ограничен и е представлявал само 0,1 % от потреблението на Съюза. Антидъмпинговите мерки, наложени след първоначалното разследване, са позволили на промишлеността на Съюза да се възстанови от предишен дъмпинг, както се вижда от данните за 2018 г. и както се потвърждава от изявленията на заявителя в искането за преглед.

4.4.3. Микроикономически показатели

4.4.3.1. Цени и фактори, влияещи върху цените

- (202) През разглеждания период среднопретеглените единични продажни цени на включените в извадката производители от Съюза за несвързани клиенти в Съюза и техните разходи за производство са се променяли, както следва:

Таблица 7

Продажни цени и производствени разходи в Съюза (EUR/тон)

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Средна единична продажна цена в Съюза на свободния пазар	654	613	553	622
Индекс (2018 г. = 100)	100	94	85	95
Производствени разходи за единица продукция	592	617	573	643
Индекс (2018 г. = 100)	100	104	97	109

Източник: включените в извадката производители от Съюза.

- (203) През разглеждания период продажните цени на пазара на Съюза за несвързани страни (свободния пазар) са намалели с 5 %. Подробният анализ показва, че от 2018 г. до 2020 г. продажните цени са намалели с 15 %, преди отново да се повишат с 12 % през разследвания период в рамките на прегледа. През същия период производствените разходи са варирали, но са били с почти 10 % по-високи през разследвания период в рамките на прегледа, отколкото през 2018 г. С изключение на 2018 г., средните производствени разходи са били по-високи от средната продажна цена през всичките години. Въпреки че продажните цени са се увеличили значително между 2020 г. и разследвания период в рамките на прегледа, промишлеността на Съюза все още не е успяла да увеличи продажната цена до равнището, което е достатъчно за покриване на производствените разходи.

4.4.3.2. Разходи за труд

- (204) През разглеждания период средните разходи за труд на включените в извадката производители от Съюза са се променяли, както следва:

Таблица 8

Средни разходи за труд на наето лице

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Средни разходи за труд на наето лице (EUR)	91 664	97 412	93 113	97 981
Индекс (2018 г. = 100)	100	106	102	107

Източник: включените в извадката производители от Съюза.

- (205) През разглеждания период средните разходи за труд са варирали, но са отбелязали общо увеличение от 7 %. Броят на наетите лица е намалял и общите разходи за труд също са намалели, но в по-малка степен.

4.4.3.3. Материални запаси

- (206) През разглеждания период равнищата на запасите на включените в извадката производители от Съюза са се променяли, както следва:

Таблица 9

Материални запаси

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Запаси в края на периода (в тонове)	488 722	429 657	284 572	262 487
Индекс (2018 г. = 100)	100	88	58	54
Запаси в края на периода като процент от производството	4	4	3	2
Индекс (2018 г. = 100)	100	88	65	55

Източник: включените в извадката производители от Съюза.

- (207) През разглеждания период запасите на промишлеността на Съюза непрекъснато са намалявали. Обикновено всички промени в запасите от CRF следват същите тенденции като тези в производството, което също е намаляло през разглеждания период, както е показано в таблица 4 ⁽⁷⁰⁾. През разглеждания период обаче в едно от включените в извадката дружества са били извършени определени дейности по реструктуриране, които включват частично разделяне, включително на запасите. Освен това едно от включените в извадката дружества е имало проблеми с част от оборудването за определен период от време, което налага повече продажби на запаси от очакваното. Въпреки това, както беше установено и при първоначалното разследване, запасите не се смятат за важен показател за вредата в този отрасъл, тъй като повечето видове на сходния продукт се произвеждат от промишлеността на Съюза при конкретни поръчки от страна на ползвателите ⁽⁷¹⁾.

4.4.3.4. Рентабилност, паричен поток, инвестиции, възвръщаемост на инвестициите и способност за привличане на капитал

- (208) През разглеждания период рентабилността, паричният поток, инвестициите и възвръщаемостта на инвестициите на включените в извадката производители от Съюза са се променяли, както следва:

Таблица 10

Рентабилност, паричен поток, инвестиции и възвръщаемост на инвестициите

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Разследван период в рамките на прегледа
Рентабилност на продажбите в Съюза за несвързани клиенти (% от оборота от продажбите)	16,1	- 2,8	- 14,7	- 3,1

⁽⁷⁰⁾ Това беше потвърдено и в първоначалното разследване, вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/181, съображение 136.

⁽⁷¹⁾ Вж. Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/181, съображение 136.

Индекс (2018 г. = 100)	100	- 17	- 92	- 20
Паричен поток (EUR)	1 197 337 649	1 024 735 660	744 992 480	822 335 704
Индекс (2018 г. = 100)	100	86	62	69
Инвестиции (EUR)	65 866 851	75 059 376	61 159 498	72 616 722
Индекс (2018 г. = 100)	100	114	93	110
Възвръщаемост на инвестициите (%)	5	0	- 3	- 1
Индекс (2018 г. = 100)	100	- 8	- 69	- 12

Източник: включените в извадката производители от Съюза.

- (209) Комисията определи рентабилността на включените в извадката производители от Съюза, като изрази нетната печалба преди облагане с данъци от продажбите на сходния продукт за несвързани клиенти в Съюза като процент от оборота от тези продажби.
- (210) Благодарение на налагането на антидъмпинговите мерки промишлеността на Съюза е била в състояние да подобри рентабилността си спрямо първоначалния разследван период и дори да надхвърли целевата печалба, определена в това разследване ⁽⁷²⁾. След регистрирания през 2018 г. скок обаче намаляването на потреблението на Съюза на свободния пазар, съчетано с намаляващите продажни цени през следващите години, както е показано в таблица 7 по-горе, е довело до повишаване на производствените разходи за единица продукция над средната продажна цена. Намаляването на потреблението на CRF на Съюза не е позволило на промишлеността на Съюза да има продажни цени на равнище, което би покрило поне производствените разходи.
- (211) Нетният паричен поток представлява способността на производителите от Съюза да самофинансират дейностите си. Тенденцията при нетния паричен поток се е развивала до голяма степен в съответствие с рентабилността, която е достигнала върховата си стойност през 2018 г., преди да намалее значително през 2019 г. и 2020 г., след което се е възстановила донякъде по време на разследвания период, но все още е останала под равнищата от 2018 г. и 2019 г.
- (212) Възвръщаемостта на инвестициите представлява печалбата, изразена като процент от нетната балансова стойност на инвестициите. Въпреки че през разглеждания период инвестициите са се увеличили като цяло, през 2020 г. и през разследвания период в рамките на прегледа те са останали под равнището от 2019 г. Възвръщаемостта на инвестициите се е променяла в отрицателна посока и е следвала същата тенденция като тази на рентабилността.

4.5. Заключение относно вредата

- (213) Всички макроикономически показатели следват отрицателна тенденция през разглеждания период, например производството, използването на капацитета, обемът на продажбите на пазара на Съюза (както за собствено потребление, така и на свободния пазар), пазарният дял, заетостта и производителността. По подобен начин през разглеждания период при повечето микроикономически показатели се наблюдава отрицателна тенденция, например при продажните цени на свободния пазар на Съюза, производствените разходи, рентабилността, запасите в края на периода, паричния поток и възвръщаемостта на инвестициите. Само при инвестициите се наблюдава положителна тенденция.

⁽⁷²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1328.

- (214) Въпреки че промишлеността на Съюза е успяла да повиши цените през разследвания период в рамките на прегледа, тя все още е имала отрицателен марж на печалбата от $-3,1$ % през разследвания период в рамките на прегледа. Паричният поток и възвръщаемостта на инвестициите също са се влошили, което е създавало трудности пред промишлеността на Съюза за привличане на капитал и за растеж.
- (215) Въз основа на гореизложеното Комисията стигна до заключението, че до 2018 г. промишлеността на Съюза се е възстановила от предишна съществена вреда по смисъла на член 3, параграф 5 от основния регламент, причинена от дъмпинговия внос от Китай и Русия. По време на разглеждания период обаче вредата се е увеличила и промишлеността на Съюза отново е била в икономически нестабилно положение с отрицателни последици по време на разследвания период в рамките на прегледа.
- (216) След разгласяването руското правителство изрази несъгласие със заключението на Комисията относно състоянието на промишлеността на Съюза през разследвания период в рамките на прегледа. Според руското правителство положението се е подобрило през разследвания период в рамките на прегледа в сравнение с предходната година, с изключение на производствените разходи за единица продукция.
- (217) Въпреки че е вярно, че някои от показателите за вредата са се подобрили донякъде между 2020 г. и разследвания период в рамките на прегледа, както е посочено и в анализа по-горе (например в съображение 193 или 211), показателите показват влошаване през разглеждания период. Подобриеното, отбелязано през разследвания период в рамките на прегледа, обаче не е било достатъчно, за да се избегне икономическата нестабилност на промишлеността на Съюза от 2018 г. насам. Следователно Комисията отхвърли това твърдение.
- (218) Поради незначителните равнища на внос от засегнатите държави през целия разглеждан период Комисията заключи, че вносът от Китай и Русия не може да е причинил вредата, понесена от промишлеността на Съюза.
- (219) Поради това Комисията допълнително разгледа вероятността за повторно възникване на вредата, първоначално причинена от дъмпинговия внос от Китай и Русия, ако мерките бъдат отменени.

5. ВЕРОЯТНОСТ ЗА ПОВТОРНО ВЪЗНИКВАНЕ НА ВРЕДА

- (220) В съображение 215 Комисията стигна до заключението, че промишлеността на Съюза е била в икономически нестабилна ситуация по време на разследвания период в рамките на прегледа. В съображение 218 Комисията заключи също така, че вредата, понесена от промишлеността на Съюза през разследвания период в рамките на прегледа, не може да се дължи на дъмпинговия внос от Китай и Русия поради твърде ограничения му обем. Поради това в съответствие с член 11, параграф 2 от основния регламент Комисията проучи дали съществува вероятност вредата, причинена от дъмпинговия внос от Китай и Русия, да възникне повторно, ако срокът на действие на мерките изтече.
- (221) В това отношение Комисията разгледа производствения капацитет и свободния капацитет в засегнатите държави, връзката между експортните цени за трети държави и равнището на цените в Съюза и въздействието на потенциалния внос и равнището на цените на този внос от тези държави върху състоянието на промишлеността на Съюза, ако срокът на действие на мерките изтече.

5.1. Свободен капацитет в Китай и Русия и привлекателност на пазара на Съюза

- (222) Както вече беше описано в раздели 3.1.1.2 и 3.2.3.2, производителите износители в Китай и Русия разполагат със значителен свободен капацитет, който общо надвишава значително текущите производствени обеми и вътрешното търсене в тези държави. Ако срокът на действие на мерките изтече, този свободен капацитет би могъл да бъде използван за производството на продукта, предмет на прегледа, за износ в Съюза. Количествата, които могат да бъдат изнасяни от китайските и руските производители износители, са значителни в сравнение с размера на пазара на Съюза. В действителност свободният капацитет е над три пъти по-голям от общото потребление на Съюза на свободния пазар по време на разследвания период в рамките на прегледа.

- (223) Както е описано в раздели 3.1.11.1 и 3.2.3.1, китайските и руските производители износители са изнасяли за своите основни трети пазари на цени, значително под установената нормална стойност, които освен това са били по-ниски от средните (целеви) продажни цени на производителите от Съюза на пазара на Съюза през разследвания период в рамките на прегледа. Поради това, като се има предвид равнището на цените на износа от Китай и Русия за други трети пазари, изнасянето за Съюза е потенциално много по-привлекателно за износителите от тези държави. Следователно може основателно да се очаква, че ако мерките бъдат отменени, руските и китайските производители износители ще започнат отново да изнасят за Съюза големи обеми от продукта, предмет на прегледа. Това очакване се подсилва допълнително от наличието на значителен свободен капацитет в Китай и Русия. Както е отбелязано в съображение 167, въпреки че понастоящем съществува забрана за внос в Съюза на определени продукти от стомана, изнасяни от Русия, включително CRF ⁽⁷³⁾, вероятно това ще бъде временна мярка и няма как да се предвиди нейната продължителност във връзка с продължителността на удължаването на настоящите мерки. Следователно това не засяга заключенията относно привлекателността на пазара на Съюза.
- (224) Тримата руски производители износители твърдят, че заявителят в своето искане е надценил привлекателността на пазара на Съюза по отношение на Русия. Според руските дружества, ако искат да увеличат износа си за трети държави, този износ би бил предназначен по-скоро за преференциалните търговски партньори на Русия, отколкото за Съюза. Въпреки това, както също беше посочено от заявителя, няма причина руският свободен капацитет да се използва за увеличаване на износа към преференциалните търговски партньори на Русия. В действителност този износ вече се ползва с мито от 0 %, така че те вече са могли да осъществяват безмитен износ. За разлика от това износът за Съюза понастоящем подлежи на мита и сравнението на цените на Русия и Китай с трети държави, плюс антидъмпинговото мито на Съюза, не би довело до подбиване на целевата цена, докато премахването на антидъмпинговото мито би довело до това. Следователно не е убедително да се твърди, че износът за такива търговски партньори ще се увеличи, тъй като не са установили промяна, която би могла да настъпи от настоящия момент до обозримото бъдеще, която да доведе до увеличаване на износа от Русия за тези държави. Поради това Комисията отхвърля твърдението на руските износители.
- (225) След разгласяването тримата руски производители износители и руското правителство заявиха, че няма вероятност за повторно възникване на вредоносен дъмпинг от Русия. Според тези страни „правото и практиката на ЕС доказват, че санкциите на ЕС са дългосрочен инструмент на политиката“, докато „антидъмпинговите мерки на ЕС нямат предварително установена продължителност“ ⁽⁷⁴⁾. Руските производители износители заявиха, че няма признаци за облекчаване или отмяна на санкциите срещу Русия. Въпреки това, дори ако санкциите бъдат отменени, пазарът на ЕС не е привлекателен за руските износители „поради големия риск от въвеждане на строги търговски ограничения“.
- (226) Както е посочено и в съображения 165 и 166, не бяха представени доказателства, които да показват защо пазарът на Съюза би бил по-малко привлекателен за руските износители при сценарий без санкции. Освен това, в съображения 172, 223 и 248 от настоящия регламент се разяснява защо Комисията е установила, че санкциите не може да имат отношение към заключенията в настоящата процедура. Следователно тези твърдения бяха отхвърлени.

5.2. Въздействие върху състоянието на промишлеността на Съюза

- (227) За да установи как вносът от Китай и Русия ще се отрази на промишлеността на Съюза, ако мерките бъдат прекратени, Комисията извърши прогнозен и сравнителен анализ на цените без наличието на антидъмпингови мерки.
- (228) Поради липсата на съдействие от страна на производителите износители в засегнатите държави, в съчетание с много ниските количества, внесени в Съюза от тези държави, не можах да бъдат установени надеждни цени на вноса по време на разследвания период в рамките на прегледа. Следователно не беше възможно да се извърши реално изчисление на подбиването на цената на тази основа. При тези обстоятелства, за да оцени вероятната цена, на която

⁽⁷³⁾ Вж. Регламент (ЕС) 2022/428 за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна.

⁽⁷⁴⁾ Според руските производители износители всяка антидъмпингова мярка „се прекратява, когато условията, които са в основата на налагането ѝ, престанат да съществуват“, докато Комисията използва антидъмпинговите мерки „като инструмент за дългосрочна търговска защита“.

китайските и руските производители биха продавали при износ за пазара на Съюза, Комисията направи ценово сравнение между средната цена на включените в извадката производители от Съюза (франко завода) и съответната средноплетелена цена на продукта, предмет на прегледа, когато се изнася за трети държави ⁽⁷⁵⁾ от Китай и Русия.

- (229) Резултатът от сравнението бе изразен като процент от оборота на включените в извадката производители от Съюза по време на разследвания период в рамките на прегледа. Той показва разлика в цената от почти 13 % по отношение на Русия. Поради това Комисията установи, че руските цени биха подбили цените на Съюза на подобно равнище на пазара на Съюза, ако срокът на действие на мерките изтече.
- (230) В същото сравнение по отношение на Китай се установи, че експортните цени от Китай за трети държави не са по-ниски от цените на Съюза. Допълнителен анализ обаче показва, че тези цени все още са под целевата цена на Съюза. При използване на същата целева печалба, както при първоначалното разследване (9,9 %) ⁽⁷⁶⁾ беше установено, че вносът от Китай на равнището на китайските експортни цени за трети държави е с 10 % по-нисък от целевата цена на Съюза. Поради това би било вероятно вносът от Китай да причини вреда, ако мерките не бъдат запазени.

5.3. Заключение

- (231) Въз основа на гореизложеното Комисията стигна до заключението, че липсата на мерки по всяка вероятност ще доведе до значително увеличение на дъмпинговия внос от Китай и Русия на вредоносни цени, което вероятно ще доведе до повторно възникване на съществена вреда.

6. ИНТЕРЕС НА СЪЮЗА

- (232) В съответствие с член 21 от основния регламент Комисията проучи дали запазването на съществуващите антидъмпингови мерки би било в недвусмислено противоречие с интереса на Съюза като цяло. Интересът на Съюза беше определен въз основа на оценка на всички различни засегнати интереси, в това число тези на промишлеността на Съюза, на вносителите и на ползвателите.

6.1. Интерес на промишлеността на Съюза

- (233) Промишлеността на Съюза е разположена в 14 държави членки (Германия, Словашката република, Италия, Словения, Люксембург, Гърция, Белгия, Нидерландия, Австрия, Финландия, Швеция, Португалия, Унгария и Испания). В нея работят над 9 000 наети лица във връзка с продукта, предмет на прегледа.
- (234) Въпреки че действащите антидъмпингови мерки до голяма степен попречиха на дъмпинговия внос от Русия и Китай да навлезе на пазара на Съюза, състоянието на промишлеността на Съюза беше икономически уязвимо през разследвания период в рамките на прегледа, както се потвърждава от отрицателните тенденции на показателите за вредата.
- (235) Въз основа на гореизложеното Комисията установи, че има голяма вероятност за повторно възникване на вредата, първоначално причинена от вноса от засегнатите държави, ако срокът на действие на мерките изтече. Притокът на значителни обеми дъмпингов внос от Русия и Китай би влошил и без това много крехкото икономическо състояние на промишлеността на Съюза и би застрашил нейната жизнеспособност.
- (236) Поради това Комисията заключи, че запазването на антидъмпинговите мерки срещу Русия и Китай е в интерес на промишлеността на Съюза.

6.2. Интерес на ползвателите и несвързаните вносители

- (237) Комисията се свърза с всички известни ползватели и несвързани вносители. Нито един ползвател или несвързан вносител не заяви своя интерес и не оказа съдействие на разследването чрез изпращане на попълнен въпросник.

⁽⁷⁵⁾ Тази цена е установена въз основа на цената CIF, както е посочено в GTA (<https://www.gtis.com/gta/>), с подходящи корекции за разходите след вноса.

⁽⁷⁶⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1328, съображение 156.

- (238) Един несвързан вносител, Dufenco S.A., и един ползвател, ATS S.A., предоставиха изявление при започването. Според Dufenco S.A. цените на стоманата са се увеличили значително, създавайки недостиг във веригата на доставки. Руското правителство също посочи, че ползвателите и потребителите в Съюза са засегнати от рязкото увеличение на цените на CRF. ATS S.A. и тримата руски производители износители се позовават на повишаване на цените през първата половина на 2021 г., което според тях е засегнало ползвателите и потребителите на CRF. Освен това страните заявиха, че съществуващите защитни мерки срещу вноса на продукти от стомана представляват самостоятелен инструмент за търговска защита, който допринася за ръст на цените и дисбаланс между търсенето и предлагането ⁽⁷⁾.
- (239) В това отношение защитните мерки имат различна обосновка и цел от тези на антидъмпинговите мерки. Както е обяснено в съображение 132 по-горе, защитните мерки не са достатъчни, за да защитят пазара на Съюза срещу значителен внос на дъмпингови цени. Освен това данните, предоставени от Dufenco S.A. в подкрепа на изявлението му, са от април и юли 2021 г. и обхващат тенденциите, наблюдавани по време на разследвания период в рамките на прегледа. Както показва анализът в раздел 4.4.2, през същия период използването на капацитета на промишлеността на Съюза е само 68 %, докато продажните ѝ цени са били на относително ниско равнище. Това показва, че има достатъчно възможности за увеличаване на производството на конкурентни цени.
- (240) Нито ATS S.A., нито руските производители износители предоставиха доказателства в подкрепа на направените от тях изявления. Както е показано в анализа в раздел 4.4.3, данните за разследвания период в рамките на прегледа, който включва първата половина на 2021 г., не потвърждават изявленията на ATS S.A. Всъщност цените на промишлеността на Съюза не са били на необичайно високо равнище. Те са били под разходите за единица продукция и дори под експортните цени на някои трети държави, включително Китай, както и под целевата цена на промишлеността на Съюза.
- (241) Тъй като нито една от заинтересованите страни, посочени в съображение 238, нито който и да е друг ползвател или несвързан вносител не предостави отговор на въпросника или каквато и да е друга информация, освен гореспомнатите изявления, Комисията не разполагаше с достатъчно информация, за да заключи, че продължаването на мерките би било в ущърб на интереса на ползвателите или вносителите.

6.3. Заключение относно интереса на Съюза

- (242) Въз основа на гореизложеното Комисията стигна до заключението, че няма основателни причини, свързани с интереса на Съюза, срещу запазването на съществуващите мерки по отношение на вноса на продукта, предмет на прегледа, с произход от Русия и Китай.

7. ТЪВРДЕНИЯ ОТНОСНО СПИРАНЕТО/ПРЕКРАТЯВАНЕТО НА МЕРКИТЕ

- (243) Тримата руски производители износители и един ползвател (ATS S.A.) заявиха, че действието на настоящите мерки следва да бъде спряно. Освен това, дори преди започване на разследването в рамките на преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките, един несвързан вносител, намиращ се в Обединеното кралство (Stemcor London Limited), също направи подобно твърдение.
- (244) Аргументите, предоставени от различните страни, се отнасяха до предполагаемото неотдавнашно значително увеличение на цените в Съюза след края на 2020 г., намаляващия внос на CRF от засегнатите държави и предполагаемия дисбаланс между търсенето и предлагането. Въпреки че предоставените доказателства и данни в подкрепа на тези аргументи са ограничени, те са свързани почти изцяло с периода от време, обхванат от разследвания период в рамките на прегледа. Нито една от страните не представи данни, свързани с периода след разследвания период в рамките на прегледа, или бъдещи прогнозни данни в подкрепа на своите аргументи, с изключение на продажните цени в Съюза през третото тримесечие на 2021 г. и посочената умерена низходяща тенденция в края на 2021 г. Тримата руски производители износители твърдят, че „аналитичната прогноза за бъдещото развитие на пазара през 2022—2023 г. ще бъде несигурна и предвижда голям брой алтернативни, дори противоречиви сценарии. Дори и най-сложните икономически показатели не могат да хвърлят светлина върху бъдещото развитие“. Поради това на този етап е трудно да се направи каквото и да е заключение на тази основа относно наличието на временна промяна в пазарните условия.

⁽⁷⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/978 на Комисията от 23 юни 2022 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159 за налагане на окончателна защитна мярка срещу вноса на някои стоманени продукти (ОВ L 167, 24.6.2022 г., стр. 58).

- (245) Комисията припомни в това отношение, че в член 14, параграф 4 от основния регламент се предвижда, че в интерес на Съюза действието на антидъмпинговите мерки може да бъде спряно, когато пазарните условия са се променили временно в такава степен, че е малко вероятно вредата да настъпи отново в резултат на спирането.
- (246) По отношение на втория елемент и както е посочено в разделите относно вредата, повторното възникване на вредата и интереса на Съюза по-горе (съображение 174 и по-нататък), Комисията отбеляза, че състоянието на промишлеността на Съюза все още е било нестабилно по време на разследвания период в рамките на прегледа и че във всеки случай е имало голяма вероятност за повторно възникване на съществената вреда, първоначално причинена от дъмпинговия внос от Китай и Русия на цени, причиняващи вреда, в случай че срокът на действие на мерките изтече. Освен това Комисията не установи основателни причини във връзка с интереса на Съюза срещу запазването на мерките. Поради това, въз основа на наличната информация в настоящото разследване, Комисията не можеше да стигне на този етап до заключението, че е малко вероятно тази вреда да възникне повторно в резултат на спиране и че спирането на действието на мерките съгласно член 14, параграф 4 от основния регламент би било в интерес на Съюза. Съответно Комисията отхвърли твърдението. Комисията си запази правото своевременно да проучи допълнително необходимостта от спиране на действието на мерките в съответствие с член 14, параграф 4 от основния регламент.
- (247) Освен това NLMK Group, Severstal Group и MMK Group заявиха, че тъй като руските доставки на CRF за Съюза са били напълно спрени от санкции, не е имало правно основание за запазване на мерките нито в резултат на текущия преглед с оглед изтичане на срока на действие на мерките, нито по време на законоустановения срок за прилагане на мерките. Производителите износители твърдяха, че основното пренасочване на търговските потоци, предизвикано от тези санкции, е с дълготраен характер. Съгласно този аргумент мерките не биха изпълнили целта си за защита на промишлеността и пазара на Съюза от нелоялни търговски практики от страна на чуждестранни износители и следователно не са необходими съгласно член 11, параграф 1 от основния регламент.
- (248) Комисията отбеляза в това отношение, че след започване на разследването, поради военната агресия на Руската федерация срещу Украйна, Съюзът е наложил последователни пакети от санкции срещу Русия, които са засегнали също продуктите от стомана и/или стоманодобивните дружества, произвеждащи и изнасящи продукта, предмет на прегледа, след разследвания период в рамките на прегледа. Въпреки това, противно на твърдението на производителите износители, настоящата ситуация не може да се смята за дълготрайна. Несъмнено, както е посочено в съображения 167 и 172, Комисията установи, че тези санкции не може да имат отношение към заключенията в настоящото разследване. По-специално Комисията установи, че въпреки настоящите санкции мерките все още са необходими по смисъла на член 11, параграфи 1 и 2 от основния регламент.

8. АНТИДЪМПИНГОВИ МЕРКИ

- (249) Въз основа на направените от Комисията заключения относно повторното възникване на дъмпинга и вредата и относно интереса на Съюза антидъмпинговите мерки по отношение на CRF от Русия и Китай следва да бъдат запазени.
- (250) Необходими са специални мерки, за да се гарантира прилагането на индивидуалните антидъмпингови мита. Дружествата с индивидуални антидъмпингови мита трябва да представят на митническите органи на държавите членки валидна търговска фактура. Фактурата трябва да отговаря на изискванията, посочени в член 1, параграф 3 от настоящия регламент. Вносът, който не е придружен от такава фактура, следва да се облага с антидъмпинговото мито, приложимо за „всички други дружества“.
- (251) При все че представянето на тази фактура е необходимо за целите на прилагането от митническите органи на държавите членки на индивидуалните ставки на антидъмпинговото мито за вноса, то не е единственият аспект, който тези органи трябва да вземат предвид. Действително, дори ако е представена фактура, отговаряща на всички изисквания, посочени в член 1, параграф 3 от настоящия регламент, митническите органи на държавите членки трябва да извършват обичайните си проверки и може, както във всички други случаи, да изискват допълнителни документи (транспортни документи и др.), за да се провери точността на данните в декларацията и да се гарантира, че е обосновано последващото прилагане на по-ниската ставка на митото в съответствие с митническите разпоредби.

- (252) Ако износът на някои от дружествата, които се ползват от по-ниски индивидуални митнически ставки, се увеличи значително по обем след налагане на съответните мерки, може да се счете, че това увеличение на обема представлява само по себе си промяна в схемите на търговия, която се дължи на налагането на мерките по смисъла на член 13, параграф 1 от основния регламент. При такива обстоятелства и при положение че са изпълнени условията, може да бъде започнато разследване за заобикаляне на мерките. При това разследване може да бъде разгледана, наред с другото, необходимостта от премахване на индивидуалната(ите) митническа(и) ставка(и) и от последващо въвеждане на мито за цялата държава.
- (253) Индивидуалните ставки на антидъмпинговите мита, посочени в настоящия регламент, се прилагат изключително към вноса на продукта, предмет на прегледа, с произход от засегнатите държави и произвеждан от посочените правни субекти. Вносът на продукта, предмет на прегледа, произвеждан от всяко друго дружество, което не е изрично посочено в постановителната част на настоящия регламент, включително от субекти, свързани с изрично посочените, следва да се облага със ставката на митото, приложима за „всички други дружества“. Индивидуалните ставки на антидъмпинговите мита не следва да се прилагат за този внос.
- (254) Дадено дружество може да поиска прилагането на тези индивидуални ставки на антидъмпинговото мито, ако впоследствие промени наименованието на правния си субект. Искането трябва да бъде адресирано до Комисията ⁽⁷⁸⁾. То трябва да съдържа цялата съответна информация, която позволява да се докаже, че промяната не засяга правото на дружеството да се ползва от приложимата за него ставка на митото. Ако промяната на наименованието на дружеството не засяга правото му да се ползва от приложимата за него ставка на митото, в *Официален вестник на Европейския съюз* ще се публикува регламент, с който се съобщава за промяната на наименованието.
- (255) С оглед на член 109 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁹⁾, когато дадена сума трябва да бъде възстановена вследствие на решение на Съда на Европейския съюз, лихвата, която трябва да бъде платена, следва да съответства на лихвения процент, прилаган от Европейската централна банка за нейните основни операции по рефинансиране и публикуван в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз* на първия календарен ден на всеки месец.
- (256) Със своя Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159 ⁽⁸⁰⁾ Комисията наложи защитна мярка по отношение на някои стоманени продукти за срок от три години. С Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1029 срокът на защитната мярка бе удължен до 30 юни 2024 г. Продуктът, предмет на прегледа, е една от продуктите категории, обхванати от защитната мярка. Вследствие на това, след като установените в рамките на защитната мярка тарифни квоти бъдат надвишени, за същия внос ще станат дължими както извънквотното мито, така и антидъмпинговото мито. Тъй като такова кумулиране на антидъмпингови мерки със защитни мерки може да доведе до по-голямо от желаното въздействие върху търговията, Комисията реши да предотврати едновременното прилагане на антидъмпинговото мито с извънквотното мито за продукта, предмет на прегледа, за срока на налагане на защитното мито.
- (257) Това означава, че когато извънквотното мито, посочено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159, стане приложимо за продукта, предмет на прегледа, и надвишава равнището на антидъмпинговите мита в съответствие с настоящия регламент, се събира само извънквотното мито, посочено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159. По време на периода на едновременното прилагане на защитните и антидъмпинговите мита събирането на митата, наложени в съответствие с настоящия регламент, се преустановява. Когато извънквотното мито, посочено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159, стане приложимо за продукта, предмет на прегледа, и е определено на равнище, по-ниско от равнището на антидъмпинговите мита в настоящия регламент, извънквотното мито, посочено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159, се събира в допълнение към разликата между това мито и по-високите антидъмпингови мита, наложени в съответствие с настоящия регламент. Суспендира се събирането на частта от размера на антидъмпинговите мита, която не е събрана.

⁽⁷⁸⁾ European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate G, Rue de la Loi 170, 1040 Brussels, Belgium.

⁽⁷⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

⁽⁸⁰⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159 на Комисията от 31 януари 2019 г. за налагане на окончателни защитни мерки срещу вноса на някои стоманени продукти (ОВ L 31, 1.2.2019 г., стр. 27).

(258) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета, създаден съгласно член 15, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/1036,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. Налага се окончателно антидъмпингово мито върху вноса на плосковалцованите продукти от желязо или от нелегирани стомани, или от други легирани стомани, с изключение на неръждаема стомана, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, само студеновалцовани, понастоящем класирани в кодове по КН ex 7209 15 00 (код по ТАРИК 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (код по ТАРИК 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (код по ТАРИК 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (кодове по ТАРИК 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 и 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (кодове по ТАРИК 7211 29 00 19 и 7211 29 00 99), 7225 50 80 и 7226 92 00, с произход от Китайската народна република и Руската федерация.

Следните видове на продукта са изключени от определението на разглеждания продукт:

- плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, само студеновалцовани, дори на рулони, с всякаква дебелина, наречени „магнитни“,
- плосковалцовани продукти от желязо или от нелегирани стомани, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, на рулони, с дебелина, по-малка от 0,35 mm, отгряти (известни като „черна ламарина“),
- плосковалцовани продукти от други легирани стомани, с всякаква широчина, от силициеви електротехнически (магнитни) стомани, и
- плосковалцовани продукти от легирани стомани, само студеновалцовани, от бързорежещи стомани.

2. Ставките на окончателното антидъмпингово мито, приложими към нетната цена франко границата на Съюза преди обмитяване на продукта, описан в параграф 1 и произвеждан от изброените по-долу дружества, са, както следва:

Държава	Дружество	Антидъмпингово мито (%)	Допълнителен код по ТАРИК
КНР	Angang Steel Company Limited, Anshan	19,7	C097
	Tianjin Angang Tiantie Cold Rolled Sheets Co. Ltd., Tianjin	19,7	C098
	Други оказали съдействие дружества, изброени в приложението	20,5	
	Всички други дружества	22,1	C999
Русия	ОАО „Магнитогорский металлургический комбинат“, Магнитогорск	18,7	C099
	ПАО „Северсталь“, Череповец	34	C100
	Всички други дружества	36,1	C999

3. Индивидуалните митнически ставки, определени за дружествата, посочени в параграф 2, се прилагат при представяне пред митническите органи на държавите членки на валидна търговска фактура, върху която фигурира декларация с дата и подпис на служител на издалия фактурата субект, който посочва името и длъжността си, като текстът на декларацията се съставя по следния образец: „Аз, долуподписаният(ата), удостоверявам, че (обемът) (продукт, предмет на прегледа), продаден

за износ за Европейския съюз и обхванат от настоящата фактура, е произведен от (наименование и адрес на дружеството) (допълнителен код по ТАРИК) в [засегнатата държава]. Декларирам, че информацията, предоставена в настоящата фактура, е пълна и вярна.“ Ако не бъде представена такава фактура, се прилага митото, приложимо за всички други дружества.

4. Член 1, параграф 2 може да бъде изменен, за да се добавят нови производители износители от Китайската народна република и за тях да се прилага съответната среднопотеглена ставка на антидъмпинговото мито за оказалите съдействие дружества, които не са включени в извадката. Новият производител износител представя доказателства, че:

- а) не е изнасял стоките, описани в член 1, параграф 1, с произход от Китайската народна република през периода от 1 април 2014 г. до 31 март 2015 г. („първоначалния разследван период“);
- б) не е свързан с износител или производител, за когото се прилагат мерките, наложени с настоящия регламент; и
- в) той или действително е изнасял продукта, предмет на прегледа, или е поел неотменимо договорно задължение да изнесе значително количество за Съюза след края на първоначалния разследван период.

5. Освен когато е предвидено друго, се прилагат действащите разпоредби относно митата.

Член 2

1. Когато извънквотното мито, посочено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159, стане приложимо за плосковалцованите продукти от желязо или от нелегирани стомани, или от други легирани стомани, с изключение на неръждаема стомана, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, само студеновалцовани, и надвишава равнището на антидъмпинговото мито, посочено в член 1, параграф 2, се събира само извънквотното мито по член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159.

2. По време на прилагането на параграф 1 събирането на митата, наложени съгласно настоящия регламент, се суспендира.

3. Когато извънквотното мито, посочено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159, стане приложимо за плосковалцованите продукти от желязо или от нелегирани стомани, или от други легирани стомани, с изключение на неръждаема стомана, с всякаква широчина, студеновалцовани, неплакирани, нито покрити, само студеновалцовани, и е определено на равнище, по-ниско от това на антидъмпинговото мито, посочено в член 1, параграф 2, извънквотното мито, установено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159, се събира в допълнение към разликата между това мито и по-високото антидъмпингово мито, предвидено в член 1, параграф 2.

4. Частта от размера на антидъмпинговото мито, която не е събрана в съответствие с параграф 3, се суспендира.

5. Суспендиранията по параграфи 2 и 4 са ограничени за времето на прилагане на извънквотното мито, посочено в член 1, параграф 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/159.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 26 октомври 2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Оказали съдействие китайски производители износители, които не са включени в извадката:

Държава	Наименование	Допълнителен код по ТАРИК
КНР	Hesteel Co., Ltd Tangshan Branch, Tangshan	C103
КНР	Handan Iron & Steel Group Han-Bao Co., Ltd, Handan	C104
КНР	Baoshan Iron & Steel Co., Ltd, Shanghai	C105
КНР	Shanghai Meishan Iron & Steel Co., Ltd, Nanjing	C106
КНР	BX Steel POSCO Cold Rolled Sheet Co., Ltd, Benxi	C107
КНР	Bengang Steel Plates Co., Ltd, Benxi	C108
КНР	WISCO International Economic & Trading Co. Ltd, Wuhan	C109
КНР	Maanshan Iron & Steel Co., Ltd, Maanshan	C110
КНР	Tianjin Rolling-one Steel Co., Ltd, Tianjin	C111
КНР	Zhangjiagang Yangtze River Cold Rolled Sheet Co., Ltd, Zhangjiagang	C112
КНР	Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd, Baotou City	C113

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/2069 НА КОМИСИЯТА

от 30 септември 2022 година

за предоставяне на поискана от Нидерландия дерогация в съответствие с Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници

(нотифицирано под номер C(2022) 6859)

(само текстът на нидерландски език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници ⁽¹⁾, и по-специално точка 2, трета алинея от приложение III към нея,

като има предвид, че:

- (1) В Директива 91/676/ЕИО се определят правилата за опазването на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници.
- (2) В точка 2 от приложение III към Директива 91/676/ЕИО се постановява, че държавите членки, които възнамеряват да прилагат оборски тор, надвишаващ 170 kg азот на хектар (ha), трябва да определят количествата така, че да не попречат на осъществяването на целите, посочени в член 1 от същата директива. Ако дадена държава членка разреши различно количество съгласно втора алинея, буква б), то тя уведомява за това Комисията, която преценява доводите за това в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 9, параграф 2.
- (3) С Решение 2005/880/ЕО ⁽²⁾ Комисията предостави поискана от Нидерландия дерогация съгласно Директива 91/676/ЕИО с цел да се разреши прилагането на оборски тор от пасящ добитък с максимум 250 kg азот на хектар годишно в стопанства с минимум 70 % пасища.
- (4) С Решение 2010/65/ЕС ⁽³⁾ за изменение на Решение 2005/880/ЕО Комисията предостави поисканата от Нидерландия дерогация в съответствие с Директива 91/676/ЕИО с цел да се разреши прилагането на оборски тор от пасящ добитък до максимум 250 kg азот на хектар годишно в стопанства с минимум 70 % пасища до 31 декември 2013 г.
- (5) С Решение за изпълнение 2014/291/ЕС ⁽⁴⁾ на Комисията, чийто срок на действие изтече на 31 декември 2017 г., на Нидерландия беше предоставена дерогация съгласно Директива 91/676/ЕИО, за да се позволи прилагането на оборски тор от пасящ добитък за стопанства с най-малко 80 % пасища до 230 kg азот на хектар годишно за стопанства, разположени върху южни и централни пясъчливи почви и върху льосови почви, и до 250 kg азот на хектар годишно за стопанства, разположени върху други видове почви. През 2016 г. дерогацията е засегнала 19 564 стопанства, които обхващат 47 % от общата нетна земеделска площ в Нидерландия.

⁽¹⁾ ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1.

⁽²⁾ Решение 2005/880/ЕО на Комисията от 8 декември 2005 г. за предоставяне на поискана от Нидерландия дерогация съгласно Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 324, 10.12.2005 г., стр. 89).

⁽³⁾ Решение 2010/65/ЕС на Комисията от 5 февруари 2010 г. за изменение на Решение 2005/880/ЕО за предоставяне на дерогация по искане на Нидерландия съгласно Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 35, 6.2.2010 г., стр. 18).

⁽⁴⁾ Решение за изпълнение 2014/291/ЕС на Комисията от 16 май 2014 г. за предоставяне на поисканата от Нидерландия дерогация в съответствие с Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 148, 20.5.2014 г., стр. 88).

- (6) С Решение за изпълнение (ЕС) 2018/820 на Комисията ⁽⁵⁾, чийто срок на действие изтече на 1 януари 2020 г., на Нидерландия беше предоставена дерогация съгласно Директива 91/676/ЕИО, за да се позволи прилагането на оборски тор от пасящ добитък за стопанства с най-малко 80 % пасища до 230 kg азот на хектар годишно за стопанства, разположени върху южни и централни пясъчливи почви и върху льосови почви, и до 250 kg азот на хектар годишно за стопанства, разположени върху други видове почви. През 2019 г. дерогацията е засегнала 18 818 стопанства, които обхващат 44,7 % от общата нетна земеделска площ в Нидерландия.
- (7) С Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1073 на Комисията ⁽⁶⁾, чийто срок на действие изтече на 31 декември 2021 г., на Нидерландия беше предоставена дерогация, за да се позволи прилагането на оборски тор от пасящ добитък за стопанства с най-малко 80 % пасища до 230 kg азот на хектар годишно за стопанства, разположени върху южни и централни пясъчливи почви и върху льосови почви, и до 250 kg азот на хектар годишно за стопанства, разположени върху други видове почви. Срокът на действие на това решение за изпълнение беше ограничен до две години, така че да може да се осигури цялостното изпълнение на стратегия за по-стриктно правоприлагане в Нидерландия с цел предотвратяване на измамите при изпълнението на нейната политика за оборския тор. Освен това бяха включени допълнителни условия, за да се гарантира, че броят на добитъка няма да се увеличи, и за да се намалят емисиите на амоняк при разпръскването на оборски тор.
- (8) На 25 февруари 2022 г. Нидерландия отправи искане за дерогация съгласно точка 2, трета алинея от приложение III към Директива 91/676/ЕИО.
- (9) Съгласно член 10 от Директива 91/676/ЕИО Нидерландия докладва данни ⁽⁷⁾, от които е видно, че в периода 2016—2019 г. приблизително 14 % от мониторинговите станции за подземни води в държавата са отчетли средна концентрация на нитрати над 50 mg/l, 5 % между 40 и 50 mg/l и 73 % под 25 mg/l. Според тези данни през периода 2016—2019 г. 99 % от мониторинговите станции за повърхностни води в Нидерландия са отчетли средна концентрация на нитрати под 50 mg/l, като в 96 % от тези станции средната концентрация на нитрати е била под 25 mg/l. Независимо от това през периода на докладване 2016—2019 г. 58 % от водите в сладководните басейни са били еутрофни, а 10 % може да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки.
- (10) От данните, публикувани в доклада по член 10 от Директива 91/676/ЕИО ⁽⁸⁾, е видно също така, че има значителни разлики между провинциите в Нидерландия и че в редица от тях има горещи точки на замърсяване по отношение на концентрациите на нитрати в подземните води и еутрофикация. В *Limburg* 36 % от станциите за подземни води са отчетли средна концентрация на нитрати над 50 mg/l, а 22 % са отчетли отрицателни тенденции, докато 74 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 16 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Noord-Brabant* 26 % от станциите за подземни води са отчетли средна концентрация на нитрати над 50 mg/l, а 20 % са отчетли отрицателни тенденции, докато 68 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 7 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Zeeland* 14 % от станциите за подземни води са отчетли средна концентрация на нитрати над 50 mg/l, а 47 % са отчетли отрицателни тенденции, докато 80 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 11 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Zuid-Holland* 54 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 17 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Noord-Holland* 61 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 19 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Utrecht* 24 % от станциите за подземни води са отчетли отрицателни тенденции на концентрацията на нитрати, докато 43 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 10 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Gelderland* 10 % от станциите за подземни води са отчетли средна концентрация на нитрати над 50 mg/l, а 15 % са отчетли отрицателни тенденции. В *Overijssel* 18 % от станциите за подземни води са отчетли средна концентрация на нитрати над 50 mg/l, а 19 % са отчетли отрицателни тенденции, докато 67 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 4 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Drenthe* 15 % от станциите за подземни води са отчетли средна концентрация на нитрати над 50 mg/l, докато 65 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 9 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Friesland* 23 % от станциите за подземни води са отчетли отрицателни тенденции на концентрацията на нитрати, докато 85 % от повърхностните води са били еутрофни. В *Groningen* 52 % от повърхностните води са били еутрофни, а при 11 % е съществувал риск да станат еутрофни, ако не се предприемат мерки. В *Flevoland* 33 % от повърхностните води са били еутрофни.

⁽⁵⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/820 на Комисията от 31 май 2018 г. за предоставяне на поисканата от Нидерландия дерогация в съответствие с Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 137, 4.6.2018 г., стр. 27).

⁽⁶⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1073 на Комисията от 17 юли 2020 г. за предоставяне на поискана от Нидерландия дерогация в съответствие с Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 234, 21.7.2020 г., стр. 20).

⁽⁷⁾ COM(2021) 1000 и SWD(2021) 1001 част 28.

⁽⁸⁾ COM(2021) 1000 и SWD(2021) 1001 част 28.

- (11) От данните, докладвани от Нидерландия през 2020 г. и 2021 г. в контекста на докладите съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1073, става ясно, че концентрациите на нитрати в подземните води в районите с лъсови, пясъчливи и глинести почви са се увеличили. През 2021 г. средната концентрация на нитрати е била 67 mg/l в горния метър на подземните води в южната и източната част на района с пясъчливи почви. Това превишава допустимата норма на Съюза от 50 mg/l. От 2017 г. насам концентрацията на нитрати се е удвоила в тази част на района с пясъчливи почви. В северната част на района с пясъчливи почви средната концентрация остава по-ниска от допустимата норма за Съюза, но през 2021 г. се е увеличила до 37 mg/l. През 2020 г. средната концентрация в района с лъсови почви отбелязва леко намаление до 57 mg/l, но продължава да е над допустимата норма за Съюза. Концентрациите на нитрати в района с глинести почви се запазват под граничната стойност, но въпреки това отбелязват увеличение. През 2021 г. в района с торфени почви са измерени най-ниските концентрации със средна стойност от 14 mg/l. От данните става ясно също, че водите в кореновата зона на стопанствата в мрежата за мониторинг на дерогацията често превишават нормите за концентрация на нитрати, дори когато средната стойност остава под 50 mg/l.
- (12) В съответствие с член 3, параграф 5 от Директива 91/676/ЕИО Нидерландия прилага програма за действие на цялата си територия. На 26 декември 2021 г. Нидерландия прие нова програма за действие за периода 2022—2025 г. ⁽⁹⁾ (Седмата програма за действие за нитратите), която включва допълнителни мерки за намаляване на загубите на хранителни вещества (азот и фосфор) в околната среда и се основава на регионално диференциран подход в зависимост от нивото на замърсяване с хранителни вещества и от вида на почвата. Въпреки това при оценката на въздействието върху околната среда, извършена при изготвянето на Седмата програма за действие за нитратите от Научно-консултативната комисия към нидерландските органи (Commissie van Deskundigen Meststoffenwet), беше установено, че потенциалните въздействия на програмата за действие няма да бъдат достатъчни за постигане на целите за качеството на водите. С цел да изпълни изискванията на Съюза в областта на околната среда и климата, на 25 февруари 2022 г. Нидерландия прие Допълнение ⁽¹⁰⁾ към Седмата програма за действие за нитратите, отнасящо се до Националната програма за селските райони ⁽¹¹⁾, в която се определя цялостен подход към природата, водите и климата, включително емисиите на азот. С допълнението нидерландското правителство се стреми да превърне амбициите си в конкретни мерки, насочени към постигане на целите за качеството на водите по отношение на хранителните вещества от селскостопански източници.
- (13) В Седмата програма за действие за нитратите за периода 2022—2025 г. и в допълнението към нея се определят усилията, необходими за всеки регион, за да се постигнат целите за качеството на водите по отношение на нитратите и фосфора от селскостопански източници, определени в Директива 91/676/ЕИО и в плана за управление на речните басейни на Нидерландия, приет в контекста на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹²⁾. За постигането на целите по отношение на концентрациите на нитрати в подземните води в регионите *Zand Noord, Zand Oost, Westelijk Noord-Brabant, Centraal zeelei, Zuidwestelijk zeeleigebied, Westelijk zandgebied* са необходими известни усилия, докато в регионите *Gelderse Vallei, Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand, Lösgebied* са необходими значителни усилия. За постигането на целите по отношение на концентрациите на фосфор в повърхностните води (еутрофикация) в регионите *Zand Noord, Zand Oost, Westelijk Noord-Brabant, Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand, Noordelijk zeeleigebied, Centraal zeelei Zuidwestelijk zeeleigebied* са необходими известни усилия, докато в регионите *Gelderse Vallei, Lösgebied, Westelijk Zeelei, Westelijk veengebied, Westelijk zandgebied* са необходими значителни усилия. Това е в съответствие с данните, докладвани от Нидерландия съгласно член 10 от Директива 91/676/ЕИО.
- (14) Нидерландия ще приеме ново определяне на зоните, замърсени с нитрати и фосфор от селскостопански източници (зони, *замърсени с хранителни вещества*), което следва да включва всички водосборни басейни, за които пунктовете за мониторинг на подземни и повърхностни води отчитат средно замърсяване с нитрати или отделни случаи на замърсяване с нитрати, риск от замърсяване и тенденции към увеличаване, както и за които пунктовете за мониторинг отчитат еутрофикация или риск от еутрофикация. При посочването следва да се вземе предвид и съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз, по-специално решенията по дела C-221/03 ⁽¹³⁾ и C-543/16 ⁽¹⁴⁾. Ако до 1 януари 2024 г. не бъде въведено ново определяне всички зони, за които са необходими известни или значителни усилия, ще бъдат посочени като зони, замърсени с хранителни вещества.

⁽⁹⁾ Оригиналното заглавие „7e Nederlandse actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (2022-2025)“.

⁽¹⁰⁾ Оригиналното заглавие „Addendum op het 7e actieprogramma Nitraatrichtlijn“.

⁽¹¹⁾ Nationaal Programma Landelijk Gebied.

⁽¹²⁾ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Решение на Съда от 22 септември 2005 г., C 221/03, Комисия на Европейските общности срещу Кралство Белгия, ECLI:EU:C:2005:573.

⁽¹⁴⁾ Решение на Съда от 21 юни 2018 г., Европейска комисия срещу Федерална република Германия, C-543/16, ECLI:EU:C:2018:481.

- (15) Настоящото искане за дерогация следва да се разглежда в по-широкия контекст на политиката на ЕС по отношение на въпросите, свързани с управлението на хранителните вещества, по-специално целите и задачите на директиви 2000/60/ЕО, 2006/118/ЕО⁽¹⁵⁾ и 2008/56/ЕО⁽¹⁶⁾ на Европейския парламент и на Съвета, нарастващите амбиции съгласно Регламента за разпределяне на усилията⁽¹⁷⁾ и Стратегическия план по ОСП за Нидерландия⁽¹⁸⁾, както и целите на Европейския зелен пакт по отношение на замърсяването с хранителни вещества. В Европейския зелен план са определени цели на Съюза за намаляване на загубите на хранителни вещества и за ограничаване на емисиите на парникови газове, различни от CO₂, а именно метан и диазотен оксид, чийто основен източник са наторяването и селскостопанските животни. По-специално, в Стратегията „От фермата до трапезата“⁽¹⁹⁾ и Плана за действие „Към нулево замърсяване“⁽²⁰⁾ Съюзът поема ангажимент за намаляване на загубите на хранителни вещества с 50 % до 2030 г., което ще доведе до намаляване с 20 % на използването на торове и до запазване на почвеното плодородие, както и за намаляване с 25 % на зоните на екосистемите на ЕС, в които нивото на отлагане на атмосферен азот превишава „критичните натоварвания“ и замърсяването на въздуха застрашава биологичното разнообразие.
- (16) В „първоначалното предложение за националната програма за селските райони“ от 10 юни 2022 г.⁽²¹⁾ нидерландското правителство отбелязва: „Най-големите предизвикателства в торфените райони са защитените зони по „Натура 2000“, зоните за опазване на подземните води, уязвимите водоеми и буферните зони около защитените зони по „Натура 2000“. Земеделските стопани в тези райони ще имат повече ограничения за дейността си или по-малко възможности за развитие. В този случай екстензификацията на селското стопанство е най-подходящият начин“. Съществува и „ангажимент за създаване на преходни зони около защитените зони по „Натура 2000“. „Преходните зони (буферните зони) около защитените зони по „Натура 2000“ са зони в съседство със защитените зони по „Натура 2000“, които допринасят за възстановяването на системата за поддържане и възстановяване на биологичното разнообразие в съответната защитена зона по „Натура 2000“.“
- (17) Комисията разгледа искането на Нидерландия за дерогация, като взе предвид изискванията и целите на Директива 91/676/ЕИО и опита от предишните решения за дерогация, както и с оглед на Седмата програма за действие за нитратите и допълнението към нея. Освен това тя разгледа тенденциите в качеството на водите и взе предвид целите на Европейския зелен пакт. Въз основа на гореизложеното Комисията счита, че е необходимо да се осигури предвидим преходен период на дерогация от максимум 4 години за земеделските стопани на пасищни стопанства, докато планираните реформи, посочени в допълнението, бъдат изцяло въведени в нидерландското законодателство, и този преходен период да бъде съпътстван с постепенното прилагане на новите реформи. Освен това Комисията счита, че постигането на целите на Директива 91/676/ЕИО изисква спазването на строги допълнителни условия от страна на Нидерландия, по-специално, но не само, в зоните, замърсени с хранителни вещества. Поисканата дерогация следва да подкрепя осъществяването на реформата, определена в допълнението и в националната програма за селските райони.
- (18) Дерогацията, предоставена с настоящото решение, не засяга задълженията на Нидерландия да прилага Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁽²²⁾ и решението на Съда на Европейския съюз по дело C-293/17⁽²³⁾, по-специално по отношение на тълкуването на член 6, параграф 3 от посочената директива, както и да прилага Директива 2000/60/ЕО и Директива 2008/56/ЕО, и не изключва възможността да са необходими допълнителни мерки за изпълнение на произтичащите от тях задължения.

⁽¹⁵⁾ Директива 2006/118/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване на състоянието им (ОВ L 372, 27.12.2006 г., стр. 19).

⁽¹⁶⁾ Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 93 final — Анализ на връзките между реформата на ОСП и Европейския зелен пакт; SWD(2020) 388 final — Препоръки на Комисията за стратегическия план по ОСП на Нидерландия. SWD(2020) 388 final.

⁽¹⁹⁾ Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система. COM(2020) 381 final.

⁽²⁰⁾ COM(2021) 400 final.

⁽²¹⁾ Оригиналното заглавие „Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied — 10 Juni 2022“.

⁽²²⁾ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁽²³⁾ Решение по дело C-293/17 Coöperatie Mobilisation for the Environment и Vereniging Leefmilieu (ECLI:EU:C:2018:882).

- (19) От съществено значение е да се гарантира, че разрешаването на допълнителни количества оборски тор на хектар годишно няма да забави или изложи на риск изискванията на друго законодателство на Съюза, чиито цели могат да бъдат възпрепятствани от замърсяването с азот и фосфор. Поради това не следва да се допуска издаването на разрешения на национално равнище за дерогации за отделни земеделски стопани в зоните за опазване на подземните води и в защитените зони по „Натура 2000“ или в буферните зони около защитените зони по „Натура 2000“, чиито размер ще бъде уточнен през 2023 г., както е определено в националната програма за селските райони на Нидерландия.
- (20) Гъстотата на селскостопанските животни в Нидерландия остава много висока; през 2016 г. тя е най-високата в Съюза, почти пет пъти по-висока от средната за Съюза. Според данните, предоставени от Нидерландия, през периода 2019—2021 г. общият брой на селскостопанските животни е намалял с 2,5 %, докато броят на едрия рогат добитък се е увеличил.
- (21) Общото производство на оборски тор за 2020 г. следва да не се надвишава. От 1 януари 2024 г. тази горна граница на максималното производство на оборски тор ще бъде включена в националното законодателство. Независимо от това, прилагането на реформите, планирани в рамките на националната програма за селските райони, следва да доведе до постепенно намаляване на производството на оборски тор до края на срока на действие на настоящото решение.
- (22) По-специално за зоните, замърсени с хранителни вещества, в Седмата програма за действие за нитратите и допълнението към нея е необходимо да се добавят специфични мерки, признати за ефективни при устойчивото управление на хранителните вещества на равнището на стопанството и при намаляването на загубите на хранителни вещества в подземните и пресните води.
- (23) Нидерландия установи стратегия за по-стриктно правоприлагане, за да увеличи предотвратяването на измамите при изпълнението на нейната политика в областта на оборския тор. Тази стратегия беше прилагана в периода 2020—2021 г., но бе отбелязано и известно забавяне поради пандемията от COVID-19. Изпълнението на стратегията по нейните основни оси на действие трябва да продължи ефективно и да обхване и други региони, в които според независимата оценка съществува значителен риск от умислено неспазване на правилата за управление на оборския тор. Контролът следва да се засили, тъй като преходният период за планираните реформи в селското стопанство също може да доведе до увеличаване на измамите.
- (24) Разрешенията за отделни земеделски стопани подлежат на определени условия, с които се цели осигуряването на наторяване на равнището на стопанството въз основа на нуждите на насажденията, както и предотвратяването на загубите на азот и фосфати във водите. Мерките, определени в настоящото решение, следва да допълват мерките, които вече се прилагат въз основа на Седмата програма за действие за нитратите и допълнението към нея.
- (25) От Нидерландия се изисква да приложи всички мерки за намаляване на емисиите на амоняк, посочени в приложение III към Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁴⁾. В доклада за въздействието на Директива 91/676/ЕИО върху емисиите на газообразен азот⁽²⁵⁾ се посочва, че в някои региони с висока гъстота на селскостопански животни дерогацията може да доведе до по-високи газообразни емисии. Поради това следва да се вземат подходящи мерки за намаляване на емисиите на амоняк, включително техники за разпръскване с ниско ниво на емисии, когато е необходимо в комбинация с максималната температура, при която може да се прилага оборският тор, и стриктно задължение за незабавно внасяне в почвата на оборския/полутечния тор, когато се прилага върху площите.

⁽²⁴⁾ Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1).

⁽²⁵⁾ Въздействието на Директивата за нитратите върху емисиите на газообразен азот, въздействието на мерките в програмата за действие за нитратите върху емисиите на газообразен азот, Договор ENV.B.1/ETU/2010/0009.

- (26) Условието, определено в член 4 от настоящото решение, се счита за версията на законоустановените изисквания за управление, установени в националното законодателство по смисъла на членове 12 и 13 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁶⁾, а за субектите, които се ползват от дерогации, условията, определени в членове 5—9 от настоящото решение, се счита за версията на законоустановените изисквания за управление, установени в националното законодателство по смисъла на членове 12 и 13 от Регламент (ЕС) 2021/2115.
- (27) Нидерландия трябва да спазва целите за емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката на областта на климата и енергетиката до 2030 г. Преобразуването на земеползването от пасище в обработваема земя би довело до увеличаване на емисиите на въглерод в почвата и би възпрепятствало спазването на член 4 от Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁷⁾.
- (28) С Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁸⁾ се определят общи правила за създаването на инфраструктура за пространствена информация в Съюза за целите на политиките на Съюза в областта на околната среда и политиките или дейностите на Съюза, които могат да окажат влияние върху околната среда. Когато е приложимо, пространствената информация, събирана в контекста на настоящото решение, следва да е в съответствие с разпоредбите, предвидени в посочената директива. Освен това, за да се намали административната тежест и да се подобри съгласуваността на данните, при събиране на необходимите данни съгласно настоящото решение Нидерландия следва да използва, когато е целесъобразно, информацията, генерирана в рамките на интегрираната система за администриране и контрол, създадена от Нидерландия съгласно член 67, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁹⁾.
- (29) Срокът на действие на настоящото решение изтича на 31 декември 2025 г.
- (30) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Комитета по нитратите, създаден съгласно член 9 от Директива 91/676/ЕИО,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Дерогация

Дерогацията, поискана от Нидерландия с писмо от 25 февруари 2022 г., чиято цел е да се разреши използването на количество азот от оборски тор от пасящ добитък, по-голямо от предвиденото в точка 2, втора алинея, първо изречение от приложение III към Директива 91/676/ЕИО, се предоставя като преходна мярка, която да съпътства реформите в сектора на селското стопанство и животновъдството в Нидерландия, за да се изпълнят изискванията на ЕС в областта на околната среда и климата по отношение на емисиите на азот (включително амоняк) и на хранителните вещества във водите (включително Директива 91/676/ЕИО), и при условията, определени в настоящото решение.

⁽²⁶⁾ Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1).

⁽²⁷⁾ Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1).

⁽²⁸⁾ Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

Член 2

Обхват на дерогацията

Настоящата дерогация се прилага за пасищни стопанства, за които са издадени разрешения в съответствие с член 6.

Член 3

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- 1) „пасищно стопанство“ означава всяко стопанство, в което поне 80 % от наторяемата площ е затревена;
- 2) „тревопасен добитък“ означава едър рогат добитък (с изключение на малки телета), овце, кози, коне, магарета, елени и водни биволи;
- 3) „зеделска земя“ означава теренът, който стопанинът притежава, наел е под аренда или управлява съгласно писмен индивидуален договор и за чието управление носи пряка отговорност;
- 4) „пасище“ означава постоянно пасище или временно пасище на по-малко от 5 години;
- 5) „план за наторяване“ означава изчисление за планираното използване и наличието на хранителни вещества;
- 6) „отчет за наторяването“ означава баланс на хранителните вещества въз основа на действителното използване и усвояването на хранителните вещества;
- 7) „регистър за наторяването“ означава електронна система, чрез която земеделските стопани докладват за действителното използване на хранителните вещества и управлението на оборския тор;
- 8) „южни и централни песъчливи почви“ означава почви, определени като южни песъчливи почви и централни песъчливи почви съгласно законодателството на Нидерландия, член 1, параграф 1 от Правилника за прилагане на Закона за торовете ⁽³⁰⁾;
- 9) „лъсови почви“ означава почви, определени като лъсови почви съгласно законодателството на Нидерландия, член 1, параграф 1 от Правилника за прилагане на Закона за торовете;
- 10) „хранителни вещества“ се отнасят до азота и фосфата.

Член 4

Общи условия за дерогацията

Дерогацията се предоставя при следните условия:

1. Най-късно до 1 януари 2024 г. Нидерландия разработва ново определяне и нова карта на зоните, замърсени с нитрати и фосфор от селскостопански източници (зони, *замърсени с хранителни вещества*), която включва всички водосборни басейни за пунктовете за мониторинг на подземни и повърхностни води, в които се наблюдават средно замърсяване с нитрати или отделни случаи на замърсяване с нитрати, риск от замърсяване и тенденции към увеличаване, както и пунктовете за мониторинг, в които се наблюдава еутрофикация или риск от еутрофикация.

Като преходна мярка и най-късно до въвеждането на новото определяне на 1 януари 2024 г. замърсените с хранителни вещества зони ще обхващат южните и централните райони с песъчливи почви и районите с лъсови почви, както и — от 1 януари 2023 г., водосборните басейни, определени въз основа на регионалните водни обекти и квалифицирани като зони с недостатъчно съдържание на хранителни вещества (с лошо, слабо и умерено съдържание) в националния анализ на качеството на водите (2020 г.) ⁽³¹⁾, изготвен от от нидерландската агенция за оценка на околната среда (PBL).

От 1 януари 2024 г. трябва да са налице окончателно определяне и карта на зоните, замърсени с хранителни вещества, които включват най-малко зоните, посочени през 2023 г., както и всяка друга допълнителна зона, в която селското стопанство влияе значително върху замърсяването с хранителни вещества, т.е. повече от 19 % от общото натоварване с хранителни вещества.

⁽³⁰⁾ Оригинално заглавие „Uitvoeringsregeling Meststoffenwet“.

⁽³¹⁾ https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf.

Ако към 1 януари 2024 г. не са налице окончателното определяне и картата на замърсените с хранителни вещества зони, се използва определянето, предвидено в Седмата програма за действие за нитратите и допълнението към нея, което включва всички зони, в които са необходими известни или значителни усилия, за да се постигнат целите за качеството на водите по отношение на концентрациите на нитрати и фосфор, определени в Директива 91/676/ЕИО и в плана за управление на речните басейни на Нидерландия, приет в контекста на Директива 2000/60/ЕО.

2. Нидерландия извършва мониторинг на произведеното количество оборски тор и гарантира, че производството на оборски тор в национален мащаб от гледна точка както на азотното, така и на фосфатното съдържание не надвишава 489,4 млн. kg азот и 150,7 млн. kg фосфати (количество, произведено през 2020 г.), и че произведеното количество оборски тор постепенно намалява в резултат на прилагането на реформите, посочени в допълнението, и през 2025 г. не надвишава 440 млн. kg азот и 135 млн. kg фосфати.
3. От 1 януари 2023 г. Нидерландия не издава разрешения за дерогации, както е посочено в член 5 от настоящото решение, в рамките на защитените зони по „Натура 2000“, установени в съответствие с Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²²⁾ и Директива 92/43/ЕИО, а от 1 януари 2024 г. — в буферните зони в близост до защитените зони по „Натура 2000“, както е посочено в националната програма за селските райони, в които нивото на отлагане на атмосферен азот превишава „критичните натоварвания“.
4. От 1 януари 2023 г. Нидерландия не издава разрешения за дерогации, както е посочено в член 5 от настоящото решение, в зоните за опазване на подземните води. До 1 януари 2024 г. в зоните за опазване на подземните води, в които подземните води са замърсени с нитрати, се прилага пакет от задължителни мерки за намаляване на натоварването с хранителни вещества.
5. Нидерландия въвежда следните мерки:
 - а) от януари 2023 г. във всяко стопанство се изготвя годишен план за наторяване преди вегетационния сезон. В него се описват сеитбооборотът за земеделската земя и планираното торене с оборски тор и други азотни и фосфатни торове;
 - б) от 1 януари 2024 г. се въвежда електронен регистър за наторяването, в който се регистрират използването на неорганични торове, както и производството и използването на оборски тор върху площите. До 1 януари 2025 г. всички стопанства използват електронния регистър. Нидерландските органи извършват мониторинг и анализ на нормите за торене и предоставят съвети на земеделските стопани относно методите за намаляване на общите норми за торене;
 - в) буферни ивици в земеделските земи покрай водоеми, в които наторяването е забранено. Това се прилага от 1 януари 2023 г. за всички водоеми в земеделските парцели, намиращи се в Нидерландия. Буферните ивици се установяват, както следва:
 - i) буферни ивици с минимална ширина 5 m покрай екологично уязвими потоци и повърхностни водни обекти, както е определено в Директива 2000/60/ЕО;
 - ii) буферна ивица с минимална ширина 3 m покрай всички други водоеми в земеделските площи, включително канали.

Тези минимални ширини могат да бъдат коригирани в райони със значително обезводняване и напоителни канали по следния начин:

- Буферна ивица с ширина 3 m покрай повърхностни водни обекти, както е определено в Директива 2000/60/ЕО, когато на ниво парцел общата площ на буферна ивица с ширина 5 m би обхванала повече от 4 % от земеделския парцел. Буферната ивица може да бъде намалена на 1 m, когато на ниво парцел общата площ на буферна ивица с ширина 3 метра покрай повърхностни водни обекти, както е определено в Директива 2000/60/ЕО, които не са по-големи от 10 m, би обхванала повече от 4 % от земеделския парцел.
- Буферна ивица с ширина 1 m покрай всички други водоеми в земеделските площи, когато на ниво парцел общата площ на буферна ивица с ширина 3 m би обхванала повече от 4 % от земеделския парцел. Буферната ивица може да бъде намалена на 0,5 m, когато на ниво парцел общата площ на буферна ивица с ширина 1 m би обхванала повече от 4 % от земеделския парцел.
- iii) буферна ивица с минимална ширина 1 m покрай водоемите, които пресъхват през лятото (тези водоеми остават сухи най-малко през периода от 1 април до 1 октомври).

⁽²²⁾ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

- г) В зоните, замърсени с хранителни вещества, се прилага следното условие: общата норма за торене с органични и химически торове постепенно се намалява, така че от 1 януари 2025 г. да бъде с 20 % по-ниска в сравнение с нормите, публикувани в приложението към Седмата програма за действие за нитратите. Ако при планираното преразглеждане на нормите за наторяване бъдат определени по-ниски стойности, се прилагат последните стойности.
- б. Нидерландия се стреми да изпълнява стратегията за по-стриктно правоприлагане, като се основава на опита, придобит в резултат на прилагането на член 4, параграф 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1073. Стратегията за по-стриктно правоприлагане включва най-малко следните елементи:
- а) продължаване на независимата оценка на риска от случаи на измама и определяне на областите и участниците в обработването и управлението на оборския тор с по-висок риск от умишлено неспазване на националните правила относно оборския тор, определени от или съгласно Правилника за прилагане на Закона за торовете ⁽³³⁾, Наредбата за използването на торове ⁽³⁴⁾ и Наредбата за дейностите по управление на околната среда ⁽³⁵⁾, доколкото тя се отнася за зони без посеви;
- б) продължаване на усилията за по-стриктно правоприлагане в De Peel, Gelderse Vallei и Twente, определени като области с по-висок риск от умишлено неспазване на националните правила относно оборския тор; до края на 2025 г. стратегията за по-стриктно правоприлагане постепенно обхваща и всички останали региони, за които оценката показва, че се намират в област с висок риск, като се вземат предвид натрупаният опит и най-добрите практики;
- в) специален акцент на стратегията за по-стриктно правоприлагане върху участниците с висок риск във веригата за създаване на стойност на оборския тор, включително посредниците и операторите на съвместно разграждане във всички региони;
- г) от 1 януари 2023 г. — автоматизираната система за отчетност в реално време на транспортирането на оборски тор;
- д) продължаване на укрепването на капацитета за инспекции и проверки, който да е равен най-малко на 40 % от изисквания капацитет за инспекциите на място на пасищните стопанства, за които са издадени разрешения, посочени в член 11, параграф 2, включително на случаен принцип, и по-добра насоченост на този капацитет към рисковите области за обработване и управление на оборския тор;
- е) индивидуални инспекции на най-малко 5,5 % от свинефермите годишно.

Член 5

Заявления за разрешение

1. Земеделските стопани на пасищни стопанства, могат да подават заявления до компетентния орган за годишно разрешение за използване на по-голямо количество тор от пасящ добитък, включително отделян от самите животни оборски тор, което да представлява количеството тор на хектар годишно, съдържащо:
- а) за 2022 г. — до 230 kg азот на хектар и на година в зоните, замърсени с хранителни вещества, и до 250 kg азот на хектар и на година в останалите зони;
- б) за 2023 г. — до 220 kg азот на хектар и на година в зоните, замърсени с хранителни вещества, и до 240 kg азот на хектар и на година в останалите зони;
- в) за 2024 г. — до 210 kg азот на хектар и на година в зоните, замърсени с хранителни вещества, и до 230 kg азот на хектар и на година в останалите зони;
- г) за 2025 г. — до 190 kg азот на хектар и на година в зоните, замърсени с хранителни вещества, и до 200 kg азот на хектар и на година в останалите зони;
- д) след 31 декември 2025 г. — до 170 kg азот на хектар и на година във всички зони.

⁽³³⁾ Оригиналното заглавие „Uitvoeringsregeling Meststoffenwet“.

⁽³⁴⁾ Оригиналното заглавие „Besluit gebruik meststoffen“.

⁽³⁵⁾ Оригиналното заглавие „Activiteitenbesluit milieubeheer“.

2. Заедно със заявленията, посочени в параграф 1, заявителите представят писмена декларация, че отговарят на условията, определени в членове 7, 8 и 9, и че приемат, че прилагането на торове, както и планът за наторяване и отчетът за наторяване, посочени в член 7, могат да подлежат на инспекция, както е посочено в член 11 от настоящото решение.

Член 6

Предоставяне на разрешения

Разрешенията за използване на определено количество оборски тор от пасящ добитък за пасищни стопанства, включително отделян от самите животни оборски тор, се предоставят при спазване на условията, определени в членове 7, 8 и 9.

Член 7

Условия за прилагане на оборски тор и други торове в пасищните стопанства, които се ползват от дерогация

1. Количеството оборски тор от пасящ добитък, което се прилага всяка година върху земята в пасищните стопанства, включително този, отделян от самите животни, не надвишава количествата, посочени в член 5.
2. В пасищните стопанства не се използват фосфати от химически торове.
3. Най-късно до 28 февруари във всяко пасищно стопанство се изготвя план за наторяване. Планът съдържа най-малко елементите, изброени в член 7, параграф 4 от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1073. Планът за наторяване се преразглежда най-късно 7 дни след въвеждането на евентуални промени в селскостопанските практики в пасищното стопанство.
4. В пасищното стопанство се води отчет за наторяването за всяка календарна година. Този отчет се предава на компетентния орган до 31 март на следващата календарна година. Отчетът за наторяване съдържа следните елементи:
 - а) площи, заети с културите;
 - б) брой и вид на добитъка;
 - в) специфичен добив на оборски тор от едно животно;
 - г) внесеното от пасищното стопанство количество торове;
 - д) количеството на оборския тор, доставен на изпълнители и следователно неизползван в пасищното стопанство, и имената на тези изпълнители.
5. Най-малко веднъж на всеки 4 години в пасищното стопанство се извършва периодичен анализ на съдържанието на азот и фосфор в почвата за всяка хомогенна област от стопанството, като се вземат предвид сеитбооборотът и почвените характеристики. Изисква се най-малко един анализ на всеки пет хектара земя. Въз основа на този анализ се прилагат планът за наторяване на стопанството и корективни мерки.
6. Когато пасището е разорано с оглед на неговото подновяване, стандартът за наторяване с азот се намалява с 50 kg азот на хектар след 31 май на всяка календарна година. Когато пасището е разорано за отглеждането на царевица, стандартът за наторяване с азот за царевица се намалява с 65 kg азот на хектар.
7. Ако сеитбооборотът включва бобови или други растения, които фиксират атмосферния азот, наторяването се намалява съобразно това обстоятелство.
8. Разпръскването на оборски тор през есента преди култивирането на тревата се забранява.

Член 8

Условия за управление на земята в пасищните стопанства, които се ползват от дерогация

1. В зоните, замърсени с хранителни вещества, засаждането на трева или други култури, които осигуряват покривка на почвата през зимата, се извършва след отглеждането на царевица.
2. Междинните култури не се разорават преди 1 февруари.
3. В зоните, замърсени с хранителни вещества, тревата се разорава само през пролетта, с изключение на:
 - а) разораването с цел подновяване на пасището, което може да се извърши най-късно до 31 август;
 - б) разораването с цел засаждане на цветни луковици, което може да се извърши през есента.
4. След разораването на тревата върху всички видове почва незабавно се засажда култура с високо потребление на азот, а наторяването се извършва въз основа на анализ на почвеното съдържание по отношение на минералния азот и други параметри, които дават ориентир при оценяването на освобождаването на азот от минерализация на органични вещества в почвата.

Член 9

Условия за намаляване на емисиите на амоняк с цел понижаване на нивата на хранителни отлагания във водата

1. По отношение на пасищните стопанства, за които са издадени разрешения съгласно член 6, се прилагат следните условия:
 - а) прилагането на полутечен оборски тор на пасища върху ливадни и лъсови почви се извършва чрез плитко инжектиране;
 - б) прилагането на полутечен оборски тор на пасища върху глинести и торфени почви се извършва чрез плитко инжектиране, като се използва апликатор с ботуш за торене, а полутечният оборски тор се разрежда с вода в съотношение 2:1 или чрез импулсен инжектор във всеки ред;
 - в) ако външната температура е 20 °C или повече, полутечният тор не може да се прилага с апликатор с ботуш за торене;
 - г) прилагането на полутечен оборски тор върху обработваема земя се извършва чрез инжектиране или се смесва незабавно с почвата в рамките на едно нанасяне;
 - д) твърдият оборски тор се смесва незабавно с почвата в рамките на не повече от две нанасяния.
2. Нидерландия предоставя обучение относно мерките за намаляване на емисиите на амоняк на всички земеделски стопани на пасищни стопанства, за които са издадени разрешения. Първото обучение се провежда в срок до 31 декември 2023 г.

Член 10

Мониторинг

1. Компетентните органи гарантират, че се изготвят карти, в които са посочени процентите на:
 - а) пасищните стопанства във всяка община, за които са издадени разрешения;
 - б) селскостопанските животни във всяка община, за които са издадени разрешения;
 - в) земеделската земя във всяка община, за която са издадени разрешения.

Тези карти се актуализират всяка година.

2. Компетентните органи създават и поддържат мрежа за мониторинг с цел вземане на проби от почвените води, потоците, плитките подземни води и дренажните води от местата за мониторинг в пасищните стопанства, за които са издадени разрешения. Чрез мрежата за мониторинг се осигуряват данни за концентрацията на нитрати и фосфати във водите, които напускат зоната на кореновите системи и навлизат в системата на подземните и повърхностните води.

3. Мрежата за мониторинг обхваща най-малко 300 стопанства, за които са издадени разрешения, и е представителна за всеки вид почва (глинеца, торфена, пясъчлива и пясъчливо-лъсцова), както и за нивото на замърсяване, практиките за наторяване и сеитбооборота. Съставът на тази мрежа не може да се променя през периода на прилагане на настоящото решение.
4. Компетентните органи извършват мониторинг на следното:
 - a) водите в кореновата зона, повърхностните и подземните води;
 - b) напредъка към постигането на целите за качеството на водите в зоните, замърсени с хранителни вещества, по отношение на концентрациите на нитрати и фосфати, определени в Директива 91/676/ЕИО и в плана за управление на речните басейни на Нидерландия, приет в контекста на Директива 2000/60/ЕО.
5. Нидерландия предоставя на Комисията данни за концентрациите на нитрати в повърхностните и подземните води, а също и за концентрацията на фосфати и трофичното състояние на повърхностните води, както в условията на дерогация, така и при отсъствие на дерогация.

Член 11

Проверки и инспекции

1. Компетентните органи извършват административни проверки на всички заявления за разрешение, като целта е да се установи спазването на условията в членове 7, 8 и 9. Когато се докаже, че условията не са изпълнени, заявлението се отхвърля от компетентните органи и заявителят се уведомява за причините за отказа.

Компетентните органи извършват административни проверки за най-малко 5 % от пасищните стопанства, за които са издадени разрешения, по отношение на земеползването, броя на добитъка и производството на оборски тор.

2. Компетентните органи изготвят програма за провеждане на инспекции на място, въз основа на анализ на риска и с подходяща честота, в пасищните стопанства, за които са издадени разрешения. В програмата се вземат предвид резултатите от проверките през предходните години, резултатите от общите проверки на случаен принцип на прилагането на законодателството за транспониране на Директива 91/676/ЕИО, както и всяка друга информация относно евентуалното неспазване на условията, определени в членове 7, 8 и 9 от настоящото решение.

Инспекциите на място се извършват в най-малко 5 % от пасищните стопанства, за които са издадени разрешения, за да се оцени изпълнението на условията в членове 7, 8 и 9. Тези инспекции се допълват от инспекциите и проверките, посочени в член 4, параграф 6.

3. Когато през дадена година се установи, че пасищно стопанство, за което е издадено разрешение, не изпълнява условията в членове 7, 8 и 9, на притежателя на разрешението се налага глоба в съответствие с националните правила и той не може да кандидатства за разрешение през следващата година.
4. На компетентните органи се предоставят необходимите правомощия и средства за проверка на изпълнението на условията на разрешенията, издавани съгласно настоящото решение.

Член 12

Докладване

1. Най-късно до 30 юни всяка година компетентните органи представят на Комисията доклад, съдържащ следната информация:
 - a) данни за наторяването във всички пасищни стопанства, за които са издадени разрешения съгласно член 6, включително информацията относно добивите и видовете почва;
 - b) тенденции в броя на добитъка за всяка категория добитък в Нидерландия и в пасищните стопанства, за които са издадени разрешения;
 - v) тенденции в производството на оборски тор в национален мащаб от гледна точка на азота и фосфатите в оборския тор;
 - г) изпълнението на общите условия, посочени в член 4;

- д) картите, посочени в член 10, параграф 1;
- е) резултатите от мониторинга на подземните и повърхностните води относно концентрацията на нитрати и фосфати и еутрофикацията, включително информация за тенденциите в качеството на водите за подземните и повърхностните води, както в условията на дерогация, така и при отсъствие на дерогация, както и въздействието на дерогациите върху качеството на водите, както е посочено в член 10, параграфи 4 и 5;
- ж) оценка на начина, по който се изпълняват условията за разрешенията, посочени в членове 7, 8 и 9, въз основа на проверките, извършени на равнището на отделните стопанства, както и информация относно неизрядните стопанства, въз основа на резултатите от административните проверки и инспекции, посочени в член 11;
- з) изпълнението на стратегията за по-стриктно правоприлагане, посочена в член 4, с конкретно докладване за всеки от елементите, посочени в член 4, параграф 6.

2. Когато е приложимо, пространствените данни, съдържащи се в доклада по параграф 1, отговарят на разпоредбите на Директива 2007/2/ЕО. При събирането на необходимите данни Нидерландия използва, когато е целесъобразно, информацията, генерирана в рамките на интегрираната система за администриране и контрол, създадена в съответствие с член 67, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Член 13

Период на прилагане

Настоящото решение се прилага до 31 декември 2025 г.

Член 14

Адресат

Адресат на настоящото решение е Кралство Нидерландия.

Съставено в Брюксел на 30 септември 2022 година.

За Комисията
Virginijus SINKEVIČIUS
Член на Комисията

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/2070 НА КОМИСИЯТА**от 26 октомври 2022 година****с цел да не се спира действието на окончателните антидъмпингови мита върху вноса на смеси от карбамид и амониев нитрат с произход от Русия, Тринидад и Тобаго и Съединените американски щати, наложени с Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1688**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. за защита срещу дъмпингов внос от страни, които не са членки на Европейския съюз ⁽¹⁾ („основния регламент“), и по-специално член 14, параграф 4 от него,

след като се консултира с комитета, създаден съгласно член 15, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

- (1) На 8 октомври 2019 г. със своя Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1688 ⁽²⁾ („първоначалния регламент“) Комисията наложи окончателни антидъмпингови мита върху вноса на смеси от карбамид и амониев нитрат (UAN или „разглеждания продукт“) с произход от Русия, Тринидад и Тобаго и Съединените американски щати („засегнатите държави“).
- (2) През май 2021 г. Сора-Cogesa („заявителят“), сдружение на ползватели на разглеждания продукт, представи информация относно предполагаема временна промяна в пазарните условия, настъпила след налагане на окончателните мерки. Първоначалният разследван период („първоначалният РП“) беше от 1 юли 2017 г. до 30 юни 2018 г. Заявителят посочи, че такава временна промяна би обосновала спиране на действието на антидъмпинговите мита, които понастоящем са в сила, в съответствие с член 14, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/1036. Други сдружения, а именно AGBP (Общото сдружение на производителите на пшеница) и Interore (International Ore & Fertilizer Belgium SA), също осигуриха доказателства в подкрепа на спирането на действието на антидъмпинговите мита. При тези изявления не се представиха всички необходими елементи и доказателства, които са от значение, за да може Комисията да продължи анализа. Поради това тя влезе във връзка със заявителя, за да събере допълнителни доказателства в подкрепа на твърдението му за временна промяна в пазарните условия.
- (3) С оглед на наличните доказателства на 16 ноември 2021 г. Комисията реши да поиска от AGBP, Сора-Cogesa и Fertilizers Europe да предоставят допълнителна информация за период след първоначалния разследван период, и по-специално информация за цените, търсенето в Съюза и резултатите на промишлеността на Съюза през третото тримесечие на 2021 г., за да проучи и оцени въздействието, ако има такова, на предполагаемите променени условия на пазара на Съюза и дали е малко вероятно вредата да настъпи отново в резултат на спирането на действието на мерките.
- (4) След тези изявления беше дадена възможност на Сора-Cogesa (присъединявашо се към някои от аргументите, изтъкнати от AGBP) и на промишлеността на Съюза да представят коментари.
- (5) Въз основа на горепосочената информация Комисията разгледа въпроса дали такова спиране на действието на мерките е обосновано. Взетите под внимание елементи са обобщени по-долу.
- (6) На 20 юли 2022 г. Комисията съобщи констатациите си на AGBP, Interore, Сора-Cogesa и Fertilizers Europe. На всички страни беше даден срок, в който могат да представят коментари в тази връзка. Бяха получени коментари от Interore, Сора-Cogesa и Fertilizers Europe.

⁽¹⁾ ОВ L 176, 30.6.2016 г., стр. 21.

⁽²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1688 на Комисията от 8 октомври 2019 г. за налагане на окончателно антидъмпингово мито и окончателно събиране на временното мито, наложено върху вноса на смеси от карбамид и амониев нитрат с произход от Русия, Тринидад и Тобаго и Съединените американски щати (ОВ L 258, 9.10.2019 г., стр. 21).

2. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ПРОМЕНЕНИТЕ ПАЗАРНИ УСЛОВИЯ

- (7) В член 14, параграф 4 от основния регламент се предвижда, че в интерес на Съюза действието на антидъмпинговите мерки може да бъде спряно, когато пазарните условия са се променили временно в такава степен, че е малко вероятно вредата да настъпи отново в резултат на спирането. Комисията ще разгледа тези елементи по-долу.

2.1. Анализ на промените в пазарните условия

- (8) Предполагаемите временни промени в пазарните условия се състояха в недостиг на доставки на пазара на Съюза, тъй като обемът на вноса е намалял, а промишлеността на Съюза е свила производството си. Временният дисбаланс между предлагането и търсенето е довел до рязък скок на цените. Анализът обхваща две части, а именно, първо, сравнение между пазарните условия през първоначалния РП и през 2021 г., и второ, актуален поглед върху развитието през 2022 г., за което имаше налични данни.
- (9) След налагане на мерките според статистическите данни на Евростат, обхващащи периода до края на 2021 г., е видно, че вносът на UAN рязко е намалял. Вносът от засегнатите държави се е свил с 69 % в сравнение с първоначалния РП и е бил само частично заменен с внос от други държави. Това е довело до спад на вноса от всички страни на произход с почти 60 % в сравнение с обема на вноса през първоначалния РП. Пазарният дял на вноса също е намалял от 43 % на 19 % въз основа на предположението, че търсенето в Съюза е останало стабилно, както е посочено от Сора-Согеса. Това е създавало недостиг по отношение на предлагането от 1,14 млн. тона при сравняване на първоначалния РП и 2021 г.
- (10) В коментарите си относно разгласяването Сора-Согеса посочи, че вносът се е увеличил през първата половина на 2022 г. с над 250 % в сравнение с първата половина на 2021 г. Сдружението отбеляза, че това увеличение е съвпаднало с драстичен спад в производството на Съюза поради факторите, разгледани по-долу. Що се отнася до вноса, данните, с които разполага Комисията, потвърждават това увеличение.

Таблица 1

Обем на вноса

(в хиляди тонове)

	РП (от 1 юли 2017 г. до 30 юни 2018 г.)	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Първа половина на 2021 г.	Втора половина на 2021 г.	Първа половина на 2022 г.
Общ обем на вноса	1 927	1 998	1 322	1 027	294	499	753
Внос от Тринидад и Тобаго	368	361	401	418	172	217	332
Внос от Русия	613	688	314	90	15	130	320
Внос от Съединените щати	742	890	222	-	-	-	37
Внос с друг произход	204	59	385	519	107	152	64

Източник: първоначалният регламент, Евростат.

- (11) По отношение на възможното бъдещо развитие на вноса Комисията отбеляза, че от 2020 г. насам изглежда, че Съединените американски щати (САЩ) са концентрирали продажбите си на UAN на вътрешния пазар. Вносът от Тринидад и Тобаго не изглежда да е засегнат от налагането на окончателните антидъмпингови мерки през октомври 2019 г. Той е продължил да навлиза в Съюза в значителни количества. През 2021 г. този внос е представлявал 50 % (389 000 тона) от целия внос в Съюза. През първите четири месеца на 2022 г. износът от Тринидад и Тобаго за Съюза е възлизал на над 234 000 тона, което е с 54 % повече в сравнение със същия период на миналата година (около 152 000 тона). Следователно изглежда, че UAN от Тринидад и Тобаго действително все още се внасят в Съюза в значителни количества.

- (12) Що се отнася до вноса от Русия, съобщенията и санкциите дадоха основания да смятаме, че всяко увеличение на руския внос на UAN е много малко вероятно. В действителност на 4 март 2022 г. Министерството на търговията и промишлеността на Русия обяви, че „препоръчва[a] на руските производители временно да спрат износа на руски торове, докато превозвачите не възобновят (редовната) си дейност и предоставят гаранции, че руският износ на торове ще бъде извършен изцяло“⁽³⁾.
- (13) В допълнение към това основните акционери на големите руски производители на UAN, като например г-н Мелнишенко на EuroChem и неговият главен изпълнителен директор Владимир Рашевски; г-н Мазепин на Uralchem и г-н Моше Кантор на ACRON, са в списъка на ЕС със санкции. Въпреки че индивидуалните санкции не са засегнали пряко тези руски дружества, те може да имат потенциално въздействие върху вноса от Русия. Заслужава да се отбележи обаче, че вносът от Русия е продължил при много значителен обем (практически без спад) през 2022 г. В действителност през първата половина на 2022 г. вносът се е увеличил до равнищата на вноса от 2019 г. Само през юни 2022 г. обемът на вноса от Русия е бил по-голям, отколкото през цялата първа половина на 2021 г.
- (14) Беларус е друга страна на произход за вноса в Съюза, но той също беше преустановен поради факта, че от 2 декември 2021 г. основният беларуски производител, Grodno Azot, фигурира в списъка на ЕС със санкции.
- (15) На 12 март 2022 г. украинският министър на селскостопанската политика Роман Лешенко обяви също така забрана за износа на торове, включително UAN.
- (16) Въз основа на гореизложеното Комисията стигна до заключението, че може разумно да се очаква, че Тринидад и Тобаго ще продължи да бъде основният източник на внос на UAN в Съюза.
- (17) При разглеждане на данните за 2021 г., като се има предвид намалението на вноса и стабилното търсене, посочени в съображение 9, промишлеността на Съюза е следвало да е увеличила продажбите си с около 31 % в сравнение с продажбите си през първоначалния РП, което би съответствало на още 821 000 тона. Според събраната информация относно предлагането на промишлеността на Съюза, въпреки че производството се е увеличило значително след налагане на мерките, това не е било достатъчно, за да компенсира напълно спада във вноса. Продажбите на промишлеността на Съюза на пазара на Съюза са се увеличили средно с около 17 %, което представлява около 450 000 тона. Като се има предвид, че както е посочено в съображение 9, търсенето на UAN в Съюза е останало относително стабилно след първоначалния РП, недостигът в предлагането, породен от по-малкия обем на вноса, не е напълно компенсиран от увеличението на продажбите на промишлеността на Съюза, което е довело до дисбаланс от приблизително 371 000 тона между предлагането и търсенето през 2021 г.
- (18) Що се отнася до данните за 2022 г., предоставени от Sora-Cogesa в коментарите му по разгласяването, изглежда, че промишлеността на Съюза е намалила драстично производството си. Произтичащата от това недостиг при предлагането е бил твърде голям, за да бъде компенсиран с увеличението на вноса през първата половина на 2022 г., както е посочено в съображение 10 по-горе.
- (19) Поради това може да се заключи, че след първоначалното разследване е имало временен дисбаланс между предлагането и търсенето на пазара на Съюза.
- (20) Пазарната цена на UAN на Съюза („цената на UAN“) беше определена въз основа на средната цена на смес UAN-30 при доставка в Руан, която е признатата в най-голяма степен представителна пазарна цена в Европа, а Франция е най-крупният ползвател на UAN в Европейския съюз. Цената на UAN в Съюза рязко се е увеличила през втората половина на 2021 г. Цените са нараснали повече от два пъти през тези шест месеца и през декември 2021 г. са били почти четири пъти по-високи, отколкото през първоначалния РП. Средната цена на UAN, която е била 154 EUR на тон през първоначалния РП, е достигнала 598 EUR на тон през декември 2021 г.
- (21) Основната причина за това увеличение на цената изглежда е повишаването на цените на природния газ, който според информацията, събрана измежду производителите от Съюза, представлява значителна част от производствените разходи за UAN. След първоначалния РП средните цени на природния газ в Съюза са се увеличили с почти 400 % от 6,53 USD/MMBtu⁽⁴⁾ на 32,23 USD/MMBtu през последното тримесечие на 2021 г.

⁽³⁾ <https://www.reuters.com/article/ukraine-crisis-russia-fertilizers-idINL2N2V71JG>.

⁽⁴⁾ MMBtu: метричен милион британски топлинни единици.

- (22) Цените на вноса на UAN също са отбелязали увеличение, но в по-малка степен в сравнение с цените на промишлеността на Съюза. През 2021 г. цените на Тринидад и Тобаго и Русия неизменно са били по-ниски от публикуваните пазарни цени на UAN. През първите две тримесечия на 2022 г. това все още е така, с изключение на Тринидад и Тобаго, чиито цени са станали малко по-високи от публикуваните пазарни цени на UAN през второто тримесечие на 2022 г.

Таблица 2

Публикувани цени на вноса и на UAN-30 при доставка в Руан

(в EUR)

	РП (от 1 юли 2017 г. до 30 юни 2018 г.)	Първо тримесечие на 2021 г.	Второ тримесечие на 2021 г.	Трето тримесечие на 2021 г.	Четвърто тримесечие на 2021 г.	Първо тримесечие на 2022 г.	Второ тримесечие на 2022 г.
Внос от Тринидад и Тобаго	140	166	229	222	323	569	700
Внос от Русия	126	147	Неприложимо	269	302	483	451
Внос от Съединените щати	124	Неприложимо	Неприложимо	Неприложимо	Неприложимо	Неприложимо	653
Внос с друг произход	129	164	220	253	303	577	547
UAN-30 при доставка в Руан (Франция)	154	255	237	318	591	695	689

Източник: първоначалният регламент, Евростат и Fertecon.

- (23) Както е посочено в съображения 17 и 18, предлагането на пазара на ЕС не е можело да отговори на търсенето, което се счита за относително стабилно. Заедно с голямото увеличение на разходите за суровини това вероятно е довело до покачване на цените.
- (24) Увеличението на цената на UAN създава финансова тежест за ползвателите, тъй като UAN не може лесно да бъде заменен с други азотни торове. UAN са течни торове и земеделските стопани, които купуват UAN, са блокирани в избора си поради необходимото оборудване за използването им. Земеделските стопани, които употребяват други азотни торове, се нуждаят от различно оборудване. Освен това количеството UAN, необходимо на земеделските стопани, също не подлежи на промяна. По време на развитието на растителните култури земеделските стопани разполагат с известна гъвкавост, що се отнася до времето на използване на UAN, но не могат да намаляват твърде много общото количество UAN, без да рискуват спад в реколтата и качеството.
- (25) Въз основа на изложените по-горе причини Комисията стигна до заключението, че е налице временна промяна в пазарните условия след първоначалния РП в смисъл, че предлагането не отговаря на търсенето и че цените са по-високи.
- (26) След разгласяването Interore и Sora-Cogesa повториха твърдението си, че поради високите цени на газа в Съюза промишлеността на Съюза не е увеличила производството си, за да замени вноса, и поради това ползвателите на UAN са се нуждаели от внос от САЩ и Тринидад и Тобаго. Освен това Sora-Cogesa заяви, че на пазара на Съюза липсва конкуренция.
- (27) Както е посочено в съображение 25, Комисията отчете, че предлагането не е могло да отговори на търсенето и цените на UAN са се увеличили. Тъй като Sora-Cogesa не представи никакви доказателства в подкрепа на липсата на конкуренция, това твърдение беше отхвърлено.

3. ВЕРОЯТНОСТ ЗА ПОВТОРНО ВЪЗНИКВАНЕ НА ВРЕДАТА

- (28) Анализът на допълнителната информация, която поиска Комисията от Fertilizers Europe — жалбоподателят при първоначалното разследване, за да се проучи дали е малко вероятно вредата да настъпи отново в резултат на спирането на действието на мерките в съответствие с член 14, параграф 4 от основния регламент, показа, че промишлеността на Съюза все още понася вреда.

- (29) Въпреки скока на цените на UAN едновременно увеличение на цените на природния газ е оказало значително отрицателно въздействие върху рентабилността на промишлеността на Съюза. Fertilizers Europe предостави данни за първите три тримесечия на 2021 г. относно разходите за продажения UAN, цените франко завод, както и данни за рентабилността на производителите от Съюза, представляващи 65 % от промишлеността на Съюза. Тези данни показваха ясна низходяща тенденция по отношение на рентабилността, водеща до загуба от средно 9 % през третото тримесечие на 2021 г.
- (30) За да осъвремени констатациите си, Комисията също така направи симулации за развитието на рентабилността на промишлеността на Съюза, ако действието на настоящите мерки бъде спряно. Това се извърши чрез използване на тенденциите в цените на природния газ (определено най-големият фактор за разходите) и цените на UAN между първото тримесечие на 2021 г. и второто тримесечие на 2022 г. Тези тенденции бяха използвани за актуализиране на действителните производствени разходи и съответния оборот на промишлеността на Съюза, за да се отрази състоянието ѝ до второто тримесечие на 2022 г. Тази актуализация показва, че загубите на промишлеността на Съюза през третото тримесечие на 2021 г. са продължили и през първата половина на 2022 г.
- (31) Освен това въз основа на коментарите във връзка с разгласяването е ясно, че действителното състояние на промишлеността на Съюза е по-лошо от това на базата на симулацията. Въпреки че симулацията предполагаше стабилно производство и продажби на промишлеността на Съюза, сривът на производството и продажбите на промишлеността на Съюза през 2022 г., представен от Sora-Cogesa, само би влошил състоянието на промишлеността на Съюза. Причината е тенденцията във връзка с цените на природния газ и UAN. Цената на UAN показва положително развитие за известно време и достига своя връх през март 2022 г. (875 EUR на тон). След това цената на UAN започна да спада до 595 EUR на тон през юни 2022 г. Комисията не разполага с никакви данни, че цените на UAN ще се увеличават през следващите месеци. За разлика от това, цените на природния газ са останали на високо равнище през последното тримесечие на 2021 г. и първите две тримесечия на 2022 г. (средно 32,34 USD/MMBtu). Въпреки че през май се наблюдава спад в цените на природния газ (29,8 USD/MMBtu), след това те са се увеличили. През юни те отново са били 34,4 USD/MMBtu и перспективите са още по-съществено увеличение на цените над 50 USD/MMBtu⁽⁵⁾.
- (32) При тези обстоятелства производителите от Съюза не само не са били в състояние да увеличат производството, за да компенсират напълно загубения внос през 2021 г., но е трябвало допълнително да ограничат производството, както е видно от редица примери за частично закриване на производствени линии. В коментарите си по разгласяването самото сдружение Sora-Cogesa отбелязва, че цените на UAN през септември 2022 г. не са могли да покрият разходите за газа, необходим за производството на UAN. Предвид това, че част от променливите разходи вече са били над продажните цени на UAN на пазара на Съюза, а постоянните разходи за единица продукция са се увеличили значително поради спада в производството, безспорно е, че промишлеността на Съюза все още понася съществена вреда.
- (33) След разгласяването Fertilizers Europe повтори, че се очаква цената на газа в Съюза да остане висока през четвъртото тримесечие на 2022 г. и промишлеността на Съюза да понесе вреда в резултат на вноса.
- (34) След разгласяването Sora-Cogesa коментира при изслушване, че за своята оценка на вероятността за повторно възникване на вредата Комисията следва да анализира продажбите и рентабилността на промишлеността на Съюза след първоначално изразеното мнение от страна на Sora-Cogesa, т.е. от юли 2021 г. нататък.
- (35) В това отношение Комисията отбелязва, че вземането на решение за спиране на действието на антидъмпинговите мерки е динамичен процес. Пазарът на UAN в Съюза се оказва много нестабилен в периода след първоначално изразеното мнение от страна на Sora-Cogesa, което се отрази на оценката на променените пазарни условия и на вероятността за повторно възникване на вредата. Поради това първата предоставена от Sora-Cogesa информация беше сметена за неактуална и беше сметната, че е необходима допълнителна информация. От новите данни, получени от промишлеността на Съюза, е видно, че производителите от Съюза понасят финансови загуби. Действително Sora-Cogesa прие, че промишлеността на Съюза понася вреда през 2022 г. В коментарите си по разгласяването самото сдружение Sora-Cogesa отбелязва, че „[п]о отношение на промишлеността на Съюза [...] продажбите ѝ е следвало да са спаднали драстично през 2022 г.“ и че „[п]ри настоящите пазарни условия преработката на природен газ в UAN не е рентабилна. Следователно е логично функционирането на почти всички съоръжения за UAN в ЕС да се преустанови“.

⁽⁵⁾ Въз основа на цената на нидерландската TTF за газови фючърс, която е цената при доставка във виртуалната точка за търговия с природен газ (Title Transfer Facility) в Нидерландия. Нидерландската TTF е също така пазарният индекс, който използва Световната банка за изчисляване на цената на природния газ за минали периоди.

- (36) Освен това Сора-Cogesa изтъкна при изслушване липсата на прозрачност и представителност на данните за рентабилността, предоставени от промишлеността на Съюза. Както е посочено в съображение 29, Комисията получи информация, доказваща загуби за оказалите съдействие производители от Съюза, представляващи по-голямата част от производството на Съюза. Тази стойност на рентабилността се основаваше на оборота и разходите на UAN на производителите от Съюза. Тъй като тази информация беше поверителна, можеше да бъде разгласена само обобщена стойност за всички оказали съдействие производители от Съюза. Освен това, както е посочено в съображения 32 и 35 по-горе, изглежда, че самото сдружение Сора-Cogesa не оспорва, че промишлеността на Съюза понася съществена вреда.
- (37) След разгласяването Сора-Cogesa заяви, че удължаването на срока на действие на мерките би било в противоречие с интереса на Съюза и би имало отрицателно въздействие върху производството на храни в Съюза. Комисията припомни, че съгласно член 14, параграф 4 от основния регламент действието на мерките може да бъде спряно в интерес на Съюза само ако е малко вероятно вредата да настъпи отново в резултат на спирането на действието на мерките. Предвид състоянието на промишлеността на Съюза през септември 2022 г., както се приема от Сора-Cogesa в коментарите му по разгласяването, обобщени в съображения 32 и 35 по-горе, промишлеността на Съюза е продължила да понася финансови загуби и поради това има вероятност вредата да се задълбочи, ако се спре действието на мерките (т.е. условията не са изпълнени), и Комисията не сче за необходимо да оценява интереса на Съюза съгласно член 14, параграф 4 от основния регламент
- (38) Сора-Cogesa заяви, че защитните мерки са ненужни, като се има предвид, че промишлеността на Съюза понастоящем не е в състояние да произвежда UAN, тъй като цената на газа е много по-висока от цената на UAN и следователно производството на UAN в Съюза е спаднало значително.
- (39) Комисията обаче отбеляза, че Сора-Cogesa е предоставило данни, показващи, че в Съюза все още се произвежда UAN и че промишлеността на Съюза понася съществена вреда. Поради това твърдението беше отхвърлено.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- (40) Пазарните условия временно са се променили в смисъл, че понастоящем на пазара на Съюза няма достатъчно предлагане на UAN на достъпни цени, за да се отговори на стабилното търсене. Това се дължи основно на факта, че вносът на UAN е намалал значително и производителите от Съюза не могат да компенсират напълно загубения обем внос поради голямото увеличение на производствените разходи.
- (41) Всъщност главната причина за рекордно високите цени на UAN са сегашните цени на природния газ. Газът е основната суровина за производството на UAN. Тези екстремни цени на газа доведоха до загуби за промишлеността на Съюза през третото тримесечие на 2021 г. Това увеличение на разходите не е могло да бъде прехвърлено върху клиентите по две причини. Първо, поради гъвкавостта, посочена в съображение 24, земеделските стопани решиха да отложат закупуването на UAN за сезона за наторяване (пролетта). Второ, поради продължаващия ценови натиск в резултат на вноса, както е показано в таблица 2 по-горе. Освен това, както беше прието от страните, при настоящите пазарни условия промишлеността на Съюза не е в състояние да произвежда и продава UAN на печалба и следователно значителна част от производствения ѝ капацитет не работи. Налице са също така признаци, че спирането на действието на мерките би влошило още повече състоянието на промишлеността на Съюза. Дъмпинговият внос на ниски цени от засегнатите държави, по-специално Тринидад и Тобаго, би довел до още по-голям натиск върху цените на промишлеността на Съюза и до произтичащия от това риск цените да се понижат на пазара на Съюза.
- (42) Като се има предвид, че при разглеждане на развитието след РП се установи, че промишлеността на Съюза все още понася вреда, Комисията не можеше да заключи, че пазарните условия са се променили временно в такава степен, че е малко вероятно вредата да настъпи отново в резултат на спирането на действието на мерките в съответствие с член 14, параграф 4 от основния регламент. Настоящото решение не засяга правото на Комисията да вземе решение в съответствие с член 14, параграф 4 от основния регламент, ако положението се промени в бъдеще.
- (43) Поради това Комисията взе решение да не спира действието на окончателните антидъмпингови мита върху вноса на смеси от карбамид и амониев нитрат с произход от Русия, Тринидад и Тобаго и Съединените американски щати, наложени с Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1688,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Условията за спиране на действието на окончателното антидъмпингово мито, наложено с член 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1688 върху вноса на смеси от карбамид и амониев нитрат с произход от Русия, Тринидад и Тобаго и Съединените американски щати, не са изпълнени в съответствие с член 14, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/1036.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 26 октомври 2022 година.

За Колисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/2071 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА**от 20 октомври 2022 година****относно преходните разпоредби за прилагане на изискването за минимални резерви от страна на Европейската централна банка след въвеждането на еврото в Хърватия (ЕЦБ/2022/36)**

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално член 19.1 и член 46.2, първо тире от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2531/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно прилагането на минимални резерви от страна на Европейската централна банка ⁽¹⁾,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2532/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно правомощията на Европейската централна банка да налага санкции ⁽²⁾,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка ⁽³⁾, и по-специално член 5, параграф 1 и член 6, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/378 на Европейската централна банка от 22 януари 2021 г. относно прилагането на изисквания за минимални резерви (ЕЦБ/2021/1) ⁽⁴⁾,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/379 на Европейската централна банка от 22 януари 2021 г. относно балансовите позиции на кредитните институции и на сектор „Парично-финансови институции“ (ЕЦБ/2021/2) ⁽⁵⁾,

като има предвид, че:

- (1) Приемането на еврото от Хърватия на 1 януари 2023 г. означава, че по отношение на институциите, разположени в Хърватия, ще се прилагат изисквания за минимални резерви, считано от тази дата, в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/378 (ЕЦБ/2021/1).
- (2) Интегрирането на тези институции в системата за минимални резерви на Евросистемата изисква приемането на преходни разпоредби, за да се осигури плавната им интеграция, без да се натоварват прекомерно институциите в държавите членки, чиято парична единица е еврото, включително Хърватия.
- (3) Член 5 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка предполага, че ЕЦБ, подпомагана от националните централни банки, събира необходимата статистическа информация от компетентните национални органи или пряко от стопанските субекти, за да осигури също своевременна подготовка в областта на статистиката с оглед на приемането на еврото от държава членка,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат определенията в член 2 от Регламент (ЕС) 2021/378 (ЕЦБ/2021/1).

⁽¹⁾ ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 4.

⁽³⁾ ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 8.

⁽⁴⁾ ОВ L 73, 3.3.2021 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 73, 3.3.2021 г., стр. 16.

Член 2

Преходни разпоредби за институциите, разположени в Хърватия

1. Чрез дерогация от член 8 от Регламент (ЕС) 2021/378 (ЕЦБ/2021/1) за институциите, разположени в Хърватия, е предвиден преходен период на поддържане от 1 януари 2023 г. до 7 февруари 2023 г.
2. Резервната база на всяка институция, разположена в Хърватия, за преходния период на поддържане се определя въз основа на нейния баланс към 31 октомври 2022 г. Hrvatska narodna banka изисква от институциите, разположени в Хърватия, да отчетат пред нея своята резервна база в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2). Hrvatska narodna banka изисква от институциите, разположени в Хърватия, които се ползват от дерогацията по член 9, параграф 1 или 2 или член 9, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2), да изчисляват резервната база за преходния период на поддържане въз основа на своя баланс към 30 септември 2022 г.
3. Що се отнася до преходния период на поддържане, минималните резерви на институция, разположена в Хърватия, се изчисляват или от тази институция, или от Hrvatska narodna banka. Страната, която изчислява минималните резерви, съобщава своите изчисления на другата страна, като ѝ предоставя достатъчно време както за проверката им, така и за извършване на промени. Изчислените минимални резерви, включително направените по тях промени, се потвърждават от двете страни най-късно на 20 декември 2022 г. Ако уведомената страна не потвърди размера на минималните резерви до 20 декември 2022 г., се смята, че тя е приела изчисленият размер да се прилага за преходния период на поддържане.
4. Член 3, параграфи 2—4 от настоящото решение се прилагат *mutatis mutandis* към институциите, разположени в Хърватия, така че тези институции могат за техния първоначален период на поддържане да приспадат от резервната си база всяко задължение към институции в Хърватия, въпреки че когато се изчисляват минималните резерви, тези институции няма да фигурират в списъка на институциите, към които се прилагат изискванията за минимални резерви, посочени в член 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/378 (ЕЦБ/2021/1).

Член 3

Преходни разпоредби за институциите, разположени в други държави членки, чиято парична единица е еврото

1. Периодът на поддържане за институциите, разположени в други държави членки, чиято парична единица е еврото, съгласно член 8 от Регламент (ЕС) 2021/378 (ЕЦБ/2021/1), остава незасегнат от преходния период на поддържане за институциите, разположени в Хърватия.
2. Институциите, разположени в други държави членки, чиято парична единица е еврото, могат да решат да приспадат от своята резервна база за периодите на поддържане от 21 декември 2022 г. до 7 февруари 2023 г. и от 8 февруари до 21 март 2023 г. всяко задължение към институции, разположени в Хърватия, въпреки че когато се изчисляват минималните резерви, тези институции няма да фигурират в списъка на институциите, по отношение на които се прилагат изискванията за минимални резерви, посочени в член 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/378 (ЕЦБ/2021/1).
3. Институциите, разположени в други държави членки, чиято парична единица е еврото, които решават да приспадат задължения към институции, разположени в Хърватия, съгласно параграф 2, за периодите на поддържане от 21 декември 2022 г. до 7 февруари 2023 г. и от 8 февруари до 21 март 2023 г. изчисляват своите минимални резерви въз основа на своя баланс съответно към 31 октомври 2022 г. и 31 декември 2022 г. и отчетат статистическа информация в съответствие с част 1 от приложение III към Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2), третирайки институциите, разположени в Хърватия, като вече подлежащи на системата на минимални резерви на ЕЦБ.

Това не засяга задължението на институциите да отчетат статистическа информация за въпросните периоди в съответствие с таблица 1 в част 2 от приложение I към Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2), като продължават да третират институциите, разположени в Хърватия, като съществуващи банки, разположени в „Останал свят“.

Таблиците се отчетат в съответствие със сроковете и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2).

4. За периодите на поддържане, започващи през декември 2022 г. и февруари 2023 г., институциите, разположени в други държави членки, чиято парична единица е еврото, които се ползват от дерогацията по член 9, параграф 1 или 2 или член 9, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2) и решават да приспаднат задължения към институции, разположени в Хърватия, съгласно параграф 2, изчисляват своите минимални резерви въз основа на своя баланс към 30 септември 2022 г. и отчитат статистическа информация в съответствие с част 1 от приложение III към Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2), третирайки институциите, разположени в Хърватия, като вече подлежащи на системата на минимални резерви на ЕЦБ.

За периодите на поддържане, започващи през март и май 2023 г., институциите, разположени в други държави членки, чиято парична единица е еврото, които се ползват от дерогацията по член 9, параграф 1 или 2 или член 9, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2) и решават да приспаднат задължения към институции, разположени в Хърватия, съгласно параграф 2, изчисляват своите минимални резерви въз основа на своя баланс към 31 декември 2022 г. и отчитат статистическа информация в съответствие с част 1 от приложение III към Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2), третирайки институциите, разположени в Хърватия, като вече подлежащи на системата на минимални резерви на ЕЦБ.

Това не засяга задължението на институциите да отчитат статистическа информация за въпросните периоди в съответствие с таблица 1 в част 2 от приложение I към Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2), като продължават да третираат институциите, разположени в Хърватия, като съществуващи банки, разположени в „Останал свят“.

Статистическата информация се отчита в съответствие със сроковете и процедурите, установени в Регламент (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2).

Член 4

Заключителни разпоредби

1. Настоящото решение поражда действие на датата, на която адресатите му бъдат уведомени за него.
2. Прилага се от 1 ноември 2022 г.
3. При липса на специални разпоредби в настоящото решение се прилагат разпоредбите на регламенти (ЕС) 2021/378 (ЕЦБ/2021/1) и (ЕС) 2021/379 (ЕЦБ/2021/2).

Член 5

Адресати

Адресати на настоящото решение са Hrvatska narodna banka, институциите, разположени в Хърватия, и институциите, разположени в други държави членки, чиято парична единица е еврото.

Съставено във Франкфурт на Майн на 20 октомври 2022 година.

Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE

III

(Други актове)

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ № 029/22/COL

от 9 февруари 2022 година

за изменение на материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез въвеждане на нови насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. [2022/2072]

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ („НАДЗОРНИЯТ ОРГАН“),

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 61—63 от него и Протокол № 26 към него,

като взе предвид Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на Надзорен орган и Съд („Споразумението за Надзорен орган и Съд“), и по-специално член 24 и член 5, параграф 2, буква б) от него,

като взе предвид Протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд („Протокол 3“), и по-специално член 1, параграф 1 от част I,

като има предвид, че:

Съгласно член 24 от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган трябва да прилага разпоредбите на Споразумението за ЕИП, отнасящи се до държавната помощ.

Съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Споразумението за Надзорен орган и Съд Надзорният орган трябва да публикува уведомления или насоки по въпроси, които се разглеждат в Споразумението за ЕИП, ако това се предвижда изрично в посоченото споразумение или в Споразумението за Надзорен орган и Съд или ако Надзорният орган сметне това за необходимо.

Съгласно член 1, параграф 1 от част I на Протокол 3 Надзорният орган следва да извършва постоянен преглед на всички системи за помощ, съществуващи в държавите от ЕАСТ⁽¹⁾, и да предлага всякакви подходящи мерки, изисквани от постепенното развитие или от действието на Споразумението за ЕИП.

Изменените⁽²⁾ Насоки на Надзорния орган на ЕАСТ относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. („Насоки на Надзорния орган за периода 2014—2020 г.“)⁽³⁾ се прилагаха до 31 декември 2021 г.

Насоките на Надзорния орган на ЕАСТ за периода 2014—2020 г. съответстваха на Насоките на Европейската комисия („Комисията“) относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. („Насоките на Комисията за периода 2014—2020 г.“)⁽⁴⁾. Изменените Насоки на Комисията за периода 2014—2020 г.⁽⁵⁾ са били приложими до 31 декември 2021 г.

(1) Член 1, буква б) от Споразумението за Надзорен орган и Съд гласи, че „терминът „държави от ЕАСТ“ означава Република Исландия и Кралство Норвегия, както и — съгласно условията, предвидени в член 1, параграф 2 от Протокола за адаптиране на Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на Надзорен орган и Съд — Княжество Лихтенщайн“.

(2) Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 90/20/COL от 15 юли 2020 г. за сто и седмо изменение на процесуалните и материалноправните правила в областта на държавната помощ чрез изменение и удължаване на срока на приложение на някои насоки за държавна помощ (ОВ L 359, 29.10.2020 г., стр. 16 и притурка за ЕИП № 68, 29.10.2020 г., стр. 4).

(3) Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 301/14/COL от 16 юли 2014 г. за изменение за деветдесет и осми път на процесуалните и материалноправните норми в областта на държавните помощи с приемането на нови насоки относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. (ОВ L 131, 28.5.2015 г., стр. 1 и Притурка за ЕИП № 30, 28.5.2015 г., стр. 1).

(4) Съобщение на Комисията — Насоки относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. (ОВ C 200, 28.6.2014 г., стр. 1).

(5) Съобщение на Комисията относно удължаването на срока на действие и изменението на Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г., Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране, Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г., Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение, Съобщението относно критериите за анализа на съвместимостта с вътрешния пазар на държавна помощ за насърчаване изпълнението на важни проекти от общоевропейски интерес, Съобщението на Комисията — Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации и Съобщението на Комисията до държавите членки относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към застраховането на краткосрочни експортни кредити. 2020/C 224/02 (ОВ C 224, 8.7.2020 г., стр. 2).

На 27 януари 2022 г. Комисията прие Насоките относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. („Насоките от 2022 г.“) ⁽⁶⁾.

Насоките от 2022 г. са от значение и за Европейското икономическо пространство („ЕИП“).

В съответствие с целта за однородност, посочена в член 1 от Споразумението за ЕИП, навсякъде в ЕИП следва да се осигури еднакво прилагане на правилата на ЕИП за държавната помощ.

Съгласно параграф II от глава „ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ“ от приложение XV към Споразумението за ЕИП Надзорният орган следва да приема след консултация с Комисията актове, съответстващи на тези, приети от Комисията.

Насоките от 2022 г. могат да се позовават на някои инструменти на политиката на Европейския съюз и на някои правни актове на Европейския съюз, които не са включени в Споразумението за ЕИП. С цел да се осигурят еднакво прилагане на разпоредбите за държавна помощ и еднакви условия на конкуренция в цялото ЕИП, Надзорният орган по принцип ще прилага същите отправни точки като Комисията, когато оценява съвместимостта на помощта с функционирането на Споразумението за ЕИП.

след като се консултира с Комисията,

след като се консултира с държавите от ЕАСТ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Материалноправните правила в областта на държавната помощ се изменят чрез въвеждане на нови насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. Насоките от 2022 г. са приложени към настоящото решение и представляват неразделна част от него.
2. Надзорният орган на ЕАСТ прилага настоящите насоки за оценка на съвместимостта на всички подлежащи на уведомяване помощи в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката, които са предоставени или са предвидени за предоставяне от 9 февруари 2022 г. нататък. Неправомерната помощ ще се оценява в съответствие с правилата, приложими към датата, на която е отпусната помощта.

Член 2

Надзорният орган прилага Насоките от 2022 г. със следните адаптации, когато е приложимо, включително, но не само:

- а) ако има позоваване на „държава членка (държави членки)“, Надзорният орган го тълкува като позоваване на „държава от ЕАСТ (държави от ЕАСТ)“ ⁽⁷⁾ или, когато е целесъобразно, „държава от ЕИП (държави от ЕИП)“;
- б) ако има позоваване на „Европейската комисия“, Надзорният орган на ЕАСТ го тълкува по целесъобразност като позоваване на „Надзорния орган на ЕАСТ“;
- в) ако има позоваване на „Договора“ или „ДФЕС“, Надзорният орган го тълкува като позоваване на „Споразумението за ЕИП“;
- г) ако има позоваване на „правилата на Съюза за държавната помощ“, Надзорният орган го тълкува като позоваване на „правилата на ЕИП за държавната помощ“;
- д) ако има позоваване на член 107 от ДФЕС или на раздели от този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 61 от Споразумението за ЕИП и съответните раздели от този член;
- е) ако има позоваване на член 108 от ДФЕС или на раздели от този член, Надзорният орган го тълкува като позоваване на член 1 от част I от протокол 3 от Споразумението за Надзорен орган и Съд и съответните раздели от този член;

⁽⁶⁾ C(2022) 481 final, все още не са публикувани в Официален вестник на Европейския съюз.

⁽⁷⁾ „Държавите от ЕАСТ“ се отнася до Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

- ж) ако има позоваване на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ⁽⁸⁾, Надзорният орган го тълкува като позоваване на част II от протокол 3 към Споразумението за Надзорен орган и Съд;
- з) ако има позоваване на Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽⁹⁾, Надзорният орган го тълкува като позоваване на Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 195/04/COL;
- и) ако има позоваване на формулировката „(не)съвместим(о/а/и) с вътрешния пазар“, Надзорният орган го тълкува като „(не)съвместим(о/а/и) с функционирането на Споразумението за ЕИП“;
- й) ако има позоваване на формулировката „в рамките на (или извън) Съюза“, Надзорният орган го тълкува като „в рамките на (или извън) ЕИП“;
- к) ако има позоваване на „търговия в рамките на Съюза“, Надзорният орган го тълкува като позоваване на „търговия в рамките на ЕИП“;
- л) ако в насоките се посочва, че те ще се прилагат за „всички сектори на икономическа дейност“, Надзорният орган ги прилага за „всички сектори на икономическа дейност или части от сектори на икономическа дейност, попадащи в приложното поле на Споразумението за ЕИП“;
- м) ако има позоваване на съобщения, уведомления или насоки на Комисията, Надзорният орган го тълкува като позоваване на съответните насоки на Надзорния орган.

Член 3

Точка 468 от Насоките от 2022 г. се заменя със следното:

„Надзорният орган предлага следните целесъобразни мерки на държавите от ЕАСТ в съответствие с член 1, параграф 1 от част 1 на протокол 3 към Споразумението за надзор и съд:

- а) държавите от ЕАСТ изменят при необходимост своите съществуващи схеми за помощ за опазване на околната среда и за енергетиката, за да ги приведат в съответствие с настоящите насоки, не по-късно от 31 декември 2023 г.;
- б) Държавите от ЕАСТ се приканват да дадат изричното си безусловно съгласие по предложените мерки до 11 април 2022 г. Ако не получи отговор, Надзорният орган ще приеме, че съответната държава от ЕАСТ не е съгласна с предложените мерки.“

Съставено в Брюксел на 9 февруари 2022 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Arne RØKSUND
Председател
Отговорен член на колегиума

Árni Páll ÁRNASON
Член на колегиума

Stefan BARRIGA
Член на колегиума

Melro-Menie JOSÉPHIDÈS
Приподписващ в качеството си на директор
„Правни и административни въпроси“

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004, стр. 1).

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г.

	Стр.
1. ВЪВЕДЕНИЕ	225
2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	227
2.1. Приложно поле	227
2.2. Мерки за помощ, които попадат в обхвата на настоящите насоки	227
2.3. Структура на насоките	228
2.4. Определения	228
3. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 3, БУКВА В) ОТ ДОГОВОРА	239
3.1. Положително условие: помощта трябва да улеснява развитието на икономическа дейност	239
3.1.1. Определяне на улесняваната с мярката икономическа дейност, на нейните положителни последици за обществото като цяло и, където е уместно, на нейното значение за конкретни политики на Съюза ...	239
3.1.2. Стимулиращ ефект	240
3.1.3. Ненарушаване на приложими разпоредби на правото на Съюза	241
3.2. Отрицателно условие: мярката за помощ не трябва да влияе неправомерно върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес	241
3.2.1. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	241
3.2.1.1. Необходимост от помощта	241
3.2.1.2. Целесъобразност	242
3.2.1.2.1. Целесъобразност на алтернативни инструменти на политиката	243
3.2.1.2.2. Целесъобразност на различни инструменти за помощ	243
3.2.1.3. Пропорционалност	244
3.2.1.3.1. Кумулация	245
3.2.1.4. Прозрачност	246
3.2.2. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията	247
3.3. Съпоставяне на положителните последици от помощта с отрицателните последици за конкуренцията и търговията	248
4. КАТЕГОРИИ ПОМОЩ	249
4.1. Помощ за намаляване и премахване на емисиите на парникови газове, включително чрез подпомагане на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност	249
4.1.1. Обосновка	249
4.1.2. Обхват и подпомагани дейности	249
4.1.2.1. Помощ за възобновяема енергия	249
4.1.2.2. Друга помощ за намаляване и премахване на емисиите на парникови газове и за енергийна ефективност	250
4.1.3. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	250
4.1.3.1. Необходимост от помощта	250
4.1.3.2. Целесъобразност	251
4.1.3.3. Допустимост	251

4.1.3.4.	Обществена консултация	252
4.1.3.5.	Пропорционалност	253
4.1.4.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията, съпоставяне	256
4.2.	Помощ за подобряване на енергийните и екологичните характеристики на сградите	259
4.2.1.	Обосновка на помощта	259
4.2.2.	Обхват и подпомагани дейности	259
4.2.3.	Стимулиращ ефект	260
4.2.4.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	260
4.2.4.1.	Целесъобразност	260
4.2.4.2.	Пропорционалност	261
4.2.4.3.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне	262
4.3.	Помощ за чиста мобилност	262
4.3.1.	Помощ за придобиване и лизинг на екологично чисти превозни средства и екологично чисто мобилно оборудване за обслужване, както и за модернизиране на превозни средства и мобилно оборудване за обслужване	263
4.3.1.1.	Обосновка на помощта	263
4.3.1.2.	Обхват и подпомагани дейности	263
4.3.1.3.	Стимулиращ ефект	264
4.3.1.4.	Свеждане на нарушаването на конкуренцията и търговията до минимум	264
4.3.1.4.1.	Целесъобразност	264
4.3.1.4.2.	Пропорционалност	264
4.3.1.5.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията, съпоставяне	266
4.3.2.	Помощ за инсталирането на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво	267
4.3.2.1.	Обосновка на помощта	267
4.3.2.2.	Обхват и подпомагани дейности	267
4.3.2.3.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	268
4.3.2.3.1.	Необходимост от помощта	268
4.3.2.3.2.	Целесъобразност	268
4.3.2.3.3.	Пропорционалност	268
4.3.2.4.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне	269
4.4.	Помощ за ресурсна ефективност и за подпомагане на прехода към кръгова икономика	271
4.4.1.	Обосновка на помощта	271
4.4.2.	Обхват и подпомагани дейности	272
4.4.3.	Стимулиращ ефект	273
4.4.4.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	274
4.4.4.1.	Необходимост от помощта	274
4.4.4.2.	Целесъобразност	274
4.4.4.3.	Пропорционалност	274
4.4.5.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията	276

4.5.	Помощ за предотвратяване или намаляване на замърсяването от източници, различни от парникови газове ...	276
4.5.1.	Обосновка на помощта	276
4.5.2.	Обхват и подпомагани дейности	277
4.5.3.	Стимулиращ ефект	278
4.5.4.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	278
4.5.4.1.	Необходимост от помощта	278
4.5.4.2.	Пропорционалност	278
4.5.5.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията	279
4.6.	Помощ за отстраняване на екологични щети, възобновяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него	279
4.6.1.	Обосновка на помощта	279
4.6.2.	Обхват и подпомагани дейности	280
4.6.3.	Стимулиращ ефект	280
4.6.4.	Пропорционалност	281
4.7.	Помощ под формата на намаления на данъци или парафискални такси	282
4.7.1.	Помощ под формата на намаления на екологичните данъци и парафискални такси	282
4.7.1.1.	Обосновка на помощта	282
4.7.1.2.	Обхват и подпомагани дейности	282
4.7.1.3.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	283
4.7.1.3.1.	Необходимост	283
4.7.1.3.2.	Целесъобразност	284
4.7.1.3.3.	Пропорционалност	284
4.7.2.	Помощ за опазване на околната среда под формата на данъчни облекчения или намаляване на парафискални такси	284
4.7.2.1.	Обосновка на помощта	284
4.7.2.2.	Обхват и подпомагани дейности	285
4.7.2.3.	Стимулиращ ефект	285
4.7.2.4.	Пропорционалност	313
4.7.2.5.	Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията	286
4.8.	Помощ за сигурността на доставките на електроенергия	286
4.8.1.	Обосновка на помощта	286
4.8.2.	Обхват и подпомагани дейности	286
4.8.3.	Стимулиращ ефект	287
4.8.4.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	287
4.8.4.1.	Необходимост	287
4.8.4.2.	Целесъобразност	288
4.8.4.3.	Допустимост	288
4.8.4.4.	Обществена консултация	289
4.8.4.5.	Пропорционалност	290

4.8.5.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне	290
4.9.	Помощ за енергийна инфраструктура	292
4.9.1.	Обосновка на помощта	292
4.9.2.	Обхват и подпомагани дейности	294
4.9.3.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	294
4.9.3.1.	Необходимост и целесъобразност	294
4.9.3.2.	Пропорционалност на помощта	295
4.9.4.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне	295
4.10.	Помощ за районни отоплителни и охладителни системи	295
4.10.1.	Обосновка на помощта	295
4.10.2.	Обхват и подпомагани дейности	296
4.10.3.	Необходимост и целесъобразност	296
4.10.4.	Пропорционалност на мярката за помощ	297
4.10.5.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне	297
4.11.	Помощ под формата на намаляване на таксите за електроенергия за енергоемки потребители	298
4.11.1.	Обосновка на помощта	298
4.11.2.	Обхват: Такси, за които може да се предоставят облекчения	299
4.11.3.	Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията	299
4.11.3.1.	Допустимост	299
4.11.3.2.	Пропорционалност на мярката за помощ	300
4.11.3.3.	Форма на държавната помощ	300
4.11.3.4.	Енергийни обследвания и системи за управление на енергията	301
4.11.3.5.	Преходни разпоредби	301
4.12.	помощ за закриване на електроцентрали, в които се използват въглища, торф или битуминозни шисти, и на минни дейности, свързани с добив на въглища, торф или битуминозни шисти	302
4.12.1.	Помощ за преждевременното закриване на рентабилни дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти	302
4.12.1.1.	Обосновка на помощта	302
4.12.1.2.	Обхват и подпомагани дейности	303
4.12.1.3.	Стимулиращ ефект	303
4.12.1.4.	Необходимост и целесъобразност	303
4.12.1.5.	Пропорционалност	303
4.12.1.6.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията	304
4.12.2.	Помощ за извънредни разходи във връзка със закриването на неконкурентоспособни дейности, свързани с добиването на въглища, торф и битуминозни шисти	304
4.12.2.1.	Обосновка на помощта	304
4.12.2.2.	Обхват и подпомагани дейности	304
4.12.2.3.	Необходимост и целесъобразност	305
4.12.2.4.	Стимулиращ ефект и пропорционалност	305
4.12.2.5.	Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията	305

4.13. Помощ за проучвания или консултантски услуги по въпроси, свързани с климата, опазването на околната среда и енергетиката	306
4.13.1. Обхват и подпомагани дейности	306
4.13.2. Стимулиращ ефект	306
4.13.3. Пропорционалност	306
5. ОЦЕНКА	306
6. ДОКЛАДВАНЕ И МОНИТОРИНГ	307
7. ПРИЛОЖИМОСТ	308
8. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ	308

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Комисията изведе Европейския зелен пакт като основен политически приоритет, чиято цел е да превърне Съюза в справедливо и благоденстващо общество с модерна и конкурентоспособна икономика, в която ресурсите се използват ефективно, в която няма нетни емисии на парникови газове през 2050 г. и в която икономическият растеж не зависи от използването на ресурсите, като същевременно никой не е изоставен. Със съобщението си „Европейският зелен пакт“ от 2019 г. ⁽¹⁾ Комисията повиши своите амбиции в областта на климата, като определи цел за постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове до 2050 г. С цел нашата икономика и общество да поемат по справедлив, екологичен и проспериращ курс към постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Комисията предложи също до 2030 г. нетните емисии на парникови газове да бъдат намалени с поне 55 % в сравнение с нивата от 1990 г. ⁽²⁾ Тези амбициозни цели залегнаха в европейския законодателен акт в областта на климата ⁽³⁾.
2. С пакета от законодателни предложения „Подготвени за цел 55“ се подкрепя постигането на тези цели ⁽⁴⁾ и се определя пътят на Съюза към климатична неутралност до 2050 г.
3. За осъществяването на целите за неутралност по отношение на климата, адаптиране към изменението на климата, ефективност на ресурсите и енергийна ефективност и принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, кръговост, нулево замърсяване и възстановяване на биологичното разнообразие, от една страна, и на прехода към зелена икономика, от друга, ще са необходими значителни усилия и подходяща подкрепа. Постигането на амбицията, залегнала в Европейския зелен пакт, ще изисква значителни инвестиции, включително във възобновяеми енергийни източници. Съгласно оценки на Комисията за постигането на новите, по-високи цели в областта на климата, енергията и транспорта до 2030 г. ще са необходими допълнителни инвестиции в размер на 390 милиарда евро годишно в сравнение с нивата през периода 2011—2020 г. ⁽⁵⁾, както и още 130 милиарда евро годишно, прогнозирани по-рано, за осъществяване на останалите цели в областта на околната среда ⁽⁶⁾. Мащабът на това инвестиционно предизвикателство изисква мобилизирането както на частни, така и публични средства по икономически ефективен начин. Това ще засегне всички сектори, следователно и икономиката на Съюза като цяло.

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Европейският зелен пакт (COM(2019) 640 final).

⁽²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“ (COM(2020) 562 final).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Подготвени за цел 55“ („Fit for 55“): постигане на целта на ЕС в областта на климата до 2030 г. по пътя към неутралност по отношение на климата (COM(2021) 550 final).

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/amendment-renewable-energy-directive-2030-climate-target-with-annexes_en.pdf

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Икономиката на ЕС след COVID-19: последици за икономическото управление“, COM(2021) 662 final.

4. Политиката в областта на конкуренцията, и по-специално правилата за държавна помощ, имат важната функция да подпомагат и подкрепят Съюза при изпълнението на целите на политиката, залегнали в Европейския зелен пакт. В съобщението „Европейският зелен пакт“ специално се посочва, че правилата за държавна помощ ще бъдат преразгледани с цел да се отразят тези цели на политиката, да се подпомогне икономически ефективният преход към неутралност по отношение на климата и да се способства за постепенното преустановяване на употребата на ископаеми горива, като същевременно се гарантират еднакви условия за конкуренция на вътрешния пазар. Настоящите насоки отразяват това преразглеждане.
5. За да се предотвратят ситуации, в които държавната помощ нарушава или заплашва да наруши конкуренцията на вътрешния пазар и засяга търговията между държавите членки, в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз се постановява принципът, че държавната помощ е забранена. Въпреки това в определени случаи тази помощ може да бъде съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 2 и параграф 3 от Договора.
6. Държавите членки трябва да представят уведомление за държавна помощ съгласно член 108, параграф 3 от Договора, с изключение на мерките, които отговарят на условията, определени в регламент за групово освобождаване, приет от Комисията съгласно член 1 от Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета ⁽⁷⁾.
7. В настоящите насоки се съдържат указания относно начина, по който Комисията ще извършва оценка на съвместимостта на мерките за опазване на околната среда, включително за опазване на климата, и на мерките за подпомагане на енергетиката, които са предмет на задължението за уведомяване съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора. Всички позовавания в настоящите насоки на „опазване на околната среда“ следва да се разбират като отнасящи се до „опазване на околната среда, включително опазване на климата“.
8. Съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора дадена мярка за помощ може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар, ако са изпълнени две условия — положително и отрицателно. Съгласно положителното условие помощта трябва да улеснява развитието на дадена икономическа дейност. Съгласно отрицателното условие помощта не трябва да засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.
- (9) Като цяло е прието, че конкурентните пазари обикновено водят до ефективни резултати по отношение на цените, продукцията и използването на ресурсите. Въпреки това държавната намеса може да бъде необходима за улесняване на развитието на някои икономически дейности, които при липса на помощ изобщо не биха се развивали или не биха се развивали със същото темпо или при същите условия. Следователно намесата допринася за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.
10. В контекста на опазването на околната среда, когато вземат решения за потребление, инвестиция или производство, въпреки регулаторната намеса участниците на пазара не отчитат в пълна степен разходите и ползите на дадена икономическа дейност, което се дължи на външни ефекти за околната среда, несъвършенства на информацията и пропуски в координацията. Тази пазарна неефективност, т.е. ситуации, в които пазарите най-вероятно няма да постигнат ефективни резултати без външна намеса, не създава оптимално благосъстояние за потребителите и обществото като цяло, което при липса на държавна подкрепа води до недостатъчно високо равнище на опазване на околната среда по отношение на съответните икономически дейности.
11. Органите на държавите членки следва да гарантират, че мярката за помощ, свързаните с нея условия, процедурите за приемането ѝ и подпомаганата дейност не противоречат на законодателството на Съюза в областта на околната среда. Органите на държавите членки следва също така да гарантират, че има възможност да бъдат проведени консултации със заинтересованата общественост при вземането на решения относно помощите. И накрая, на физическите лица и организациите следва да се даде възможност да оспорят помощта или мерките за прилагане на помощта пред националните съдилища, когато могат да представят доказателства, че законодателството на Съюза в областта на околната среда не е спазено ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета от 13 юли 2015 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Вж. Известие на Комисията относно достъпа до правосъдие по въпросите на околната среда (ОВ C 275, 18.8.2017 г., стр. 1) по отношение на прилагането на национално равнище на Конвенцията от Орхус за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

2.1. Приложно поле

12. Настоящите насоки се прилагат по отношение на държавната помощ, предоставяна за улесняване на развитието на икономически дейности по начин, подобряващ опазването на околната среда, както и на дейностите в сектора на енергетиката, които са регламентирани от Договора, доколкото мерките за помощ са обхванати от раздел 2.2 от настоящите насоки. Следователно настоящите насоки се прилагат към секторите, които са предмет на специфични правила на Съюза за държавната помощ, освен ако в тези специфични правила на Съюза е посочено друго или ако в тях се съдържат разпоредби относно помощта за опазване на околната среда или помощта в областта на енергетиката, които са приложими към същата мярка, и в този случай предимство имат специфичните правила за сектора. Настоящите насоки имат предимство пред точка 17, буква б) от Насоките за въздухоплаването⁽⁹⁾ по отношение на мерките за помощ за опазване на околната среда в полза на големите летища с пътникопоток от над 5 милиона пътници годишно.
13. Настоящите насоки не се прилагат за:
- а) държавна помощ за проектирането и производството на екологосъобразни продукти, машини, оборудване или превозни средства, с оглед използване на по-малко природни ресурси, и за предприемането на действия в заводи или други производствени единици за подобряване на безопасността или хигиената⁽¹⁰⁾;
 - б) държавните помощи за научни изследвания, развитие и иновации, които са подчинени на правилата, определени в Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации⁽¹¹⁾;
 - в) държавна помощ, обхваната от правилата за държавна помощ в сектора на селското и горското стопанство⁽¹²⁾ или в сектора на рибарството и аквакултурите⁽¹³⁾;
 - г) държавна помощ в областта на ядрената енергия.
14. Помощ за опазване на околната среда и за енергетиката не трябва да се предоставя на предприятия в затруднение по смисъла на насоките на Комисията за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение⁽¹⁴⁾.
15. Когато се извършва оценка на помощ в полза на предприятие, което е обект на неизпълнено нареждане за събиране, след като с предишно решение на Комисията е било обявено, че дадена държавна помощ е неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, Комисията ще вземе под внимание размера на помощта, който все още не е събран⁽¹⁵⁾.

2.2. Мерки за помощ, които попадат в обхвата на настоящите насоки

16. Комисията определи редица категории мерки в областта на околната среда и енергетиката, за които предоставянето на държавна помощ при определени условия може да бъде счетено за съвместимо с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора:
- а) помощ за намаляване и премахване на емисиите на парникови газове, включително чрез подпомагане на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност;
 - б) помощ за подобряване на енергийните и екологичните характеристики на сградите;

⁽⁹⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпани (ОВ С 99, 4.4.2014 г., стр. 3).

⁽¹⁰⁾ Помощта за опазване на околната среда като цяло нарушава в по-малка степен конкуренцията и е по-ефективна, ако се предоставя на потребителя/ползвателя на екологосъобразни продукти, а не на производителя на такива продукти. Това не засяга възможността държавите членки да предоставят на предприятията помощ за опазване на околната среда за повишаване нивото на опазване на околната среда в техните производствени дейности.

⁽¹¹⁾ Съобщение на Комисията „Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации“ (ОВ С 198, 27.6.2014 г., стр. 1).

⁽¹²⁾ Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014—2020 г. (ОВ С 204, 1.7.2014 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Съобщение на Комисията „Насоки за преглед на държавната помощ за рибарството и аквакултурите“ (ОВ С 217, 2.7.2015 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Съобщение на Комисията „Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение“ (ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

⁽¹⁵⁾ Вж. Решение на Първоинстанционния съд от 13 септември 1995 г. по дело TWD/Комисия, T-244/93 и T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, точка 56. Вж. също Съобщение на Комисията „Известие на Комисията относно събирането на неправомерна и несъвместима държавна помощ“ (ОВ С 247, 23.7.2019 г., стр. 1).

- в) помощ за придобиване и лизинг на екологично чисти превозни средства (използвани за въздушен, автомобилен, железопътен, вътрешноводен и морски транспорт) и екологично чисто мобилно оборудване за обслужване, както и за модернизиране на превозни средства и мобилно оборудване за обслужване;
- г) помощ за разгръщане на инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво на екологични чисти превозни средства;
- д) помощ за ефективно използване на ресурсите и за подпомагане на прехода към кръгова икономика;
- е) помощ за предотвратяване или намаляване на замърсяването от източници, различни от парникови газове;
- ж) помощ за отстраняване на екологични щети, възобновяване на природни местообитания и екосистеми, и опазване или възстановяване на биологичното разнообразие или прилагане на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него;
- з) помощ под формата на данъчни облекчения или намаляване на парафискални такси;
- и) помощ за сигурността на доставките на електроенергия;
- й) помощ за енергийна инфраструктура;
- к) помощ за районни отоплителни и охладителни системи;
- л) помощ под формата на намаляване на таксите за електроенергия за енергоемки потребители;
- м) помощ за закриване на електроцентрали, в които се използват въглища, торф или битуминозни шисти, и на минни дейности, свързани с добив на въглища, торф или битуминозни шисти;
- н) помощ за проучвания или консултантски услуги по въпроси, свързани с климата, опазването на околната среда и енергетиката.

2.3. Структура на насоките

17. В глава 3 са посочени критериите за съвместимост, които се прилагат по принцип за различните категории помощ, обхванати от настоящите насоки. Раздел 3.2.1.3.1 относно натрупването се прилага към всички категории помощ, обхванати от настоящите насоки. В глава 4 са посочени специфични критерии за съвместимост, които се прилагат към мерките за помощ, обхванати от различните раздели на тази глава. Критериите за съвместимост в глава 3 се прилагат, освен ако в конкретните раздели на глава 4 не са предвидени по-специфични разпоредби.
18. Условието, определено в настоящите насоки, се прилага към схеми за помощ и индивидуални помощи, независимо дали тези индивидуални помощи са предоставени въз основа на схема за помощ или *ad hoc*, освен ако е предвидено друго.

2.4. Определения

19. За целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:
- (1) „помощ *ad hoc*“ означава помощ, която не е предоставена въз основа на схема за помощ;
 - (2) „интензитет на помощта“ означава размерът на помощта, изразен като процент от допустимите разходи. Всички цифри са суми преди приспадане на данъци или други такси. Когато помощта се предоставя под форма, различна от безвъзмездни средства, за размер на помощта се приема брутният еквивалент на безвъзмездна помощ. Помощта, платима на няколко вноски, трябва да бъде изчислена по стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, използван за сконтиране и за изчисляване на размера на помощта в случай на кредит при облекчени условия ⁽¹⁶⁾, трябва да е равен на референтния лихвен процент, приложим към момента на предоставяне. Интензитетът на помощта се изчислява за всеки бенефициер;
 - (3) „подпомагани региони“ означава региони, които към момента на предоставяне на помощта са посочени в одобрена карта на регионалните помощи в изпълнение на член 107, параграф 3, букви а) и в) от Договора;
 - (4) „балансиране“ по отношение на електроенергията означава балансиране съгласно определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁶⁾ Заем с лихвен процент, по-нисък от пазарния.

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54).

- (5) „отговарящо за баланса лице“ означава отговарящо за баланса лице съгласно определението в член 2, точка 14 от Регламент (ЕС) 2019/943;
- (6) „биологично разнообразие“ означава биологично разнообразие съгласно определението в член 2, точка 15 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁸⁾;
- (7) „биогорива“ означава биогорива съгласно определението в член 2, точка 33 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁹⁾;
- (8) „биогаз“ означава биогаз съгласно определението в член 2, точка 28 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (9) „течни горива от биомаса“ означава течни горива от биомаса съгласно определението в член 2, точка 32 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (10) „биомаса“ означава биоразградимата част на продукти, отпадъци и остатъци от биологичен произход съгласно определението в член 2, точка 24 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (11) „газообразни и твърди горива от биомаса“ означава газообразни и твърди горива от биомаса съгласно определението в член 2, точка 27 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (12) „механизъм за осигуряване на капацитет“ означава механизъм за осигуряване на капацитет съгласно определението в член 2, точка 22 от Регламент (ЕС) 2019/943;
- (13) „улавяне и съхранение на въглерод“ означава набор от технологии, които позволяват улавянето на въглеродния диоксид (CO₂), отделен от промишлени съоръжения, включително присъщите на процеса емисии, или улавянето му директно от околния въздух, транспортирането му до обект за съхранение и нагнетяването му в подходящи подземни геоложки формации с цел постоянно съхранение;
- (14) „улавяне и използване на въглерод“ означава набор от технологии, които позволяват улавянето на CO₂, отделен от промишлени съоръжения, включително присъщите на процеса емисии, или улавянето му директно от околния въздух, и транспортирането му до обект за потребление или използване на CO₂;
- (15) „поглъщане на CO₂“ означава антропогенни дейности за отстраняване на CO₂ от атмосферата и за трайното му съхраняване в геоложки, сухоземни или океански въглеродни депа или в продукти. Това включва съществуващо и потенциално антропогенно подобряване на биологични или геохимични погълтители и пряко улавяне от въздуха и съхранение, но не включва естественото поглъщане на CO₂, което не е пряко причинено от човешки дейности;
- (16) „схема, основана на задължения на доставчика“ означава схема, в която се създава стойност за предоставянето на стоки или услуги посредством сертифициране на тези стоки или услуги и налагането на задължение на доставчиците или потребителите да закупват сертификати;
- (17) „екологично чисто мобилно наземно оборудване“ означава мобилно оборудване, използвано в обслужващи дейности, присъщи на въздушния или морския транспорт, което има нулеви преки емисии на (отработил) CO₂;
- (18) „екологично чисто мобилно оборудване за обслужване“ означава екологично чисто мобилно оборудване за терминали и екологично чисто мобилно наземно оборудване;
- (19) „екологично чисто мобилно оборудване за терминали“ означава мобилно оборудване, използвано за товарене, разтоварване и претоварване на стоки и интермодални товарни единици, както и за придвижване на товари в района на терминала, което има нулеви преки емисии на (отработил) CO₂ или, при липсата на нулеви преки емисии на (отработил) CO₂, което има преки емисии на (отработил) CO₂, значително по-ниски от тези на конвенционалното оборудване за терминали;
- (20) „екологично чисто превозно средство“ означава:
 - a) относно дву-, три- и четириколесните превозни средства:
 - i) превозно средство, попадащо в обхвата на Регламент (ЕС) № 168/2013, което има нулеви емисии на отработил CO₂, изчислени в съответствие с изискванията, определени в член 24 от посочения регламент и в приложение V към него;

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

⁽¹⁹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

- б) по отношение на лекотоварните превозни средства:
- i) превозно средство от категория M1, M2 или N1 с нулеви емисии на отработил CO₂, определени в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1151 на Комисията ⁽²⁰⁾;
 - ii) екологично чисто превозно средство съгласно определението в член 4, параграф 4, буква а) от Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²¹⁾;
- в) по отношение на тежкотоварните превозни средства:
- i) тежкотоварно превозно средство с нулеви емисии съгласно определението в член 4, параграф 5 от Директива 2009/33/ЕО;
 - ii) до 31 декември 2025 г. — тежкотоварно превозно средство с ниски емисии съгласно определението в член 3, точка 12 от Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²²⁾;
 - iii) до 31 декември 2025 г. — екологично чисто превозно средство съгласно определението в член 4, параграф 4, буква б) от Директива 2009/33/ЕО, което не попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2019/1242;
- г) по отношение на плавателните съдове за вътрешен воден превоз:
- i) плавателен съд за вътрешен воден превоз на пътници или товари с нулеви преки емисии на (отработил/изпускан) CO₂;
 - ii) плавателен съд за вътрешен воден превоз на пътници с хибриден двигател или двигател, работещ с два вида гориво, който за нормалната си работа получава най-малко 50 % от енергията си от горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO₂ или чрез зареждане от електрическата мрежа;
 - iii) плавателен съд за вътрешен воден превоз на товари с преки емисии на (отработил) CO₂ на тонкилометър (gCO₂/tkm), изчислени (или прогнозиранни в случай на нови плавателни съдове) посредством оперативния индекс за енергийна ефективност (ОИЕЕ) на Международната морска организация, които са с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисиите на CO₂, определена за тежкотоварни превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;
- Когато преценява дали даден плавателен съд отговаря на условията за екологично чисто превозно средство, Комисията ще вземе предвид развитието в съответния сектор, включително чрез позоваване на техническите критерии за проверка, съгласно които дадена дейност се определя като допринасяща съществено за смекчаване на последиците от изменението на климата, както е посочено в съответния делегиран акт съгласно Регламент (ЕС) 2020/852;
- д) по отношение на морските съдове:
- i) плавателен съд за морски и крайбрежен превоз на пътници или товари, плавателен съд за пристанищни операции или за спомагателни дейности, който има нулеви преки емисии на (отработил) CO₂; или
 - ii) морски и крайбрежен плавателен съд за превоз на пътници, на товари, за пристанищни операции или за спомагателни дейности, който има хибриден двигател или двигател, работещ с два вида гориво, който за нормалната си работа в морето и в пристанищата получава поне 25 % от енергията си от горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO₂ или чрез зареждане от електрическата мрежа, или който е постигнал стойност на конструктивния индекс за енергийна ефективност (EEDI) на Международната морска организация с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г., и който може да се движи с нулеви преки емисии на (отработил) CO₂ или ползвайки горива от възобновяеми източници; или

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕС) № 2017/1151 на Комисията от 1 юни 2017 г. за допълване на Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 5 и Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства (ОВ L 175, 7.7.2017 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийноэффективни пътни превозни средства (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

⁽²²⁾ Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO₂ от нови тежкотоварни превозни средства и за изменение на регламенти (ЕО) № 595/2009 и (ЕС) 2018/956 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 96/53/ЕО на Съвета (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 202).

- iii) морски и крайбрежен плавателен съд за превоз на товари, който се използва изключително за обслужване на крайбрежни и морски линии на къси разстояния с цел да се създадат условия за преминаването към други видове транспорт на товари, които понастоящем се превозват до морето по суша, и който има преки емисии на (отработил) CO₂, изчислени чрез EEDI, с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисии на CO₂, определена за тежкотоварни превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

Когато преценява дали даден плавателен съд отговаря на условията за екологично чисто превозно средство, Комисията ще вземе предвид развитието в съответния сектор, включително чрез позоваване на техническите критерии за проверка, съгласно които дадена дейност се определя като допринасяща съществено за смекчаване на последиците от изменението на климата, както е посочено в съответния делегиран акт съгласно Регламент (ЕС) 2020/852;

- e) по отношение на подвижния железопътен състав:

- i) подвижен състав с нулеви преки емисии на (отработил) CO₂;
- ii) подвижен състав с нулеви преки емисии на отработил CO₂, когато се движи по релси с необходимата инфраструктура и използва конвенционален двигател, ако липсва такава инфраструктура (двумодален режим);

- ж) по отношение на въздухоплавателните средства:

- i) въздухоплавателно средство с нулеви преки емисии на (отработил) CO₂;
- ii) въздухоплавателно средство със значително подобрени екологични характеристики в сравнение с въздухоплавателно средство със същата излетна маса, съответстващо на алтернатива, широко разпространена на пазара;

- (21) „когенерация“ или „комбинирано производство на енергия“ означава комбинирано производство на енергия съгласно определението в член 2, точка 30 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾;
- (22) „замърсен терен“ означава терен, където има потвърдено причинено от човека наличие на материали или вещества в степен, в която те излагат човешкото здраве или околната среда на значителен риск, като се имат предвид настоящото и съгласуваното бъдещо използване на земята, морското дъно или реките;
- (23) „демонстрационен проект“ означава демонстрационен проект съгласно определението в член 2, точка 24 от Регламент (ЕС) 2019/943;
- (24) „цифровизация“ означава приемането на технологии, които се извършват чрез електронни устройства и/или системи, които дават възможност да се увеличат функционалните възможности на продуктите, да се развият онлайн услуги, да се модернизират процесите или да се премине към бизнес модели, които се основават на премахването на посредничеството при производството на стоки и предоставянето на услуги, като в крайна сметка се генерира преобразяващо въздействие;
- (25) „обезвреждане“ означава обезвреждане съгласно определението в член 3, точка 19 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁴⁾;
- (26) „оператор на разпределителна система“ означава оператор на разпределителна система съгласно определението в член 2, точка 29 от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁵⁾;
- (27) „районно отопление“ или „районно охлаждане“ означава районно отопление или районно охлаждане съгласно определението в член 2, точка 19 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁶⁾;

⁽²³⁾ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

⁽²⁴⁾ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

⁽²⁵⁾ Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125).

⁽²⁶⁾ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

- (28) „районни топлофикационни и/или охладителни системи“ означава централи за производство на енергия за отопление и/или охлаждане, мрежа за акумулиране и разпределение на топлинна енергия, включително както първична (преносна), така и вторична мрежа от тръбопроводи за доставяне на енергия за отопление или охлаждане до потребителите. Понятието „районно отопление“ следва да се тълкува като „районни топлофикационни и/или охладителни системи“ в зависимост от това дали мрежите доставят енергията за отопление и охлаждане заедно или поотделно;
- (29) „екоиновация“ означава всички форми на иновационни дейности, включително нови производствени процеси, нови продукти или услуги и нови методи за управление и развиване на стопанска дейност, чийто резултат или цел е значително подобряване на опазването на околната среда и значително намаляване на въздействието на замърсяването върху околната среда. За целите на това определение за иновации не се считат:
- а) дейности, които водят до несъществена промяна или подобрене по отношение на опазването на околната среда;
 - б) увеличаване на производствения или обслужващия капацитет чрез добавяне на производствени или логистични системи, които са много сходни с вече използваните;
 - в) промени в търговската практика, организацията на работното място или външните отношения, които се основават на вече използвани в предприятието организационни методи;
 - г) промени в управленската стратегия;
 - д) сливания и придобивания;
 - е) преустановяване на използването на даден процес;
 - ж) обикновена подмяна или разширяване на капитала;
 - з) промени, произтичащи единствено от изменение във факторните цени, персонализирано производство, редовни сезонни и други циклични промени;
 - и) търговия с нови или значително подобрени продукти;
- (30) „екосистема“ означава екосистема съгласно определението в член 2, точка 13 от Регламент (ЕС) 2020/852;
- (31) „енергийна ефективност“ означава енергийна ефективност съгласно определението в член 2, точка 4 от Директива 2012/27/ЕС;
- (32) „съхраняване на енергия“ означава съхраняване на енергия в електроенергийната система съгласно определението в член 2, точка 59 от Директива (ЕС) 2019/944;
- (33) „съоръжения за съхраняване на енергия“ означава съоръжения за съхраняване на енергия в електроенергийната система съгласно определението в член 2, точка 60 от Директива (ЕС) 2019/944;
- (34) „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ означава ефективни районни отоплителни и охладителни системи съгласно определението в член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета;
- (35) „енергия от възобновяеми източници“ означава енергията, произведена от съоръжения, които използват само възобновяеми енергийни източници съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/2001, както и съответният дял, измерен в топлинна стойност, на енергията, произведена от възобновяеми енергийни източници в хибридни съоръжения, които използват и конвенционални енергийни източници, като тази енергия включва електроенергията от възобновяеми източници, използвана за зареждане на системи за съхраняване, свързани „зад електромера“ (инсталирани заедно с инсталацията за енергия от възобновяеми източници или като допълнение към нея), но изключва електроенергията, произведена като резултат от системите за съхраняване;
- (36) „енергийна инфраструктура“⁽²⁷⁾ означава всяко материално оборудване или съоръжение, което е разположено в Съюза или свързва Съюза с една или повече трети държави и което попада в една от следните категории:

⁽²⁷⁾ Проектите, които са изградени за един предварително определен потребител или за малка група предварително определени потребители и са съобразени с техните нужди („специална инфраструктура“), не се класифицират като енергийна инфраструктура.

- а) относно електроенергията:
- i) системи за пренос и разпределение, като „пренос“ означава транспортирането на електроенергия на сушата и в морето по свързана мрежа на свръхвисоко и високо напрежение с цел нейната доставка до крайни потребители или до разпределителни предприятия, но без да се включва пласмент, а „разпределение“ означава транспортирането на електроенергия на сушата и в морето по разпределителни системи на високо, средно и ниско напрежение с цел нейната доставка до потребители, но без да се включва пласмент;
 - ii) всяко оборудване или инсталация, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системите, посочени в точка i), включително системите за защита, следене и управление при всички нива на напрежение и във всички подстанции;
 - iii) напълно интегрирани компоненти на мрежата съгласно определението в член 2, точка 51 от Директива (ЕС) 2019/944;
 - iv) интелигентни електроенергийни мрежи, което означава системи и компоненти, в които са интегрирани информационни и комуникационни технологии посредством оперативни цифрови платформи, системи за контрол и сензорни технологии на нивото на преносните мрежи и на разпределителните мрежи с цел изграждане на по-сигурни, ефективни и интелигентни преносни и разпределителни мрежи, увеличаване на способността за интегриране на нови форми за производство, съхраняване и потребление на енергия и улесняване на нови бизнес модели и пазарни структури;
 - v) електроенергийни мрежи в морето, което означава всяко оборудване или съоръжение от инфраструктура за пренос или разпределение на електроенергия съгласно определението в точка i) по-горе, което притежава двойна функционалност: междусистемна свързаност и пренос или разпределение на електроенергия от възобновяеми източници в морето от обекти за производство, разположени в морето, до две или повече държави. Това включва също интелигентни мрежи, както и съседни съоръжения или инсталации, които са разположени в морето и имат основно значение за безопасната, сигурна и ефективна експлоатация, включително системи за защита, следене и контрол, и необходимите подстанции, ако те също гарантират оперативна съвместимост и, наред с другото, съвместимост на интерфейсите между различни технологии.
- б) относно газа (природен газ, биогаз — включително биометан — и/или възобновяем газ от небиологичен произход):
- i) преносни и разпределителни газопроводи за транспортиране на газ, които са част от мрежа, с изключение на газопроводите с високо налягане, използвани за разпределение на природен газ в сборната част от мрежата;
 - ii) подземни хранилища, свързани с газопроводите за високо налягане, посочени в точка i);
 - iii) съоръжения за приемане, съхраняване и регазификация или понижаване на налягането на втечен или съгъстен газ;
 - iv) всяко оборудване или инсталация, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системата или за осигуряване на двупосочен капацитет, включително компресорни станции;
 - v) интелигентни газопреносни мрежи, което означава всяко от следните съоръжения или инсталации, предназначени за създаване на възможности или за улесняване на интегрирането в мрежата на възобновяеми и нисковъглеродни газове (включително водород или газове от небиологичен произход): цифрови системи и компоненти, в които са интегрирани информационни и комуникационни технологии, системи за управление и сензорни технологии с цел осигуряване на възможност за интерактивно и интелигентно следене, измерване, контрол на качеството и управление на производството, транспортирането, разпределението и потреблението на газ в газопреносната мрежа. Освен това интелигентните енергийни мрежи могат също да включват съоръжения, които създават възможност за реверсивно подаване на газ от разпределителното към преносното ниво и съответните необходими модернизации на съществуващата мрежа.

- в) относно водорода ⁽²⁸⁾:
- i) преносни тръбопроводи за транспортиране на водород под високо налягане, както и разпределителни тръбопроводи за локално разпределение на водород, които предоставят достъп на множество ползватели на мрежата въз основа на прозрачни и недискриминационни условия;
 - ii) „съоръжения за съхранение“, което означава съоръжения, използвани за складиране на водород с висока степен на чистота, включително частта от водородния терминал, използвана за съхранение, но с изключение на частта, използвана за производствени операции, и включително съоръженията, запазени изключително за операторите на водородни мрежи при изпълнението на техните функции. Съоръженията за съхранение на водород включват подземни хранилища, свързани с посочените в точка i) тръбопроводи за пренос или разпределение на водород под високо налягане;
 - iii) съоръжения за диспечирание, приемане, регазификация или понижаване на налягането на водород или на водород, вграден в други химични вещества, с цел нагнетяването му в мрежа за газ или в мрежа, специално предназначена за водород;
 - iv) терминали, което означава инсталации, използвани за преобразуване на течен водород в газообразен водород за нагнетяването му във водородната мрежа. Терминалите включват спомагателно оборудване и временно съхранение, необходими за процеса на преобразуване и последващото нагнетяване във водородната мрежа, но не включва нито една част от водородния терминал, използван за съхранение
 - v) междусистемни връзки, което означава водородна мрежа (или част от нея), която пресича или се простира върху граница между държави членки или между държава членка и трета държава до територията на държавите членки или териториалното море на тази държава членка;
 - vi) всяко оборудване или инсталация, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системата за водород или за осигуряване на двупосочен капацитет, включително компресорни станции;
- г) относно въглеродния диоксид: ⁽²⁹⁾:
- i) газопроводи, различни от тези на сборните газопроводни мрежи, използвани за транспортиране на въглероден диоксид, получен от повече от един източник, т.е. промишлени инсталации (включително електроцентрали), които генерират въглероден диоксид чрез изгаряне или други химични реакции, включващи ископаеми и неизкопаеми въглеродосъдържащи съединения, с цел постоянно геоложко съхраняване на въглероден диоксид в съответствие с член 3 от Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁰⁾ или с цел използване на въглеродния диоксид като изходна суровина или за повишаване на добивите от биологични процеси;
 - ii) съоръжения за втечняване и съхраняване на въглероден двуокис с оглед на неговото транспортиране или съхраняване;
 - iii) инфраструктура в рамките на геоложка формация, използвана за постоянно геоложко съхраняване на въглероден двуокис съгласно член 3 от Директива 2009/31/ЕО и съответните наземни съоръжения и съоръжения за инжектиране;
 - iv) всяко оборудване или инсталация, които са от основно значение за правилната, сигурна и ефективна работа на въпросната система, включително системи за защита, следене и управление. Това може да включва специализирани мобилни средства за транспортиране и съхраняване на въглероден диоксид, при условие че тези мобилни средства отговарят на определението за екологично чисто превозно средство;

⁽²⁸⁾ Всеки един от активите, изброени в точки i)–vi) относно водорода, може да е създаден чрез ново строителство или чрез преобразуване на съоръжения за природен газ в съоръжения за водород („преоборудване“), или чрез комбинация от двата способа. Активите, изброени в точки i)–vi) относно водорода, които подлежат на достъп на трети страни, се класифицират като енергийна инфраструктура.

⁽²⁹⁾ Активите, изброени в точки i)–iv) относно въглеродния диоксид, които подлежат на достъп на трети страни, се класифицират като енергийна инфраструктура.

⁽³⁰⁾ Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).

- д) инфраструктура, използвана за пренос или разпределение на топлинна енергия във вид на пара, гореща вода или охладени течности от множество производители/потребители, в чиято основа е използването на възобновяема енергия или на отпадна топлина от промишлени приложения;
- е) проекти от общ интерес съгласно определението в член 2, точка 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³¹⁾ и проекти от взаимен интерес, посочени в член 171 от Договора;
- ж) други категории инфраструктура, свързани със съоръжения, създаващи възможност за физическа или безжична връзка между производители и потребители на възобновяема или нисковъглеродна енергия посредством множество точки за достъп и изход, достъпът до които е отворен за трети страни извън състава на предприятията — собственици или управители на инфраструктурата;
- (37) „енергийни характеристики“ означава енергийни характеристики на сграда съгласно определението в член 2, точка 4 от Директива 2010/31/ЕС;
- (38) „икономии на енергия“ означава икономии на енергия съгласно определението в член 2, точка 5 от Директива 2012/27/ЕС;
- (39) „опазване на околната среда“ означава всяко действие и дейност, предприети с цел да се намали или предотврати замърсяване, отрицателно въздействие върху околната среда или друга вреда на заобикалящата физическа среда (включително на въздуха, водата и почвата), екосистемите или природните ресурси чрез дейността на човека, включително да се смекчат последиците от изменението на климата, да се намали рискът от такава вреда, да се опази или възстанови биологичното разнообразие или да се постигне по-ефективно използване на природните ресурси, включително мерките за икономия на енергия и използването на възобновяеми източници на енергия и на други техники за намаляване на емисиите на парникови газове и на други замърсяващи вещества, както и да се премине към модели на кръговата икономика с цел да се намали употребата на суровини и да се увеличи ефективността. Това обхваща действия, с които се укрепва капацитетът за адаптиране и се свежда до минимум уязвимостта към климатичните въздействия;
- (40) „екологичен данък или парафискална такса“ означава данък или такса, прилагани върху специална данъчна основа, продукти или услуги, които имат ясно неблагоприятно въздействие върху околната среда, или с които се облагат определени дейности, стоки или услуги, така че разходите за опазване на околната среда да бъдат включени в тяхната цена или производителите и потребителите да се насочат към дейности, които опазват по-добре околната среда;
- (41) „план за оценка“ означава документ, който обхваща една или повече схеми за помощ и съдържа най-малко следните аспекти:
- а) целите, които трябва да бъдат оценени,
- б) въпросите за оценка,
- в) показателите за резултатите,
- г) предвидения метод за извършване на оценката,
- д) изискванията за събирането на данни,
- е) предложения график за оценката, включително датата на представяне на междинния и окончателния доклад за оценката,
- ж) описанието на независимия орган, който ще извърши оценката, или критериите, които ще бъдат използвани за неговия подбор, и условията за публично оповестяване на оценката;
- (42) „схема за разширена отговорност на производителя“ означава схема за разширена отговорност на производителя съгласно определението в член 2, параграф 21 от Директива 2008/98/ЕО;
- (43) „производител“ означава предприятие, което произвежда електроенергия за търговски цели;
- (44) „парников газ“ означава всеки газ, който допринася за парниковия ефект чрез поглъщане на инфрачервено лъчение, включително въглероден диоксид, метан, азотен оксид и флуорирани газове, като например флуоровъглеродороди;
- (45) „високоэффективно комбинирано производство на енергия“ означава високоэффективно комбинирано производство на енергия съгласно определението в член 2, точка 34 от Директива 2012/27/ЕС;

⁽³¹⁾ Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО, както и за изменение на регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39).

- (46) „оператор на водородна система“ означава физическо или юридическо лице, което извършва дейността по пренос и отговаря за експлоатацията, осигурява поддръжката и при необходимост развива водородната система в даден район, и, където е приложимо, взаимовръзките с други водородни системи, и осигурява дългосрочната способност на системата да посреща разумните искания за пренос на водород;
- (47) „дисбаланс“ означава дисбаланс съгласно определението в член 2, точка 8 от Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията;
- (48) „уреждане на дисбаланса“ означава уреждане на дисбаланса съгласно определението в член 9, точка 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията;
- (49) „период за уреждане на дисбаланса“ означава период за уреждане на дисбаланса съгласно определението в член 15, точка 2 от Регламент (ЕС) 2019/943;
- (50) „индивидуална помощ“ означава помощ *ad hoc* и предоставяне на помощ на базата на схема за помощ, която подлежи на уведомяване;
- (51) „схема, основана на възможност за прекъсване“ означава мярка за сигурност на доставките на електроенергия, която е предназначена да гарантира стабилна честота на електроенергийната система или да способства за преодоляването на краткотрайни проблеми със сигурността на снабдяването, включително чрез прекъсване на товара;
- (52) „микропредприятие“ означава предприятие, което отговаря на условията за микропредприятията, установени в Препоръката на Комисията относно определението за микро-, малки и средни предприятия ⁽³²⁾;
- (53) „природосъобразно решение“ означава решение, което е вдъхновено от природата и се опира на нея и което е разходноэффективно, осигурява едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомага за изграждането на издръжливост, внася повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсно-эффективни и системни намеси;
- (54) „мярка за недопускане на претоварване на мрежата“ означава мярка за сигурност на електроснабдяването, която е предназначена да компенсира недостатъчност в електропреносната или електроразпределителната мрежа;
- (55) „замърсяващо вещество“ означава замърсител съгласно определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2020/852;
- (56) „замърсител“ означава замърсител съгласно определението в точка 3 от приложението към Препоръка 75/436/Евратом, ЕОВС, ЕИО на Съвета ⁽³³⁾;
- (57) „замърсяване“ означава замърсяване съгласно определението в член 3, точка 2 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁴⁾;
- (58) „принцип „замърсителят плаща“ означава, че разходите за мерки за отстраняване на замърсяването трябва да бъдат поети от този, който ги е причинил;
- (59) „подготовка за повторна употреба“ означава подготовка за повторна употреба съгласно определението в член 3, точка 16 от Директива 2008/98/ЕО;
- (60) „инфраструктура за зареждане с електроенергия“ означава фиксирана или мобилна инфраструктура за снабдяване на екологично чисти превозни средства или на екологично чисто мобилно оборудване за обслужване с електроенергия;
- (61) „оползотворяване“ означава оползотворяване съгласно определението в член 3, точка 15 от Директива 2008/98/ЕО;
- (62) „рециклиране“ означава рециклиране съгласно определението в член 3, точка 17 от Директива 2008/98/ЕО;
- (63) „референтен проект“ означава примерен проект, който е представителен за средния проект за категория бенефициери, допустими за дадена схема за помощ;

⁽³²⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

⁽³³⁾ Препоръка на Съвета от 3 март 1975 г. относно разпределението на разходите и действията на държавните власти в областта на екологията (ОВ L 194, 25.7.1975 г., стр. 1).

⁽³⁴⁾ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

- (64) „инфраструктура за зареждане“ означава фиксирана или мобилна инфраструктура за доставка на водород, природен газ в газообразна форма (сгъстен природен газ — СПГ) и втечнена форма (втечнен природен газ — ВПГ), биогаз и биогорива, включително биогорива от ново поколение или синтетични горива, произведени от възобновяеми или нисковъглеродни енергийни източници;
- (65) „възобновяване“ означава мерки за управление по околна среда, насочени към възстановяване до определено ниво на функциониране на екосистема, намираща се на места с влошено състояние, като целта е отново да започнат да се предоставят и трайно да се осигуряват екосистемни услуги, а не да се достигнат биологичното разнообразие и целостта на определена естествена или полустествена референтна екосистема;
- (66) „отстраняване на щети“ означава мерки за управление по околна среда, като например отстраняване или детоксикация на замърсители или излишни хранителни вещества от почвата и водата, която има за цел да се премахнат причините за влошаване на състоянието;
- (67) „електроенергия от възобновяеми източници“ означава електроенергия, генерирана от възобновяеми източници съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (68) „общност за възобновяема енергия“ означава общност за възобновяема енергия съгласно определението в член 2, точка 16 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (69) „възобновяема енергия“ означава енергия от възобновяеми източници или „възобновяема енергия“ съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (70) „възобновяем водород“ означава водород, произведен от възобновяема енергия в съответствие с методиките, определени за възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход в Директива (ЕС) 2018/2001;
- (71) „възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход“ означава възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход съгласно определението в член 2, точка 36 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (72) „адекватност на ресурсите“ означава ниво на мощностите за производство на електроенергия, което се счита за адекватно за задоволяване на равнищата на търсене в дадена пазарна зона във всеки един период от време, въз основа на конвенционален статистически показател, използван от организациите, за които институциите на ЕС признават, че изпълняват решаваща роля в изграждането на единен пазар на електроенергия, например Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ENTSO-E);
- (73) „ефективно използване на ресурсите“ означава намаляване на количествата материали, необходими за производството на единица продукция или заместване на първични материали с вторични материали;
- (74) „възстановяване“ означава процес на подпомагане на възстановяването на дадена екосистема като средство за съхраняване на биологичното разнообразие и увеличаване на нейната устойчивост, по-специално на изменението на климата. Възстановяването на екосистемите включва мерки, предприети с цел да се подобри състоянието на екосистемата и да се създаде или изгради отново екосистемата, когато състоянието ѝ е непоправимо увредено, както и за подобряване на устойчивостта и адаптирането на екосистемите към изменението на климата;
- (75) „повторна употреба“ означава повторна употреба съгласно определението в член 3, точка 13 от Директива 2008/98/ЕО и включва всяка дейност, посредством която продуктите или компонентите, които не са отпадъци, се използват отново за целта, за която са били предназначени;
- (76) „малко предприятие“ означава предприятие, което отговаря на условията за малко предприятията, установени в Препоръката на Комисията относно определението за микро-, малки и средни предприятия;
- (77) „малко и средно предприятие“ (МСП) означава предприятие, което отговаря на условията, определени в Препоръката на Комисията относно определението за микро-, малки и средни предприятия;
- (78) „малко дружество със средна капитализация“ означава предприятие, което не е МСП, с не повече от 499 служители, изчислени в съответствие с членове 3—6 от приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията⁽³⁵⁾, чийто годишен оборот не надвишава 100 милиона евро или чийто годишен счетоводен баланс не надвишава 86 милиона евро. Няколко субекта могат да бъдат разглеждани като едно предприятие, ако е изпълнено някое от условията, изброени в член 3, параграф 3 от приложение I към Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014;

⁽³⁵⁾ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

- (79) „интелигентно зареждане“ означава операция за зареждане с електроенергия, при която големината на тока, подаван на акумулаторната батерия, се регулира в реално време въз основа на информация, получена чрез електронна комуникация;
- (80) „подготвеност за интелигентно управление“ означава способността на сградите или на обособените части от сгради да адаптират своето функциониране към потребностите на обитателя, включително да оптимизират своята енергийна ефективност и цялостни експлоатационни характеристики, и да се адаптират към сигналите от електроенергийната мрежа;
- (81) „стандартни отговорности за балансиране“ означава недискриминационни отговорности за балансиране за всички технологии, при които никой производител не се освобождава от отговорност за балансиране, както е предвидено в член 5 от Регламент (ЕС) 2019/943;
- (82) „започване на работа“ означава първият неотменим ангажимент (например за поръчване на оборудване или за започване на строителство), с който дадена инвестиция става необратима. Закупуването на земя и подготвителните работи, като например получаване на разрешителни и провеждане на предварителни проучвания за осъществимост, не се считат за започване на работа. При поглъщания на предприятия „започване на работа“ е моментът на придобиване на активите, пряко свързани с придобитото предприятие;
- (83) „стратегически резерв“ означава механизъм за осигуряване на капацитет, при който определени електроенергийни мощности, като например за производство, съхраняване или оптимизация на енергопотреблението, се държат извън пазара на електроенергия и се диспечират само при специфични обстоятелства;
- (84) „общи разходи за собственост“ означава общите разходи за придобиване и притежаване на превозно средство през целия му жизнен цикъл, включително разходите за придобиване или лизинг на превозното средство, разходите за гориво, разходите за техническо обслужване и ремонт, застрахователните, финансовите и данъчните разходи;
- (85) „оператор на преносна система“ (ОПС) означава оператор на преносна система съгласно определението в член 2, точка 35 от Директива (ЕС) 2019/944;
- (86) „превозно средство“ означава всяко от следните:
- а) пътно превозно средство от категории M1, M2, N1, M3, N2, N3 или L;
 - б) плавателен съд за морски, крайбрежен или вътрешен воден превоз на пътници или товари;
 - в) подвижен железопътен състав;
 - г) въздухоплавателно средство;
- (87) „третиране“ означава третиране съгласно определението в член 3, точка 14 от Директива 2008/98/ЕО;
- (88) „минимално данъчно ниво за Съюза“ означава минималното ниво на данъчно облагане, предвидено в правото на Съюза; за енергийните продукти и електроенергията това означава минималното ниво на данъчно облагане, предвидено в приложение I към Директива 2003/96/ЕО на Съвета ⁽³⁶⁾;
- (89) „стандарт на Съюза“ означава:
- а) задължителен стандарт на Съюза, въз основа на който се определят равнищата, които отделните предприятия трябва да постигнат в екологично отношение, с изключение на стандартите или целите, определени на равнището на Съюза, които са задължителни за държавите членки, но не и за отделните предприятия;
 - б) задължението да се използват най-добрите налични техники (НДНТ), определени в Директива 2010/75/ЕС, и да се гарантира, че нивата на емисиите не надвишават нивата, които биха били постигнати при прилагане на НДНТ; когато равнищата на емисиите при използване на НДНТ ⁽³⁷⁾ са определени в актовете за изпълнение, приети по Директива 2010/75/ЕС или по други приложими директиви, тези равнища ще бъдат приложими за целите на настоящите насоки; когато тези равнища са изразени като диапазон, ще се прилага пределната стойност, постигната за първи път с НДНТ за съответното предприятие;
- (90) „отпадък“ означава отпадък съгласно определението в член 3, точка 1 от Директива 2008/98/ЕО;
- (91) „отпадна топлина“ означава отпадна топлина съгласно определението в член 2, точка 9 от Директива (ЕС) 2018/2001.

⁽³⁶⁾ Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно реструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

⁽³⁷⁾ Това може да включва свързаните нива на емисиите (НДНТ-СЕН), свързаните нива на енергийна ефективност (НДНТ-СЕЕН) или свързаните нива на екологична ефективност (НДНТ-СНЕЕ).

3. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 3, БУКВА В) ОТ ДОГОВОРА

20. Настоящите насоки определят критериите за съвместимост съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора на мерките за помощ за опазване на околната среда, включително опазване на климата, и енергийни цели, които подлежат на задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.
21. Въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО Комисията може да счита за съвместима с вътрешния пазар държавна помощ за улесняване развитието на някои икономически дейности в Съюза (положително условие), доколкото тази помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес (отрицателно условие).
22. Когато преценява дали помощта за опазване на околната среда и за енергетика може да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, Комисията ще анализира следните аспекти:
- a) по отношение на първото (положително) условие — дали помощта улеснява развитието на дадена икономическа дейност:
 - i) определяне на улесняваната с мярката икономическа дейност, на нейните положителни последици за обществото като цяло и, където е уместно, на нейното значение за конкретни политики на Съюза (вж. раздел 3.1.1);
 - ii) стимулиращ ефект на помощта (вж. раздел 3.1.2);
 - iii) ненарушаване на приложими разпоредби на правото на Съюза (вж. раздел 3.1.3);
 - b) по отношение на второто (отрицателно) условие — дали помощта не влияе неправомерно върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес:
 - i) необходимост от държавна намеса (вж. раздел 3.2.1.1);
 - ii) целесъобразност на помощта (вж. раздел 3.2.1.2);
 - iii) пропорционалност на помощта (ограничаване на помощта до минимума, необходим за постигането на нейната цел (вж. раздел 3.2.1.3);
 - iv) прозрачност на помощта (вж. раздел 3.2.1.4);
 - v) избягване на неоправдани отрицателни последици от помощта за конкуренцията и търговията (вж. раздел 3.2.2);
 - vi) съпоставка на положителните и отрицателните последици от помощта (вж. раздел 3.3)

3.1. Положително условие: помощта трябва да улеснява развитието на икономическа дейност

3.1.1. *Определяне на улесняваната с мярката икономическа дейност, на нейните положителни последици за обществото като цяло и, където е уместно, на нейното значение за конкретни политики на Съюза*

23. В своите уведомления за помощта държавите членки трябва да посочат икономическите дейности, които ще бъдат улеснени в резултат на помощта, и начина, по който се подпомага развитието на тези дейности.
24. Помощ за предотвратяване или намаляване на отрицателните последици от дадени икономически дейности за климата или околната среда може да улеснява развитието на икономически дейности посредством увеличаване на устойчивостта на съответната икономическа дейност. С помощта може също да се гарантира, че тази дейност може да продължи в бъдеще, без да предизвиква непропорционални екологични щети, както и чрез подпомагане на създаването на нови икономически дейности и услуги (подпомагане на развитието на т.нар. „зелена икономика“).
25. Държавите членки трябва също да опишат дали и по какъв начин помощта ще допринесе за постигането на целите на политиките на Съюза в областта на климата, околната среда и енергетиката, и по-специално очакваните ползи от помощта по отношение на нейния съществен принос за опазването на околната среда, включително за смекчаването на последиците от изменението на климата, или за ефективното функциониране на вътрешния енергиен пазар.

3.1.2. *Стимулиращ ефект*

26. Помощта може да се смята за улесняваща дадена икономическа дейност само ако има стимулиращ ефект. Стимулиращ ефект възниква, когато помощта насърчава бенефициера да промени своето поведение, да участва в допълнителна или в по-екологосъобразна икономическа дейност, която без помощта той не би извършвал или би извършвал по ограничен или различен начин.
27. С помощта не трябва да се подпомагат разходи за дейност, която даден бенефициер така или иначе би извършил, и не трябва да се компенсира обичайният търговски риск за дадена икономическа дейност ⁽³⁸⁾.
28. Доказването на стимулиращ ефект означава да бъдат посочени както фактическият сценарий, така и вероятният съпоставителен сценарий при липса на помощ ⁽³⁹⁾. Комисията ще разглежда това въз основа на количествената оценка, упомената в раздел 3.2.1.3.
29. Комисията счита, че помощта няма стимулиращ ефект за бенефициера във всички случаи, в които започването на работата по проекта или дейността е настъпило преди бенефициерът да кандидатства за помощ пред националните органи. В случай че бенефициерът започне да изпълнява проект преди да кандидатства за помощ, евентуално предоставената помощ във връзка с този проект по принцип ще бъде счетена за несъвместима с вътрешния пазар.
30. Заявлението за помощ може да приема различни форми, включително например подаването на предложение в конкурентна тръжна процедура. Всяко заявление следва да включва поне наименованието на кандидата, описание на проекта или дейността, включително мястото, на което се осъществява, и размера на помощта, необходим за осъществяването на проекта или дейността.
31. В някои изключителни случаи помощта може да има стимулиращ ефект дори за проекти, които са започнали преди подаването на заявлението за помощ. По-специално се приема, че помощта има стимулиращ ефект в следните случаи:
- помощта се предоставя автоматично в съответствие с обективни и недискриминационни критерии и без допълнително упражняване на преценка от страна на държавата членка и мярката е приета и влязла в сила преди започването на работа по подпомагания проект или подпомаганата дейност, с изключение на последващите фискални схеми, при които дейността вече е била обхваната от предишни схеми под формата на данъчни предимства;
 - преди започването на работа националните органи са публикували известие за намерението си да въведат предложената мярка за помощ, при условие че Комисията одобри мярката, както се изисква съгласно член 108, параграф 3 от Договора. Това известие трябва да е обнародвано на публичен уебсайт или в друго публично достъпно средство за масова информация със сравнително широк и лесен достъп и в него трябва да са посочени ясно типът проекти, които държавата членка предлага да бъдат допустими, и моментът, от който държавата членка възнамерява да разглежда тези проекти като допустими. Предложената допустимост не трябва да е неоправдано ограничена. Преди започването на работа бенефициерът трябва да е уведомил предоставящия помощта орган, че предложената мярка за помощ е била разглеждана като условие за взетите инвестиционни решения. Когато държавата членка се позовава на посоченото известие, за да докаже наличието на стимулиращ ефект, заедно със своето уведомление за държавната помощ тя трябва да предостави копие от известието и линк към уебсайта, където то е било публикувано, или съответните доказателства, че известието е било достъпно за обществеността;

⁽³⁸⁾ Вж. решение на Съда от 13 юни 2013 г., *HGA и други/Комисия*, C-630/11 P до C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, т. 104.

⁽³⁹⁾ Този сценарий трябва да бъде надежден, реален и свързан с фактори за вземане на решения, преобладаващи към момента на вземане на решението на бенефициера на помощта по отношение на проекта. Държавите членки се приканват да използват официални документи на управителните органи, оценки на риска, финансови доклади, вътрешни бизнес планове, експертни становища и други проучвания, свързани с оценявания проект. Документи, съдържащи информация относно прогнози за търсенето, прогнози за разходите, финансови разчети, документи, представени пред инвестиционен комитет, в които са разработени сценарии за инвестиции/операция, или документи, предоставени на финансовите институции, могат да помогнат на държавите членки да докажат стимулиращия ефект. Тези документи трябва да датират от процеса на вземане на решения относно инвестицията/операцията.

- v) оперативна помощ, предоставяна за екологосъобразно производство със съществуващи инсталации, когато няма „започване на работа“ поради липса на значителни нови инвестиции. В тези случаи доказателство за стимулиращия ефект може да е промяната на експлоатацията на инсталация по екологосъобразен начин, а не въвеждането на алтернативен, по-евтин режим на експлоатация, който е по-малко екологосъобразен.
32. Комисията счита, че помощ, която се предоставя само с цел покриване на разходите за адаптиране към стандарти на Съюза, по принцип няма стимулиращ ефект. Като общо правило, стимулиращ ефект може да има само помощта за постигане на показатели, които са по-добри от предвидените в стандартите на Съюза. Ако обаче съответният стандарт на Съюза вече е приет, но още не е влязъл в сила, помощта може да има стимулиращ ефект, ако стимулира инвестицията да бъде осъществена и финализирана поне 18 месеца преди стандартът да влезе в сила, освен ако е посочено друго в раздели 4.1—4.13. За да не се попречи на държавите членки да определят задължителни национални стандарти, които са по-строги или амбициозни от съответните стандарти на Съюза, мерките за помощ може да имат стимулиращ ефект независимо от наличието на такива национални стандарти. Същото важи и за помощта, предоставена при наличието на задължителни национални стандарти, приети при липса на стандарти на Съюза.
- 3.1.3. *Ненарушаване на приложими разпоредби на правото на Съюза*
33. Ако подпомаганата дейност или мярката за помощ, или свързаните с нея условия, включително методът за финансиране, когато той представлява неразделна част от мярката, водят до нарушение на приложимото право на Съюза, помощта не може да бъде определена като съвместима с вътрешния пазар. Например такъв може да е случаят с помощ, която е обвързана с клаузи, поставящи я в пряка или непряка зависимост от произхода на дадени продукти или оборудване, като изисквания за това бенефициерът да закупува продукти местно производство.
- 3.2. **Отрицателно условие: мярката за помощ не трябва да влияе неправомерно върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес**
- 3.2.1. *Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията*
- 3.2.1.1. *Необходимост от помощта*
34. Предложената мярка за държавна помощ трябва да се предоставя в случаи, в които тя може да доведе до съществено развитие, което пазарът не може да постигне без външна намеса, например чрез преодоляване на пазарна неефективност по отношение на проектите или дейностите, за които се предоставя помощта. Макар да е общоприето схващането, че конкурентните пазари обикновено водят до ефективни резултати по отношение на развитието на икономически дейности, на цените, производството и използването на ресурси, при наличието на пазарна неефективност с публична интервенция под формата на държавна помощ може да се подобри ефективното функциониране на пазарите и по този начин да се допринесе за развитието на дадена икономическа дейност, доколкото пазарът не успява да постигне ефективен резултат без външна намеса. Държавата членка следва да установи случаите на пазарна неефективност, които възпрепятстват постигането на достатъчно равнище на опазване на околната среда или на ефективен вътрешен енергиен пазар. Основните случаи на пазарна неефективност, свързани с околната среда и енергетиката, които може да възпрепятстват постигането на оптимални резултати и да доведат до неефективни резултати, са следните:
- a) отрицателни външни ефекти: те се срещат най-често за мерки за опазване на околната среда и възникват, когато замърсяването не е адекватно оценено, т.е. съответното предприятие не е изправено пред пълните разходи за замърсяването. В този случай предприятията, които действат в свой интерес, невинаги разполагат с достатъчно стимули да поемат разходите за тези отрицателни външни ефекти, възникващи в резултат на тяхната икономическа дейност, когато вземат решение за конкретна технология или за обема на производството. С други думи разходите, които поема предприятието, не отразяват напълно разходите, понасяни от потребителите и обществото като цяло. Поради това предприятията обикновено не са стимулирани в достатъчна степен да намалят обема на замърсяването, което генерират, или да предприемат индивидуални мерки за опазване на околната среда;
- b) положителни външни ефекти: фактът, че част от ползата от дадена инвестиция ще достигне и до пазарни участници, различни от инвеститора, може да накара предприятията да инвестират по-малко средства от необходимото. Положителни външни ефекти могат да възникнат например при инвестиции в екоиновации, стабилност на системата, нови и иновационни технологии за възобновяема енергия и иновационни мерки за оптимизация на енергопотреблението или при енергийни инфраструктури или мерки за гарантиране на сигурността на доставките на електроенергия, които са от полза за множество държави членки или за по-голям брой потребители;

- в) асиметрична информация: тя обикновено възниква на пазари, където съществува несъответствие между информацията, достъпна за едната страна на пазара, и информацията, достъпна за другата страна на пазара. Такъв може да е случаят например, когато външни финансови инвеститори не разполагат с информация относно вероятната възвръщаемост и рисковете от даден проект. Освен това такава ситуация може да възникне при трансгранично инфраструктурно сътрудничество, при което единият партньор е поставен в неблагоприятно положение от информационна гледна точка в сравнение с другия партньор. Макар че рискът или несигурността сами по себе си не водят до неефективност на пазара, проблемът с асиметричната информация е свързан със степента на този риск и несигурност. Като цяло те са по-високи при инвестициите в областта на околната среда, които обикновено са с по-дълъг амортизационен срок, а това води до съсредоточаване на вниманието върху краткосрочните резултати, които могат да бъдат влошени от условията на финансиране на такива инвестиции, особено за МСП;
- г) неефективност на координацията: тя може да попречи на изпълнението на проекта или на ефективното му структуриране поради противоречащите интереси и стимули на отделните инвеститори, т.нар. „разделени стимули“, разходите за наемане на изпълнители или договореностите относно застраховката за професионална отговорност, несигурност относно резултата от сътрудничеството и мрежовите ефекти, например непрекъснатост на доставките на електроенергия. Подобна неефективност на координацията може да възникне например в отношенията между собственик на сграда и наемател във връзка с прилагането на решения за енергийна ефективност. Неефективността на координацията може да бъде влошена допълнително поради проблеми с достъпа до информация, по-специално във връзка с асиметрична информация. Тя може да произтича също от необходимостта да се достигне до определена критична маса, преди започването на даден проект да стане привлекателно от търговска гледна точка, което може да бъде особено значим аспект при (трансгранични) инфраструктурни проекти.
35. Наличието на неефективност на пазара в определен контекст само по себе си обаче не е достатъчно, за да се докаже необходимостта от държавната помощ. Възможно е вече да са били предприети други политики и мерки за преолювяване на част от установената пазарна неефективност. Примери за това са регулирането на даден сектор, задължителните стандарти на Съюза във връзка със замърсяването, задълженията за снабдяване, механизмите за ценообразуване като системата на Съюза за търговия с емисии (СТЕ) и данъците върху въглеродните емисии. Към допълнителни мерки, включително предоставянето на държавна помощ, може да се прибегва, само за да се преодолее остатъчната пазарна неефективност, т.е. която не е обхваната от други подобни политики и мерки. Освен това е важно да се демонстрира по какъв начин държавната помощ способства за укрепването на други въведени политики и мерки, чиято цел е да се преодолее същата пазарна неефективност. Следователно доказването на необходимостта от държавна помощ е по-трудно, ако противодейства на други политики, насочени към същата пазарна неефективност. Ето защо държавата членка следва също да идентифицира всички съществуващи политики и мерки, които вече са насочени към преолювяване на установените регулаторни пропуски и пазарна неефективност.
36. Комисията ще счита, че помощта е необходима, ако държавата членка докаже, че въпросната помощ е насочена към ефективното преолювяване на остатъчната пазарна неефективност, като се вземат предвид и всички други вече въведени политики и мерки за частично преолювяване на установената пазарна неефективност.
37. Когато държавната помощ се предоставя за проекти или дейности, които по отношение на своето технологично съдържание, ниво на риска и размер са подобни на тези, които вече са били реализирани в рамките на Съюза при пазарни условия, Комисията по принцип ще счита, че не е налице пазарна неефективност, и ще поиска допълнителни доказателства за необходимостта от държавна помощ.
38. За да обоснове необходимостта от помощта, държавата членка трябва да докаже, че осъществяването на проекта или на референтния проект, когато става дума за схеми, не би било възможно без тази помощ. Комисията ще оценява това въз основа на количествената оценка съгласно раздел 3.2.1.3 или на обосноваване с доказателства специфичен анализ, представен от държавата членка за обосноваване на необходимостта от помощта.

3.2.1.2. Целесъобразност

39. Предложената мярка за помощ трябва да бъде подходящ инструмент на политиката за постигане на желаната цел на помощта, т.е. не трябва да има инструмент на политиката за помощ, който да нарушава конкуренцията в по-малка степен, и който да е в състояние да постигне същите резултати.

3.2.1.2.1. Целесъобразност на алтернативни инструменти на политиката

40. Държавната помощ не е единственият инструмент на политиката, с който държавите членки разполагат за насърчаване на по-високи равнища на опазване на околната среда или за гарантиране на ефективен вътрешен енергиен пазар. Възможно е да съществуват други, по-подходящи инструменти като пазарни инструменти или мерки за оптимизиране на потреблението, включващи регулиране, спазване на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място⁽⁴⁰⁾, възлагане на обществени поръчки или стандартизация, както и възможности за увеличаване на финансирането на публична инфраструктура и за въвеждане на общи фискални мерки. Инструментите с незадължителен характер, като например доброволната употреба на екомаркировка и разпространението на екологосъобразни технологии, също могат да играят важна роля за постигането на по-високо равнище на опазване на околната среда⁽⁴¹⁾.
41. Възможно е отделните мерки за преодоляване на дадена пазарна неефективност да си противоречат. Това се наблюдава, когато се въвежда ефективен пазарен механизъм конкретно с цел да се противодейства на проблема с външните ефекти, като например СТЕ на Съюза. Допълнителна мярка за помощ, насочена към преодоляването на същата пазарна неефективност, би довела до риск от подкопаване на ефективността на пазарния механизъм. Поради това схема за помощ, която е насочена към преодоляването на остатъчната пазарна неефективност, следва да бъде структурирана така, че да не се подкопава ефективността на пазарния механизъм.
42. Спазването на принципа „замърсителят плаща“ чрез законодателни актове в областта на околната среда има за цел да се гарантира, че пазарната неефективност, свързана с отрицателни външни ефекти, ще бъде коригирана. Поради това държавната помощ не е подходящ инструмент и не може да се предоставя, ако на бенефициера на помощта може да бъде вменена отговорност за замърсяването съгласно съществуващото право на Съюза или националното законодателство.

3.2.1.2.2. Целесъобразност на различни инструменти за помощ

43. Държавна помощ за опазване на околната среда и за енергетика може да бъде предоставяна под различни форми. Държавата членка следва обаче да гарантира, че помощта е отпусната под форма, която вероятно ще наруши в най-малка степен търговията и конкуренцията.
44. В тази връзка държавата членка трябва да докаже защо не е толкова подходящо да бъдат предоставени други форми на помощ, които евентуално биха нарушили конкуренцията в по-малка степен, като например: възстановяеми аванси вместо преки безвъзмездни средства; данъчни кредити вместо данъчни облекчения; или форми на помощ, основани на финансови инструменти, например дългови вместо капиталови инструменти, в това число нисколихвени заеми или лихвени отстъпки, държавни гаранции или алтернативно предоставяне на финансиране при благоприятни условия.
45. Изборът на инструмент за помощ следва да съответства на пазарната неефективност, която мярката за помощ има за цел да отстрани. Възстановяемият аванс може да е най-подходящият инструмент, когато съществува несигурност по отношение на действителните приходи, например в случай на мерки за икономии на енергия.

⁽⁴⁰⁾ Според този принцип държавите членки трябва да отчетат във възможно най-голяма степен в енергийното планиране и в решенията в областта на политиките и инвестициите на алтернативни разходооефективни мерки за енергийна ефективност, насочени към повишаване на ефикасността на търсенето на енергия и доставките на енергия, по-специално чрез разходооефективни икономии при крайното потребление на енергия, инициативи за оптимизация на енергийното потребление и по-ефективното преобразуване, пренос и разпределение на енергията, при същевременно постигане на целите на тези решения. Вж. Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

⁽⁴¹⁾ Използването на екологични маркировки/етикети и твърдения за екологосъобразност на продуктите може да бъде друго средство, с което да се даде възможност на потребителите/ползвателите да вземат информирани решения за покупка, и с което да се повиши търсенето на екологосъобразни продукти. Когато са добре изготвени, и когато потребителите ги разпознават, разбират, доверяват им се и ги считат за подходящи, стабилните екологични маркировки/етикети и правдивите твърдения за екологосъобразност могат да се превърнат в мощен инструмент за насочване и формиране на (потребителското) поведение към по-екологичен избор. Използването на реномирано етикетирание/схема за сертифициране с ясни критерии и предмет на външна (гражданска) проверка ще бъде един от най-ефективните начини за предприятия да докажат на потребителите и на заинтересованите страни, че отговарят на високи екологични стандарти. В тази връзка Комисията не включва в приложното поле на настоящите насоки специфични правила относно помощта за проектиране и производство на екологосъобразни продукти.

46. Държавата членка трябва да докаже, че помощта и нейните условия са подходящи за постигането на целта на мярката, към която е насочена помощта.

3.2.1.3. Пропорционалност

47. Помощта се счита за пропорционална, когато сумата на помощта, предоставена на всеки отделен бенефициер, е ограничена до минимума, необходим за осъществяването на подпомаганя проект или дейност.

- (48) Като общ принцип помощта ще се счита за ограничена до необходимия минимум за осъществяване на подпомаганя проект или дейност, ако отговаря на нетните допълнителни разходи (недостиг на финансиране), необходими за постигане на целта на мярката за помощ, в сравнение със съпоставителния сценарий при липса на помощ. Нетните допълнителни разходи се определят от разликата между икономическите приходи и разходи (включително инвестиционни и оперативни разходи) на подпомаганя проект и тези на алтернативния проект, който бенефициерът на помощта най-вероятно би осъществил при липса на помощ.

49. Подробна оценка на нетните допълнителни разходи няма да се изисква, когато размерът на помощта се определя посредством конкурентна тръжна процедура, защото такава процедура предоставя надеждна оценка на необходимия минимум на помощта, искана от потенциалните бенефициери⁽⁴²⁾. Поради това Комисията счита, че пропорционалността на помощта е гарантирана, когато са изпълнени следните критерии:

- a) тръжната процедура е конкурентна, а именно: тя е открита, ясна, прозрачна и недискриминационна, основана е на обективни критерии, които са определени предварително в съответствие с целта на помощта и свеждат до минимум риска от стратегическо оферирание;
- b) критериите са публикувани достатъчно време преди крайния срок за подаване на заявления, за да се създадат условия за ефективна конкуренция⁽⁴³⁾;
- в) бюджетът или обемът, свързани с тръжната процедура, представляват обвързващо ограничение в смисъл, че може да се очаква, че не всички оференти ще получат помощ, очакваният брой оференти е достатъчен, за да се гарантира ефективна конкуренция, и разработването на тръжни процедури с недостатъчно участие по време на прилагането на дадена схема се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури или, ако това не е възможно, веднага щом това е целесъобразно;
- г) не се допускат последващи корекции на резултатите от тръжната процедура (като например последващи преговори по резултатите от кандидатстването или въвеждане на квоти), защото тези корекции могат да подкопаят ефективността на резултата от процедурата.

50. Критериите за подбор, използвани за класиране на офертите и в крайна сметка за разпределяне на помощта в конкурентната тръжна процедура, следва като общо правило да поставят приноса към основните цели на мярката в пряка или косвена връзка с размера на помощта, поискана от заявителя. Това може да бъде изразено например като помощ за единица опазване на околната среда или помощ за единица енергия⁽⁴⁴⁾. Може също така да се целесъобразно да се включат други критерии за подбор, които не са пряко или косвено свързани с основните цели на мярката. В такива случаи тези други критерии трябва да представляват не повече от 30 % от тежестта на всички критерии за подбор. Държавата членка трябва да представи обосновка на предложения подход и да гарантира, че той е подходящ за поставените цели.

⁽⁴²⁾ Въпреки това, в случай че има възможност за „оферти за нулева субсидия“, държавите членки следва да обяснят как ще се гарантира пропорционалността. Оферти за нулева субсидия могат да възникнат например защото пазарните приходи се очаква да нараснат с течение на времето и/или защото спечелилите търга оференти получават концесии или други ползи, както и ценова подкрепа. Следва да се избягват ценови прагове или тавани, които ограничават конкурентния процес и подкопават пропорционалността, дори и да са нулеви.

⁽⁴³⁾ Шест седмици по принцип са достатъчни. По-дълъг срок може да е необходим за особено сложни или нови процедури. В обосновани случаи може да са подходящи по-кратки срокове, например за опростени или редовни/повторяеми процедури.

⁽⁴⁴⁾ Когато оценяват единиците опазване на околната среда, държавите членки могат например да разработят методика, която отчита емисиите или друго замърсяване на различни етапи от подпомаганата икономическа дейност, времето за осъществяване на проекта или разходите за интегриране на системата. Когато определят взаимовръзка между приноса към основните цели и размера на исканата помощ, държавите членки могат например да претеглят различните обективни критерии и да изберат въз основа на размера на помощта за единица среднопетеглена стойност на обективните критерии или да изберат измежду ограничен набор от оферти с най-нисък размер на помощта за единица обективни критерии тези с най-високи оценки по обективните критерии. Параметрите на всеки подобен подход трябва да бъдат калибрирани, за да се гарантира, че тръжната процедура остава недискриминационна, ефективно конкурентна и отразява икономическата стойност.

51. Когато помощта не се предоставя въз основа на конкурентна тръжна процедура, нетните допълнителни разходи се определят чрез сравняване на рентабилността при фактическия и съпоставителния сценарий. За определянето на недостига на финансиране в тези случаи държавата членка трябва да представи — за фактическия сценарий и за правдоподобен съпоставителен сценарий — количествена оценка на всички основни разходи и приходи, оценената средна претеглена цена на капитала на бенефициерите с цел дисконтиране на бъдещите парични потоци, както и нетната настояща стойност (ННС) при фактическия и при съпоставителния сценарий, за жизнения цикъл на проекта. Комисията ще провери дали този съпоставителен сценарий е реалистичен ⁽⁴⁵⁾. Държавата членка трябва да представи обосновка на предположенията, използвани за всеки аспект от количествената оценка, и да обясни и обоснове всички приложени методики. Типичните нетни допълнителни разходи могат да бъдат изчислени като разлика между ННС при фактическия сценарий и при съпоставителния сценарий за жизнения цикъл на референтния проект.
52. Съпоставителният сценарий може да се състои в това бенефициерът да не осъществи дадена дейност или инвестиция или да продължи стопанската си дейност без промени. Когато има доказателства, че това е най-вероятният съпоставителен сценарий, приблизителният размер на нетните допълнителни разходи може да бъде получен въз основа на отрицателната ННС на проекта при фактическия сценарий без помощ за жизнения цикъл на проекта (т.е. като се допуска по подразбиране, че ННС на съпоставителния сценарий е нула) ⁽⁴⁶⁾. Такъв може да е случаят по-специално при инфраструктурните проекти.
53. За случаите на индивидуална помощ и схеми, от които се възползват особено ограничен брой бенефициери, изчисленията и прогнозите в точка 51 трябва да бъдат представени на равнището на подробния бизнес план на проекта, а за схемите за помощ — въз основа на един или повече референтни проекти. По подобен начин, ако се прилага точка 52, подкрепящите доказателства трябва да бъдат представени на равнището на подробния бизнес план на проекта, а за схемите за помощ — въз основа на един или повече референтни проекти.
54. При определени обстоятелства е възможно да има трудности при определянето на всички ползи и разходи на бенефициера и съответно при количествената оценка на ННС при фактическия и съпоставителния сценарий. За тези случаи могат да се прилагат алтернативни подходи, както е описано подробно в глава 4 за конкретни видове помощ. В тези случаи помощта може да се счита за пропорционална, когато размерът на помощта не надвишава максималния интензитет на помощта.
55. Когато не се използва конкурентна тръжна процедура и бъдещите изменения на разходите и приходите са свързани с висока степен на несигурност и когато съществува значителна асиметрия на информацията, от държавата членка може да бъде изискано да въведе модели за компенсиране, които не са изцяло предварителни. Вместо това тези модели ще бъдат комбинация от предварителен и последващ подход или ще се въведат механизми за последващо възстановяване на предоставени средства или за мониторинг на разходите, като същевременно се запазват стимулите за бенефициерите да свеждат до минимум разходите си и да развият дейността си по по-ефективен начин във времето.

3.2.1.3.1. Кумулация

56. Помощ за едни и същи допустими разходи може да бъде предоставена едновременно по няколко схеми или да се натрупва с помощ *ad hoc* или помощ *de minimis*, при условие че общият размер на помощта за даден проект или дейност не води до свръхкомпенсация или не превишава максималния разрешен размер на помощта в съответствие с настоящите насоки. Ако държавата членка позволи помощта по една мярка да бъде кумулирана с помощ по други мерки, за всяка една от тези мерки трябва да бъде посочен методът, който е използван, за да се гарантира спазването на условията, определени в настоящата точка.

⁽⁴⁵⁾ Съпоставителен сценарий, който предлага като алтернативен сценарий за инвестиции/операция продължаване в дългосрочен план на текущите неекологични дейности, няма да се счита за реалистичен.

⁽⁴⁶⁾ При липса на алтернативен проект Комисията проверява дали размерът на помощта не надвишава необходимия минимум за осигуряване на достатъчна рентабилност на подпомогнатия проект, например като прави възможно постигането на вътрешна норма на възвръщаемост, съответстваща на стандартния или минималния процент на възвръщаемост за сектора или предприятието. За тази цел могат също да се използват стандартната норма на възвръщаемост, която се изисква от бенефициера в други инвестиционни проекти от подобно естество, цената на неговия общ капитал или обичайната норма на възвръщаемост в съответния отрасъл. Трябва да се отчетат всички съответни очаквани разходи и ползи в целия жизнен цикъл на проекта.

57. Финансиране от Съюза, което се управлява централизирано и не е под пряк или косвен контрол на държавата членка, не представлява държавна помощ. Когато това финансиране от Съюза се съчетава с държавна помощ, трябва да се гарантира, че общият размер на публичното финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не води до свръхкомпенсация.

3.2.1.4. Прозрачност

58. С цел да намали отрицателните последици, като осигури достъпа на конкуренти до информация от значение за подпомаганите дейности, съответната държава членка трябва да гарантира, че следната информация е публикувана в базата данни на Комисията за прозрачност на държавните помощи ⁽⁴⁷⁾ или на подробен уебсайт за държавна помощ на национално или регионално ниво:
- пълният текст на решението за предоставяне на одобрената схема за помощ или индивидуалната помощ или електронна препратка към него;
 - информация за всяка индивидуална помощ, отпусната *ad hoc* или по схема за помощ, одобрена въз основа на настоящите насоки, чийто размер надхвърля 100 000 евро ⁽⁴⁸⁾.
59. Държавите членки трябва да организират подробни уебсайтове за държавна помощ, на които се публикува информацията, изисквана съгласно настоящия раздел, така че достъпът до тази информация да е лесен. Информацията се публикува във вид на електронна таблица в отворен машинночитим формат, който позволява данните да бъдат ефективно търсени, извлечени, сваляни и лесно споделяни в интернет, например във формат CSV или XML. Уебсайтът трябва да е достъпен за широката общественост без ограничения. За достъп до уебсайта не трябва да се изисква предварителна регистрация като потребител.
60. За схеми под формата на данъчни или парафискални предимства условията, посочени в точка 58, буква б), се считат за изпълнени, ако държавите членки публикуват необходимата информация за индивидуалните помощи в следните диапазони (в милиони евро):
- 0,1—0,5;
 - 0,5—1;
 - 1—2;
 - 2—5;
 - 5—10;
 - 10—30;
 - 30—60;
 - 60—100;
 - 100—250;
 - 250 и повече.
61. Информацията в точка 58, буква б) трябва да бъде публикувана в срок от шест месеца от датата на предоставяне на помощта или, за помощ под формата на данъчно предимство — в срок от една година от датата, на която се изисква данъчната декларация ⁽⁴⁹⁾. В случай на неправомерна, но съвместима помощ от държавите членки ще се изисква впоследствие да публикуват тази информация в срок от шест месеца, считано от датата на решението на Комисията, с което помощта се обявява за съвместима с вътрешния пазар. За да има възможност за прилагането на правилата за държавните помощи съгласно Договора, информацията трябва да е на разположение най-малко 10 години от датата на предоставяне на помощта.

⁽⁴⁷⁾ Страницата за публично търсене в базата данни за прозрачност на държавните помощи е достъпна на адрес: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=bg>.

⁽⁴⁸⁾ При надлежно обосновано искане на държава членка това изискване може да бъде отменено, в случай че пълното подробно публикуване би подкопало конкуренцията в последващи процеси на разпределяне, например като се даде възможност за стратегическо оферирание.

⁽⁴⁹⁾ Когато няма официално изискване за годишна декларация, за дата на предоставяне на помощта за целите на въвеждането ще се счита 31 декември от годината, за която е предоставена помощта.

62. Комисията ще публикува на своя уебсайт електронните препратки към уебсайтовете за държавна помощ, посочени в точка 59.

3.2.2. *Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията*

63. Съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора Комисията има право да обявява за съвместими помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, но само „доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“.
64. За прилагането на това отрицателно условие е необходимо на първо място да се извърши оценка на нарушаващия ефект на въпросната помощ върху условията на търговия. По своята същност всяка мярка за помощ предизвиква или заплашва да предизвика нарушаване на конкуренцията и има последици за търговията между държавите членки, тъй като увеличава конкурентоспособността на бенефициерите дори когато мярката е необходима, целесъобразна, пропорционална и прозрачна.
65. Помощта за екологични цели по своята същност в повечето случаи благоприятства екологосъобразни продукти и технологии за сметка на други, които са по-замърсяващи, и този ефект на помощта по принцип няма да се възприема като неоправдано нарушаване на конкуренцията, тъй като допринася за преодоляване на пазарната неефективност, която обуславя необходимостта от помощта. Освен това подкрепата за щадящи климата продукти и технологии благоприятства постигането на целите на европейския законодателен акт в областта на климата за 2030 и 2050 г. Ето защо по отношение на мерките за опазване на околната среда Комисията ще разглежда нарушаващия ефект върху тези конкуренти, които и без помощ също осъществяват дейност по екологосъобразен начин.
66. Комисията счита, че нарушаващият ефект върху конкуренцията на схемите, отворени за по-широк кръг потенциални бенефициери, е или вероятно би бил по-ограничен от този на подкрепата, насочена само към ограничен брой конкретни бенефициери, по-специално когато обхватът на мярката за помощ включва всички конкуренти, желаещи да предоставят една и съща услуга, продукт или придобивка.
67. Възможно е държавната помощ за цели в областта на околната среда и енергетиката да има непреднамерен ефект, изразяващ се в това, че тя ограничава степента, в която пазарът възнаграждава най-ефективните и иновативни производители и стимулира най-неефективните да въвеждат подобрения, да се реструктурират или да напуснат пазара. Това може също да създаде поразящи неефективност бариери пред навлизането на потенциални конкуренти, които са по-ефикасни или иновативни. В дългосрочен план подобно нарушаване може да задуши иновациите, ефективността и въвеждането на по-чисти технологии. Тези нарушаващи търговията ефекти могат да придобият особено значение, когато помощта се предоставя на проекти, които създават ограничени, преходни ползи, но блокират навлизането на по-чисти технологии за по-продължителен период, включително такива, необходими за постигане на средносрочните и дългосрочните цели в областта на климата, залегнали в европейския законодателен акт в тази област. Такъв може да е случаят например с подкрепата за определени дейности, свързани с използването на изкопаеми горива, които осигуряват незабавно намаляване на емисиите на парникови газове, но забавят темпа на намаляване на тези емисии в дългосрочен план. При равни други условия колкото по-близо е подпомаганата инвестиция във времето до съответната целева дата, толкова по-голяма е вероятността преходните ползи от нея да са по-малко от възможните възпиращи фактори за развитието на по-чисти технологии. Ето защо в оценката си Комисията ще вземе предвид тези възможни краткосрочни и дългосрочни отрицателни ефекти за конкуренцията и търговията.
68. Помощта може също да нарушава конкуренцията, като води до увеличаване или запазване на значителна пазарна мощ на бенефициера. Дори когато помощта не укрепва пряко значителната пазарна мощ, това може да стане косвено, като възпре разрастването на съществуващи конкуренти, като ги накара да напуснат пазара или възпре навлизането на нови конкуренти. Това трябва да се има предвид по-специално в случаите, когато мярката за помощ е насочена към ограничен брой конкретни бенефициери или когато завареният оператор е придобил пазарна мощ преди либерализацията на пазара, както например се получава понякога на енергийните пазари. Това има отношение също и към конкурентните тръжни процедури, провеждани на пазари, намиращи се в началните етапи на своето развитие, където съществува риск участник със силна позиция на пазара да печели повечето процедури и да възпира в значителна степен навлизането на нови участници.
69. Освен че може да доведе до нарушаване на продуктивния пазар, помощта може също да повлияе на търговията и избора на местоположението на дейността. Тези нарушения могат да се проявят между държавите членки, когато предприятията се конкурират в трансграничен план или когато проучват различни места за осъществяване на инвестиции. Помощ, насочена към запазване на икономическа дейност в даден регион или привличането ѝ в този регион за сметка на други региони в рамките на вътрешния пазар, може да доведе до прехвърлянето на дейности или инвестиции от един регион в друг без никакво нетно въздействие върху

опазването на околната среда. Комисията ще проверява дали помощта не поражда явни отрицателни последици за конкуренцията и търговията. Например помощ за цели в областта на околната среда и енергетиката, която води единствено до промяна на местоположението на икономическата дейност без да подобрява съществуващото равнище на опазване на околната среда в държавите членки, ще се счита за несъвместима с вътрешния пазар.

70. Комисията ще одобри мерките съгласно настоящите насоки за максимален срок от 10 години, въпреки че в някои случаи това може да бъде допълнително ограничено (вж. точка 76). Ако държава членка желае да удължи срока на действие на мярката над този максимален срок, тя може да изпрати повторно уведомление за мярката. Това означава, че помощта може да бъде предоставяна по одобрени мерки в рамките на максимален срок от 10 години, считано от датата на нотифициране за решението на Комисията, с което помощта се обявява за съвместима.

3.3. Съпоставяне на положителните последици от помощта с отрицателните последици за конкуренцията и търговията

- (71) Като последна стъпка Комисията ще съпоставя установените отрицателни ефекти от мярката за помощ за конкуренцията и условията на търговия с положителните ефекти от планираната помощ върху подкрепяните стопански дейности, включително нейния принос за опазването на околната среда и осъществяването на целите на енергийна политика, и по-специално за прехода към екологично устойчиви дейности и за постигането на правно обвързващите цели съгласно Европейския законодателен акт в областта на климата и целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата.
72. При съпоставянето Комисията ще обърне особено внимание на член 3 от Регламент (ЕС) 2020/852, включително на принципа за ненасяне на значителни вреди ⁽⁵⁰⁾, или на други съпоставими методики. Освен това като част от оценката на отрицателните последици за конкуренцията и търговията Комисията ще вземе предвид, когато е целесъобразно, отрицателните външни ефекти от подпомаганата дейност, ако те засягат по неблагоприятен начин условията на търговия между държавите членки до степен, която противоречи на общия интерес или води до задълбочаване на пазарната неефективност, и особено външните ефекти, които могат да възпрепятстват постигането на целите в областта на климата, залегнали в правото на Съюза ⁽⁵¹⁾.
73. Комисията ще счита дадена мярка за помощ за съвместима с вътрешния пазар само ако положителните последици надвишават отрицателните. В случаите, когато предложената мярка за помощ не е насочена към преодоляването на ясно установена пазарна неефективност по подходящ и пропорционален начин, например поради преходния характер на ползата и предизвикването от нея дълготрайно нарушаване съгласно точка 67, отрицателните нарушаващи конкуренцията последици обикновено ще надвишават положителните последици от мярката. При това положение Комисията вероятно ще направи извод, че предложената мярка за помощ е несъвместима.
74. Мерки, с които пряко или непряко се подпомагат изкопаеми горива, особено най-замърсяващите изкопаеми горива, е малко вероятно да доведат до положително въздействие върху околната среда и често имат съществени отрицателни последици, защото могат да увеличат отрицателните външни ефекти за околната среда на пазара. Същото се отнася за мерките, които включват нови инвестиции в природен газ, освен ако се докаже отсъствието на ефект на зависимост ⁽⁵²⁾. В такъв случай по принцип е малко вероятно резултатът от съпоставянето на мерките да бъде положителен, както е обяснено по-подробно в глава 4.

⁽⁵⁰⁾ За мерки, които са идентични с мерките в рамките на одобрените от Съвета планове за възстановяване и устойчивост, тяхното съответствие с принципа за ненасяне на значителни вреди се смята за спазено, тъй като вече е проверено.

⁽⁵¹⁾ Това може също да се отнася за случаите, когато помощта нарушава функционирането на икономически инструменти, въведени с цел да се обхванат подобни отрицателни външни ефекти (например като засяга ценовите сигнали, подавани от схемата на Съюза за търговия с емисии или от подобен инструмент).

⁽⁵²⁾ Например това може да се основава на национален план за декарбонизация с обвързващи цели и/или може да включва задължителен ангажимент на бенефициера да приложи технологии за декарбонизация, например за улавяне и съхранение или улавяне и използване на въглерод, или да замени природния газ с възобновяем или нисковъглероден газ, или да закрие инсталацията в срок, съвместим с целите на Съюза в областта на климата. За да се постигнат целите на Съюза в областта на климата за 2030 г. и 2050 г., е необходимо да има ясна низходяща траектория за всички изкопаеми горива, включително природния газ. В оценката на въздействието, изготвена от Комисията за плана за целта в областта на климата за 2030 г., се обяснява, че до 2050 г. „ненамаляващото използване на природен газ ще стане несъвместимо с целта за неутралност по отношение на климата и неговото използване [трябва] да бъде намалено с 66—71 % в сравнение с 2015 г.“ (SWD(2020) 176 final).

- (75) Като цяло Комисията ще гледа положително на характеристиките на мерките, предложени от държавите членки за улесняване на участието на МСП и, когато е уместно, на общностите за възобновяема енергия в конкурентни тръжни процедури, при условие че положителните ефекти от осигуряването на участие и приемане надхвърлят възможните нарушаващи ефекти.
76. Други фактори, които трябва да се вземат предвид при цялостното съпоставяне на определени категории схеми за помощ в някои случаи, са:
- изискването за последваща оценка, както е описано в глава 5; в такива случаи Комисията може да ограничи продължителността на схемите (обикновено до период от четири години или по-малко) с възможност впоследствие да се отправи повторно уведомление за тяхното удължаване;
 - изискването — при липса на конкурентна тръжна процедура — да се изпращат индивидуални уведомления за подпомагането на проекти с определен размер или с определени характеристики;
 - изискването мерките за помощ да са ограничени във времето.

4. Категории помощ

4.1. Помощ за намаляване и премахване на емисиите на парникови газове, включително чрез подпомагане на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност

4.1.1. Обосновка

77. В Европейския закон за климата Съюзът определи обвързващи и амбициозни цели по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове до 2030 и до 2050 г. В Регламент (ЕС) 2018/1999 Съюзът е определил целите на Съюза в областта на енергетиката и климата до 2030 г. В Директивата за енергийната ефективност Съюзът е определил задължителни цели за енергийната ефективност до 2030 г. Държавната помощ може да е необходима, за да се допринесе за постигането на тези цели на Съюза и на свързания с тях национален принос.

4.1.2. Обхват и подпомагани дейности

78. В раздел 4.1 се определят правилата за съвместимост на мерките за енергия от възобновяеми източници, включително помощ за производството на енергия от възобновяеми източници или синтетични горива, произведени чрез използване на енергия от възобновяеми източници. В него също така се определят правилата за съвместимост на мерките за помощ, включващи широк спектър от други технологии, насочени основно към намаляване на емисиите на парникови газове ⁽⁵³⁾.

4.1.2.1. Помощ за възобновяема енергия

79. В настоящия раздел се определят правилата за съвместимост на мерките за подпомагане на всички видове енергия от възобновяеми източници.
80. Подкрепа за биогорива, течни горива от биомаса, биогаз (включително биометан) и газообразни и твърди горива от биомаса може да бъде одобрена само доколкото подпомаганите горива съответстват на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 и свързаните с нея актове за изпълнение или делегирани актове.
81. Помощта за производство на енергия от отпадъци може да бъде сметана за съвместима по този раздел, доколкото е ограничена до отпадъци, които попадат в обхвата на определението за възобновяеми енергийни източници.
82. Помощта за производство на водород от възобновяеми източници ⁽⁵⁴⁾ може да бъде оценявана съгласно настоящия раздел.

⁽⁵³⁾ Това включва както инвестиции в съществуващи промишлени обекти, така и инвестиции на зелено.

⁽⁵⁴⁾ Това включва електролизатори в мрежата, които са сключили споразумения за закупуване на електроенергия от възобновяеми източници с икономически оператори, произвеждащи електроенергия от възобновяеми източници, които отговарят на условията, определени в делегирания регламент на Комисията, приет съгласно член 27, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/2001.

4.1.2.2. Друга помощ за намаляване и премахване на емисиите на парникови газове и за енергийна ефективност

83. Всички технологии, които допринасят за намаляване на емисиите на парникови газове, по принцип са допустими, включително помощ за производството на нисковъглеродна енергия или синтетични горива, произведени с използване на нисковъглеродна енергия, помощ за енергийна ефективност, включително високоэффективно комбинирано производство на енергия, помощ за CCS/CCU, помощ за оптимизация на потреблението и съхранение на енергия, когато това намалява емисиите, и помощ за намаляване или избягване на емисии, дължащи се на промишлени процеси, включително преработката на суровини. Това обхваща също подкрепата за отстраняване на парникови газове от околната среда. Този раздел не се отнася за мерки, чиято основна цел не е намаляването или отстраняването на емисиите на парникови газове. Когато дадена мярка допринася както за намаляване на емисиите на парникови газове, така и за предотвратяване или намаляване на замърсяване, различно от причиненото от парникови газове, съвместимостта на тази мярка ще се оценява въз основа на настоящия раздел или на раздел 4.5 в зависимост от това коя от двете цели има превес.
84. Настоящият раздел обхваща също специализирани инфраструктурни проекти (включително за водород, други нисковъглеродни газове и въглероден диоксид за съхранение/използване), които не попадат в обхвата на определението за енергийна инфраструктура, както и проекти, включващи специална инфраструктура или енергийна инфраструктура, или и двете, съчетани с производство или потребление/използване.
85. Доколкото тази помощта улеснява инвестициите за подобряване на енергийните характеристики на промишлените дейности, този раздел се прилага и за помощи за МСП и малки дружества със средна капитализация, които са доставчици на мерки за подобряване на енергийните характеристики, с цел да се улесни сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат по смисъла на член 2, параграф 27 от Директива 2012/27/ЕС.
86. Помощта за производство на енергия от отпадъци може да бъде сметена за съвместима по този раздел, доколкото е ограничена до отпадъци, използвани за гориво в инсталации, които попадат в обхвата на определението за високоэффективно комбинирано производство на енергия.
87. Помощта за производство на нисковъглероден водород може да бъде оценявана съгласно настоящия раздел.
88. Помощта за подпомагане на електрификацията с използване на електроенергия от възобновяеми източници и/или нисковъглеродна електроенергия също може да бъде оценявана съгласно настоящия раздел, включително подкрепа за отопление и промишлени процеси.

4.1.3. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията

4.1.3.1. Необходимост от помощта

89. Точки 34—37 не се прилагат за мерки за намаляване на емисиите на парникови газове. Държавата членка трябва да посочи вече въведените мерки на политиката за намаляване на емисиите на парникови газове. Въпреки че в СТЕ на Съюза и в съответните политики и мерки са обхванати някои от разходите за емисии на парникови газове, тези разходи все още не са включени напълно.
90. Държавата членка следва да докаже, че помощта е необходима за предложените дейности, както се изисква в точка 38, като вземе предвид съпоставителният сценарий⁽⁵⁵⁾ и съответните разходи и приходи, включително тези във връзка със СТЕ и със свързаните политики и мерки, посочени в точка 89. Когато е налице значителна несигурност относно бъдещото развитие на пазара, свързано с голяма част от икономическата обосновка (каквото например може да е случаят с инвестициите в енергия от възобновяеми източници, при които приходите от електроенергия не са обвързани с разходи за производствени ресурси), подпомагането под формата на гарантирано възнаграждение за ограничаване на излагането на отрицателни сценарии може да се счита за необходимо, за да се гарантира осъществяването на частните инвестиции. В такива случаи може да се изисква ограничаване на рентабилността и/или възстановяване на средства във връзка с възможни положителни сценарии, за да се осигури пропорционалност.

⁽⁵⁵⁾ Съпоставителният сценарий е дейността, която би била извършена от бенефициера при липса на помощ. В някои случаи на декарбонизация това може да включва инвестиция в по-малко екологична алтернатива. В други случаи е възможно инвестиции да липсват или да се отлагат, а да се вземат например решения относно експлоатацията, които биха довели до по-малко ползи за околната среда, като продължаване на експлоатацията на съществуващи съоръжения на обекта и/или закупуване на енергия.

91. Когато държавата членка докаже, че помощта е необходима съгласно точка 90, Комисията приема, че продължава да съществува остатъчна пазарна неефективност, която може да бъде преодоляна чрез помощ за декарбонизация, освен ако няма доказателства за противното.
92. За схеми, които продължават повече от три години, държавата членка трябва да потвърди, че ще актуализира своя анализ на съответните разходи и приходи най-малко на всеки три години или, за схеми, включващи по-рядко предоставяне, преди отпускането на помощта, за да гарантира, че помощта остава необходима за всяка допустима категория бенефициери. Когато помощта вече не е необходима за дадена категория бенефициери, тази категория следва да бъде премахната, за да не се отпуска повече помощ за нея ⁽⁵⁶⁾.

4.1.3.2. Целесъобразност

93. Раздел 3.2.1.2 не се прилага за мерки за намаляване на емисиите на парникови газове. Комисията приема, че държавната помощ по принцип може да е подходяща мярка за постигането на целите за декарбонизация, като се има предвид, че други инструменти на политиката обикновено не са достатъчни за постигането на тези цели, при условие че са изпълнени всички останали условия за съвместимост. Предвид мащаба на предизвикателството, свързано с декарбонизацията, и неговия неотложен характер могат да се използват разнообразни инструменти, включително пряко предоставяне на безвъзмездни средства.
94. Помощта за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, посочена в точка 85, може да бъде под една от следните форми:
- a) заем или гаранция за доставчика на мерки за подобряване на енергийните характеристики по договор за енергоспестяване с гарантиран резултат;
 - b) финансов продукт, предназначен за рефинансиране на съответния доставчик (например факторинг или форфетиране).

4.1.3.3. Допустимост

95. Може да се очаква, че мерките за декарбонизация, насочени към конкретни дейности, които се конкурират с несубсидирани дейности, ще доведат до по-голямо нарушаване на конкуренцията в сравнение с мерките, които са достъпни за всички конкуриращи се дейности. Поради това държавата членка следва да обоснова мерките, които не обхващат всички конкуриращи се технологии и проекти — например всички проекти, функциониращи на пазара за електроенергия, или всички предприятия, които произвеждат заменяеми продукти и имат техническа възможност да допринесат ефективно за намаляването на емисиите на парникови газове ⁽⁵⁷⁾. Тази обосновка следва да се основава на обективни съображения, свързани например с ефективността, разходите или други важни обстоятелства. Когато е уместно, за тези обосновки могат да се използват доказателства, събрани чрез обществената консултация съгласно раздел 4.1.3.4.
96. Комисията ще оцени тази обосновка и може да прецени например, че по-ограничената допустимост не води до неоправдано нарушаване на конкуренцията в следните случаи:
- a) мярката е насочена към специфична секторна цел или цел в областта на технологиите, залегнала в правото на Съюза ⁽⁵⁸⁾, като например схема за енергия от възобновяеми източници или за енергийна ефективност ⁽⁵⁹⁾;
 - b) мярката е насочена конкретно към подпомагането на демонстрационни проекти;
 - в) мярката е насочена не само към декарбонизацията, но и към проблеми, свързани с качеството на въздуха, или други видове замърсяване;

⁽⁵⁶⁾ Това не би се отразило на правото на получаване на вече отпусната помощ (например по 10-годишен договор).

⁽⁵⁷⁾ Комисията по принцип няма да изисква мерките да са отворени през границите, въпреки че това може да способства за облекчаването на проблемите, свързани с конкуренцията.

⁽⁵⁸⁾ Например, ако е приложимо, за водород от възобновяеми източници.

⁽⁵⁹⁾ В тези случаи допустимостта следва да бъде ограничавана само в съответствие с приложимите определения, когато такива определения са дадени в секторното законодателство. Например схема, предназначена да изпълни водещата цел на Съюза в областта на енергията от възобновяеми източници, следва да бъде отворена за всички технологии, които отговарят на определението за „възобновяеми енергийни източници“ в Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 8), докато схема, предназначена за постигане на подцел на Съюза, следва да бъде отворена за всички технологии, които могат да допринесат за постигането на тази подцел. Държавите членки обаче могат също така допълнително да ограничат обхвата на своите мерки за подпомагане, включително до конкретни видове възобновяеми енергийни източници, въз основа на други обективни критерии, като например изброените в точка 96, букви б)–г).

- г) дадена държава членка установи причини да очаква, че допустимите сектори или иновативни технологии имат потенциала да дадат важен и икономически ефективен принос за опазването на околната среда и дълбоката декарбонизация в дългосрочен план;
- д) мярката е необходима за постигането на нужната диверсификация с цел да се предотврати задълбочаването на проблеми, свързани със стабилността на мрежата ⁽⁶⁰⁾;
- е) може да се очаква, че един по-селективен подход ще доведе до по-ниски разходи за постигане на опазване на околната среда (например чрез намаляване на разходите за интегриране на системата в резултат на диверсификацията, включително между възобновяемите енергийни източници, което може да включва и оптимизация на потреблението и/или съхранение) и/или ще доведе до по-малко нарушаване на конкуренцията;
- ж) даден проект е избран след открита покана за представяне на предложения да стане част от голям интегриран трансграничен проект, съвместно разработен от няколко държави членки и предназначен да допринесе съществено за опазването на околната среда в общия интерес на Съюза, като или прилага иновативна технология, която произтича от научноизследователска и развойна дейност и иновации (НИРДИ), извършвани от бенефициера или от друг субект, доколкото първият придобива правата да използва резултатите от предишните НИРДИ, или е сред първите проекти, които въвеждат иновативна технология в своя сектор.

97. Държавите членки трябва редовно да преразглеждат правилата за допустимост и свързаните с тях правила, за да гарантират, че основанията, представени за да се обоснове по-ограничената допустимост, остават приложими през жизнения цикъл на всяка схема, т.е. да гарантират, че всички ограничения на допустимостта могат да бъдат обосновани дори след разработването на нови технологии или подходи или след появата на повече данни.

4.1.3.4. Обществена консултация

98. Раздел 4.1.3.4 се прилага от 1 юли 2023 г.
99. Освен при надлежно обосновани извънредни обстоятелства, преди да уведомят за помощта, държавите членки трябва да проведат обществена консултация относно въздействието върху конкуренцията и пропорционалността на мерките, за които се изпраща уведомление съгласно настоящия раздел. Задължението за консултиране не се прилага по отношение на изменения на вече одобрени мерки, които не променят техния обхват или допустимост, нито удължават срока им над 10 години след уведомяването за първоначалното решение на Комисията, с което помощта се счита за съвместима, нито по отношение на случаите, посочени в точка 100. За да се определи дали дадена мярка е оправдана, като се имат предвид критериите, изложени в настоящите насоки, е необходимо да бъдат проведени следните обществени консултации ⁽⁶¹⁾:
- а) за мерки, при които прогнозният средногодишен размер на помощта, която ще се предоставя, е най-малко 150 млн. евро на година — обществена консултация, която продължава поне шест седмици и обхваща следните аспекти:
 - i) допустимост;
 - ii) метод и очакван размер на субсидията за тон CO₂ еквивалент ⁽⁶²⁾ на избегнати емисии (за всеки проект или референтен проект);
 - iii) предложено използване на конкурентни тържни процедури, техния обхват и предложени изключения, ако има такива;

⁽⁶⁰⁾ В случай на регионална подкрепа държавата членка следва да докаже, че допълнителните услуги и правилата за повторно диспечирание дават възможност за ефективно участие на възобновяемите енергийни източници, съхранението и оптимизацията на потреблението по целесъобразност и възнаграждават избора на местоположение и технологии в подкрепа на стабилността на мрежата в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/943 и Директива (ЕС) 2019/944. Ако държавата членка установи проблем със сигурността на доставките на местно равнище, който не може да бъде решен в средносрочен план (например в рамките на 5—10 години) посредством подобряване на структурата на пазара или достатъчно укрепване на мрежата, за преодоляването на този проблем следва да бъде разработена и оценена мярка съгласно раздел 4.8.

⁽⁶¹⁾ Държавите членки могат да разчитат на съществуващите национални процеси на консултация по отношение на тези изисквания. Ако консултацията обхваща точките, изброени в настоящите насоки и е с изискваната продължителност, не е необходима отделна консултация. Отделна консултация може да не се изисква и в случаите, посочени в точка 96(g).

⁽⁶²⁾ CO₂ еквивалент (CO₂ е) е метрична мярка, използвана за сравняване на емисиите от различни парникови газове въз основа на техния потенциал за глобално затопляне чрез превръщане на количествата на други газове в еквивалентно количество въглероден диоксид със същия потенциал за глобално затопляне.

- iv) основни параметри на процедурата за разпределение на помощта ⁽⁶³⁾, включително относно осигуряване на възможност за конкуренция между различни видове бенефициери ⁽⁶⁴⁾;
 - v) основни предположения във връзка с количествената оценка, използвана за доказване на стимулиращия ефект, необходимостта и пропорционалността;
 - vi) когато се подпомагат нови инвестиции в производство на електроенергия или в промишлено производство на основата на природен газ, предложени гаранции за осигуряване на съгласуваност с целите на Съюза в областта на климата (вж. точка 129);
- б) за мерки, при които прогнозният средногодишен размер на помощта, която ще се предоставя, е под 150 милиона евро на година — обществена консултация, която продължава най-малко четири седмици и обхваща следните аспекти:
- i) допустимост;
 - ii) предложено използване на конкурентни тръжни процедури, техният обхват и предложени изключения, ако има такива;
 - iii) когато се подпомагат нови инвестиции в производство на електроенергия или в промишлено производство на основата на природен газ, предложени гаранции за осигуряване на съгласуваност с целите на Съюза в областта на климата (вж. точка 129);
100. Не се изисква обществена консултация за мерки, попадащи в обхвата на точка 99, буква б), когато се използват конкурентни тръжни процедури и мярката не подпомага инвестиции в производство на енергия, промишлено производство или други дейности.
101. Въпросниците за консултацията трябва да се публикуват на публичен уебсайт. Държавите членки трябва да публикуват отговор на консултацията, в който се обобщават и разглеждат получените становища. В отговора следва да бъдат включени разяснения по какъв начин възможните отрицателни последици за конкуренцията са сведени до минимум чрез обхвата или допустимостта на предложената мярка. Държавите членки трябва да предоставят линк към своя отговор на консултацията като част от уведомлението за мерките за помощ съгласно настоящия раздел.
102. В изключителни и надлежно обосновани случаи Комисията може да разгледа алтернативни методи за консултация, при условие че мненията на заинтересованите страни се вземат предвид при (продължаващото) прилагане на помощта. В такива случаи може да се наложи алтернативните методи да се съчетаят с коригиращи действия за свеждане до минимум на възможните нарушения на конкуренцията вследствие на мярката.

4.1.3.5. Пропорционалност

103. Помощта за намаляване на емисиите на парникови газове следва по принцип да се предоставя чрез конкурентна тръжна процедура, както е описано в точки 49 и 50, така че целите на мярката ⁽⁶⁵⁾ да могат да бъдат постигнати по пропорционален начин, който свежда до минимум нарушаването на конкуренцията и търговията. Бюджетът или обемът, свързани с тръжната процедура, представляват обвързващо ограничение в смисъл, че може да се очаква, че не всички оференти ще получат помощ, очакваният брой оференти е достатъчен, за да се гарантира ефективна конкуренция, и разработването на тръжни процедури с недостатъчно участие по време на прилагането на дадена схема се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури или, ако това не е възможно, веднага щом това е целесъобразно ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶³⁾ Например процедурното време между конкурентната процедура и срока на доставка, правила за офертите/предложенията, правила за ценообразуване.

⁽⁶⁴⁾ Например ако има различна продължителност на договорите, различни методи за изчисляване на размера на допустимия капацитет/отдадената мощност при различните технологии, различни методи за изчисляване или изплащане на субсидии.

⁽⁶⁵⁾ Например постигането на целите на държавата членка за декарбонизация.

⁽⁶⁶⁾ Такова обвързващо ограничение може да бъде постигнато по различни допълващи се начини, включително действия за облекчаване на евентуални ограничения по отношение на предлагането, коригиране на обема, така че да отразява вероятното налично предлагане във всеки един момент, и/или промяна на други характеристики на структурата на тръжната процедура (например критерии за допустимост за участие); за постигане на целта на мярката (например целите на държавите членки за декарбонизация) по пропорционален начин, който свежда до минимум нарушаването на конкуренцията и търговията. Държавите членки могат да вземат предвид и оправданите правни очаквания на инвеститорите, като същевременно гарантират пропорционалност и конкурентоспособност.

104. Тръжната процедура следва по принцип да е отворена за всички допустими бенефициери, за да се създадат условия за икономически ефективно разпределение на помощта и да се намали нарушаването на конкуренцията. Тръжната процедура обаче може да бъде ограничена до една или повече конкретни категории бенефициери, когато се предоставят доказателства, включително събрани чрез обществената консултация, например за следното:
- една-единствена процедура, отворена за всички допустими бенефициери, не би дала оптимални резултати или не би позволила да се постигнат целите на мярката; за тази обосновка може да се използват критериите в точка 96;
 - налице е значително отклонение между равнищата на офертите, които различните категории бенефициери се очаква да предложат (това обикновено е така, когато очакваните конкурентни нива на заявките — определени въз основа на анализа, изискван съгласно точка 90 — се различават с повече от 10 %); в такъв случай може да се използват отделни конкурентни тръжни процедури, за да може да се конкурират помежду си категории бенефициери с подобни разходи.
105. Когато държава членка се позовава на посочените в точка 104, буква б) изключения за схема, която ще продължи повече от три години, изискваният по точка 92 анализ следва също така да разгледа дали все още може да се разчита на тези изключения. По-специално, държавите членки трябва да потвърдят, че тези схеми ще бъдат адаптирани с течение на времето, за да се гарантира, че технологиите, които се очаква да оферират в рамките на 10 % една от друга, са предмет на една и съща конкурентна тръжна процедура. По същия начин държавата членка може да избере да организира отделни тръжни процедури, когато актуализираният анализ по точка 92 покаже, че разходите са се отклонили и офертите се различават с повече от 10 %.
106. Когато анализът, изискван съгласно точка 90, покаже, че може да има значително отклонение между нивата на офертите, които различните категории бенефициери се очаква да предложат, държавите членки следва да разгледат риска от свръхкомпенсиране на по-евтини технологии. Това ще бъде взето предвид и в оценката на Комисията. Когато е уместно, може да е необходимо да се ограничи максималният размер на предложенията на отделните оференти за определени технологии. Евентуално ограничение на размера на предложенията следва да бъде обосновано въз основа на количествената оценка за референтни проекти съгласно точки 51, 52 и 53.
107. Изключения от изискването отпускането на помощ и определянето на нейния размер да става чрез конкурентна тръжна процедура може да са оправдани, когато се представят доказателства, включително събрани чрез обществената консултация, че е изпълнено едно от следните условия:
- няма достатъчно потенциално предлагане или брой потенциални оференти, за да се гарантира конкуренция; в този случай държавата членка трябва да докаже, че няма възможност за увеличаване на конкуренцията чрез намаляване на бюджета или улесняване на участието в тръжната процедура (например чрез определяне на допълнителни площи за застрояване или адаптиране на изискванията за предварителна квалификация), според случая;
 - бенефициерите са малки проекти, както е определено по-долу:
 - за проекти за производство или съхранение на електроенергия — проекти с инсталирана мощност под или равна на 1 MW;
 - за потребление на електроенергия — проекти с максимално търсене под или равно на 1 MW;
 - за технологии за производство на топлинна енергия и газ — проекти с инсталирана мощност или еквивалент под или равна на 1 MW;
 - за проекти, които са 100 % собственост на МСП или на общности за възобновяема енергия, с инсталирана мощност или максимално търсене, равни на 6 MW или по-малко;
 - за проекти, които са 100 % собственост на малки предприятия и микропредприятия или на общности за възобновяема енергия само за производството на вятърна енергия, с инсталирана мощност, равна на 18 MW или по-малко;
 - за мерки за енергийна ефективност, които не включват производство на енергия в полза на МСП, когато бенефициерите получават по-малко от 300 000 EUR на проект.
 - отделните проекти отговарят на следните две условия:
 - проектът е бил избран след открита покана за представяне на предложения, за да бъде част от голям интегриран трансграничен проект, съвместно разработен от няколко държави членки, който има за цел да допринесе значително за опазването на околната среда в общия интерес на Съюза;

- ii) проектът прилага или иновативна технология, която произтича от дейност в областта на НИРДИ, извършвана от бенефициера или от друг субект, доколкото първият придобива правата за използване на резултатите от предишната дейност в областта на НИРДИ, или е сред първите проекти, които въвеждат иновативна технология в своя сектор.
108. За установяването на размера на помощта и за разпределянето на помощта държавите членки могат също да използват конкурентни схеми, основани на сертификати или задължения на доставчици, при условие че:
- a) търсенето в схемата е определено на по-ниско ниво от потенциалното предлагане;
 - б) цената на изкупуване или санкцията, приложима за потребител или доставчик, който не е закупил необходимия брой сертификати (т.е. цената, представляваща максималната сума на подкрепата, която може да бъде отпусната), е в достатъчно голям размер, за да се стимулира изпълнението на задължението. Размерът на санкцията обаче следва да се основава на количествената оценка съгласно точки 51, 52 и 53, за да не се допусне прекалено големият размер да доведе до свръхкомпенсация;
 - в) когато схемите включват подпомагане за биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, държавите членки трябва да вземат предвид информацията относно подпомагането, което вече е получено, от документацията на системата за масов баланс съгласно член 30 от Директива (ЕС) 2018/2001, за да се избегне свръхкомпенсация.
109. Държавите членки могат също така да разработят схеми за подпомагане, насочени към декарбонизация или енергийна ефективност под формата на намаления на данъци или парафискални такси, като например такси за финансиране на целите на политиката в областта на околната среда. За тези схеми не е задължително да се прилага конкурентна тръжна процедура. Подобна помощ обаче трябва да се предоставя по еднакъв начин за всички отговарящи на условията предприятия от един и същ сектор на икономическа дейност, които са в еднакво или сходно фактическо положение по отношение на целите или задачите на мярката за помощ. Уведомяващата държава членка трябва да въведе механизъм за ежегоден мониторинг, чрез който да проверява дали помощта е все още необходима. Настоящият раздел не обхваща намаления на данъци или такси, които отразяват съществените разходи за предоставяне на енергия или свързани с нея услуги. Например от обхвата на настоящия раздел са изключени намаленията на мрежовите такси или таксите за финансиране на механизми за капацитет.
110. Когато чрез намаляването на данък или парафискална такса се намаляват регулярни оперативни разходи, размерът на помощта не трябва да надвишава разликата между разходите при екологосъобразен проект или дейност и тези при съпоставителния, по-малко екологосъобразен сценарий. Когато по-екологосъобразният проект или дейност може да доведе до потенциални икономии на разходи или до допълнителни приходи, те трябва да се вземат предвид при определянето на пропорционалността на помощта.
111. Когато проектира схема за помощ, държавата членка трябва да вземе предвид информацията относно подпомагането, което вече е получено, от документацията на системата за масов баланс съгласно член 30 от Директива (ЕС) 2018/2001.
112. Когато като част от мерки за помощ се предоставят концесии или други ползи — като например правото на ползване на земя, морското дъно или реките или правото на инфраструктурна връзка — държавите членки трябва да гарантират, че тези концесии се възлагат въз основа на обективни и прозрачни критерии, свързани с целите на мярката (вж. точка 50).
113. Когато помощта е под формата на първостепенен заем за доставчика на мерките за подобряване на енергийните характеристики по договор за енергоспестяване с гарантиран резултат, кредитните инструменти следва да гарантират значителна степен на съинвестиране от страна на търговските доставчици на дългово финансиране. Приема се, че това е така, ако съвместната инвестиция съставлява поне 30 % от стойността на базовия портфейл от договори за енергоспестяване с гарантиран резултат на доставчика. Погасяването от страна на доставчика на мерките за подобряване на енергийните характеристики трябва да бъде най-малко равно на номиналната стойност на заема. Когато помощта се предоставя под формата на гаранция, публичната гаранция не трябва да надвишава 80 % от главницата на заема и загубите трябва да бъдат понесени пропорционално и при същите условия от кредитната институция и държавата. Гарантираният размер трябва да се намалява пропорционално, така че гаранцията никога да не покрива повече от 80 % от непогасената част от заема. Срокът на публичния заем или гаранция за доставчика на мерки за подобряване на енергийните характеристики трябва да бъде ограничен до максимум 10 години.

4.1.4. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията, съпоставяне

114. С изключение на точка 70, раздели 3.2.2 и 3.3 не се прилагат за мерки за намаляване на емисиите на парникови газове.
115. Тази точка се прилага от 1 юли 2023 г. Субсидията за тон CO₂ еквивалент на избегнати емисии трябва да бъде оценена за всеки проект, а в случай на схеми на схеми, за всеки референтен проект, и да се представят предположенията и методиката за нейното изчисляване. Доколкото е възможно, тази оценка следва да идентифицира нетното намаляване на емисиите от дейността, като се вземат предвид създадените или намалените емисии в рамките на жизнения цикъл. Освен това следва да бъдат разглеждани краткосрочните и дългосрочните взаимодействия с всички други политики и мерки от значение, включително схемата на ЕС за търговия с емисии. За да е възможно сравняването на разходите за различните мерки за опазване на околната среда, тази методика по принцип трябва да бъде подобна за всички мерки, насърчавани от държавата членка ⁽⁶⁷⁾.
116. За да се постигне положително въздействие върху околната среда във връзка с декарбонизацията, помощта не трябва да води просто до прехвърляне на емисиите от един сектор към друг, а да осигурява цялостно намаляване на емисиите на парникови газове.
117. С цел да се избегне рискът от двойно субсидиране и да се гарантира контролът на намалените емисии на парникови газове, помощта за декарбонизация на дадена промишлена дейност трябва да води до намаляване на емисиите, отделяни пряко от тази промишлена дейност. Помощта за повишаване на енергийната ефективност на промишлени дейности трябва да води до повишаване на енергийната ефективност на дейностите на бенефициера.
118. По изключение от изискването, посочено в последното изречение на точка 117, подобряването на енергийната ефективност на промишлените дейности може да бъде подкрепено с помощ, предоставена за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат.
119. Когато помощта за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат не се предоставя в резултат на конкурентна тръжна процедура, по принцип държавната помощ трябва да се предостави по еднакъв начин за всички допустими предприятия от един и същи сектор или икономическа дейност, които са в еднакво или сходно фактическо положение по отношение на целите или задачите на мярката за помощ.
120. За да не се допусне отпускането на средства за проекти, които не се осъществяват, което може да доведе до блокиране на навлизането на нови участници на пазара, държавите членки следва да докажат, че ще бъдат предприети разумни мерки с цел да се гарантира, че проектите, на които е предоставена помощ, действително ще бъдат развити, например като се определят ясни срокове за изпълнението на проекта, като се провери осъществимостта на проекта в рамките на предварителната квалификация за получаване на помощта, като се изисква внасянето на гаранция от участниците или се наблюдава развитието и строителството на проекта. Държавите членки обаче могат да предоставят повече гъвкавост по отношение на изискванията за предварителна квалификация за проекти, разработени и 100 % притежавани от МСП или от общности за възобновяема енергия, като средство за намаляване на пречките пред тяхното участие ⁽⁶⁸⁾.

⁽⁶⁷⁾ Принципите за изчисляване на намаляването на емисиите на парникови газове, използвани за иновационния фонд на ЕС, са полезна отправна точка и могат да бъдат намерени на адрес: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/innovfund/wp-call/2021/call-annex_c_innovfund-lsc-2021_en.pdf. Когато като входящ ресурс се използва електроенергия, в избраната методика трябва да се отчитат емисиите от производството на тази електроенергия. Като критерий за подбор в своите мерки за помощ държавите членки могат, но не са длъжни, да използват равнището на субсидията за тон избегнати емисии, изразени в еквивалент на CO₂.

⁽⁶⁸⁾ В допълнение към посоченото в точка 75, Комисията ще гледа като цяло положително на други характеристики, предложени от държавите членки за улесняване на участието на МСП и на общностите за възобновяема енергия в конкурентни тръжни процедури, при условие че положителните ефекти от осигуряването на участие и приемане надхвърлят възможните нарушаващи ефекти.

121. Помощта за декарбонизация може да приема различни форми, включително авансово предоставяне на безвъзмездни средства и договори за текущи отпускания на помощ, например договори за разлики ⁽⁶⁹⁾. Помощ за покриването на разходи предимно от оперативен вместо от инвестиционен характер следва да се използва само когато държавата членка докаже, че тази помощ води до вземането на по-екологосъобразни решения.
122. Когато помощта се изисква предимно за покриване на краткосрочни разходи, които могат да бъдат променливи, като например разходи за гориво от биомаса или разходи за електроенергия, и се изплаща за периоди, надвишаващи една година, държавите членки следва да потвърдят, че производствените разходи, на които се основава размерът на помощта, ще бъдат наблюдавани и размерът на помощта ще се актуализира поне веднъж годишно.
123. Помощта трябва да е проектирана така, че да предотвратява всяко неоправдано нарушаване на ефективното функциониране на пазарите и по-специално да запазва ефективните оперативни стимули и ценови сигнали. Например бенефициерите следва да продължат да бъдат изложени на риск от колебания в цената и на пазарен риск, освен ако това възпрепятства постигането на целта на помощта. По-специално бенефициерите не следва да бъдат стимулирани да предлагат своята продукция на стойност под пределните си разходи и не трябва да получават помощ през периоди, когато пазарната стойност на това производство е отрицателна величина ⁽⁷⁰⁾.
124. Комисията ще оценява индивидуално мерките, които включват проекти за специализирана инфраструктура. В своята оценка Комисията ще разглежда, наред с другото, съотношението между размера на инфраструктурата и съответния пазар, въздействието върху вероятността за привличане на допълнителни инвестиции на пазарен принцип, степента, в която инфраструктурата е първоначално предвидена за отделен потребител или група потребители, и наличието на надежден план или неотменим ангажимент за присъединяване към по-широка мрежа, продължителността на евентуални дерогации или изключения от законодателството за вътрешния пазар, структурата на съответния пазар и позицията на бенефициерите на този пазар.
125. Когато например инфраструктурата свързва първоначално само ограничен брой потребители, нарушаващият ефект може да бъде смекчен, ако тя е част от план за развитие на по-широка мрежа на Съюза въз основа на следните критерии:
- а) счетоводството на инфраструктурата следва да се води отделно от всички останали дейности и да е осигурена прозрачност на разходите за достъп и ползване;
 - б) условие за помощта следва да е поемането на ангажимент за отваряне на инфраструктурата ⁽⁷¹⁾ към трети страни при справедливи, разумни и недискриминационни условия (включително публични покани за представяне на искания при еквивалентни условия), освен ако това възпрепятства постигането на целта на помощта;
 - в) в някои случаи е необходимо предимствата, получавани от бенефициерите до реализацията на това по-широко развитие, да бъдат компенсирани, например чрез допринасяне за по-нататъшното разширяване на мрежата;
 - г) в някои случаи е необходимо предимствата, получавани от потребителите, за които първоначално е предвидена инфраструктурата, да бъдат ограничавани и/или споделяни с други участници.
126. За да не се възпрепятства постигането на целта на мярката или на други цели на Съюза в областта на опазването на околната среда, не трябва да се предоставят стимули за производството на енергия, която би изместила по-малко замърсяващи видове енергия. Ако например обект на помощта е комбинирано производство на енергия от невъзобновяеми източници или производство на енергия от биомаса, доколкото е възможно, тази помощ не трябва да включва стимули за производство на електрическа или топлинна енергия през периоди, когато това би довело до ограничаването на възобновяеми енергийни източници с нулево замърсяване на въздуха.

⁽⁶⁹⁾ Договорът за разлика дава право на бенефициера да получи сума, равна на разликата между фиксирана „цена на упражняване“ и референтна цена, например пазарна цена за единица продукция. Този вид договори се използват за мерки за производство на електроенергия през последните години, но могат да включват и референтна цена, свързана със СТЕ — т.е. да са договори за разлика във въглеродните емисии. Тези договори за разлика във въглеродните емисии могат да бъдат полезен инструмент за въвеждането на пазара на революционни технологии, които може да са необходими за декарбонизирането на промишлеността. Договорите за разлика могат също да предвиждат възстановяване на средства от бенефициерите на данъкоплатците или потребителите за периоди, в които референтната цена надвишава цената на упражняване.

⁽⁷⁰⁾ Малките инсталации за електроенергия от възобновяеми източници могат да се възползват от пряко ценово подпомагане, което покрива пълните разходи за експлоатация, и за чието получаване не се изисква инсталациите да продават произведената от тях електроенергия на пазара, в съответствие с освобождаването, предвидено в член 4, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/2001. Инсталациите ще се считат за малки, ако мощността им е под приложимия праг, определен в член 5 от Регламент (ЕС) 2019/943.

⁽⁷¹⁾ Отнася се до списъка с активи в точка 19(36).

127. Помощта за декарбонизация може да доведе до неоправдано нарушаване на конкуренцията, когато измества инвестиции във вече съществуващи на пазара по-екологосъобразни алтернативи или когато създава зависимост от определени технологии, спъвайки по-широкото развитие на пазара за по-чисти решения и тяхното използване. Поради това Комисията ще проверява дали мярката за помощ не стимулира или не удължава във времето потреблението на горива и енергия, основани на изкопаеми суровини ⁽⁷²⁾, с което спъва развитието на по-чисти алтернативи и ограничава в значителна степен цялостната полза на инвестицията за околната среда. Държавите членки следва да обяснят как възнамеряват да избегнат този риск, например чрез обвързващи ангажименти за използване предимно на възобновяеми или нисковъглеродни горива или за постепенно прекратяване на употребата на източници на изкопаеми горива.
128. Комисията счита, че определени мерки за помощ имат отрицателни последици за конкуренцията и за търговията, които е малко вероятно да бъдат компенсирани. По-специално определени мерки за помощ може да утежнят пазарната неефективност, създавайки неефективност в ущърб на потребителите и на социалната система. Например мерки, които стимулират нови инвестиции в енергийни или промишлени производства на основата на най-замърсяващите изкопаеми горива като въглища, дизелово гориво, лигнит, нефт, торф и битуминозни шисти, увеличават отрицателните външни ефекти за околната среда на пазара. Предвид несъвместимостта на тези горива с целите на Съюза в областта на климата, те няма да се счита, че имат каквито и да било положителни последици за околната среда.
129. Също така мерките, които стимулират нови инвестиции в енергийни или промишлени производства на основата на природен газ, може в краткосрочен план да доведат до намаляване на емисиите на парникови газове и на други замърсяващи вещества, но в дългосрочен план влошават отрицателните външни ефекти за околната среда в сравнение с алтернативните инвестиции. За да се приеме, че такива инвестиции в природен газ имат положителни последици за околната среда, държавите членки трябва да обяснят по какъв начин ще гарантират, че инвестицията допринася за постигането на целта на Съюза в областта на климата до 2030 г. и на целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. По-специално държавите членки трябва да обяснят по какъв начин ще се избегне създаването на зависимост от производството на енергия от природен газ или от оборудването за такова производство. Например това може да се основава на национален план за декарбонизация с обвързващи цели и/или може да включва задължителен ангажимент на бенефициера да приложи технологии за декарбонизация, например за улавяне и съхранение или улавяне и използване на въглерод, или да замени природния газ с възобновяем или нисковъглероден газ, или да закупи инсталацията в срок, съвместим с целите на Съюза в областта на климата. Ангажиментите следва да включват един или повече реалистични етапи за намаляване на емисиите в съответствие с целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.
130. Производството на биогорива от хранителни и фуражни култури може да създаде допълнително търсене на земя и да доведе до разширяване на обработваемите земи, така че да се обхванат райони с високи въглеродни запаси като гори, влажни зони и торфища, което да доведе до допълнителни емисии на парникови газове. Ето защо с Директива (ЕС) 2018/2001 се ограничава количеството на биогоривата от хранителни и фуражни култури, течните горива от биомаса и газообразните и твърди горива, които се отчитат при постигането на целите за възобновяема енергия. Комисията счита, че определени мерки за помощ могат да доведат до задълбочаване на непреките отрицателни външни ефекти. Поради това Комисията по принцип ще счита, че държавната помощ за биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, надвишаваща горните граници, въз основа на които се определя тяхната допустимост за целите на изчисляването на брутно крайно енергопотребление от възобновяеми източници в съответната държава членка съгласно член 26 от Директива (ЕС) 2018/2001, няма вероятност да породят положителни ефекти, които да надхвърлят отрицателните ефекти от мярката.
131. Когато са установени рискове от допълнително нарушаване на конкуренцията или мерките са особено нови или сложни, Комисията може да наложи условията, описани в точка 76.
132. За мерки за индивидуална помощ или за схеми в полза на особено ограничен брой бенефициери или на заварен бенефициер, държавите членки следва да докажат също, че предложената мярка за помощ няма да доведе до нарушаване на конкуренцията, например чрез увеличаване на пазарната мощ. Дори когато помощта не увеличава пряко пазарната мощ, това може да стане косвено, като възпре разрастването на съществуващи конкуренти, като ги накара да напуснат пазара или възпре навлизането на нови конкуренти. Когато оценява отрицателните ефекти на тези мерки за помощ, Комисията ще съсредоточава анализа си върху предвидимото въздействие, което помощта може да окаже върху конкуренцията между предприятията в засегнатия продуктов пазар, както и на пазарите нагоре или надолу по веригата, когато е подходящо, както и върху риска от свързкапацитет. Комисията ще оценява също потенциалните отрицателни ефекти върху търговията, включително риска от надпревара между държавите членки по отношение на субсидиите, която може да възникне по-специално във връзка с избора на местоположение.

⁽⁷²⁾ Включително нисковъглеродни горива от невъзобновяеми източници и енергоносители, които не отделят отработили газове, но процесът на производството им е с висок въглероден интензитет.

133. Когато помощта се предоставя без конкурентна тръжна процедура и мярката е от полза за особено ограничен брой бенефициери или заварени бенефициери, Комисията може да изиска от държавата членка да гарантира, че бенефициерът ще разпространи ноу-хаута, получено в резултат на подпомагания проект, с цел ускоряване на внедряването на успешно демонстрираните технологии.

134. При условие че са изпълнени всички останали условия за съвместимост, в общия случай Комисията ще счита, че балансът по отношение на мерките за декарбонизация е положителен (т.е. положителните последици надвишават нарушаването на вътрешния пазар) предвид техния принос за смекчаване на последиците от изменението на климата, което е определено като цел в областта на околната среда в Регламент (ЕС) 2020/852, и/или с оглед на техния принос за постигането на целите на Съюза в областта на енергетиката и климата, стига да няма очевидни признаци за несъответствие с принципа за ненаансяне на значителни вреди ⁽⁷³⁾. В случай че горното предположение не се прилага, Комисията ще прецени дали в крайна сметка положителните ефекти (включително спазването на точките в раздел 4.1.4 и всички ангажменти, свързани с точка 129) надхвърлят отрицателното въздействие върху вътрешния пазар.

4.2. Помощ за подобряване на енергийните и екологичните характеристики на сградите

4.2.1. Обосновка на помощта

135. Мерките за подобряване на енергийните и екологичните характеристики на сградите са насочени към преодоляването на отрицателни външни ефекти чрез създаване на индивидуални стимули за постигане на целите за икономии на енергия и намаляване на емисиите на парникови газове и на замърсяващи вещества на въздуха. В допълнение към общите видове пазарна неефективност, посочени в глава 3, по отношение на енергийните и екологичните характеристики на сградите, може да възникне специфична пазарна неефективност. Когато например се планира саниране на сгради, ползите от мерките, насочени към енергийните и екологичните характеристики, обикновено облагодетелстват не само собственика на сградата, който обичайно поема разходите за санирането, но и наемателя. Поради това Комисията счита, че държавната помощ може да е необходима за насърчаването на инвестиции, насочени към подобряване на енергийните и екологичните характеристики на сградите.

4.2.2. Обхват и подпомагани дейности

136. Помощ може да бъде предоставяна за подобряване на енергийната ефективност на сградите.

137. Тази помощ може да бъде съчетана с помощ за всяка от следните мерки, поотделно или заедно:

- а) инсталиране на интегрирани локални инсталации за производство на електроенергия, топлинна енергия или енергия за охлаждане от възобновяеми източници;
- б) инсталиране на оборудване за съхраняване на енергията, произведена от изградените локални инсталации за енергия от възобновяеми източници;
- в) изграждане и инсталиране на инфраструктура за зареждане, която да използват ползвателите на сградата, и на свързана инфраструктура, като например изграждане на кабелни канали, когато съоръженията за паркиране са разположени или в сградата, или физически са близо до нея;
- г) инсталиране на оборудване за цифровизация на екологичното и енергийно управление и контрол на сградата, по-специално за повишаване на нейната подготвеност за интелигентно управление, включително пасивно вътрешно окабеляване или структурирано окабеляване за мрежи за данни, както и допълнителната част от пасивната мрежа в имота, към който принадлежи сградата, но без окабеляване за мрежи за данни извън имота;
- д) други инвестиции, които водят до подобряване на енергийните или екологичните характеристики на сградата, включително инвестиции в „зелени“ покриви и в оборудване за оползотворяване на дъждовна вода.

⁽⁷³⁾ За мерки, които са идентични с мерките в рамките на одобрените от Съвета планове за възстановяване и устойчивост, тяхното съответствие с принципа за ненаансяне на значителни вреди се смята за спазено, тъй като вече е проверено.

138. Помощ може да бъде предоставяна също за подобряване на енергийните характеристики на оборудването за отопление или охлаждане, монтирано в сградата. Помощта за оборудването за отопление или охлаждане, пряко свързано с районни отоплителни и охладителни системи, ще бъде оценявана съгласно условията, приложими за помощта за районни отоплителни и охладителни системи, посочена в раздел 4.10. Помощта за подобряване на енергийната ефективност на производствените процеси и на оборудването за производство на енергия, използвана за захранване на машини, ще бъде оценявана съгласно условията, приложими към помощта за намаляване и поглъщане на емисии на парникови газове, посочени в раздел 4.1.
139. Помощта трябва да стимулира:
- а) в случай на саниране на съществуващи сгради — подобрения на енергийните характеристики, водещи до намаляване на търсенето на първична енергия с най-малко 20 % в сравнение с положението преди инвестицията, или, когато подобренията са част от поэтапно саниране, намаляване на потреблението на първична енергия с най-малко 30 % в сравнение с положението преди инвестицията, за период от пет години,
 - б) в случай на мерки за саниране във връзка с инсталирането или замяната само на един вид сградни компоненти ⁽⁷⁴⁾ по смисъла на член 2, точка 9 от Директива 2010/31/ЕС — намаляване на потреблението на първична енергия с най-малко 10 % в сравнение с положението преди инвестицията, при условие че държавата членка докаже, че мярката има на равнището на схемата цялостно значително въздействие по отношение на намаляването на търсенето на първична енергия,
 - в) за нови сгради — подобряване на енергийните характеристики, водещо до намаляване на потреблението на първична енергия най-малко с 10 % спрямо прага, определен в изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия съгласно националните мерки за изпълнение на Директива 2010/31/ЕС.
140. Помощ за подобряване на енергийните характеристики на сградите може също да бъде предоставяна на МСП и малки дружества със средна капитализация, които са доставчици на мерки за подобряване на енергийните характеристики, с цел да се улесни сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат по смисъла на член 2, параграф 27 от Директива 2012/27/ЕС.

4.2.3. *Стимулиращ ефект*

141. Изискванията, определени в точки 142 и 143, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.1.2.
142. Комисията счита, че помощта за проекти със срок на изплащане на инвестицията ⁽⁷⁵⁾ под пет години по принцип няма стимулиращ ефект. Държавите членки обаче могат да представят доказателства, че помощта е необходима с цел да се предизвика промяна на поведението дори при проекти с по-кратък срок на изплащане на инвестицията.
143. Когато правото на Съюза налага на предприятията минимални стандарти за енергийни характеристики, които отговарят на критериите за стандарти на Съюза, помощта за всички необходими инвестиции, даващи възможност на предприятията да спазват тези стандарти, ще се счита за оказваща стимулиращ ефект, при условие че помощта е предоставена преди изискванията да станат задължителни за съответното предприятие ⁽⁷⁶⁾. Държавата членка трябва да гарантира, че бенефициерите представят точен план и график за саниране, които показват, че подпомаганото саниране е най-малкото достатъчно, за да приведе сградата в съответствие с тези минимални стандарти за енергийни характеристики.

4.2.4. *Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията*

4.2.4.1. *Целесъобразност*

144. Изискванията, определени в точка 145, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.2.

⁽⁷⁴⁾ Такива инвестиции биха могли например да имат за цел подмяна на прозорци или котли в сградата или съсредоточаване върху изолацията на стените.

⁽⁷⁵⁾ Срокът на изплащане е времето, необходимо за възстановяване на разходите за дадена инвестиция (без помощ).

⁽⁷⁶⁾ Това се прилага винаги когато се предоставя помощ, за да се даде възможност на предприятията да спазват минималните стандарти за енергийни характеристики, които отговарят на критериите за стандарти на Съюза, преди те да станат задължителни за съответното предприятие, независимо от наличието на по-ранни стандарти на Съюза, които вече са в сила.

145. Помощта за улесняване на прилагането на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат може да е под формата на заем или гаранция в полза на доставчика на мерки за подобряване на енергийните характеристики по договор за енергоспестяване с гарантиран резултат или да се състои от финансов продукт, предназначен за финансиране на доставчика (например факторинг или форфетиране).

4.2.4.2. Пропорционалност

146. Допустимите разходи са инвестиционните разходи, които са пряко свързани с постигането на по-добри енергийни или екологични характеристики.
147. Интензитетът на помощта не трябва да надвишава 30 % от допустимите разходи за мерките, посочени в точка 139, букви а) и в). За мерките, посочени в точка 139, буква б), интензитетът на помощта не трябва да надвишава 25 %. Когато помощ за инвестиции, даваща възможност на предприятията да спазват минималните стандарти за енергийни характеристики, които отговарят на критериите за стандарти на Съюза, се предоставя по-малко от 18 месеца преди стандартите на Съюза да влязат в сила, интензитетите на помощ не трябва да надвишава 20 % от допустимите разходи за мерките, посочени в точка 139, букви а) и в), или 15 % от допустимите разходи за мерките, посочени в точка 139, буква б).
148. Интензитетът на помощта, предоставена за подобряване на енергийната ефективност на съществуващи сгради, може да бъде увеличен с 15 процентни пункта, ако подобрението на енергийните характеристики води до намаляване на потреблението на първична енергия най-малко с 40 %. Това увеличение на интензитета на помощта обаче не се прилага, когато проектът, въпреки че постига намаление на търсенето на първична енергия с 40 % или повече, не подобрява енергийните характеристики на сградата над равнището, наложено от минималните стандарти за енергийни характеристики, които се определят като стандарти на Съюза и които ще влязат в сила в рамките на по-малко от 18 месеца.
149. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, или с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.
150. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, или с 5 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.
151. В зависимост от специфичните характеристики на мярката, държавата членка може да докаже, въз основа на анализ на недостига на финансиране, както е посочено в точки 48, 51 и 52, че е необходим по-голям размер на помощта. Размерът на помощта не трябва да надвишава недостига на финансиране, определен съгласно точки 51 и 52. Когато помощ за инвестиции, даваща възможност на предприятията да спазват минималните стандарти за енергийни характеристики, които отговарят на критериите за стандарти на Съюза, се предоставя по-малко от 18 месеца преди стандартите на Съюза да влязат в сила, максималният размер на помощта не трябва да надвишава 70 % от недостига на финансиране.
152. Когато помощта се предоставя след конкурентна тръжна процедура, проведена в съответствие с критериите, посочени в точки 49 и 50, размерът на помощта се счита за пропорционален. Когато помощта за инвестиции, позволяващи на предприятията да спазват минималните стандарти за енергийни характеристики, които отговарят на изискванията за стандарти на Съюза, се предоставя по-малко от 18 месеца преди влизането в сила на стандартите на Съюза, държавата членка трябва да гарантира, че рискът от свръхкомпенсация е разрешен по подходящ начин, например чрез определяне на тавани на офертите.
153. Максималните интензитети на помощта, посочени в точки 147—151, не се прилагат за помощ, която се предоставя под формата на финансови инструменти. Когато помощта се предоставя под формата на гаранция, тази гаранция не следва да надвишава 80 % от базовия заем. Когато помощта се предоставя под формата на заем, размерът на погасяването от страна на собствениците на сградата към фонда за енергийна ефективност или за енергия от възобновяеми източници или към друг финансов посредник трябва да е поне равен на номиналния размер на заема.

4.2.4.3. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне

154. Изискванията, определени в точки 155—157, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.2.
155. Помощта за инвестиции в оборудване, работещо с природен газ, насочени към повишаване на енергийната ефективност на сградите, може да способства за намаляване на потреблението на енергия в краткосрочен план, но в дългосрочен план да доведе до влошаване на отрицателните външни ефекти за околната среда в сравнение с алтернативните инвестиции. Помощта за инсталиране на оборудване, работещо с природен газ, може да доведе до неоправдано нарушаване на конкуренцията, когато измества инвестициите в по-екологосъобразни алтернативи, вече съществуващи на пазара, или когато създава зависимост от определени технологии, спъвайки развитието на пазара за по-чисти технологии и тяхното използване. Положителните ефекти от мерки, водещи до такова изместване или зависимост, е малко вероятно да надвишават техните отрицателни последици за конкуренцията. Като част от своята оценка Комисията ще разгледа дали оборудването, работещо с природен газ, заменя енергийно оборудване, работещо с най-замърсяващите изкопаеми горива, като нефт и въглища.
156. На пазара вече се предлагат алтернативи на оборудването за производство на енергия от замърсяващи изкопаеми горива, като нефт и въглища. В този контекст се счита, че помощта за инсталиране на енергийнонеэффективно оборудване за производство на енергия от такива горива не създава същите положителни последици, които създава помощта за инсталиране на оборудване за производство на по-чиста енергия. Първо, слабото подобрене чрез намаляване на потреблението на енергия се неутрализира от продължаващото отделяне на въглеродни емисии, свързано с употребата на изкопаеми горива. Второ, предоставянето на помощ за инсталиране на оборудване за производство на енергия, работещо с твърди или течни изкопаеми горива, е свързано със значителен риск от създаване на зависимост от технологии, свързани с изкопаеми горива, и от изместване на инвестициите в по-екологосъобразни и иновативни алтернативи, налични на пазара, чрез намаляване на търсенето на оборудване, което не работи с твърди или течни изкопаеми горива. Това също така би възпрепятствало по-нататъшното развитие на пазара за технологии, които не са свързани с изкопаеми горива. Поради това Комисията счита, че отрицателните ефекти върху конкуренцията на помощта за енергийно оборудване, работещо с твърди или течни изкопаеми горива, е малко вероятно да бъдат компенсирани.
157. Когато помощта се предоставя на фонд за енергийна ефективност или за енергия от възобновяеми източници или на друг финансов посредник под формата на обезпечение, капитал, гаранция или заем, Комисията ще проверява дали са налице условия, които гарантират, че фондът за енергийна ефективност или за енергия от възобновяеми източници или другият финансов посредник не получава неправомерно предимство и прилага стабилна от търговска гледна точка инвестиционна стратегия за изпълнение на мярката, насочена към енергийните характеристики. По-специално трябва да са изпълнени следните условия:
- а) изборът на финансови посредници или управители на фондове трябва да се осъществява чрез отворена, прозрачна и недискриминационна процедура, изготвена в съответствие с приложимото законодателство на Съюза и на държавата членка;
 - б) трябва да са въведени условия, които гарантират, че финансовите посредници, включително фондовете за енергийна ефективност или за енергия от възобновяеми източници, се управляват въз основа на търговски принципи и техните решения за финансиране са насочени към реализирането на печалба;
 - в) управителите на фонда за енергийна ефективност или за енергия от възобновяеми източници или други финансови посредници прехвърлят предимството във възможно най-висока степен на крайните бенефициери (собствениците или наемателите на сгради) под формата на по-висок размер на финансирането, по-облекчени изисквания за обезпечение, по-ниски премии по гаранциите или по-ниски лихвени ставки.

4.3. Помощ за чиста мобилност

158. В раздели 4.3.1 и 4.3.2 се определят условията, при които държавната помощ за определени инвестиции за намаляване или избягване на емисии на CO₂ и други замърсяващи вещества от секторите на въздушния, автомобилния, железопътния, водния и морския транспорт може да улесни развитието на дадена икономическа дейност по екологосъобразен начин, без това да засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес на Съюза.

159. Помощта за инвестиции в леки и тежкотоварни пътни превозни средства, използващи газ (по-специално ВПГ, СПГ и биогаз), и за инвестиции в съответната инфраструктура за зареждане с газ за пътища, с изключение на инфраструктурата за ВПГ за зареждане само на тежкотоварни пътни превозни средства, попада извън обхвата на настоящите насоки. Въз основа на настоящия етап на развитие на пазара се очаква тези технологии да имат значително по-малък потенциал да допринесат за смекчаване на последиците от изменението на климата и за намаляване на замърсяването на въздуха в сравнение с по-чистите и по-иновативни алтернативи и поради това се очаква неправомерно да нарушат конкуренцията чрез изместване на инвестициите в тези по-чисти алтернативи и трайно установяване на решения за мобилност, които не са в съответствие с целите за 2030 г. и 2050 г.
- 4.3.1. *Помощ за придобиване и лизинг на екологично чисти превозни средства и екологично чисто мобилно оборудване за обслужване, както и за модернизиране на превозни средства и мобилно оборудване за обслужване*
- 4.3.1.1. Обосновка на помощта
160. С оглед постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата до 2050 г. в Европейския зелен пакт е поставена цел за намаляване на емисиите от транспорта с най-малко 90 % до 2050 г. в сравнение с нивата от 1990 г. В Съобщението относно стратегия за устойчива и интелигентна мобилност ⁽⁷⁷⁾ се очертава пътят към постигането на тази цел чрез декарбонизация както на отделните видове транспорт, така и на цялата транспортна верига ⁽⁷⁸⁾.
161. Макар съществуващите политики да предоставят стимули за навлизането на екологично чисти превозни средства, като се поставят обвързващи цели по отношение на емисиите на CO₂ за производителите на парка от нови пътни превозни средства ⁽⁷⁹⁾, като се включват в разчетите външни ефекти за климата и околната среда ⁽⁸⁰⁾ или като се увеличават търсенето на превозни средства посредством възлагане на обществени поръчки ⁽⁸¹⁾, тези стимули невинаги са достатъчни, за да се преодолее в пълна степен пазарната неефективност в съответния сектор. Въпреки съществуващите политики някои пазарни пречки и случаи на пазарна неефективност може да не бъдат преодолени, включително финансовата достъпност на екологично чистите превозни средства в сравнение с конвенционалните, ограничената наличност на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво и наличието на външни ефекти за околната среда. По тези причини държавите членки може да предоставят помощ за справяне с тази остатъчна пазарна неефективност и за подпомагане на развитието на сектора на чистата мобилност.
- 4.3.1.2. Обхват и подпомагани дейности
162. Помощта може да се предоставя за придобиване и лизинг на нови или употребявани екологично чисти превозни средства и за придобиване и лизинг на екологично чисто мобилно оборудване за обслужване.
163. Помощ може да се предоставя също за модернизиране, преоборудване и адаптиране на превозни средства или мобилно оборудване за обслужване в следните случаи:
- когато помощта дава възможност тези превозни средства или мобилно оборудване за обслужване да бъдат класифицирани като екологично чисти; или
 - когато е необходимо да се позволи на плавателни съдове и въздухоплавателни средства да използват или да увеличават дела на биогоривата и синтетичните горива, включително възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, в допълнение към или като алтернатива на изкопаеми горива; или
 - когато е необходимо да се позволи на плавателните съдове да използват вятърно задвижване.

⁽⁷⁷⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност — подготвяне на европейския транспорт за бъдещето“ (COM(2020) 789 final).

⁽⁷⁸⁾ Съобщението включва, наред с другото, амбицията за пускане в експлоатация на най-малко 30 милиона автомобили с нулеви емисии и 80 000 товарни автомобили с нулеви емисии до 2030 г. и намерението до 2050 г. почти всички леки автомобили, микробуси, автобуси и нови тежкотоварни превозни средства ще бъдат с нулеви емисии.

⁽⁷⁹⁾ Регламент (ЕС) 2019/1242 и Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO₂ от нови леки пътнически автомобили и от нови леки търговски превозни средства и за отмяна на регламенти (ЕО) № 443/2009 и (ЕС) № 510/2011 (ОВ L 111, 25.4.2019 г., стр. 13).

⁽⁸⁰⁾ Например чрез Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури (ОВ L 187, 20.7.1999 г., стр. 42) и СТЕ на Съюза.

⁽⁸¹⁾ Например чрез Директива 2009/33/ЕО.

4.3.1.3. Стимулиращ ефект

164. Условието, определено в точки 165—169, се прилага в допълнение към условията, посочени в раздел 3.1.2.
165. Държавата членка трябва да представи правдоподобен съпоставителен сценарий при липса на помощ. Съпоставителният сценарий съответства на инвестиция със същия капацитет, жизнен цикъл и, когато е уместно, други важни технически характеристики като на екологосъобразната инвестиция. Когато инвестицията се отнася до придобиването или лизинга на екологично чисти превозни средства или екологично чисто мобилно оборудване за обслужване, съпоставителният сценарий в общия случай се изразява в придобиването или лизинга на превозни средства или мобилно оборудване за обслужване от същата категория и със същия капацитет, съответстващи най-малко на стандартите на Съюза, ако е приложимо, които биха били придобити или взети на лизинг без помощта.
166. Съпоставителният сценарий може да се състои в поддържане на съществуващи превозни средства или мобилно оборудване за обслужване за период, съответстващ на жизнения цикъл на екологосъобразната инвестиция. В такъв случай следва да се вземат предвид дисконтираните разходи за поддръжка, ремонт и модернизация за същия период.
167. В други случаи съпоставителният сценарий може да се изразява в подмяна на дадено превозно средство или мобилно оборудване за обслужване на по-късен етап и тогава следва да се вземе предвид дисконтираната стойност на превозното средство или мобилното оборудване за обслужване, а разликата в съответния икономически жизнен цикъл на оборудването следва да се уравни. Този подход може да е особено уместен за превозни средства с по-дълъг икономически жизнен цикъл, като плавателни съдове, подвижен железопътен състав или въздухоплавателни средства.
168. При превозни средства или мобилно оборудване за обслужване, които са обект на споразумение за лизинг, дисконтираната стойност на лизинга на екологично чистите превозни средства или мобилно оборудване за обслужване следва да се сравни с дисконтираната стойност на лизинга на по-неблагоприятните за околната среда превозни средства или мобилно оборудване за обслужване, които биха били използвани при липса на помощ.
169. Когато инвестицията се състои в добавяне на оборудване към съществуващо превозно средство или мобилно оборудване за обслужване с цел подобряване на неговите екологични показатели (например модернизиране на системите за контрол на замърсяването), допустимите разходи могат да се състоят от общите инвестиционни разходи.

4.3.1.4. Свеждане на нарушаването на конкуренцията и търговията до минимум

4.3.1.4.1. Целесъобразност

170. Изискванията, определени в точка 171, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.2.
171. При проверката на целесъобразността на алтернативни инструменти на политиката следва да се отчита възможността за други видове интервенции за насърчване на развитието на пазара за чиста мобилност, различни от държавна помощ, както и тяхното очаквано въздействие в сравнение с въздействието на предложената мярка. Такива други видове интервенции могат да включват въвеждането на общи мерки, насочени към насърчване на придобиването на екологично чисти превозни средства, като например екологични бонуси или схеми за бракуване или създаване на зони с ниски емисии в съответната държава членка.

4.3.1.4.2. Пропорционалност

172. Помощта не трябва надвишава разходите, необходими за улесняване на развитието на съответната икономическа дейност по начин, който води до по-високо равнище на опазване на околната среда (т.е. чрез преминаване от конвенционални към екологично чисти превозни средства и чисто мобилно оборудване) в сравнение със съпоставителния сценарий при липса на помощ. Помощта може да се счита за пропорционална, когато са изпълнени условията, изложени в точки 173—181.
- (173) Като общо правило помощта трябва да бъде предоставена след конкурентна тръжна процедура, проведена в съответствие с критериите, определени в точки 49 и 50.

174. Точка 50 се прилага при сложни конкурентни тръжни процедури, в които са включени критерии, различни от размера на исканата от кандидата помощ. Критериите за подбор може например да са свързани с очакваните екологични ползи от инвестицията по отношение на намаляването на емисиите на CO₂ еквивалент и на други замърсяващи вещества през целия жизнен цикъл на тази инвестиция. С цел в тези случаи да се улесни определянето на екологичните ползи държавата членка може да поиска кандидатите да посочат в своите предложения очакваното от инвестицията равнище на намаляване на емисиите в сравнение с равнището на емисии на съпоставимо превозно средство, съответстващо на стандартите на Съюза, когато е приложимо. Екологичните критерии, използвани в конкурентната тръжна процедура, може да включват съображения, отнасящи се до целия жизнен цикъл, като въздействието върху околната среда на управлението на продукта при излизането му от употреба.
175. Конкурентната тръжна процедура трябва да е структурирана така, че да се гарантира оставането на достатъчно стимули за участниците да кандидатстват за проекти, свързани с придобиването на превозни средства с нулеви емисии, които по принцип са по-скъпи от по-неблагоприятните за околната среда алтернативи, доколкото такива превозни средства са налични за съответния вид транспорт. Това включва предвиждането на гаранции, че при прилагането на критериите тези проекти няма да бъдат поставени в неизгодна позиция спрямо други екологично чисти превозни средства, които не са квалифицирани като превозни средства с нулеви емисии. Екологичните критерии може например да бъдат разработени като премии, които дават възможност да се присъждат повече точки на проекти, носещи повече екологични ползи от тези, които произтичат от изискванията за допустимост или от основната цел на мярката. Когато е уместно, може да е необходимо да се ограничи максималният размер на предложенията на отделните оференти за определени технологии. Еventуално ограничение на размера на предложенията следва да бъде обосновано въз основа на количествената оценка за референтни проекти съгласно точки 51, 52 и 53.
176. Чрез дерогация от точки 173—175 помощта може да се отпуска без конкурентна тръжна процедура, в следните случаи:
- а) когато очакваният брой на кандидатите не е достатъчен за осигуряване на ефективна конкуренция или за избягване на стратегическо оферирание;
 - б) когато държавата членка предостави подходяща обосновка, че провеждането на конкурентна тръжна процедура, както е описана в точки 49 и 50, не е целесъобразно за гарантиране на пропорционалността на помощта и че използването на алтернативните методи, посочени в точки 177—180, не би увеличило риска от неоправдано нарушаване на конкуренцията⁽⁸²⁾, в зависимост от характеристиките на мярката или на секторите или съответните видове транспорт; или
 - в) когато помощта се предоставя за придобиване или лизинг на превозни средства, предназначени за използване от предприятия, осъществяващи дейност в сектора на обществения пътнически сухопътен, железопътен или воден транспорт.
177. В случаите, посочени в точка 176, помощта може да се счита за пропорционална, ако не надвишава 40 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощ може да се увеличи с 10 процентни пункта за превозни средства с нулеви емисии и с 10 процентни пункта за средни предприятия или с 20 процентни пункта за малки предприятия.
178. Допустимите разходи са нетните допълнителни разходи за инвестицията. Те се изчисляват като разлика, от една страна, между общите разходи за собственост на екологично чистото превозно средство, което се предвижда да бъде придобито или взето на лизинг, и, от друга страна, помощта и общите разходи за собственост в съпоставителния сценарий. Разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високо равнище на опазване на околната среда, не са допустими за подпомагане.
179. Що се отнася до модернизирането на превозни средства или мобилно оборудване за обслужване, в съответствие с точка 169 допустимите разходи могат да бъдат общите разходи за модернизирането, при условие че при съпоставителния сценарий икономическият жизнен цикъл на превозните средства или мобилното оборудване без модернизиране остава същият.

⁽⁸²⁾ Това може да се докаже, като се гарантира, че помощта се предоставя по прозрачен и недискриминационен начин и че потенциалните заинтересовани страни са достатъчно информирани за обхвата на мярката и потенциалните условия на помощта.

180. В зависимост от специфичните характеристики на мярката, държавата членка може да докаже, въз основа на анализ на недостига на финансиране, както е посочено в точки 48, 51 и 52, че е необходим по-голям размер на помощта. В такъв случай държавата членка трябва да извърши последващ контрол, за да провери допусканията относно необходимия размер на помощта и да въведе механизъм за възстановяване на предоставените средства, както е посочено в точка 55. Размерът на помощта не трябва да надвишава недостига на финансиране, определен съгласно точки 51 и 52.
181. В случай на индивидуална помощ размерът на помощта трябва да бъде определен въз основа на анализ на недостига на финансиране, както е посочено в точки 48, 51 и 52. В такъв случай държавата членка трябва да извърши последващ контрол, за да провери предположенията относно необходимия размер на помощта и да въведе механизъм за възстановяване на предоставените средства, както е посочено в точка 55.
- 4.3.1.5. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията, съпоставяне
182. Изискванията, определени в точки 183—189, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.2.
183. Комисията смята, че помощта за инвестиции в превозни средства и мобилно оборудване за обслужване, работещи с природен газ, може в краткосрочен план да доведе до намаляване на емисиите на парникови газове и на други замърсяващи вещества, но в дългосрочен план влошава отрицателните външни ефекти за околната среда в сравнение с алтернативните инвестиции. Помощта за придобиване на работещи с природен газ превозни средства и мобилно оборудване за обслужване може да доведе до неоправдано нарушаване на конкуренцията, когато измества инвестициите в по-екологосъобразни алтернативи, вече съществуващи на пазара, или когато създава зависимост от определени технологии, спъвайки развитието на пазара за по-чисти технологии и тяхното използване. Поради това в тези случаи Комисията счита, че отрицателните ефекти от помощта за превозни средства и мобилно оборудване за обслужване, работещи с природен газ, е малко вероятно да бъдат компенсирани.
184. Въпреки това може да се счита, че помощта за придобиване или лизинг на превозни средства, работещи със СПГ и ВПП, за водния транспорт и мобилното оборудване за обслужване не води в дългосрочен план до създаване на зависимост, нито измества инвестициите в по-чисти технологии, ако държавата членка докаже, че на пазара не са налични по-чисти алтернативи и не се очаква те да бъдат налични в краткосрочен план ⁽⁸³⁾.
185. Алтернативи на превозните средства, използващи най-силно замърсяващите изкопаеми горива като дизелово гориво, бензин или втечен нефтен газ вече са налични на пазара и могат да бъдат ползвани в секторите на автомобилния, водния и железопътния транспорт. Предоставянето на помощ за придобиване на такива превозни средства е свързано със значителен риск от това да се създаде зависимост от конвенционални технологии и да се изместят инвестициите в по-чисти алтернативи, налични на пазара, като се намали търсенето на по-екологосъобразни превозни средства. Това също така би възпрепятствало по-нататъшното развитие на пазара за технологии, които не са свързани с изкопаеми горива. В този контекст ще се счита, че помощ за придобиване или лизинг на такива превозни средства, включително превозни средства, които са от ново поколение и надвишават стандартите на Съюза, когато са приложими, няма да има същото положително въздействие като помощта за придобиване или лизинг на екологично чисти превозни средства с по-ниски преки емисии на (отработил/изпускан) CO₂. По тези причини Комисията счита, че отрицателните последици върху конкуренцията от помощта за превозни средства, които използват най-замърсяващите изкопаеми горива като дизелово гориво, бензин или втечен природен газ, е малко вероятно да бъдат компенсирани.
186. В краткосрочен план не се очаква да бъдат налични на пазара въздухоплавателни средства с нулеви емисии, независимо дали са електрически или задвижвани с водород. Въз основа на това Комисията счита, че отрицателните ефекти от държавната помощ за екологично чисти въздухоплавателни средства, различни от въздухоплавателни средства с нулеви емисии, могат да бъдат компенсирани от положителните ефекти, когато помощта допринася за въвеждането на пазара или за ускореното навлизане на нови, по-ефективни и значително по-екологосъобразни въздухоплавателни средства, в съответствие с целта за неутралност по отношение на климата, без да се създава зависимост от определени технологии и без да се изместват инвестициите в по-чисти алтернативи.

⁽⁸³⁾ За тази оценка, в зависимост от съответните сектори и видове транспорт, Комисията по принцип ще разглежда период от две до пет години след уведомяването или след изпълнението на мярката за помощ. Тя ще основава оценката си на представени от държавата членка независими пазарни проучвания или на други уместни данни.

187. По отношение на въздушния транспорт, когато е целесъобразно, за да се смекчат особено нарушаващите ефекти на помощта, включително като се вземе предвид пазарната позиция на бенефициера, или за да се увеличат положителните ефекти от мерките, Комисията може да изиска бенефициерът да изведе от експлоатация еквивалентен брой по-малко екологосъобразни въздухоплавателни средства със сходна излетна маса като тези, които са били придобити или взети на лизинг с държавна помощ.
188. Когато оценява нарушаването на конкуренцията вследствие на помощ за придобиване на екологични чисти превозни средства или мобилно оборудване за обслужване, Комисията ще взема предвид дали въвеждането в експлоатация на нови превозни средства би довело до пазарна неефективност или би задълбочило съществуваща пазарна неефективност, като например свръхкапацитет в съответния сектор.
189. За да се справи с очакваните по-големи нарушаващи ефекти на мерките за предоставяне на целева подкрепа на отделен бенефициер или на ограничен брой конкретни бенефициери ⁽⁸⁴⁾ при липса на конкурентна тръжна процедура, държавата членка трябва да обоснове по подходящ начин структурата на мярката и да докаже, че по-високите рискове от нарушаване на конкуренцията са надлежно преодолені ⁽⁸⁵⁾.

4.3.2. *Помощ за инсталирането на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво*

4.3.2.1. *Обосновка на помощта*

190. За да се осигури възможност за широко навлизане на екологично чисти превозни средства и за преминаване към мобилност с нулеви емисии е необходима цялостна мрежа от инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво. Всъщност особено критична пречка за навлизането на екологични чисти превозни средства на пазара е ограниченото наличие на инфраструктура за тяхното зареждане. Освен това инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво не е равномерно разпространена в държавите членки. Докато делът на екологично чистите превозни средства в експлоатация остава ограничен, възможно е необходимата инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво да не бъде осигурена само от пазара без външна намеса.
191. С Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁶⁾ се създава обща рамка от мерки за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива за транспорта в Съюза и се определя рамка от общи мерки за разгръщането на такава инфраструктура. При това останалите политики за насърчаване на навлизането на екологично чисти превозни средства на пазара може вече да дават сигнали за инвестиции за инсталиране на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво. Само тези политики обаче може да не са достатъчни, за да се коригира изцяло пазарната неефективност. По тези причини държавите членки може да предоставят помощ за справяне с тази остатъчна пазарна неефективност и за подпомагане на инсталирането на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво.

4.3.2.2. *Обхват и подпомагани дейности*

192. Помощ може да се предоставя за изграждането, инсталирането, модернизирването или разширяването на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво.
193. Проектите могат да включват и инсталации за интелигентно зареждане и за производство на място на електроенергия от възобновяеми източници, водород от възобновяеми източници или водород с ниски въглеродни емисии, свързани към инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво чрез пряка връзка, както и съоръжения за съхранение на място на електроенергия, водород от възобновяеми източници или водород с ниски въглеродни емисии, доставяни като транспортни горива. Номиналният производствен капацитет на инсталацията за производство на електроенергия или водород на място следва да бъде пропорционален на номиналната мощност или на капацитета за зареждане с гориво на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво, към която инсталацията е свързана.

⁽⁸⁴⁾ Вж. точка бб.

⁽⁸⁵⁾ Това може да включва гарантиране, че свръхкомпенсирането е изключено, като се провери дали помощта не надвишава нетните допълнителни разходи, както е показано чрез сравняване на недостига на финансиране във фактическия и съпоставителния сценарий, както и че държавата членка въвежда механизъм за последващ мониторинг, за да провери направените предположения относно размера на изискваната помощ, заедно с механизъм за възстановяване на предоставените средства.

⁽⁸⁶⁾ Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива (ОВ L 307, 28.10.2014 г., стр. 1).

4.3.2.3. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията

4.3.2.3.1. Необходимост от помощта

194. Държавата членка трябва да провери необходимостта от помощ за стимулиране на разгръщането на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво от същата категория като инфраструктурата, която би била разгръната с държавна помощ⁽⁸⁷⁾, посредством предварителна открита обществена консултация, независимо проучване на пазара или въз основа на други подходящи доказателства, както е посочено в раздел 3.2.1.1. По-специално, държавата членка трябва да докаже, че няма вероятност подобна инфраструктура да бъде разработена в краткосрочен план в търговски план⁽⁸⁸⁾, и да разгледа въздействието на СТЕ, когато е приложимо.
195. При оценката на необходимостта от помощ за разгръщането на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, която е отворена за достъп за ползватели, различни от бенефициера или бенефициерите на помощта, включително публично достъпна инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, може да се вземе предвид степента на навлизане на пазара на екологично чистите превозни средства, които тази инфраструктура би обслужвала, и обемите на трафика в съответния регион или региони.

4.3.2.3.2. Целесъобразност

196. Изискването, определено в точка 197, се прилага в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.2.
197. При проверката на целесъобразността на алтернативни инструменти на политиката следва да се отчита възможността за нови регулаторни интервенции за насърчаване на преминаването към екологосъобразна мобилност, както и тяхното очаквано въздействие в сравнение с въздействието на предложената мярка.

4.3.2.3.3. Пропорционалност

198. Помощта не трябва да надвишава разходите, необходими за улесняване на развитието на дадената икономическа дейност по начин, който повишава нивото на опазване на околната среда. Помощта може да се счита за пропорционална, когато са изпълнени условията, изложени в точки 199—204.
199. Помощта трябва да бъде предоставена след конкурентна тръжна процедура, проведена в съответствие с критериите, определени в точки 49 и 50. Конкурентната тръжна процедура трябва да е замислена така, че да гарантира достатъчно стимули кандидатите да представят предложения за проекти за инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, осигуряваща електроенергия или водород само от възобновяеми източници. Прилагането на критериите за възлагане не трябва да води до това проектите, свързани с инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, която доставя само възобновяема електроенергия или възобновяем водород, да бъдат поставени в неравностойно положение в сравнение с проекти, свързани с инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, която доставя също електроенергия или водород, чиито интензитет на CO₂ е по-висок в сравнение с този на възобновяемата енергия или възобновяемия водород, или не са възобновяеми. Когато е уместно, може да е необходимо да се ограничи максималният размер на предложенията на отделните оференти за определени технологии. Евентуално ограничение на размера на предложенията следва да бъде обосновано въз основа на количествената оценка за референтни проекти съгласно точки 51, 52 и 53.
200. Чрез дерогация от точка 199 помощта може да се отпуска въз основа на методи, различни от конкурентна тръжна процедура, в следните случаи:
- а) когато очакваният брой на кандидатите не е достатъчен за осигуряване на ефективна конкуренция или за избягване на стратегическо офериране;
 - б) когато не може да се организира конкурентна тръжна процедура, както е посочено в точки 49 и 50;

⁽⁸⁷⁾ Например за инфраструктура за зареждане с електроенергия, при нормално или високо напрежение.

⁽⁸⁸⁾ За тази оценка Комисията по принцип ще прецени дали се очаква инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво да бъде разгръната при търговски условия в рамките на период, който е от значение, като се вземе предвид продължителността на мярката. Тя ще основава оценката си на резултатите от предварителната обществена консултация, на представени от държавата членка независими пазарни проучвания или на други подходящи доказателства.

- в) когато помощта се предоставя за инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, предназначена за използване изключително или предимно от предприятия, осъществяващи дейност в сектора на обществения пътнически сухопътен, железопътен или воден транспорт ⁽⁸⁹⁾.
- г) когато помощта се предоставя за инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, предназначена за използване изключително или предимно от бенефициера на помощта и която не е публично достъпна ⁽⁹⁰⁾, ако е подходящо обоснована от съответната държава членка; или
- д) когато помощта се предоставя за инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, предназначена за използване от определени видове превозни средства, за които съответната степен на навлизане на пазара (за всеки съответен вид превозно средство) в съответната държава членка или обемът на трафика в съответния регион или региони са много ограничени ⁽⁹¹⁾.
201. В случаите, изброени в точка 200, размерът на помощта може да се определи въз основа на анализ на недостига на финансиране както е посочено в точки 48, 51 и 52. Държавата членка трябва да извърши последващ контрол, за да провери допусканията относно необходимия размер на помощта, и да въведе механизъм за възстановяване на предоставените средства, както е посочено в точка 55.
- (202) Като алтернатива на точка 201, помощта може да се счита за пропорционална, ако не надхвърля 30 % от допустимите разходи или, когато инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво доставя само електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници — 40 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за средни предприятия или с 20 процентни пункта за малки предприятия. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, или с 5 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.
203. В такива случаи допустимите разходи са всички инвестиционни разходи за изграждането, инсталирането, модернизирването или разширяването на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво. Например те могат да включват разходите за:
- а) инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво и съответното техническо оборудване;
- б) инсталиране или модернизиране на електрически или други компоненти, включително електрически кабели и силови трансформатори, необходими за свързване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво към електрическата мрежа или към местно съоръжение за производство или съхранение на електроенергия или водород, и за осигуряване на готовност за интелигентно управление на инфраструктурата за зареждане с електроенергия и гориво;
- в) строително-монтажни работи, приспособяване на земя или пътища, разходи за монтаж и разходи за получаване на съответните разрешителни.
204. Когато даден проект включва производство на място на електроенергия от възобновяеми източници, водород от възобновяеми източници или водород с ниски въглеродни емисии, или съхранение на място на електроенергия от възобновяеми източници, водород от възобновяеми източници или водород с ниски въглеродни емисии, допустимите разходи могат да включват инвестиционните разходи на производствените единици или на съоръженията за съхранение.
- 4.3.2.4. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне
205. Изискванията, определени в точки 206—216, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.2.

⁽⁸⁹⁾ Инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво, предназначена за използване предимно от предприятия, осъществяващи дейност в сектора на обществения пътнически сухопътен, железопътен или воден транспорт, може да бъде отворена допълнително за използване от служители, външни изпълнители или доставчици на тези предприятия.

⁽⁹⁰⁾ Инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво, предназначена за използване предимно от бенефициера на помощта, може да бъде отворена допълнително за използване от служители, външни изпълнители или доставчици на бенефициера на помощта.

⁽⁹¹⁾ Например мярка, насочена към инвестиции в станции за зареждане с водород за тежкотоварни превозни средства на товарни терминали и логистични паркове в държава членка, в която пазарният дял на тежкотоварните превозни средства с водород е по-малък от 2 %.

206. Новата инфраструктура за зареждане, която дава възможност за пренос на електроенергия с изходна мощност до 22 kW, трябва да е в състояние да поддържа функции за интелигентно зареждане. Това ще гарантира, че операциите по презареждане се оптимизират и управляват по начин, който не причинява претоварване, и че се извлича цялостна полза от наличието на електроенергия от възобновяеми източници и от ниските цени на електроенергията в системата.
207. За да се избегне дублирането на инфраструктура и за да се използват активи, които все още не са достигнали края на икономическия си жизнен цикъл, в случай на инфраструктура за зареждане на водния и въздушния транспорт, доставяща синтетични горива, включително възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход или биогорива ⁽⁹²⁾, държавата членка трябва да обоснове необходимостта от нова инфраструктура, като вземе предвид техническите характеристики на горивото или горивата, които ще се доставят чрез тази инфраструктура. В случай на заместващи ⁽⁹³⁾ синтетични горива или биогорива държавата членка трябва да разгледа степента, до която съществуващата инфраструктура може да се използва за доставката на заместващи синтетични горива или биогорива.
208. Помощта за изграждането, инсталирането, модернизирането или разширяването на инфраструктурата за зареждане може да доведе до неоправдано нарушаване на конкуренцията, когато измества инвестициите в по-екологосъобразни алтернативи, вече съществуващи на пазара, или когато създава зависимост от определени технологии, спъвайки развитието на пазара за по-чисти технологии и тяхното използване. Затова Комисията счита, че в такива случаи е малко вероятно да бъдат компенсирани отрицателните ефекти за конкуренцията на помощта за инфраструктура за зареждане с горива на основата на природен газ.
- (209) Като се има предвид настоящият етап на развитие на пазара за екологично чисти технологии за мобилност във водния сектор, може да се счита, че помощта за изграждането, инсталирането, модернизирането или разширяването на инфраструктура за зареждане със СПГ и ВПГ за водния транспорт не води в дългосрочен план до създаване на зависимост и не измества инвестициите в по-чисти технологии, ако държавата членка докаже, че на пазара не са налице по-чисти алтернативи и не се очаква те да бъдат налични в краткосрочен план ⁽⁹⁴⁾, и при условие че инфраструктурата ще се използва за започване на прехода към нисковъглеродни горива. Когато оценява такава помощ, Комисията ще вземе предвид дали инвестицията е част от надежден път за декарбонизация и дали помощта допринася за постигането на целите, определени в законодателството на Съюза относно разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива.
210. В областта на автомобилния транспорт превозните средства с нулеви емисии вече са реалистичен вариант, особено за леките превозни средства. Що се отнася до тежкотоварните превозни средства, очаква се те да станат по-широко достъпни на пазара в близко бъдеще. Следователно помощта за инфраструктура за зареждане с ВПГ за тежкотоварни превозни средства, предоставена след 2025 г., вероятно ще има отрицателни ефекти върху конкуренцията, които е малко вероятно да бъдат компенсирани от каквито и да било положителни ефекти. При оценката на помощта за инфраструктура за зареждане на тежки превозни средства Комисията ще вземе предвид дали тя допринася за постигането на целите, определени в законодателството на Съюза относно разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива.
211. Алтернативи на изкопаемите горива вече са на разположение на пазара за употреба в сектора на автомобилния транспорт, в някои сегменти на сектора на водния транспорт и в сектора на железопътния транспорт. В този контекст се счита, че помощта за разгръщането на инфраструктура за зареждане с горива, произведени от изкопаеми източници или енергия, включително водород от изкопаеми горива ⁽⁹⁵⁾, не води до същия положителен ефект като помощта за разгръщането на инфраструктура за зареждане, доставяща неизкопаеми или нисковъглеродни горива. Първо, намаляването на преките емисии на CO₂, постигнато в транспортния сектор, вероятно ще бъде неутрализирано от продължавашото изпускане на емисии на CO₂, свързани с производството и употребата на изкопаеми горива, по-специално при липсата на ефективно улавяне и съхранение на тези емисии. Второ, предоставянето на помощ за инфраструктура за зареждане, която доставя изкопаеми горива, които не са нисковъглеродни, може да доведе до риск от зависимост от определени производствени технологии,

⁽⁹²⁾ Това включва устойчиви авиационни горива.

⁽⁹³⁾ Заместващи горива означава горива, които са функционално еквивалентни на изкопаемите горива, които се използват понастоящем, и са напълно съвместими с разпределителната инфраструктура и бордовите машини и двигатели.

⁽⁹⁴⁾ За тази оценка Комисията по принцип ще разглежда период от две до пет години след уведомлението или след изпълнението на мярката за помощ. Тя ще основава оценката си на представени от държавата членка независими пазарни проучвания или на други уместни данни.

⁽⁹⁵⁾ Вж. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия за използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа“ (COM(2020) 301 final, стр. 3).

като по този начин се изместят инвестициите в по-чисти алтернативи чрез отдръпване на търсенето на производствени процеси, които не включват използването на изкопаеми източници или енергия или които са с ниски нива на въглеродни емисии. Това също така би възпрепятствало развитието на пазара за чисти технологии за мобилност с нулеви емисии, при които не се разчита на изкопаеми горива, и за производството на горива и енергия от неизкопаеми източници. Поради това Комисията счита, че отрицателните ефекти върху конкуренцията на помощта за инфраструктура за зареждане с изкопаеми горива, включително водород от изкопаеми горива, при която емисиите на парникови газове като част от производството на водород не се улавят ефективно, е малко вероятно да бъдат компенсирани, при липсата на надежден път към доставката и използването на възобновяеми или нисковъглеродни горива в средносрочен план.

212. Поради това помощта за инфраструктура за зареждане с водород, която не доставя изключително водород от възобновяеми източници или нисковъглероден водород, може да се разглежда като нямаща дългосрочен ефект на зависимост или неизместваща инвестициите в по-чисти технологии, ако държавата членка докаже надежден път към постепенното премахване на водорода, който не е от възобновяеми източници или нисковъглероден, в инфраструктурата с гориво до 2035 г.
213. При липса на подходящи предпазни мерки помощта може да доведе до създаването или укрепването на позиции на пазарна мощ, което може да възпрепятства или да ограничи практически осъществимата конкуренция на зараждащите се или развиващи се пазари. Следователно държавата членка трябва да гарантира, че замисълът на мярката за помощ включва подходящи предпазни мерки за справяне с този риск. Тези предпазни мерки може да включват например определяне на максимален процент от бюджета на мярката, който може да бъде отпуснат на едно предприятие.
214. Когато е целесъобразно, Комисията ще прецени дали са налице достатъчно предпазни мерки, за да се гарантира, че операторите на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, които предлагат или позволяват плащания въз основа на договор в своята инфраструктура, не дискриминират неоснователно доставчиците на услуги за мобилност, например като прилагат необосновани преференциални условия за достъп или необосновано диференциране на цените. Когато такива предпазни мерки не са въведени, Комисията счита, че мярката вероятно може да доведе до неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията на пазара на услуги за мобилност.
215. Всяка концесия или друго възлагане на трета страна на експлоатацията на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво трябва да се извършва по конкурентен, прозрачен и недискриминационен начин, като се зачитат правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки, където е приложимо.
216. Ако се отпуска помощ за изграждане, инсталиране, модернизирание или разширяване на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, която е достъпна за потребители, различни от бенефициера или бенефициерите на помощта, включително на публично достъпна инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, тази инфраструктура трябва да е публично достъпна и да е осигурен недискриминационен достъп за потребителите, включително, според случая, по отношение на тарифите, методите за идентификация и плащане и други условия на ползване. Освен това държавата членка трябва да гарантира, че таксите, начислявани на потребители, различни от бенефициера или бенефициерите на помощта, за ползване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или с гориво съответстват на пазарната цена.

4.4. Помощ за ресурсна ефективност и за подпомагане на прехода към кръгова икономика

4.4.1. Обосновка на помощта

217. Планът за действие на ЕС за кръгова икономика ⁽⁹⁶⁾ осигурява ориентирана към бъдещето програма, чиято цел е да се ускори преходът на Съюза към кръгова икономика като част от преобразуващата промяна, за която допринася Европейският зелен пакт. Планът за действие благоприятства за процесите на кръгова икономика, насърчава устойчивото потребление и производство и има за цел да се гарантира, че генерирането на отпадъци ще се предотвратява и използваните ресурси ще остават в икономиката на ЕС възможно най-дълго. Тези цели са и предпоставка за постигане на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата до 2050 г. и на по-екологосъобразна и устойчива икономика.

⁽⁹⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Нов план за действие относно кръговата икономика. За по-чиста и по-конкурентоспособна Европа“ (COM(2020) 98 final).

218. В плана за действие специално се отбелязва необходимостта целите, свързани с кръговата икономика, да бъдат отразени при преразглеждането на насоките за държавната помощ в областта на околната среда и енергетиката. В това отношение финансовата подкрепа под формата на държавна помощ, съчетана с обстойни, ясни и последователни правила, може да има ключова роля за насърчване на кръговост в производствените процеси като част от по-широка трансформация на промишлеността на Съюза към неутралност по отношение на климата и конкурентоспособност в дългосрочен план. Тя може също така да има определяща роля в подкрепа на създаването на добре функциониращ пазар на вторични суровини в ЕС, с което ще се намали натискът по отношение на природните ресурси, ще се създадат предпоставки за устойчив растеж и работни места и ще се подобри издръжливостта.
219. Освен това в плана за действие се признава нарастващото значение на биологичните ресурси като ключов принос за икономиката на ЕС. В съответствие със стратегията на ЕС за биоикономиката ⁽⁹⁷⁾ биоикономиката подкрепя целите на Европейския зелен пакт, тъй като допринася за въглеродно неутрална икономика, подобрява екологичната, икономическата и социалната устойчивост и насърчава екологосъобразния растеж. Финансовата подкрепа под формата на държавна помощ може да играе ключова роля за внедряването на устойчиви практики на биоикономиката, като например подкрепата за устойчиво произведени материали и продукти на биологична основа, които могат да спомогнат за постигането на неутралност по отношение на климата и не биха били поети самостоятелно от пазара.

4.4.2. Обхват и подпомагани дейности

220. Помощ по настоящия раздел може да бъде предоставяна за следните видове инвестиции:
- а) инвестиции, насочени към подобряване на ресурсната ефективност чрез някои от следните:
 - i) нетно намаляване на ресурсите, изразходвани за производството на едно и също количество краен продукт ⁽⁹⁸⁾;
 - ii) замяна на първични суровини или суровини с вторични (повторно използвани или рециклирани) или възстановени суровини; или
 - iii) замяна на суровините на основата на изкопаеми горива със суровини на биологична основа;
 - б) инвестиции за намаляване, предотвратяване, подготовка за повторна употреба, оползотворяване на материали, обеззаразяване и рециклиране на отпадъци ⁽⁹⁹⁾, генерирани от бенефициера;
 - в) инвестиции за подготовка за повторна употреба, оползотворяване на материали, обеззаразяване и рециклиране на отпадъци, генерирани от трети страни, които иначе биха били обезвредени или биха били третирани въз основа на операция по третиране, която е разположена по-ниско в приоритетния ред на йерархията на отпадъците ⁽¹⁰⁰⁾ или по начин с по-малко ефективно използване на ресурсите, или която би довела до по-ниско качество на рециклирането;
 - г) инвестиции за намаляване, предотвратяване, подготовка за повторна употреба, оползотворяване на материали, обеззаразяване, повторна употреба и рециклиране на други продукти, материали или вещества ⁽¹⁰¹⁾, генерирани от бенефициера или от трети страни, които не са непременно определени като отпадъци и които иначе биха били неизползвани, обезвредени или оползотворени по начин, който е по-малко ефективен от гледна точка на ресурсите, биха представлявали отпадъци, освен ако се използват повторно или биха довели до по-ниско качество на рециклирането;

⁽⁹⁷⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Устойчива биоикономика за Европа: укрепване на връзката между икономиката, обществото и околната среда“ (COM(2018)673 final и SWD(2018)431).

⁽⁹⁸⁾ Изразходваните ресурси могат да включват всички изразходвани материални ресурси, с изключение на електроенергията. Намалението може да бъде определено, като се измери или прогнозира потреблението преди и след прилагането на мярката за помощ, включително евентуална корекция за отчитане на външните условия, които може да засягат потреблението на даден ресурс.

⁽⁹⁹⁾ Вж. определенията за повторна употреба, оползотворяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране и отпадък в точки 19(59), (61), (62), (75) и (90).

⁽¹⁰⁰⁾ Йерархията на отпадъците включва: а) предотвратяване, б) подготовка за повторна употреба, в) рециклиране, г) друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия, и д) обезвреждане. Член 4, точка 1 от Директива 2008/98/ЕО.

⁽¹⁰¹⁾ Други продукти, материали или вещества могат да включват странични продукти (посочени в член 5 от Директива 2008/98/ЕО), остатъци от селското стопанство, аквакултурите, рибарството и горското стопанство, отпадъчни води, дъждовна вода и отточни води, минерали, миннодобивни отпадъци, хранителни вещества, остатъчни газове от производствени процеси, излишни продукти, части и материали и т.н. Излишните продукти, части и материали са продукти, части или материали, които вече не са необходими или полезни за своя притежател, но са подходящи за повторна употреба.

- д) инвестиции за разделно събиране ⁽¹⁰²⁾ и сортиране на отпадъци или други продукти, материали или вещества с оглед на подготовката им за повторна употреба или рециклиране.
221. При определени условия помощ за покриване на оперативните разходи може да се отпуска за разделното събиране и сортирането на отпадъци във връзка със специфични потоци от отпадъци или специфични видове отпадъци (вж. точка 247).
222. Помощта, свързана с оползотворяване на отпадна топлина от производствени процеси или с улавяне и използване на въглерод, ще се оценява при представените в раздел 4.1. условия, приложими за помощта за намаляване на емисиите на парникови газове.
223. Помощта, свързана с производството на биогорива, течни горива от биомаса, биогаз и горива от биомаса от отпадъци, ще се оценява при посочените в раздел 4.1 условия, приложими за помощта за намаляване на емисиите на парникови газове.
224. Помощта за производство на енергия от отпадъци ще се оценява при посочените в раздел 4.1 условия, приложими за помощта за намаляване на емисиите на парникови газове. Когато е свързана с инвестиции в районни отоплителни и охладителни системи или с тяхната експлоатация, помощта за производство на енергия или топлина от отпадъци ще бъде оценявана при посочените в раздел 4.10 условия, приложими към помощта за районно отопление или охлаждане.
- 4.4.3. *Стимулиращ ефект*
225. Изискванията, определени в точки 226—233, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.1.2.
226. Що се отнася до изискването, посочено в точка 28, държавите членки да определят надежден съпоставителен сценарий; съпоставителният сценарий по принцип ще съответства на инвестицията със същия капацитет, продължителност на живота и, когато е целесъобразно, други съответни технически характеристики като екологосъобразната инвестиция.
227. Съпоставителният сценарий може да се състои и в поддържане на съществуващи инсталации или оборудване в експлоатация за период, съответстващ на жизнения цикъл на екологосъобразната инвестиция. В такъв случай следва да се вземат предвид дисконтираните разходи за поддръжка, ремонт и модернизация за същия период.
228. В определени случаи съпоставителният сценарий може да се изразява в подмяна на инсталациите или оборудването на по-късен етап и тогава следва да се вземе предвид дисконтираната стойност на инсталациите или оборудването тяхната дисконтирана стойност, а разликата в съответния икономически жизнен цикъл на инсталациите или оборудването следва да се уравни.
229. При оборудване, което е обект на споразумение за лизинг, дисконтираната стойност на лизинга на екологосъобразното оборудване следва да се сравни с дисконтираната стойност на лизинга на по-неблагоприятното за околната среда оборудване, което би било използвано при липса на помощ.
230. Когато инвестицията се състои в добавяне на инсталации или оборудване към съществуващи съоръжения, инсталации или оборудване, допустимите разходи ще се състоят от пълните инвестиционни разходи.
231. Комисията счита, че помощта за проекти със срок на изплащане на инвестицията под пет години по принцип няма стимулиращ ефект. Държавите членки обаче могат да представят доказателства, че помощта е необходима с цел да се предизвика промяна на поведението дори при проекти с по-кратък срок на изплащане на инвестицията.

⁽¹⁰²⁾ Вж. определението за „разделно събиране“ в член 3, параграф 11 от Директива 2008/98/ЕО.

232. Помощта за инвестиции, която дава възможност на предприятията просто да спазват задължителните стандарти на Съюза, които вече са в сила, няма да се счита за имаща стимулиращ ефект (вж. точка 32). Както е обяснено в точка 32, може да се счита, че помощта има стимулиращ ефект, когато дава възможност на дадено предприятие да повиши равнището си на опазване на околната среда в съответствие със задължителни национални стандарти, които са по-строги от стандартите на Съюза или които са приети при липса на стандарти на Съюза.

233. Помощ с цел адаптиране към стандарти на Съюза, които са приети, но все още не са влезли в сила, ще се разглежда като имаща стимулиращ ефект, ако инвестицията е изпълнена и финализирана поне 18 месеца преди стандартите на Съюза да влязат в сила.

4.4.4. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията

4.4.4.1. Необходимост от помощта

234. Изискванията, определени в точки 235 и 236, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.1.

235. Инвестицията трябва да надхвърля установените търговски практики, които обикновено се прилагат в целия Съюз и в различните технологии ⁽¹⁰³⁾.

236. При помощ за разделно събиране и сортиране на отпадъци или други продукти, материали или вещества държавата членка трябва да докаже, че разделното събиране и сортирането в тази държава е слабо развито ⁽¹⁰⁴⁾. Когато се предоставя помощ за покриване на оперативни разходи, държавата членка трябва да докаже, че тази помощ е необходима през преходен период, за да се улесни развитието на дейностите, свързани с разделното събиране и сортирането на отпадъци. Държавата членка трябва да вземе предвид всички задължения на предприятията по схемите за разширена отговорност на производителя, които тя може да е изпълнила съгласно член 8 от Директива 2008/98/ЕО.

4.4.4.2. Целесъобразност

237. Изискванията, определени в точка 238, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.2.

238. В съответствие с принципа „замърсителят плаща“ ⁽¹⁰⁵⁾ предприятията, които генерират отпадъци, следва да не бъдат освобождавани от разходите за тяхното третиране. Следователно помощта не следва да освобождава предприятията, които генерират отпадъци, от никакви разходи и задължения, свързани с преработването на тези отпадъци, които те са задължени да поемат съгласно правото на Съюза или националното право, включително по схеми за разширена отговорност на производителя. Освен това помощта не следва да освобождава предприятията от разходи, които следва да се считат нормални за едно предприятие.

4.4.4.3. Пропорционалност

239. Допустимите разходи са допълнителните инвестиционни разходи, определени чрез сравняване на общите инвестиционни разходи по проекта с тези на не толкова екологосъобразен проект или дейност, например:

- a) съпоставима инвестиция съгласно описаното в точка 226, която може да бъде надеждно реализирана без помощта и която не постига същото равнище на ефективност на ресурсите;
- b) третиране на отпадъците чрез дейност по третиране, която е по-ниско в приоритетния ред на йерархията на отпадъците или при която ресурсите се използват по-неефективно;

⁽¹⁰³⁾ От технологична гледна точка инвестицията следва да доведе до по-голяма възможност за рециклиране или до по-високо качество на рециклирания материал в сравнение с нормалната практика.

⁽¹⁰⁴⁾ Когато е надлежно доказано от държавата членка, специфичното положение на ниво съответен регион или региони също може да бъде взето под внимание.

⁽¹⁰⁵⁾ Вж. определението в точка 19(58).

- в) конвенционалният производствен процес, свързан с първичната суровина или първичния продукт, ако е технически и икономически възможно повторно употребяваният или рециклираният (вторичен) продукт да бъде заместен с първичната суровина или първичния продукт;
- г) друг съпоставителен сценарий, основан на надлежно обосновани предположения.
240. Когато продуктът, веществото или материалът би представлявал отпадък, ако не бъде употребен повторно и няма законово изискване този продукт, вещество или материал да се обезвреди или третира по друг начин, допустимите разходи може да съответстват на инвестицията, необходима за неговото оползотворяване.
241. Интензитетът на помощта не трябва да превишава 40 % от допустимите разходи.
242. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за средни предприятия или с 20 процентни пункта за малки предприятия.
243. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, или с 5 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.
244. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за екоиновационни дейности, ако са спазени следните кумулативни условия:
- а) екоиновационната дейност трябва да бъде нова или съществено подобрена в сравнение с върховите постижения на съответния сектор в Съюза ⁽¹⁰⁶⁾;
- б) очакваната полза за околната среда трябва да бъде значително по-голяма от подобрението, произтичащо от общото развитие на технологичния напредък при сравними дейности ⁽¹⁰⁷⁾;
- в) иновационният характер на дейността е свързан с ясна степен на риск в технологично, пазарно или финансово отношение, който е по-висок от риска, обичайно свързан със съпоставими неиновационни дейности ⁽¹⁰⁸⁾.
- (245) Като изключение от точки 241—244 държавата членка може също така да докаже въз основа на анализ на недостига на финансиране, както е посочено в точки 48, 51 и 52, че е необходим по-голям интензитет на помощта. В такъв случай държавата членка трябва да извърши последващ контрол, за да провери допусканията относно необходимия размер на помощта и да въведе механизъм за възстановяване на предоставените средства, както е посочено в точка 55. Размерът на помощта не трябва да надвишава недостига на финансиране, определен съгласно точки 51 и 52.
246. Когато помощта се предоставя след конкурентна тръжна процедура, проведена в съответствие с критериите, посочени в точки 49 и 50, размерът на помощта се счита за пропорционален.
247. Помощта може да покрива оперативни разходи, когато се отнася за разделно събиране и сортиране на отпадъци или други продукти, материали или вещества във връзка със специфични потоци от отпадъци или специфични видове отпадъци с оглед на подготовката им за повторна употреба или рециклиране, като в такъв случай трябва да са изпълнени следните условия:

⁽¹⁰⁶⁾ Новият характер може да бъде демонстриран от държавите членки например на базата на точното описание на нововъведението и на пазарните условия за неговото въвеждане или разпространение, сравнявайки го с технологичния напредък в процесите или организационните техники, използвани от други предприятия в същия промишлен отрасъл.

⁽¹⁰⁷⁾ Ако могат да бъдат използвани количествени параметри за сравнение на екоиновационните дейности със стандартни, неиновационни дейности, „значително по-голяма“ означава, че пределното подобрение, което се очаква от екоиновационните дейности, изразено като намален риск или замърсяване на околната среда, или повишена ефективност при енергията или ресурсите, трябва да бъде поне два пъти по-голямо от пределното подобрение, което се очаква от общото развитие на съпоставими неиновационни дейности. Когато предложеният подход не е подходящ за даден случай или не е възможно да се направи количествена съпоставка, формулярът за кандидатстване за държавна помощ трябва да съдържа подробно описание на използвания метод за оценка на този критерий, като се осигури стандарт, сравним с този на предложения метод.

⁽¹⁰⁸⁾ Този риск може да бъде доказан от държавата членка например по отношение на: разходите като съотношение от оборота на предприятието, времето, необходимо за разработката, очакваните печалби от екоиновационната дейност в сравнение с разходите и вероятността от неуспех.

- а) помощта трябва да се предоставя след конкурентна тръжна процедура, проведена в съответствие с критериите, посочени в точки 49 и 50, която трябва да е открита и недискриминационна за всички оператори, предоставящи услуги за разделно събиране и сортиране;
- б) ако съществува значителна степен на несигурност относно бъдещото развитие на оперативните разходи през времетраенето на мярката, условията на конкурентната тръжна процедура може да включват правила за ограничаване на помощта при определени ясно посочени обстоятелства, при условие че тези правила и обстоятелства са определени предварително;
- в) всяка инвестиционна помощ, отпусната за инсталация, която се използва за разделно събиране и сортиране на отпадъци във връзка със специфични потоци от отпадъци или специфични видове отпадъци, трябва да се приспада от оперативната помощ, отпусната за същата инсталация, когато двете форми на помощ покриват едни и същи допустими разходи;
- г) помощта може да се предоставя за максимален период от пет години.

4.4.5. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията

- 248. Изискванията, определени в точки 249—252, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.2.
- 249. С помощта не трябва да се стимулира генерирането на отпадъци или увеличаването на използването на ресурси.
- 250. Помощта не трябва просто да води до повишаване в търсенето на отпадъчни и други материали и ресурси, предназначени за повторна употреба, рециклиране или оползотворяване, без да нараства събирането им.
- 251. Когато оценява въздействието на помощта върху пазара, Комисията ще взема предвид потенциалните последици от помощта за функционирането на пазарите на първични и вторични материали, свързани със съответните продукти.
- 252. По-специално, когато оценява въздействието върху пазара на помощ за оперативни разходи, свързани с разделно събиране и сортиране на отпадъци или други продукти, материали или вещества във връзка със специфични потоци от отпадъци или специфични видове отпадъци с оглед подготовката им за повторна употреба или рециклиране, Комисията ще вземе предвид потенциалното взаимодействие със схеми за разширена отговорност на производителя в разглежданата държава членка.

4.5. Помощ за предотвратяване или намаляване на замърсяването от източници, различни от парникови газове

4.5.1. Обосновка на помощта

- 253. Амбицията за нулево замърсяване за нетоксична околна среда, залегнала в Европейския зелен пакт, следва да осигури намаляване на замърсяването до 2050 г. до равнища, които вече не са вредни за хората и природните екосистеми и са съобразени с границите, до които нашата планета е в състояние да се справи, като по този начин се създава нетоксична околна среда в съответствие с Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие ⁽¹⁰⁹⁾ и с дългосрочните цели на Осмата програма за действие за околната среда ⁽¹¹⁰⁾. Съюзът е определил конкретни цели

⁽¹⁰⁹⁾ Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие може да бъде намерена на адрес: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>.

⁽¹¹⁰⁾ Предложение за Решение на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 г. (COM(2020) 652 final).

за намаляване на нивото на замърсяване, например за по-чист въздух ⁽¹¹¹⁾ и за нулево замърсяване на водните обекти ⁽¹¹²⁾, за по-малко шум, минимално използване и изпускане на вещества, пораждащи безпокойство, по-малко замърсяване с пластмасови отпадъци и микрочастици и генериране на по-малко отпадъци ⁽¹¹³⁾, както и целеви стойности за излишните хранителни вещества и торове, за опасните пестициди и за веществата, причиняващи антимикробна резистентност ⁽¹¹⁴⁾.

254. Финансовата подкрепа под формата на държавна помощ може да допринесе значително за постигането на целта по отношение на околната среда за намаляване на форми на замърсяване, различни от емисиите на парникови газове.

4.5.2. Обхват и подполагани дейности

255. Помощ за предотвратяване или намаляване на замърсяване, различно от причиненото от парникови газове, може да се предоставя за инвестиции, даващи възможност на предприятията да надвишават стандартите на Съюза за опазване на околната среда, да повишават нивото на опазване на околната среда при липса на стандарти на Съюза или да прилагат стандарти на Съюза, които са приети, но още не са влезли в сила.
256. Когато помощта се предоставя под формата на търгуеми разрешителни ⁽¹¹⁵⁾, мярката за помощ трябва да бъде проектирана по такъв начин, че да се предотврати или намали замърсяването над нивата, наложени от стандартите на Съюза, които са задължителни за съответните предприятия.
257. Помощта трябва да е насочена към предотвратяване или намаляване на замърсяването, пряко свързано със собствената дейност на бенефициера.
258. Помощта не трябва да води просто до прехвърляне на замърсяването от един сектор към друг или от един компонент на околната среда към друг (например от въздуха към водите). Когато помощта е насочена към намаляване на замърсяването, тя трябва да води до цялостно намаляване на замърсяването.
259. Раздел 4.5 не се прилага за мерки за помощ, попадащи в обхвата на раздел 4.1. Когато дадена мярка допринася както за предотвратяване или намаляване на емисиите на парникови газове, така и за предотвратяване или намаляване на замърсяване, различно от причиненото от парникови газове, съвместимостта на тази мярка ще се оценява въз основа на раздел 4.1 или въз основа на настоящия раздел в зависимост от това коя от двете цели има превес ⁽¹¹⁶⁾.

⁽¹¹¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Програма за чист въздух за Европа“ (COM (2013) 918 final). Вж. също Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно съдържанието на арсен, кадмий, никел и полициклически ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ОВ L 23, 26.1.2005 г., стр. 3) и Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1) по отношение на приземния озон, суспендираните прахови частици, азотните оксиди, опасните тежки метали и редица други замърсяващи вещества. Вж. също Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсяващи вещества, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1) по отношение на най-важните трансгранични замърсяващи вещества на въздуха: серни диоксиди, азотни оксиди, амоняк, неметанови летливи органични съединения и прахови частици.

⁽¹¹²⁾ Съгласно Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1) се изисква поддържането на добро екологично състояние на всички повърхностни и подземни водни обекти, освен когато се прилагат изключения.

⁽¹¹³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Път към здравословна планета за всички — План за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“, COM(2021) 400 final.

⁽¹¹⁴⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система“ (COM(2020) 381 final).

⁽¹¹⁵⁾ Квотите за емисии на парникови газове може да са свързани с държавна помощ, по-специално когато държавите членки предоставят разрешителни и квоти на по-ниска от пазарната им стойност.

⁽¹¹⁶⁾ За да определи коя от двете цели има превес, Комисията може да изиска от държавата членка да представи сравнение на очакваните резултати от мярката по отношение на предотвратяването или намаляването на емисиите на парникови газове и на други замърсяващи вещества въз основа на достоверни и подробни количествени данни.

4.5.3. Стимулиращ ефект

260. Изискванията, определени в точки 261 и 262, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.1.2.
261. Счита се, че помощта има стимулиращ ефект, когато дава възможност на дадено предприятие да предотврати или намали замърсяването при липса на стандарти на Съюза или в степен, надвишаваща равнищата, изисквани от вече действащите стандарти на Съюза. Както е обяснено в точка 32, може също да се счита, че помощта има стимулиращ ефект, когато дава възможност на дадено предприятие да предотврати или намали замърсяването в съответствие със задължителни национални стандарти, които са по-строги от стандартите на Съюза или които са приети при липса на стандарти на Съюза.
262. Помощ с цел адаптиране към стандарти на Съюза, които са приети, но все още не са влезли в сила, ще се разглежда като имаща стимулиращ ефект, ако инвестицията е изпълнена и финализирана поне 18 месеца преди стандартите на Съюза да влязат в сила.

4.5.4. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията

4.5.4.1. Необходимост от помощта

263. Изискванията, определени в точка 264, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.1.
264. За помощ под формата на търгуеми разрешителни ⁽¹¹⁷⁾ държавата членка трябва да докаже, че са изпълнени следните кумулативни условия:
- а) тръжната продажба на квоти води до съществено увеличение на производствените разходи за всеки сектор или категория отделни бенефициери;
 - б) същественото увеличение на производствените разходи не може да се прехвърля върху потребителите, без да доведе до значително намаляване на продажбите ⁽¹¹⁸⁾;
 - в) отделните предприятия в сектора нямат възможност да намалят нивата на емисии, за да намалят цената на сертификатите до равнище, което е приемливо за тези предприятия. Фактът, че потреблението не може да бъде намалено, може да се докаже чрез сравняване на нивата на емисиите с тези, получени от най-добрата техника в Европейското икономическо пространство. Всяко предприятие, което постига най-добрата техника, може да се възползва в най-добрия случай от квота, съответстваща на увеличението на производствените разходи и която не може да бъде прехвърлена на клиентите. Всяко предприятие, при което опазването на околната среда е на по-ниско равнище, ползва по-малка квота, съответстваща на неговите екологични резултати.

4.5.4.2. Пропорционалност

265. Допустимите разходи са допълнителните инвестиционни разходи, пряко свързани с постигането на по-високо равнище на опазване на околната среда.
266. Допълнителните инвестиционни разходи се състоят от разликата между подпомаганите инвестиционни разходи и разходите за инвестицията при съпоставителния сценарий, както е описано в точки 226—230. Когато проектът се изразява в предварително адаптиране към стандарти на Съюза, които още не са влезли в сила, съпоставителният сценарий следва по принцип да бъде описаният в точка 228.
267. Интензитетът на помощта не трябва да превишава 40 % от допустимите разходи.
268. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за средни предприятия или с 20 процентни пункта за малки предприятия.

⁽¹¹⁷⁾ Квотите за емисии на парникови газове може да са свързани с държавна помощ, по-специално когато държавите членки предоставят разрешителни и квоти на по-ниска от пазарната им стойност.

⁽¹¹⁸⁾ Анализът може да бъде извършен въз основа на преценка на ценовата еластичност на продукта за съответния сектор, наред с други фактори, както и на преценка за пропуснатите продажби и тяхното въздействие върху печалбата на бенефициера.

269. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, или с 5 процентни пункта за инвестиции в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.
270. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за екоиновационни дейности, ако са спазени условията, посочени в точка 244, букви а)—в).
- (271) Като изключение от точки 267—270 държавата членка може също така да докаже въз основа на анализ на недостига на финансиране, както е посочено в точки 48, 51 и 52, че е необходим по-голям размер на помощта. В такъв случай държавата членка трябва да извърши последващ контрол, за да провери допусканията относно необходимия размер на помощта и да въведе механизъм за възстановяване на предоставените средства, както е посочено в точка 55. Размерът на помощта не трябва да надвишава недостига на финансиране, определен съгласно точки 51 и 52.
272. Когато помощта се предоставя след конкурентна тръжна процедура, проведена в съответствие с критериите, посочени в точки 49 и 50, размерът на помощта се счита за пропорционален.
273. За помощ под формата на търгуеми разрешителни Комисията ще провери също дали:
- разпределението на квотите се извършва по прозрачен начин въз основа на обективни критерии и на източници на данни с възможно най-високо качество; и
 - общото количество квоти, предоставяни на всяко предприятие под пазарната им цена, не надвишава очакваните нужди според преценката за ситуация при липса на схемата за търговия.
- 4.5.5. *Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията*
274. Изискванията, определени в точка 275, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.2.
275. За помощ под формата на търгуеми разрешителни Комисията ще провери също дали:
- изборът на получателите се основава на обективни и прозрачни критерии и по принцип помощта се отпуска по един и същ начин за всички конкуренти в един и същи сектор, ако те се намират в сходно фактическо положение;
 - методиката за разпределение на квотите не облагодетелства някои предприятия или сектори ⁽¹¹⁹⁾, освен ако това е оправдано от логиката за опазване на околната среда на самата схема или когато такива правила са необходими за постигане на съгласуваност с други политики, свързани с опазване на околната среда;
 - новонавлизащите предприятия на пазара не получават разрешителни или квоти при по-благоприятни условия от съществуващите предприятия, действащи на същите пазари;
 - евентуалното предоставяне на повече квоти на съществуващите инсталации в сравнение с новонавлизащите на пазара не води до създаването на неоправдани бариери за навлизане на нови предприятия на пазара.

4.6. **Помощ за отстраняване на екологични щети, възобновяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него**

4.6.1. *Обосновка на помощта*

276. Стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г. ⁽¹²⁰⁾ е насочена към опазване на природата, обръщане на тенденцията на влошаване на състоянието на екосистемите и създаване на възможност биологичното разнообразие в Съюза да поеме по пътя към възстановяване до 2030 г. В стратегията, която представлява ключова част от Европейския зелен пакт, са определени амбициозни цели и ангажменти за 2030 г. с цел постигането на здрави и устойчиви екосистеми.

⁽¹¹⁹⁾ Например новонавлизащи предприятия на пазара или обратно, съществуващи предприятия или инсталации.

⁽¹²⁰⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагашото се място на природата в нашия живот“ (COM (2020) 380 final).

277. Финансовата подкрепа под формата на държавна помощ може значително да допринесе за целта по отношение на околната среда за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите по няколко начина, включително чрез осигуряване на стимули да се възстановят щетите в замърсени терени, да се рехабилитират естествени местообитания и екосистеми с влошено състояние или да се предприемат инвестиции за опазване на екосистемите.
278. Стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата ⁽¹²¹⁾ има за цел да се привлекат инвестиции в природосъобразни решения за адаптиране ⁽¹²²⁾, тъй като тяхното прилагане в голям мащаб би повишило устойчивостта спрямо изменението на климата и би допринесло за постигане на много от целите на Европейския зелен пакт.

4.6.2. Обхват и подпомагани дейности

279. В настоящия раздел се определят правила за съвместимост на мерките за помощ за отстраняване на екологични щети, възобновяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие или прилагане на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него.
280. Настоящият раздел не се прилага по отношение на:
- а) помощ за отстраняване на щети или възстановяване след закриването на електроцентрали и миннодобивни или добивни дейности, доколкото въпросната помощ е обхваната от раздел 4.1.2 ⁽¹²³⁾;
 - б) помощ за възстановяване на щетите, причинени от природни бедствия като земетресения, лавини, свлачища, наводнения, торнадо, урагани, вулканични изригвания и естествено възникнали горски пожари.
281. Помощ по настоящия раздел може да бъде предоставяна за следните дейности:
- а) отстраняване на екологични щети, включително щетите върху качеството на почвата, повърхностните или подпочвените води, или на морската околна среда;
 - б) възобновяване на естествени местообитания и екосистеми във влошено състояние;
 - в) опазване или възстановяване на биологичното разнообразие или на екосистемите с цел да се допринесе за постигане на добро състояние на екосистемите или за опазването на екосистеми, които вече са в добро състояние;
 - г) прилагане на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него.
282. Настоящият раздел не се прилага за мерки за помощ, попадащи в обхвата на раздел 4.1. Когато дадена мярка допринася както за намаляването на емисиите на парникови газове, така и за отстраняването на екологични щети, възобновяването на естествени местообитания и екосистеми, опазването или възстановяването на биологичното разнообразие и прилагането на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него, съвместимостта на мярката ще се оценява или въз основа на раздел 4.1, или въз основа на настоящия раздел, в зависимост от това коя от двете цели има превес ⁽¹²⁴⁾.

4.6.3. Стипулиращ ефект

283. Изискванията, определени в точки 284—287, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.1.2.

⁽¹²¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“ (COM(2021) 82 final).

⁽¹²²⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/nature-based-solutions-in-europe/>.

⁽¹²³⁾ Например помощ за възстановяване на торфища, която не е свързана с помощ за ранно закриване на добив на торф или с помощ за извънредни разходи, свързани с такива дейности, може да бъде обхваната от раздел 4.6.

⁽¹²⁴⁾ За да определи коя от двете цели има превес, Комисията може да изиска от държавата членка да представи сравнение на очакваните резултати от мярката по отношение на предотвратяването или намаляването на емисиите на парникови газове, от една страна, и от друга — на отстраняването на екологични щети, възобновяването на естествени местообитания и екосистеми, опазването или възстановяването на биологичното разнообразие и прилагането на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него, когато е целесъобразно, въз основа на достоверни и подробни количествени данни.

284. Без да се засягат разпоредбите на Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета или други приложими правила на Съюза ⁽¹²⁵⁾, помощта за отстраняване на екологични щети, възобновяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие или прилагане на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него може да се разглежда като имаща стимулиращ ефект само когато субектът или предприятието в основата на екологичните щети не могат да бъдат идентифицирани или подведени под правна отговорност за финансирането на работите, необходими за предотвратяване и коригиране на екологичните щети в съответствие с принципа „замърсителят плаща“.
285. Държавата членка трябва да докаже, че са предприети всички необходими мерки, включително правни действия, с цел субектът или предприятието — причинител на екологичните щети да бъде установен и принуден да поеме съответните разходи. Когато предприятието или субектът, който носи отговорност съгласно приложимото законодателство, не е установен или не може да бъде принуден да поеме разходите, с държавна помощ могат да бъдат подкрепени всички дейности по отстраняване на щетите или възобновяване, и може да се счита, че тази помощ има стимулиращ ефект. Комисията може да приеме, че дадено предприятие не може да бъде принудено да поеме разходите за отстраняване на причинените от него екологични щети, когато правно то вече не съществува и никое друго предприятие не може да се счита за негов правен или икономически приемник ⁽¹²⁶⁾ или когато няма достатъчно финансово обезпечение за покриване на разходите за отстраняването.
286. Помощта, предоставена за прилагането на компенсаторните мерки, посочени в член 6, точка 4 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета ⁽¹²⁷⁾, няма стимулиращ ефект. Възможно е да се установи, че помощ за покриване на допълнителните разходи, необходими за увеличаване на обхвата или амбициозността на тези мерки извън правните задължения съгласно член 6, параграф 4 от посочената директива, има стимулиращ ефект.
287. Помощта за отстраняване на екологични щети и за възобновяване на природни местообитания и екосистеми ще се счита за оказваща стимулиращ ефект, когато разходите за отстраняване или възстановяване надвишават увеличението на стойността на земята (вж. точка 288).
- 4.6.4. *Пропорционалност*
288. За инвестиции в отстраняване на екологични щети или за възобновяване на природни местообитания и екосистеми допустимите разходи включват разходите, направени за действията по отстраняване или възстановяване, без увеличението на стойността на земята или имота. Оценките на увеличението на стойността на земята или имота, произтичащо от отстраняването на щетите или възобновяването, трябва да се извършват от квалифициран независим експерт.
289. За инвестициите в опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и в прилагане на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него допустимите разходи са общите разходи за дейностите, водещи до принос за опазването или възстановяването на биологичното разнообразие или до прилагането на природосъобразни решения за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него.
290. Когато помощта се предоставя за прилагането на природосъобразни решения в сгради, за които съществува сертификат за енергийни характеристики, държавите членки ще трябва да докажат, че тези инвестиции не възпрепятстват прилагането на мерките за енергийна ефективност, препоръчани в сертификата за енергийни характеристики.
291. Интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от допустимите разходи.

⁽¹²⁵⁾ Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56). Вж. също Известие на Комисията „Насоки за осигуряване на общо разбиране на понятието „екологични щети“, определено в член 2 от Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети“ (ОВ С 118, 7.4.2021 г., стр. 1).

⁽¹²⁶⁾ Вж. Решение на Комисията C(2012) 558 final от 17 октомври 2012 г. във връзка със случай SA.33496 (2011/N) — Austria — Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH, съображения 65—69 (ОВ С 14, 17.1.2013 г., стр. 1).

⁽¹²⁷⁾ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

4.7. Помощ под формата на намаления на данъци или парафискални такси

292. Раздел 4.7 обхваща помощта в областта на опазването на околната среда под формата на намаляване на данъци или парафискални такси. Той е структуриран в два подраздела, всеки от които има отделна логика. Раздел 4.7.1 се отнася до данъците или таксите, които санкционират увреждащото околната среда поведение и следователно имат за цел да насочат предприятията и потребителите към по-екологичен избор. Съгласно раздел 4.7.2 държавите членки могат да решат да насърчават предприятията, посредством целеви намаления на данъци или такси, да променят или адаптират своето поведение чрез участие в по-екологични проекти или дейности.

4.7.1. *Помощ под формата на намаления на екологичните данъци и парафискални такси*

4.7.1.1. Обосновка на помощта

293. Целта на екологичните данъци и парафискални такси е да се интернализират външните разходи за увреждащо околната среда поведение, като по този начин се възпира такова поведение чрез налагане на цена и се повишава равнището на опазване на околната среда. По принцип екологичните данъци и парафискални такси следва да отразяват общите разходи за обществото (външни разходи) и съответно размерът на данъка или на парафискалната такса за единица емисии, други замърсяващи вещества или изразходвани ресурси следва да бъде еднакъв за всички предприятия, отговорни за дейности, нанасящи вреда на околната среда. Въпреки че намаленията на екологичните данъци или парафискални такси могат да имат отрицателно въздействие за целта за опазване на околната среда, те могат все пак да бъдат необходими, ако бенефициерите иначе биха били поставени в такова неблагоприятно конкурентно положение, че не би било възможно изобщо да се въведе екологичен данък или парафискална такса.

294. Когато екологичните данъци или парафискални такси не могат да бъдат наложени, без да се изложи на риск икономическата дейност на определени предприятия, предоставянето на по-благоприятно третиране на някои предприятия може да позволи постигането на по-голям общ принос към екологичните данъци или парафискални такси. В съответствие с това в някои обстоятелства намаленията на екологичните данъци или такси могат косвено да допринесат за по-висока степен на опазване на околната среда. Те обаче не следва да подкопават общата цел на екологичния данък или парафискалната такса да възпират вредното за околната среда поведение и/или да увеличават разходите за такова поведение, когато липсват задоволителни алтернативи.

4.7.1.2. Обхват и подпомагани дейности

295. Комисията ще счита, че помощ под формата на намаления на данъци или такси може да бъде предоставена, ако държавата членка докаже, че са изпълнени следните две условия:

- а) намаленията са насочени към предприятията, които са най-силно засегнати от екологичния данък или такса, които не биха могли да упражняват икономическата си дейност по устойчив начин без намалението;
- б) равнището на опазване на околната среда, постигнато в действителност чрез прилагане на намаленията, е по-високо от това, което би било постигнато без прилагането на тези намаления.

296. За да докаже, че двете условия по точка 295 са изпълнени, държавата членка трябва да предостави на Комисията следната информация:

- а) описание на секторите или категориите бенефициери, които отговарят на условията за намаленията,
- б) списък на най-големите бенефициери във всеки засегнат сектор, техния оборот, пазарен дял, размера на данъчната основа и дела, който екологичният данък или такса би представлявал в печалбата им преди данъчно облагане със и без намалението,
- в) описание на положението на тези бенефициери, в което се обяснява защо те не биха могли да плащат стандартната ставка на екологичния данък или такса,

- г) обяснение на начина, по който намаленият данък или такса биха допринесли за действително повишаване на нивото на опазване на околната среда в сравнение с нивото на опазване на околната среда, което ще се постигне при липса на намаления (например чрез сравняване на стандартната ставка, включваща намаленията, със стандартната ставка, не включваща намаленията, която би била приложена, общия брой на предприятията, които биха подлежали на облагане с данъка или таксата, или други показатели, отразяващи действителната промяна във вредното за околната среда поведение).

4.7.1.3. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията

297. Когато екологичните данъци са хармонизирани, Комисията може да прилага опростен подход за оценка на необходимостта и пропорционалността на помощта. В контекста на Директива 2003/96/ЕО Комисията може да прилага опростен подход за намаляване на данъците при спазване на минималното данъчно равнище на Съюза, определено в точки 298 и 299.
298. Комисията ще разглежда помощта под формата на намаления на хармонизирани данъци като необходима и пропорционална, при условие че са изпълнени следните кумулативни условия:
- а) бенефициерите заплащат поне минималния размер на данъка, установен за Съюза в приложимата директива.
 - б) бенефициерите се избират въз основа на обективни и прозрачни критерии;
 - в) по принцип помощта се отпуска по един и същи начин за всички предприятия в един и същи сектор, ако те се намират в сходно фактическо положение,
 - г) държавата членка проверява дали има необходимост от помощ за непряк принос към по-високо равнище на опазване на околната среда чрез предварителна открита обществена консултация, в която секторите, отговарящи на условията за намаления, са надлежно описани и е представен списък на най-големите бенефициери за всеки сектор.
299. Държавите членки могат да предоставят помощ под формата на намаление на данъчната ставка или като фиксирана годишна сума за компенсация (възстановяване на данъци), или като комбинация от двете. Предимството на възстановяването на платени данъци е, че предприятията остават изложени на въздействието на ценовия сигнал, който дава екологичният данък. Размерът на възстановяването на данъци следва да се изчислява въз основа на исторически данни, т.е. въз основа на размера на производството и на потреблението или замърсяването, наблюдавани за предприятието през дадена базова година. Размерът на възстановяването на данъка не трябва да надхвърля минималния данъчен размер на Съюза, който иначе би бил дължим за базовата година.
300. Когато екологичните данъци не са хармонизирани или бенефициерите плащат по-малко от минималното равнище за Съюза на хармонизирания данък, когато това е позволено от приложимата директива, е необходима задълбочена оценка на необходимостта и пропорционалността на помощта, както е посочено в раздели 4.7.1.3.1—4.7.1.3.3.
- #### 4.7.1.3.1. Необходимост
301. Изискванията, определени в точки 302 и 303, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.1.
302. Комисията ще счита помощта за необходима, ако са изпълнени следните кумулативни условия:
- а) бенефициерите се избират въз основа на обективни и прозрачни критерии и помощта се предоставя по еднакъв начин за всички отговарящи на условията предприятия от един и същи сектор или развиващи една и съща икономическа дейност, които са в еднакво или сходно фактическо положение по отношение на целите или задачите на мярката за помощ.
 - б) без намалението екологичният данък или парафискална такса води до значително увеличение на производствените разходи, изчислени като дял от брутната добавена стойност за всеки сектор или категория бенефициери;
 - в) значителното увеличение на производствените разходи не може да бъде прехвърлено върху потребителите, тъй като би довело до съществено намаляване на обема на продажбите.

303. Що се отнася до данъчните намаления за биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, държавата членка трябва да въведе механизъм за проверка дали мярката все още е необходима, като прилага условията за необходимост от раздел 4.1.3.1., и да предприеме подходящи мерки, като например прекратяване на освобождаването или намаляване на равнището на подпомагане.

4.7.1.3.2. Целесъобразност

304. Изискванията, определени в точки 305 и 306, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.1.2.
305. Комисията ще разрешава схеми за помощ с максимален срок от 10 години, след който държавата членка може да изпрати повторно уведомление за мярката, ако оцени отново целесъобразността на съответните мерки за помощ.
306. Когато помощта се предоставя под формата на възстановяване на платени данъци, размерът на възстановяването следва да се изчислява въз основа на исторически данни, т.е. въз основа на размера на производството и на потреблението или замърсяването, наблюдавани за предприятието през дадена базова година.

4.7.1.3.3. Пропорционалност

307. Раздел 3.2.1.3 не се прилага за помощ под формата на намаления на екологични данъци и парафискални такси.
308. Комисията ще счита помощта за пропорционална, ако е изпълнено поне едно от следните условия:
- а) всеки бенефициер на помощ плаща най-малко 20 % от номиналния размер на екологичния данък или парафискална такса, който иначе би бил приложим за този бенефициер при липса на намаление;
 - б) данъчното облекчение или намалението на таксата не превишава 100 % от националния данък или парафискална такса, свързан/а с опазването на околната среда, и е обвързано с условието да се сключат споразумения между държавата членка и бенефициерите или сдруженията на бенефициери, съгласно които бенефициерите или сдруженията на бенефициери се ангажират да постигнат цели за опазване на околната среда, които имат същия ефект, както ако плащат поне 20 % от националния данък или такса, свързан/а с опазването на околната среда. Тези споразумения или ангажименти могат да бъдат свързани, наред с други неща, с намаляване на потреблението на енергия, намаляване на емисиите и на други замърсяващи вещества или с друга мярка в областта на опазването на околната среда.
309. Тези споразумения трябва да отговарят на следните кумулативни условия:
- а) съдържанието на споразуменията се договаря от държавата членка, като се посочват цели и се определя график за постигането им;
 - б) държавата членка гарантира независим и редовен мониторинг на ангажиментите, поети в споразуменията;
 - в) периодично се извършва преглед на споразуменията с оглед на технологични и други развития и се предвиждат ефективни санкции в случай на неспазване на ангажиментите.

4.7.2. *Помощ за опазване на околната среда под формата на данъчни облекчения или намаляване на парафискални такси*

4.7.2.1. Обосновка на помощта

310. Държавите членки могат да разгледат възможността за стимулиране на предприятията да участват в проекти или дейности, които повишават равнището на опазване на околната среда, чрез намаляване на данъци или парафискални такси. Когато тези облекчения имат за цел да стимулират бенефициерите да предприемат проекти или дейности, водещи до по-малко замърсяване или потребление на ресурси, Комисията ще оцени мерките с оглед на изискванията, посочени в раздел 4.7.2.

4.7.2.2. Обхват и подпомагани дейности

311. Настоящият раздел се отнася за помощ за екологосъобразни проекти и дейности, попадащи в обхвата на раздели 4.2—4.6, която е под формата на намаления на данъци или парафискални такси.
312. Когато целта на намалението на даден данък или такса е свързана основно с декарбонизацията, се прилага раздел 4.1.
313. Настоящият раздел не обхваща намаления на данъци или такси, които отразяват съществените разходи за предоставяне на енергия или свързани с нея услуги. Например от обхвата на раздел 4.7.2 са изключени намаленията на мрежовите такси или таксите за финансиране на механизми за капацитет. Настоящият раздел не обхваща намаленията на такси върху потреблението на електроенергия, с които се финансира цел на енергийната политика.

4.7.2.3. Стимулиращ ефект

314. Изискванията, определени в точки 315 и 316, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.1.2.
315. За всеки допустим проект или референтен проект за категория бенефициери държавата членка трябва да представи количествена оценка, както е посочено в точка 51, или равностойни данни за оценка от Комисията, в които се сравнява рентабилността на референтния проект или дейност със и без намалението на данъци или парафискални такси и в които се показва, че намалението стимулира реализирането на екологосъобразния проект или дейност.
316. Приема се, че помощ за проекти, започнали преди подаването на заявлението за помощ, има стимулиращ ефект, когато са изпълнени следните кумулативни условия:
- мярката предвижда право на помощ в съответствие с обективни и недискриминационни критерии и без допълнителна преценка по собствено усмотрение от страна на държавата членка;
 - мярката е приета и е била в сила преди започване на работите по подпомаганя проект или дейност, освен в случай на последващи фискални схеми, когато дейността вече е била включена в предходните схеми под формата на данъчни или парафискални предимства.

4.7.2.4. Пропорционалност

317. Раздел 3.2.1.3 не се прилага за помощ за опазване на околната среда под формата на намаления на данъци или парафискални такси.
318. Помощта не трябва да надвишава обичайната ставка или сума на данъка или таксата, която би била приложима в противен случай.
319. Когато облекченията за данъка или парафискалната такса са свързани с инвестиционни разходи, помощта ще се счита за пропорционална, при условие че не надвишава интензитетите и максималните размери на помощта, посочени в раздели 4.2—4.6. Когато съгласно посочените раздели се изисква конкурентна тръжна процедура, това изискване не се прилага за помощ, предоставяна под формата на намаления на данъци или парафискални такси.
320. Когато чрез намаляването на данък или парафискална такса се намаляват регулярни оперативни разходи, размерът на помощта не трябва да надвишава разликата между оперативните разходи при екологосъобразен проект или дейност и тези при съпоставителния, по-малко екологосъобразен сценарий. Когато по-екологосъобразният проект или дейност може да доведе до потенциални икономии на разходи или до допълнителни приходи, те трябва да се вземат предвид при определянето на пропорционалността на помощта.

4.7.2.5. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията

321. Изискванията, определени в точки 322—324, се прилагат в допълнение към условията, посочени в раздел 3.2.2.
322. Една и съща помощ трябва да се предоставя по еднакъв начин за всички допустими предприятия от един и същи сектор или развиващи една и съща икономическа дейност, които са в еднакво или сходно фактическо положение по отношение на целите или на задачите на мярката за помощ.
323. Държавата членка трябва да гарантира, че помощта остава необходима за срока на действие на схемите, които продължават повече от три години, и трябва да оценява схемите поне веднъж на всеки три години.
324. Ако намалението на данъка или парафискалната такса се отнася до проекти, попадащи в обхвата на:
- а) раздел 4.2, се прилагат точки 154—156;
 - б) раздел 4.3.1, се прилагат точки 183—188;
 - в) раздел 4.3.2, се прилагат точки 206—216.

4.8. Помощ за сигурността на доставките на електроенергия

4.8.1. Обосновка на помощта

325. Пазарната и регулаторната неефективност може да означава, че ценовите сигнали не осигуряват достатъчно ефективни инвестиционни стимули, което води например до неподходящо съчетание, капацитет, гъвкавост или разположение на електроенергийните ресурси. Освен това значителната трансформация в електроенергийния сектор поради технологични промени и свързани с климата предизвикателства създава нови трудности при гарантиране на сигурността на доставките на електроенергия. Макар че все по-интегрираният пазар на електроенергия обикновено дава възможност за обмен на електроенергия в целия ЕС, като по този начин допринася за смекчаването на проблеми със сигурността на доставките на национално равнище, възможно е да възникнат ситуации, при които сигурността на доставките на някои държави членки или региони, дори на свързани пазари, не може бъде гарантирана по всяко време. В резултат на това държавите членки може да разгледат възможността за въвеждане на мерки за гарантиране на определени равнища на сигурност на доставките на електроенергия.

4.8.2. Обхват и подпомагани дейности

326. Настоящият раздел обхваща правилата за съвместимост на мерките за помощ, насочени към повишаване на сигурността на доставките на електроенергия. Това включва механизми за капацитет и всякакви други мерки за справяне с дългосрочни и краткосрочни проблеми в сигурността на доставките на електроенергия в резултат на пазарна неефективност, която спъва достатъчното инвестиране в мощности за производство на електроенергия, в съхранение или в оптимизация на потреблението, взаимосвързаност, както и в мерки при претоварване на мрежата, насочени към коригиране на недостига на електропреносни и електроразпределителни мрежи ⁽¹²⁸⁾.
327. Такива мерки може да са предназначени и за подпомагане на целите за опазване на околната среда, например чрез изключване на по-замърсяващи мощности или чрез мерки за даване на предимство на по-благоприятни за околната среда мощности в процеса на подбор.
328. В своите уведомления държавите членки трябва да посочат икономическите дейности, които ще бъдат развити в резултат на помощта. Помощта за повишаване на сигурността на доставките на електроенергия пряко спомага за развитието на икономическите дейности, свързани с производството и съхранението на електроенергия и оптимизацията на потреблението, включително нови инвестиции и ефективно обновяване и поддръжка на съществуващите активи. Тази помощ може също така косвено да подкрепя широк кръг икономически дейности, които разчитат на електроенергия като входящ ресурс, включително електрификацията на отоплителната и транспортната мрежа.

⁽¹²⁸⁾ Настоящият раздел не обхваща спомагателните услуги, включително мерките от плановете за защита на системата съгласно Регламент (ЕС) 2017/2196 на Комисията, целящи да се гарантира експлоатационна сигурност, която се осигурява от оператори на електропреносна система или на разпределителна мрежа чрез непискриминационна конкурентна тръжна процедура, отворена за всички ресурси, които могат да допринесат за установеното изискване за експлоатационна сигурност, без участието на държавата във възлагането на обществена поръчка и финансирането на услугата.

- 4.8.3. *Стимулиращ ефект*
329. Прилагат се правилата за стимулиращия ефект, посочени в точки 29, 30, 31 и 32.
- 4.8.4. *Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията*
- 4.8.4.1. *Необходимост*
330. Раздел 3.2.1.1 не се прилага за мерки, насочени към сигурността на доставките на електроенергия.
331. Естеството и причините за проблемите със сигурността на доставките на електроенергия и съответно необходимостта от държавна помощ за гарантиране на такава сигурност трябва да бъдат анализирани и определени количествено по подходящ начин, включително времето и мястото, където се очаква да възникне проблем и когато е приложимо — във връзка с нормата за надеждност, определена в член 25 от Регламент (ЕС) 2019/943. По отношение на мерките за недопускане на претоварване на мрежата държавата членка следва да представи анализ (след консултация с отговорния национален регулаторен орган и като вземе предвид неговото становище), в който се определя и обосновава с анализ на разходите и ползите равнището на сигурност на доставките, което се постига с предложената мярка. За всички мерки за сигурност на доставките следва да се опише единицата мярка за количествено изразяване и да се представи методът за нейното изчисляване, като се вземат предвид всички приложими изисквания на секторното законодателство.
332. Когато е приложимо, установяването на проблеми със сигурността на доставките на електроенергия следва да съответства на последния анализ, направен от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия съгласно законодателството за вътрешния енергиен пазар, по-специално:
- а) за мерки, насочени към адекватността на ресурсите — оценките на адекватността на европейските ресурси, посочени в член 23 от Регламент (ЕС) 2019/943;
 - б) за мерки за недопускане на претоварване на мрежата — докладите по член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943 относно структурни претоварвания и други големи физически претоварвания между и в рамките на пазарните зони.
333. Държавите членки може да се позовават и на оценки на адекватността на националните ресурси, за да докажат необходимостта от механизми за капацитет, доколкото това е разрешено съгласно член 24 от Регламент (ЕС) 2019/943. За други мерки за сигурност на доставките, включително мерки при претоварване на мрежата, държавите членки могат също така да разчитат на национална оценка на необходимостта от предложената намеса. Националните оценки, посочени в тази точка, следва да бъдат одобрени или прегледани от отговорния национален регулаторен орган.
334. Мерките, свързани с риска от кризи в електроснабдяването, следва да бъдат определени в националния план за готовност за справяне с рисковете съгласно член 11 от Регламент (ЕС) 2019/941 ⁽¹²⁹⁾.
335. Държавите членки, които предлагат да въведат няколко мерки, насочени към сигурността на доставките на електроенергия, трябва ясно да обяснят как те си взаимодействат при осигуряването на цялостната разходна ефективност на комбинираните мерки за гарантиране на сигурността на доставките, например по отношение на механизмите за осигуряване на капацитет, като обяснят как те достигат (но не надхвърлят) нормата за надеждност, посочена в точка 331.
336. Трябва да се установят пропуските в нормативната уредба или пазарната неефективност, както и всички други проблеми, които пречат да се постигне достатъчно високо равнище на сигурност на доставките на електроенергия (и на опазването на околната среда, ако е уместно) при липсата на намеса.
337. Трябва да бъдат установени и съществуващите мерки, които вече са насочени към пазарната или регулаторната неефективност или други проблеми, установени в точка 336.
338. Държавите членки трябва ясно да покажат причините, поради които не може да се очаква пазарът да гарантира сигурност на доставките на електроенергия при липса на държавна помощ, като се вземат предвид планираните от държавата членка пазарни реформи и подобрения и развитието на технологиите.
339. В своята оценка Комисията ще вземе под внимание следните елементи, които следва да бъдат предоставени от държавата членка:

⁽¹²⁹⁾ Регламент (ЕС) 2019/941 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за готовност за справяне с рискове в електроенергийния отрасъл (Регламент за готовност за справяне с рискове (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 1).

- а) оценка на въздействието на променливото производство на електроенергия, включително от съседни системи;
- б) оценка на въздействието на участието от страна на търсенето и съхранението, включително описание на мерките за насърчаване на управлението на енергопотреблението;
- в) оценка на действителното или потенциалното наличие на междусистемни връзки и на основна инфраструктура на вътрешната електропреносна мрежа, включително описание на проекти в етап на изграждане и планиране;
- г) оценка на всички други елементи, които могат да доведат до възникване или изостряне на проблема със сигурността на доставките на електроенергия, например тавани на цените за търговия на едро или други прояви на регулаторни пропуски или пазарна неефективност. Когато се изисква съгласно Регламент (ЕС) 2019/943, Комисията трябва да даде становище по плана за изпълнение, посочен в член 20, параграф 3 от този регламент, преди да може да бъде отпусната помощта. Планът за изпълнение и становището ще бъдат взети предвид при оценката на необходимостта; както и
- д) всяко съответно съдържание в плана за действие съгласно член 15 от Регламент (ЕС) 2019/943.

4.8.4.2. Целесъобразност

340. Раздел 3.2.1.2 не се прилага за мерки, насочени към сигурността на доставките на електроенергия.
341. Държавите членки следва на първо място да разгледат възможността за алтернативни начини за постигане на сигурност на доставките на електроенергия, по-специално по-ефективна структура на пазара на електроенергия, която може да смекчи пазарната неефективност, подкопаваща тази сигурност. Например подобряване на функционирането на механизма за уреждане на електроенергийния дисбаланс, по-добро интегриране на променливото производство, стимулиране и интегриране на реакцията на потреблението и на съхранението, осигуряване на възможност за ефективни ценови сигнали, премахване на пречките пред трансграничната търговия и подобряване на инфраструктурата, включително на междусистемните връзки. Помощ за мерки за сигурност на доставките на електроенергия може да се смята за уместна и пропорционална, когато въпреки подходящите подобрения в структурата на пазара ⁽¹³⁰⁾ и инвестиции в мрежови активи, било то осъществени или планирани, продължават да съществуват опасения относно сигурността на доставките.
342. По отношение на мерките за предотвратяване на претоварването на мрежата държавите членки следва освен това да обяснят как се подобрява ефективността на мерките за повторно диспечирание в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) 2019/943.

4.8.4.3. Допустимост

343. Мярката за помощ следва да е отворена за всички бенефициери или проекти, които имат техническа възможност да допринесат ефективно за постигането на целта за сигурност на доставките на електроенергия. Това включва производство, съхранение, оптимизация на потреблението, както и обединяване на малки части от тези форми на капацитет в по-големи блокове.
344. Считат се за целесъобразни ограниченията за участие в мерки за сигурност на доставките на електроенергия, чиято цел е да се гарантира, че тези мерки няма да окажат неблагоприятно въздействие върху опазването на околната среда (вж. точки 368 и 369).
345. Държавите членки се насърчават да включат в своите мерки за сигурност на доставките на електроенергия допълнителни критерии или характеристики, за да разширят участието на по-екологосъобразни технологии (или да ограничат участието на замърсяващи технологии), необходими за подпомагане на изпълнението на целите на Съюза за опазване на околната среда. Тези допълнителни критерии или характеристики трябва да са обективни, прозрачни и недискриминационни във връзка с ясно определени цели за опазване на околната среда и да не водят до свръхкомпенсиране на бенефициерите.

⁽¹³⁰⁾ Като се вземат предвид Регламент (ЕС) 2019/943 и Директива (ЕС) 2019/944.

346. Когато е технически приложимо, мерките за сигурност на доставките на електроенергия трябва да са отворени за пряко трансгранично участие на доставчици на капацитет, намиращи се в друга държава членка ⁽¹³¹⁾. Държавите членки трябва да гарантират, че чуждестранен капацитет, който е в състояние да осигури равностойни на националния капацитет технически характеристики, има възможност да участва в същите конкурентни процедури като националният. Държавите членки могат да изискват чуждестранният капацитет да бъде разположен в държава членка с пряка мрежова връзка между тази държава членка и държавата членка, която прилага мярката. Когато са приложими, трябва да се спазват и съответните правила, определени в член 26 от Регламент (ЕС) 2019/943.

4.8.4.4. Обществена консултация

347. Раздел 4.8.4.4 се прилага от 1 юли 2023 г.

348. Освен при надлежно обосновани извънредни обстоятелства, преди да уведомят за помощта, държавите членки трябва да проведат обществена консултация относно пропорционалността и въздействието върху конкуренцията на мерките, за които се изпраща уведомление съгласно настоящия раздел. Задължението за консултиране не се прилага по отношение на изменения на вече одобрени мерки, които не променят техния обхват или допустимост, нито удължават срока им над 10 години след датата на първоначалното решение, нито по отношение на случаите, посочени в точка 349. За да се определи дали дадена мярка е оправдана, като се имат предвид критериите, изложени в настоящите насоки, е необходимо да бъдат проведени следните обществени консултации ⁽¹³²⁾:

- a) за мерки, при които прогнозната средногодишна помощ, която ще се предоставя, е най-малко 100 млн. евро на година — обществена консултация, която продължава най-малко шест седмици и обхваща следните аспекти:
 - i) допустимост;
 - ii) предложено използване на конкурентни тържни процедури, техния обхват и предложени изключения, ако има такива;
 - iii) основни параметри на процедурата за разпределение на помощта ⁽¹³³⁾, включително относно осигуряване на възможност за конкуренция между различни видове бенефициери ⁽¹³⁴⁾;
 - iv) методиката за разпределяне на разходите за мярката между потребителите;
 - v) ако не се използва конкурентна тържна процедура, предположенията и данните, въз основа на които е извършена количествената оценка, използвана за доказване на пропорционалността на помощта, включително разходи, приходи, оперативни предположения и жизнен цикъл, както и средна претеглена цена на капитала; както и
 - vi) когато се подпомагат нови инвестиции в производство на електроенергия на основата на природен газ, предложени гаранции за осигуряване на съгласуваност с целите на Съюза в областта на климата.
- b) за мерки, при които прогнозната средногодишна помощ, която ще се предоставя, е под 100 милиона евро на година — обществена консултация, която продължава най-малко четири седмици и обхваща следните аспекти:
 - i) допустимост;
 - ii) предложено използване на конкурентни тържни процедури, техния обхват и предложени изключения, ако има такива;
 - iii) методиката за разпределяне на разходите за мярката между потребителите; както и
 - iv) когато се подпомагат нови инвестиции в производство на електроенергия на основата на природен газ, предложени гаранции за осигуряване на съгласуваност с целите на Съюза в областта на климата.

349. Не се изисква обществена консултация за мерки, попадащи в обхвата на точка 348, буква б), когато се използват конкурентни тържни процедури и мярката не подпомага инвестиции в производство на енергия на основата на изкопаеми горива.

⁽¹³¹⁾ Техническа приложимост се допуска за механизмите за осигуряване на капацитет, за които се изисква трансгранично участие съгласно Регламент (ЕС) 2019/943.

⁽¹³²⁾ Държавите членки могат да разчитат на съществуващите национални процеси на консултация по отношение на тези изисквания. Ако консултациите обхваща изброените тук точки, не е необходимо да се провежда отделна консултация.

⁽¹³³⁾ Например процедурното време между конкурентната процедура и срока на доставка, правила за офертите/предложенията, правила за ценообразуване.

⁽¹³⁴⁾ Например ако има различна продължителност на договорите, различни методи за изчисляване на размера на допустимия капацитет/отдадената мощност при различните технологии, различни методи за изчисляване или изплащане на субсидии.

350. Въпросниците за консултация трябва да се публикуват на публичен уебсайт. Държавите членки трябва да публикуват отговор на консултацията, в който се обобщават и разглеждат получените становища. В него следва да бъдат включени разяснения как чрез обхвата или допустимостта на предложената мярка се свеждат до минимум възможните последици за конкуренцията. Държавите членки трябва да предоставят линк към своя отговор на консултацията като част от уведомлението за мерките за помощ съгласно настоящия раздел.
351. В изключителни и надлежно обосновани случаи Комисията може да разгледа алтернативни методи на консултиране, при условие че становищата на заинтересованите страни се вземат под внимание при (продължаващото) прилагане на помощта. В такива случаи може да се наложи консултацията да се съчетае с коригиращи действия за свеждане до минимум на нарушаващия конкуренцията ефект на мярката.

4.8.4.5. Пропорционалност

352. Правилата, определени в точки 353, 354, 355, 356 и 357, се прилагат в допълнение към правилата, посочени в точки 49, 50, 51, 52, 53 и 55.
353. Търсенето при мерките за сигурност на доставките следва да се определя въз основа на нормата за надеждност или анализа на разходите и ползите, посочен в точка 331, и въз основа на анализа на ресурсите, необходими за гарантиране на адекватно ниво на сигурност на доставките, посочен в точки 332, 333 и 334. Анализът, използван за определяне на равнището на търсенето, трябва да е извършен не повече от дванадесет месеца преди момента на определяне на това равнище.
354. Процедурното време между предоставянето на помощта и срока, в който трябва да бъдат изпълнени проектите, следва да дава възможност за практически осъществима конкуренция между различните проекти, отговарящи на условията.
355. Изключенията от изискването за разпределяне на помощта и определяне на нейния размер чрез конкурентна тръжна процедура могат да бъдат обосновани само в следните случаи:
- а) когато са представени доказателства, включително всички доказателства, събрани по време на обществената консултация, ако е приложимо, които показват, че потенциалното участие в такава тръжна процедура няма да е достатъчно, за да се осигури конкуренция; или
 - б) само за мерки за предотвратяване на претоварването на мрежата — когато държавата членка представи анализ (след консултация с отговорния национален регулаторен орган и като вземе предвид неговото становище), основан на доказателства, включително събраните по време на обществената консултация, ако е приложимо, че тръжна процедура би била икономически по-малко ефективна, например поради стратегическо оферирание или нарушаване на пазара.
356. Бенефициерите на мерките за сигурност на доставките следва да имат ефективни стимули да допринасят за сигурността на доставките през периода на доставка. Тези стимули по принцип следва да бъдат свързани със стойността на загубите от прекъсване на електроснабдяването (VOLL) ⁽¹³⁵⁾. Ако например даден бенефициер не е осигурил капацитет на разположение, той следва да понесе санкция, свързана със стойността на загубите от прекъсване на електроснабдяването. С изключение на мерките за предотвратяване на претоварването на мрежата, тази санкция по принцип следва да се налага чрез цените за уреждане на електроенергийния дисбаланс, за да се избегнат нарушения във функционирането на пазара.
357. Държавите членки може също да използват конкурентни схеми, основани на сертификати или задължения на доставчици, при условие че:
- а) търсенето в схемата е определено на по-ниско ниво от потенциалното предлагане; както и
 - б) цената на изкупуване/санкцията, прилагана по отношение на потребител/доставчик, който не е закупил необходимия брой сертификати (т.е. цената, представляваща максималния размер на сумата, която може да бъде платена на бенефициерите), е определена на равнище, с което се гарантира, че бенефициерите не могат да получат свръхкомпенсация.

4.8.5. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне

358. Освен точка 70, раздел 3.2.2 не се прилага за мерки, насочени към сигурността на доставките на електроенергия.

⁽¹³⁵⁾ Определени съгласно член 11 от Регламент (ЕС) 2019/943.

359. Помощта трябва да е структурирана така, че да допринася за ефективното функциониране на пазарите и за запазване на ефективните оперативни стимули и ценови сигнали.
360. Не трябва да се осигуряват стимули за производство на електроенергия, която би изместила по-малко замърсяващи видове електроенергия.
361. Изискванията в точки 359 и 360 обикновено ще бъдат изпълнени, когато дадена мярка плаща за капацитет (EUR за мегават (MW)), а не за произведена електроенергия (EUR/MWh). Когато плащането е за MWh, е необходимо допълнително внимание, за да се гарантира, че ще се избягват неблагоприятни пазарни ефекти и няма да се изместват по-малко замърсяващи източници за производство на електроенергия.
362. Мерките за сигурност на доставките на електроенергия трябва да отговарят на всички приложими условия относно структурата, посочени в член 22 от Регламент (ЕС) 2019/943 ⁽¹³⁶⁾.
363. За стратегически резерви и за други мерки адекватност на ресурсите, включително схемите за прекъсваеми доставки, при които се поддържа капацитет извън пазара, се прилагат следните допълнителни кумулативни изисквания, за да се гарантира, че не се изкривява формирането на пазарната цена:
- ресурсите на мярката следва да се диспечират само ако съществува вероятност операторите на преносни системи да изчерпят своите балансиращи ресурси за създаване на равновесие между търсенето и предлагането ⁽¹³⁷⁾;
 - по време на периодите за уреждане на дисбаланса, когато ресурсите, включени в мярката, са били диспечирани, дисбалансите на пазара следва да се уреждат най-малко на стойността на загубите от прекъсване на електроснабдяването или на стойност по-висока от техническия ценови лимит в рамките на деня ⁽¹³⁸⁾, в зависимост от това коя от двете стойности е по-висока;
 - резултатът от мярката след диспечирание трябва да бъде приписан на отговарящите за баланса лица чрез механизма за уреждане на дисбаланса;
 - ресурсите не получават възнаграждение от пазара на електроенергия на едро или от балансиращите пазари;
 - ресурсите, включени в мярката, трябва да се държат извън енергийния пазар най-малко за срока на договора.
364. По отношение на мерките за предотвратяване на преговарването на мрежата, когато ресурсите се държат извън пазара, тези ресурси не могат да получават възнаграждение от пазара на електроенергия на едро или от балансиращите пазари и трябва да се държат извън енергийните пазари поне за договорния срок.
365. За механизмите за капацитет, различни от стратегическите резерви, държавите членки трябва да гарантират, че мярката:
- е структурирана по начин, който гарантира, че цената, заплащана за наличност, автоматично клони към нула, когато се очаква равнището на предоставяния капацитет да бъде достатъчно, за да се постигне равнището на търсения капацитет;
 - предоставя възнаграждение за участващите ресурси само за тяхното наличие и гарантира, че възнаграждението не оказва влияние върху решенията на доставчика на капацитет дали да произвежда или не; както и
 - позволява задълженията за осигуряване на капацитет да могат да се прехвърлят между отговарящите на условията доставчици на капацитет.
366. Мерките за сигурност на доставките на електроенергия не следва:
- да пораждат ненужни нарушения на пазара и да ограничават междузоновата търговия;

⁽¹³⁶⁾ За мерки, включени в плана за готовност за справяне с рискове, посочен в Регламент (ЕС) 2019/941, вж. също член 12, параграф 1 от този регламент.

⁽¹³⁷⁾ Това изискване не засяга активирането на ресурсите преди действителното диспечирание, за да бъдат спазени ограничаващите условия за линейно изменение и експлоатационните изисквания на ресурсите. Производството на стратегическия резерв по време на активиране не трябва да се отдава на балансните групи чрез пазарите на едро, нито да променя дисбалансите им.

⁽¹³⁸⁾ Съгласно член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943.

- б) да намаляват стимулите за инвестиции в капацитет за междусистемни връзки, например като водят до намаляване на приходите от претоварване за съществуващи или нови междусистемни електропроводи;
- в) да подкопават свързването на пазарите, включително пазарите в рамките на деня и балансиращите пазари;
- г) да подронват инвестиционните решения за производствени мощности, предшестващи мярката.
367. За да не се допусне ограничаване на стимулите за реакция на потреблението и утежняване на пазарната неефективност, водеща до необходимост от мерки за сигурност на доставките на електроенергия, и за да се гарантира, че намесата за сигурност на тези доставки е възможно най-ограничена по размер, разходите за мярката за сигурност на доставките на електроенергия следва да се поемат от участниците на пазара, които допринасят за необходимостта от тази мярка. Например това може да се постигне чрез разпределяне на разходите за мярка за сигурност на доставките между потребителите на електроенергия в периоди на върхово търсене на електроенергия или чрез разпределяне на разходите за мярка за недопускане на претоварването на мрежата между потребителите в региона, изпитващ недостиг, в периодите, когато капацитетът, обхванат от мярката, се диспечира. Такова разпределяне на разходите обаче може да не се изисква, когато държавата членка предостави анализ, основан на доказателства, включително събрани по време на обществената консултация, че разпределянето на разходите по този начин би подкопало разходната ефективност на мярката или би довело до сериозни нарушения на конкуренцията, които очевидно биха подкопали потенциалните ползи от такова разпределяне на разходите.
368. Комисията счита, че определени мерки за помощ имат отрицателни последици за конкуренцията и за търговията, които е малко вероятно да бъдат компенсирани. По-специално определени мерки за помощ може да утежнят пазарната неефективност, създавайки неефективност в ущърб на потребителя и на социалната система. Например мерки — включително мерките за предотвратяване на претоварването на мрежата и схемите за прекъсваеми доставки — които нарушават прага на емисии, приложим по отношение на механизмите за осигуряване на капацитет, посочени в член 22 от Регламент (ЕС) 2019/943, и които може да стимулират нови инвестиции в електроенергия, основана на най-замърсяващите изкопаеми горива, като например въглища, дизелово гориво, лигнит, нефт, торф и битуминозни шисти, може да влошат отрицателните външни ефекти за околната среда на пазара.
369. Мерките, които насърчават нови инвестиции в производство на електроенергия на основата на природен газ, може да подпомагат сигурността на доставките на електроенергия, но в дългосрочен план влошават отрицателните външни ефекти за околната среда в сравнение с алтернативните инвестиции в технологии без емисии. За да дадат възможност на Комисията да се увери, че отрицателните последици от тези мерки може да се компенсират от положителни последици при сравнителен тест, държавите членки следва да обяснят как ще гарантират, че тази инвестиция допринася за постигане на целта на Съюза в областта на климата до 2030 г. и на целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. По-специално държавите членки трябва да обяснят как ще се избегне създаването на зависимост от производството на енергия от природен газ. Това може да включва например задължителен ангажимент на бенефициера да приложи технологии за декарбонизация, например за улавяне и съхранение или улавяне и използване на въглерод, или да замени природния газ с възобновяем или нисковъглероден газ, или да закрие инсталацията в срок, съвместим с целите на Съюза в областта на климата.
370. За мерки за индивидуална помощ или за схеми в полза единствено на особено ограничен брой бенефициери или на заварен бенефициер, държавите членки следва да докажат също, че предложената мярка за помощ няма да доведе до увеличаване на пазарната мощ.

4.9. Помощ за енергийна инфраструктура

4.9.1. Обосновка на помощта

371. За постигане на целите на Съюза във връзка с климата ще са необходими значителни инвестиции и модернизиране на енергийната инфраструктура. Наличието на модерна енергийна инфраструктура е от решаващо значение за интегрирания енергиен пазар, който отговаря на целите във връзка с климата и същевременно гарантира сигурност на доставките на електроенергия в Съюза. Адекватната енергийна инфраструктура е необходим елемент от един ефективен енергиен пазар. Подобряването на енергийната инфраструктура укрепва стабилността на системата, адекватността на ресурсите, интегрирането на различни енергийни източници и енергийните доставки в по-слабо развити мрежи.
372. Когато пазарните оператори не могат сами да изградят необходимата инфраструктура, може да е необходима държавна помощ, за да се преодолеят случаите на пазарна неефективност и да се гарантира задоволяване на значителните инфраструктурни нужди на Съюза. Един вид пазарна неефективност, която може да възникне в областта на енергийната инфраструктура, е свързана с проблеми в координацията. Различните интереси на инвеститорите, несигурността във връзка с резултата от сътрудничеството и мрежовите ефекти могат да възпрепятстват разработването на проект или изготвянето на ефективен проект. Същевременно енергийната инфраструктура може да генерира значителни положителни външни ефекти, при което разходите и ползите от инфраструктурата могат да бъдат разпределени по асиметричен начин сред отделните пазарни участници и

държавите членки. Поради това Комисията счита, че помощта за енергийната инфраструктура може да е полезна за вътрешния пазар, тъй като допринася за преодоляването на пазарната неефективност. Това се отнася по-специално за инфраструктурни проекти с трансгранично въздействие, като например проекти от общ интерес съгласно определението в член 2, точка 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013.

373. В съответствие с Известието относно понятието за помощ⁽¹³⁹⁾ подкрепата за енергийна инфраструктура в рамките на законен монопол не подлежи на правилата за държавна помощ. В енергийния сектор това важи по-специално за онези държави членки, в които изграждането и експлоатацията на определени инфраструктури по закон е запазено изключително за оператора на електропреносната система или на разпределителната мрежа.
374. Комисията счита, че законен монопол, при който се изключват нарушения на конкуренцията, е налице, когато са изпълнени следните кумулативни условия:
- а) изграждането и експлоатацията на инфраструктурата са обект на законен монопол, установен в съответствие с правото на Съюза; такъв е случаят, когато операторът на електропреносната система или на разпределителната мрежа е по закон единственият субект, който има право да извършва определен вид инвестиция или дейност, и друг субект не може да експлоатира алтернативна мрежа⁽¹⁴⁰⁾;
 - б) законният монопол изключва не само конкуренцията на пазара, но и за пазара, с което се изключва всякаква евентуална конкуренция за функцията на изключителен оператор на въпросната инфраструктура;
 - в) услугата не се конкурира с други услуги;
 - г) ако операторът на енергийната инфраструктура извършва дейност на друг (географски или продуктов) пазар, отворен за конкуренция, кръстосано субсидиране е изключено; за това е необходимо да се водят отделни счетоводни отчети, разходите и приходите да се разпределят по подходящ начин и публичното финансиране, предоставено за услугата, предмет на законен монопол, не може да се ползва за други дейности. По отношение на инфраструктурата за електроенергия и за газ това изискване по всяка вероятност ще бъде изпълнено, тъй като съгласно член 56 от Директива (ЕС) 2019/944 и член 31 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета се изисква вертикално интегрираните предприятия да водят отделни счетоводни отчети за своята дейност.
375. Също така Комисията приема, че не е налице държавна помощ при инвестиции, при които енергийната инфраструктура се експлоатира като „естествен монопол“, който се счита, че съществува, когато са изпълнени следните кумулативни условия:
- а) инфраструктурата няма пряка конкуренция, какъвто е случаят, когато енергийната инфраструктура не може да бъде икономически възпроизведена и по тази причина не участват други оператори освен операторът на електропреносната система или на разпределителната мрежа;
 - б) алтернативното финансиране в мрежовата инфраструктура в допълнение към финансирането за мрежата е незначително в разглеждания сектор и в разглежданата държава членка;
 - в) инфраструктурата не е проектирана така, че избирателно да облагодетелства конкретно предприятие или сектор, а осигурява ползи за цялото общество.
 - г) Държавите членки трябва също така да гарантират, че финансирането, предоставено за изграждането и/или експлоатацията на инфраструктурата на енергийната мрежа не може да се използва за кръстосано или косвено субсидиране на други стопански дейности. За инфраструктурата за електроенергия и за газ вж. точка 374.

⁽¹³⁹⁾ Вж. Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ С 262, 19.7.2016 г., стр. 1). Като се има предвид, че понятието за държавна помощ е обективно и правно понятие, определено пряко от Договора (решение на Съда от 22 декември 2008 г., *British Aggregates/Комисия*, С-487/06 Р, ECLI:EU:C:2008:757, точка 111), възгледите, изложени в точки 373—375, не засягат тълкуването на понятието за държавна помощ от съдилищата на Съюза (решение на Съда от 21 юли 2011 г., *Alcoa Trasformazioni/Комисия*, С-194/09 Р, ECLI:EU:C:2011:497, точка 125); основната отправна точка за тълкуване на Договора винаги е съдебната практика на съдилищата на Съюза.

⁽¹⁴⁰⁾ Законен монопол е налице, когато дадена услуга е запазена по закон или чрез регулаторни мерки за един-единствен доставчик в определен географски район (както в рамките на една държава членка) и съществува категорична забрана друг оператор да предоставя същата услуга (дори за удовлетворяване на евентуално остатъчно търсене от определени групи потребители). При все това, фактът, че предоставянето на обществена услуга е възложена на конкретно предприятие, сам по себе си не означава, че това предприятие има законен монопол.

4.9.2. Обхват и подпомагани дейности

376. Настоящият раздел 4.9 се прилага по отношение на помощ за изграждането или модернизирването на инвестиции в енергийна инфраструктура съгласно определението в раздел 19, точка (36) ⁽¹⁴¹⁾. Допустимите инвестиции могат да включват цифровизация, усъвършенстване на енергийната инфраструктура, например с цел да се даде възможност за интегриране на енергията от възобновяеми източници или енергията с ниски въглеродни емисии, както и модернизирване въз основа на устойчивостта спрямо изменението на климата. Оперативните разходи по принцип следва да се поемат от ползвателите на мрежата и следователно помощ за тези разходи по принцип не следва да се иска. При изключителни обстоятелства, когато държавата членка докаже, че оперативните разходи не могат да бъдат възстановени от ползвателите на мрежата, и когато оперативната помощ не е свързана с невъзстановими разходи, а води до промяна в поведението, която позволява постигането на целите за сигурност на доставките или опазване на околната среда, оперативната помощ за инфраструктура може да бъде сметена за съвместима. Освен ако проектът е изключен от контрола върху държавната помощ (вж. точки 374 и 375), Комисията ще го оцени съгласно описаното в настоящия раздел.
377. Настоящият раздел 4.9 ще се прилага и за съоръжения за съхраняване на енергия до 31 декември 2023 г., свързани към преносни или разпределителни линии (самостоятелно съхранение на електроенергия ⁽¹⁴²⁾), независимо от нивата на напрежението ⁽¹⁴³⁾.

4.9.3. Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията

4.9.3.1. Необходимост и целесъобразност

378. Раздели 3.2.1.1. и 3.2.1.2 не се прилагат за помощ за енергийната инфраструктура.
379. Енергийната инфраструктура обикновено се финансира чрез потребителските тарифи. За много категории инфраструктура тези тарифи подлежат на регулиране, за да се осигури необходимото равнище на инвестиции, като същевременно се защитят правата на потребителите, гарантите отразяване на разходите и се определят без намеса от страна на държавата.
380. Предоставянето на държавна помощ е начин за преодоляване на пазарна неефективност, която не може да бъде напълно преодоляна чрез задължителните потребителски тарифи. Затова за доказване на нуждата от държавна помощ се прилагат следните принципи:
- а) Комисията счита, че за проектите от общ интерес съгласно определението в член 2, точка 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013, които са изцяло подчинени на законодателството за вътрешния енергиен пазар, пазарната неефективност, свързана с проблеми с координацията, е от такова естество, че финансирането посредством тарифи може да се окаже недостатъчно и може да се предоставя държавна помощ;
 - б) за проекти от общ интерес, които са частично или изцяло освободени от законодателството за вътрешния енергиен пазар, и за други категории инфраструктура Комисията ще извършва оценка на необходимостта от държавна помощ за всеки отделен случай. В своята оценка Комисията ще вземе под внимание следните фактори: i) доколко пазарната неефективност води до недостатъчно осигуряване на необходимата инфраструктура; ii) доколко инфраструктурата е отворена за достъп за трети страни и е предмет на тарифно регулиране; както и iii) доколко проектът допринася за сигурността на енергийните доставки в Съюза или за целите на Съюза за неутралност по отношение на климата. За инфраструктура между Съюза и трета държава, ако проектът не се съдържа в списъка на проекти от взаимен интерес, могат да бъдат взети предвид и други фактори, за да се оцени съвместимостта с правилата на вътрешния пазар ⁽¹⁴⁴⁾.
 - в) По отношение на съоръженията за съхранение на електроенергия Комисията може да изиска от държавата членка да докаже конкретна пазарна неефективност при разработването на съоръжения за предоставяне на подобни услуги.

⁽¹⁴¹⁾ Настоящият раздел не се прилага за проекти, включващи специална инфраструктура и/или друга енергийна инфраструктура, комбинирани с дейности по производство и/или потребление.

⁽¹⁴²⁾ За разлика от съоръженията за съхраняване „зад електромера“.

⁽¹⁴³⁾ Подпомагането на съхраняването на енергия може също така да се оценява съгласно раздели 4.1, 4.2, 4.3 и 4.8, когато е уместно. Активите за съхранение, избрани като ПОИ — в съответствие с приложимото законодателство за TEN-E — се определят като енергийна инфраструктура съгласно настоящия раздел и подкрепата ще се оценява съгласно раздел 4.9. Подкрепата за активи за съхранение, които са „притежавани или контролирани“ от оператори на електропреносна система или на разпределителна мрежа в съответствие с член 54 и/или член 36 от Директива 944/2019, също е обхваната от раздел 4.9.

⁽¹⁴⁴⁾ По-специално Комисията ще прецени дали съответната(ите) трета(и) държава(и) има(т) висока степен на регулаторно съответствие и ще подкрепя(т) общите цели на политиката на Съюза, по-специално тъй като те са свързани с добре функциониращ вътрешен енергиен пазар; сигурност на енергийните доставки въз основа на сътрудничество и солидарност; енергийна система по пътя към декарбонизация в съответствие с Парижкото споразумение и целите на Съюза в областта на климата; и избягване на изместване на въглеродни емисии.

4.9.3.2. Пропорционалност на помощта

381. Пропорционалността ще се оценява въз основа на принципа за недостиг на финансиране, както е определено в точки 48, 51, и 52. Както е обяснено в точка 52, по отношение на помощите за инфраструктура се приема, че съпоставителният сценарий представлява ситуация, в която проектът не би се осъществил. Въвеждането на механизми за мониторинг и възстановяване на предоставени средства е необходимо, когато съществува риск от извънредни печалби, например когато размерът на помощта е близък до максимално допустимия, като същевременно се запазват стимулите за бенефициерите да сведат разходите си до минимум и да развият дейността си по по-ефикасен начин във времето.

4.9.4. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне

382. Раздел 3.2.2. не се прилага за енергийната инфраструктура. При анализа на въздействието на държавната помощ за енергийната инфраструктура върху конкуренцията Комисията ще следва описания по-долу подход.
- а) С оглед на съществуващите изисквания в законодателството за вътрешния енергиен пазар, насочени към засилване на конкуренцията, Комисията по принцип ще счита, че помощ за енергийна инфраструктура, която подлежи на пълно регулиране на вътрешния пазар, не води до неоправдано нарушаване на конкуренцията ⁽¹⁴⁵⁾.
- б) За инфраструктурни проекти, които са частично или изцяло освободени от законодателството за вътрешния енергиен пазар, Комисията ще извършва оценка на потенциалните нарушения на конкуренцията за всеки отделен случай, като отчита по-специално степента на достъп на трети страни до подпомаганата инфраструктура, достъпа до алтернативна инфраструктура, изтласкването на частни инвестиции и конкурентната позиция на бенефициера или бенефициерите. За инфраструктурни проекти, които са частично или изцяло освободени от законодателството за вътрешния енергиен пазар, отрицателният нарушаващ ефект върху конкуренцията се счита за особено сериозен.
- в) В допълнение към подхода, посочен в букви а) и б), Комисията счита, че по отношение на инвестициите в инфраструктура за природен газ държавите членки трябва да докажат следните положителни ефекти, които могат да компенсират отрицателните ефекти върху конкуренцията: i) дали инфраструктурата е готова за използването на водород и води до увеличаване на използването на възобновяеми газове, или ако това не е така — причината, поради която не е възможно проектът да бъде разработен така, че да е готов за използването на водород, и как проектът не създава ефект на зависимост от използването на природен газ; и ii) по какъв начин инвестицията допринася за постигането на целите на Съюза в областта на климата до 2030 г. и за неутралност по отношение на климата до 2050 г.
- г) За подпомагане на съоръжения за съхранение на електроенергия, както и на други ПОИ и инфраструктура от ППИ, които не са предмет на законодателството за вътрешния пазар, Комисията ще оцени по-специално рисковете от нарушаване на конкуренцията, които могат да възникнат на свързаните пазари на услуги, както и на други енергийни пазари.

4.10. Помощ за районни отоплителни и охладителни системи

4.10.1. Обосновка на помощта

383. Изграждането или модернизирването на районни отоплителни и охладителни системи може да има положителен принос за опазване на околната среда чрез подобряване на енергийната ефективност и устойчивостта на подпомаганата система. Секторното законодателство за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници (Директива (ЕС) 2018/2001) изрично изисква от държавите членки да предприемат необходимите стъпки за развитие на ефективна инфраструктура за районни отоплителни и охладителни системи с цел насърчаване на отоплението и охлаждането от възобновяеми източници ⁽¹⁴⁶⁾.

⁽¹⁴⁵⁾ За инфраструктура между една държава членка и една или повече трети държави; - За частта, разположена на територията на Съюза, проектите ще трябва да бъдат в съответствие с директиви 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944; - За съответната(ите) трета(и) държава(и) проектите ще трябва да имат висока степен на регулаторно съответствие и да подкрепят общите цели на политиката на Съюза, по-специално за да се гарантира добре функциониращ вътрешен енергиен пазар, сигурност на енергийните доставки въз основа на сътрудничество и солидарност и енергийна система по пътя към декарбонизация в съответствие с Парижкото споразумение и целите на Съюза в областта на климата; и по-специално като не се допуска изместване на въглеродни емисии.

⁽¹⁴⁶⁾ В член 20 от Директива (ЕС) 2018/2001 се посочва, че „държавите членки предприемат, по целесъобразност, необходимите стъпки с оглед разработване на инфраструктура за районни отоплителни и охладителни системи, за да се даде възможност за развитие на топлинна енергия и енергия за охлаждане от централи на база биомаса, инсталации за слънчева енергия, енергия от околната среда, геотермална енергия и от отпадна топлина и студ“.

384. Външни ефекти за околната среда обаче, свързани с експлоатирането на районни отоплителни и охладителни системи, може да доведат до неефективни и недостатъчни инвестиции в изграждането и модернизиранието на такива системи. Държавната помощ може да допринесе за преодоляването на тази неефективност на пазара чрез стимулиране на допълнителни ефективни инвестиции или подпомагане на извънредни оперативни разходи поради необходимостта от това да бъде подкрепяна екологичната цел на районните отоплителни системи.

4.10.2. Обхват и подпомагани дейности

385. Подкрепа, която е ограничена до разпределителните мрежи за районно отопление, може при определени обстоятелства да се разглежда като инфраструктурна мярка, която не засяга конкуренцията и търговията и поради това не е обект на контрола на държавната помощ. Това би могло по-специално да е случаят, когато разпределителните мрежи за районно отопление се управляват по същия начин, както и друга енергийна инфраструктура — чрез разделяне на производството на топлинна енергия, осигуряване на достъп на трети страни и регулирани тарифи.
386. При такива обстоятелства, когато разпределителните мрежи за районно отопление се управляват в ситуация на естествен или законен монопол, или и двете, се прилагат същите условия като в точки 374 и 375 ⁽¹⁴⁷⁾.
387. Освен ако проектът е изключен от контрола върху държавната помощ (вж. точка 385 ⁽¹⁴⁸⁾), Комисията ще го оцени съгласно описаното в настоящия раздел.
388. Настоящият раздел се прилага за помощи за изграждане, модернизиранието или експлоатацията на инсталации за производство и съхранение на енергия за отопление или охлаждане, на разпределителни мрежи или и на двете.
389. Тези мерки за помощ обикновено обхващат изграждането, модернизиранието и експлоатацията на централи за производство, така че те да използват възобновяема енергия ⁽¹⁴⁹⁾, отпадна топлина или високоефективно комбинирано производство на енергия, включително решения за топлинно акумулиране, или модернизиранието на разпределителната мрежа, за да се намалят загубите и да се повиши ефективността, също и чрез интелигентни и цифрови решения ⁽¹⁵⁰⁾. Помощта за производство на енергия въз основа на отпадъци може да бъде сметана за съвместима съгласно настоящия раздел, доколкото тя е ограничена или до отпадъци, които отговарят на определението за възобновяеми енергийни източници, или до отпадъци, използвани за гориво в инсталации, които отговарят на определението за високоефективно комбинирано производство на енергия.
390. Когато помощта се предоставя за модернизиранието на районна отоплителна или охладителна система, без на този етап да се спазва стандартът за ефективно районно отопление и охлаждане ⁽¹⁵¹⁾, държавата членка трябва да се ангажира да гарантира, че бенефициерът на помощта започва работата по постигане на този стандарт в срок от три години след работите по модернизацията.

4.10.3. Необходимост и целесъобразност

391. Раздели 3.2.1.1 и 3.2.1.2 не се прилагат за помощ за районни отоплителни и охладителни системи. Комисията счита, че държавната помощ може да допринесе за преодоляването на пазарната неефективност, като дава импулс за инвестиционните разходи, необходими за създаването, разширяването или модернизиранието на ефективни районни отоплителни и охладителни системи.

⁽¹⁴⁷⁾ За да се гарантира, че разпределителната мрежа действително функционира като съоръжение, отворено за потребителите, в съответствие със съобщението за Плана за инвестиции за устойчива Европа (вж. раздел 4.3.3. от Съобщението на Комисията относно Плана за инвестиции за устойчива Европа — приложение към Съобщението относно Европейския зелен пакт от 14.1.2020 г., COM(2020) 21 final), обикновено — по аналогия с правилата на вътрешния пазар за енергийния сектор, по-специално за газа или електроенергията — ще трябва да бъдат въведени специфични правила (за възлагане на достъп на трети страни, отделяне и регулирани тарифи), освен обикновено „отделно счетоводство“.

⁽¹⁴⁸⁾ Докато в случаите на естествен или законен монопол, или и двете, подкрепата за разпределителната инфраструктура за районно отопление попада извън обхвата на правилата за държавна помощ (при определени условия), всяка подкрепа за дейността по производство на районно отопление ще продължи да бъде предмет на правилата за държавна помощ.

⁽¹⁴⁹⁾ Количеството енергия, уловена от термомпи, която се счита за възобновяема, се изчислява съгласно приложение VII към Директива (ЕС) 2018/2001. Освен това, когато се използва електроенергия, тя може да се счита за напълно възобновяема по аналогия с методите, използвани за разглеждане на електроенергията като напълно възобновяема съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 — както и съгласно делегираното законодателство — или други еквивалентни методи, гарантиращи, че цялата действително използвана електроенергия би била от възобновяеми източници, при условие че се избягва двойното отчитане на енергия от възобновяеми източници и свръхкомпенсацията. Подкрепата за нови инвестиции или модернизация — както и експлоатация — в никакъв случай не трябва да се отнася до инсталации за съвместно изгаряне, които използват горива, различни от енергия от възобновяеми източници или отпадна топлина.

⁽¹⁵⁰⁾ Оборудването за отопление и охлаждане, включително топлинното акумулиране, в помещенията на клиентите, както е посочено в точка 138, когато е свързано с районни отоплителни или охладителни системи, също може да бъде обхванато.

⁽¹⁵¹⁾ Вж. член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС.

392. Оперативните разходи по принцип следва да се заплащат от потребителите на топлинната енергия и следователно помощ за тези разходи по принцип не следва да се иска. Когато държава членка докаже, че оперативните разходи не могат да бъдат прехвърлени на потребителите на топлинна енергия, без да се засегне опазването на околната среда, оперативната помощ за производство на топлинна енергия може да бъде сметена за съвместима, доколкото нетните допълнителни оперативни разходи (в сравнение със съпоставителния сценарий) допринасят за реализирането на ползи за околната среда (като например намаляване на CO₂ и друго замърсяване в сравнение с алтернативни решения за отопление ⁽¹⁵²⁾). Такъв би бил случаят например, когато има доказателства, че битовите потребители на топлинна енергия (или други субекти, които не упражняват стопанска дейност) ще преминат към по-замърсяващи източници на топлинна енергия при липса на оперативна помощ ⁽¹⁵³⁾ или че при липсата на подкрепа дългосрочната жизнеспособност на районната отоплителна система би била застрашена в полза на по-замърсяващи решения за отопление. За оперативна помощ за съоръжения за производство на районно отопление се прилагат точки 122 и 126.

393. Освен това държавната помощ за ефективни районни отоплителни и охладителни системи, при които за гориво се използват отпадъци, може да окаже положителен принос за опазване на околната среда, при условие че не заобикаля принципа за йерархията на отпадъците ⁽¹⁵⁴⁾.

4.10.4. Пропорционалност на мярката за помощ

394. Пропорционалността ще се оценява въз основа на принципа за недостиг на финансиране, както е определено в точки 48, 51, и 52.

395. Както е обяснено в точка 52, за изграждането, модернизиранието и експлоатацията на разпределителни мрежи съпоставителният сценарий представлява ситуация, в която проектът не би се осъществил.

4.10.5. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията и съпоставяне

396. Раздел 3.2.2. не се прилага за помощ за районни отоплителни и охладителни системи. Комисията счита, че подкрепата за модернизиране, изграждане или експлоатация на районни отоплителни и охладителни системи, които разчитат на най-замърсяващите изкопаеми горива като въглища, лигнит, петрол и дизелово гориво, има негативни последици за конкуренцията и търговията, които не е вероятно да бъдат компенсирани, освен ако са изпълнени следните кумулативни условия:

- а) помощта е ограничена до инвестиции в разпределителната мрежа;
- б) разпределителната мрежа вече позволява пренасянето на енергия за отопление или охлаждане, произведена от възобновяеми източници, отпадъчна топлина или въглеродно неутрални източници;
- в) помощта не води до увеличено производство на енергия от най-замърсяващите изкопаеми горива (например чрез присъединяване на допълнителни потребители) ⁽¹⁵⁵⁾;
- г) има ясен срок с твърди ангажименти за преминаване към горива, различни от най-замърсяващите изкопаеми горива, с оглед на целите на Съюза в областта на климата до 2030 г. и за неутралност по отношение на климата до 2050 г. ⁽¹⁵⁶⁾

⁽¹⁵²⁾ В този контекст държавите членки по-специално демонстрират, че подпомаганите районни отоплителни системи са въвели необходимите мерки за повишаване на ефективността, намаляване на емисиите на CO₂ и други източници на замърсяване, както и на загубите по мрежата.

⁽¹⁵³⁾ Потребителите на топлинна енергия, които са предприятия, извършващи стопанска дейност, трябва във всички случаи да заплащат пълния си дял от разходите за отопление, поне равен на техния най-евтин алтернативен източник на отопление, за да се избегне нарушаване на конкуренцията на други пазари.

⁽¹⁵⁴⁾ Йерархията на отпадъците включва: а) предотвратяване, б) подготовка за повторна употреба, в) рециклиране, г) друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия, и д) обезвреждане. Вж. член 4, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО.

⁽¹⁵⁵⁾ Държавите членки трябва да докажат, че са предприели мерки за добавяне на устойчиви източници на отопление към системата, за да се обслужват допълнителни клиенти.

⁽¹⁵⁶⁾ Държавите членки следва например да предоставят доказателства, че въпросните районни отоплителни системи са част от национални или местни планове за декарбонизация или са част от интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с приложение I към Регламент (ЕС) 2018/1999 относно необходимостта от изграждане на нова инфраструктура за районно отопление и охлаждане от възобновяеми източници, за да се постигне целта на Съюза, определена в член 3, параграф 1 от Директива (ЕС) 2018/2001, и да се ангажират с прехода към горива, различни от изкопаеми, чрез постигане на междинни и крайни цели за неутралност по отношение на климата до 2050 г.

397. Що се отнася до изграждането, модернизирването или експлоатацията на районни отоплителни инсталации, мерките, които стимулират нови инвестиции или експлоатация на активи за производство на енергия, основани на природен газ, могат в краткосрочен план да доведат до намаляване на емисиите на парникови газове, но в дългосрочен план влошават отрицателните външни ефекти за околната среда в сравнение с алтернативните инвестиции или съпоставителните сценарии. За да се счита, че инвестициите или експлоатацията на активи, основани на природен газ, имат положително въздействие върху околната среда, държавите членки трябва да обяснят как ще гарантират, че помощта ще допринесе за постигането на целта на Съюза за 2030 г. по отношение на климата и целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г., и по-специално как ще се избегне създаването на зависимост от производството на енергия с гориво природен газ, и как не се изместват инвестициите в по-чисти алтернативи, които вече са на разположение на пазара, като по този начин се възпрепятства разработването на по-чисти технологии и тяхното използване. Това може да включва например задължителен ангажимент от страна на бенефициера да приложи технологии за улавяне и съхранение или улавяне и използване на въглерод или да замени природния газ с възобновяем или нисковъглероден газ, или да закрие инсталацията в срок, съвместим с целите на Съюза в областта на климата.

398. При анализа на въздействието на държавната помощ за районни отоплителни и охладителни системи върху конкуренцията Комисията ще направи оценка, като съпоставя ползите от проекта, изразени в енергийна ефективност и устойчивост⁽¹⁵⁷⁾, с отрицателните последици за конкуренцията и особено с евентуалното отрицателно въздействие върху алтернативни технологии или доставчици на услуги за отопление и охлаждане, и алтернативни мрежи. В този контекст Комисията ще вземе предвид дали районната отоплителна система е или може да бъде отворена за достъп⁽¹⁵⁸⁾ на трети страни и дали са възможни устойчиви алтернативни решения за отопление⁽¹⁵⁹⁾.

4.11. Помощ под формата на намаляване на таксите за електроенергия за енергоемки потребители

4.11.1. Обосновка на помощта

399. Трансформацията на икономиката на Съюза в съответствие с Европейския зелен пакт частично се финансира чрез такси върху потреблението на електроенергия. За изпълнението на Европейския зелен пакт е необходимо държавите членки да приемат амбициозни политики за декарбонизация, за да се намалят значително емисиите на парникови газове в Съюза до 2030 г. и да се постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г. В този контекст вероятно държавите членки ще продължат да финансират такива политики чрез такси и затова е възможно тези такси да нараснат. Финансирането на подкрепата за декарбонизация чрез такси само по себе си не е насочено към отрицателен външен ефект. Следователно тези такси не са екологични такси за целите на настоящите насоки и за тях не се прилага раздел 4.7.1.

400. За някои икономически сектори, които са особено изложени на международна търговия и разчитат в голяма степен на електроенергия за създаването на стойност, задължението за плащане на пълния размер на таксите върху потреблението на електроенергия, с които се финансират цели на енергийната политика и политиката в областта на околната среда, може да увеличи риска от преместване на дейностите от тези сектори извън Съюза към места, където не се предприемат мерки за опазване на околната среда или целите в тази област не са толкова амбициозни. Освен това тези такси увеличават разходите за електроенергия в сравнение с разходите за преки емисии, произтичащи от използването на други енергийни източници, и по тази причина може да възпрепятстват електрифицирането на производствени процеси, което е от основно значение за успешната декарбонизация на икономиката на Съюза. За да се смекчат тези рискове и неблагоприятни въздействия върху околната среда, държавите членки може да предоставят облекчения за тези такси за дружества, развиващи дейност във въпросните стопански сектори.

401. В настоящия раздел са изложени критериите, които Комисията ще прилага, когато оценява развитието на дадена стопанска дейност, стимулиращия ефект, необходимостта, целесъобразността, пропорционалността на такива облекчения и въздействието върху конкуренцията на намаляването на таксите върху електроенергията за определени енергоемки потребители. Критериите за съвместимост в глава 3 се прилагат само доколкото в раздел 4.11 не са предвидени специфични правила.

⁽¹⁵⁷⁾ С оглед на техния принос за смекчаване на последиците от изменението на климата, което е определено като екологична цел в Регламент (ЕС) 2020/852, доколкото няма очевидни признаци за неспазване на принципа за ненаанасяне на значителни вреди.

⁽¹⁵⁸⁾ Вж. също член 24 от Директива 2018/2001/ЕС.

⁽¹⁵⁹⁾ Вж. също член 18, параграф 5 и член 24 от Директива 2018/2001/ЕС.

402. Комисията използва подходящи мерки, за да определи секторите, които са изложени в особено голяма степен на рисковете, посочени в точка 400, и въведе изисквания за пропорционалност, като взе предвид, че ако намаленията на таксите са твърде големи или се предоставят на твърде много потребители на електроенергия, общото финансиране на подкрепата за енергията от възобновяеми източници може да бъде застрашено и нарушенията на конкуренцията и търговията могат да бъдат особено големи.

4.11.2. *Обхват: Такси, за които може да се предоставят облекчения*

403. Държавите членки могат да предоставят намаления от таксите върху потреблението на електроенергия, с които се финансират цели на енергийната политика и политиката в областта на околната среда. Това включва такси за подпомагане на възобновяеми източници или на комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и такси за финансиране на социални тарифи или на цените на електроенергията в изолирани райони. Раздел 4.11 не обхваща такси, които отразяват част от разходите за електроснабдяването на въпросните бенефициери. Например освобождаването от мрежови такси или от такси за финансиране на механизми за осигуряване на капацитет не са включени в този раздел. Разделът не обхваща и такси върху потреблението на други видове енергия, по-специално природен газ.

404. Решенията за местоположението на предприятията и свързаното с тях неблагоприятно въздействие върху околната среда зависят от общия комбиниран финансов ефект на таксите, от които могат да бъдат предоставяни намаления. Следователно държавите членки, желаещи да въведат мярка, която ще бъде оценявана съгласно настоящия раздел, трябва да включат всички такива облекчения в единствена схема и в уведомяването да информират Комисията за кумулативния ефект на всички допустими такси и всички предложени облекчения. В случай че държава членка на по-късен етап реши да въведе допълнителни облекчения на таксите, обхванати от настоящия раздел, тя трябва да уведоми за изменение в съществуващата схема.

4.11.3. *Свеждане до минимум на нарушаването на конкуренцията и търговията*

4.11.3.1. Допустимост

405. По отношение на таксите, обхванати от раздел 4.11.2, рискът на секторно равнище от преместване на дейности извън Европейския съюз към места, където не се предприемат мерки за опазване на околната среда или целите в тази област не са толкова амбициозни, зависи до голяма степен от електроенергийната интензивност на въпросния сектор и неговата отвореност към международната търговия. Съответно помощ може да се предоставя само на предприятия от:

- а) сектори, изложени на значителен риск, за които умножението на тяхната търговска и електроенергийна интензивност на равнището на Съюза достига най-малко 2 % и чиято търговска и електроенергийна интензивност на равнището на Съюза е най-малко 5 % за всеки показател;
- б) сектори, изложени на риск, за които умножението на тяхната търговска и електроенергийна интензивност на равнището на Съюза достига най-малко 0,6 % и чиято търговска и електроенергийна интензивност на равнището на Съюза е съответно най-малко 4 % и 5 %.

Секторите, които отговарят на тези критерии за допустимост, са изброени в приложение I.

406. Сектор или подсектор ⁽¹⁶⁰⁾, който не е включен в приложение I, също се счита за допустим, при условие че отговаря на критериите за допустимост по точка 405 и че държавите членки докажат това с данни, които са представителни за сектора или подсектора на равнището на Съюза ⁽¹⁶¹⁾, проверени от независим експерт и основани на период от най-малко три последователни години, започващ не по-рано от 2013 г.

407. Ако държава членка предоставя подпомагане само на подгрупа от допустими бенефициери или предоставя различни намаления на допустими бенефициери, попадащи в една и съща категория по точка 405, буква а) или б), тя трябва да докаже, че това решение е взето въз основа на обективни, недискриминационни и прозрачни критерии и че по принцип помощта се предоставя по еднакъв начин за всички допустими бенефициери в един и същи сектор, ако те се намират в сходно фактическо положение.

⁽¹⁶⁰⁾ В определението на статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE rev. 2), до ниво на деагрегация, не по-високо от осем цифри (ниво „PRODCOM“).

⁽¹⁶¹⁾ Например данни, обхващащи значителен процент от брутната добавена стойност на равнище ЕС за съответния сектор или подсектор.

4.11.3.2. Пропорционалност на мярката за помощ

408. Комисията ще счита помощта за пропорционална, ако бенефициерите от секторите, посочени в точка 405, букви а) и б), плащат съответно най-малко 15 % и 25 % от разходите, генерирани от таксите за електроенергия, които държава членка включва в своята схема. Комисията също така счита, че за да бъде помощта пропорционална, тези намаления не трябва да водят до такса под 0,5 EUR/MWh.
409. Собствен принос, основан на точка 408, може обаче да е извън възможностите на предприятията, които са особено засегнати от тази тежест. Следователно държавата членка може вместо това да ограничи допълнителните разходи, произтичащи от таксите за електроенергия, до 0,5 % от брутната добавена стойност („БДС“) на предприятията в секторите, посочени в точка 405, буква а), и до 1 % от БДС на предприятията в секторите, посочени в точка 405, буква б). Комисията също така счита, че за да бъде помощта пропорционална, тези намаления не трябва да водят до такса под 0,5 EUR/MWh.
410. Комисията ще счита помощта за пропорционална, ако прилагането на по-високите интензитети на помощ по точки 408 и 409 обхване и предприятията от секторите по точка 405, буква б), при условие че съответните предприятия намалят въглеродния отпечатък на своето потребление на електроенергия. За тази цел бенефициерите ще покриват поне 50 % от своето потребление на електроенергия от източници без въглеродни емисии, от които поне 10 % ще бъдат обхванати от форуърден инструмент, като например споразумение за изкупуване на електроенергия, или поне 5 % ще бъдат обхванати от производство на място или в близост до обекта.
411. За целите на точка 409 брутната добавена стойност на едно предприятие е брутната добавена стойност по факторна себестойност, която представлява брутната добавена стойност по пазарни цени, намалена с косвените данъци, както и с всички субсидии. Брутната добавена стойност по факторна себестойност може да се изчисли на базата на оборота плюс капитализираното производство, плюс друг оперативен приход, плюс или минус изменението в материалните запаси, минус закупените стоки и услуги ⁽¹⁶²⁾, минус други данъци върху продукти, които са свързани с оборота, но не се признават за разход, минус таксите и данъците, свързани с производството. Като алтернатива тя може да бъде изчислена и от брутния оперативен излишък, като се прибавят разходите за персонала. Приходите и разходите, които се класифицират като финансови или извънредни във фирмените сметки, се изключват от добавената стойност. Добавената стойност към факторна себестойност се изчислява на брутно равнище, тъй като корекциите на стойността (като амортизация) не се приспадат ⁽¹⁶³⁾.
412. За целите на точка 411 се използва средноаритметичната стойност от последните 3 години, за които има налични данни за брутната добавена стойност.

4.11.3.3. Форма на държавната помощ

413. Държавите членки могат да предоставят помощта под формата на намаление на такси, като фиксирана годишна сума на компенсация (възстановяване на сума) или като съчетание от двете ⁽¹⁶⁴⁾. Когато помощта се предоставя под формата на намаление на таксите, трябва да се създаде механизъм за последващ контрол, за да се гарантира, че всяка надплатена помощ ще бъде възстановена преди 1 юли следващата година. Когато помощта се отпуска под формата на възстановяване на суми, трябва да бъде изчислена на базата на наблюдаваните нива на потребление на електроенергия и ако е приложимо, брутната добавена стойност за периода, през който са били прилагани допустимите такси.

⁽¹⁶²⁾ Понятието „стоки и услуги“ не включва разходите за персонал.

⁽¹⁶³⁾ Код 12 15 0 в правната рамка, установена с Регламент (ЕО, Евратом) № 58/97 на Съвета от 20 декември 1996 г. относно структурната бизнес статистика (ОВ L 014, 17.1.1997 г., стр. 1).

⁽¹⁶⁴⁾ Използването на фиксирани годишни компенсации (възстановяване на суми) има предимството, че увеличението на пределните разходи за електроенергия (т.е. на разходите за електроенергия за всеки допълнителен потребен MWh) е едно и също за предприятията, които се ползват от помощта, като по този начин се ограничават потенциалното нарушаване на конкуренцията в рамките на сектора.

4.11.3.4. Енергийни обследвания и системи за управление на енергията

414. За помощта, предоставена по раздел 4.11, държавата членка трябва да се ангажира да провери дали бенефициерът изпълнява задължението си да извърши енергиен одит по смисъла на член 8 от Директива 2012/27/ЕС. Това може да се извършва или като самостоятелен енергиен одит, или в рамките на сертифицирана система за енергийно управление или система за управление на околната среда, както е посочено в член 8 от Директивата за енергийната ефективност.
415. Държавите членки трябва също така да се ангажират да наблюдават дали бенефициерите, подлежащи на задължението да извършат енергийно обследване съгласно член 8, параграф 4 от Директива 2012/27/ЕС, осъществяват една или повече от следните дейности:
- изпълняват препоръките от доклада от обследването, доколкото срокът на възвръщаемост на съответните инвестиции не надхвърля 3 години и разходите за техните инвестиции са пропорционални;
 - намаляват въглеродния отпечатък на своето потребление на електроенергия, така че да покриват най-малко 30 % от своето потребление на електроенергия от източници без въглеродни емисии;
 - инвестират значителен дял от най-малко 50 % от размера на помощта в проекти, които водят до съществено намаляване на емисиите на парникови газове от инсталацията; когато е уместно, инвестицията следва да води до намаляване на емисиите до равнище, значително по-ниско от съответния референтен показател, използван за безплатно разпределяне на квоти в схемата на Съюза за търговия с емисии.

4.11.3.5. Преходни разпоредби

416. За да се избегнат резки промени в тежестта на таксата за отделни предприятия, които не отговарят на условията за допустимост, посочени в раздел 4.11, държавите членки могат да изготвят преходен план за тези предприятия. Преходният план ще бъде ограничен до предприятия, които отговарят на следните два кумулативни критерия:
- през поне една от последните две години преди адаптирането по точка 468, буква а) те са получили помощ под формата на намалени такси по национална схема за помощ, обявена за съвместима въз основа на раздел 3.7.2 от Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. ⁽¹⁶⁵⁾;
 - към момента на предоставяне на помощта по точка 416, буква а) те са отговаряли на критериите за допустимост, посочени в раздел 3.7.2 от Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г.
417. Този преходен план ще доведе до постепенно и пълно адаптиране на условията, произтичащи от прилагането на критериите за допустимост и пропорционалност, посочени в раздел 4.11, което трябва да бъде завършено до 2028 г. в съответствие със следния график:
- за таксите, приложими за годините до 2026 г., съответните предприятия плащат най-малко 35 % от разходите, генерирани от таксите за електроенергия, които дадена държава членка включва в своята схема, или равностойността на 1,5 % от тяхната БДС;
 - за таксите, приложими за 2027 г., съответните предприятия плащат най-малко 55 % от разходите, генерирани от таксите за електроенергия, които дадена държава членка включва в своята схема, или равностойността на 2,5 % от тяхната БДС;
 - за таксите, приложими за 2028 г., съответните предприятия плащат най-малко 80 % от разходите, генерирани от таксите за електроенергия, които дадена държава членка включва в своята схема, или равностойността на 3,5 % от тяхната БДС;
418. Преходният план може да позволи интензитетите на помощта по точка 417, буква а) да се прилагат за целия преходен период, при условие че съответните предприятия намалят въглеродния отпечатък на своето потребление на електроенергия. За тази цел бенефициерите ще покриват поне 50 % от своето потребление на електроенергия от източници без въглеродни емисии, от които поне 10 % ще бъдат обхванати от форуърден инструмент, като например споразумение за изкупуване на електроенергия, или поне 5 % ще бъдат обхванати от производство на място или в близост до обекта.

⁽¹⁶⁵⁾ Съобщение на Комисията „Насоки относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г.“ (ОВ С 200, 28.6.2014 г.).

419. Комисията счита, че помощ, за която не е постъпило уведомление, предоставена под формата на намалени такси за електроенергията за енергоемки потребители в периода преди влизането в сила на настоящите насоки, може да се счита съвместима с вътрешния пазар при следните кумулативни условия:

- а) помощта е била необходима за развитието на икономическите дейности, извършвани от бенефициерите;
- б) да е избегнато прекомерно нарушаване на конкуренцията.

4.12. помощ за закриване на електроцентрали, в които се използват въглища, торф или битуминозни шисти, и на минни дейности, свързани с добив на въглища, торф или битуминозни шисти

420. Преустановяването на употребата на въглища, торф и битуминозни шисти за производство на електроенергия е един от най-важните фактори за декарбонизацията на енергийния сектор на Съюза. В раздели 4.12.1 и 4.12.2 са установени правилата за съвместимост, приложими за два вида мерки, които държавите членки могат да предприемат, за да подпомогнат закриването на електроцентрали, изгарящи въглища (включително антрацитни и лигнитни въглища), торф или битуминозни шисти, и прекратяването на дейности по добиването на тези горива (наричани заедно „дейности, свързани с въглища, торф и битуминозни шисти“).

421. В раздели 4.12.1 и 4.12.2 са посочени критериите, които Комисията ще прилага, когато оценява стимулиращия ефект, необходимостта, целесъобразността, пропорционалността и влиянието върху конкуренцията и търговията. Критериите за съвместимост в глава 3 се прилагат само за онези критерии, за които в раздели 4.12.1 и 4.12.2 не са предвидени специфични правила.

422. Особено голямо предизвикателство е ускоряването на енергийния преход в държавите членки с много нисък доход на глава от населението. За да се подкрепи екологичният преход в най-засегнатите региони чрез постепенно премахване на най-замърсяващите енергийни източници, може да се наложи държавите членки да съчетаят постепенното преустановяване на дейностите, свързани с въглища, торф или битуминозни шисти, с едновременни инвестиции в по-щадящо за околната среда производство, като например природен газ. По изключение до 31 декември 2023 г. за държави членки с реален БВП на глава от населението, равен или по-нисък от 35 % от средната стойност за Съюза през 2019 г. по пазарни цени в евро, Комисията може да базира своята оценка на такива инвестиции на критерии, които се отклоняват от настоящите насоки. Проектите, обхванати от тази точка, трябва:

- а) да включват едновременно затваряне на електроцентрали, използващи въглища, торф или битуминозни шисти с капацитет най-малко същия като този на новото производство, обхванато от инвестицията, не по-късно от 2026 г.;
- б) да се отнасят до държави членки, които не разполагат с механизъм за осигуряване на капацитет и които се ангажират да предприемат необходимите пазарни реформи, така че сигурността на доставките на електроенергия да може да бъде гарантирана в бъдеще, без да се прибегва до индивидуални мерки за подкрепа; и
- в) да бъдат част от надеждна и амбициозна стратегия за декарбонизация, включително предотвратяване на блокирането на активи с оглед на целите за 2030 г. и 2050 г. (вж. точка 129).

4.12.1. Помощ за преждевременното закриване на рентабилни дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти

4.12.1.1. Обосновка на помощта

423. Движеща сила на преустановяването на дейности, свързани с въглища, торф и битуминозни шисти, са до голяма степен на нормативната уредба и пазарни сили като например влиянието на цените на въглеродните емисии и конкуренцията от страна на възобновяеми енергийни източници с ниски пределни разходи.

424. Държавите членки обаче може да решат да ускорят този воден от пазара преход, като забранят употребата на въглища, торф и битуминозни шисти за производство на електроенергия след определена дата. При подобна забрана може да се наложи рентабилни дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти да бъдат преустановени, преди да е изтекъл икономическият им жизнен цикъл, и следователно може да се стигне до пропусната печалба. Държавите членки могат да пожелаят да предоставят обезщетение извън съдебните процедури, за да се гарантира правна сигурност и предвидимост, като се улесни екологичният преход.

4.12.1.2. Обхват и подпомагани дейности

425. В настоящия раздел се определят правила за съвместимост на мерките, предприети за ускоряване на закриването на рентабилни дейности, свързани с добиването на въглища, торф и битуминозни шисти, и за компенсиране на засегнатите предприятия. Тази компенсация обикновено се изчислява въз основа на пропуснатите печалби, понесени от предприятията поради преждевременното закриване. Тя може също така да покрива допълнителни разходи, направени от предприятията, например свързани с допълнителни социални и екологични разходи, ако тези разходи са пряко причинени от преждевременното закриване на рентабилните дейности. Допълнителните разходи не могат да включват разходи, когато те биха възникнали и в съпоставителния сценарий.
426. Мерките, обхванати в настоящия раздел, могат да бъдат насочени към улесняване на развитието на определени икономически дейности или сектори. Например тези мерки могат да създадат пространство за развитието на други дейности за производство на електроенергия в съответствие с Европейския зелен пакт, за да се компенсира намаляването на мощностите за производство на електроенергия, причинено от преждевременното закриване. Без предприемането на такива мерки подобни дейности може да не се развият в същата степен. Освен това правната сигурност и предсказуемостта, които се създават с такива мерки, може да допринесе за добре организираното закриване на рентабилни дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти.

4.12.1.3. Стимулиращ ефект

427. Мярката трябва да предизвика промяна в стопанското поведение на операторите, които прекратяват дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти преди да е изтекъл икономическият им жизнен цикъл. За да определи дали това е така, Комисията ще сравнява фактическия сценарий (т.е. последициите от мярката) със съпоставителен сценарий (т.е. без мярката). Мярката не следва да води до заобикаляне на правилата, приложими за мерки за сигурност на доставките.

4.12.1.4. Необходимост и целесъобразност

428. Комисията счита, че е необходима мярка, ако държавата членка може да докаже, че мярката е насочена към ситуация, при която тя може да доведе до съществено подобрение, което пазарът сам по себе си не може да постигне. Например, като се даде възможност за постепенно спиране на мощностите за производство на електроенергия въз основа на въглища, торф и битуминозни шисти и по този начин се допринесе за развитието на икономическата дейност за производство на електроенергия от алтернативни източници, което не би се случило в същата степен без мярката. В този контекст Комисията може също така да прецени дали самият пазар би постигнал подобно намаляване на емисиите на CO₂ без мярката или дали мярката допринася значително за гарантиране на правна сигурност и предвидимост, които не биха били налице при липсата на мярката, като по този начин се улеснява екологичният преход.
429. Освен това държавата членка следва да докаже, че мярката е подходящ инструмент на политиката за постигане на преследваната цел, т.е. не трябва да има политика и инструмент за помощ, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, които могат да постигнат същите резултати. Например, ако мярката е добре насочена, за да допринесе за развитието на производството на електроенергия от алтернативни източници, като същевременно смекчи въздействието върху функционирането на пазара на електроенергия и заетостта, и за да гарантира предвидимост на закриването, като същевременно допринася за постигането на целите за намаляване на емисиите на CO₂.

4.12.1.5. Пропорционалност

430. По принцип помощта трябва да се предоставя чрез конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии в съответствие с раздел 3.2.1.3⁽¹⁶⁶⁾. Това изискване не се прилага когато държавата членка докаже, че тръжната процедура е малко вероятно да бъде конкурентна по основателни причини. Такъв може да е случаят например, когато броят на потенциалните кандидати е ограничен, при условие че това не се дължи на дискриминационни критерии за допустимост.

⁽¹⁶⁶⁾ Изискването за 30 %, посочено в точка 50, не се прилага за тръжни процедури съгласно раздел 4.12. Държавите членки могат да обмислят използването на допълнителни критерии, като например други екологични ползи, които да бъдат постигнати.

431. Ако помощта се предоставя чрез конкурентна тръжна процедура, Комисията ще приеме, че тя е пропорционална и се ограничава до минимално необходимото.
432. При липса на конкурентна тръжна процедура Комисията ще оценява пропорционалността за всеки отделен случай, за да провери дали компенсацията е ограничена до необходимия минимум. В този контекст Комисията подробно ще анализира предположенията, използвани от държавата членка за определяне на пропуснатата печалба и допълнителните разходи, въз основа на които е изчислена компенсацията за ранното закриване, като сравни очакваната рентабилност в действителния и в съпоставителния сценарий. Съпоставителният сценарий следва да се основава на надлежно обосновани допускания, реалистично развитие на пазара и да отразява прогнозните приходи и разходи на всеки от въпросните субекти, като същевременно се вземат предвид възможните преки функционални връзки между субектите.
433. Когато закриването на дейности, свързани с въглища, торф и битуминозни шисти, се осъществява повече от три години след предоставянето на компенсацията, държавата членка трябва да въведе механизъм за актуализиране на изчисленията на компенсацията въз основа на най-новите предположения, освен когато може да докаже защо използването на такъв механизъм не е оправдано поради извънредни обстоятелства в дадения случай.

4.12.1.6. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията

434. Държавата членка трябва да определи и да изрази количествено очакваните ползи за околната среда от мярката, използвайки, когато е възможно по отношение на помощта, метричната мярка тон избегнати емисии в еквивалент на CO₂. Освен това Комисията ще оценява положително включването в мерките на доброволно анулиране на квоти за емисии на CO₂ на национално равнище.
435. Важно е да се гарантира, че мярката е структурирана по начин, който свежда до минимум нарушаването на конкуренцията на пазара. Ако помощта се предоставя чрез конкурентна тръжна процедура, отворена на недискриминационна основа за всички оператори, извършващи дейности, свързани с въглища, торф и битуминозни шисти, Комисията ще приеме, че нейният нарушаващ ефект върху конкуренцията и търговията е ограничен. При липса на конкурентна тръжна процедура Комисията ще оцени последиците на помощта за конкуренцията и търговията въз основа на структурата на мярката и нейното въздействие върху съответния пазар.

4.12.2. *Помощ за извънредни разходи във връзка със закриването на неконкурентоспособни дейности, свързани с добиването на въглища, торф и битуминозни шисти*

4.12.2.1. Обосновка на помощта

436. Закриването на неконкурентоспособни дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти може да доведе до значителни социални разходи и разходи за околната среда на нивото на електроцентралите и миннодобивните дейности. Държавите членки може да вземат решение да покрият тези извънредни разходи, за да намалят социалните и регионалните последици от процеса на закриване.

4.12.2.2. Обхват и подпомагани дейности

437. В настоящия раздел се посочват правилата за съвместимост за мерки, предприети за покриване на извънредни разходи, възникнали поради закриването на неконкурентоспособни дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти.
438. Мерките, обхванати в настоящия раздел, могат да бъдат насочени към улесняване на прехода на съответния сектор от социална гледна точка, както и от гледна точка на опазването на околната среда и на безопасността.
439. Този раздел се прилага, доколкото мярката не попада в приложното поле на Решение на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини ⁽¹⁶⁷⁾.

⁽¹⁶⁷⁾ Решение на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини (ОВ L 336, 21.12.2010 г., стр. 24).

4.12.2.3. Необходимост и целесъобразност

440. Комисията ще счита помощта за покриване на такива извънредни разходи необходима и целесъобразна, доколкото тя може да способства за смекчаване на социалното въздействие и въздействието върху околната среда на закриването на неконкурентоспособни дейности, свързани с въглища, торф и битуминозни шисти в засегнатия район и в засегнатата държава членка.

4.12.2.4. Стимулиращ ефект и пропорционалност

441. Държавна помощ за извънредни разходи може да се предоставя само за покриване на разходи, възникнали поради закриването на неконкурентоспособни дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти.
442. Категориите допустими разходи са определени в приложение II. Разходите в резултат на неспазване на нормативната уредба за околната среда и разходите, свързани с настоящото производство, не са допустими.
443. Без да се засягат разпоредбите на Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁶⁸⁾ или други приложими правила на Съюза ⁽¹⁶⁹⁾, помощта за покриване на извънредни разходи за околната среда може да се разглежда като имаща стимулиращ ефект само когато субектът или предприятието в основата на екологичните щети не могат да бъдат идентифицирани или подведени под правна отговорност за финансирането на работите, необходими за предотвратяване и коригиране на екологичните щети в съответствие с принципа „замърсителят плаща“.
444. Държавата членка трябва да докаже, че са предприети всички необходими мерки, включително правни действия, с цел субектът или предприятието — причинител на екологичните щети да бъде установен и принуден да поеме съответните разходи. Когато предприятието или субектът, който носи отговорност съгласно приложимото законодателство, не е установен или не може да бъде принуден да поеме разходите, с държавна помощ могат да бъдат подкрепени всички дейности по отстраняване на щетите или възобновяване, и може да се счита, че тази помощ има стимулиращ ефект. Комисията може да приеме, че дадено предприятие не може да бъде принудено да поеме разходите за отстраняване на причинените от него екологични щети, когато правно то вече не съществува и никое друго предприятие не може да се счита за негов правен или икономически приемник ⁽¹⁷⁰⁾ или когато няма достатъчно финансово обезпечение за покриване на разходите за отстраняването.
445. Размерът на помощта трябва да е ограничен до покриване на извънредните разходи на бенефициера и не трябва да надхвърля действително направените разходи. Комисията ще изиска от държавата членка да определи ясно размера на помощта за всяка категория допустими разходи поотделно, както е описано подробно в приложение II. В случай че държавата членка покрива такива разходи въз основа на прогнозни оценки, преди бенефициерът действително да ги е направил, тя трябва да извърши последваща проверка на направените разходи въз основа на подробни отчети, представени на предоставящия помощта орган от бенефициера, включително фактури или документи за направените извънредни разходи, и да коригира предоставените суми съобразно с това.

4.12.2.5. Избягване на неоправдани отрицателни последици за конкуренцията и търговията

446. При условие че помощта е ограничена до покриване на извънредните разходи на бенефициера, Комисията счита, че тя има ограничени последици за нарушаване на конкуренцията и търговията.

⁽¹⁶⁸⁾ Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

⁽¹⁶⁹⁾ Вж. също Известие на Комисията „Насоки за осигуряване на общо разбиране на понятието „екологични щети“, определено в член 2 от Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети“, 2021/C 118/01 (ОВ С 118, 7.4.2021 г., стр. 1).

⁽¹⁷⁰⁾ Вж. Решение на Комисията C(2012) 558 final от 17 октомври 2012 г. във връзка със случай SA.33496 (2011/N) — Austria — Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH, съображения 65—69 (ОВ С 14, 17.1.2013 г., стр. 1).

447. Получената помощ следва да се отрази в отчета за приходите и разходите на бенефициера като отделен приход, различен от оборота. Когато бенефициерът продължава да търгува или да извършва дейност след закриването на съответните дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти, той трябва да поддържа точни и отделни счетоводни отчети за тази дейност. Предоставената помощ трябва да се управлява по такъв начин, че да не е възможно тя да се прехвърля към други стопански дейности на същото предприятие.

4.1.3. Помощ за проучвания или консултантски услуги по въпроси, свързани с климата, опазването на околната среда и енергетиката

4.1.3.1. Обхват и подпомагани дейности

448. Този раздел се прилага за помощта за проучвания или консултантски услуги, които са пряко свързани с проекти или дейности, обхванати от настоящите насоки и се отнасят до въпроси в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката. Помощ може да се предостави независимо от това дали проучването или консултантската услуга е следвано от инвестиция, обхваната от настоящите насоки.

449. Съответните проучвания или консултантски услуги не трябва да са постоянна или периодична дейност, нито да са свързани с обичайните оперативни разходи на предприятието.

4.1.3.2. Стимулиращ ефект

450. Изискването, определено в точка 451, се прилага в допълнение към условията, посочени в раздел 3.1.2.

451. Може да се счита, че помощ за енергийно обследване съгласно изискванията на съгласно Директива 2012/27/ЕС има стимулиращ ефект само доколкото енергийното обследване се извършва в допълнение към задължителното енергийното обследване по посочената директива.

4.1.3.3. Пропорционалност

452. Допустими са разходите за проучването или консултантските услуги, свързани с проекти или дейности, обхванати от настоящите насоки. Когато само част от проучването или консултантската услуга се отнася за инвестиции, обхванати от настоящите насоки, допустими са разходите за онези части от проучването или консултантската услуга, които са свързани с тези инвестиции.

453. Интензитетът на помощта не трябва да превишава 60 % от допустимите разходи.

454. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за проучвания или консултантски услуги, предприети в интерес на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за проучвания или консултантски услуги, предприети в интерес на средни предприятия.

5. Оценка

455. За да гарантира в допълнителна степен, че нарушаването на конкуренцията и търговията е ограничено, Комисията може да изиска подлежащи на уведомяване схеми за помощ да бъдат подложени на последваща оценка. Оценка следва да се извършват за схеми, при които потенциалът за нарушаване на конкуренцията и търговията е особено голям, т.е. когато съществува риск от значително ограничаване или нарушаване на конкуренцията, ако прилагането на схемите не бъде своевременно подложено на преглед.

456. Последваща оценка се изисква само за схеми за помощ с големи бюджети на помощта, схеми с нови характеристики или когато се предвиждат значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. Във всеки случай последваща оценка ще се изисква за схеми, при които бюджетът за държавната помощ или отчетените разходи надвишават 150 милиона евро за дадена година или 750 милиона евро за общата продължителност на схемите. Общата продължителност на схемите включва продължителността на съответната схема и на евентуална предхождаща схема, насочена към сходна цел и географска област, считано от 1 януари 2022 г. Предвид целите на оценката и за да не се налага прекомерна тежест върху държавите членки, както и по отношение на проекти с по-малък размер на помощта, изискването за последваща оценка се прилага само за схеми за помощ с обща продължителност над три години, считано от 1 януари 2022 г.

457. Изискването за последваща оценка може да бъде отменено по отношение на схеми за помощ, които са пряк приемник на схема, насочена към сходна цел и географска област, която е била предмет на оценка, за която е представен окончателен доклад за оценка в съответствие с плана за оценка, одобрен от Комисията, и в него не се съдържат отрицателни заключения. Всяка схема, за която окончателният доклад за оценка не е в съответствие с одобрения план за оценка, трябва незабавно да бъде прекратена.
458. С последващата оценка следва да се провери дали са се осъществили хипотезите и условията, върху които се основава съвместимостта на схемата, по-специално каква е необходимостта от мярката за помощ и ефективността ѝ с оглед на нейните общи и конкретни цели. В допълнение оценката следва да предоставя ориентировъчна информация по отношение на въздействието на схемата върху конкуренцията и търговията.
459. Държавата членка трябва да изпрати проект на плана за оценка, който ще бъде неразделна част от оценката на Комисията на схемата, както следва:
- а) заедно със схемата за помощ, ако нейният бюджет за държавна помощ надхвърля 150 милиона евро за дадена година, или 750 милиона евро за общата продължителност на схемата; или
 - б) в рамките на 30 работни дни след всяка значителна промяна, с която бюджетът на схемата се увеличава до стойност над 150 милиона евро за дадена година или 750 милиона евро за общата продължителност на схемата; или
 - в) за схеми, които не попадат в обхвата на букви а) или б), в рамките на 30 работни дни след отчитане в официалните сметки на разходи, които надвишават 150 милиона евро за предходната година.
460. Проектът на плана за оценка трябва да съответства на общите методологични принципи, предоставени от Комисията ⁽¹⁷¹⁾. Планът за оценка, одобрен от Комисията, трябва да бъде оповестен публично.
461. Последващата оценка трябва да бъде извършена въз основа на плана за оценка от експерт, независим от органа, предоставящ държавната помощ. Всяка оценка трябва да включва поне един междинен и един окончателен доклад за оценка. И двата доклада трябва да бъдат оповестени публично.
462. В случай на схеми за помощ, изключени от приложното поле на регламент за групово освобождаване само на основание на техния голям бюджет, Комисията ще оцени тяхната съвместимост единствено въз основа на плана за оценка.
463. Окончателният доклад за оценка трябва да бъде представен на Комисията своевременно, за да може тя да оцени възможното удължаване на схемата за помощ, и поне девет месеца преди изтичането на срока на схемата. Този срок може да бъде съкратен за схеми, при които изискването за оценка се задейства през последните две години от тяхното изпълнение. Точният обхват и условията на всяка оценка ще бъдат изложени в решението за разрешаване на схемата за помощ. При всяка последваща мярка за помощ със сходна цел трябва да се представи обяснение как са взети предвид резултатите от оценката.

6. Докладване и мониторинг

464. Съгласно Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ⁽¹⁷²⁾ и Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽¹⁷³⁾ държавите членки трябва да представят годишни доклади на Комисията.

⁽¹⁷¹⁾ Работен документ на службите на Комисията „Обща методика за оценка на държавната помощ“, 28.5.2014 г., SWD(2014) 179 final.

⁽¹⁷²⁾ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

⁽¹⁷³⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 140, 30.4.2004, стр. 1).

465. Държавите членки трябва да водят подробна документация за всички мерки за помощ. Документацията трябва да съдържа цялата информация, необходима, за да бъде установено, че са изпълнени условията за допустимост на разходите и максималния интензитет на помощ. Тази документация трябва да се съхранява в продължение на 10 години от датата на отпускане на помощта и при поискване да бъде предоставена на Комисията.

7. Приложимост

466. Комисията ще прилага настоящите насоки за оценка на съвместимостта на всички подлежащи на уведомяване помощи в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката, които са предоставени или са предвидени за предоставяне от 27 януари 2022 г. нататък. Неправомерната помощ ще се оценява в съответствие с правилата, приложими към датата, на която е отпусната помощта.
467. Настоящите насоки заменят Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. ⁽¹⁷⁴⁾
468. Комисията предлага на държавите членки следните подходящи мерки в съответствие с член 108, параграф 1 от Договора:
- държавите членки изменят при необходимост своите съществуващи схеми за помощ за опазване на околната среда и за енергетиката, за да ги приведат в съответствие с настоящите насоки, не по-късно от 31 декември 2023 г.;
 - държавите членки дават своето изрично и безусловно съгласие с подходящите мерки, предложени в точка 468, буква а), в срок от два месеца от датата на публикуване на настоящите насоки в *Официален вестник на Европейския съюз*. При липса на отговор Комисията ще приеме, че въпросната държава членка не е съгласна с предложените мерки.

8. Преразглеждане

469. След 31 декември 2027 г. Комисията възнамерява да извърши оценка на настоящите насоки, за да разгледа тяхната ефективност, ефикасност, уместност, съгласуваност и добавена стойност.
470. Комисията може да реши да преразгледа или измени настоящите насоки по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да се вземат предвид други политики на Съюза и международни ангажименти, или по други основателни причини.

⁽¹⁷⁴⁾ Съобщение на Комисията „Насоки относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г.“ (ОВ С 200, 28.6.2014 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Списък с допустимите сектори в раздел 4.11

Сектори, изложени на значителен риск, както е посочено в раздел 4.11.3.1

Код по NACE	Описание
0510	Добив на антрацитни и черни въглища
0620	Добив на природен газ
0710	Добив на железни руди
0729	Добив на руди на цветни метали
0811	Добив на строителни и декоративни скални материали, варовик, суров гипс, креда, доломит и шисти
0891	Добив на минерални суровини за химическото производство и на естествени торове
0893	Добив на сол
0899	Добив на други неметални материали и суровини, неклассифицирани другаде
1020	Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия
1031	Преработка и консервиране на картофи
1032	Производство на плодове и зеленчукови сокове
1039	Преработка и консервиране на други плодове и зеленчуци, без готови ястия
1041	Производство на растителни и животински масла и мазнини, без маргарин
1062	Производство на нишесте и нишестени продукти
1081	Производство на захар
1086	Производство на детски, диетични и други хомогенизирани храни
1104	Производство на други недестилирани алкохолни напитки
1106	Производство на малц
1310	Подготовка и предене на текстилни влакна
1320	Производство на тъкани
1330	Облагородяване на прежди, платове и облекло
1391	Производство на плетени платове
1393	Производство на килими и текстилни подови настилки
1394	Производство на канапи, въжета, мрежи и изделия от тях
1395	Производство на нетъкани текстилни изделия, без облекло
1396	Производство на други текстилни изделия за техническа и производствена употреба
1411	Производство на облекло от обработени меки кожи
1431	Производство на чорапи и чорапогачи
1511	Обработка на кожи без косъм; обработка и багрене на кожухарски кожи
1610	Разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал
1621	Производство на фурнир и дървесни плочи
1622	Производство на сглобени паркетни плочи
1629	Производство на други изделия от дървен материал; производство на изделия от корк, слама и материали за плетене

Код по NACE	Описание
1711	Производство на влакнести полуфабрикати
1712	Производство на хартия и картон
1722	Производство на домакински, санитарно-хигиенни и тоалетни изделия от хартия и картон
1724	Производство на тапети и подобни стенни облицовки
1920	Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф
2011	Производство на промишлени газове
2012	Производство на багрила и пигменти
2013	Производство на други основни неорганични химични вещества
2014	Производство на други основни органични химични вещества
2015	Производство на азотни съединения и торове
2016	Производство на полимери в първични форми
2017	Производство на синтетичен каучук в първични форми
2059	Производство на други химични продукти, неклассифицирани другаде
2060	Производство на изкуствени и синтетични влакна
2110	Производство на лекарствени вещества
2211	Производство на външни и вътрешни гуми; регенериране на пневматични гуми
2219	Производство на други изделия от каучук
2221	Производство на листове, плочи, тръби и профили, от пластмаси
2222	Производство на опаковки от пластмаси
2229	Производство на други изделия от пластмаси
2311	Производство на необработено плоско стъкло
2312	Формуване и обработване на плоско стъкло
2313	Производство на опаковки и домакинско стъкло
2314	Производство на стъклени влакна
2319	Производство и обработване на други изделия от стъкло, вкл. за техническа употреба
2320	Производство на огнеупорни изделия
2331	Производство на керамични плочки
2342	Производство на санитарна керамика
2343	Производство на керамични изолатори
2344	Производство на друга техническа керамика
2349	Производство на други керамични изделия, неклассифицирани другаде
2351	Производство на цимент
2391	Производство на абразивни изделия
2399	Производство на изделия от други неметални минерали, неклассифицирани другаде
2410	Производство на чугун, стомана и феросплави
2420	Производство на тръби, кухи профили и фитинги за тях от стомана
2431	Студено изтегляне на пръти
2432	Студено валцуване на тесни ленти
2434	Студено изтегляне на тел

Код по NACE	Описание
2442	Производство на алуминий
2443	Производство на олово, цинк, калай
2444	Производство на мед
2445	Производство на други цветни метали
2446	Преработка на ядрено гориво
2451	Леене на чугун
2550	Коване, шамповане и валцуване на метал; прахова металургия
2561	Повърхностно обработване и нанасяне на покритие върху метал
2571	Производство на кухненски прибори и ножарски изделия
2593	Производство на изделия от тел, вериги и пружини
2594	Производство на свързващи елементи
2611	Производство на електронни елементи
2720	Производство на акумулаторни батерии и акумулатори
2731	Производство на кабели от оптични влакна
2732	Производство на други електрически и електронни проводници и кабели
2790	Производство на други електрически съоръжения
2815	Производство на лагери, предавки и съединители
3091	Производство на мотоциклети и техните двигатели
3099	Производство на други превозни средства, некласифицирани другаде

Сектори, изложени на риск, както е посочено в раздел 4.11.3.1

Код по NACE	Описание
1011	Производство и преработка на месо, без месо от домашни птици
1012	Производство и преработка на месо от домашни птици
1042	Производство на маргарин и подобни хранителни мазнини
1051	Производство на мляко и млечни продукти, без сладолед
1061	Производство на мелничарски продукти
1072	Производство на сухари, бисквити и сухи сладкарски изделия
1073	Производство на макарони, юфка, кус-кус и подобни макаронени изделия
1082	Производство на какао, шоколадови и захарни изделия
1085	Производство на готови ястия
1089	Производство на други хранителни продукти, некласифицирани другаде
1091	Производство на готови храни (фуражи) за селскостопански животни
1092	Производство на готови храни за домашни любимци
1107	Производство на безалкохолни напитки, минерални и други бутилирани води
1723	Производство на канцеларски материали от хартия и картон

Код по NACE	Описание
1729	Производство на други изделия от хартия и картон
2051	Производство на експлозиви
2052	Производство на лешила
2332	Производство на тухли, керемиди и други изделия от печена глина за строителството
2352	Производство на вар и гипс
2365	Производство на влакнесто-циментови изделия
2452	Леене на стомана
2453	Леене на леки метали
2591	Производство на варели и подобни съдове от стомана
2592	Производство на леки опаковки от метал
2932	Производство на други части и принадлежности за автомобили

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Дефиниция на разходите, посочени в раздел 4.12.2**1. Разходи на предприятия, които са закрили или закриват дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти**

Единствено следните категории разходи и само ако те са възникнали в резултат на закриването на дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти:

- а) разходите по изплащане на социални осигуровки в резултат на пенсионирането на работници, преди те да са достигнали изискваната от закона пенсионна възраст;
- б) други извънредни разходи за работници, които са останали или остават без работа;
- в) разходите за изплащане на пенсии и надбавки извън законоустановената система на работници, които са останали или остават без работа, и на работници, които са имали право на такива плащания преди закриването;
- г) разходите, направени от предприятията за повторното адаптиране на работници с цел намиране на нова работа извън въгледобивната, торфената и шистовата промишленост, и по-специално разходите за обучение;
- д) предоставянето на безплатни въглища, торф и битуминозни шисти за работници, които са останали или остават без работа, и за работници, които са имали право на такова предоставяне преди закриването, или неговата парична равностойност;
- е) остатъчни разходи, произтичащи от административни, правни или данъчни разпоредби, които са специфични за въгледобивната, торфената и шистовата промишленост;
- ж) допълнителни дейности по осигуряване на безопасността под земята, възникнали в резултат на закриването на дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти;
- з) вреди, дължащи се на минна дейност, при условие че са предизвикани от дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти, които са закрити или са в процес на закриване;
- и) всички надлежно обосновани разходи, свързани с техническата ликвидация и консервация на закрити електроцентрали и минни обекти, включително:
 - остатъчни разходи, свързани с изплащане на обезщетение на органи, отговарящи за водоснабдяването и отвеждането на отпадъчните води;
 - други остатъчни разходи, свързани с водоснабдяването и отвеждането на отпадъчните води;
- й) остатъчни разходи, необходими за покриване на здравното осигуряване на съкратени работници;
- к) разходи за прекратяване или изменение на съществуващи договори (на максимална стойност, равняваща се на 6-месечно производство);
- л) изключителна присъща амортизация, при условие че тя настъпва в резултат на закриването на дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти;
- м) разходи по техническа рекултивация на нарушени терени.

Увеличението на стойността на земята трябва да се приспадне от допустимите разходи за категориите разходи, посочени в букви ж), з), и) и м).

2. Разходи, направени от няколко предприятия

Единствено следните категории разходи:

- а) увеличаване на вноските извън законоустановената система с цел покриване на разходите за социална сигурност, което се дължи на спад в броя на осигуряваните работници вследствие на закриването на дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти;
- б) разходи, възникнали в резултат на закриването на дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти, за водоснабдяване и отвеждане на отпадъчните води;
- в) увеличаване на вноските за органите, отговарящи за водоснабдяването и отвеждането на отпадъчните води, при условие че това увеличение се дължи на намаление на облагаемото производство на въглища, вследствие на закриването на дейности по добиването на въглища, торф и битуминозни шисти.

ПОПРАВКИ

Поправка на Директива (ЕС) 2015/719 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 година за изменение на Директива 96/53/ЕО на Съвета относно максимално допустимите размери в националния и международен трафик на някои пътни превозни средства, които се движат на територията на Общността, както и максимално допустимите маси в международния трафик

(Официален вестник на Европейския съюз L 115 от 6 май 2015 г.)

На страница 4, член 1, първа алинея

вместо: „Директива 96/53/ЕО се изменя, както следва:
1) Член 1, параграф 1, буква а) се заменя със следното:
„а) размерите на моторните превозни средства от категории М₂ и М₃ и на техните ремаркета от категория 0 и на моторните превозни средства от категории N₂ и N₃ и на техните ремаркета от категории 0₃ и 0₄, дефинирани в приложение II към Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (“);”

да се четe: „Директива 96/53/ЕО се изменя, както следва:
1) Член 1, параграф 1, буква а) се заменя със следното:
„а) размерите на моторните превозни средства от категории М₂ и М₃ и на техните ремаркета от категория О и на моторните превозни средства от категории N₂ и N₃ и на техните ремаркета от категории О₃ и О₄, дефинирани в приложение II към Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (“);”

На страница 9, член 1, точка 9, букви в) и г)

вместо: „в) в точка 2.2.2 буква в) се заменя със следния текст:
„в) двусно моторно превозно средство с триосно полуремарке, превозващо при интермодални транспортни операции един или повече контейнери или сменяеми каросерии с обща максимална дължина до 45 фута: 42 тона“;
г) в точка 2.2.2 се добавя следната буква:
„г) триосно моторно превозно средство с двусно или триосно полуремарке, превозващо при интермодални транспортни операции един или повече контейнери или сменяеми каросерии с обща максимална дължина до 45 фута: 44 тона“;

да се четe: „в) в точка 2.2.2 буква в) се заменя със следния текст:
„в) триосно моторно превозно средство с двусно или триосно полуремарке, превозващо при интермодални транспортни операции един или повече контейнери или сменяеми каросерии с обща максимална дължина до 45 фута: 44 тона“;
г) в точка 2.2.2 се добавя следната буква:
„г) двусно моторно превозно средство с триосно полуремарке, превозващо при интермодални транспортни операции един или повече контейнери или сменяеми каросерии с обща максимална дължина до 45 фута: 42 тона“;

Поправка на Делегиран регламент (ЕС) 2022/1644 на Комисията от 7 юли 2022 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета със специални изисквания относно извършването на официален контрол на употребата на фармакологичноактивни субстанции, разрешени като ветеринарни лекарствени продукти или като фуражни добавки, и на забранени или неразрешени фармакологичноактивни субстанции и остатъци от тях

(Официален вестник на Европейския съюз L 248 от 26 септември 2022 г.)

Навсякъде в регламента, с изключение на страница 4 в бележка под линия 6,

вместо: „животни, отглеждани за производство на храни“

да се чете: „животни за производство на храни“.

На страница 10 в приложение II, буква Б, точка 1, третото тире

вместо: „— информация за количествата от ветеринарните лекарствени продукти, които са произведени, внесени, изнесени, пуснати на пазара и продадени за конкретен животински вид, отглеждан за производството на храни;“

да се чете: „— информация за количествата от ветеринарните лекарствени продукти, които са произведени, внесени, изнесени, пуснати на пазара и продадени за конкретен животински вид за производство на храни;“.

На страница 15 в приложение V, точка 1, в първото тире

вместо: „животните, отглеждани за производство на храни“

да се чете: „животните за производство на храни“.

ISSN 1977-0618 (електронно издание)

ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG